

DE
LOCALE WETTEN

DER
ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

1896.

DE LOCALE WETTEN
EN
VOLKSRAADSBESLUITEN
DER
ZUID-AFR. REPUBLIEK,
BENEVENS

de Proclamaties van **ZHE**d. den Staatspresident en de
belangrijke Gouvernements-Kennisgevingen,

GEDURENDE HET JAAR

1896.

IN OPDRACHT DER REGEERING BIJEENGEBRACHT EN VAN EEN BLADWIJZER VOORZIEN

TEN STAATSPROCEUREURSKANTORE

ONDER LEIDING EN TOEZICHT VAN

DR. J. A. SCHAGEN VAN LEEUWEN,

GEDRUKT TER STAATSDRUKKERIJ VAN DE Z. A. REPUBLIEK,
PRETORIA 1897.

Locale Wetten der Z.-A. Republiek.

1896.

WET N°. 1, 1896. ¹⁾

WET VOOR DE STAATS-ARTILLERIE VAN DE Z.-A. REPUBLIEK.

EERSTE AFDEELING.

Hoofdstuk I. Doel.

- » II. Samenstelling van het Korps.
- » III. Indiensttreding en Ontslag.
- » IV. Benoeming en Bevordering.
- » V. Bepalingen voor den Intendance dienst.
- » VI. » » » Geneeskundigen dienst.
- » VII. Bijzondere bepalingen voor de Veld-Telegrafie.
- » VIII. Bijzondere bepalingen voor het Muziek-korps.
- » IX. Bijzondere bepalingen voor de Smederij en Bankwerkerij.
- » X. Bepalingen voor het Onderwijs.
- » XI. Bijzondere bepalingen voor de Artillerie te velde.
- » XII. Algemeene bepalingen.
- » XIII. Wet op Schulden.
- » XIV. Vrederechters.

TWEEDE AFDEELING.

REGLEMENT VAN DISCIPLINE OF KRIJGSTUCHT.

Hoofdstuk I. Inleiding.

- » II. Algemeene bepalingen.
- » III. Rechtsmacht-Rechtspleging.
- » IV. Van de straffen.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 17 Juni 1896 (no. 839).

EERSTE AFDEELING.

I.—DOEL.

- Staats-Artillerie is de kern der krijgsmacht.
- Opleiding.
- ARTIKEL 1. Het Korps Staats-Artillerie zal de kern zijn van de krijgsmacht dezer Republiek en moet elk oogenblik gereed zijn om uit te rukken na ontvangen orders van hooger gezag.
2. De militaire opleiding moet zoodanig zijn ingericht, dat de manschappen na het verstrijken van hunnen dienstdienst, bekwaam zijn om, indien noodig, als onder-officier te kunnen optreden.
3. Het Korps moet een opleidingsschool zijn waar zoodanig onderwijs moet worden gegeven, dat de manschappen na drie jaren dienstdienst bekwaam zijn om ondergeschikte betrekkingen in den civielen dienst te kunnen bekleeden.

II.—SAMENSTELLING.

- Comm.-Generaal heeft opperbevel.
- Overste-Comm.
- Majoor.
- Samenstelling van het korps.
4. Het opperbevel is in handen van den Commandant-Generaal.
5. Het geheele Korps wordt gecommandeerd door een Overste-Commandant, die wordt bijgestaan door een 1ste Luitenant-Adjutant.
6. De Commandant heeft direct onder zich een Majoor, aan wien alle afdelingen van het Korps verantwoordelijkheid verschuldigd zijn en die in tijd van oorlog de Artillerie-afdelingen in het gevecht aanvoert. De Majoor heeft bij zijne administratie de hulp van een Tweeden Luitenant-Adjutant.
7. Het Korps is samengesteld uit de navolgende afdelingen:
- a.* De afdeling Artillerie, bestaande uit: Rijdende-, Berg- en Vesting-Artillerie;
  - b.* De Veld-Telegrafie;
  - c.* De Intendancedienst;
  - d.* Het Muziekkorps;
  - e.* Het Geneeskundig Departement;
  - f.* Het Onderwijs;
  - g.* De Smederij en Bankwerkerij.
8. Het Korps zal bestaan uit:
- 1 Luitenant-Kolonel-Commandant;
  - 1 Majoor;
  - 2 Kapiteins der Artillerie;
  - 1 Kapitein-Intendant;
  - 5 Eerste Luitenants der Artillerie;
  - 1 Eerste Luitenant-Adjutant;
  - 1 Eerste Luitenant Veld-Telegrafie;
  - 1 Officier van Gezondheid (Eerste Luitenant);

- 12 Tweede Luitenants der Artillerie;
 1 Tweede Luitenant-Adjutant;
 1 Tweede Luitenant-Kwartiermeester;
 1 Paardenarts (Tweede Luitenant);
 1 Kapelmeester (Tweede Luitenant);
 8 Adjutant-Onderofficieren der Artillerie
 1 Adjutant-Onderofficier Veld-Telegrafie (Opzichter);
 1 » » Geneesk.-Dep. (Apotheker);
 1 » » Smederij en Bankwerkerij
 (Opzichter);
 5 Opperwachtmeesters der Artillerie;
 1 Opperwachtmeester bij de Veld-Telegrafie;
 1 Trompetter-Majoor;
 5 Fouriers der Artillerie;
 20 Wachtmeesters der Artillerie;
 3 » » bij de Veld-Telegrafie;
 1 Hospitaal-Sergeant Geneeskundig-Departement
 30 Korporaals der Artillerie;
 3 » » bij de Veld-Telegrafie;
 1 Korporaal bij de Intendance;
 1 Kleermaker bij de Intendance;
 1 Schoen- en Zadelmaker bij de Intendance;
 226 Manschappen der Artillerie;
 23 Leerling-Telegrafisten;
 4 Manschappen bij de Intendance;
 18 » » bij het Muziekkorps, waarvan 9
 muzikanten en 9 leerlingen;
 41 Ziekenverplegers;
 6 Smidsleerlingen.

Het Onderwijs.

9. Het onderwijs staat onder het directe toezicht van den Majoor.

Onderwijs staat onder toezicht van den Majoor.

Iedere Afdeelings-bevelvoerend officier is aan dezen hoofdofficier verantwoordig zoowel voor de praktische als theoretische ontwikkeling van zijne ondergeschikten.

10. De Commandant-Generaal is verplicht minstens 2 maal 's jaars onderzoek in te stellen naar de vorderingen der manschappen, waarvan hij in zijn jaarverslag aan den E. A. Eersten Volksraad melding moet maken.

Commt. - Generaal stelt 2-maal 's jaars onderzoek in.

11. Naar gelang van de behoefte zal het aantal Hoofdofficieren, Kapiteins en Luitenants kunnen worden uitgebreid.

Uitbreiding aantal officieren.

III.—INDIENSTREDING EN ONTSLAG.

12. Die als lid van het Korps wenscht opgenomen te worden moet zijn burger, door geboorte of door naturalisatie. Bij de afdeeling Veldtelegrafie kunnen alleen burgers door geboorte geplaatst worden.

Leden van het korps moeten zijn burger door geboorte of naturalisatie.

- Toelating tot het korps. 13. Om tot het Korps toegelaten te worden moet schriftelijk applicatie worden gemaakt, te richten aan den 1sten Luitenant-Adjudant.
- Applicanten moeten 16 jaar zijn. 14. Applicanten moeten den leeftijd van 16 jaren bereikt hebben, zulks te staven door een bewijs.
- Minderjarige applicanten. 15. Bij de applicaties van minderjarigen moet worden ingediend eene schriftelijke toestemming van ouders of voogden, zoo die bestaan. Indien applicant dit bewijs niet kan indienen, zal informatie ingewonnen worden.
- Dokters-certificaat. 16. Applicanten moeten zijn ongehuwd.
17. Bij de applicatie moet worden ingediend een bewijs van den militairen dokter, waaruit blijkt dat applicant gezond en sterk en zonder lichaamsgebreken is.
- Bewijs van goed gedrag. 18. Geen applicatie zal in behandeling worden genomen, tenzij vergezeld van een verklaring van den Veldkornet, dat applicant is van goed gedrag.
- Vereischten voor applicanten Veldtelegrafie. 19. Om in de afdeeling Veldtelegrafie geplaatst te kunnen worden moeten applicanten minstens Standaard III der Schoolwet hebben doorloopen, zulks te bewijzen door een verklaring van den onderwijzer en den Voorzitter der Schoolcommissie.
- Verbintenis aan te gaan voor 3 jaar. 20. Zij, die toegelaten worden tot den dienst bij het Korps, moeten zich verbinden voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, na verloop waarvan hun 3jarige dienstduur is verstreken, tenzij zoodanige personen mochten verkiezen voor een verder tijdperk van een, twee of drie achtereenvolgende jaren in dienst te blijven.
- Eervol gepasporteerde onder-officieren en minderen moeten tot en met hun 35ste levensjaar ingeval van oorlog dienst doen. 21. De eervol gepasporteerde onder-officieren en minderen zijn evenwel verplicht, ook nadat zij den dienst verlaten hebben, om tot en met hun 35ste levensjaar actieven dienst bij het Corps te doen, ingeval van oorlog of commando, wanneer daartoe opgeroepen door hooger gezag.
- Aanwerving. 22. De medewerking der Veldkornetten zal verkregen worden tot het aanwerven van het vereischte aantal manschappen voor de Staats-Artillerie.
Per circulaire zal hun bekend gemaakt worden wanneer manschappen noodig zijn en op welke wijze zij voor den dienst kunnen aangenomen worden. Voor het vervoer zal voorziening worden gemaakt door den Commandant-Generaal.
- Vrijwilligers. 23. Indien in tijd van commando of oorlog, ook nadat de gepasporteerde onder-officieren en minderen zijn opgeroepen voor actieven dienst, de getalsterkte onvoldoende is, kunnen door den Commandant-Generaal vrijwilligers onder de burgers, tegen betaling en uitrusting, als manschap worden in dienst genomen.
Deze vrijwilligers moeten zich aan de militaire discipline onderwerpen.

24. Ieder, die tot het Korps Staats-Artillerie toegelaten wordt, legt bij indiensttreding den diensteed af in handen van den Commandant-Generaal of zijn plaatsvervanger. Diensteed.
25. Tot officier bevorderd, wordt bij verhooging een nieuwe eed afgelegd. Bij bevordering nieuwe eed.
26. Ieder onder-officier of mindere is verplicht minstens drie maanden vóór het verstrijken van zijn diensttijd, aan zijn afdeelings-bevelvoerend officier kennis te geven wanneer hij verlangt langer in het korps te blijven. Kennisgev. indien langer in dienst willen blijven.
27. Het te verleenen ontslag moet door den Commandant worden goedgekeurd. Ontslag.
28. Wanneer onder-officieren en minderen door ziekte of door andere oorzaken ontslagen moeten worden, zal zulks door den Commandant geschieden. Ontslag wegens ziekte of anderszins.
29. Zij, die door eerloos of slecht gedrag uit den dienst verwijderd moeten worden, zullen voor het front van de troep worden gebracht en aldaar hun ontslagbrief ontvangen. Oneervol ontslag.
30. Aan ieder eervol ontslagen (gepasporteerd) onder-officier of mindere zal een paspoort worden uitgereikt. Paspoort.
31. Officieren worden op voordracht van het krijgsgerecht ontslagen door de HEd. Regeering. Voorloopige schorsing kan geschieden door ZEd. Gestr. den Commandant-Generaal. Ontslagen en schorsing van officieren.
32. Eervol ontslagen onder-officieren en minderen moeten tot en met hun 35ste levensjaar onmiddellijk opgave doen aan den 1sten Luitenant-Adjutant van eenige verandering van woonplaats. Opgave van woonplaats.
- Verzuim wordt met £3 boete gestraft.

IV.—BENOEMING EN BEVORDERING.

33. Voor eenige bevordering, tot en met tweede luitenant, wordt examen vereischt, dat zal worden afgenomen door een commissie van actieve officieren uit het Korps Staats-Artillerie, te benoemen door den Commandant, tenzij de betrokken persoon zijne bekwaamheid door diploma's kan bewijzen. Vereischt examen voor bevordering.
34. Door actieve officieren worden verstaan alle in dienst zijnde officieren, van welke afdeeling uit het Korps Staats-Artillerie ook. Actie officieren.
35. Aanstelling en bevordering tot en met adjudant-onder-officier, geschiedt door den Commandant, op voordracht van den Majoor en de betrokken afdeelings-bevelvoerende officieren. Aanstelling en bevordering van minderen.
36. Aanstelling en bevordering tot officier geschiedt door ZHEd. den Staatspresident, op voordracht van den Do. van officieren.

Commandant-Generaal en na bekomen aanbeveling en inlichting van den Commandant.

Actieve leden voorkeur bij bevordering

37. Indien er bevordering moet plaats vinden, zullen de actieve leden van het Korps het eerst in aanmerking komen.

Rangenancienniteit van officieren bij bevordering.

38. Bevordering van officieren tot een hooger rang zal volgens rang en ancienniteit uit de actieve officieren geschieden, tenzij de betrokken officier onbekwaam, ongeschikt of onwaardig geacht wordt om den hooger rang te bekleeden, zulks te bewijzen door een raad van officieren.

Tijdelijke officieren.

39. De Commandant-Generaal heeft het recht om tijdelijke officieren aan te stellen uit de actieve onder-officieren van het Korps. Het salaris zal in overeenstemming zijn met den rang.

V.—INTENDANCE.

Geldelijk beheer onder Kapitein-Intendant.

40. Aan dit departement is onder het bestuur van den Kapitein-Intendant opgedragen het geldelijk beheer van het Korps Staats-Artillerie, die verantwoording verschuldigd is aan den Thesaurier-Generaal door den Commandant-Generaal.

Voeding, uitrusting, bewapening, salaris, enz., verstrekt aan ieder lid der Staats-Artillerie.

41. Aan ieder lid van het Korps Staats-Artillerie wordt van Staatswege voeding, uitrusting, bewapening, salaris of soldij en verpleging verstrekt, alsmede het gebruik in dienst van rij-, trek- en lastdieren.

Kapitein-Intendant koopt in overleg met een commissie van officieren voedingsmiddelen etc. aan.

42. De Kapitein-Intendant moet op de voordeeligste wijze voedingsmiddelen, kleding, paardenvoer, beddegoed en harnachement aankopen in overleg met eene commissie van 4 officieren, uit het Korps Staats-Artillerie, te benoemen door den Commandant-Generaal.

Andere benodigdheden ten dienste van afdelingen worden door de betrokken afdelings-bevelvoerende officieren, nadat autorisatie op de gewone wijze is verkregen, aangekocht.

Ter.ders.

43. Tenders voor de levering van alle benodigdheden van het Korps zullen worden behandeld door de in art. 43 bedoelde commissie, onder voorzitterschap van den Commandant-Generaal.

Hoeveelh. en soort van behoeften.

44. De hoeveelheid en soort van de in art. 43 vermelde behoeften zijn omschreven in het reglement van den inwendigen dienst.

Tenders voor hoogstens 5 jaar.

45. Ten einde steeds een voldoende aantal kledingstukken en harnachement voorhanden te hebben en om eenheid in het uiterlijk voorkomen van de leden van het Korps te onderhouden, zullen tenders voor de levering van kledingstukken en harnachement worden gevraagd voor den tijd van 5 jaren niet te boven gaande. De leverancier zal alsdan verplicht zijn een centraal magazijn

Centraal magazijn.

te Pretoria aan te houden, waarin steeds een voldoende aantal van de laatstgenoemde aitrustingsstukken zullen moeten voorhanden zijn.

46. De tenders voor voedingsmiddelen en andere benodigdheden, niet genoemd in 't voorgaand artikel, zullen jaarlijks gevraagd worden.

Jaarlijks tenders voor voedingsmiddelen enz.

47. Het salaris van de officieren en de soldij van onder-officieren en minderen zullen maandelijks worden uitbetaald op de wijze omschreven in het reglement van den inwendigen dienst

Salaris en soldij maandelijks.

48. Aan den Kapitein-Intendant zal van tijd tot tijd een voorschot worden verstrekt voor het doen van kleine uitgaven, zooals tot aankoop van gereedschappen, schotelgoed, stal- en andere benodigdheden, waartoe de Commandant autorisatie moet verleen.

Voorschot aan kapitein-intendant onder autorisatie van commandant.

49. Aan officieren in Staatsdienst uitgezonden, uitgenomen in geval van oorlog of commando, wordt dagelijks, terwijl op reis zijnde, een toelage voor reizen verblijfkosten toegestaan van £1. Aan onder-officieren en minderen 15s. Dit bedrag dient tot verzorging van man en paard. Van Regeeringswege zal hiertoe steeds een voorschot aan den Kapitein-Intendant worden verstrekt.

Reistoelage voor officieren, onder-officieren en minderen.

VI.—GENEESKUNDIGE DIENST.

50. Ten behoeve van het Korps Staats-Artillerie zal bij de kazerne een militair-hospitaal met apotheek aanwezig zijn, onder het bestuur van den officier van gezondheid, die met de hem toegevoegde hospitaalsoldaten de zieke of gewonde leden van het Korps daarin zal verplegen.

Militairhospitaal en apotheek onder bestuur van officier van gezondheid.

51. Hij krijgt de noodige ambulance-wagens, tenten en een veld-apotheek onder zijn zorg, om in tijd van oorlog zieke en gewonde militairen en burgers te velde behoorlijk te kunnen verplegen. In tijd van oorlog zal de Commandant-Generaal het recht hebben hem, indien noodig, assistentie te verleen.

Ambulance-wagens, tenten, veld-apoth.

52. Hij zorgt en is verantwoordelijk voor den gezondheidstoestand in de kazerne.

Officier van gezondheid zorgt voor gezondheidstoestand in kazerne.

53. Nadere omschrijving van de verschillende werkzaamheden zijn te vinden in het reglement van den inwendigen dienst.

VII.—VELD-TELEGRAFIE.

54. De afdeling veld-telegrafie heeft ten doel om Landszonen op te leiden tot militaire telegrafisten, die na afloop van hun 3-jarigen dienstdtijd in veldtelegrafie, zooveel mogelijk en indien daartoe bekwaam, als burger-

Veld-telegrafie opleiding.

telegrafisten op de Gouvernements telegraafkantoren zullen geplaatst worden.

Benoodigdheden veld-telegrafie.

55. De veld-telegrafie zal voorzien zijn van de noodige instrumenten, gereedschappen, de noodige voertuigen voor optische en elektrische militaire telegrafien en telefonie.

Electrische werkzaamheden.

56. Alle electrische werkzaamheden ten behoeve van het leger der Z. A. Republiek zullen door of onder toezicht van de veld-telegrafie moeten uitgevoerd worden, tenzij de Commandant Generaal anders beveelt.

Veld-telegrafie in aanraking met de Staats-telegrafie.

57. Waar de veld-telegrafie in aanraking komt met de Staats-telegrafie zal moeten worden gehandeld overeenkomstig nader vast te stellen bepalingen door den Commandant-Generaal in overleg met den Raad van Officieren.

Personeel veld-tel. alleen bestemd voor militaire telegraafdienst.

58. Het personeel van de veld-telegrafie is uitsluitend bestemd voor militaire telegraafdienst en kan onder geen omstandigheid (zeer bijzondere gevallen uitgezonderd) voor andere dienstdoeleinden gecommandeerd worden.

Titel.

59. Bij indiensttreding dragen de manschappen den titel van leerling-telegrafist.

Examen.

60. Bevordering tot militaire telegrafist geschiedt na afgelegd examen.

Militaire telegrafist staat gelijk in graad met een manschap.

61. De militaire telegrafist staat in graad gelijk met een manschap der Artillerie.

Ontslag als leerling telegrafist.

62. Bij gebleken ongeschiktheid om tot militaire telegrafist te worden opgeleid, zal de leerling van verdere dienstdienst in de veld-telegrafie worden ontslagen en kan hij in een der andere afdeelingen van het korps Staats-Artillerie overgaan.

Vermeerdering.

63. Naar gelang der behoefte zal het personeel der veld-telegrafie kunnen worden vermeerderd.

Vergelijkend examen.

64. Overtreft het aantal applicanten het aantal vacante plaatsen, dan zal een vergelijkend examen worden afgenomen en zullen de bekwaamste aangenomen worden.

Majoor zal veld-telegrafie bijstaan in militaire exercitiën.

65. De Majoor zal den Luitenant veld-telegrafie assistentie doen verleenen bij het geven van onderwijs in de militaire exercitiën.

Leerl.-telegrafisten ontvangen boeken, instrumenten, enz., in bruikleen.

66. Bij indiensttreding worden aan leerling-telegrafisten boeken, instrumenten en andere benoodigdheden in bruikleen gegeven. Zij zijn gehouden dit alles in goeden staat te houden en moeten het na afloop van hunnen dienstdienst in goeden staat opgeven.

Luit. veld-telegrafie staat onder Majoor.

67. De Luitenant veld-telegrafie ontvangt zijne bevelen van en door den Majoor en is aan dezen hoofd-officier verantwoording verschuldigd.

VIII.—HET MUZIEKKORPS.

Muziekkorps.

68. Het muziekkorps is bestemd ten dienste en tot genoeg van het Korps Staats-Artillerie, en om jongelieden op te leiden tot muzikanten.

69. Zij krijgen een militaire opleiding en kunnen gecommandeerd worden tot de gewone diensten. Militaire opleiding van muzikanten.

IX.—SMEDERIJ EN BANKWERKERIJ.

70. Aan deze afdeeling is opgedragen, onder toezicht van den paardendokter, de zorg en het onderhoud voor het hoefbeslag der rij- trek- en lastdieren. Paardendokter.

Verder worden reparatiën verricht aan alle mogelijke wagens en voertuigen van het korps. Het materieel en de materialen benoodigd voor de smederij en bankwerkerij zullen van Staatswege worden verschafft. Reparatiën aan materieel.

Verdere bijzonderheden omtrent dit departement zijn vervat in het reglement voor inwendigen dienst.

X.—HET ONDERWIJS.

71. De majoor zal zorg dragen dat de afdeelingsof bevelvoerende officieren voor het geven van onderwijs de meest voor dien werkring geschikte onderwijzers zullen bezigen, niet tot het korps behoorende, voor het gewone schoolonderwijs. Dit onderwijs verplichtend te zijn voor alle artilleristen, die naar het oordeel van den Majoor dit onderwijs nog behoeven. Majoor oppertoezicht over onderwijs

72. De vakken van onderwijs zullen zijn lager en middelbaar, volgens de Schoolwet. Vakken van onderwijs.

73. De uren van onderwijs zullen door den majoor worden vastgesteld. Uren van onderwijs.

Hij is tevens verantwoordelijk voor den geregelden gang en het dagelijks plaats hebben van het onderwijs. Dagelijksch onderwijs.

De betrokkene school zal jaarlijks door den plaatselijken schoolinspecteur geïnspecteerd worden en zal deze van de vorderingen der leerlingen rapport doen aan den Commandant-Generaal, die hetzelfde bij zijn jaarverslag aan den Eersten Volksraad zal voorleggen. Schoolinspectie.

XI.—BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR DE ARTILLERIE
TE VELDE.

74. Indien in tijd van oorlog een afdeeling artillerie of veld-telegrafie gedetacheerd wordt bij een burger-commando, zal de officier of onder-officier belast met het commando van een dergelijke afdeeling steeds moeten handelen overeenkomstig de bevelen van den burger-commandant. In oorlogstijd bij een burger - commando gedetacheerde artillerie of veld-telegrafie staat onder commando van den burger-commandt.

75. Laatstgenoemde is verplicht om, indien zulks door den officier of onder-officier van de afdeeling artillerie of veld-telegrafie wordt gevraagd, de noodige assistentie voor de bedekking van zijn geschut of instrumenten te verlenen. Burger-commandt. moet assistentie verlenen voor bedekking geschut.

Bedekking staat onder commando van officier of onder-officier v. commando waar bijgevoegd.

Bevelen van een burger-commandt.

Alle officieren kunnen den algemeenen krijgsraad bijwonen.

Burger-commandt. beschermt militaire telegrafie indien aan hem toegevoegd.

76. Die bedekking staat onder het commando van den officier of onder-officier der afdeeling waaraan zij toegevoegd is, en mag zich niet verwijderen dan na bekomen orders van dien officier of onder-officier.

77. De commandant van een burger-commando mag nooit aan den officier of onder-officier eener afdeeling artillerie of veld-telegrafie onuitvoerbare bevelen geven.

78. Ten einde een goede samenwerking te bewerkstelligen en aan de verschillende officieren een overzicht te geven over den gang van zaken, kunnen alle officieren behoorende tot de batterijen en de luitenant der veld-telegrafie de zittingen van den algemeenen krijgsraad bijwonen, echter zullen alleen de twee hoofd-officieren in alle krijgsraden en de twee kapiteins der artillerie slechts in de algemeene krijgsraden hunne stem kunnen uitbrengen.

79. Indien de veld-telegraafpost aan een burger-commando wordt toegevoegd, heeft de commandant van dat commando zorg te dragen dat de militaire-telegrafisten ongestoord hun werk kunnen verrichten en er voor te waken dat de geheimhouding worde verzekerd van de zijde der burgers.

XII.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

Verlof.

Verlof binnen de grenzen.

80. Verlof kan worden verleend binnen de grenzen der Z. A. Republiek:

- a. door den Commandant-Generaal tot 6 weken;
- b. door den Commandant tot 4 weken;
- c. door den Majoor tot 3 weken;
- d. door de Kapiteins tot 48 uren.

Verlof buiten de grenzen.

81. Verlof buiten de grenzen der Republiek moet ooor den Staatspresident worden verleend.

Jaarlijksch verlof.

Ieder onder-officier en mindere heeft, indien de dienst zulks toelaat, recht op een jaarlijksch verlof van 6 weken. Gedurende dit verlof behouden zij hun salaris.

Salaris ingehouden bij verder verlof bov. 48 uur na 6 weken. Officieren hebben recht op een jaarl. verlof van 6 weken.

82. Is het verlof van 6 weken genoten dan wordt bij verder verlof boven de 48 uur het salaris ingehouden.

83. Officieren hebben het recht, behoudens art. 81 op een jaarlijksch verlof van 6 weken.

Bewapening.

Bewapening.

84. De bewapening van het korps zal zijn: voor officieren, revolver, sabel en verrekijker; voor adjudant-onder-officieren evenals voor officieren; voor onder-officieren, karabijn, sabel en verrekijker; voor trompetters, sabel en revolver; voor korporaals en minderen, karabijn en sabel.

85. De muzikanten zullen bewapend worden met degen en revolver.

De veld-telegrafisten krijgen behalve de voor de manschappen opgegeven bewapening, bovendien een verrekijker.

86. Het artillerie korps zal toegerust zijn met een voldoende aantal kanonnen van de nieuwste en voor dit land meest geschikte soort.

Kanonnen.

87. Voor ieder vuurmond zal jaarlijks 20 schoten toegestaan worden voor oefening. Per man zal per maand 15 geweer- en voor degenen met revolver bewapend bovendien nog 15 revolver-patronen worden toegestaan voor hetzelfde doel.

Voor ieder vuurmond 20 schoten jaarlijks voor oefening en 15 geweer- en 15 revolver-patronen per maand voor ieder man.

88. Voor veldoefeningen met geschut, voor het aanleggen van mijnen en het verrichten van verdere pionierarbeid wordt maandelijks toegestaan 400 lbs. kruit en 100 volle dynamiet-patronen.

Veldoefeningen.

89. Voor de oefening en het geven van nachtelijke seinen kunnen de noodige vuurpalen en signaalpatronen gebruikt worden.

Nachtelijke signalen.

90. Het korps zal verder voorzien zijn van alle gereedschappen, instrumenten en benodigdheden voor het verrichten van pionierarbeid.

Verdere benodigdheden van het korps.

Uniformen.

91. De soort van uniformen zal voorgesteld worden door eene Commissie van officieren te benoemen door den Commandant-Generaal.

Soort van uniform voorgesteld door comm. v. officieren.

92. De door de Commissie bepaalde uniformsoort of verandering zal door den Commandant-Generaal aan den HEd. Uitvoerenden Raad ter goedkeuring worden voorgelegd.

Uitv. Raad moet soort van uniform goedkeuren.

93. Niemand binnen de grenzen der Republiek, niet tot het korps Staats-Artillerie behorende, zal gerechtigd zijn de uniform van de Staats-Artillerie of een gedeelte daarvan te dragen.

Alleen manschappen der Staats-Artillerie mogen het uniform dragen.

94. Overtredingen tegen art. 93 zullen gestraft worden met £10 boete of 2 maanden gevangenisstraf met harden arbeid.

Strafbepaling.

95. Het dragen van de gouden of zilveren uitmonsteringen en onderscheidingsteekenen van militairen en van de leden der politiemacht, op mouwen, schouders en kraag, is alleen toegelaten aan militaire personen en leden van de politiemacht.

Gouden of zilveren uitmonsteringen v. militairen.

De straf tegen overtreding van dit artikel zal dezelfde zijn als die bepaald in art. 94.

Strafbepaling.

96. Ieder lid van de Staats-Artillerie is gehouden en gerechtigd overtreders van artikels 93 en 95 aan te geven.

Dragen van uniform na eervol ontslag.

97. Het dragen van uniformen door eervol ontslagen militairen zal bij ontslag of later door den Commandant-Generaal in overleg met den Raad van Officieren worden geregeld.

Godsdienst.

Kerkbezoek.

98. Het geregeld bezoeken der kerken en godsdienst oefeningen wordt door de officieren bij de minderen aangemoedigd en bevorderd.

Godsdienstoefeningen te velde.

99. Te velde en op commando zal een officier benoemd worden om de godsdienstoefeningen te leiden.

Eereraad.

Eereraad van 9 officieren beslist over eerezaken.

100. Deze raad bestaat uit 9 officieren uit het korps Staats-Artillerie zooveel mogelijk van verschillende rang en verschillende afdeelingen, die over eere zaken zal beslissen.

Deze raad heeft te beslissen over handelingen en gebeurtenissen die in strijd zijn met de militaire eer en die niet een zoodanig karakter hebben, om door de militaire rechtbank in behandeling genomen te kunnen worden, alsmede over geschillen tusschen officieren onderling en tusschen officieren en private personen.

Gecombineerde eereraad met officieren van vrijwilligerkorpsen en politiemacht.

101. Officieren van de vrijwilliger korpsen en van de politiemacht kunnen zich ook op dezen eereraad beroepen. In dit geval moeten minstens 2 van de 9 officieren behooren tot de vrijwilligers of de politie. De beslissing geschiedt bij meerderheid van stemmen.

Hoe de Eereraad gekozen wordt.

102. De Eereraad, in art. 100 bedoeld, zal worden gekozen uit en door de officieren van het artilleriecorps. Van den Eereraad, bedoeld in art. 101, zullen de leden op dezelfde wijze gekozen worden, met dien verstande, dat de officieren van de vrijwilligers of van de politie uit *hunne* officieren gekozen zullen worden. Geen officier bovenbedoeld mag in den Eereraad zitting nemen, die, op welke wijze ook, in de zaak betrokken is.

Inspectie.

Inspectie van het kamp.

103. De Commandant-Generaal is gehouden minstens 4 maal 's jaars het kamp te inspecteeren en van den uitslag van die inspectie melding te maken in zijn jaarverslag.

Regulaties en reglementen.

104. Bijzondere regulaties en dienst- en exercitiegeregulemen ten kunnen worden opgetrokken door de officieren. Zulke regulaties en exercitie-reglementen zullen moeten worden goedgekeurd door den Eersten Volksraad.

XIII.—WET OP SCHULDEN.

Geen beslag te worden gelegd op salaris of soldij van de leden van het korps.

105. Geen beslag hoegenaamd zal worden verleend of gedoogd op gelden berustende onder den Thesaurier-Generaal of eenigen anderen ambtenaar en bestemd om

als soldij of salaris aan de leden van het Korps te worden uitbetaald.

106. Op de in art. 105 bedoelde soldijen of salarissen, zal door den Commandant korting kunnen worden verleend onder de bepalingen in de volgende artikelen vastgesteld op billijke voorwaarden.

Korting kan geschieden op salaris of soldij.

107. De partij die niet tevreden is met de beslissing van den Commandant zal zich ter eindbeslissing kunnen wenden tot den Commandant-Generaal.

108. Wegens verteeringen en schulden gemaakt in hotels, kantens of drinkhuizen zal nimmer korting worden verleend. Evenmin zal korting worden verleend voor interest, tenzij in het geval van voorgeschoten of geleende gelden, waarvoor eene schriftelijke verbindtenis is aangegaan, en waarbij het betalen van interest speciaal bedongen is.

Korting op salaris of soldij wordt niet verleend voor schulden aan hotels, kantens, enz.

109. Geen korting zal mogen verleend worden op de soldijen of salarissen van officieren, onder-officieren en minderen die zich te velde, op commando of in den oorlog bevinden.

Geen korting indien officieren en minderen te velde, enz., zijn.

De schuldeischers zullen de terugkomst van zulke officieren, onder-officieren en minderen moeten afwachten tot het instellen of voortzetten hunner eischen.

Schuldeischers.

110. De kortingen die reeds verleend mochten zijn vóór het te velde, naar commando of oorlog trekken der respectieve officieren, onder-officieren of minderen, zullen ophouden gedurende dien tijd.

Wanneer kortingen ophouden.

111. Ieder die eene korting ten laste van een officier, onder-officier of een der minderen wenscht aan te vragen, zal zich te dien einde bij verzoekschrift moeten wenden tot den Commandant, daarbij opgevende den naam en den rang van zijnen schuldenaar, met voldoende bewijzen der schuld en van de wijze waarop deze is aangegaan.

Schuldeischer moet zich wenden tot den commandant.

112. De Commandant zal den officier, onder-officier of mindere, ten wiens laste de korting gevraagd wordt, daaromtrent in zijne belangen hooren.

Commandant hoort den schuldenaar.

Indien de wettigheid der schuld wordt erkend, of bewezen zal korting dadelijk kunnen worden verleend.

113. Wanneer de Commandant nadere informaties van den persoon, die korting eischt, mocht verlangen, en deze in gebreke blijft, om binnen een hem gestelden billijken tijd, die informaties in te dienen, zal hem zijnen eisch worden ontzegd.

Commandant kan eisch ontzeggen.

114. Indien verschillende kortingen tegelijkertijd gevraagd worden op de soldij van een officier, onder-officier of mindere, dan zal de Commandant daaromtrent beslissen, terwijl kortingen ten behoeve van de Regeering altijd de voorkeur zullen genieten, zelfs dan wanneer reeds korting ten behoeve van een ander verleend mocht

Kortingen ten behoeve van de Regeering hebben de voorkeur.

zijn, welke korting dan zoolang zal kunnen ophouden, waarover de Commandant beslissen zal, totdat de schuld aan den Staat geheel zal zijn gekweten. Geen korting zal worden verleend dan voor schulden die minstens een jaar oud zijn.

XIV.—VREDERECHTERS.

Ex-officio vrede-
rechters.

115. Alle officieren der batterij en de luitenant der veld-telegrafie zijn ex-officio vrederechters in hunne departementen over militaire zaken.

REGLEMENT VAN KRIJGSTUCHT OF DISCIPLINE.

INLEIDING.

Krijgstucht en ge-
hoorzaamheid.

I. De krijgstucht bestaat in de hoogst mogelijke orde, in de allerspoedigste uitvoering der gegevene bevelen, zonder de minste tegenspraak, en in de onvermijdelijke bestraffing der geïngste nalatigheid of misdagen, zoo als ook der personen welke dezelve bedreven hebben, of hunnen plicht in het nakomen der voorgeschrevene orders verzuimen, terwijl eene volstrekte lijdelijke gehoorzaamheid van den mindere aan den meerdere er de grondslag van is.

Bevordering van
den Godsdienst.

II. Daar de Godsdienst de bron is van alle geluk, deugd, waren moed en troost, moet ook in den krijgstand een ieder zich tot betrachtting derzelve en tot eene zedige levenswijze bevljtigen: de Godslasteringen, het vloeken en zweeren moeten worden nagelaten, en zullen de meerderen hierin, en in al wat de handhaving der goede zeden kan bevorderen hunnen minderen met een goed voorbeeld voorgaan, en alle buitensporigheden algemeen vermeden moeten worden.

Bevordering van de
eensgezindheid.

III. De beste eensgezindheid behoort ook in den landsdienst plaats te hebben; alle partijschappen moeten vermeden worden, en rechtvaardigheid het richtsnoer van alle daden zijn; een ieder moet met genoeg en zonder morren zijn plicht doen, zich tot eigene en anderens verbetering, en tot voorkoming van elkanders misstappen bevljtigen; de ongemakken geduldig verduren, elkander wederkeerig achting toedragen, en eenstemmig tot het welzijn en de eer van een ieder in het bijzonder en van het korps in het algemeen, en dus ook tot het welbetrachten van 's lands dienst, medewerken.

EERSTE HOOFDSTUK.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Ondergeschiktheid.

ART. 1. De ondergeschiktheid is de ziel van den militairen dienst, derhalve is elk militair van wat rang en staat hij zij, gehouden zijnen meerderen in rang,

en in geval van gelijken rang, zijnen meerderen in dienstjaren, alle eerbied en gehoorzaamheid te bewijzen.

2. Ook buiten den dienst zal een behoorlijke eerbied van den mindere tot den meerdere moeten worden in acht genomen; doch de overtredingen tegen de krijgstucht zullen echter altijd als zwaarder worden beschouwd, wanneer dezelve in den dienst of onder de wapens, dan wanneer die buiten dienst begaan zijn.

Eerbied in den dienst.

3. Elk militair is verplicht in den dienst de orders hem gegeven door dengenen die boven hem gesteld is, terstond en zonder daartegen te redeneeren, te gehoorzamen en getrouwelijk te volbrengen; behoudens het recht om, wanneer hij zich door die orders bezwaard vindt, *daarna* zijne klachten in te brengen.

Opgvolgen v. orders.

4. Alle officieren van het korps zijn verantwoordelijk voor het onbehoorlijke gedrag hunner onderhoorigen, voor zooverre zij door eene al te groote toegevenheid of onachtzaamheid, mede als de oorzaken er van kunnen worden gehouden.

Officieren kunnen verantwoordelijk gehouden worden voor onbehoorlijk gedrag van hunne ondergeschikten.

5. Alle officieren en onderofficieren zijn verplicht om met de zoodanigen, welke zich in het gebruik van sterken drank mochten hebben te buiten gegaan voorzichtig te handelen, zich met hen in geene woordenwisselingen in te laten, veel minder dezelve te slaan of mishandelen tot voorkoming van grootere misdrijven, maar zijn gehouden hen met goede woorden, of anders door dwangmiddelen in een der wachten te brengen, wanneer dezelve nuchteren geworden zijnde naar behooren kunnen worden gecorrigeerd of gestraft.

6. Alle officieren of onderofficieren welke hunnen plicht in art. 5 omschreven te buiten gaan, zullen worden gestraft naarmate de omstandigheden.

7. Elk militair, welke zich aan rustverstoringen of baldadigheden schuldig maakt, waardoor aan burgers of ingezetenen in hunne personen of goederen eenig nadeel is toegebracht, zal, behalve de straf hem deswege op te leggen, gehouden zijn te vergoeden de schade door hem veroorzaakt, hetgeen hem, indien de benadeelde zulks mocht verkiezen, bij billijke bedragen van zijne soldij of tractement zal worden afgehouden bij kortingen.

Rustverstoringen of baldadigheden van militairen.

Dergelijke militairen kunnen alleen door de militaire rechtbank gevonnisd worden.

8. Indien militairen beneden den rang van officier zich buiten de kazerne schuldig maken of medeplichtig zijn aan eene overtreding, welke, ofschoon van geen militair karakter, niet als een crimineele daad kan beschouwd worden, zooals dronkenschap, rustverstoring, vechten, overtreding van dorpsregulaties, enz., en indien zij aangehouden worden door de civiele macht, moeten de schuldigen zonder verzuim met de noodige

Militairen moeten bij overtredingen welke niet direct van crim. aard zijn, overhandigd worden aan militaire overheid.

processen verbaal aan de militaire overheid worden overhandigd om door dezen te worden gevonnisd.

Officieren wegens overtredingen van civielen aard mogen door civiele macht niet aangehouden worden.

9. Officieren, in uniform of in civiele kleeding, en als zoodanig bekend, mogen niet wegens overtredingen van civielen aard worden aangehouden door de civiele macht, doch de politie is in zoodanige gevallen verplicht onmiddellijk de burger autoriteiten daarmee in kennis te stellen, die alsdan de zaak aan de militaire autoriteiten rapporteeren om door dezen te worden gestraft.

Geen publicatie mag plaats hebben van handelingen die in den dienst van het korps gebeurd zijn of van zaken die tot den dienst betrekking hebben.

10. Als strafbaar worden beschouwd, alle officieren, onderofficieren of manschappen, die door schrijven als anders in couranten of publieke nieuwsbladen, eenige handelingen, die in den dienst van het korps gebeurd zijn, of eenige zaken, die tot den dienst van het korps betrekking hebben, ter kennis van het publiek brengen.

Buiten en behalve de hierna te noemen overtredingen tegen de krijgstucht behooren eindelijk nog hiertoe en moeten als zoodanig gestraft worden, de overtredingen tegen alle voorschriften en reglementen van politie en inwendigen dienst bereids gemeld of nog te melden; in het algemeen, schoon hier niet bij name genoemd, alle zoodanige handelingen en gedragingen, welke met instandhouding eener goede discipline en krijgstucht in den militairen dienst onbestaanbaar zijn.

Niet geoorloofd door geschriften de militaire wetten te beoordeelen, enz.

Verder wordt het volgende verboden: ter instandhouding eener goede discipline bij het korps, is het niet geoorloofd door geschriften, de militaire wetten te beoordeelen en in minachting te brengen, of op de handelingen en de goede trouw, zoo van de Regering zelve als van de Autoriteiten of de officieren, die alle achting verdienen, op schandelijke wijze een blaam te leggen. Die zich daaraan schuldig maakt wordt volgens het reglement van krijgstucht gestraft.

TWEEDE HOOFDSTUK.

OVERTREDINGEN TEGEN DE KRIJGSTUCHT.

Insubordinatie.

Insubordinatie.

11. Aan insubordinatie maakt zich schuldig:

- a. Ieder die zich niet voegzaam onderwerpt aan het ondergaan eener opgelegde straf.
- b. Al wie zijnen meerdere oneerbiedig behandelt, kwalijk bejegt, tegen hem mort, zich onbetamelijke uitdrukkingen tegen hem veroorlooft, of zich met woorden of gebaren over hunne behandeling onvergenogd betoont.

- c. Hij die zich in tijd van vrede of oorlog schuldig maakt aan geweld door mishandeling met wapens tegenover een meerdere.
- d. Hij die in oorlogstijd een behoorlijk gegeven dienstorder weigert uit te voeren of een gewichtige order tegen den vijand niet volbrengt.

12. Hij die zich schuldig maakt aan de misdaden bepaald onder letters *a* en *b* van art. 11, kan gestraft worden met hoogstens 6 maanden gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid; en aan de misdaden bedoeld onder letters *c* en *d*, in tijd van vrede met hoogstens 10 jaar gevangenis, met of zonder harden arbeid, en in tijd van oorlog, als zwaarste straf, met den dood door den kogel. Strafbepalingen.

13. Het niet volbrengen van een gegeven order of bevel wordt niet beschouwd als insubordinatie: Niet insubordinatie.

- a. Indien een gegeven order of bevel in strijd is met den dienst of met de getrouwheid aan de Regeering verschuldigd;
- b. Indien door het uitvoeren van een gegeven order of bevel, eene strafbare handeling zou worden gepleegd;
- c. Indien blijkbaar kan worden voorzien dat bij letterlijke uitvoering van een order of bevel, de dienst benadeeld zou worden.

Verraad.

14. Aan verraad maakt zich schuldig: Verraad.
- a. Hij, die doet mededeelingen, ook zonder verraaderlijk doel, van herkenningsteekens, bevelen, maatregelen, plannen en onderwerpen die moeten geheim gehouden worden.
  - b. Hij, die de sterkte of staat van den krijgsmacht of van het leger in het algemeen, of eenige omstandigheid of voorwerp, welke op de verdediging van den Staat, of de operaties van het leger betrekking hebben, bespiedt, met het doel den vijand of diens aanvoerders hiervan te onderrichten.
  - c. Hij die met opzet nalaat eene bespieding te voorkomen en te verhinderen, wanneer hij deze lichtelijk en zonder gevaar voor zichzelf en voor zijne ondergeschikten kon verhinderen, of die opzettelijk nalaat eene aan hem bekende bespieding, aan de bevoegde macht bekend te maken.

Strafbepaling.

15. Hij, die zich aan bovengenoemde misdaad schuldig maakt kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 10 jaren gevangenis; met of zonder harden arbeid en in tijd van oorlog tot zelfs met den dood door den kogel.

16. Aan hem of hen die uit berouw de misdaad verhindert of verhinderen of deze tijdig bekend maakt of maken aan de bevoegde macht, zoodat de uitvoering der misdaad mocht kunnen worden verhinderd, zal of zullen vrijspraak en geheimhouding worden verzekerd.

Lafhartigheid.

Lafhartigheid.

17. Aan lafhartigheid maakt zich schuldig :
- a. Hij die zijne kameraden in nood of gevaar niet bijstaat, hen verlaat en niet met al zijn vermogen hulp verleent, wanneer zij die in wetlige zaken noodig hebben. Indien dit uit moedwil geschiedt, zal zwaardere straf opgelegd worden;
  - b. Wie uit vrees voor zijn eigen veiligheid niet den vereischten weerstand biedt aan den vijand, welke hij in staat is om te volbrengen, of wie het gevaar zoekt te ontwijken of door woorden of gebaren, vrees of bangheid bij anderen verwekt;
  - c. De bevelvoerende officier van een vaste plaats die deze verlaat, zonder den uitersten tegenstand te hebben geboden of zoodanige plaats overgeeft; alsook de bevelvoerende officier van een niet vaste plaats of lager, gelegd in het vrije veld, die zijn lager of afdeeling op lafhartige wijze aan den vijand overgeeft, of de militaire bezetting welke hij volgens order tot het laatste oogenblik moest verdedigen, bij aankomst van den vijand verlaat, en daardoor belangrijk nadeel veroorzaakt;
  - d. Leden van het korps die hunne kanonnen, ammunitie of bespanning en instrumenten aan hen toevertrouwd tot geleide en bedekking, zonder de grootste noodzakelijkheid verlaten of aan den vijand in handen laten vallen;
  - e. Leden van het korps die weigeren tegen den vijand te vechten, of gedurende een gevecht lafhartig wegblijven, wegkruipen of wegloopen;
  - f. Leden van het korps die in eene plaats, door den vijand ingesloten, van overgaaf spreken of in het algemeen in oorlog of op commando, lafhartige of gevaarlijke taal voeren wanneer daardoor gevaar zou kunnen ontstaan.

g. Hij die door het verspreiden van slechte oorlogstijdingen of het overdrijven van de sterkte des vijands, een afdeeling moedeloos maakt.

18. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt wordt gestraft in tijd van vrede met hoogstens 10 jaren gevangenis, met of zonder harden arbeid en in tijd van oorlog tot zelfs met den dood door den kogel.

Strafbepaling.

19. Wanneer eigenmachtige verwijdering gedurende een gevecht zoodanig toeneemt, dat de afdeeling oogenblikkelijk gevaar loopt of lijdt, hebben de officieren het recht de schuldigen op de plek dood te schieten of te laten doodschieten, doch niet voor en aler het is gebleken dat hunne waarschuwingen zonder gevolg zijn gebleven.

Doodschieten bij verwijdering gedurende een gevecht.

20. Ieder officier heeft het recht in gevallen waarin het wegloopen of de lafhartige woorden van een ondergeschikte een oogenblik van gevaar voor den dienst of voor den geest van de manschappen zou kunnen veroorzaken, den schuldige, indien een driemaal herhaalde waarschuwing zonder gevolg blijft, op de plek dood te schieten of te laten doodschieten.

Doodschieten in geval van wegloopen, enz.

21. Indien eene afdeeling zijn plicht niet doet in een gevecht, of tegen den wil van den bevelvoerenden officier een vaste plaats verlaat, zonder den vijand weerstand te bieden, zich zonder noodzakelijkheid gevangen geeft of door moedeloosheid den bevelvoerenden officier dwingt terug te trekken of zich over te geven, worden de schuldige officieren en onder-officieren met den dood door den kogel gestraft. De manschappen kunnen, om den 10den man, of met den dood door den kogel of met levenslange gevangenis, met of zonder harden arbeid, gestraft worden.

Strafbepaling voor eene afd. welke haar plicht niet doet in een gevecht.

Muiterij en Oproer.

22. Hieraan maakt zich schuldig :

Muiterij en oproer.

- a. Ieder, die een ander overhaalt tot plichtverzuim.
- b. Ieder die onder zijn kameraden een slechten geest verwekt.
- c. Leden van het Korps, die in gemeenschap met anderen zich verzetten tegen een bestaande dienstorder, tegen hunne meerdere of hunne orders, of slechts eene afspraak daarvoor maken, alsook die het wagen opstokende taal te bezigen of handelingen te plegen, waardoor een opstand kan ontstaan.
- d. Wanneer de opstoking eene gevaarlijke stemming der gemoederen of eene neiging tot

wederspannigheid in den dienst teweeg brengen, alhoewel deze opstokingen zonder gevolg gebleven zijn.

- e. Wanneer zich een of meer muiters tegen een officier onstuimig of dreigend gedragen, of wanneer een of meer personen feitelijk weigeren te gehoorzamen, alsook wanneer een plichtmatige dienst tegen den vijand geweigerd of de uitvoering daarvan verhinderd, of op eenige wijze groot nadeel aan den dienst wordt toegebracht.
- f. Hij die gedurende eene muiterij de hand legt aan een meerdere, of tegen hem gebruik maakt van wapens.
- g. Wanneer leden van het korps samenspannen, en door wederspannigheid of gebruikte middelen het oproer van een gewapende afdeeling veroorzaken, wordt dit beschouwd als oproer, en zijn allen schuldig die op het oogenblik dat de gewapende macht gereed staat tot het onderdrukken van het oproer, nog aan de samenspanning deelnemen.
- h. Ieder lid van het Korps die zich tegen eene schildwacht verzet.
- i. Ieder lid van het Korps die zich gewelddadig verzet of met bedreigingen tegen eene gewapende machtweerstand biedt, in de uitvoering eener belangrijke order, met het doel de uitvoering van die order te beletten.

Strafbepaling.

23. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt, kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 10 jaren gevangenis; met of zonder harden arbeid en in tijd van oorlog zelfs met den dood door den kogel.

Plichtverzuim op wachtdienst.

Plichtverzuim op wachtdienst.

24. Aan plichtverzuim op wachtdienst, maakt zich schuldig:

- a. Ieder die op wacht of in dienst in kennelijken staat van dronkenschap wordt bevonden;
- b. Alle schildwachten die niet op hunne posten, of daarop slapende, of in kennelijken staat van dronkenschap worden gevonden, wanneer nl. daaruit geen nadeelige gevolgen zijn voortgevloeid, alsmede de schildwacht, die niet aan zijne instructie heeft voldaan.

- c. Hij die op wacht gaat zitten, liggen en een onbehoorlijke houding aanneemt, zijn geweer uit de hand zet, rookt, over de grenzen van zijn wacht gaat, vóór hij afgelost is, of zijne dienstinstructies overtreedt.
- d. Hij, die een gevangene met of zonder opzet, laat ontsnappen of die met opzet diens ontvluchting bewerkt of bevordert.
- e. Hij die uit nalatigheid verzuimt een order tot inhechtenisneming ten uitvoer te brengen.
- f. Die in de nabijheid van den vijand als schildwacht staande, door het verlaten van zijn post of eenige andere plaats, groot nadeel veroorzaakt.
- g. Ieder officier of onder-officier die zijne ondergeschikten niet behoorlijk of niet genoegzaam onderricht, hun plicht verzuim toelaat of zelf begaat.

25. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 5 jaren gevangenis met of zonder harden arbeid en in tijd van oorlog tot zelfs met den dood door den kogel. Strafbepaling.

Stoornis van tucht en orde.

26. Aan stoornis van tucht en orde maakt zich schuldig: Stoornis van tucht en orde.

- a. Ieder die zich schuldig maakt aan twist en vechtpartijen, hetzij met zijne kameraden of met de burgers, ingezetenen of anderen; of die geringe buitensporigheden, baldadigheden of beledigingen pleegt op straat, in burgerhuizen of drankwinkels, ook wanneer deze overtredingen uit dronkenschap of losbandigheid zijn geschied.
- b. Ieder die zich aan lichte strooperijen schuldig maakt.
- c. Alle onder-officieren en minderen die zich zonder schriftelijke toestemming van ZHEd. den Staatspresident en den Commandant-Generaal in het huwelijk begeven.
- d. Ieder die zonder daartoe bevoegd te zijn, aan een gearresteerde kost of drank brengt of doet toekomen.
- e. Ieder onder-officier of mindere die, tenzij voor dienstzaken in uniform, kantien of drankwinkels bezoekt.

- f.* Ieder onder-officier of mindere, die in dienst is of die bevel gekregen heeft tot dienst en zich door dronkenschap daartoe ongeschikt maakt.
- g.* Ieder lid van het Korps die eene wacht welke hem wil aanhouden, en na tweemaal gewaarschuwd te zijn, weigert te volgen of moedwillig in hare nabijheid rustverstoring maakt, of de wacht op eenigerlei wijze beledigt.
- h.* Hij die gedurende een gevecht uitgaat om buit te maken vóór zulks toegelaten is, of zich wederspanning betoont tegen een bevel of verbod.

27. Eene zware misdaad tegen tucht en orde wordt verder begaan door hem,

- a.* die zich verzet bij het ondergaan van een opgelegde straf;
- b.* die in tijd van oorlog als strooper gevonden wordt;
- c.* die weerlooze gewonde of ziek liggende vijanden mishandelt of doodt.
- d.* die in de nabijheid van een vijand en een vaste plaats op een ongewonen of beletten weg uitgaat of ingaat, en de plaats daardoor aan gevaar wordt blootgesteld;
- e.* die door dronkenschap onbekwaam is den opgelegden dienst te verrichten en daardoor schade veroorzaakt of in zoodanigen toestand een zware misdaad in dienst begaat.
- f.* Hij die niet of te laat verschijnt, of zich aanmeldt bij alarm in kennelijken staat van dronkenschap.
- g.* Ieder lid van het Korps, die zich aan buitensporigheden of baldadigheden schuldig maakt, waardoor aan burgers, ingezetenen of anderen eenig nadeel wordt toegebracht aan hunne personen of goederen.
- h.* Hij die zich aan drank te buiten gaat of zich aan liederlijk gedrag overgeeft.
- i.* Zij die zonder daartoe bevoegd te zijn, mededeelingen betreffende het Korps of den dienst doen aan couranten of nieuwsbladen.
- j.* Ieder die zijn wapens anders dan in dienst of wettige zelfverdediging gebruikt.
- k.* Ieder die door onverstandig gebruik van zijn wapens of ammunitie iemand kwetst of doodt.

Strafbepaling.

28. Hij die zich schuldig maakt aan de misdaden bepaald in art. 26, kan gestraft worden met gevangenis, van hoogstens 1 jaar en hij die zich in tijd van vrede

schuldig maakt aan de in art. 27 omschreven misdaden, kan gestraft worden met hoogstens 2 jaren gevangenis met of zonder harden arbeid, en in tijd van oorlog tot zelfs met den dood door den kogel.

Openbare gewelddaden.

29. Tot openbare gewelddaden worden gerekend: Openbare gewelddaden.
 verstoring met geweld van of bedreigingen tegen publieke overheden, tegenstand met geweld en weder-spannigheid of bedreigingen tegen personen van de openbare veiligheid, zooals politie-dienaren, patrouilles, schildwachten, of tegen eenigen ambtenaar in de uit-oefening van zijn plicht, inbraak met geweld in vreemd vast goed, kwaadwillig beschadigen van vreemd goed, voornamelijk van spoorwegen, telegraphen, bruggen, enz., het onbevoegd beperken der vrijheid van een mensch,—ontvoering, bedreiging en afpersing.

30. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig Strafbepaling.
 maakt kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 5 jaren gevangenis en in tijd van oorlog met hoogstens 10 jaren gevangenis, in beide gevallen met of zonder harden arbeid en wanneer menschenleven er mede gepaard ging, kan de schuldige gestraft worden tot zelfs met den dood door den kogel.

Misleiding.

31. Aan misleiding maakt zich schuldig: Misleiding.

- a. Ieder onderofficier of mindere die valschelijk voorgeeft ziek te zijn.
- b. Ieder onderofficier of mindere die in dienst de boven hem geplaatsten beliegt.
- c. Hij die met opzet valsche rapporten of dienst-berichten maakt, ook wanneer dit uit nalatigheid geschiedt.
- d. Hij, die niet oprecht is omtrent den dienst tegen boven hem geplaatsten.

32. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig Strafbepaling.
 maakt kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 1 jaar gevangenis en in tijd van oorlog met hoogstens 5 jaar gevangenis, in beide gevallen met of zonder harden arbeid.

Zelfverminking.

33. Hieraan maakt zich schuldig: Zelfverminking.

Hij die na het afleggen van den diensteed zich ongeschikt maakt voor den dienst, hetzij door verminking van zijn lichaam, hetzij door het moedwillig veroorzaken van ziekte, met het doel om zijn ontslag te krijgen.

Strafbepaling.

34. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 1 jaar gevangenis en in tijd van oorlog met hoogstens 5 jaar gevangenis, in beide gevallen met of zonder harden arbeid.

Nalatigheid en Plichtverzuim.

Nalatigheid en plichtverzuim.

35. Aan nalatigheid of plichtverzuim maakt zich schuldig:

- a. Ieder die onnaderkend of uit achteloosheid verzuimt datgene uit te voeren waartoe hij gecommandeerd is, of hij die verzuimt de orders te volbrengen welke hem door iemand in hooger rang gesteld, gegeven zijn, ook dan zelfs wanneer die orders bestaan in het uitvoeren of doen uitvoeren van een opgelegde straf.
- b. Ieder die geene genoegzame waakzaamheid be- toont om zich onder de wapens te begeven in geval van alarm, of uit onachtzaamheid verzuimt bij de verschillende appels, wachtten, oefeningen, monsteringen of inspecties tegenwoordig te zijn.
- c. Ieder die zonder in dienst te zijn, of zonder speciale permissie zich op straat bevindt, nadat de taptoe geblazen is of over zijn verlof uitblijft.
- d. Ieder die de monteering-stukken verkoopt, verpand, bederft of verwaarloost, of uit luiheid of onachtzaamheid in gebreke blijft de voorschriften na te komen betreffende het uiterlijk voorkomen en de zindelijkheid in kleding en wapenen.
- e. Ieder lid van het korps die bekend is met eene lafhartige handeling of plichtverzuim van een zijner kameraden, en daarvan geen melding maakt aan den officier van de week.
- f. Ieder die zonder voorkennis van zijne officieren het korps verlaat, niet in dienst komt, of langer weg blijft dan zijn verlof hem toelaat.
- g. Hij die zich laat omkopen door beloften of geschenken om zijn plicht niet te doen of die afpersing begaat.
- h. Ieder die in tijd van vrede voor de eerste maal gedeserteerd is, doch binnen 8 dagen vrijwillig en zonder achterhaald te zijn terug komt of zich aangeeft.
- i. Hij die zich eigenmachtig verwijdert zonder het doel zich voor altijd aan den militairen dienst te onttrekken.

Hij die als meerdere zijn plicht en oplettendheid nalaat bij het uitvoeren van een order.

- k. Hij die onbevoegd ontvreemdt en moedwillig uitrustingsstukken beschadigt, wegwerpt of verliest of zijn paard verwaarloost of mishandelt.

36. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 6 maanden gevangenis en in tijd van oorlog met hoogstens 1 jaar gevangenis, in beide gevallen met of zonder harden arbeid. Strafbepaling.

Desertie.

37. Aan desertie maakt zich schuldig: Desertie.

- a. Gepasporteerde onder-officieren en minderen, die zonder wettige redenen niet verschijnen wanneer voor actieven dienst opgeroepen.
- b. Ieder onder-officier of mindere die, met het doel om zich voor altijd aan den dienst te onttrekken, zijn troep verlaat.
- c. Hij die na het publiceeren van de oorlogsverklaring deserteert.
- d. Een officier die deserteert.
- e. Hij die een of meer leden overhaalt tot desertie van het korps.

38. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt, kan gestraft worden in tijd van vrede met hoogstens 6 maanden gevangenis en in tijd van oorlog met hoogstens 18 maanden, en ingeval van officieren, tot hoogstens 3 jaren gevangenis, in beide gevallen met of zonder harden arbeid. Strafbepaling.

Misbruik van Ambtsmacht.

39. Hieraan maakt zich schuldig: Misbruik van ambtsmacht.

- a. Ieder lid van het korps die van zijn dienstelijk ambt of van de betrekking aan hem toevertrouwd, misbruik maakt, met het doel den Staat of eenigen persoon te benadeelen.
- b. Ieder die in hooger rang gesteld zijnde, zich eenige feitelijkheden of beledigende uitdrukkingen tegen zijne ondergeschikten veroorlooft, of deze onbehoorlijk bestraft of laat bestraffen.
- c. Hij die zijn ondergeschikten mishandelt.

40. Hij die zich aan bovengemelde misdaad schuldig maakt kan naar de mate der omstandigheden gestraft worden met hoogstens 3 jaar gevangenis met of zonder harden arbeid. Strafbepaling.

III. RECHTSMACHT EN RECHTSPLEGING.

Rechtsmacht en rechtspleging door militaire overheid.

41. De Rechtsmacht en Rechtspleging over de officieren, onderofficieren en minderen van het Korps Staats-Artillerie, worden uitgeoefend en toegepast door de militaire overheid.

RECHTSMACHT.

Ochtendrapport. Militair Hof. Krijgsgericht.

42. Overtredingen worden onderzocht en gevonden door:

- a. het dagelijksch ochtendrapport;
- b. het Militaire Hof;
- c. het Krijgsgericht.

Dagelijksch ochtendrapport wordt gehouden door den Majoor.

43. *Het dagelijksch ochtendrapport* wordt gehouden door den Majoor, of bij diens afwezigheid de officier hem in rang opvolgende, die voorgestelde straffen van de afdeeling bevelvoerende officieren oplegt, vermeerderd of vermindert.

Straffen te worden opgelegd door dagelijksch ochtendrapport.

44. De volgende straffen kunnen door het dagelijksch ochtendrapport worden opgelegd:

Aan onderofficieren en minderen.

- a. waarschuwing;
- b. uitsluiten van verlof tot 3 maanden;
- c. kwartierarrest tot 1 maand;
- d. strafexerceeren tot 4 uren;
- e. politiekamer tot 20 dagen;
- f. provoost tot 10 dagen;
- g. cachot tot 4 dagen;
- h. degradatie van korporaals.

Het Militaire Hof.

Militair Hof bestaat uit 5 officieren.

45. Dit hof bestaat uit een quorum van 5 officieren, onder voorzitterschap van den Commandant.

Appèlzaken van het ochtendrapport te worden behandeld door Militair Hof.

46. In dit hof worden appèlzaken van het ochtendrapport behandeld en verder misdaden en overtredingen, die boven de jurisdictie van den majoor zijn.

Meerderheid van stemmen.

47. Vonnissen worden met meerderheid van stemmen uitgesproken.

Straffen te worden opgelegd door Militair Hof.

48. De volgende straffen kunnen door het Militaire Hof worden opgelegd:

- a. kwartierarrest tot 3 maanden.
- b. politiekamer tot 2 maanden.
- c. provoost tot 8 weken.
- d. cachot tot 4 dagen.
- e. degradatie van Onderofficieren.

HET KRIJGSGERICHT.

49. Het krijgsgerecht oefent de hoogste rechtsmacht uit over het Korps Staats-Artillerie en kan dezelfde straffen opleggen als het Hooggerechtshof der Z. A. R.
50. Het krijgsgerecht doet onderzoek en uitspraak in alle zaken, die boven de Jurisdictie van het Militaire Hof zijn, en behandelt eveneens de appélzaken tegen uitspraken van dat Hof.
51. Het krijgsgerecht doet uitspraak volgens de krijgswet bij meerderheid van stemmen.
52. Het krijgsgerecht is samengesteld uit een quorum van 7 officieren van het Korps Staats-Artillerie onder Voorzitterschap van den Commandant-Generaal.
53. Het krijgsgerecht kan desverkiezende crimineele zaken naar de civiele macht verwijzen.
54. Officieren zullen terecht staan voor het krijgsgerecht. De Hoofdofficieren hebben het recht om officieren onder voorloopig arrest te plaatsen, doch moeten hiervan binnen 24 uur aan den Commandant-Generaal kennis geven.
55. Het krijgsgerecht heeft het recht, den Staatsprocureur te verzoeken voor de vervolging op te treden; de beschuldigde heeft altijd het recht zich door een rechtsgeleerde te laten bijstaan, indien hij zulks verlangt.

Krijgsgerecht is de hoogste militaire rechtsmacht.

Krijgsgerecht behandelt appélzaken van Militair Hof, enz.

Krijgsgerecht vonnist bij meerderheid van stemmen.

Krijgsger. bestaat uit 7 officieren onder voorzitterschap van Commandt.-Generaal.

Crim. zaken kunnen verwezen worden naar burgerlijke autoriteit.

Officieren staan terecht voor Krijgsgerecht.

Krijgsgerecht kan Staatsprocureur verzoeken voor de vervolging op te treden.

RECHTSPLEGING.

De straffen.

56. De straffen zijn de navolgende:

- a. Waarschuwing.
- b. Uitsluiten van verlof.
- c. Kwartierarrest.
- d. Strafexercoeren.
- e. Politie kamer.
- f. Provoost.
- g. Cachot.
- h. Degradatie.
- i. Gevangenis.
- j. Doodstraf.

Rechtspleging.
Straffen.

Waarschuwing.

57. Onderofficieren en minderen kunnen voor geringe overtredingen gewaarschuwd worden.

Waarschuwing.

Uitsluiten van verlof.

58. Deze straf bestaat hierin dat aan officieren en minderen voor een zekeren tijd het verbod wordt opgelegd om verlof of eenige bijzondere gunst te verzoeken.

Uitsluiten v. verlof

Kwartierarrest.

Kwartierarrest. 59. Deze straf bestaat hierin dat onderofficieren en minderen voor een zekeren tijd de hun aangewezen kazerne buiten dienst niet mogen verlaten. Zij moeten hun dienst als gewoonlijk verrichten.
Officieren onder kamparrest mogen het garnizoen niet verlaten.

Strafexerceeren.

Strafexerceeren. 60. Deze straf wordt toegepast op onderofficieren en minderen en bestaat in het, voor allen dragen van de volle wapenrusting, waarmede gestraften één of meer uren moeten marcheeren.
Door manschappen moet in bijzondere gevallen de zadel en toom ook gedragen worden.

Politiekamer.

Politiekamer. 61. Onderofficieren en minderen, hiermede gestraft doen hun dienst als gewoon, echter worden zij na den dienst in een strafkamer gebracht om aldaar den nacht door te brengen.
Iemand, wiens straf in de politiekamer voorbij is, mag daarna gedurende het aantal dagen dat hij gestraft was, geen verlof aanvragen.

Provoost.

Provoost. 62. Onderofficieren en minderen, hiermede gestraft, worden in een daartoe bestemd lokaal opgesloten, alwaar alleen gedurende de nacht een kombaars zal worden toegelaten.
Met deze straf kan gepaard gaan harde arbeid en geheele ontzegging van salaris.

Cachot.

Cachot. 63. Onderofficieren of minderen, die deze straf moeten ondergaan, worden afzonderlijk opgesloten. De arrestkamer wordt verdonkerd, en de arrestanten worden op schraal diët gezet. Het salaris wordt gedurende deze straf geheel onthouden. De gestraften mogen geen harden arbeid doen.
Onderofficieren en korporaals hiermede gestraft worden gedegradeerd tot manschap.

Civiele Gevangenis

Civiele gevangenis. 64. Het krijgsgerecht heeft te beslissen wanneer een militair zijn straf in de civiele gevangenis zal moeten ondergaan.

Doodstraf.

65. De toepassing van deze straf is alleen toegelaten in geval van oorlog of commando en de uitvoering daarvan zal bestaan in doodschieten. Doodstraf wordt alleen in tijd v. oorlog toegepast.

66. Ingeval een veroordeelde tot den dood met den kogel veroordeeld is, moet het vonnis binnen 48 uur daarna voltrokken worden, echter niet binnen 24 uren na kennisgeving aan den veroordeelde, die gedurende zijne laatste levensuren zal worden bijgestaan door een godsdienstleeraar, of door iemand door het krijgsgerecht te worden aangewezen. Kennisgeving aan veroordeelden.

67. Het vonnis zal worden uitgevoerd door één officier en twaalf manschappen, die allen door het lot aangewezen worden. Uitvoering van doodvonnis.

Zes manschappen worden voorzien met geweren, geladen met scherpe patronen, de zes andere met geweren, geladen met blinde patronen. De manschappen mogen niet weten of hunne geweren al dan niet met scherpe of blinde patronen geladen zijn. De manschappen zullen opgesteld worden op vijf treden van den veroordeelde, de geweren op diens borst gericht. Op order van den officier moeten allen op hetzelfde oogeblik vuren. Geeft de veroordeelde nog teekenen van leven, dan zal de officier met zijn revolver een einde aan het lijden maken.

68. Over alle doodvonnissen zal moeten beslist worden met algemeene stemmen der stemmende leden van het krijgsgerecht. Doodvonnis te worden geveld met algemeene stemmen.

Wijze van appèl.

69. Indien een onderofficier of mindere tegen een over hem uitgesproken straf wenscht te appelleeren, moet hij na dat hij met zijn straf bekend gemaakt wordt, van zijn voornemen kennis geven aan zijn afdeelingbevelvoerende officier, welke kennisgeving binnen 24 uur schriftelijk door hem moet worden ingediend. Wijze van appèl.

70. Indien iemand naar het militaire hof of naar het Krijgsgerecht appelleert, of naar een dier hoven verwezen wordt, zal hij onder kwartierarrest of in de arrestkamer moeten blijven totdat zijne zaak zal kunnen gehoord worden. Gedurende dien tijd mag hij geen dienst verrichten. Appellant blijft in arrest tot zijn zaak zal gehoord zijn.

Bijzondere bepaling voor onwilligen en door drank bevangenen.

71. Manschappen, die uiterst brutaal zijn en zich handtastelijk verzetten tegen een meerdere of in dronkenschap met zachte woorden of dwangmiddelen niet tot bedaren kunnen gebracht worden, zullen in boeien ge- Onwillige of dronken manschappen zullen geboeid kunnen worden of in een blok gezet worden.

slagen of in het blok gezet kunnen worden, totdat zij gekalmeerd zijn.

Bij afwezigheid van Commandt. - Generaal wordt hij door den hoogst aanwezigen artillerie - officier vervangen. 72. Bij afwezigheid van den Commandant-Generaal zal ZEd.Gestr. in zijne hoedanigheid als opperbevelhebber van het korps Staats-Artillerie vervangen worden door den hoogst aanwezigen Artillerie-Officier.

Wie zich aan het korps wenscht aan te sluiten krijgt 3 dagen voor zijn intreden een exempl. dezer wet. 73. Aan ieder persoon die zich wenscht aan te sluiten bij het korps, zal minstens drie dagen voor het tijdstip waarop hij zich voor de vereischte 3 jaren verbindt, een exemplaar van de nu goedgekeurde wet ter hand worden gesteld.

Herroepings-clausule. 74. Alle wetten en Volksraadsbesluiten in strijd met deze wet worden hiermede herroepen.

Inwerkingtreding. 75. Deze wet treedt in werking eene maand na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 5 Juni 1 96.

WET N°. 2, 1896. ^{1) *)}

DE GRONDWET DER ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

*Goedgekeurd en geamendeerd door den Edelachtbaren Eersten Volksraad
bij artt. 322 tot en met 495 zijner notulen, dd. 26 Mei tot 4 Juni 1896.*

ALGEMEENE BEPALINGEN.

- ART. 1. Deze Staat zal den naam dragen van de Zuid-Afrikaansche Republiek. Naam van den Staat.
2. De Regeeringsvorm van dezen Staat zal zijn die eener Republiek. Regeeringsvorm.
3. Zij wil zich bij de beschaafde wereld als een onafhankelijk en vrij volk erkend en geëerbiedigd zien. Onafhankelijkheid en vrijheid.
4. Het volk zoekt geen uitbreiding van grondgebied, en wil die alleen volgens rechtvaardige beginsels; wanneer het belang der Republiek die uitbreiding raadzaam maakt. Het volk verlangt geen uitbreiding v. grondgebied.
5. Het volk wil zijn grondgebied, gelegen in Zuid-Afrika ongeschonden bezitten en in bezit houden. De grenzen worden bij proclamatie bekend gemaakt. Grondgebied ongeschonden te worden bezeten.
6. Zijn grondgebied staat voor iederen vreemdeling open, die zich aan de wetten dezer Republiek onderwerpt. Allen, die zich op het grondgebied dezer Republiek bevinden, hebben gelijke aanspraak op bescherming van personen en goederen. Grenslijnen.
Vreemdelingen toegelaten zich hier te vestigen.
7. De in dit grondgebied gelegen gronden of plaatsen, die heden nog onuitgegeven zijn, worden verklaard eigendommen van den Staat te zijn. Bescherming van persoon en goed.
Open gronden zijn het eigendom van den Staat.
8. Het volk eischt de meest mogelijke maatschappelijke vrijheid, en verwacht die van het behoud van zijn godsdienstig geloof; van de nakoming zijner verbindtenissen; van zijne ondergeschiktheid aan wet, orde en recht en de handhaving van dezelve. Maatschappelijke vrijheid hoe in stand te worden gehouden.
- Het volk laat de uitbreiding van het Evangelium toe onder de heidenen, onder bepaalde voorzorgen tegen bedrog of misleiding. Uitbreiding des Evangeliums toegelaten.
9. Het volk wil geene gelijkstelling van gekleurden met blanke ingezetenen toestaan. Geene gelijkstelling tusschen blanken en gekleurden.
10. Het volk wil geen slavenhandel, noch slavernij in deze Republiek dulden. Slavernij niet toegelaten.

¹⁾ Voor het eerst gepubliceerd 17 Juni 1896 in *Staatscourant* no. 839.

^{*)} Zie vorige Grondwet en daarbij gevoegde aantekeningen, voorkomende in de Verzameling van de Locale Wetten 1888—1889, bladz. 173.

Onafhankelijkheid van Kerk en Staat.

11. Het volk behoudt uitsluitend aan zich de bescherming en verdediging van de onafhankelijkheid en onschendbaarheid van Kerk en Staat, overeenkomstig de wetten.

De wetgeving in handen van twee Volksraden.

12. Het volk geeft de wetgeving in handen van eene Volksvertegenwoordiging, bestaande uit eenen Eersten en eenen Tweeden Volksraad, samengesteld uit vertegenwoordigers of lasthebbers des volks, door de stemgerechtigde burgers gekozen; doch alleen voor zoo verre dat aan het volk drie maanden tijds zal gelaten zijn, om over eene voorgestelde wet zijn oordeel aan de Volksraden desverkiezende te kunnen inleveren; behalve die wetten, die geen uitstel kunnen lijden.

Vorgesteldewetten 3 maanden vooruit gepubliceerd.

13. Het volk draagt de voorstelling en uitvoering der wetten op aan den Staatspresident, welke tevens de benoemingen van alle landsambtenaren aan den Eersten Volksraad ter goedkeuring voorlegt.

Voorstelling en uitvoering van wetten.

Orde aan krijgsmacht toevertrwd.

14. Het volk vertrouwt de handhaving der orde toe aan de krijgsmacht, de politie en andere personen daartoe door de wet aangewezen.

Rechterlijke macht.

15. Het volk stelt de rechterlijke macht in handen van een Hooggerechtshof, Landdrosten, Gezworenen en zoodanige ambtenaren als door de wet met rechterlijke bevoegdheid zullen worden bekleed, en laat het aan hun oordeel en geweten over, om volgens de landswetten te handelen.

Jaarlijksche begrotingswet te worden gepasseerd.

16. Het volk zal jaarlijks van den Eersten Volksraad eene begroting van algemeene inkomsten en uitgaven voor den Staat ontvangen en daaruit vernemen hoeveel ieders belasting zal belooopen

Hoofdplaats en zetel van Gouvernement.

17. Potchefstroom, gelegen aan de Mooirivier, zal de hoofdplaats der Republiek en Pretoria de zetel van het Gouvernement zijn.

Algemeene diensten te worden beloofd.

18. Alle diensten ten behoeve van het algemeen gevorderd, worden door het algemeen beloofd.

Vrijheid der drukpers.

19. Vrijheid van drukpers is toegestaan, mits de drukker en uitgever verantwoordelijk blijven voor al de stukken die eerschennis, belediging of aanranding van iemands karakter bevatten.

OVER DE BESCHERMING EN VERDEDIGING VAN KERK EN STAAT.

Volksraadsleden moeten tot een Prot. Kerk behooren.

20. Het zal geen andere vertegenwoordigers in de Volksraden aanstellen, dan degenen die lidmaten eener Protestantsche Kerk zijn.

Welvaart v. d. Staat door benoeming van onderwijzers te worden bevorderd.

21. Het volk verlangt den opbouw, bloei en de welvaart van den Staat, en uit dien hoofde voorziening in de behoefte aan schoolonderwijzers.

22. Zoo ook, dat in tijd van vrede voorzorgende maatregelen genomen worden, om een oorlog te kunnen voeren of te wederstaan.

Maatregelen tot het voeren van oorlog.

23. Ingeval van vijandelijken inval van buiten, zal een ieder zonder onderscheid gehouden zijn om met de uitvaardiging der oorlogswet zijnen bijstand te verleen en tot verdediging van den Staat.

Ieder inwoner verplicht hulp te verleen bij invallen.

24. Geen traktaat of bondgenootschap met buitenlandse mogendheden of volkeren mag bekrachtigd worden, dan nadat de Eerste Volksraad daarover zijn gevoelen heeft kenbaar gemaakt, zullende het traktaat volgens het oordeel van den Eersten Volksraad goedgekeurd en vastgesteld of afgekeurd worden, met uitzondering van die tractaten, welke de Regeering bij Wet of Eerste Volksraadsbesluit gemachtigd is aan te gaan.

Tractaten of bondgenootschappen met buitenlandse mogendheden, enz. vereischen de goedkeuring des Eersten Volksraads.

25. Bij voor den Staat dreigend gevaar of in oorlogstijd za de beoordeeling over het al of niet raadzame van zoodanig traktaat of bondgenootschap, aan den Commandant-Generaal, met overleg van den Krijgsraad, overgelaten worden, indien de commando's in het veld zijn, en er geen tijd is om den Uitvoerenden Raad te raadplegen.

In tijd van dreigend gevaar of oorlog kan de Commt.-Generaal met den Krijgsraad in zoodanig tractaat of bondgenootschap treden.

VAN DE VOLKSVERTEGENWOORDIGING EN DE WETGEVENDE MACHT. ¹⁾

26. De Wetgevende Macht zal berusten bij eene Volksvertegenwoordiging, die zal bestaan uit een Eersten Volksraad en een Tweeden Volksraad.

Wetgevende macht berust bij Eerste en Tweede Volksraad.

27. De Eerste Volksraad zal het hoogste gezag des Lands zijn.

Eerste Volksraad hoogste gezag.

28. Als vertegenwoordigers des volks zijn de leden van den Eersten en van den Tweeden Volksraad, geen landsambtenaren.

Volksraadsleden zijn geene ambtenaren.

29. De dienstdoende leden van den Eersten en Tweeden Volksraad zullen, in persoon vrij wezen van 's lands dienst zonder vrij te zijn van kosten die de krijgsmacht van hen zoude kunnen afvorderen; zij zullen vergoeding van hun verblijf genieten gedurende het onthoud hunner bezigheden.

Dienstdoende Volksraadsleden zijn vrij van 's lands dienst doch niet van oorlogsbelasting. Zij genieten vergoeding voor verblijfkosten.

30. De leden van den Eersten en van den Tweeden Volksraad worden door de meerderheid van stemmen door de kiezers van elk district gekozen voor den tijd van vier jaren.

Verkiezing van Volksraadsleden.

31. De verkiezing van leden voor den Eersten en Tweeden Volksraad zal in de maanden Januari en Februari, of in buitengewone gevallen op zoodanigen tijd als zal vereischt worden plaats hebben.

Dito.

¹⁾ Zie Wet no. 4, 1890, bladz. 22 Locale Wetten 1890—1893.

Aantal leden der
Volkraden.

32. Het getal van de leden van den Tweeden Volksraad zal hetzelfde zijn als dat van den Eersten Volksraad.

Dit getal zal voor beide Volkraden, nader door den Eersten Volksraad worden bepaald.

Helft der leden
treedt af om de 2 jaar

Op het einde van het tweede jaar zal de helft der leden aftreden; de andere helft op het einde van het vierde jaar en zoo voort. Uit de districten wier leden uitvallen, zullen nieuwe Volksraadsleden gekozen worden: de aftredende leden zijn herkiesbaar.

Leden zijn herkiesb.

Verdere bepalingen
omtrent verkiezing
van Eerste Volks-
raadsleden.

33. De leden van den Eersten Volksraad worden gekozen door die stemgerechtigde burgers die het volle burgerrecht wettiglijk verkregen hebben.

Verdere bepalingen
omtrent verkiezing
van Tweede Volks-
raadsleden.

34. De leden van den Tweeden Volksraad worden gekozen door alle stemgerechtigde burgers, die den ouderdom van zestien jaren bereikt hebben.

Verkiezing afhan-
kelijk van minstens
zestig uitgebrachte
stemmen.

35. Niemand zal beschouwd worden als lid van den Eersten of Tweeden Volksraad verkozen te zijn, tenzij hij bij de kiezing de stemmen van minstens zestig stemgerechtigde burgers van het distrikt of de kiesafdeeling waarvoor hij gekozen wordt, op zich vereenigd heeft.

Vereischten voor
Eerste Volksraads-
leden.

36. Om te kunnen zitting nemen als lid van den Eersten Volksraad moet hij, die daartoe wettig gekozen is, dertig jaren oud en lid eener Protestantsche Kerk zijn, in de Republiek wonen, daar vast eigendom hebben en het volle burgerrecht verkregen hebben.

Vereischten voor
Tweede Volksraads-
leden.

37. Om te kunnen zitting nemen als lid van den Tweeden Volksraad, moet hij, die daartoe wettig gekozen is, dertig jaren oud, gedurende de twee onmiddellijk voorafgaande jaren stemgerechtigd burger, lidmaat eener Protestantsche kerk zijn, in de Republiek wonen en daar vast eigendom hebben.

Verkiesbaarheid af-
hankelijk van vere-
ischten.

38. Niemand zal als lid van den Eersten Volksraad verkiesbaar zijn en als zoodanig zitting kunnen nemen, tenzij hij de vereischten bezit bepaald bij art. 36, en niemand zal als lid van den Tweeden Volksraad verkiesbaar zijn, en als zoodanig zitting kunnen nemen, tenzij hij de vereischten bezit bepaald bij art. 37.

Verkiesbaarheid af-
hankelijk van uit-
noodiging door min-
stens 25 burgers.

39. Niemand zal als lid van den Eersten of Tweeden Volksraad verkiesbaar zijn, tenzij hij vooraf eene uitnoodiging of requisitie tot de vervulling van die waardigheid heeft ontvangen, onderteekend door minstens 25 stemgerechtigde burgers van het district of de kiesafdeeling waarvoor hij gekozen wordt. Deze uitnoodiging of requisitie en het antwoord daarop zal aan den Staatssecretaris worden toegezonden om, in geval de uitnoodiging wordt aangenomen, minstens 28 dagen vóór den tijd der kiezing te worden gepubliceerd in de *Staatscourant*.

De kiezers uit het eene district kunnen ook hunne stem uitbrengen op een persoon in een ander district wonende.

Burgers kunnen een ander district vertegenwoordigen.

40. Niemand mag zich voor beide Volksraden of in meer districten of kiesafdeelingen tegelijk verkiesbaar stellen.

Uitnoodiging geldt slechts voor één Volksraad en één district.

41. De leden van een Volksraad mogen elkander niet bestaan in de betrekking van vader of zoon of stiefzoon.

Bloed- en aanverwantschap.

42. Geen krijgsofficier of ambtenaar, die als zoodanig een vast jaarlijksch of maandelijksch salaris geniet, mag zich verkiesbaar stellen tot lid van een der beide Volksraden.

Geen officier of ambtenaar verkiesbaar.

43. Geen gekleurden of bastaarden, noch personen van openlijk slecht gedrag of die een onteerend vonnis ten hunnen laste gehad hebben, noch ook niet gerehabiliteerde bankroetiers of insolventen, van waar ook, noch ook zij, die onderdaan zijn of pensioen trekken van een vreemden staat, zullen verkiesbaar zijn tot lid van een der beide Volksraden.

Verdere uitsluiting van verkiesbaarheid

44. Een ieder is gerechtigd, wanneer hij het bewijs kan leveren dat een persoon gekozen als lid van den Eersten of als lid van den Tweeden Volksraad, niet de vereischten bezit bij de wet bepaald, dat bewijs bij de Regeering in te zenden vóór dat zoodanig persoon zitting neemt. De Regeering zal daarop de desbetreffende stukken, zonder verwijl en zoodra mogelijk bij den aanvang der zitting, overleggen aan den Voorzitter van dien Volksraad, waar zij thuis behooren.

Protest tegen verkiezing.

45. De Eerste en de Tweede Volksraad vergaderen minstens éénmaal 's jaars. Hunne gewone vergaderingen worden in eene vereenigde zitting geopend op den eersten Maandag van de maand Mei, onder voorzitterschap van den Voorzitter van den Eersten Volksraad. Buitengewone vergaderingen kunnen door den Staatspresident worden bijeengeroepen, zoo dikwijls hij die in 's lands belang noodig oordeelt.

Tijd van vergadering der Volksraden.

De leden van den Eersten Volksraad vergaderen in de Raadzaal dagelijks des morgens ten 9 ure om niet minder dan 4 tot 5 uren per dag werkzaam te zijn. De vergadering van den Eersten Volksraad zal met een gepast gebed geopend en gesloten worden.

Wijze van opening van vergadering

46. De Voorzitters van beide Volksraden zijn verantwoordelijk, dat de vergaderingen volgens bepaling in art. 45 gehouden worden, bij verzuim waarvan de Volksraad hen beboeten kan met Rds. 5 tot 50.

Voorzitters verantwoordelijk.

47. Elk lid van de beide Volksraden legt bij het aanvaarden zijner waardigheid, in handen van den Voorzitter den volgenden eed af:

Eed afteleggen door Volksraadsliden.

«Als verkozen tot lid van den Eersten (of Tweeden) Volksraad van de Volksvertegenwoordiging dezer Republiek, verklaar, beoef en zweer «ik plechtig, dat ik aan niemand eenige gift ge«daan of beloofd heb om tot die waardigheid te «geraken; «dat ik in die waardigheid getrouw zal «zijn aan het volk en zijne onafhankelijkheid; mij «zal gedragen overeenkomstig de Grondwet en de «andere wetten dezer Republiek, naar mijn beste «kennis en geweten; en steeds te beoogen de «bevordering van het geluk en welzijn der inge«zetenen in het algemeen. Zoo waarlijk helpe «mij God».

- Voorzitter van den Volksraad. 48. Elke Volksraad kiest bij den aanvang uit zijn midden zijn eigen voorzitter voor den tijd van zijn zittingsjaar.
- Secretaris. 49. Elke Volksraad benoemt buiten zijn midden zijn eigen Secretaris op voordracht van den Uitvoerenden Raad.
- Beoordeeling van qualificaties van leden. 50. Elke Volksraad zal te beoordeelen hebben of verkiezingen en de qualificaties van zijn eigen leden volgens wet zijn.
- Reglement v. orde. 51. Elke Volksraad zal zijn eigen reglement van orde vaststellen, waarin de gang der werkzaamheden zal worden geregeld en de macht van den Voorzitter zal worden bepaald.
- Quorum. 52. Het quorum zoowel van den Eersten als van den Tweeden Volksraad zal bestaan uit 12 leden.
Als in den Tweeden Volksraad geen quorum aanwezig is, zal zijn Secretaris daarvan onmiddellijk bericht doen aan den Eersten Volksraad.
- Staatspresident en leden van Uitv. Raad hebben zitting maar geen stem. 53. De Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad zullen in beide Volksraden zitting hebben, met recht van deelneming aan de discussies, doch geene stem.
- Zittingen openbaar. 54. De zittingen van beide Volksraden zullen gehouden worden in het openbaar, tenzij de meerderheid in speciale gevallen besluit de openbaarheid op te heffen.
- Notu'en. 55. Elke Volksraad zal notulen van zijne handelingen houden. Hij zal die geregeld doen publiceren in de *Staatscourant* uitgezonderd de notulen van de geheime zitting, die alleen geheel of gedeeltelijk gepubliceerd mogen worden met toestemming van den Eersten Volksraad.
- Disciplinaire macht der Volksraden. 56. Elke Volksraad heeft het recht zijn eigen leden te straffen voor wanordelijk gedrag, Elke Volksraad heeft daarenboven het recht een lid uit te stooten met twee derden der uitgebrachte stemmen.

57. Blijft een lid van een der beide Volksraden zonder bedanken weg, en voldoet hij niet aan de oproeping dan wordt hij beboet met Rds. 75.
58. De redenen van versooning voor het niet verschijnen van een lid van een der beide Volksraden, zijn:
1. Ongesteldheid en lichaamsgebreken, te bewijzen door het verkozene of opgeroepen lid, met eene ondertekende verklaring van den Landdrost, Commandant of Veldkornet zijner afdeling, en
  2. Zoodanige onvoorziene omstandigheden, die werkelijk bewezen zijnde, het hem onmogelijk maken aanwezig te zijn of te blijven.
59. Alle bedenkingen, verontschuldigingen en kennisgevingen, bedoeld in artt. 57 en 58, zullen aan den Staatspresident ingezonden en door den Uitvoerenden Raad beoordeeld worden. In de, dientengevolge, onvervulde plaatsen zal zoo spoedig mogelijk voorzien worden, volgens art. 31.
60. De aanwezige personen die geen zitting in een der beide Volksraden hebben, mogen niet spreken, dan wanneer zij op eene vraag van den Voorzitter hebben te antwoorden.
- De handhaving der orde, onder die personen, zal moeten worden toevertrouwd aan eenen Veldcornet door den Landdrost van het district waar de zitting gehouden wordt, daartoe aangeschreven.
61. Die Landdrost zal ook een bode aanstellen, om gedurende de vergadering ten dienste van den Eersten Volksraad te staan.
62. Elke Volksraad beoordeelt alle overtredingen voor den Raad vastgesteld, en in de Raadzaal begaan, en bestraft deswege, de overtreders zonder verder beroep.
63. Van alle beboetingen, door een der beide Volksraden gedaan, wordt door den Secretaris kennis gegeven van den Landdrosten, waaronder de beboeten resor-teeren, en deze dragen zorg voor de invordering.
64. De Voorzitters zullen alle voorstellen van wet, bij de beide Volksraden ingekomen, in behandeling brengen, of deze drie maanden voor den aanvang der zitting van de Volksraden, aan het algemeen bekend zijn gemaakt, of dat dezelve tijdens de zittingen van de Volksraden zijn ingekomen
65. Al hetgeen waarover beraadslaagd wordt zal door volstreckte meerderheid van stemmen der stemmende leden beslist worden.
66. De beide Volksraden gaan niet uiteen voordat alle zaken die behandeld moeten worden afgehandeld zijn, en de zittingen door de respectieve Voorzitters

Beboeting voor wegblijven.

Redenen van versoening.

Kennisgeving aan Staatspresident.

Recht van spreken.

Handhaving der orde onderaanwezig publiek aan Veldcornet toevertrouwd.

Bode.

Overtr. in Raadzaal door Volksraad beoordeeld.

Invordering boeten door den Volksraad opgeëgd.

Voorzitters brengen de voorgestelde wetten in beraadslaging

Volstreckte meerderheid van stemmen beslist.

Volksraden niet uiteen te gaan voordat alle zaken afgehandeld zijn.

gesloten zijn. Een Volksraadslid kan vrijheid ontvangen de Vergadering te verlaten indien hij verkeert in het geval No. 2, art. 58.

Voorzitter zendt afschriften van wetten aan Staatspresident.

67. Een afschrift van ieder aangenomene wet zal door den Voorzitter van den Eersten Volksraad aan den Staatspresident ter uitvoering ingezonden worden.

Strafbepaling voor verzuim in het bekend maken der voorgestelde wetten

68. Wanneer de bekendstelling van wetten en Gouvernements bekendmakingen aan het algemeen, niet intijds is geschied, zal de Staatspresident onderzoeken bij wien de schuld van dat oponthoud gelegen is. Een Landdrost in deze schuldig bevonden wordende, zal in eene boete van Rds. 50 vervallen, een Veldkornet of minder beampte, van Rds. 25.

Ambtseed van Staatspresident.

69. Wanneer een nieuwe Staatspresident benoemd is, zal de Eerste Volksraad vier zijner leden en den secretaris afvaardigen, om hem uit te noodigen in de Volksraadvergadering den ambtseed te komen afleggen.

Ambtseed van de leden van den Uitv. Raad en Commdt.-Generaal.

70. Bij de benoeming van de leden van den Uitvoerenden Raad en den Commandant-Generaal, zal de Eerste Volksraad hun daarvan schriftelijk kennis geven, met uitnoodiging om den ambtseed op een daarbij bepaalden tijd voor den Volksraad te komen afleggen.

Lijst der aangestelde ambtenaren.

71. De lijst der aangestelde ambtenaren, zal jaarlijks door den Staatspresident ter goed- of afkeuring aan den Eersten Volksraad worden aangeboden.

Ontzetting van den President, leden van den Uitv. Raad en Commdt.-Generaal uit hun ambt.

72. Indien het Hof, bedoeld in art. 86, den Staatspresident of het Hoog Gerechtshof, bedoeld bij art. 139 der Grondwet, een der leden van den Uitvoerenden Raad, of den Commandant-Generaal, onwaardig verklaart om zijn ambt of hunne ambten te bekleeden, dan zal de Voorzitter van den Eersten Volksraad, op ontvangst van de uitspraak van zoodanig Hof, de leden van den Volksraad bijeenroepen, welke gehouden zijn, om volgens hun plicht de zitting bij te wonen, ten einde de veroordeelde of veroordeelden van zijn ambt of hunne ambten te ontzetten en zoodra mogelijk in de vervulling der opengevallene plaats of plaatsen te voorzien.

Beschuldiging tegen President en leden van Uitv. Raad.

73. Ieder stemgerechtigd burger staat het vrij, om indien hij beschuldigingen wegens ambtsovertredingen of ambtsmisdaden, begaan door den Staatspresident of een der leden van den Uitvoerenden Raad, meent te moeten inbrengen, die beschuldigingen aan den Voorzitter van den Eersten Volksraad in te leveren, onder het adres van:

«Aan den WelEd. Heer Voorzitter van den Eersten Volksraad,» welke daarmede naar bevinding van zaken zal handelen.

Toelagen voor leden van Tw. Volksraad en bekend maken v. wetten aan kiezers.

74. De leden van den Tweeden Volksraad zullen dezelfde toelage genieten als de leden van den Eersten Volksraad en dezelfde verplichtingen hebben, wat betreft

de bekendmaking hunner wetten en besluiten aan hunne kiezers.

75. De Tweede Volksraad zal de macht hebben de volgende onderwerpen zoo noodig bij wijze van wet of besluit verder te regelen:

Wetgevende bevoegdheid van Tw. Volksraad.

1. het mijnwezen;
2. het maken en onderhouden van wagen- en postwegen;
3. het postwezen;
4. het telegraaf- en telefoonwezen;
5. het beschermen van uitvindingen, monsters en fabrieksmerken;
6. het beschermen van het recht van den auteur;
7. de exploitatie en het onderhoud der houtbosschen en der zoutpannen;
8. het bestrijden van besmettelijke ziekten;
9. den toestand, de rechten en verplichtingen van maatschappijen;
10. insolventie;
11. de civiele procedure;
12. de crimineele procedure;
13. zulke andere onderwerpen als de Eerste Volksraad nader bij besluit of wet zal bepalen, of de Eerste Volksraad speciaal naar den Tweeden Volksraad zal verwijzen.

76. Alle wetten of besluiten door den Tweeden Volksraad aangenomen, worden door hem zoo spoedig mogelijk, namelijk uiterlijk binnen acht en veertig uren, medegedeeld zoowel aan den Eersten Volksraad als aan den Staatspresident.

Mededeeling van besluiten van Tweeden Volksr. aan Eersten Volksraad en Staatspresident.

77. De Staatspresident heeft het recht, wanneer hij van den Tweeden Volksraad kennis heeft gekregen van de aanneming van een wet of een besluit, om binnen veertien dagen na ontvangst dier kennisgeving de wet of dat besluit aan den Eersten Volksraad ter behandeling voor te leggen.

Recht van Staa'spresident van Tweeden Volksr aan Eersten Volksraad mede te deelen.

De Staatspresident is in ieder geval verplicht om van de ontvangst van zulk eene kennisgeving mededeeling te doen aan den Eersten Volksraad binnen gezegden termijn.

Verplichting tot mededeeling.

78. Indien de Staatspresident binnen de veertien dagen, bedoeld in artikel 83 de medegedeelde wet of het medegedeelde besluit niet aan den Eersten Volksraad ter behandeling heeft voorgelegd, en de Eerste Volksraad het evenmin noodig geacht heeft binnen die veertien dagen, bedoelde wet of bedoeld besluit uit eigen beweging in behandeling te nemen, zal de Staatspresident, tenzij hij, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, het in het belang van den Staat onwenschelijk acht, verplicht zijn die wet of dat

Publicatie van Tw. Volksr.-besluiten.

besluit in de eerstvolgende *Staatscourant* te doen publiceren, tenzij binnen bovenbedoelde veertien dagen de Eerste Volksraad mocht verdaagd zijn, in welk geval de publicatie in de *Staatscourant* eerst na verloop van acht dagen na den aanvang der eerstvolgende zitting van den Eersten Volksraad zal plaats vinden.

Publicatie in *Staatscourant* van voorgestelde wetten.

79. Geen wet of besluit, door den Tweeden Volksraad aangenomen, zal van kracht zijn, tenzij door den Staatspresident gepubliceerd in de *Staatscourant*.

Wettelijke kracht v. gepublic. besluit.

80. De wettelijke kracht van een wet of een besluit door den Staatspresident in de *Staatscourant* gepubliceerd, mag niet worden betwist, behoudens het recht van het volk om memories daaromtrent te maken.

OVER DEN STAATSPRESIDENT EN DE LEDEN VAN DEN UITVOERENDEN RAAD, DE VOORSTELLERS DER WETTEN.

Staatspresident.

81. De Uitvoerende Macht berust bij den Staatspresident, die aan den Eerste Volksraad verantwoordelijk is. Hij wordt bij meerderheid gekozen uit en door die burgers, welke kiesgerechtigd zijn voor den Eersten Volksraad, en wel voor den tijd van vijf jaren. Hij is bij aftreding weder herkiesbaar. Om verkiesbaar te zijn moet hij den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben, moet lidmaat zijn van eene Protestantsche kerk en geen oonteerd vonnis te zijnen laste gehad hebben.

Staatspresident
hoogste ambtenaar.

82. De Staatspresident is de eerste of hoogste ambtenaar van den Staat, alle landsambtenaren zijn hem ondergeschikt; dezulke echter die met de uitoefening der Rechtsmacht bedeeld zijn, zijn in die uitoefening geheel en al vrij en onafhankelijk.

Rechterlijke macht
vrij en onafhankelijk.

Staatspresident
geen andere bedieningen te vervullen
noch buiten 's lands
te gaan.

83. Zoolang de Staatspresident die betrekking waarneemt, zal hij geene andere, noch kerkelijke bediening vervullen, en geen handel drijven. De Staatspresident kan zich als zoodanig niet zonder toestemming van den Eersten Volksraad buitenslands begeven. Het zal den Uitvoerenden Raad echter vrijstaan hem in dringende gevallen verlof te geven om buitenslands te gaan voor private aangelegenheden.

Vice-President.

84. In geval van ontzetting uit zijn post, onbekwaamheid door lichaams- of verstandsgebreken of dood van den Staatspresident, treedt het door den Eersten Volksraad benoemd lid van den Uitvoerenden Raad als Vice-President op, die in overleg met den Uitvoerenden Raad en des vereischt onmiddellijk den Eersten Volksraad zal oproepen, om voorziening te maken voor de electie van een anderen Staatspresident en daarop in functie zal blijven tot dat de nieuw gekozen Staatspresident zijn ambt als zoodanig heeft aanvaard. Ook in geval van afwezigheid van den Staatspresident buitenslands treedt de Vice-President op.

85. De Staatspresident zal door den Eersten Volksraad van zijn post ontslagen of ontzet worden na overtuiging van wangedrag, verduistering van Staats-eigendom, verraad of andere zware misdaden, en verder naar de wetten behandeld worden.

Ontslag van den Staatspresident.

86. De Staatspresident, leden van den Uitvoerenden Raad en die van het Hooggerechtshof staan terecht: ¹⁾

Terechtstelling van Staatspresident, leden van den Uity. Raad en leden van het H. Gerechtshof.

a. wegens misdaden en overtredingen voor den gewonnen Rechter;

b. wegens ambtsmisdrijven, wangedrag of onbekwaamheid voor een bijzonder Hof.

De aanklacht wegens ambtsmisdrijven, wangedrag of onbekwaamheid, geschiedt schriftelijk:

a. Voor den Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad, aan den Voorzitter van den Eersten Volksraad, die de aanklacht voor den Eersten Volksraad brengt, en indien de Eerste Volksraad overtuigd is, dat er redelijke gronden zijn voor de aanklacht deze in handen stelt van den Staatsprocureur, en maatregelen neemt voor de samenstelling van het Bijzonder Hof;

b. Voor de leden van het Hooggerechtshof bij de Regeering, die, indien zij overtuigd is dat er redelijke gronden zijn voor de aanklacht, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, het betrokken lid dadelijk in zijn ambt schorst en daarvan schriftelijk kennis geeft aan den Voorzitter van den Eersten Volksraad, welke Volksraad maatregelen neemt voor de samenstelling van het Bijzonder Hof.

De manier van procedeeeren van het Bijzonder Hof is zoo na mogelijk dezelfde als voor het Hooggerechtshof.

Wanneer de Staatspresident of een lid van den Uitvoerenden Raad in staat van beschuldiging is gesteld, heeft dit onmiddellijk schorsing in zijn ambt of waardigheid door den Eersten Volksraad ten gevolge. De Vice-President treedt, zoo noodig, op als Voorzitter van den Uitvoerenden Raad in plaats van den Staatspresident.

Het Bijzondere Hof voormeld zal samengesteld zijn uit vijf leden van den Eersten Volksraad, daartoe door dat Lichaam gekozen, en uit hoogstens vier leden van het Hooggerechtshof door dat Hof daartoe aangewezen, uitgezonderd het lid of de leden die in staat van beschuldiging zijn gesteld.

Indien de gewone Rechter, bij misdaden waaraan een oonteerende straf is verbonden, en het Bijzonder Hof bij ambtsmisdrijven, wangedrag of onbekwaamheid, den

¹⁾ Zie Eerste Volksraadsbesluit art. 1451, dd. 23 Augustus 1894, Locale Wetten 1894, bladz. 307.

in staat van beschuldiging zijnde, schuldig bevindt, wordt deze, indien hij Staatspresident of lid van den Uitvoerenden Raad is, bij speciaal besluit van den Eersten Volksraad, zoo noodig daartoe speciaal opgeroepen, uit zijn ambt of waardigheid ontzet.

De Regeering ontzet het veroordeelde lid van het Hooggerechtshof.

Staatspresident stelt wetten aan Volksraden voor.

Wetten 3 maanden te voren te publiceren.

Beoordeeling van de ingezonden wetsvoorstellen.

Toelichting en verdediging van wetsvoorstellen.

Publicatie van gepasseerde wetten in *Staatscourant*.

Proclamatie van oorlogswet berust bij den Staatspresident en Uitv. Raad.

Staatspresident verklaart oorlog en sluit vrede.

87. Aan den Staatspresident is opgedragen het voorstellen van wetten aan den Eersten en Tweeden Volksraad, hetzij eigene voorstellen, hetzij anderen van het volk bij hem ingekomen, hij zal die voorstellen, drie maanden voor het indienen aan den Eersten en Tweeden Volksraad, door middel van de *Staatscourant* aan het algemeen moeten bekend maken; benevens alle andere stukken, die door hem nuttig en noodig geoordeeld worden.

88. Alle voorstellen van wet bij den Staatspresident ingekomen, zullen, voordat deze bekend gemaakt worden, door den Staatspresident en Uitvoerenden Raad beoordeeld worden of bekendmaking noodig zij of niet.

89. De Staatspresident doet de voorstellen van wet aan den Eersten en Tweeden Volksraad en belast met hunne toelichting en verdediging allereerst den ambtenaar tot wiens departement zij behooren.

90. Zoodra de Staatspresident de kennisgeving van den Eersten Volksraad ontvangen heeft, dat een voorgestelde wet of een voorgesteld besluit door den Eersten Volksraad is aangenomen, zal hij die wet of dat besluit bij kennisgeving in de *Staatscourant* doen publiceren, waarna de wet of het besluit onmiddellijk in werking zal treden, tenzij wanneer de wet of het besluit daaromtrent meer speciaal anders mocht bepalen.

91. Van de oorlogswet, bedoeld in art. 23, zal niet anders, dan door den Staatspresident, met toestemming van de leden van den Uitvoerenden Raad, kunnen kennis gegeven worden. Die kennisgeving zal echter moeten plaats hebben, ingeval van dringend gevaar, en de wet zal dan dadelijk ten uitvoer gebracht worden; de beoordeeling over het gevaar wordt aan den Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad en ter hunner verantwoording overgelaten. De Commandant-Generaal zal bij de beoordeeling en beslissing over krijgskaken in den Uitvoerenden Raad, in zijne betrekking, bij de vergadering moeten aanwezig zijn, en mede eene stem als zoodanig hebben.

92. De Staatspresident, met toestemming van den Uitvoerenden Raad, verklaart oorlog en vrede met verwijzing naar art. 97 der Grondwet, zullende de Regeering, zoo mogelijk, eerst den Eersten Volksraad bijeenroepen vóór de oorlogsverklaring.

Het vredetraktaat behoeft de goedkeuring van den Eersten Volksraad, die daartoe zoo spoedig mogelijk wordt samengeropen.

Eerste Volksraad keurt vredetraktaat goed.

93. De Staatspresident stelt alle ambtenaren aan, of zelf, of bij opdracht door de hoofdamttenaren, met inachtneming dat alle ambtenaren genaturaliseerd of stemgerechtigd burger moeten zijn, en dat zij voor zooverre belast met financiële administratie, daarbij voldoende securiteit moeten stellen naar goedvinden der Regeering.

Staatspresident stelt alle ambtenaren aan

94. De Staatspresident beantwoordt zoo veel mogelijk aan het verlangen van het volk, aangewezen in art. 21.

Plicht v d. Staatspresident tegenover het volk.

95. De Staatspresident zal jaarlijks bij de opening van den Eersten Volksraad, eene Begrooting van algemeene uitgaven en inkomsten, aan den Eersten Volksraad inzenden en daarin aanwijzen hoe het tekortkomende te dekken of het overschot te besteden.

Begrooting.

96. Ook zal hij tijdens die zitting van den Eersten Volksraad verslag geven van zijne verrichtingen gedurende het afgelopen jaar, van den toestand der Republiek en van al wat haar belang in het algemeen betreft.

Verslag van afgelopen jaar.

97. Na onderzoek van de aan den Uitv. Raad ingezonden kieslijsten voor de leden van den Eersten en van den Tweeden Volksraad, zal hij die Raden bijeenroepen, jaarlijks tegen den 1sten Maandag van Mei, en wanneer de noodzakelijkheid zulks vereischt.

Bijeenroeping der Volksraden.

98. Hij doet in de maand Maart of April openbaar bekend maken, de namen en woonplaatsen der gekozenen tot leden van den Eersten en van den Tweeden Volksraad.

Publicatie der gekozen Volksraadsleden

99. De schriftelijke bijeenroeping der leden van den Eersten en van den Tweeden Volksraad tot de zitting, zal drie weken vóór de opening derzelve ten hunnen huize bezorgd moeten zijn.

Ooproeping van Volksraadsleden.

100. De Staatspresident en een lid van den Uitvoerenden Raad zullen, zoo mogelijk, eenmaal in het jaar de steden en dorpen der Republiek, waar landskantoren zijn, bezoeken; den staat der kantoren opnemen, en het gedrag der landsambtenaren nagaan; en op die rondreis den ingezetenen gelegenheid geven om, gedurende hun oponthoud, hunne belangen aan hen voor te dragen.

Jaarlijksche rondreis van Staatspresident.

101. De Staatspresident heeft de macht, behoudens zijne verantwoording aan den Eersten Volksraad, om de landsambtenaren in hunne betrekking te stuiten, voorloopige aanstellingen te doen en alle opene plaatsen in te vullen. Hij doet in de eerstvolgende zitting van den Eersten Volksraad verslag dezer handelingen.

Schorsing van ambtenaren door Staatspresident.

Formaliteiten bij
aanstelling van
ambtenaren.

102. De Staatspresident onderteekent mede alle benoemingen van landsambtenaren, doet hun hunne instructie zelve of door bevoegde ambtenaren voorlezen en verklaren; den ambtseel afleggen en teekenen, en laat hen na de aanstelling een afschrift der instructie ter hand stellen.

Staatspresident be-
last met de regeling
van den algemeenen
dienst, enz.

103. De Staatspresident is belast met de regeling van den algemeenen dienst, het postwezen en de openbare werken; hij en de leden van den Uitv. Raad zijn tevens belast met het oppertoezicht over de kruitmagazijnen en kanonnen van den Staat.

Briefwisseling met
buitenlandsche Mo-
gendheden.

104. De briefwisseling met buitenlandsche Mogendheden zal door den Staatspresident en den Uitv. Raad gevoerd worden. De brieven zullen door hem en den Staatssecretaris onderteekend worden.

Ver'eenen v. gratie.

105. De Staatspresident met den Uitvoerenden Raad heeft het recht om de straf of straffen, ter zake van wangedrag of misdaad uitgesproken, te verminderen of kwijt te schelden, op voordracht van het Hof dat het vonnis heeft geveld of op verzoek van den veroordeelde, na daaromtrent het advies van het Hof te hebben ingewonnen.

Ambteed van
Staatspresident'.

106. Voor het aanvaarden van zijn ambt, zal hij den volgende eed in handen van den Eersten Volksraad afleggen:

«Als verkozen tot Staatspresident dezer Republiek, belooft en zweert ik plechtig, dat ik «getrouw zal zijn aan het volk; dat ik in mijne «betrekking naar recht en wet zal handelen, vol- «gens mijn beste kennis en geweten, zonder «aanzien des persoons; dat ik aan niemand eenige «gunst of gift gedaan heb om tot die betrekking «te geraken; dat ik van niemand eenige gift of «gunst zal aannemen, wanneer ik vermoeden kan, «dat die gift of gunst gedaan of bewezen zou «worden, met het oogmerk om van mij een besluit «ten voordeele van den begunstiger of gever te «gewinnen; dat ik mij zal gedragen overeenkom- «stig de Grondwet dezer Republiek en niets anders «bedoel dan de bevordering van het geluk en «welzijn van hare ingezetenen in het algemeen. «Zoo waarlijk helpe mij God.»

Samenstelling van
den Uitv. Raad.

107. De Staatspresident oefent zijne macht uit met den Uitvoerenden Raad. Den Staatspresident zal een Uitvoerende Raad toegevoegd worden, bestaande uit den Commandant-Generaal, twee stemgerechtigde burgers, een Secretaris en een Notulenhouders, welke gelijke stem zullen hebben en den titel voeren van leden van den Uitvoerenden Raad. De Superintendent van

Naturellen Zaken en de Notulenhouders zullen ex-officio lid zijn van den Uitvoerenden Raad. Het zal den Staatspresident vrijstaan bij voorkomende belangrijke zaken de hoofdambtenaren uit te noodigen in den Uitvoerenden Raad tegenwoordig te zijn, wier departement het te behandelen onderwerp meer direct aangaat. Gezegde hoofdambtenaar zal alsdan een stem in den Uitvoerenden Raad hebben, mede verantwoordelijk zijn voor de genomen besluiten en die mede onderteekenen.

108. Volgens de bedoeling van art. 107 zullen als hoofdambtenaren beschouwd worden: de Staatsprocureur, Thesaurier, Auditeur, Superintendent van Onderwijs, Weesheer, Registrateur van Akten, Landmeter Generaal, Postmeester-Generaal, het Hoofd van het Mijnwezen, Hoofd Directeur van den Telegraafdienst en het Hoofd van Publieke Werken.

Hoofdambtenaren.

Om benoembaar te zijn tot Superintendent van Naturellen zaken en tot Hoofd van het Mijnwezen moet men verkiesbaar zijn voor den Eersten Volksraad.

Verkiesbaarheid v. Supt. van Naturell. en Hoofd van Mijnwezen.

109. De Staatspresident zal Voorzitter van den Uitvoerenden Raad wezen, en bij staking van stemmen eene beslissende stem hebben. Bij de bekrachtiging van doodvonnissen of oorlogs-verklaringen zal de eenparige stem van den Uitvoerenden Raad ter beslissing vereischt worden.

Voorzitter van Uitv. Raad besliss. stem.

Doodvonnissen en oorlogsverklaringen eenparige stem.

110. Geregeld eens in de maand en op zoodanige andere tijden als de Staatspresident zal noodig oordeelen, zal de Uitvoerende Raad zitting houden ten zijnen kantore.

Zittingen van Uitv. Raad.

111. De Staatspresident met twee leden maken een quorum uit.

Quorum Uitv. Raad.

112. Alle besluiten van den Uitvoerenden Raad en ambtsbrieven van den Staatspresident, moeten behalve door hem, ook door den Staatssecretaris onderteekend worden. De mede-onderteekenaar is tevens verantwoordelijk, dat de inhoud van het besluit of van den brief niet strijdt met de bestaande wetten.

Onderteekening v. besluiten van Uitv. Raad.

113. De beide stemgerechtigde burgers of leden van den Uitvoerenden Raad, bedoeld bij artikel 107, worden door den Eersten Volksraad gekozen voor den tijd van drie jaren; de Commandant-Generaal voor den tijd van vijf jaren. Zij moeten het kiesrecht voor den Eersten Volksraad bezitten, lidmaten eener Protestantsche Kerk zijn, geen ootereend vonnis te hunnen laste gehad en den ouderdom van dertig jaren bereikt hebben.

Vereischten en diensttijd van de leden van den Uitv. Raad.

114. De Staatssecretaris wordt mede door den Eersten Volksraad gekozen; doch aangesteld voor den tijd van vier jaren. Bij aftreding is hij herkiesbaar. Hij moet lidmaat eener Protestantsche kerk zijn, geen ootereend vonnis ten zijnen laste gehad hebben, vast-

Vereischten en diensttijd van Staatssecretaris.

goed in de Republiek bezitten en den ouderdom van 30 jaar bereikt hebben.

Ambtseed v. leden van Uitv. Raad en Comm.-Generaal.

115. Alvorens de leden van den Uitvoerenden Raad en de Commandant-Generaal hunne betrekking aanvaarden leggen zij den ambtseed in handen van den Eersten Volksraad af en teekenen denzelven. Die eed zal zijn van gelijken inhoud als die van den Staatspresident, gewijzigd naar den titel of de betrekking van den beëdigde, en die van den Commandant-Generaal, naar den inhoud van art. 130.

Ambtseed v. Staatssecretaris.

116. Alvorens de Staatssecretaris zijn betrekking aanvaardt, legt hij een gelijken eed af als de leden van den Uitvoerenden Raad met een geringe wijziging naar den aard zijner betrekking.

OVER DE KRIJGSMACHT EN DEN KRIJGSRAAD.

Krijgsmacht bestaat uit alle weerbare mannen, zoo noodig ook die der kleurl.

117. De krijgsmacht bestaat uit al de weerbare mannen van deze Republiek, en zoo noodig uit al die der kleurlingen binnen 's lands, wier Opperhoofden aan haar onderworpen zijn.

Algemeene landspolitie en corps artillerie.

118. Behalve de gewapende burgermacht in tijden van onlusten of oorlog op te roepen bestaat er een algemeene landspolitie en een corps artillerie, waarvoor telken jare een vaste som op de begrooting staat uitgetrokken.

Weerbare mannen 16--60 jaren.

119. De weerbare mannen van de blanken zijn alle manspersonen tusschen den ouderdom van 16 en 60 jaren; en van de kleurlingen, allen die in staat zijn om in den krijg van dienst te wezen.

Verdeeling van het grondgebied in districten en Veldkornetschappen.

120. Tot indeeling van de krijgsmacht wordt het grondgebied dezer Republiek verdeeld in veldkornetschappen en districten. De scheidingslijnen dier veldkornetschappen en districten worden bepaald door en bij gezamenlijk overleg van den Staatspresident, den Commandant-Generaal en de aangrenzende Commandanten en Veldkornetten; en ieder inwoner zal verplicht wezen om onder het veldkornetschap of district, waaronder hij woont, aan die autoriteit te gehoorzamen.

Bevelvoeren?e officieren.

121. De manschappen staan onder het bevel van de volgende Officieren, zijnde naar rang van opklimming: Assistent-Veldkornetten, Veldkornetten, Commandanten, en een Commandant-Generaal.

Officieren worden bij meerderheid van stemmen gekozen door burgers.

122. De officieren worden bij meerderheid van stemmen gekozen, namelijk: de Assistent-Veldkornetten en Veldkornetten, door de stemgerechtigde burgers der wijken; zoo ook de Commandanten door de stemgerechtigde burgers der districten.

Bevoegdheid tot kiezen.

Stemgerechtigd tot het kiezen van Assistent-Veldkornetten, Veldkornetten en Commandanten zijn alle

burgers, die den ouderdom van zestien jaren bereikt hebben. En de Commandant-Generaal wordt gekozen uit en door die stemgerechtigde burgers dezer Republiek welke het recht hebben de leden van den Eersten Volksraad te kiezen.

De kiesloten voor de verkiezing der officieren zullen bij de Landdrosten bezorgd worden, die deze zullen moeten opzenden aan den Uitvoerenden Raad. De Uitvoerende Raad zal verplicht wezen aan den gekozen Commandant-Generaal van de op hem gevallen keuze kennis te geven.

De kiesloten worden gezonden aan Landdrost.

123. Zij worden aangesteld: de Commandant-Generaal voor 5 jaren, de Commandanten voor 5 jaren, de Veldkornetten en Assistent-Veldkornetten voor 3 jaren, en zijn bij aftreding herkiesbaar. De Commandant-Generaal zal van zijn post ontslagen of ontzet worden, bij overtuiging van misdaden, vermeld in art. 85.

Diensttijd v. krijgsofficieren.

124. Voor elk district zal niet meer dan één Commandant gekozen worden.

Een Commandant voor ieder district.

125. De krijgsmacht, met uitzondering der gekleurde huurlingen, worden opgeroepen tot handhaving van orde; tot commando's ter gelegenheid van binnenlandsche opstanden; en zonder eenige uitzondering, tot verdediging des lands en tot beoorloging van buitenlandsche vijanden.

Wanneer de krijgsmacht wordt opgeroepen.

126. Is opgedragen aan de Assistent-Veldkornetten en Veldkornetten, de handhaving van orde; aan de Commandanten, de commando's ter zake van binnenlandsche opstanden der kleurlingen, de commando's tot demping van onlusten onder de blanke bevolking, de verdediging des lands en het beoorloging van buitenlandsche vijanden; in welke gevallen de Commandant-Generaal het opperbevel over het geheele leger zal hebben.

Plichten van Veldkornetten, Commandanten en Commandant-Generaal.

Opperbevel des legers heeft Commandant-Generaal.

127. Wordt verstaan door

- (a) Handhaving van orde: de nakoming der wetten, de ten uitvoerlegging der vonnissen na ontvangen order; en de inachtneming der maatregelen van algemeen en plaatselijk belang; voorts het opzicht over de kleurlingen en het tegengaan van landlooperij en vagebonden in de Veldkornetschappen.
- (b) Commando's ter zake van opstanden der kleurlingen; het tot plicht brengen van binnenlandsche Kaffer-opperhoofden.
- (c) Commando's tot demping van onlusten onder de blanke bevolking; het aanvoeren van voldoende macht naar het district waar de onlusten zijn uitgebroken, en door

Handhaving v. orde

Commando's tegen opstanden v. kleurlingen.

Demping van onlusten onder blanke bevolking.

- Verdediging des lands en het voeren van oorlog. (d) Verdediging des lands en het voeren van oorlog; het ten uitvoer brengen van de oorlogswet (zie art. 23 en 91) het te velde trekken aan het hoofd des legers.
- Over het geven van orders. 128. Al de orders ontvangen de onderhoorigen van de boven hen gestelde officieren en ambtenaren.
- Beëdiging van officieren en Comm.-Generaal. 129. Al de officieren, uitgenomen de Commandant-Generaal, zullen voor het aanvaarden hunner betrekking beëdigd worden door den Staatspresident overeenkomstig art. 102, de Commandant-Generaal zal voor den Eersten Volksraad beëdigd worden, overeenkomstig art. 115 en 130.
- Vorm van den eed. 130. Hun eed zal zijn van den volgenden inhoud:
«Ik beloof en zweer plechtig trouw aan het volk dezer Republiek; in mijne betrekking naar wet, recht en billijkheid te zullen handelen volgens mijn beste kennis en geweten, zonder aanzien des persoons, dat ik aan niemand eenige gift of gunst gedaan of beloofd heb om tot die betrekking te geraken; van niemand eenige gift of gunst te zullen aannemen wanneer ik vermoeden kan dat deze gedaan of bewezen zou worden om mij in mijne betrekking ten voordeele van den gever of begunstiger over te halen; te zullen gehoorzamen aan de bevelen der boven mij gestelden, volgens de wet, en niets anders te beoogen dan den bloei, de welvaart en onafhankelijkheid van het land en volk dezer Republiek. Zoo waarlijk helpe mij God.»
- Verslag te worden gedaan door de Veldkornetten aan den Landdrost en Commandant. 131. De Veldkornetten zullen, buiten wettige verhindering, alle drie maanden verslag doen aan de Landdrosten van hetgeen met en omtrent hunne onderhoorigen in de wijken in de afgeloopene maanden is voorgevallen; en zoo vele malen, buiten dien tijd, als een rapport onmiddellijk vereischt wordt. Betreffende krijgssaken zal de Veldkornet ook verplicht en gehouden zijn om, behalve aan den Landdrost, ook aan den boven hem gestelden Commandant verslag te geven en te rapporteeren.—Daaraan niet voldoende, of bij nalatigheid, zal hij beboet worden met Rds. 10.
- Verslag van Commandanten aan den Comm.-Generaal. 132. De Commandanten zenden de bij hen ingekomene drie-maandelijksche verslagen der Veldkornetten, met bijvoeging van hun eigen verslag, benevens hunne aanmerkingen aan den Commandant-Generaal. Deze handelt desgelijks met de verslagen der Commandanten, bij de toezending van zijn verslag aan den Staatspresident, en zonder oponthoud moeten die verslagen naar den Staatspresident verzonden worden.

133. De Veldkornetten zullen eene lijst houden van de dienstplichtigen hunner wijken, en die lijst zoodanig inrichten, dat daaruit blijkt, wie ter handhaving van orde, bedoeld in letter *a*, art. 127, moet opgeroepen worden, opdat de diensten van de manschappen evenredig onder hen verdeeld worden.

Lijst van Veldkornetten van de dienstplichtigen hunner wijken

134. De Commandant-Generaal heeft zitting in den Uitvoerenden Raad als lid van denzelven.

Comm.-Generaal lid van Uitv. Raad.

135. In het veld heeft de Commandant-Generaal het oppertoezicht over krijgsmunitie van den Staat.

Commndt.-Generaal oppertoezicht over krijgsmunitie.

136. De Commandanten en Veldkornetten voldoen aan de bevelen der Landdrosten, voor zoo verre zij volgens de bepaling der wetten omtrent de rechterlijke administratieve macht daarmede in aanmerking komen.

Aangaande rechterlijke administratieve macht hebben Commndt. en Veldc. aan Landdrosten te gehoorzamen.

137. Van de overtreding vermeld in art. 132 wordt door de Officieren kennis gegeven aan de Landdrosten hunner districten, die voor de invordering der boeten zullen zorg dragen.

Kennisgeving van overtreding van art. 132 aan Landdrosten

138. Eene maand na den afloop van een commando zal de Staatspresident zorg dragen, dat door tusschenkomst der Landdrosten aan de zwaar gekwetsten, de weduwen en weezen der gesneuvelden het hun toegevoezen deel uit den buit toekome.

Deel van den buit aan zwaar gekwetsten, weduwen en weezen.

OVER DE RECHTERLIJKE MACHT EN DE RECHTSBEDEELING.

139. Het volk vertrouwt de rechtsspraak toe aan:

Over de rechtsspraak.

a. Een Hooggerechtshof;

b. Een Rondgaand Hof;

c. De Landdrosten in hunne qualiteit en zoodanige andere ambtenaren als door de wet met rechterlijke bevoegdheid zullen worden bekleed.

De Hoven doen uitspraak zoo-spoedig mogelijk na het voldingen der zaak.

De Hoofdrechter en Strafrechters moeten behoorlijk in de rechten gepromoveerd zijn.

Het Openbaar Ministerie der Publieke Vervolging berust bij den Staatsprocureur en onder zijn toezicht bij de Publieke Aanklagers der verschillende districten.

Openbaar ministerie der publieke vervolging.

De leden der beide eerste Hoven worden voor hun leven aangesteld. Zij staan terecht en worden uit hun ambt ontzet op de wijze bij art. 86 nader omschreven.

140. De Landdrosten worden door den Uitvoerenden Raad aangesteld; telkens bij het ontstaan eener vacature worden twee personen, bezittende de qualificatie voor ambtenaren volgens de Grondwet, aan de stemgerechtigde burgers van het betrokken district voorgedragen, om uiterlijk binnen den tijd van twee maanden hunne keuze uit zoodanige twee candidaten bij vrije stemming door meerderheid te bepalen en den

Voordracht v. Landdrosten aan het Volk

Vereischten die de Landdrosten moeten bezitten.

Uitvoerenden Raad schriftelijk van den uitslag van zoodanige stemming kennis te geven. De Landdrosten moeten één jaar stemgerechtigde burgers geweest en lidmaten eener Protestantsche Kerk zijn, geen onteerend vonnis ten hunnen laste gehad en den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben.

Benoeming van Landdrost.

141. De Landdrost van de plaats waar de zetel van het Gouvernement is zal worden benoemd op voordracht van den Uitvoerenden Raad door den Eersten Volksraad. Om daartoe benoembaar te wezen zal het geen vereischte zijn reeds eenigen tijd burger van dezen Staat te zijn geweest.

Landdrosten borg te stellen.

142. De Landdrosten zullen tevens vóór de aanvaarding hunner betrekking behoorlijk borg stellen volgens wet.

Qualificatie van gezworenen.

143. De gezworenen zullen stemgerechtigde burgers zijn, geen onteerend vonnis ten hunnen laste gehad en den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben.

Oproeping van gezworenen.

144. De oproeping der gezworenen geschiedt zoodanig in tijds dat zij buiten de reis drie vrije dagen tot hunne beschikking hebben.

Bedenkingen van gekozen Landdrosten bij Staatspresident in te zenden.

145. De verkozenen tot Landdrost zullen, indien zij bedenkingen tegen de op hen uitgebrachte keuze meenen te moeten maken, die bedenkingen binnen de eerste 30 dagen, nadat die keuze op hen gevallen is, aan den Staatspresident inzenden.

Wanneer niet binnen 30 dagen ingezonden zijn bedenkingen dan worden Landdr. geacht die betrekk. te aan aar.

146. Indien zij binnen dien tijd geene bedenkingen inzenden, dan worden zij beschouwd die betrekkingen te aanvaarden.

Boete voor gezworene die niet verschijnt.

147. De gezworene, die niet voldoet aan de oproeping, vermeld in art. 144, wordt beboet met Rds. 100, tenzij hij redenen van versooning kan bijbrengen, voorzien in art. 58.

Eed voor Rechters en Landdrosten.

148. De Rechters en de Landdrosten leggen vóór het aanvaarden hunner betrekking den volgenden eed in handen van den Staatspresident en leden van den Uitvoerenden Raad af:

«Ik beloof en zweer plechtig trouw aan het volk en de wetten dezer Republiek, in mijne betrekking en ambt rechtvaardig, billijk, zonder aanzien des persoons, overeenkomstig de wetten en naar mijn beste kennis en geweten te zullen handelen; van niemand eenige gift of gunst te zullen aannemen wanneer ik kan vermoeden, dat deze gedaan of bewezen zou worden om mij in mijne uitspraak of handeling ten voordeele van den gever of begunstiger over te halen; buiten mijne betrekking als rechter te zullen gehoorzamen volgens de wet aan de bevelen der boven mij

gestelden, en in het algemeen niets anders te beoogen dan de handhaving van de wet, recht en orde, tot bevordering van den bloei, de welvaart en de onafhankelijkheid van land en volk. Zoo waarlijk helpe mij God.»

149. De jurieleeden zullen, vóór dat zij zitting nemen, den volgenden eed afleggen: Eed der jurieleeden.

«Ik beloof en zweer plechtig in mijne betrekking als gezworene, rechtvaardig, billijk, zonder aanzien des persoons, naar mijn beste kennis en geweten te zullen handelen en uitspraak doen over de zaken en beschuldigingen mij ter beoordeeling voorgelegd, volgens de wet; van niemand eenige gift of gunst te hebben aangenomen, waaruit ik vermoeden kan dat deze gedaan of bewezen is geworden om mij in mijne uitspraak ten voordeele van den gever of begunstiger over te halen, en voorts niets anders te beoogen dan de handhaving van wet, recht en orde, tot bevordering van den bloei, en de welvaart dezer Republiek. Zoo waarlijk helpe mij God.»

150. De Veldkornetten zullen de geschillen tusschen de inwoners hunner wijken zooveel mogelijk bijleggen, en het voeren van processen voorkomen. Tot dat einde wordt een ieder gerechtigd om dengeen met wien hij in geschil is, op een door den Veldkornet te bepalen tijd voor dezen te ontbieden. Door partijen zullen de kosten, door den Veldkornet te maken, volgens tarief betaald worden.

Veldkornetten | verplicht geschillen zooveel mogelijk te schikken en processen te voorkomen.

151. Alle vonnissen, zoo in burgerlijke als in lijfstraffelijke zaken, worden in het openbaar uitgesproken en ten uitvoer gelegd in naam van het volk der Z. A. Republiek. De lijfstraffen aan blanke misdadigers in deze Republiek op te leggen zullen zijn:

Vonnissen in het openbaar te worden uitgesproken.

Lijfstraffen voor blanken.

Gevangenschap.

Dwangarbeid, met of zonder ijzers, naar den aard der zaak.

Transportatie of Verbanning, en

De Dood.

Geen blanke zal tot slagen aan den lijve kunnen worden veroordeeld, indien niet uitdrukkelijk door de wet bepaald. ¹⁾

152. De eischers in beroep zullen betalen, voor het geval dat hun appèl ongegrond bevonden of ontzegd wordt voor een beroep van het vonnis van het Hof van den Landdrost 5 Rds. Blijken zij later goede eischers in beroep (appellanten) te zijn geweest, dan worden hun die gelden teruggegeven.

Over appèl.

¹⁾ Zie Wet no. 21, 1892, Locale Wetten 1890—1993, bladz. 579.

Afschriften van stukken.

153. De afschriften der stukken door partijen gevorderd, zullen door de klerken opgemaakt worden en daarvan zal iedere bladzijde 25 regels en iedere regel door elkander twaalf lettergrepen bevatten; de klerken zullen voor iedere bladzijde twee schellingen en vier stuivers in rekening brengen.

Verlof om pro deo te procederen.

154. Ingeval iemand onvermogen is om een proces te voeren, en echter meent daartoe gegronde redenen te hebben, dan zal hij een schriftelijk aanzoek doen tot dat einde aan den Rechter van het Hof, waarvoor zijne zaak dienen moet, inleveren. Dat Hof zal hem het voeren van het proces toestaan en van de betaling der gerechtskosten vrijstellen, mits:—

- (a) Hij overgelegd heeft een schriftelijk bewijs van zijnen Veldkornet en twee zijner bureu, dat hij onvermogen is;
- (b) Het Hof bij een voorloopig onderzoek van zijnen eisch en na daaromtrent de tegenpartij gehoord te hebben, bevonden heeft dat zijn eisch gegrond kan zijn.

Zittingen der Gerechtshoven.

155. De zittingen der Gerechtshoven zullen gehouden worden:

Die der Landdrosten alle dagen des morgens van 10 tot 3 uur.

De Hoogere Hoven volgens proclamatie en regels daarvoor voorziening makende.

Afwezigheid van den klerk.

156. De klerk buiten voldoende redenen zijne plaats onvervuld latende, zal door den Landdrost onder kennisgeving aan den Staatspresident, in zijne betrekking voor een bepaalden tijd kunnen gesuspendeerd en een ander in zijne plaats aangesteld worden, na dezen vooraf den eed te hebben afgenomen volgens wet.

Beginsel in het oog te houden bij bepaling van straf.

157. De Gerechtshoven zullen bij de bepaling der straffen in het oog houden, dat daar dezelfde straf voor den een lichter of zwaarder kan zijn dan voor den ander, het de bedoeling van den wetgever is, om een ieder wegens gelijke schending ook even zwaar te bestraffen, en dat mitsdien de straffen dienovereenkomstig bepaald moeten worden.

Gerechtshoven moeten zoo spoedig mogelijk zaken trachten te bespoedigen.

158. De Gerechtshoven zullen de kennisneming der zaken, zooveel mogelijk trachten te bespoedigen, en vervolgens, zoodra mogelijk, uitspraak in dezelve doen.

Register van alle zaken te houden.

159. De Klerk of de Landdrost zal een register houden van alle zaken, die door partijen voor het Hof zullen gebracht worden, en dit register dagelijks bij-schrijven.

OVER DE ADMINISTRATIEVE MACHT OF DE LANDSAMBTENAREN.

160. De administratieve macht of het inlandsche bestuur, ontleent haar gezag van den Uitvoerenden Raad, en staat onder de bevelen van den Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad.

Gezag van de administratieve macht

161. Zij is in handen van zoodanige ambtenaren als door de Wet bepaald.

Wet wijst administratieve ambtenaren aan.

162. Het grondgebied is voor dat bestuur verdeeld in districten, waartoe behooren afdelingen en steden of dorpen. Veranderingen in de afdeling van districten of wijken geschieden volgens art. 120.

Grondgebied in districten verdeeld.

163. Ieder district wordt bestuurd door een Landdrost, bijgestaan door zoodanige ambtenaren als door de wet aan hem toegevoegd zullen worden. De Commandanten en Veldkornetten der afdelingen staan, wat dat bestuur aanbelangt, ten dienste van voornoemde landsambtenaren.

Bestuur van ieder district.

164. Districtsraden en Stads- of Dorpsbesturen kunnen opgericht worden waar de bevolking zulks verlangt. Aan het hoofd van ieder district staat een Landdrost, die ex-officio Voorzitter is van den Districts-Raad, te kiezen door de burgers van het district, uit zooveel leden bestaande als er Veldkornetschappen zijn.

Districtsraden, stads- en dorpsbesturen.

165. Aan de districtsraden is de zorg der openbare wegen of andere openbare werken in het district toevertrouwd, benevens van alle andere zaken welke door de wet hun worden opgelegd.

Districtsraden zorgen voor openbare wegen en werken.

166. Met uitzondering van de bij de wet vastgestelde salarissen worden alle kosten van het Districtsbestuur door het district zelf gedragen. Jaarlijks wordt daartoe eene begrooting van inkomsten en uitgaven gemaakt door den Districtsraad vastgesteld en aan den Uitvoerenden Raad ter goedkeuring opgezonden. Telken jare wordt op gelijke wijze rekening gedaan van het verlopen dienstjaar, die door den Districtsraad wordt gesloten en voor finale goedkeuring aan den Uitvoerenden Raad wordt opgezonden.

District draagt kosten van districtsbestuur, behoudens uitzonderingen.

De Districtsraad zal vóór het heffen van eenige belasting de goedkeuring van den Eersten Volksraad vooraf ontvangen.

167. Aan het hoofd van ieder stads- of dorpsbestuur, bij de wet als zoodanig erkend, staat een Burgemeester en een Raad van 6 of 8 leden, naar de bevolking.

Burgemeester en Raad aan het hoofd van stads- of dorpsbestuur.

Alle kosten tot goedmaking dezer plaatselijke administratie worden door iedere plaats gedragen. Voor het heffen van eenige belasting door een stads- of dorpsbestuur wordt de goedkeuring der wet vereischt.

Iedere plaats draagt kosten harer administratie.

Regeling voor plaatselijke begrooting.

Voor de plaatselijke Begrooting en Rekening gelden dezelfde regels als in het vorig artikel voor die van een district zijn vastgesteld.

Publicatiën in *Staatscourant* door Veldkornetten bekend gemaakt.

168. Alle publicatiën worden in de *Staatscourant* gepubliceerd, en door de Veldkornetten in hunne afdeelingen, door bijeenroeping van de inwoners dier afdeelingen, kenbaar gemaakt.

Ambtsbrieven moeten spoedig beantwoord worden.

169. Alle ambtenaren zijn verplicht, om de bij hen ontvangen wordende ambtsbrieven zoodra mogelijk te beantwoorden en aan derzelver inhoud te voldoen.

Plicht der Veldkornetten met betrekking tot inwoners in hun wijk

170. De Veldkornetten zullen nauwkeurig aantekening houden van alle nieuwe inwoners die in hunne afdeeling komen; van alle verplaatsing of verhuizing der inwoners naar elders; van alle sterfgevallen onder hen plaats gehad hebbende; van alle mannelijke blanke personen die den ouderdom van 16 jaren hebben bereikt.

Licentie voor tochtgangers

171. Alle tochtgangers die dit grondgebied binnen komen zullen niet mogen handelen voor dat zij van eene licentie voorzien zijn, welke op een der Landdrostkantoren verkregen en door den Landdrost onderteekend is.

Inkomende personen mogen zich niet vestigen in onbewoonde streken.

172. Het zal niet toegelaten worden dat inkomende personen zich in eenige onbewoonde streken gaan vestigen in deze Republiek, zonder voorkennis en verlof van het Gouvernement van dezen Staat.

Landdrost is belast met toezicht over stad of dorp.

173. De Landdrosten worden, waar zulks niet is toevertrouwd aan een stads- of dorpsbestuur, belast met het toezicht over stad of dorp, benevens over alle ondergeschikte beambten, opdat alle zaken in geregelde orde geschieden.

OVER DE GELDMIDDELEN VAN DEN STAAT.

Wet regelt inkomsten van den Staat.

174. De inkomsten van den Staat en belastingen der ingezetenen worden geregeld door de Wet.

Gronden in eigendom gewaarborgd.

175. Alle plaatsen en gronden der ingezetenen worden door de Regeering der Republiek als vaste eigendommen gewaarborgd, met het recht aan het Gouvernement gelaten om een algemeenen weg tot gebruik der ingezetenen, over zulke plaatsen te bepalen, wanneer het vereischt wordt.

Dubbele belasting voor onbewoonde plaatsen.

176. Al wie buiten de Republiek wonende onbewoonde gronden of plaatsen in deze Republiek bezit, zal voor iedere plaats, zoolang deze onbewoond is, jaarlijks eene dubbele belasting betalen.

Belasting op erven. Geen watergelden te vorderen.

177. De belasting voor ieder erf op de dorpen zal geregeld worden door de Wet en er zullen geen watergelden van het publiek gevorderd worden.

178. Geen transport of overdracht zal gedaan worden van eenig vast eigendom, van eenen eigenaar op den naam van eenen anderen, tenzij eene belasting van vier ten honderd (4 percent) door den kooper zal zijn betaald geworden op de koopsom of waarde van zulk vast goed. Het heerenrecht zal moeten worden voldaan binnen 6 maanden na datum van zulken verkoop en indien niet betaald zal 6 percent rente per jaar op het bedrag der verschuldigde heerenrechten in rekening worden gebracht.

Over transport van vast eigendom en te betalen heerenrechten.

179. De belastingen door het volk te betalen, worden, waar geene andere ambtenaren volgens wet aangesteld zijn, voldaan ten kantore van de Landdrosten der districten.

Belastingen te voldoen ten Landdrost-kantore, behoudens uitzondering.

180. Alle ongeïnspecteerde plaatsen, die onder request staan, zullen zoo spoedig mogelijk geïnspecteerd moeten worden.

Request-plaatsen zoo spoedig mogelijk te inspecteeren.

181. Ieder, die eigendommen bezit, en het verkiest, zal buiten de Inspecteurs ook gebruik kunnen maken van een Landmeter, tot opmeting en in kaart brengen zijner gronden.

Opmeting en in kaart brengen van plaatsen door een Landmeter.

182. Geen landsambtenaar zal het recht hebben om zaken voor de Gerechtshoven te verdedigen, dan voor zich zelve.

Geen ambtenaarkan rechtszaken voor anderen waarnemen.

183. Deze samengestelde Grondwet zal zijn de Grondwet der Zuid-Afrikaansche Republiek, en alle wetten en besluiten niet speciaal of geheel in de Grondwet opgenomen, zullen haar volle kracht blijven behouden, voor zoover zij niet door latere wetten of besluiten herroepen zijn of in strijd zijn met deze Grondwet.

Bepaling omtrent herroeping v. vroegere wetten en besluiten.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 13 Juni 1896.

WET N°. 3, 1896. ¹⁾

(WET OP STOOMKETELS),

ZIJNDE WIJZIGINGEN VAN WET N°. 20, 1894.

Gewijzigd en goedgekeurd door den E. A. Tweeden Volksraad bij artt. 219, dd. 20 Mei 1896 tot en met 243, dd. 21 Mei 1896, en door den E. A. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 549, dd. 10 Juni 1896.

A.—VERGUNNING TOT HET IN WERKING BRENGEN VAN STOOMKETELS.

Tot het in werking brengen van stoomketels vergunning vereischt. Aanvragen te richten aan Ketel-inspecteur.

Onderzoek naar en weigering wat betreft plaats van opstelling.

Onderzoek van stoomketel.

Standplaats v. ketel-inspecteur te publiceren.

ART. 1. Tot het in werking brengen van een stoomketel, hetzij een vaste of vervoerbare, voor welk gebruik die ook moge bestemd zijn, wordt vergunning vereischt.

De aanvragen om zoodanige vergunning worden gericht aan den door den Regeering aangestelden Ketel-inspecteur van het desbetreffende district of arbeidsveld.

Bij ontvangst der aanvragen heeft de Ketel-inspecteur persoonlijk of door bemiddeling van den Mijn-commissaris, Verantwoordelijken Klerk, Landdrost of Regeeringscommissaris te onderzoeken of de oprichting van den stoomketel voor de omliggende perceelen, of voor het publiek in het algemeen eenigerlei belangrijken hinder, schade of gevaar kan opleveren.

Wanneer zulks het geval is, wordt de aanvraag direct door den Ketelinspecteur geweigerd; is zulks *niet* het geval, dan wordt door den Ketel-inspecteur of op diens last, door een anderen van wege de Regeering daartoe aangewezen deskundige, de voor de behandeling der aanvragen noodige technische onderzoeking der stoomketels verricht.

De standplaats en werkkring van den desbetreffenden Ketelinspecteur zal door de Regeering worden bepaald, en in de *Staatscourant* worden gepubliceerd.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 24 Juni 1896 (no. 841).

- Alleen behoorlijk gekwalificeerde Werktuigkundige Ingenieurs zullen na overleg met het Hoofd van Mijnwezen en den Staats-Mijningenieur, door de Regeering als Ketel-inspecteur worden aangesteld.
2. Aanvragen om vergunning zooals in artikel 1 bedoeld, moeten overeenkomstig vorm, waarvan kopieën gratis door den desbetreffenden Ketelinspecteur op verzoek worden afgegeven, schriftelijk worden ingediend, en de ter toelichting vereischte algemeene omschrijvingen moeten worden bijgevoegd.
3. Blijkt er bij onderzoek geen bezwaar te zijn tegen de oprichting en inwerkingstelling van een stoomketel, dan zal de Ketelinspecteur de akte van vergunning opmaken en uitreiken aan den aanvrager.
4. De Ketelinspecteurs zullen geregeld aan den Staats-Mijningenieur mededeeling doen van de aanvragen bij hen ingekomen, omtrent het opstellen van stoomketels en het door hen daarin verrichtte, in zulken vorm en op zulke tijden als door de Regeering zal worden goedgekeurd.
5. De Staats-Mijningenieur zal geregeld in zulken vorm en op zulke tijden als door het Hoofd van Mijnwezen zal worden voorgeschreven, aan hem rapport doen omtrent de onderzoeking van ketels.
6. Op grond van het onderzoek zooals in de voorgaande artikelen aangegeven, zal de vergunning of geweigerd of onvoorwaardelijk uitgereikt worden, of eindelijk zullen, bij voorwaardelijke vergunning, de voorwaarden voorgeschreven worden.
7. Het officieele besluit op eene aanvraag om vergunning zal schriftelijk worden medegedeeld en dit moet, wanneer de vergunning wordt geweigerd, of onder voorwaarden wordt verleend, onder opgave van redenen geschieder.
8. Tegen een afwijzend besluit of voorwaardelijke vergunning, kunnen binnen 4 (vier) weken bezwaren worden ingediend bij het Hoofd van Mijnwezen, die, wanneer hij zulks noodig acht, onderzoek ter plaatse kan doen instellen door eene deskundige commissie.
- De daaruit ontstaande onkosten komen ten laste van de klagende partij, wanneer de ingediende bezwaren ongegrond bevonden worden.
9. Wanneer eenige persoon, vóór de ontvangst der akte van vergunning, aanvangt met den stoomketel te werken, is hij schuldig aan de op deze overtreding gestelde straf.
- De Ketel-inspecteur zal echter het recht hebben voorloopige vergunning te verlenen, welke zoo spoedig mogelijk gevolgd zal worden door de formeele akte van vergunning.

Ketel - inspecteurs zullen gekwalificeerde ingenieurs zijn.

Aanvragen in voorgeschreven vorm en schriftelijk in te dienen.

Ketel-inspect. verleent vergunning.

Ketel-inspecteurs rapporteeren aan Staats-mijningen.

Staats-mijningen rapporteert aan Hoofd v. Mijnwezen.

Vergunning is voorwaardelijk of onvoorwaardelijk.

Mededeeling v. beslissing omtrent aanvraag.

Appel v. afwijzend besluit bij Hoofd van Mijnwezen.

Werken zonder vergunning strafbaar.

Voorloopige vergunning.

Wanneer vergunning van kracht blijft of nieuwe aanvraag gedaan moet worden.

10. De vergunning tot het in werking hebben van een stoomketel blijft zoo lang van kracht als geen verplaatsing daarvan geschiedt of geene verandering wordt gemaakt in de inrichting daarvan, en behoeft, ook dan wanneer de ketel in gebruik van een ander overgaat, geene vernieuwing; maar wordt, zonder meer, op den naam van den volgenden gebruiker overgedragen. Van bovenbedoelde overdracht, alsook van een eventueele verandering in de inrichting, moet binnen één week schriftelijk worden kennis gegeven aan den betreffenden Ketelinspecteur.

Van verandering v. gebruiker en in de constructie moet kennis gegeven worden.

Bij verplaatsing van een stoomketel binnen de grenzen van dezelfde industriële inrichting blijft de vergunning ook van kracht mits door den gebruiker aan den desbetreffenden Ketelinspecteur wordt kennis gegeven, onder opgave van het officiële nummer van den ketel, en de Ketelinspecteur deze voorgenomen verplaatsing heeft goedgekeurd overeenkomstig art. 1, 3de alinea.

Wat als een vervoerbare stoomketel beschouwd kan worden.

Bij verplaatsing van een stoomketel buiten genoemde grenzen moet opnieuw eene aanvraag voor vergunning volgens art. 1 gedaan worden; vervoerbare stoomketels zijn hiervan uitgesloten. Gaat hetzij een vaste of een vervoerbare stoomketel in het gebruik van een ander over, zoo moet de vorige eigenaar of gebruiker den betreffenden Ketelinspecteur daarvan binnen eene week na de overdracht kennis geven.

Als vervoerbare stoomketels mogen alleen zulke beschouwd worden welke niet ingemetseld zijn.

Stoomketels in gebruik vóór 1 September 1893.

11. Voor stoomketels die bij de in werking treding der Wet, 1 September 1893, reeds in gebruik waren en waarvan ter verdere *voortzetting* van den arbeid, kennisgegeven werd door den eigenaar aan den desbetreffenden ambtenaar, teneinde dezelve te doen plaatsen onder de bepalingen dezer Wet, wordt geene akte van vergunning vereischt.

Aanvullingsbepalingen voor locomotieven van spoorwegen.

12. Voor de locomotiefketels der Spoorwegen zijn de noodige aanvullings-bepalingen in de spoorwegreglementen voorgeschreven.

Wat de wet onder toomkete's verstaat

13. Als stoomketels, in den zin van deze Wet worden beschouwd alle toestellen dienende om vloeistoffen in damp van eene hoogere spanning dan de drukking van den dampkring, om te zetten.

Toestellen dienende om daarin door middel van stoom te koken en wanneer het inwendige daarvan niet direct met de buitenlucht in verbinding staat, moeten van eene behoorlijke veiligheids-inrichting voorzien zijn, en zijn verder onderworpen aan het toezicht van den Ketelinspecteur.

B.—ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT DE INRICHTING VAN STOOMKETELS.

I. BOUW DER STOOMKETELS.

Materiaal en Uitvoering.

14. De keuze van het materiaal, het bepalen van de sterkte zoowel als den aard van constructie en uitvoering der stoomketels blijft den vervaardiger overgelaten.

Wanneer daarin een strafbare fout blijkt te zijn, zoo is voor ketels, in het binnenland vervaardigd, de vervaardiger voor de daaruit voortspruitende gevolgen verantwoordelijk gedurende één jaar na de eerste beproeving; en wanneer het een ketel betreft, in het buitenland vervaardigd, heeft de Staats-Mijnningenieur, in overleg met den Ketelinspecteur, het recht eene boete op te leggen, het bedrag van de waarde van den ketel niet te bovengaande, te betalen door den fabrikant of zijn agent, alvorens verdere invoer van zoodanige fabriek wordt toegestaan. Strafbare gebreken ontdekt na één jaar na de eerste beproeving, zijn hiervan uitgezonderd.

Vervaardiger van stoomketels verantwoordelijk voor materiaal, constructie enz.

Strafbare gebreken in binnen- en buitenlandsch fabriek.

Vuurkanalen.

15. Bij vaste stoomketels moet de laagste waterstand minstens 76 millimeters (3 Eng. duim) boven de hoogste plaats van de om of door den ketel gaande vuurkanalen, liggen; en bij vervoerbare ketels zoo hoog boven de vuurlijn dat, ook met in aanmerking nemen van schommelingen, de hoogste door het vuur en de verwarmde gassen bestreken keteloppervlakte nog voldoende door water bedekt blijft.

Laagste waterstand bij vaste en bij vervoerbare stoomketels.

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op zoodanige vuurkanalen, waarbij het gloeiend worden van de met den stoom in aanraking zijnde ketelwanden niet te vreezen is, alsook niet op stoomketels, die uit kookbuizen van minder dan 10 centimeter (4 Engelsche duim) binnenwerksche middellijn bestaan.

Mangaten.

16. Van alle nieuwe stoomketels, die een jaar na de in werking treding dezer Wet in de Z. A. Republiek worden ingevoerd, moeten de mangaten een minimum doorsnede hebben van 280 bij 380 millimeter.

Minimum doorsnede van mangaten.

II. — TOESTELLEN WAARVAN EEN STOOMKETEL VOORZIEN
MOET ZIJN.

Voeding-toestel.

Aantal en soort van
voedingstoestellen.

17. Iedere stoomketel moet van twee vertrouwbare voedingstoestellen voorzien zijn, die onafhankelijk van elkander in werking gesteld kunnen worden en die, elk op zich zelf, in staat zijn den stoomketel rijkelijk van water te bedienen. Een dezer beide voedingstoestellen moet of een stoompomp of een injector zijn.

Speciale bepaling omtrent toestellen van stoomketels van minder dan 100 liter Verbonden stoomketels als één beschouwd.

Voor stoomketels van minder dan 100 liter (22 gallons) gezamenlijken inhoud (water en stoomruimte) is slechts één voedingstoestel, één waterpeilglas en één veiligheidsklep noodig. Meerdere, tot een gemeenschappelijke werking verbonden stoomketels, worden voor het doel van bovenstaande bepaling als één ketel beschouwd.

Inrichting van afsluiter waar voedingsleiding den ketel inkomt.

17a. Op de plaats, waar de voedingsleiding in den stoomketel inkomt, moet het voedingstoestel van een zelfwerkende klepkast met kraan of afsluiter voorzien zijn, om het terugloopen van het water uit den ketel te beletten.

Peiltoestellen.

Toestellen voor waarneming van waterstand.

18. Aan iederen stoomketel moeten minsten twee bruikbare inrichtingen tot het waarnemen van den waterstand, aangebracht zijn, die elk op zichzelf direct met het binnenste van den ketel verbonden zijn. Een dezer, inrichtingen moet een waterpeilglas met doorblaaskranen zijn; worden proefkranen aangebracht, dan moet de onderste in het vlak van den vastgestelden laagsten waterstand aangebracht zijn.

Stoomfluit of prop om voor watergebrek te waarschuwen.

19. Behalve de toestellen tot waarneming van den waterstand, moet iedere stoomketel voorzien zijn van een zelfwerkend middel of toestel, waardoor watergebrek, onafhankelijk van eenige onderstelde oplettendheid van den stoker of machinist, wordt kenbaar gemaakt. Dit toestel kan zijn of een stoomfluit door een watervlotter werkende of een prop, waarin zich een metaal of allooï bevindt, dat op een bepaalde temperatuur smelt.

Uitzonderings bepaling voor ketels bedoeld in art. 11.

Dit artikel zal niet van toepassing zijn op ketels vallende in de termen van art. 11. Indien het echter noodzakelijk is, of mocht zijn, eene zoodanige reparatie te doen aan gemelde ketels, waardoor eene volledige inspectie noodig wordt, zal een dergelijke ketel van zulk een toestel moeten worden voorzien.

Merk ter aanduiding van laagst geoorloofden waterstand.

20. De voor den stoomketel vastgestelde laagste waterstand moet aan het waterpeilglas, alsook aan den ketelwand of het metselwerk, door een in het oogvallend merk worden aangeduid.

Veiligheidskleppen.

21. Iedere stoomketel, zooals in art. 11 dezer Wet bedoeld, moet van ten minste één vertrouwbare veiligheidsklep voorzien zijn.

Aantal veiligheidskleppen.

Locomobiel- en locomotief-ketels moeten echter altijd twee of meer veiligheidskleppen hebben.

Alle stoomketels voor de oprichting waarvan volgens art. 1, aanvraag voor vergunning geschiedt, moeten van twee of meer veiligheidskleppen voorzien zijn.

Een der veiligheidskleppen is afgesloten en alleen voor den gebruiker van den ketel toegankelijk.

Een der veiligheidskleppen afgesloten.

22. Wanneer meerdere stoomketels een gemeenschappelijke stoomhouder hebben, waarvan zij niet afzonderlijk kunnen uitgesloten worden, dan zijn daarvoor twee veiligheidskleppen voldoende.

Wanneer twee veiligheidskleppen voldoende zijn voor meer dan een stoomketel.

23. De veiligheidskleppen moeten ten allen tijde gemakkelijk gelicht kunnen worden.

Lichten der veiligheidskleppen.

24. De belasting der veiligheidskleppen mag hoogstens zooveel zijn dat, wanneer de stoomspanning de voor den ketel vastgestelde grens bereikt, de stoom ontwijkt.

Grens van belasting der veiligheidskleppen.

25. Bij vaste stoomketels mogen de veiligheidskleppen, wanneer de belasting door middel van een gewicht aan een hefboom plaats vindt, slechts op zoodanige wijze belast worden dat het gewicht op het uiterste einde van den hefboom werkt. Bij andere stoomketels, waarbij de veiligheidskleppen met veeren werken, moet de maximum spanning der veer niet hooger dan de maximum spanning van den stoom kunnen zijn.

Veiligheidskleppen met gewicht of veer bij vaste of vervoerbare stoomketels.

Bij locomobielen moet minstens een der veiligheidskleppen met een veer belast zijn.

26. Het is niet geoorloofd voor veiligheidskleppen gebruik te maken van gewichten, veeren of hefboomen, die niet door een ambtenaar, met het toezicht belast, zijn onderzocht en, overeenkomstig hetgeen in de akte van vergunning wordt vermeld, zijn goedgekeurd.

Belasting der veiligheidskleppen door inspecteur goed te keuren.

Overbelasting van veiligheidskleppen maakt den gebruiker van een stoomketel strafschuldig.

Overbelasting strafbaar.

Manometers.

27. Aan iederen stoomketel moet minstens één deugdelijke en vertrouwbare manometer zijn aangebracht, op welks schaal de voor den betreffenden ketel bepaalde maximum stoomspanning duidelijk gemerkt is.

Hoedanigheid van manometer.

De manometer moet door een ambtenaar, met het toezicht belast, zijn onderzocht en goedgekeurd. Heeft een manometer opgehouden de spanning van den stoom nauwkeurig aan te wijzen, dan is de genoemde ambtenaar bevoegd de vervanging er van te gelasten.

Manometer door inspecteur goed te keuren.

Inrichting voor bevestiging van contrôle-manometer.

28. Iedere stoomketel moet van een inrichting voorzien zijn, die den ambtenaar met de beproeving belast, in staat stelt den contrôle-manometer aan te zetten; deze inrichting bestaat uit een afsluiter of kraan, voorzien van een flens van 40 mM. diameter en 5 mM. dikte.

Merkplaat.

Hoe stoomketels moeten zijn gemerkt.

29. Op iederen op te richten nieuwen stoomketel moet de naam van den vervaardiger, het loopende fabrieksnummer, het jaar van vervaardiging en de geoorloofde hoogste werkelijke stoomspanning in atmosferen, d. i. in kilogrammen op den vierkanten centimeter of Eng. ponden op den vierkanten Eng. duim, op gemakkelijk waarneembare en duurzame wijze aangegeven zijn.

Wat onder effectieve stoomspanning verstaan wordt

Elke stoomketel moet door den eigenaar worden voorzien van een koperen plaat, bevestigd aan het front van den ketel, waarop door den Ketelinspecteur het jaartal van beproeving en de hoogste werkelijke stoomspanning welke gebezigd mag worden, op een zichtbare wijze moet worden aangegeven.

Onder werkelijke of effectieve spanning wordt verstaan het verschil tusschen de spanning van den stoom en de drukking van den dampkring.

III. Beproeving van de Stoomketels.

Waterpersing.

Waterpersing bij nieuwe stoomketels.

30. Elke op te richten nieuwe stoomketel moet vóór de inmeteling of bekleeding, onder dichtsluiten van alle openingen, door waterpersing beproefd worden. Bij locomobilen is de beproeving met de bekleeding veroorloofd.

Waterpersing bij reeds in gebruik geweest zijnde stoomketels.

31. Wanneer een reeds in gebruik geweest zijnde vaste stoomketel in eene andere industriële inrichting zal worden in werking gebracht, moet hij, vóór de inmeteling of bekleeding op dezelfde wijze als een nieuw opstellen ketel, beproefd worden.

Vereenigingen voor toezicht op stoomketels.

32. De beproeving van een stoomketel kan, naar vrije verkiezing van den gebruiker, hetzij door een Gouvernements-Ketelinspecteur uitgevoerd worden, hetzij, wanneer de gebruiker van den ketel tot eene, door het Gouvernement erkende Vereeniging tot toezicht op Stoomketels, behoort, door den officieel daartoe gemachtigden deskundigen dezer Vereeniging.

Eene officiële bekendmaking in de *Staatscourant* wordt vereischt, wanneer aan eene vereeniging zoodanige sanctie door de Regeering, na overleg met het Hoofd van Mijnwezen en den Staats-Mijnningenieur verleend of daarvan weder teruggetrokken wordt.

33. De aantewenden beproevingsspanning zal bij stoomketels, die op eene werkelijke stoomspanning van tot 5 Atmosfeeren (1 Atm. = 1.033 KG. per cm^2 = 14.69 Eng. ponden per $\square$ Eng. duim) zullen gebruikt worden, het dubbele der te gebruiken spanning bedragen, en zal bij ketels, die met eene hoogere stoomspanning zullen werken, steeds 5 Atmosfeeren meer bedragen dan de toetelaten hoogste werkspanning.

Beproevingsspanning bepaald.

34. De bij de beproeving vastgestelde spanning mag alleen met den, door den beproevenden ambtenaar mede gebrachten officieelen manometer (controle-manometer) worden gecontroleerd.

Gebruiken van controle manometer verplichtend.

35. De ketelwanden moeten de beproevings-spanning weerstaan, zonder eene blijvende verandering van hun vorm te toonen, en zonder dat het water, bij de hoogste spanning, in anderen vorm dan als stof of kleine drop-pels door de naden dringt.

Waaraan de ketelwanden bij de beproevingsspanning moeten voldoen.

36. Van het resultaat der eerste beproeving, wordt bij gunstigen alloop door den Ketelinspecteur een certificaat uitgemaakt, waarvan een kopie aan den gebruiker van den stoomketel wordt afgegeven en waardoor het hem vergund is den stoomketel totdat de akte van vergunning uitgereikt zal worden, voorloopig in werking te brengen.

Certificaat van eerste beproeving.

Plaats van opstelling.

37. De vuurhaard van elken stoomketel, onder plaatsen opgesteld, waar menschen wonen of zich ophouden, moet zoo ingericht zijn, dat de inwerking van het vuur op den ketel onmiddellijk gestuit kan worden.

Stoomketels onder verblijfplaatsen van menschen opgesteld

Eene akte van vergunning voor zoodanige stoomketels zal echter steeds onder bijzondere voorwaarden worden verleend, welke voorwaarden door den Staats-Mijnningenieur, in overleg met den desbetreffenden Ketelinspecteur, naar den aard der omstandigheden zullen worden bepaald.

C.—TOEZICHT OP HET GEBRUIK VAN STOOMKETELS.

38. Alle in gebruik zijnde stoomketels met toebehooren staan onder het voortdurend toezicht van het Gouvernement.

Toezicht van het Gouvernement.

Vervoerbare stoomketels, zooals stoomstraatwalsen, locomobielen die tot dorschen, pompen of andere doeleinden gebruikt worden, stoombrandspuiten, enz., staan onder het toezicht van den Ketelinspecteur van de plaats waar zich zoodanige ketels bevinden, en de gebruiker

Onder wiens toezicht en jurisdictie vervoerbare stoomkete's staan.

van zoodanige ketels zal onderworpen zijn aan de jurisdictie van de rechterlijke ambtenaren van het rechtsgebied, waarin zich de ketel bevindt.

Toezicht op stoomketels en machinerie op en buiten de mijnen.

39. Het toezicht op de stoomketels en op alle machines welke op de mijnen en industriële inrichtingen, waarop de Mijnregulaties van toepassing zijn, direct door stoom gedreven worden, en op alle stoomketels, stoommachines en daarmede in verband werkende mechanische inrichtingen buiten de mijnen, namelijk in de dorpen en buitendistricten, wordt door de van Regeeringswege aangestelde Ketelinspecteurs, onder de directie van den Staats-Mijnningenieur uitgeoefend.

Vrijstelling van Gouvernements-toezicht.

40. Stoomketels, wier gebruikers tot eene Vereeniging behooren, die zich belast met een geregeld en zorgvuldig toezicht op ketels, kunnen door de Regeering, op advies van het Hoofd van Mijnwezen, in overleg met den Staats-Mijnningenieur, van de onderzoekingen van Regeeringswege worden vrijgesteld.

Inspecteurs hebben steeds vrijen toegang.

41. De, met het toezicht op het gebruik van stoomketels belaste ambtenaren hebben steeds vrijen toegang tot de plaatsen waar zich de ketels bevinden, en de gebruikers der stoomketels zijn verplicht hen ten allen tijde toe te laten.

Tijd en wijze van uitwendig en inwendig onderzoek.

42. De technische onderzoeking der stoomketels is een uitwendige en eene inwendige.

De uitwendige onderzoeking moet minstens eenmaal per jaar geschieden, en hierbij moet iedere storing in den voortgang van het werk zooveel mogelijk worden vermeden. In den regel zullen slechts zoodanige ketels, bij wier gebruik een minder zorgvuldig onderhoud waargenomen is, binnen het jaar bij herhaling aan het onderzoek worden onderworpen.

De inwendige onderzoeking der stoomketels moet minstens een maal in de 3 jaar geschieden en hierbij zal de ketel buiten werking gesteld, en zoo dit noodig bevonden mocht worden, met waterpersing op nieuw worden beproefd. In elk geval moet de beproeving door waterpersing minstens iedere 6 jaar geschieden.

Wanneer een stoomketel voor reparatie op de plaats van bedrijf geheel blootgelegd is, moet hij, alvorens te worden ingemetseld of bekleed, op dezelfde wijze als een nieuw opgericht ketel beproefd worden.

Verplichte kennisgeving van belangrijke reparaties.

Van bovengenoemde reparatie, zoo ook wanneer alleen het metselwerk of de bekleeding vernieuwd wordt, is de gebruiker verplicht daarvan aan den betreffenden Ketelinspecteur kennis te geven.

De inwendige onderzoeking zal steeds van de uitwendige vergezeld gaan.

Wat nitwendige onderzoeking bedoelt.

43. De uitwendige onderzoeking bestaat voornamelijk in de beproeving van den toestand der voorge-

schreven veiligheidsinrichtingen en van de behandeling en bediening van den ketel.

44. De inwendige onderzoeking heeft betrekking op den toestand van het inwendige van den ketel en het weerstandsvermogen der ketelwanden, zoowel als op den toestand van de ketel-inrichting in het algemeen. Tot dit doeleinde moet de ommetseling of bekleding van den ketel, wanneer het onderzoek niet op andere wijze behoorlijk kan geschieden, op enkele te onderzoeken plaatsen of, wanneer zulks den Inspecteur noodzakelijk blijkt, geheel weggenomen worden.

Wat inwendige on-
derzoeking bedoelt.

45. Indien een stoomketel bij het onderzoek zich in een toestand bevindt, die bij verder gebruik onmiddellijk gevaar kan opleveren, dan kan zulk een stoomketel door den Ketelinspecteur voorloopig buiten dienst gesteld worden, en is de gebruiker van zulk een stoomketel verplicht, den ketel niet weder in werking te stellen dan na behoorlijke herstelling en beproeving, tenzij hij daartoe van den Staats-Mijnningenieur verlof bekomen heeft.

Buiten dienststel-
ling van gevaar-
lijken stoomketel
door Ketel-inspec-
teur.

46. Wordt door de beproeving vastgesteld, dat een stoomketel niet langer met de oorspronkelijk bepaalde spanning met veiligheid kan werken, en weigert de gebruiker de noodige hernieuwing of reparaties aan te brengen, zoo zal de Ketelinspecteur, met het toezicht belast, de hoogste spanning waaronder de ketel voortwerken kan, bepalen en op den ketel, in de plaats der vroegere opgave, op duurzame wijze merken.

Beroep op Staats-
Mijnningenieur.

Ketelinspecteur kan
geoorloofde span-
ning verminderen.

De oude akte van vergunning wordt alsdan ingetrokken, en op grond van de laatste beproeving, een nieuwe uitgereikt.

47. Aan de verordeningen door een Gouvernements-Ketelinspecteur, op grond van de onderzoeking bepaald, moet in alle gevallen gevolg worden gegeven; het staat evenwel den gebruiker van den ketel vrij, in zooverre hij zich door de getroffen verordeningen bezwaard gevoeld, zich te beroepen op den Staats-Mijnningenieur.

Verplichte opvol-
ging van verorde-
ningen van Ketel-
inspecteur.

Voorkomende beroepen zullen door den Staats-Mijnningenieur zoo spoedig mogelijk worden uitgemaakt, doordat of een dadelijke beslissing wordt getroffen, of eene deskundige Commissie tot eene nieuwe onderzoeking en finale uitspraak door het Hoofd van Mijnwezen wordt benoemd. De bepalingen van art. 8, ten opzichte van de kosten van dit onderzoek zijn ook hier van toepassing.

Beroep daarvan op
den Staats-Mijn-
ningenieur.

48. Stoomketels, die binnen een jaar slechts van tijd tot tijd in gebruik zijn, worden, met betrekking tot de voorgeschreven onderzoeking, gelijk gesteld met ketels, die het geheele jaar door in gebruik zijn.

Stoomketels die niet
geregeld in gebruik
zijn.

49. Wie een stoomketel die een jaar of langer bui-

Stoomketels die een jaar of langer buiten gebruik zijn geweest

ten gebruik geweest is weder in werking wil brengen, moet van dit voornemen minstens 4 (vier) weken vóór het in werking brengen, schriftelijk aan den betreffenden Ketelinspecteur kennis geven. Voordat het onderzoek is geschied mag zoodanige ketel niet weder in werking komen.

Wanneer zoodanige stoomketel niet van het eigendom verwijderd is geworden, kan de Ketelinspecteur het al of niet instellen van een onderzoek afhankelijk maken van de wijze waarop de ketel onderhouden is.

Permitten betreffende de plaats van opstelling van vervoerbare stoomketels.

50. Wanneer een vervoerbare stoomketel ergens in werking gebracht zal worden, moet de gebruiker in het bezit zijn van een permit, te worden uitgereikt door den Mijncommissaris (of zijn plaatsvervanger) of den Landdrost van de plaats waar die ketel werken zal, of door den Regeerings-Commissaris, naar het geval is.

Vóór de uitreiking van zoodanig permit heeft de betreffende ambtenaar zich te vergewissen of het gebruiken van den vervoerbaren stoomketel op de voorgenomen plek, van politiewege kan worden toegestaan, en of het bij den ketel behorende certificaat van de officieele beproeving en voorgeschreven periodieke onderzoeking, in orde is.

Welke stoomketels geen permit behoeven.

Voor stoomdorschmachines in de buitendistricten en voor zulke ketels, welke niet van het eigendom verwijderd zijn geworden, is zulk een permit niet noodig.

Uitwendige onderzoeking zonder waarschuwing.

51. De uitwendige onderzoeking geschiedt zonder daarvan te voren aan den gebruiker van den stoomketel kennis te geven.

Tijd van inwendige onderzoeking wordt in overleg met gebruiker bepaald.

52. Bij voorgenomen inwendige onderzoeking, zal de Ketelinspecteur, in overleg met den gebruiker, den inspectiedag zoodanig vaststellen, dat de belangen van den gebruiker daarbij zooveel mogelijk in het oog gehouden worden.

Ketel schoon maken voor inwendig onderzoek.

De gebruiker is verplicht te zorgen dat alle deelen van den ketel, zoowel in- als uitwendig, alsmede de den ketel omringende rookkanalen bij inspectie volkomen gereinigd zijn.

Wanneer niet voor inspectie gereed kan Ketelinspecteur het werk stoppen.

53. Wanneer een stoomketel, voor de onderzoeking, op den vastgestelden tijd door zijn gebruiker niet wordt gereed gehouden, heeft de betrefte de Ketelinspecteur het recht, het werken van den ketel, tot nader order, te doen stoppen, tenzij bijzondere redenen of dringende oorzaken bestaan, waarom de ketel niet buiten werking gesteld is, ter beoordeeling van den Ketelinspecteur.

Gebruiker verschaft arbeiders en werktuigen voor de inw. onderz. vereischt.

54. De gebruiker van den stoomketel is verplicht den Ketelinspecteur, op diens verlangen, de arbeiders en werktuigen, die voor onderhoud van den ketel steeds noodig zijn, kosteloos ter beschikking te stellen.

55. Het resultaat van de onderzoeking wordt inge-

schreven in een voor dit doel bijgehouden boek, dat steeds in de nabijheid des ketels, of op de mijnen aan het kantoor des Mijnbestuurders (mits de Mijnbestuurder in de nabijheid der mijn woont) bewaard wordt. De voor den stoomketel verleende akte van vergunning moet bij het boek bewaard worden.

Acte van vergunning bij het boek te bewaren.

D.—ONTPLOFFING VAN STOOMKETELS.

56. Ingeval van ontploffing van een stoomketel en bij persoonlijke ongelukken, welke voorkomen mochten bij het gebruik van een stoomketel en de daarbij behorende machinerie, zooals aangegeven in art. 39, is de gebruiker of zijn vertegenwoordiger verplicht hiervan terstond schriftelijk kennis te geven aan den Ketelinspecteur en aan den Publieken aanklager der delverij of aan den Veldkornet van het desbetreffende rechtsgebied of de wijk van het district, naar het geval is, onder gelijktijdige opgave van de nadere omstandigheden die als oorzaak van de ontploffing kunnen beschouwd worden.

Hoe gebruiker heeft te handelen bij ontploffingen, ongelukken enz.

Beschadiging van een stoomketel, zooals verandering van vorm, kwetsing van eenig deel, in het kort zulke voorvallen welke eene reparatie van eenige beteekenis noodig maken, moeten door den gebruiker of zijn vertegenwoordiger aan den desbetreffenden Ketelinspecteur worden gerapporteerd.

57. Bij ontploffingen en persoonlijke ongelukken zooals in het voorgaande Artikel omschreven, mag vóór de aankomst van den Ketelinspecteur en zonder diens toestemming aan de plaats van het ongeluk geene verandering worden aangebracht, tenzij zulks tot voorkoming van verdere ongelukken, tot het te voorschijn brengen van lijken, tot redding van menschen uit gevaar of tot het openhouden van het verkeer, onvermijdelijk is.

Plaats van ongeluk, tenzij in dringende gevallen, onaangevoerd laten tot komst van Ketelinspecteur.

58. De Ketelinspecteur zal, na bezichtiging van de plaats van het ongeluk, een proces-verbaal over den stand van zaken opmaken, en dat aan den Staats-Mijn-ingenieur indienen.

Ketelinspect. rapporteert aan Staats-Mijn-ingenieur.

E.—KOSTEN VAN ONDERZOEK VAN STOOMKETELS.

59. Voor de inspectie van iederen stoomketel, zooals aangegeven in art. 42, zal eene belasting geheven worden zooals hieronder aangegeven.

Belasting voor inspectie.

UITWENDIG ONDERZOEK.

Belasting	£5.
Worden echter meer dan één stoomketel in hetzelfde gebouw en op denzelfden tijd onderzocht, zoo bedraagt:	
Belasting eersten stoomketel	£5
» elken volgenden stoomketel	£3

INWENDIG EN UITWENDIG ONDERZOEK.

Belasting . . . . . £7.

De kosten van onderzoek worden voor iederen stoomketel, hetzij een of meerdere onderzoekingen in hetzelfde jaar hebben plaats gehad, per jaar slechts eenmaal per jaar berekend.

Bijzondere belasting als ketel niet voor inspectie gereed is. Slechts in gevallen zooals aangegeven in art. 53 wordt eene bijzondere betaling van £2 voor extra kosten geëischt.

Alle betalingen betreffende onderzoek en kosten moeten binnen eene maand na de onderzoeking op de aangegeven kantoren hebben plaats gehad.

Belastingkantoren. De plaats van betaling is ten kantore van den desbetreffenden Civielen Commissaris, den Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost.

Bij wanbetaling zal het verschuldigde geld volgens wet worden ingevorderd.

F.—VERANTWOORDELIJKHEID.

Verplichtingen van gebruiker. 60. De gebruiker van een stoomketel is verplicht er op te letten, dat de voorgeschreven veiligheidsinrichtingen in bruikbaren toestand onderhouden en doelmatig gebruikt worden, en dat wanneer aan den ketel eenigerlei gevaar bemerkt worden kan, deze terstond buiten werking wordt gesteld; en hij is verder strafrechterlijk verantwoordelijk voor elke overtreding van de bepalingen in deze Wet, tenzij hij kan bewijzen, dat hij alle redelijke middelen te baat genomen heeft voor het doen uitvoeren van deze bepalingen, en behoorlijk kan aantoonen aan wien de schuld der overtreding ligt.

Wie onder gebruiker verstaan wordt. Onder gebruiker wordt verstaan de persoon, de maatschappij of het syndikaat ten wier of wiens behoeve een stoomketel in werking wordt gehouden.

Wie bij afwezigheid van gebruiker verantwoordelijk is. Bij afwezigheid van «de persoon» zal zijn vertegenwoordiger, bij maatschappijen of syndikaten de hoofdopzichter of de gene welke met het oppertoezicht op de uit te voeren werkzaamheden is belast, als boven verantwoordelijk zijn.

G.—KETELS VAN STOOMDORSCHMACHINES.

Stoomdorschmachines niet aan inspectie onderworpen. 61. Op ketels uitsluitend voor dorschmachines gebruikt zijn de bepalingen van art. 59 van deze wet niet van toepassing en zullen alzoo geen inspectiekosten worden geheven.

H. STAFBEPALINGEN.

Maximum boete of gevangenisstraf bij wanbetaling. 62. Overtredingen van de bepalingen dezer Wet worden gestraft met eene geld boete tot een maximum van £75 of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste 6 maanden met of zonder harden arbeid.

63. Indien bij het voorkomen van ongelukken aan te nemen is dat moedwil, grove nalatigheid of onoplettendheid de oorzaak daarvan was, zal de Staatsprocureur het recht hebben de zaak te behandelen volgens de algemeene strafwet.

Moedwil, grove nalatigheid enz., kunnen crimineel vervolgd worden.

I.—SLOTBEPALINGEN.

64. De Uitvoerende Raad zal, indien noodig, na overleg met het Hoofd van Mijnwezen en den Staats-Mijnningenieur, in het belang der openbare veiligheid, nadere bepalingen aan deze Wet kunnen toevoegen, onder nadere bekrachtiging van den Ed.Achtb. Volksraad in zijn e. k. zitting.

Uitv. Raad kan toevoegingsbepalingen maken en voorloopig in werking brengen.

65. Iedere Ketelinspecteur zal ex-officio Vrederechter zijn voor zijn arbeidsveld en in zake betrekking hebbende op de Wet op Stoomketels.

Ketelinspecteur ex-officio Vrederechter.

66. Deze gewijzigde wet treedt in werking van af 1 September 1896.

Inwerkingtreding.

Bijlage A vervalt.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 20 Juni 1896.

WET N°. 4, 1896, ¹⁾

'TOT WIJZIGING VAN ART. 7 DER WET No. 12, 1892. ²⁾

Goedgekeurd door den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad bij art. 276, d.d. 23 Mei 1896, en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 549, d.d. 10 Juni 1896.

NADEMAAL het noodzakelijk gebleken is artikel 7 der Wet no. 12, 1892, te wijzigen, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1. Artikel 7 der Wet no. 12, 1892, wordt gelezen als volgt:

Inzending van beëdigde staten betreffende de bezigheid der maatschappij bij Thes.-Generaal.

«Elke assurantie-maatschappij als voorzeggd, zal na elk finantiëel jaar van zoodanige maatschappij, te zamen met alle andere staten, welke door deze wet vereischt mogen worden, een beëdigde staat bij den Thesaurier-Generaal inzenden, aantoonende het totaal bedrag van in kracht zijnde assuranties, het totaal bedrag van nieuwe assuranties aangegaan met de premiën ontvangen daarop betrekking hebbende gedurende het jaar en polissen welke vervallen zijn gedurende het gezegde jaar, alles alleen betrekking hebbende op de bezigheid der Maatschappij in deze Republiek gedreven en zal verder gehouden zijn, een gecertificeerde staat bij den Thesaurier-Generaal in te zenden, de baten en lasten van zoodanige maatschappij aantoonende, te zamen met kopieën der balans en inkomsten rekening voor het jaar alle betrekking hebbende op al de bezigheid der Maatschappij, waar dan ook gedreven.»

Inwerkingtreding.

2. Deze wet treedt in werking drie maanden na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Juni 1896.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 24 Juni 1896 (no. 841).

²⁾ Zie Locale Wetten 1890—1893, bladzijde 467.

WET N°. 5, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN ART. 65 VAN WET N°. 12, 1870. ²⁾

Goedgekeurd door den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad bij art. 274, d.d. 21 Mei 1896, en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 562 zijner notulen d.d. 12 Juni 1896.

NADEMAAL het wenschelijk is het tarief voor taxateurs der Weeskamer nader vast te stellen, zoo wordt hierbij bepaald:

ARTIKEL 1. Art. 65 van Wet No. 12, 1870, is hierbij vervangen door het volgend artikel:

65. Ieder taxateur is verplicht binnen acht dagen na ontvangen schriftelijke last van den Weesheer of zijnen vertegenwoordiger zich te begeven naar de plaats alwaar de boedel is, en daarvan inventaris en taxatie met zijne aanmerkingen zonder verzuim aan zijnen lastgever op te zenden, met zijne rekening. De taxateur zal voor de taxatie en inventarisatie van elk onroerend goed £1 0 0 in rekening mogen brengen en voor de taxatie en inventarisatie van roerend goed, $\frac{1}{2}$ pCt. der getaxeerde waarde, alsmede reis- en verblijfkosten volgens tarief voor civiele ambtenaren.

Plichten van taxateurs.

2. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*. Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Juni 1896.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 24 Juni 1896 (no. 841).

²⁾ Zie *Locale Wetten 1849—1885*, bladzijde 403.

WET N°. 6, 1896. ¹⁾

WIJZIGING VAN WET No.2,1874,ZIJNDE UITBREIDING VAN ART. 7.²⁾

Goedgekeurd door den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad bij art. 266 zijner notulen d.d. 23 Mei 1896, en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen onder art. 563, d.d. 12 Juni 1896.

Landdrost, Vrederechter, Hoofdconstabel of eenig persoon door de Regeering aan te wijzen is gerechtigd eenige winkel, etc., binnen te gaan om maten en gewichten te vergelijken met standaard modellen.

Ijken van maten en gewichten.

Inwerkingtreding.

ART. 7. Na het in werking komen dezer wet zal eenig Landdrost, Vrederechter of Hoofdconstabel, of andere daartoe door de Regeering aan te wijzen persoon het recht hebben op alle redelijke tijden eenige plaats binnen de limieten van zijn district, waar goederen ten verkoop worden gehouden of waar eenige handel bij maat of gewicht wordt gedreven, binnen te gaan en daar alle maten, gewichten, weegschalen, stalen yards of andere weegmachines, die daar zijn, te onderzoeken, te vergelijken en te beproeven met de standaard modelmaten en gewichten die door den Thesaurier-Generaal of de verschillende Landdrosten zooals in artt. 3 en 4 bepaald, gehouden worden, de aldus beproefde, vergeleken en onderzochte maten, gewichten, weegschalen en weegmachines zullen, indien zuiver bevonden (gemerkt), geijkt kunnen worden, een en ander ter nadere regeling van de Regeering. Verder zullen de Landdrosten in de districten en de Mijncommissarissen op de goudvelden verplicht zijn minstens twee maal per jaar alle maten, gewichten, weegschalen, staten, yards of andere weegmachines, binnen hun jurisdictie, te doen ijken en van hunne bevinding, ieder jaar in de maand Januari, rapport aan de Regeering doen.

Deze wijziging treedt in werking op 1 September 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Juni 1896.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd op 24 Juni 1896 in *Staatscourant* no. 841.

²⁾ Zie *Locale Wetten 1849—1885*, bladzijde 562.

WET N°. 7, 1896, ¹⁾

TOT WIJZIGING VAN DE ORDONNANTIE REGULÉERENDE DE
WIJZE VAN RECHTSPLEGING IN CRIMINEELE ZAKEN. ²⁾

*Goedgekeurd door den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad bij art. 293 zijner
besluiten d.d. 26 Mei 1896 en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad
voor kennisgeving aangenomen onder art. 561, d.d. 12 Juni 1896.*

NADEMAAL het noodzakelijk gebleken is eenige wijzi-
gingen te brengen in de ordonnantie no. 5, 1864,
reguleerende de wijze van rechtspleging in crimineele
zaken, zooals deze is goedgekeurd door den HEd. Achtb.
Volksraad in deszelfs zitting van October 1866, zoo
wordt hierbij vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1.

De artikelen 106 tot en met 110 van genoemde
ordonnantie te zijn vervallen en worden vervangen door
de volgende artikelen:

Art. 106. Tegen alle vonnissen in strafzaken, ge-
wezen door eenigen Landdrost, Specialen Landdrost,
Mijncommissaris of Resident-Vrederechter en houdende
toepassing van eenige strafbepaling waarbij principale
gevangenisstraf of geldboete van meer dan £5 is be-
dreigd, kan door den Staatsprocureur en door den
beschuldigde hooger beroep bij het Hooggerechtshof
worden ingesteld. Van vonnissen bij verstek kan alleen
de Staatsprocureur in hooger beroep komen.

107. Het hooger beroep moet worden ingesteld bin-
nen veertien dagen na de uitspraak van het vonnis door
eene schriftelijke verklaring van den Staatsprocureur of
den beschuldigde aan den Griffier van het Hof, dat het
vonnis heeft gewezen.

Die verklaring kan ook namens den Staatsprocu-
reur worden ingezonden door eenigen door hem daartoe
aan te wijzen publieke aanklager of anderen ambenaar
en namens den beschuldigde door zijnen Advocaat of
Procureur of door een bijzonder daartoe schriftelijk ge-
machtigde. Zij zal in elk geval de gronden moeten in-
houden waarop het hooger beroep steunt.

Hooger beroep aan
te teekenen door
beschuldigde en
Staatsprocureur in
strafzaken.

Tijd binnen welken
hooger beroep moet
ingesteld worden.

Vorm vereischt voor
hooger beroep.

Opgave van gronden
voor hooger beroep.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant*
van 24 Juni 1896 (no. 841).

²⁾ Zie *Locale Wetten 1849—1885*, bladzijde 290 e. v. en Wet no. 1, 1895.

Griffier aan wien verklaring ingezonden zal binnen drie dagen na ontvangst met stukken overzenden aan Griffier v. Hooggerechtshof. H. G. Hof bepaalt dag van verhoor. Griffier van Hooggerechtshof geeft kennis aan Staatsproc. en beschuldigde. Oproeping v. nieuwe getuigen met toestemming van het Hooggerechtshof.

108. De Griffier aan wien eene verklaring als boven wordt ingezonden zal, binnen drie dagen na de ontvangst daarvan, dezelve met de stukken van het geding moeten overzenden naar den Griffier van het Hooggerechtshof.

109. De behandeling van het hooger beroep zal plaats hebben op een door het Hooggerechtshof te bepalen dag.

Van dezen dag zal de Griffier van het Hooggerechtshof zoowel aan den Staatsprocureur als aan den beschuldigde minstens veertien dagen te voren kennis geven.

110. De Staatsprocureur en de beschuldigde kunnen met toestemming van het Hooggerechtshof bij de behandeling van het hooger beroep zoowel in eersten aanleg gehoorde als nieuwe getuigen of deskundigen doen hooren en ook nieuwe bescheiden overleggen.

ARTIKEL 2.

De artikelen 59 tot en met 70 zijn vervallen en worden vervangen door de volgende bepalingen: ¹⁾

a. De bepalingen omtrent borgtocht vastgesteld in wet no. 7, 1894, blijven van kracht. ²⁾

b. De Staatsprocureur of zijn vertegenwoordiger zal in eenige crimineele zaak de bevoegdheid hebben een beschuldigde, 't zij voor tijdens of na het houden van een voorloopig onderzoek, al of niet onder borgtocht op vrije voeten te laten, uitgezonderd wanneer een crimineele klachte gelegd is wegens moord of hoogverraad, als wanneer geen borgtocht zal toegelaten worden.

c. De bepaling van het bedrag van de borgtocht wordt gelaten in handen van den Landdrost of anderen ambtenaar met gelijke jurisdictie.

Wanneer een beschuldigde echter meent dat te hooge borgstelling wordt geëischt, zal hij zich bij verzoekschrift kunnen wenden tot den Staatsprocureur, die daarin dan gehouden is te voorzien.

d. De borgacte zal voor den Staatsprocureur of zijn vertegenwoordiger worden gepasseerd.

e. De borgacte moet geteekend worden door den beschuldigde als principale schuldenaar voor het bedrag bepaald en twee borgen zich verbindend als mede principale schuldenaren in solidum en afstand doende van eenige wettelijke exepctie, die zij als borgen zouden kunnen opwerpen.

Al of niet op vrije voeten laten van een beschuldigde onder borgtocht.

Bedrag v. borgtocht te bepalen door den Landdrost.

Passeeren van borgacte.

Onderteekening van borgacte.

¹⁾ Zie Locale Wetten 1849—1885, bladzijde 282.

²⁾ Zie Locale Wetten 1894, bladzijde 55.

- f.* De borggen moeten zijn gegoede personen, ter beoordeeling van den ambtenaar voor wien de borgacte gepasseerd wordt. Borggen gegoede personen.
- g.* Speciale voorwaarden in een borgacte kunnen voor elk geval worden bepaald door den Staatsprocureur of zijn vertegenwoordiger. Speciale voorwaarden door Staatsprocureur te bepalen.
- h.* Elke borgacte vervalt indien een beschuldigde niet binnen zes maanden na het sluiten van het voorloopig onderzoek wordt terechtgesteld. Borgacte vervalt binnen 6 maanden.
- i.* Onder het sluiten van een voorloopig onderzoek wordt verstaan wanneer de Staatsprocureur aan zijn respectieve vertegenwoordiger order heeft gegeven om het onderzoek te sluiten en den beschuldigde te doen verwijzen ter terechtstelling. Sluiten van voorloopig onderzoek.
- j.* Het recht van strafvordering tegen eenig beschuldigde vervalt, wanneer de borgacte vernietigd is op grond van alinea *h* of wanneer een beschuldigde, niet uit onder borgtocht, niet terechtgesteld is geworden binnen zes maanden na het sluiten van het voorloopig onderzoek. Recht van strafvordering tegen beschuldigde vervalt.

ARTIKEL 3.

Artikel 58 is vervallen en wordt vervangen door de volgende bepalingen:

- a.* In gevallen van ontdekking op heeterdaad zal door de ambtenaren, belast met de publieke vervolging, huiszoeking mogen geschieden: Huiszoeking bij ontdekking op heeterdaad.
- 1o. in de woning van den beklaagde;
  - 2o. in de woning waarin het strafbaar feit gepleegd is;
  - 3o. in kantiens, hotels en andere openbare plaatsen.
- b.* Alle goederen, wapenen of werktuigen, welke tot het plegen van het strafbaar feit blijken of schijnen gediend te hebben of bestemd te zijn geweest, kunnen in beslag genomen worden. Een proces-verbaal zal door den ambtenaar moeten worden opgemaakt en door hem onderteekend. Beslag van werktuigen, enz., in verband met het plegen van het strafbaar feit. Proces-verbaal.
- c.* Indien bij betrapping op heeterdaad de aard van het strafbaar feit zoodanig is, dat het bewijs kan worden verkregen uit de papieren of andere stukken en zaken in bezit van den beklaagde, zal de ambtenaar belast met de publieke vervolging die papieren of stukken mogen in beslag nemen en verzegelen zonder dezelve echter eerst te mogen onderzoeken. Beslag van papieren en stukken bij betrapping op heeterdaad.
- In geen geval zal de inbeslagneming dier

Geen huiszoeking bij een blanke buiten geval van betrapting op heeterdaad dan met verlof van een hof.

Machtiging Staatsprocureur noodig om geschriften, etc., te onderzoeken of in beslag te nemen buiten betrapting op heeterdaad.

Machtiging v. Hooggerechtshof noodig om boeken, papieren etc., berustende ten kantore van een advocaat, procureur of notaris in beslag te nemen.

Alle papieren, etc., kunnen in beslag genomen worden, welke kunnen dienen om strafbaar feit aan het licht te brengen.

Machtiging Staatsprocureur noodig om brieven en telegrammen te openen.

Inwerkingtreding.

Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Juni 1896.

papieren of stukken, zonder machtiging zooals hierna vermeld, langer mogen duren dan acht dagen en zal de ambtenaar zonder verwijl deze stukken en papieren opzenden aan den Staatsprocureur, welke alsdan zelf die stukken en papieren zal nagaan of terugzenden met machtiging om deze na te gaan en in beslag te houden.

- d. Buiten het geval van betrapting op heeterdaad, zal geen huiszoeking bij een blanke persoon mogen plaats hebben dan met verlof van een resident-vrederechter, landdrost of mijncommissaris, binnen wiens rechtsgebied zulk persoon woont.
- e. In gevallen van huiszoeking buiten betrapting op heeter daad van een strafbaar feit, zal 't den ambtenaar belast met de publieke vervolging niet geoorloofd zijn geschriften, boeken of papieren te onderzoeken of in beslag te nemen, zonder dat hij uitdrukkelijk daartoe gemachtigd is door den Staatsprocureur
- f. In geen geval kunnen boeken, papieren of geschriften van een beklaagde en berustende ten kantore van een advocaat, procureur, notaris of ander dergelijk persoon onderzocht en in beslag genomen worden, zonder uitdrukkelijke machtiging van het Hooggerechtshof of een Rondgaand Gerechtshof of een Rechter in camera.
- g. Bij machtiging om papieren, geschriften en boeken van een beklaagde te onderzoeken, kunnen al diegene in beslag genomen worden, welke kunnen dienen om de waarheid van het strafbaar feit aan het licht te brengen.
- h. Een machtiging van den Staatsprocureur is eveneens noodig, indien 't noodzakelijk blijkt om brieven van en geadresseerd aan een beklaagde alsook telegrammen door hem verzonden of voor hem bestemd, aan een post- of telegraafkantoor op te vragen, te openen en te lezen en indien noodig in bezit te houden.

ARTIKEL 4.

WET N°. 8, 1896, ¹⁾

TOT WIJZIGING VAN ART. 38 DER WET No. 12, 1894. ²⁾

Goedgekeurd door den Ed. Achth. Tweeden Volksraad bij art. 291, zijner besluiten dd. 26 Mei 1896, en door den Ed. Achth. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen onder art. 566, dd. 12 Juni 1896.

NADEMAAL het noodzakelijk geacht wordt art. 38 der Wet no. 12, 1894, te wijzigen, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1. Artikel 38 der Wet no. 12, 1894, is vervallen en wordt vervangen door het volgende artikel:

Verbodsbepalingen tegen het vervalschen, etc., van dranken.

Art. 38. Het is verboden om eenige gedistilleerde dranken of vloeistoffen, al of niet gemaakt van ingevoerde producten of stoffen, of van eenige stof daarvan vervaardigd, en hetzij al of niet in deze wet omschreven, te vervalschen of wel te vermengen met eenige vreemde stof, of zoodanige dranken of vloeistoffen te verkoopen, of in eenig gebouw of eenige localiteit, waarin een groot of kleinhandel in gedistilleerd wordt uitgeoefend, voorhanden te hebben.

Onder vervalschte of gemengde dranken en vloeistoffen als boven bedoeld zullen in deze wet o.a. worden verstaan:

Wat te verstaan onder vervalschte of gemengde dranken.

- a. Gedistilleerde dranken of vloeistoffen, onverschillig waarvan vervaardigd, welke een minder alcohol gehalte hebben dan 40 pCt. of een hooger alcohol gehalte dan 56 pCt, gemeten met den alcoholmeter van Tralles;
- b. Gedistilleerde dranken of vloeistoffen waaraan vreemde bestanddeelen zijn toegevoegd, hetzij om de hoeveelheid te vermeerderen of om het alcohol gehalte te verminderen of te verbergen;
- c. Gedistilleerde dranken of vloeistoffen waarin zwavelzuur (acidum sulphuricum) of eenige andere vreemde stof wordt aangetroffen;

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 24 Juni 1896 (no. 841).

²⁾ Zie Locale Wetten 1894, bladzijde 106

d. Gedistilleerde dranken of vloeistoffen welke meer dan 0.3 % fuselolie bevatten;

e. Gedistilleerde dranken of vloeistoffen waarvan het extract gehalte meer dan 1 % bedraagt.

Brandspiritus uitgezonderd.

Hiervan zal alleen uitgezonderd zijn methijl alcohol (brandspiritus) wanneer deze zich bevindt in kruiken, flesschen of vaten, voorzien van een etiket, waarop duidelijk in roode letters gedrukt is: «Vergif, methijl alcohol.»

Strafbepaling.

Overtreding van dit artikel wordt gestraft overeenkomstig art. 49*g* dezer wet.

Inwerkingtreding.

2. Deze wet treedt in werking op 1 September 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Juni 1896.

WET N°. 9, 1896. ¹⁾

WIJZIGING VAN WET No. 5, 1895. ²⁾

Goedgekeurd en vastgesteld door den EdelAchtbaren Tweeden Volksraad bij artt. 509—512 zijner notulen, dd. 9 Juni 1896, en door den EAchtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 673 zijner besluiten, dato 24 Juni 1896.

Art. 3*b* en alinea 3 van art. 5 van Wet no. 5, 1895, zijn vervallen en worden vervangen door de volgende artikelen:

ART. 1. Een certificaat zooals vereischt voor Landmeters in art. 14 van de «Algemeene bepalingen omtrent de examens en de toelatingen» 1895.

Certificaat zooals vereischt voor landmeters.

2. Landmeters, die door den Raad van Examinatoren zijn toegelaten en die het examen voor Mijnopmeter wenschen af te leggen, zijn dus van dit deel van het examen vrijgesteld. Evenzoo zullen personen, geen toegelaten landmeters zijnde, die evenwel kunnen aantoonen, dat zij op den datum van in werking treding dezer wet, gedurende een achtereenvolgend tijdperk van minstens drie jaren zijn werkzaam geweest, van dit gedeelte van het examen zijn vrijgesteld, alsook van de voorwaarden vervat in Art. 3*b* (1) dezer Wet.

Vrijstelling van landmeters die mijnopmeter wenschen te worden, van een gedeelte v. examen.

3. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. J. W. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 27 Juni 1896.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 1 Juli 1896 (no. 842).

²⁾ Zie Locale Wetten 1895, bladzijde 16.

WET N°. 10, 1896, ¹⁾

INHOUDENDE NADERE BEPALING OMTRENT DE SAMENSTELLING VAN HET HOOGGERECHTSHOF DER Z. A. REPUBLIEK.

Goedgekeurd bij besluit van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad onder art. 706 zijner notulen, dd. 26 Juni 1896.

NADEMAAL het wenschelijk is, eenige toevoeging te maken in de Wet No. 3, 1883 en de Wet No. 4, 1888, met betrekking tot het Hoog Gerechtshof, zoo is het dat de Eerste Volksraad, op voordracht van den Staatspresident, besloten heeft als volgt:

Benoeming van een zesden Strafrechter bij het Hooggerechtshof onder den titel Vijfden Strafrechter.

ART. 1. De Staatspresident, met advies van den Uitvoerenden Raad, zal bevoegd zijn een zesden Rechter bij het Hoog Gerechtshof, onder den titel van *Vijfden Strafrechter*, te benoemen. Zoodanig Vijfde Strafrechter moet een in de rechten behoorlijk gekwalificeerd persoon zijn, en heeft dezelfde rechten en verplichtingen als de reeds bestaande strafrechters.

Inwerkingtreding.

ART. 2. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 30 Juni 1896.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 8 Juli 1896 (no. 843).

WET N°. 11, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET No. 10, 1885, EN DE DAARMEDE IN VERBAND STAANDE LATERE WETTEN EN VOLKSRAADSBSLUITEN. ²⁾

Goedgekeurd en vastgesteld door den E. A. Tweeden Volksraad bij artt. 519—537 zijner besluiten dd. 10 Juni 1896, en door den E. A. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 710, dd. 26 Juni 1896.

Nademaal de wenschelijkheid gebleken is om betere en verdere voorzieningen te maken voor de invordering der directe belastingen, alsmede om de verschillende wetten en bepalingen er op betrekking hebbende te compileeren, zoo wordt hierbij vastgesteld en bepaald:

Artikel 1. De directe belastingen moeten zijn betaald voor den 1sten Juli van ieder jaar ten kantore van den Ontvanger der belastingen, aangesteld voor het district waar de belastingschuldige woonachtig is, of wat aangaat de belastingen op grond verschuldigd, waar die grond gelegen is.

Directe belastingen moeten voor 1 Juli betaald zijn ten kantore van den ontvanger van belastingen.

Belastingen voor gronden, in een ander district gelegen dan waar de belastingschuldige woonachtig is, kunnen direct aan den Ontvanger der belastingen van het district waarin de belastingschuldige woonachtig is, betaald worden, mits overleggende de laatste kwitantie of certificaat aantoonende het bedrag der laatst betaalde belastingen, de plaats en den datum van betaling, alsmede hoeveel door den belastingschuldige jaarlijks en op het oogenblik aan 's lands kas verschuldigd is.

Belastingen voor gronden in andere districten kunnen betaald worden in district waar belastingschuldige woont mits laatste kwitantie overleggende.

2. De Onder-Commissarissen van Naturellen hebben het recht om belastingen in te vorderen in de verschillende wijken, waaronder zij sorteeren, van Naturellen wonende op private eigendommen en niet afgebakende locaties.

Onder-Commissarissen van Naturellen vorderen belasting in van naturellen in hun wijk.

3. De Ontvangers der belastingen zijn verplicht voor iedere betaling onmiddellijk kwitantie te verleenen.

Ontvangers moeten kwitantie verleenen.

4. De Ontvangers der belastingen zullen geene betaling der belasting voor het loopend jaar aannemen, tenzij de belastingen over de voorgaande jaren voldaan zijn. Zij zullen, indien het verschuldigde over voorgaande jaren nog niet is aangezuiverd, de aangeboden

Geen kwitantie indien achterstallige belastingen niet betaald zijn.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 8 Juli 1896 (no. 843).

²⁾ Zie *Locale Wetten* 1849—1885, bladzijde 1407.

” ” ” 1886—1887, ” 27, 154 e. v.

betaling daartoe doen strekken en daarvoor kwitantie verleenen.

Vooruitbetaling van belastingen mag niet worden aangenomen
Geene vooruitbetaling van belastingen mag door de voorzegde Ontvangers van belastingen worden aangenomen.

Duplicaat kwitantie 1 shilling zegel.
5. Indien eene kwitantie mocht verloren of verlegd zijn, zal de Ontvanger der belastingen een duplicaatkwitantie aan den aanvrager afgeven tegen betaling van 1 shilling zegel, welk zegel op die duplicaatkwitantie zal moeten worden geplakt en onbruikbaar gemaakt.

Ontvanger van belastingen moet register houden.
6. De Ontvanger van belastingen van ieder district zal gehouden zijn een behoorlijk Register aan te houden, ten einde de eigenaren van vaste eigendommen binnen zijne jurisdictie gelegen, of hunne vertegenwoordigers in gelegenheid te stellen hunne namen en adressen te laten registreeren.

Aanmaningsbrief voor betaling van achterstallige belasting.
7. Zoodra de termijn, vermeld in art. 1, is verstreken, zendt de Ontvanger der belastingen van het district aan elken belastingschuldige, die in gebreke is gebleven zijne belasting te voldoen en wiens woonplaats hem bekend is of wiens adres geregistreerd is overeenkomstig het voorgaand artikel, een behoorlijk gespecificeerden en per post geregistreerden aanmaningsbrief, bevattende den naam van den belastingschuldige, aanwijzing van het bedrag en den aard der verschuldigde belasting, de plaats van betaling en eene aanmaning tot betaling voor of op een door hem op korten termijn te bepalen dag en op straffe van rechtsvervolging.

Aanmaningsbrief kan worden toegezonden ter plaatse waar belastingschuldige woonachtig is.
8. Wanneer, wat betreft de belasting verschuldigd op vast eigendom, de belastingschuldige niet woont in het district alwaar hij de belasting schuldig is, zal de aanmaningsbrief hem worden toegezonden per geregistreerden brief ter plaatse waar hij woonachtig is, of aan zijn agent, of, in geval van maatschappijen, aan den secretaris of vertegenwoordiger van de betrokken maatschappij, indien de naam en het adres geregistreerd zijn volgens art. 6, of anderszins aan den Ontvanger der belastingen bekend.

Indien woonplaats van eigenaar onbekend is zal driemaal publicatie in *Staatscourant* moeten geschieden.
9. Indien de woonplaats van den eigenaar van vast eigendom of van zijn agent den Ontvanger der belastingen onbekend is, zal deze den eigenaar drie maal tot betaling oproepen. Deze oproepingen zullen in de *Staatscourant* gepubliceerd worden en zullen van gelijke inhoud zijn als de aanmaningsbrief vermeld in art. 7.

Belastingschuldige moet betalen voor oproeping in *Staatscourant*.
Voor elke oproeping in de *Staatscourant*, zal voor elke plaats of erf, of gedeelte daarvan, ten behoeve van den Staat door den belastingschuldige moeten worden betaald de som van twee shillings en zes pence, invorderbaar op dezelfde wijze als de verschuldigde belasting zelve.

10. De directe belastingen zijn ook vóór den in art. 1 bepaalden tijd dadelijk en in eens opvorderbaar, zoodra de belastingschuldige insolvent is verklaard, gelijk mede in geval van in beslagneming van roerende en onroerende goederen.

Bij insolventie, enz., directe belasting in eens opvorderbaar.

11. De verplichting tot betaling wordt niet geschorst wanneer den boedel van den belastingschuldige onder sequestratie is geplaatst.

Bij sequestratie verplichting tot betaling niet geschorst.

12. Wanneer de belastingschuldige na de aanmaning of oproeping vermeld in artt. 7, 8 en 9 dezer wet nog verzuimt de verschuldigde belasting te betalen, zendt de Ontvanger der belastingen een door den Landdrost van het district uit te reiken lastbrief, waaraan het recht van parate executie zal zijn verbonden, dat is het recht om de roerende en onroerende goederen des schuldenaars zonder verder proces of vonnis te executeeren.

Lastbrief tot parate executie.

Deze lastbrief wordt aan den belastingschuldige persoonlijk of aan diens woonplaats of woonhuis door den bevoegden gerechtsbode beteekend, met bevel tot betaling, en bij gebreke van dien met inbeslagneming en verdere ten uitvoerlegging op de wijze bij de civiele procedure bij de gerechtshoven ten aanzien van vonnissen voorgeschreven. De Landdrost zal hierin jurisdictie hebben.

Persoonlijke diening van lastbrief.

Gelden en goederen, zoowel roerend als onroerend, in handen van agenten, executeuren in boedels van overledenen, curatoren in insolvente boedels en alle anderen, die de administratie voor anderen waarnemen, zijn aan deze inbeslagneming onderhevig.

Landdrost rechtsbevoegd.

Alle goederen onderhevig aan inbeslagneming.

13. Indien de woonplaats van den belastingschuldige of van zijn vertegenwoordiger of agent onbekend is en een lastbrief ter parate executie tegen hem zal zijn uitgereikt, zal het, in plaats van beteekening, voldoende zijn driemaal achtereenvolgens in de *Staatscourant* te publiceeren, dat een lastbrief als bovenbedoeld is uitgereikt, met verwijzing naar de oproeping gepubliceerd volgens art. 9 dezer wet.

Indien woonplaats van belastingschuldige onbekend is dan driemaal publicatie in *Staatscourant*

Voor elke publicatie zal door den belastingschuldige moeten worden betaald de som van twee shillings en zes pence, invorderbaar op dezelfde wijze als de verschuldigde belasting.

Betaling voor publicatie door belastingschuldige.

Wordt binnen twee maanden na datum der eerste publicatie de belasting nog niet betaald, zal de verdere tenuitvoerlegging plaats hebben als in art. 12 dezer wet voorgeschreven.

Tenuitvoerlegging van lastbrief.

14. Alvorens mag worden aangenomen, dat de woonplaats van een belastingschuldige onbekend is, moet de Ontvanger der belastingen een nauwkeurig onderzoek naar die woonplaats hebben ingesteld, hetzij door den

Nauwkeurig onderzoek naar woonplaats van belastingschuldige in te stellen door ontvanger van belastingen.

Landdrost in wiens district de belastingschuldige het laatst heeft betaald, hetzij door den gemachtigde of vertegenwoordiger die zulks voor hem deed, of op eenigerlei andere wijze, waardoor bij de vereischte informatie kan bekomen.

Verkoopning van onroerende goederen in executie 3-malen in *Staatscourant* en plaatselijk nieuwsblad te publiceeran.

15. De verkoopning in parate executie van onroerende goederen zal behoorlijk geadverteerd en gepubliceerd worden voor minstens driemalen in de *Staatscourant* en in een nieuwsblad uitgegeven in het district waarin de onroerende goederen voormeld gelegen zijn, of indien geene, dan in een nieuwsblad uitgegeven te Pretoria. De kosten dezer advertentien en publicatien zijn inzonderbaar op dezelfde wijze als de verschuldigde belasting.

Verkoopning in Dec. zonder reserve.

De verkoopning voormeld zal zijn zonder reserve en zal steeds in de maand December plaats vinden, op de hoofd-dorpen der districten waarin de gronden voornoemd gelegen zijn.

Protest tegen tenuitvoerlegging van lastbrief.

16. De tenuitvoerlegging van den lastbrief kan niet worden geschorst dan door een protest, waarin de redenen duidelijk zijn opgegeven.

Dit protest kan nimmer gericht of gegrond zijn op de bewering van onbekendheid met de wet, noch dat de aanmaning niet ontvangen of de oproeping niet gelezen zoude zijn.

Dit protest wordt door den Landdrost van het district als summiere zaak afgehandeld met begrooting der kosten. In geval het protest mocht afgewezen zijn, wordt geen appèl toegestaan dan na voorafgaande storting van de geëischte belasting en de kosten in handen van den Griffier van het Landdrosthof.

Gerechtsbode is verplicht belasting en kosten aan te nemen bij de beteekeningen tenuitvoerlegging van den lastbrief, wanneer aangeboden. Gerechtsbode doet verslag.

17. Wanneer de belasting met de kosten bij de beteekening en tenuitvoerlegging van den lastbrief aan den gerechtsbode worden aangeboden, is deze verplicht de gelden aan te nemen en daarvan dadelijk kwitantie te geven, welke kwitantie tegen eene van den ontvanger der belastingen ingewisseld zal worden. De gerechtsbode zal daarvan verslag doen aan den Landdrost, door wien de lastbrief is uitgereikt.

Gerechtelijke documenten zijn vrij van zegel.

18. De aanmaningen, lastbrieven en verdere gerechtelijke documenten en akten krachtens deze wet uitgevaardigd of beteekend, zijn vrij van zegel.

Staat heeft legaal verband en voorrang op alle roerende en onroerende goederen van een belastingschuldige.

19. De Staat heeft legaal verband en recht van voorrang, wat de directe belastingen aangaat, op alle roerende en onroerende goederen van den belastingschuldige en, wat aangaat in het bijzonder de belasting op vast eigendom, speciaal op de aan den belastingschuldige toebehoorende veld en boomvruchten en verdere opbrengst der goederen aan de belasting onderworpen, op de verschuldigde en verschuldigwordende

pacht- en huurpenningen en op de goederen zelve aan die belasting onderworpen; met dien verstande echter, dat geen vast eigendom van den belastingschuldige zal worden verkocht in parate executie tenzij de roerende goederen van den belastingschuldige door den gerechtsbode gevonden niet genoegzaam zijn de verschuldigde belastingen en kosten te dekken.

Dit recht van voorrang geldt boven alle andere, zelfs boven pand en hypotheek, uitgezonderd de gerechtskosten der uitwinning.

20. De handhaving dezer wet wordt opgedragen aan den Auditeur-Generaal. Alle publicaties, die wet aangaande zullen door zijn kantoor gaan en door hem gecontroleerd worden in overleg met den Staats-Soliciteur, als ook de lastbrieven voor parate executie, de verkooping en daarmede in verband en al de verdere noodige stappen.

21. ¹⁾ Aan gebrekkige of oude en tevens onvermogen personen kan geheele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend van belastingen, zooals hieronder nader bepaald.

22. Geen kwijtschelding kan worden verleend van belasting op vast eigendom, claims of standplaatsen.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend van achterstallige belastingen en van belasting over het loopend jaar.

23. Zij, die wenschen kwijtschelding van belasting te verkrijgen, moeten zich daartoe schriftelijk wenden, met opgave van redenen, tot den plaatselijken Ontvanger der belastingen.

De plaatselijke Ontvanger der belastingen zal zulk verzoek met zijn rapport opzenden aan den Auditeur-Generaal.

De Auditeur-Generaal heeft het recht in overleg met den Thesaurier-Generaal die bewijzen te vorderen, welke naar zijn oordeel noodig zijn, alvorens op het verzoek te beslissen.

De Auditeur-Generaal en de Thesaurier-Generaal beslissen, na consideratie der voorgebrachte redenen en bewijzen, finaal over het verzoek, hetzij door geheele of gedeeltelijke kwijtschelding, hetzij afwijzend.

24. Alle wetten en bepalingen met deze wet in strijd zijn hiermede herroepen.

25. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 6 Juli 1896.

Gerechtskosten moeten eerst betaald worden.

Auditeur-Generaal handhaaft de wet en controleert de publicaties in overleg met den Staats-Soliciteur.

Kwijtschelding van belasting aan gebrekkige enz. personen.

Waar kwijtschelding kan verleend worden en waar niet.

Wijze volgens welke kwijtschelding moet gevraagd worden.

Rapport aan Auditeur-Generaal.

Aud.-Generaal kan verdere bewijzen vorderen.

Auditeur- en Thesaurier-Generaal beslissen.

Herroepingsclausule.

Inwerkingtreding.

¹⁾ Zie Wet No. 3, 1889.

WET N°. 12, 1896, ¹⁾

ZIJNDE GEWIJZIGDE WET N°. 3, 1893.

(MIJNREGULATIES).

Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edelachtbaren Tweeden Volksraad, art. 639, dato 25 Juni 1896, en voor kennisgeving aangenomen bij art. 877, dato 25 Juni 1896, der besluiten van den Edelachtbaren Eersten Volksraad, met uitzondering van art. 10 dat voor een jaar werd buiten werking gesteld.

Algemeene Voorschriften en Regulaties voor de bewerking van mijnen.

HOOFDSTUK I.

Staats-toezicht.

Alle mijnbewerkingen onder toezicht van Gouvernement.

A. (Oude par. 1 van inleiding gewijzigd). Alle mijnbewerkingen in de Zuid-Afrikaansche Republiek, op geproclameerden zoowel als ongeproclameerden grond, staan onder het toezicht van het Gouvernement.

(Oude par. 3 van inleiding gewijzigd). Onder dit toezicht staan ook de molens voor de reductie van ertsen, de inrichtingen voor de mechanische voorbereiding der ertsen, de inrichtingen voor scheikandige behandeling der ertsen en de hoogovens (erts-smelterijen).

Toezicht uitgeoefend door Staats-Mijningenieur en Mijnspecteurs.

B. (Gedeelte van oude par. 1 van inleiding gewijzigd). Dit toezicht wordt uitgeoefend door den Staats-Mijningenieur en door Mijnspecteurs, behoorlijk door de Regeering aangesteld; deze Inspecteurs te handelen onder den Staats-Mijningenieur die hun hunne plichten en hun arbeidsveld zal aanwijzen.

Stoomketels en stoommachines onder controle van Gouvernements Ketelinspecteurs.

C. (Oude par. 4 van inleiding gewijzigd). Stoomketels, en machines direct door stoom gedreven, zoowel onder- als bovengronds, zullen onder de controle van Gouvernements-Ketelinspecteurs staan, zooals omschreven bij de Wet op Stoomketels, terwijl alle andere machineriën en toestellen in en bij de mijnen onder het toezicht van de Mijnspecteurs zullen staan.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 22 Juli 1896 (no. 845).

HOOFDSTUK II (nieuw).

Beteekenis van woorden onder deze Wet.

Beteekenis van:

- A. Het woord «Mijn» zal beteekenen iedere bewerking van mineralen-deposita aan de oppervlakte, van de oppervlakte naar beneden en ondergronds, met alle daarbij behorende inrichtingen en toestellen boven en onder den grond, mits ten doel hebbende om naar metalen en mineralen te prospecteeren of dezelve te gewinnen. Mijn.
- Mocht eenigerlei kwestie ontstaan of eenige bewerking al dan niet onder het woord «mijn» begrepen is, zoo zal zulks naar den Staats-Mijnningenieur verwezen worden, wiens beslissing finaal zal zijn.
- B. Het woord «Rif» zal beteekenen een ader of bedding (laag) die mineralen, metalen of metaal-houdende ertsen bevat. Rif.
- C. Het woord «Mineraal» zal insluiten alle stoffen die door mijnbewerkingen, met het doel om er winst uit te maken, uit de aarde verkregen kunnen worden. Mineraal.
- D. Het woord «Veiligheidspijler» zal beteekenen elk gedeelte van een rif of mineraal-depositum dat onuitgegraven gelaten wordt voor ondersteuning en bescherming van voorwerpen boven den grond of van ondergrondsche mijnwerken. Veiligheidspijler.
- E. Het woord «Schacht» zal beteekenen iedere vertikale of hellende weg of opening van de oppervlakte naar beneden, die voor hijschen, waterloozen, personenverkeer of luchtversching in verband met prospecteerwerk of mijnbewerkingen gebruikt wordt of kan worden. Schacht.
- Het woord «Tusschenschacht» (winze) zal beteekenen een ondergrondsche schacht, vertikaal of hellend. Tusschenschacht.
- F. (nieuw). Het woord «Steilhellend» in verband met schachten, tusschenschachten of andere ondergrondsche uitgravingen gebruikt, zal beteekenen eene helling van meer dan 45 graden ten opzichte van den horizon. Steilhellend.
- G. Het woord «Mijnwerken» (workings) zal insluiten alle uitgegravenen deelen eener mijn, zoowel zij die verlaten zijn als zij die onder bewerking zijn. Mijnwerken.
- Het woord «Ertsuitgraving» (stope) zal beteekenen een mijnwerk waar een sectie of een blok van het rif, die opengelegd is door middel van galerijen en verbindingsgangen, uitgehaald wordt. Ertsuitgraving.
- H. Als «Eigenaar» eener mijn zal beschouwd worden eenig persoon of lichaam die de onmiddellijke houder of huurder van eene mijn of van een gedeelte daarvan is, en zal beschouwd worden niet in te sluiten een persoon of lichaam die alleenlijk een percentage
- Eigenaar.

- (royalty) of huur van eene mijn trekt, of een eigenaar wiens mijn aan eenigerlei contract voor de bewerking er van onderworpen is, of die slechts de eigenaar van den grond is. Een pachter (tributor) van het recht tot bewerking van eene mijn of van een gedeelte daarvan zal aan deze wet onderhevig zijn even alsof hij een eigenaar is, doch dit zal nochtans geenszins den persoon of het lichaam aan wien hij pacht betaalt van eenige verantwoordelijkheid als eigenaar onder deze wet ontslaan.
- Waar eene mijn door eene maatschappij of een syndicaat gehouden wordt, zal de Voorzitter (chairman) van zoodanige maatschappij of syndicaat beschouwd worden de eigenaar te zijn in termen van deze Wet.
- Pachter. I. Het woord «Agent» zal beteekenen de vertegenwoordiger van den eigenaar van eene mijn, maar die niet de verantwoordelijke persoon onder deze Wet is voor de controle en het opzicht over en de directie van de mijn.
- Agent. K. Het woord «Hoofdpzichter» (manager) zal beteekenen de persoon die geregistreerd is als de verantwoordelijke persoon onder deze Wet voor de controle en het opzicht over en de directie van de mijn.
- Hoofdpzichter. L. Het woord «Mijnopzichter» (mine-overseer) zal beteekenen de persoon belast met het opzicht over alle ondergrondse mijnwerken, en handelende onder de directie van den Hoofdpzichter.
- Mijnopzichter. M. Het woord «Bovengrond-Voorman» (surface-foreman) zal beteekenen de persoon belast met het opzicht over de bovengrondwerken eener mijn, en handelende onder de directie van den Hoofdpzichter.
- Bovengrond. N. Het woord «Ploegbaas» (shift-boss) zal beteekenen de persoon die gedurende een schoft het opzicht voert in een deel van of in al de ondergrondwerken eener mijn, handelende onder de instructies van den Mijnopzichter.
- Ploegbaas. O. Het woord «Ploegvoorman» (ganger) zal beteekenen een persoon die het opzicht heeft over een ploeg werklieden in een of meer arbeidsplekken in of op eene mijn, maar hij mag geen schietarbeid leiden tenzij hij de houder is van een «certificaat voor schietarbeid.»
- Bovengrond. P. Het woord «Machinerie» zal beteekenen eenige inrichting of toestel, of een samenstelling daarvan, die gebruikt kan worden voor het ontwikkelen, het ontvangen, het overbrengen of het omzetten van mechanische zoowel als fysieke (natuurlijke) kracht.
- Machinerie. Q. Het woord «Machine» (engine) zal beteekenen een mechanische toestel, die fysieke en mechanische kracht omzet, en die onder de controle is van een persoon.
- Machine.

R. De term «Ontploffbare Stof» zal beteekenen Ontploffbare Stof.
 nitro-glycerine, dynamiet of eenig ander nitro-glycerine-
 mengsel, schietkatoen, schietkruid, slaghoedjes en alle
 andere stoffen, hetzij gelijksoortig met de genoemde of
 niet, die bij de mijnbewerking gebruikt worden om een
 praktisch doel door ontploffing te bereiken.

HOOFDSTUK III. (Oud Hoofdstuk I).

Bescherming van de oppervlakte.

1. (Oud art. 1 gewijzigd). Waar mijnbewerkingen Verzakkingen of gaten aan de oppervlakte.
 verzakkingen of gaten aan de oppervlakte veroorzaakt
 hebben, of waar die verwacht kunnen worden, moeten
 zoodanige plaatsen veilig omheind worden en moeten
 aldaar in het oog vallende borden geplaatst worden om
 het publiek daarvoor te waarschuwen.

2. (Oud art. 2 gewijzigd). Bij de bewerking van Veiligheidspijlers onder spoor- en andere wegen, gebouwen enz.
 mijnen mogen voor de veiligheid van spoorwegen en
 stoomtramwegen (met inbegrip van private taklijnen),
 straten, publieke wegen, geoccupeerde gebouwen en van
 alle andere voorwerpen aan de oppervlakte die in het
 belang van de persoonlijke veiligheid of het publiek
 verkeer moeten beschermd worden, wanneer en voor
 zoover deze niet verlegd of verplaatst kunnen worden,
 niet alleen de loodrecht daaronder gelegen riffen, kolen-
 beddingen of andere mineralen-deposita niet uitgegraven
 worden, maar moeten deze nog op zoodanigen afstand
 van de grenzen daarvan blijven staan als de Mijninspecteur zal bepalen.

(Oud art. 3 gewijzigd). De doorgraving van zoodanige
 veiligheidspijlers door gangen, tot het daarstellen van
 eene *ondergrondsche verbinding tusschen twee van elkander
 gescheidene deelen eener mijn*, is slechts veroorloofd met
 de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van den Mijn-
 inspecteur, en onder inachtneming van de door dezen
 voorgeschreven veiligheidsmaatregelen.

Het verzwakken dezer veiligheidspijlers door die
 gedeeltelijk weg te nemen, of de geheele wegneming
 derzelve, voor het doel om het *mineraal daaruit te
 gewinnen*, is slechts veroorloofd met de bijzondere toe-
 stemming van den Staats-Mijningenieur.

Iedere persoon die opzettelijk of door grove nalatig-
 heid niet aan de voorzieningen van dit artikel voldoet,
 zal, buiten en behalve de aansprakelijkheid die hij onder
 eenige andere wet mag hebben, onderhevig zijn aan
 gevangenisstraf, zonder de optie van eene boete, voor
 een tijdperk van hoogstens een jaar.

3. (Nieuw). Alle uitgravingen in strijd met de voor- Onwettige uitgravingen op te vullen.
 zieningen van het vorige artikel gemaakt, zullen on-
 middellijk met lossen steen en debris of grond opgevuld

worden door dengene die voor die uitgraving verantwoordelijk is, bij gebreke waarvan zij op kosten van den eigenaar der betreffende mijn van Gouvernementswege opgevuld zullen worden.

Onwettig ondermijnen van spoor- of stoomtramwegen.

4. (Nieuw). Indien enig spoorweg- of stoomtramweg terrein onwettig ondermijnd is, zal de eigenaar van de betreffende mijn, buiten en behalve de straf den Hoofdopzichter opgelegd, genoodzaakt zijn aan de Regeering de waarde van het onwettig uitgehaalde mineraal te betalen. De basis voor de berekening van de waarde van zoodanig mineraal zal de gemiddelde waarde van de opbrengst uit de mijn zijn gedurende de voorgaande 6 maanden.

Bizondere regulaties voor kolenmijnen.

5. Op kolenmijnen zullen, buiten en behalve de andere regulaties van deze Wet, ook nog de navolgende voorschriften in acht genomen moeten worden:

Ophooping van kolenafval.

a. (Oud art. 4, par. 1 gewijzigd). Kolenafval mag niet opgehoopt worden op plekken waar scheuren of gaten aan de oppervlakte bestaan, of waarschijnlijk bestaat voor het ontstaan daarvan tengevolge van ondergrondse mijnbewerkingen.

Uitgraving v. steenkool.

b. (Nieuw). Geen uitgraving van steenkolen of een dergelijk mineraal, buiten de voor de exploitatie noodzakelijke galerijen, zal mogen gemaakt worden beneden eene ophooping van onverbrande, brandende of smeulende steenkool of anderen dergelijken afval.

Beperkte uithaling van kolen beneden kolen afvalhoopen.

c. (Nieuw.) De Staats-Mijnningenieur, door bemiddeling van den Mijninspecteur, kan een beperkte uithaling van steenkolen of dergelijk mineraal beneden kolen- of andere dergelijke afvalhoopen toestaan, wanneer hij meent dat dit kan gedaan worden zonder gevaar voor de eigene of andere aangrenzende eigendommen. De toestemming daartoe zal worden aangevraagd door tusschenkomst van den Mijninspecteur.

Opgepulde uitgegraven grond kan gebruikt worden als stortplek voor kolen

d. (Nieuw). Uitgegraven grond die voor goed inzakt is, kan met aarde opgevuld worden en dan gebruikt worden als eene stortplek voor kolen en anderen afval, mits vooraf de toestemming van den Mijninspecteur daartoe verkregen is.

Ophooping van kolen afval.

e. (Nieuw). Alle kolen-afval moet op zoodanigen afstand van schacht-werken en gebouwen opgehoopt worden dat het gevaar van brand tot een minimum beperkt is.

Eigenaar verantwoordelijk voor brandschade.

f. (Nieuw.) Een eigenaar van een kolenmijn zal verantwoordelijk zijn voor alle schade veroorzaakt door het in brand geraken van zijn afvalhoopen.

- g. (Nieuw). In geval van ondergrondschen brand, of van eene gas-ontploffing in eene mijn, of wanneer ontplofbaar gas wordt waargenomen, moet dit terstond aan den Mijninspecteur gerapporteerd worden. Gasontploffing.
- h. (Oud art. 49 gewijzigd). Iedere kolenmijn, die niet daarvan schriftelijk door den Mijninspecteur is vrijgesteld, moet voorzien zijn van ten minste één veiligheidslamp voor iedere twintig (20) werklieden ondergronds. Iedere ploegvoorman moet voorzien zijn van een dezer lampen die hij op zijn arbeidsplek voor gebruik gereed moet houden, ten einde ontvlambaar gas op te sporen. Veiligheidslamp.
6. (Oud art. 6 gewijzigd.) Prospectteergreppels moeten zoodanig gemaakt worden, dat de aardmassa zoo gelijkmatig mogelijk, damsgewijze, naar beide zijden verdeeld wordt. Prospectteergreppels onder bewerking.
- Greppels gelegen op onder exploitatie staande mineigendommen, moeten weder, binnen zes maanden nadat zij gemaakt zijn, met grond of steenen opgevuld worden, met uitzondering van slechts die gedeelten waar een mineraal-depositum blootgelegd is. Deze greppels moeten, zoolang zij open blijven, veilig worden omheind en alzoo gehouden worden. Worden deze opene greppels niet binnen een bepaalden tijd na straffe der overtreding opgevuld, zoo zal de Regeering het recht hebben zulks te doen op kosten van den eigenaar van den grond.
7. (Oude par. 2 van art. 5 gewijzigd). Wanneer, volgens de meening van den Mijninspecteur in onbruik geraakte prospectteerwerken gevaarlijk zijn voor het leven, of het publiek verkeer in gevaar kunnen brengen, zoo kan hij bevelen, dat zij tot aan de oppervlakte met grond opgevuld worden of anders veilig omheind worden door den tegenwoordigen claimhouder of door den eigenaar van den grond. Verlaten prospectteerwerken.
- (Oude par. 3 van art. 5 gewijzigd). Ingeval betreffende claims aan het Gouvernement vervallen zijn, of de grond als publieke delverij gesloten is, zal, wanneer gegronde klaehten inkomen, de uitvoering dezer veiligheids-maatregelen door de Regeering geschieden.
8. (Oud art. 5 gewijzigd). De opening van iedere schacht of de ingang tot eene mijn, die tijdelijk buiten gebruik is of slechts als luchtkanaal gebruikt wordt, en iedere toegang tot eene opene uitgraving, moeten veilig gemaakt en gehouden worden, zoodat niemand buiten zijn eigen schuld daarin kan vallen of dezelve kan binnentreden. Ingangen tot de mijn.
9. (Oud art. 7 gewijzigd). Bij de behandeling van

Omheining v. giftig
afloopwater.

goud- en andere ertsen, moet de onopzettelijke toegang tot het schadelijke of giftige oplossingen bevattende afloopwater, door doelmatige omheiningen verhinderd worden, en moet door borden, op geschikte plekken aangebracht, tegen het bezigen van dit water gewaar- schuwd worden.

In geen geval mag water dat zoodanige schadelijke oplossingen bevat vrij wegloopen zonder te voren onschadelijk gemaakt te zijn.

Bescherming van
tailingshoopen te-
gen afstuiving.

10. (Nieuw). Tailingshoopen moeten, vóór hunne finale behandeling door de processen voor goud-extractie gedekt of op andere wijze beschermd worden, zoover doenlijk, opdat het zand niet kan verstuiven.

Tailings mogen na hunne finale behandeling niet in de nabijheid van dorpen, steden, of woning-groepen in zoodanige hoeveelheid opgehoopt worden dat zij een overlast voor het publiek kunnen worden.

HOOFDSTUK IV.

Bescherming van Ondergrondwerken.

Schachtstations en
andere toegangen
afsluiten.

11. (Oud art. 13 gewijzigd). De opening aan den bovenkant en alle toegangen tusschen den boven- en onderkant van iedere vertikale of steilhellende schacht, tusschenschacht, put (sump) en rolgat (shoot of sliding-hole), die werkelijk in gebruik is, moeten behoorlijk worden afgesloten door een slagboom (barrier) of sluithek (gate), doch het tijdelijk wegnemen der afsluiting voor het doen van reparaties of ander werk zal nochtans niet verboden zijn mits doelmatige voorzorgsmaatregelen genomen worden om personen voor gevaar te behoeden.

Vervoergang be-
schermen tegen val-
lende steenen.

12. (Oud art. 14 gewijzigd). Waar ondergrond- mijnwerken, zooals in het voorgaande artikel bedoeld, of steilhellende ertsuitgravingen direct uitmonden in een vervoergang, moet het verkeer op die plaatsen veilig gemaakt worden tegen eventueel nedervallende steenen of materiaal.

Ongebruikte of on-
veilige schachten
enz. afsluiten.

13. (Oud art. 47 gewijzigd). Alle ondergrondsche toegangen tot schachten die tijdelijk of voor goed verlaten zijn, of tot eenige andere plekken die niet in een veiligen toestand zijn, moeten veilig worden afgeheind over de geheele breedte van zoodanige toegangen, zoodat niemand zonder opzet dezelve kan betreden.

Betimmering, be-
metseling enz.

14. (Oud art. 11 gewijzigd). Waar de natuurlijke aardlagen niet veilig zijn, moet iedere werk- of pomp- schacht, en iedere vervoergang, luchtkanaal of arbeids- plek veilig betimmerd, bemetseld of op andere wijze verzekerd worden, en moeten zij, zoolang zij in gebruik zijn, in veiligen toestand onderhouden worden.

(Nieuw). Waar de betimmering van een arbeidsplek uitgevoerd wordt door de daarin werkende arbeiders, moet doelmatig timmerhout aan die arbeidsplek of op eene andere voor de werklieden geschikte plaats verschaft worden.

15. (Oud art. 12 gewijzigd). Gereedschappen, hout of losse voorwerpen mogen niet op zoodanigen afstand van den mond van, of anderen toegang tot een schacht of tusschenschacht, hetzij deze vertikaal of hellend is, nedergelegd of gelaten worden, dat het naar beneden vallen dezer voorwerpen daarvan het gevolg zijn kan.

Losse voorwerpen niet nabij schacht leggen.

16. (Nieuw). Waar mijnwerken eene plaats naderen die eene gevaarlijke opzameling van water of schadelijke gassen zou kunnen bevatten, zal voortdurend, op een veiligen afstand naar voren een voldoende aantal boorgaten gehouden worden of andere voorzorgsmaatregelen genomen worden, om het gevaar van een plotseling doorbreken van zoodanig water of gassen te voorkomen.

Water of gasopzameling.

Boorgaten.

17. (Oud art. 8 gewijzigd). Aan de binnenzijde van de grenslijnen van iedere mijn moeten veiligheidspijlers gelaten worden, wier breedte in kolenmijnen niet minder mag zijn dan 20 meter * en in metaalhoudende mijnen niet minder dan 10 meter, gemeten in eene richting rechthoekig op de grenslijn.

Grenspijlers in kolen- en metaalmijnen.

Deze grenspijlers zullen niet verzwakt, doorgegraven of afgewerkt worden, tenzij onder speciale overeenkomst tusschen de eigenaars van de betreffende aangrenzende mijnen of met de schriftelijke toestemming van den Staats-Mijnningenieur, te worden verkregen door tusschenkomst van den Mijninspecteur.

HOOFDSTUK V.

Hijscharbeid.

A. HET OPHALEN EN NEDERLATEN VAN MINERAAL, ROTS, MATERIAAL OF WATER IN SCHACHTEN EN TUSSENSCHACHTEN.

18. (Oud art. 15 gewijzigd). Alle haspels (windassen, kaapstanders en dergelijken) in gebruik bij schachten en tusschenschachten moeten voorzien zijn van een stoppen of luns of van eenige andere vertrouwbare inrichting tot vastzetten, en er moet voor gezorgd worden dat het aanhaken en het afhaken van emmers, mokken of andere dergelijke vervoermiddelen geschiedt zonder gevaar voor de werklieden.

Haspels, stopinrichting aan en afhaken der vervoerbakken.

* 1 meter = 39.⁴ Engelsche duimen of 3.²⁸ Engelsche voeten.
1 Engelsche voet = 0.³ meter.

doende beschutting verschaft worden door een doelmatige bedekking.

In geval een werk-schacht tijdens den voortgang van den gewonen hijscharbeid dieper gezonken wordt, moeten de arbeiders op den bodem der schacht werkende, veilig beschermd worden door eene bedekking boven hen.

27. (Oud art. 21 gewijzigd). In vertikale schachten waar men met hijschbakken (cages) werkt, moet de bovenste laadplaats van iedere hijschafdeeling voorzien zijn van eene zelfsluitende bedekking, hek of hekken. Zelfsluitende bedekking der laadplaatsen.

28. (Oud art. 21 gewijzigd). Op ieder schachtstation waar de werklieden genoodzaakt zijn van de eene zijde der schacht naar de andere te gaan, moet voorzorg genomen worden dat zulks door hen kan gedaan worden zonder eene hijschafdeeling in of door te gaan; deze passage moet veilig afgeschoten zijn van deelen van machinerie die in beweging zijn. Passage door schachten.

29. (Oud art. 12 gewijzigd). Het betreden van eene hijschafdeeling eener schacht is verboden behalve dan om op te gaan en neder te dalen en voor het doen van reparaties. Betreden v. hijschafdeeling verboden.

30. (Nieuw). Geen anderen hijscharbeid mag verricht worden terwijl reparaties in de hijschafdeelingen uitgevoerd worden dan wat voor deze reparaties noodig is. Reparaties in hijschafdeeling.

31. (Oud art. 23 gewijzigd). Iedere hijschschacht, wanneer dieper dan 40 meter en niet schriftelijk door den Mijninspecteur vrijgesteld, zal voorzien moeten zijn van behoorlijke middelen om duidelijke en bepaalde seinen te wisselen tusschen het boven- en het onder-einde van de schacht en de onderscheidene in gebruik zijnde tusschenstations. Waar de toestanden dit vereischen moet de bovenopening (bank) der schacht eveneens met de machine-kamer door een doelmatig seintoestel in verbinding staan. Seintoestellen.

32. (Oud art. 25 gewijzigd). De machinedrijver mag zijne machine niet eerder aanzetten dan nadat hem daartoe een duidelijk sein gegeven is. Dito.

33. (Oud art. 26, par. 4). Het is alleen aan behoorlijk daartoe door den Hoofdopzichter of Mijnopzichter gemachtigde personen veroorloofd een sein te geven. Dito.

34. (Gewijzigd). Voor het seinen zullen de volgende schacht-seinen gebruikt worden: Lijst van seinen.

- SLAG OF BEL. 1. *Ophalen*, wanneer machine stilstaat.
 » 1. *Stoppen*, wanneer machine in beweging.
 » 2. *Neerlaten*.
 » 3. *Personen zullen opgaan of afdalen*.
 » 3. *Tot Antwoord*. Personen mogen in den bak of ander vervoermiddel gaan.

Remtrestel.

19. (Oud art. 16). Geschiedt het ophalen en nederlaten door middel van machines, dan moet een voldoende remtoestel aan iederen trommel aangebracht en in goede werkende orde gehouden worden. Dit remtoestel moet zoodanig ingericht zijn dat het, hetzij de machine in beweging of gestopt is, gemakkelijk en veilig door den machine-drijver, staande bij den aanzettoestel, gecontroleerd kan worden.

Verbinding tusschen touw en vervoerbak.

20. (Nieuw). De verbinding tusschen touw en emmer, mok of ander dergelijk vervoermiddel, moet zoodanig zijn dat zij niet toevallig kan losraken.

Hijschtouwen.

21. (Nieuw). Touwen voor ophalen en nederlaten gebruikt, moeten in goeden toestand en van goed maaksel zijn.

Gereedschap en materialen in vervoerbak vastzetten.

22. (Oud art. 19 gewijzigd). Wanneer gereedschappen, hout of andere materialen in eene schacht nedergelaten of opgehaald worden, moeten hunne boveinden, wanneer die boven den rand van den emmer, mok of ander vervoermiddel uitsteken, op veilige wijze worden vastgemaakt aan het ophaaltouw of aan den beugel van zoodanig vervoermiddel.

Vervoerbak niet overladen.

23. (Oud art. 18 par. 1 gewijzigd). Bij het zinken van schachten mag de emmer of ander vervoermiddel slechts gevuld worden tot omtrent een handbreedte onder den rand.

Vervoerbak voor hijschen in rust stellen.

(Nieuw). Voordat de emmer of ander vervoermiddel het boven- of onder einde van het schacht verlaat, zal zij door den werkman die daar opzicht heeft, in rust worden gesteld.

Bescherming van werklieden op bodem van schacht.

24. (Nieuw). In geen geval zal een bak (cage), «skip,» mok of ander vervoermiddel direct nedergelaten worden tot aan den voet eener schacht wanneer aldaar personen werkzaam zijn, maar moet ten minste 5 meter daarboven gestopt worden, totdat het sein tot het verder neerlaten door een der aldaar aanwezig zijnde zinkers gegeven is. Deze regel is niet van toepassing op schachten waarin de zinkers op verstaanbaren afstand van den man- boven zijn.

Dito.

25. (Oud art. 18 par. 2 gewijzigd). Als de Mijninspecteur het noodig acht, moet eene schacht die men bezig is te zinken voorzien worden van eenen ladderweg, tenzij alle schietarbeid door electriciteit geschiedt. In schachten van meer dan 40 meter diepte, moeten de mokken tusschen leiders loopen, tenzij schriftelijk door den Mijninspecteur vrijstelling gegeven is.

Dito.

26. (Nieuw). Wanneer eene schacht geen afzonderlijken ladderweg heeft waaronder de personen bezig met zinken beschutting kunnen vinden gedurende het hijschen van rots, materiaal of water, moet eene vol-

In geen geval mag iemand in een bak of ander vervoermiddel gaan voordat het terugsein «3» is ontvangen.

(Nieuw). De machine-drijver zal, bij ontvangst van het sein 1 of 2, beteekenende ophalen of neerlaten van personen, minstens tien seconden wachten voordat hij begint te hijschen.

35. (Oud art. 26, de laatste par. gewijzigd). Bovenstaande lijst van seinen, in den vorm van eene duidelijke leesbare kennisgeving, geschilderd op een bord of op eene geëmailleerde plaat, hoog 0.⁵⁵ meter en breed 0.⁵ meter, zal opgesteld worden in de machine-kamer, aan het boven- en aan het onder-einde der schacht, en op die tusschenstations van de schacht die in gebruik zijn.

36. (Oud art. 26, par. 2). Speciale seinen kunnen op eenige mijn gebruikt worden, mits zij door hun geluid of anderszins van de voorgaande lijst gemakkelijk te onderscheiden zijn en dezelve op geenerlei wijze beemmeren.

B. OPHALEN EN NEERLATEN VAN PERSONEN.

Toestemming van
Mijninspecteur.

37. (Nieuw). Het is slechts veroorloofd personen met behulp van machines op te halen of neer te laten, met de speciale toestemming van den Mijninspecteur, wanneer aan de navolgende voorschriften wordt voldaan :

Vcourschriften.

- a. (Nieuw). De hijschbok moet zoo hoog zijn dat de afstand van de bovenste laadplaats tot den onderkant van het katrolwiel niet minder is dan 8 meter, en moet zoodanig geconstrueerd zijn dat er genoeg ruimte is voor de bakken of andere vervoermiddelen om vrij door te loopen ingeval van overwinden.
- b. (Oud art. 37 gewijzigd). De hijschtouwen moeten van staal zijn, van het beste fabrikaat, vrij van eenigerlei gebrek en moeten steeds een breeksterkte bezitten die voldoende zou voor minstens het zesvoudige der grootste belasting.
- c. (Nieuw). Nieuwe hijschtouwen alsook de koppeling tusschen het touw en den bak, «skip» of ander vervoermiddel moeten zorgvuldig onderzocht en behoorlijk beproefd worden met betrekking tot hunne draagkracht, door een daartoe door den Hoofdopzichter gemachtigd bekwaam en vertrouwd baar persoon, en mogen voor het gewone vervoer van werklieden in de schachten alleen gebruikt worden wanneer zij betrouwbaar gebleken zijn in den gewonen hijscharbeid. Het resultaat van bovengemeld onderzoek moet terstond opgetee-

kend worden in een boek dat speciaal daarvoor gehouden wordt op het kantoor bij de mijn. Dit boek zal eveneens de volgende bijzonderheden omtrent hijschtouwen, na den datum van inwerkingtreding dezer Wet in gebruik gesteld, bevatten:

Naam en adres van vervaardiger,
 Datums van vervaardiging en aankoop,
 Beschrijving en fabrikaat van touw,
 Datum waarop het touw in gebruik gesteld werd,
 Datums van inkorten en overkappen,
 Datums van beproevingen bij voorgekomen inkorting,
 Breeksterkte van draad bij herbeproeving,
 Datum wanneer touw buiten gebruik gesteld werd,
 Lengte van touw in meters,
 Omtrek van touw in millimeters,
 Aantal strengen,
 Aantal draden in elke streng,
 Doorsnede van draad in millimeters,
 Soort van kern,
 Breeksterkte van touw, in kilo's* of tonnen,
 Veilighe werklust, in kilo's of tonnen,
 Gewicht per meter, in kilo's.

Dit boek moet de handteekening dragen van den persoon die voor de vereischte onderzoekingen verantwoordelijk is.

- d* (Nieuw). Bakken, «skips» of andere vervoermiddelen in vertikale of steilhellende schachten gebruikt, moeten een doelmatig dak of deksel hebben, en waar doenlijk, moeten de bakken bovendien voorzien zijn van eene goedgekeurde vanginrichting. De ingangen der bakken moeten voorzien zijn van schuifdeuren, niet gehangen, opdat iemand die zich daarin bevindt niet met cenig lichaamsdeel in aanraking komen kan met de betimmering of wanden van de schacht.
- e*. (Nieuw). Er moeten op de trommel der hijschmachine zoodanige uitstekende randen of horens, en ook wanneer de trommel kegel- of spiraalvormig is, zoodanige andere toestellen aangebracht zijn als noodig mogen zijn om het afglijden van het touw te verhinderen.
- f*. (Nieuw). Er mogen niet minder dan 3 omwindingen van het touw om de trommel zijn wanneer de bak of ander vervoermiddel op het laagste punt van de schacht is, van waaruit geschen wordt. Het einde van het touw moet behoorlijk

* 1 Kilo = 2.² Eng. lbs., avdp.
 1 Eng. lb., avdp. = 0.⁴⁵ Kilo.

vastgemaakt zijn om een arm of om de as van de trommel.

- g. (Oud art. 41 gewijzigd). Aan iedere machine, voor het vervoer van werklieden dienende, moet een dieptemeter, boven en behalve de noodige teekens aan het touw, aangebracht zijn die ten allen tijde duidelijk en nauwkeurig aan den machinedrijver op zijne plaats bij het aanzettoestel den stand van den bak of ander vervoermiddel in de schacht aanwijst, en die bovendien in schachten van meer dan 100 meter diepte een bel in de machinekamer luidt wanneer het vervoermiddel 20 meter van de bovenste laadplaats af is. In gevallen van speciale machines, waar de gewone dieptemeter bovenvermeld niet toe te passen is, moet voor een ander betrouwbaar middel om de diepte aan te wijzen, gezorgd worden.
- h. (Nieuw). Een vertrouwbare spoedaanwijzer moet aan de hijschmachine aangebracht worden, wanneer de Mijninspecteur zulks noodig acht.
- i. (Nieuw). Bij iedere hijschschacht of hijschmachine moet er het een of ander doeltreffend automatisch toestel aangebracht zijn, om overwinden van bakken of andere vervoermiddelen te verhinderen. Wanneer het hijschtostel niet met het een of ander zelfwerkend middel om overwinden te beletten kan worden voorzien, zal de bak of ander vervoermiddel, wanneer personen opgehaald worden, niet mogen opgeheschen worden met een grootere snelheid dan van 5 kilometer per uur, nadat dezelve een punt in de schacht heeft bereikt dat door den Mijninspecteur zal worden bepaald.

Voorwaarden van vrijstelling voor ondiepe prospectieschachten.

38. (Nieuw). Prospectieschachten van niet meer dan 40 meter diepte, waar het hijschen door hand- of dierkracht geschiedt, zijn vrijgesteld van de voorschriften van het voorgaande artikel.

Voorschriften voor het personenvervoer.

39. In schachten waar het ophalen en neerlaten van personen, in termen van art. 37 veroorloofd is, moeten de navolgende voorschriften stipt in acht genomen worden.

- a. (Oud art. 39, par. 1 gewijzigd). Een of meer dan een bevoegd persoon, daarmede door den Hoofdopzichter speciaal belast en wiens naam of wier namen door hem in het register ingeschreven moeten zijn, zullen zorgvuldig onderzoeken:

1. (Nieuw). Ten minste eenmaal iederen dag, de hijschtouwen en hunne bevestiging aan de bakken en trommels, de remmen, dieptemeters, de bakken en hunne vang-inrichtingen, de

katrolwielen en alle uitwendige deelen van het hijschtoestel van de goede werking waarvan de levensveiligheid afhangt.

2. (Nieuw). Ten minste eenmaal iedere week, de leiders (guides) en de hijschafdeelingen in het algemeen, de seintoestellen en de uitwendige deelen van de hijschmachine.
3. (Nieuw). Ten minste eenmaal per jaar, de hijschmachine wat betreft de werkende orde van de inwendige deelen.
4. (Nieuw). De hijschtouwen moeten minstens eenmaal per maand zoodanig schoongemaakt worden dat een nauwkeurig onderzoek mogelijk is.

Een waar verslag van den uitslag van iedere bovengemelde onderzoeking moet zonder verzuim worden opgeschreven in een boek dat speciaal voor dat doel op de mijn moet worden gehouden, en zal moeten onderteekend worden door dengene die de inspectie heeft verricht. Dit register zal ten allen tijde ter inspectie voor den Mijninspecteur toegankelijk zijn. Wordt als een gevolg van eenige zoodanige onderzoeking eenigerlei zwakheid of gebrek ontdekt, waardoor lijf en leden in gevaar zou kunnen komen, zoo moet het gebrek onmiddellijk aan den Hoofdopzichter gerapporteerd en verholpen worden, en alvorens dit geschied is mogen geen werklieden neergelaten of opgehaald worden.

- b. (Nieuw). Zoodra een hijschtouw gebrekkig wordt, zal het niet langer voor het vervoer van werklieden mogen gebruikt worden, tenzij het beschadigde gedeelte zich aan een der einden bevindt en afgesneden kan worden.
- c. (Nieuw). Touwen waaruit eenig gebrekkig deel uitgesneden is en waarvan de einden weder gesplitst zijn, en touwen die vroeger elders in gebruik geweest zijn, mogen niet gebruikt worden voor het ophalen en neerlaten van werklieden.
- d. (Oud art. 38 gewijzigd). Bij iedere mijn waar personen opgehaald of neergelaten worden, moet ten minste één reservetouw van het gehalte bedoeld in art. 37*b*, steeds in voorraad gehouden worden, gereed voor gebruik.
- e. (Nieuw). Bijzondere zorg moet door den Hoofdopzichter gedragen worden om toegang tot de sein-draden te beletten aan een ieder die niet met het opzicht daarover belast is, en om te waken dat zij niet toevallig in beweging gebracht worden.

- f. (Oud art. 43 gewijzigd). Gedurende het vervoer van personen moet met het hijschen van mineralen en materialen in de schacht worden opgehouden, behalve wanneer een afzonderlijke machine voor het ophalen of neerlaten van personen wordt gebruikt. De werklieden mogen geenerlei zware voorwerpen, vooral geen boren of ander gereedschap, met zich in den bak, «skip» of emmer medenemen, tenzij voor het doel van reparaties aan de schacht.
- g. (Oud art. 44 gewijzigd). Niemand mag een schacht op- of afgaan boven op een beladen «truck», «skip» of emmer. Het opgaan of neerdalen in gedeeltelijk beladene bakken, «skips» of emmers is slechts veroorloofd aan personen belast met ondergrondwerken, aan zinkers en aan werklieden die bezig zijn met reparaties in de schacht. Dit is ook van toepassing op onbeschutte bakken, «skips» of emmers in verticale of steilhellende schachten.
- h. (Nieuw). In geen geval mag terzelfdertijd een grooter getal personen in een bak of ander vervoermiddel worden vervoerd dan geriefelijk en veilig daarin kan geplaatst worden. Het aantal personen die tegelijk in een bak of ander vervoermiddel mogen worden vervoerd zal bepaald worden door den Mijninspecteur en zal op iedere laadplaats aangeplakt gehouden worden.
- i. (Nieuw). Niemand die in een bak of ander vervoermiddel op- of afgaat mag van plaats daarin veranderen terwijl het vervoermiddel in beweging is.
- k. (Oud art. 39, par. 2). Na iedere keer dat hijschen voor reparaties of voor andere doeleinden gedurende meer dan een uur gestopt is, moet de bak of het ander vervoermiddel, alvorens eenig persoon daarin mag vervoerd worden, ten minste eenmaal de geheele diepte in het werkgedeelte van de schacht opgehaald en neergelaten worden, ten einde zich te vergewissen dat alles in goede werkende orde is.
- l. (Oud art. 40 gewijzigd). Terwijl personen opgehaald of neergelaten worden, mag de machinedrijver onder geene omstandigheden de machine met grooter snelheid laten loopen dan vastgesteld werd toen de toestemming om de machine voor dat doel te gebruiken verleend was, en hij zal zorg dragen dat schokken vermeden worden bij het aanzetten en stoppen der machine, en dat de

- bakken of andere vervoermiddelen bij de stopplaatsen geleidelijk zacht neergezet worden.
- m.* (Oud art. 23, par. 3, gewijzigd). Bij iedere schacht of schachtstation, waar personen geregeld vervoerd worden, zullen de seinen voor het ophalen of neerlaten van personen alleen mogen gegeven worden door blanke werklieden boven en onder (banksmen and onsetters), die verantwoordelijk zijn voor het nakomen van de regels in artt. 39*f*, 39*g*, 39*h*, par. 1, en 39*k* aangegeven, en dat de juiste seinen worden gegeven en dat de deuren van de bakken goed vastgemaakt zijn.

C. VERVOER OVER ONDERGRONDWEGEN.

40. (Oud art. 24 gewijzigd). Elke zelfwerkende hellende ondergrondse vervoerweg zal, wanneer hij langer dan 50 meter is, voorzien moeten zijn van een of ander middel om duidelijke seinen tusschen de stopplaatsen te wisselen.

Seininrichtingen in zelfwerkende vervoerwegen.

Op iederen ondergrondweg voor machinaal vervoer moet een seinrichting zijn, waardoor van uit elk punt van zoodanigen weg, duidelijke seinen aan den machinedrijver kunnen gegeven worden.

(Oud art. 24, par. 2, gewijzigd). Langs zelfwerkende of machinaalwerkende ondergrond-vervoerwegen waar aan personen toegelaten wordt te loopen, moeten op afstanden van niet meer dan 40 meter, wijkplaatsen (manholes) worden aangelegd wanneer er niet ruim voldoende breedte is voor een persoon om tusschen de loopende mijnwagens en den wand van den vervoer gang te staan.

Iedere wijkplaats (manhole) zal ten allen tijde moeten vrij gehouden worden.

D. VERVOER BOVENGRONDS.

41. (Nieuw). Waar een tramweg in hetzelfde vlak een spoorweg of stoomtram kruist, moet een seinman, met een roode vlag op den kruisweg geplaatst worden, om personen voor de nadering van tramwagens te waarschuwen en om te voorkomen dat zoodanige wagens den spoorweg passeeren terwijl er een trein nadert.

Kruising van tram- en spoorwegen.

Een tramwagen of trein van wagens mag niet met een grooter snelheid dan van 7 kilometer per uur over zoodanige kruising rijden.

HOOFDSTUK VI.

Personenverkeerswegen en Ladderwegen.

42. (Oud art. 35 gewijzigd). Er zal niemand in een mijn worden werkzaam gesteld of voor dat doel in eene mijn mogen aanwezig zijn, tenzij er minstens twee

Twee uitwegen naar de oppervlakte vereischt.

schachten of uitwegen naar de oppervlakte zijn, waarmede elk onder bewerking staande rif of mineraalbedding in de mijn eene verbinding van minstens 1 meter breedte en 1 meter hoogte moet hebben, zoodat zoodanige schachten of uitwegen afzonderlijke middelen tot in- en uitgang zullen vormen en bereikbaar zijn voor alle in de mijn werkende personen, hetzij de schachten of uitwegen aan dezelfde mijn of wel aan meer dan eene mijn behooren.

Zoodanige schachten of uitwegen mogen bovengronds niet in een en hetzelfde schachthuis uitkomen, en mogen op geen enkel punt rader bijelkander komen dan 10 meter.

Wanneer niet tot één mijn behoorende.

43. (Nieuw). Wanneer de twee uitwegen in hun geheel of gedeeltelijk, niet tot dezelfde mijn behooren, zullen de Hoofdopzichters van de respectieve mijnen verantwoordelijk zijn voor het in goede orde onderhouden van den uitgang, of van het gedeelte daarvan, in hun eigen mijn, en mocht zich eenig beletsel in zoodanigen uitweg voordoen, of iets in de mijn gebeuren ten gevolge waarvan de veiligheid van den uitweg in gevaar wordt gebracht, zoo zal zulks terstond aan den Hoofdopzichter of Hoofdopzichters van de betreffende andere mijn of mijnen worden bericht. Mocht een of beide uitwegen geheel of gedeeltelijk in een verlaten mijn of mijnen gelegen zijn, zoo zal of zullen de Hoofdopzichter of Hoofdopzichters van de onder bewerking zijnde mijn of mijnen, gezamenlijk en afzonderlijk verantwoordelijk zijn voor het behoorlijk in orde houden en herstellen van zoodanigen uitweg of uitwegen.

Er zullen aan iedere bovenbedoelde schacht of uitweg doelmatige inrichtingen worden gemaakt, en steeds gereed voor gebruik worden gehouden, om de werklieden in staat te stellen de mijn in te gaan of er uit te komen.

Vrijstelling van de twee uitwegen.

44. (Nieuw). De voorgaande bepalingen betreffende twee schachten of uitwegen zullen niet van toepassing zijn:

- a. Waar een nieuwe mijn geopend wordt, op een of ander mijnwerk, ten doel hebbende eene verbinding te maken tusschen 2 of meer schachten, of op mijnwerken voor het zoeken naar, of blootleggen van mineralen.
- b. op een geopende mijn, wanneer deze daarvan schriftelijk door den Staats-Mijnningenieur is vrijgesteld.
- c. op eene mijn, terwijl men daar bezig is een schacht te zinken, of een uitweg te maken of of waarin een der schachten of uitwegen tijdelijk onbruikbaar geworden is voor de personen in de mijn geëmployeerd, mits van wege den Hoofdopzichter alle mogelijke pogingen in het werk gesteld worden om de zaak in orde te brengen.

45. (Nieuw). Op iedere geopende mijn waar men, overeenkomstig de voorschriften van het voorgaande artikel, toestemming heeft verkregen om een enkele schacht te gebruiken als het eenige middel van in- en uitgang voor de ondergronds werkende personen, moet zoodanige schacht voorzien zijn van een behoorlijken ladderweg.

Ladderweg in geval van één uitweg.

46. (Oud art. 27 gewijzigd). In ladderwegen van meer dan 20 meter diepte, en meer dan 70 graden helling uit het horizontale hebbende, moet voor rustplaatsen (bordessen) op geschikte afstanden van elkander worden gezorgd, maar in vertikale schachten mogen die bordessen niet op meer dan 10 meter afstand van elkander zijn.

Ladders, rustplaatsen, enz.

De ladders mogen niet op een grootere helling dan van 80 graden worden gesteld, en moeten zoo geplaatst zijn dat de trapgaten van de bordessen daardoor bedekt worden.

47. (Oud art. 29 gewijzigd). Onder bijzondere omstandigheden mogen, met de schriftelijke toestemming van den Mijninspecteur, de ladders vertikaal gesteld zijn.

Het opstellen der ladders in de schachten in overhangenden stand is verboden.

48. (Gedeelte van oud Art. 28 gewijzigd). De ladders moeten voldoende sterk gebouwd zijn, en moeten stevig aan de betimmering of de zijden van de schachten bevestigd en in goeden toestand onderhouden worden.

49. (Oud art. 30 gewijzigd). De ladders moeten minstens een meter boven den mond der schacht en boven ieder bordes daarin, uitsteken of anders moeten op die plaatsen stevige handgrepen worden aangebracht.

50. (Oud art. 32 gewijzigd). Waar eene afdeeling van een schacht als een voetweg gebruikt wordt, moet zij veilig afgeschoten zijn van de andere afdeelingen.

Ladderweg afscheiden van andere afdeelingen.

51. (Oud art. 31 gewijzigd). In alle mijnen waar het ophalen of neerlaten van personen door middel van machinerie verboden is, mogen alleen die wegen voor het opgaan en neerdalen gebruikt worden die voor dat doel speciaal zijn aangewezen.

Speciaal aangewezen verkeerswegen voor personen.

Het gebruiken van andere schachten of schachtafdeelingen als een middel van in- of uitgang is alleen geoorloofd aan die personen die belast zijn met het doen van inspecties of reparaties.

52. (Oud art. 33 gewijzigd). Het is verboden gereedschappen of losse materialen op een ladderweg in vertikale of steil-hellende schachten of in tusschen-schachten mede te dragen.

Gereedschappen enz. niet mede te dragen.

HOOFDSTUK VII.

Ventilatie.

Hoeveelh. versche lucht. 53. (Nieuw). Iedere mijn moet voortdurend met een voldoende toevoer van versche lucht voorzien worden.

Voor iederen ondergronds werkenden persoon moet niet minder dan 2 kubieke meter versche lucht per minuut aan de inname worden aangevoerd, en zooveel meer als de omstandigheden mogen vereischen.

Register. Mocht de Mijninspecteur het noodig oordeelen, zoo zal een register van de hoeveelheden door de mijn circuleerende lucht worden gehouden.

Verdeeling en toevoer versche lucht. 54. (Oud art. 45 gewijzigd). De stroom versche lucht moet, waar noodig, doelmatig verdeeld worden, en naar en langs elke arbeidsplek door de geheele mijn in voldoende hoeveelheden geleid worden om den rook van ontplofbare stoffen of andere nadeelige gassen onschadelijk te maken en weg te voeren, zoodat alle arbeidsplekken en personen-vervoerwegen in een geschikten toestand zijn voor menschen om daarin te werken en te rijden.

Ventilatie-deuren. 55. (Nieuw). Alle deuren die de ventilatie bevorderen of op eenigerlei wijze daarop invloed uitoefenen, moeten zoo gesteld zijn dat zij van zelf sluiten.

Onderzoek naar gas bij betreding van ongebruikte werken 56. (Oud art. 46 gewijzigd). Ondergrond-werken, vooral schachten, putten en tusschenschachten, die gedurende eenigen tijd buiten gebruik geweest zijn, moeten voordat zij weder gebruikt zullen worden, met een licht onderzocht worden om zich te vergewissen dat geen bedorven lucht of andere schadelijke gassen zich daar hebben verzameld, en geen werkmán mag zich nabij zoodanige plaatsen begeven voordat zij in een geschikten toestand zijn om daarin te werken of daarin te rijden.

HOOFDSTUK VIII.

Verlichting.

Vaste lichten. 57. (Oud art. 50 gewijzigd). Gedurende de werken moeten vaste lichten zijn aangebracht op alle stations van vertikale en hellende schachten, tusschenschachten en vervoerwegen die in gebruik zijn, alsook op alle stopplaatsen in galerijen, waar hijsch-arbeid of vervoer door middel van machinerie wordt verricht, en ook des nachts op alle arbeidsplekken bovengronds.

Dito. 58. Alle plaatsen waar hijsch-, drijf-, pomp- of andere machinerie is opgesteld, in de nabijheid waarvan personen werken of zich bewegen, en die niet op zoodanige wijze zijn omheind dat het voor niemand mogelijk is om zonder opzet met die machinerie in aanraking te

komen, moeten tijdens het werken zoodanig verlicht zijn dat de bewegende deelen der machinerie duidelijk kunnen onderscheiden worden.

59. (Oud art. 51). Niemand zal zonder een licht in een onverlicht gedeelte van een mijn mogen rondloopen. Niet zonder licht rondloopen.

HOOFDSTUK IX.

Ontploffbare stoffen.

A. OPBERGING VAN ONTPLOFBARE STOFFEN.

60. (Nieuw). De op een mijn benoodigde ontploffbare stoffen mogen binnen de grenzen van het eigendom worden opgeborgen. Vergunning voor bergplaats op de mijnen.

61. (Nieuw). De vergunning tot het oprichten van een bergplaats voor ontploffbare stoffen binnen de grenzen van een mijn-eigendom moet van den Mijninspecteur verkregen worden, en er mogen op een mijn geen ontploffbare stoffen bewaard worden voordat zoodanige toestemming is verkregen.

62. (Nieuw). Voor vergunning om een bergplaats voor ontploffbare stoffen op te richten op gronden waar deze wet niet van toepassing is, moet de aanvraag geschieden bij den Inspecteur van Ontploffbare stoffen. Vergunning voor bergplaats buiten de mijnen.

63. (Nieuw). Op mijngronden zullen er 2 klassen van bergplaatsen zijn, namelijk: «Magazijnen voor ontploffbare stoffen», die meer dan 2500 Kilo, maar niet meer dan 12500 Kilo krachtig ontploffbare stoffen kunnen bevatten, en «voorraadkamers voor ontploffbare stoffen», die hoogstens 2500 Kilo krachtig ontploffbare stoffen kunnen bevatten. Magazijnen en voorraadkamers.

64. (Nieuw). Twee of meer «magazijnen» of «voorraadkamers» voor ontploffbare stoffen mogen, met toestemming van den Mijninspecteur op één mijneigendom worden opgericht of gebouwd, maar hun onderlinge afstand mag niet minder zijn dan 30 meter. Afstand tuschen bergplaatsen.

65. (Nieuw). De aanvraag voor vergunning om op een mijneigendom een bergplaats (magazijn of voorraadkamer) voor ontploffbare stoffen op te richten, moet aan den Mijninspecteur worden gericht, en moet vergezeld gaan van plannen in duplo, aantoonende de plaatsing der bergplaats ten opzichte van de grenzen van het eigendom en van arbeidsplekken, gebouwen, publieke wegen en spoorwegen, wanneer in de nabijheid aanwezig, en moet ook daarbijgaan de tekening der voorgestelde bergplaats en de specificatie van het voor het bouwen daarvan te gebruiken materiaal. Een copie van zoodanig plan of plannen en specificatie zal na verleening der aangevraagde vergunning in het kantoor van den Mijninspecteur worden behouden, de Aanvraag voor vergunning.

andere copie met de aanteekening van goedkeuring door den Mijninspecteur daarop geschreven, zal aan den applicant worden teruggegeven.

Voorwaarden waar-
onder vergunning
wordt verleend.

66. (Oud art. 53 gewijzigd). De vergunning tot het oprichten van een «magazijn» of «voorraadkamer» voor ontplofbare stoffen zal alleen verleend worden wanneer aan de navolgende voorschriften wordt voldaan:

- a. Bovengrondsche magazijnen moeten minstens 500 meter, en in den grond ingegraven magazijnen minstens 200 meter verwijderd zijn van de naaste woning, werken, publieke wegen, spoorwegen en eenige grenslijn van het betreffende eigendom.
- b. «Voorraadkamers voor ontplofbare stoffen» zullen minstens 100 meter moeten verwijderd zijn van af eenigerlei woning, werken, publieke wegen, spoorwegen en eenige grenslijn van het betreffende eigendom.
- c. In gevallen waar het niet mogelijk is den in de voorgaande clausule gemelden regel betreffende den afstand aan te houden, kunnen een of meer ondergrondsche voorraadkamers voor ontplofbare stoffen aangelegd worden, maar moeten deze op zoodanigen afstand van verkeerswegen of arbeidsplekken verwijderd blijven als de mijninspecteur zal bepalen.
- d. Bovengrondsche magazijnen en voorraadkamers zijn de zoodanigen, die op de oppervlakte zijn opgericht, in den grond ingegraven magazijnen en zijn uithollingen van af de oppervlakte in de zijde van een heuvel of in den vlakken grond en waarin de bergkamer onder de oppervlakte is, wordende toegang daarheen verkregen, hetzij door middel van een open ingraving, hetzij door een hellenden weg.
- e. Bij het bouwen en de oprichting van magazijnen en voorraadkamers zal slechts het lichtste en meest geschikte, verkrijgbare materiaal voor de wanden en het dak mogen gebezigd worden.
Massieve gewelide daken zijn in het bijzonder verboden.
- f. Een bovengrondsche of een in den grond ingegraven magazijn of voorraadkamer mag geen vensterramen hebben, het vereischte licht wordende verkregen door de geopende deur.
- g. Het magazijn of de voorraadkamer moet minstens 2 meter schoon van vloer tot zoldering zijn.
- h. Een magazijn of voorraadkamer zal ten minste twee afscheidingen bevatten: de eene het portaal genaamd, welke toegankelijk is van buiten af en

gebruikt wordt voor inbrenging en aflevering van ontplofbare stoffen; de andere, de bergkamer genaamd, welke alleen toegankelijk is van uit het portaal en gebruikt wordt voor de opberging der ontplofbare stoffen.

- i. De buitendeur van het portaal moet buitenwaarts openen en beslagen zijn met plaatijzer, ongeveer 3 millimeter dik en voorzien zijn van een goed slot.

De deur tusschen het portaal en de bergkamer zal van hout zijn, naar binnen draaiende en voorzien met een goed slot.

- k. De afscheidingen van een magazijn of voorraadkamer zullen behoorlijk geventileerd zijn door middel van ventilators met gekken (met den wind draaiende kappen) in het dak, of goed beschermde ventilatie-gaten in de gevels. De hoogste temperatuur in de bergkamer mag niet hooger zijn dan 35 gr. C. (95 gr. Fahrenheit).

- l. De zoldering zoowel als de binnenwanden van een magazijn of voorraadkamer moeten met hout beschoten zijn; tusschen deze beschieting en den wand moet ongeveer 8 centimeters tusschenruimte zijn.

De vloer moet van hout van ruim voldoende zwaarte en moet van onderen goed geventileerd zijn; hij zal ook voorzien worden van een goeden waterafvoer om het droogblijven van het magazijn of de voorraadkamer te verzekeren.

Daken van gegalvaniseerd ijzer moeten van onderen dicht daartegenaan met hout beschoten zijn.

- m. Alle nagels, verbindingen, sloten, sleutels en verder toebehooren binnen in het magazijn of voorraadkamer zullen van hout, messing of koper moeten zijn.

- n. Al het buitenhout en ijzerwerk, alsook het dak zullen rood geverfd zijn.

- o. De buitendeur zal het opschrift «ontplofbare stoffen (explosives)» in duidelijke witte letters daarop geschilderd hebben.

De voorgevel zal voorzien zijn van een daaraan bevestigde plaat dragende het registratienummer van het magazijn of de voorraadkamer en te worden verstrekt door den Mijninspecteur.

- p. Het magazijn of de voorraadkamer zal voorzien moeten zijn van een betrouwbaren bliksemalleider, gesteund op een vertikale paal vrij van het gebouw, maar niet verder dan 0.5 meter van een der gevels afstaande en minstens 2 meter

boven het hoogste punt van het magazijn of de voorraadkamer uitstekend.

Deze bliksem-afleider moet geleid zijn naar een goede aardplaat gelegen buiten den aarden damwal.

- q. Een bovengrondsche of een in den grond ingegraven magazijn of voorraadkamer zal van buiten door een aarden damwal omringd moeten zijn, en de voet van het binnentalud daarvan zal minstens een meter van de muren van het gebouw af zijn. Deze aarden damwal moet op ieder zijde een natuurlijk talud hebben en van boven 1 meter breed en zoo hoog als het hoogste punt van het dak van het gebouw, zijn.
- r. De doorgang door den aarden damwal naar den voorgrond van een magazijn of voorraadkamer moet voorzien zijn van een sterk gebouwden poort, die gesloten moet gehouden worden.

De toegang tot een magazijn of voorraadkamer moet of in een gebroken lijn zijn of de deur moet van buiten beschermd zijn door een voorspringenden aarden damwal die den toegang geheel beschut.

- s. Een copie van de regulaties voor de opberging, uitreiking en het vervoer van ontplofbare stoffen zal aan den binnenkant van den buitendeur van iedere bergplaats voor ontplofbare stoffen opgeplakt worden.
- t. Een betrouwbare thermometer moet in de bergkamer van iedere bergplaats voor ontplofbare stoffen aanwezig zijn.

Tijd voor wijziging van bestaande bergplaatsen.

67. (Nieuw.) Aan mijnen waar op den datum van inwerkingtreden dezer regulaties bergplaatsen bestaan, zal een tijd van 3 maanden worden toegestaan om te voldoen aan de voorschriften van dit Hoofdstuk.

Fooi voor vergunning en belasting voor toezicht.

68. (Nieuw.) Er zal door het Gouvernement een fooi van £5 belast worden voor het onderzoeken en goedkeuren van een bergplaats voor ontplofbare stoffen door den Mijninspecteur, en een jaarlijksche belasting van £1 voor het toezicht op de bergplaats.

Verlichting aan bergplaatsen.

69. (Oud art. 53 *l* gewijzigd.) In een bergplaats voor ontplofbare stoffen mag men geen licht brengen. Het licht in een onderaardsche bergplaats voor ontplofbare stoffen benodigd, zal worden verkregen van een lamp buiten de deur der bergplaats gesteld. Zoodanige lamp moet behoorlijk beschermd zijn.

Opstapeling der kisten.

70. (Nieuw.) De ontplofbare stoffen zullen in regelmatige lagen en niet hooger dan 6 kisten op elkander, worden opgeborgen; onder iedere laag zullen twee

houten latten gelegd worden om de wrijving bij het verzetten te verminderen.

71. (Nieuw) Niet meer dan 50 kilo dynamiet of andere krachtige ontplofbare stoffen mag op één plaats in of omtrent eene mijn tegelijkertijd bewaard of gehouden worden, behalve in een geregistreerde «voor-raadkamer» of «magazijn» voor ontplofbare stoffen.

Hoeveelheid ver-
oorloofd buiten de
werkplaats.

72. (Nieuw). Waar bovengronds de hoeveelheid ontplofbare stoffen slechts 50 kilo of minder is, moeten die in veilige en stevige houten kisten bewaard worden, die niet binnen korter afstand dan 30 meters mogen geplaatst worden van eenige aan ontbranding onderhevige zaak, of van een oven, stoomketel, in- of uitgang van eene mijn of van een gezonken wordende schacht.

Dito.

73. (Oud art. 53*j* gewijzigd). Schietkruit mag niet opgeborgen worden in dezelfde afdeeling van een bergplaats met krachtig ontplofbare stoffen, maar moet bewaard worden in een afzonderlijk vertrek, dat zijn eigen toegang heeft van uit het portaal der bergplaats.

Schietkruit.

74. (Nieuw) Op den grond der bergplaats verstrooide deelen van ontplofbare stoffen moeten zorgvuldig opgenomen en op een opene plaats op veiligen afstand door verbranding of op andere wijze vernietigd worden.

Verstrooide deelen
opnemen en vernie-
tigen.

75. (Nieuw). Detonators mogen niet in dezelfde bergplaats opgeborgen worden met enig andere ontplofbare stoffen en, in eene hoeveelheid van meer dan 1000 stuks, zullen alleen opgeborgen mogen worden in een voor dat doel speciaal afgescheiden gebouw.

Detonators.

76. (Nieuw) Waar een berghok voor detonators is gebouwd binnen den aarden damwal buiten om een bergplaats voor ontplofbare stoffen, moet tusschen beide bergplaatsen een tusschenruimte van ongeveer 2 meters gelaten worden; de muur van het berghok, die het naast bij de bergplaats is, moet minstens 0.5 meter dik zijn en van solide constructie.

Dito.

(Nieuw). De deur van ieder berghok voor detonators zal sterk gebouwd zijn, voorzien van een goed slot en een opschrift «Detonators» moet daarop geschilderd zijn.

77. (Nieuw). Ieder niet daartoe gemachtigd persoon in de onmiddellijke nabijheid van een bergplaats voor ontplofbare stoffen zich ophoudende, is onderhevig aan vervolging.

Zonder machtiging
zich bij een berg-
plaats op te houden
verboden.

B. ONTVANGST EN UITREIKING VAN ONTPLOFBARE STOFFEN.

78. (Oud art. 62 gewijzigd). Iedere bergplaats voor ontplofbare stoffen zal onder toezicht zijn van een met den aard van ontplofbare stoffen vertrouwd persoon, die verantwoordelijk zijn zal voor de behoorlijke ontvangst, opberging en uitreiking der ontplofbare stoffen en die

Verantwoordelijke
persoon.

in een voor dat doel ingericht en in de bergplaats gehouden boek alle bijzonderheden van de verschillende ontvangsten en afleveringen zal opteekenen.

Hij zal geen andere dan in goede orde en conditie zijnde ontplofbare stoffen mogen in ontvangst nemen of uitreiken.

Schriftelijke order.
Uit te reiken hoeveelheid.

79. (Nieuw.) Geen ontplofbare stoffen zullen uit een bergplaats worden afgegeven, tenzij op een schriftelijke order van een daartoe gemachtigd persoon.

Niet meer dan de waarschijnlijk voor één dag benodigde hoeveelheid ontplofbare stoffen zal voor iedere arbeidsplek worden uitgereikt.

Voorschriften voor de werklieden.

80. (Nieuw.) De ploeg-voormannen mogen op hunne arbeidsplekken geen ontplofbare stoffen gebruiken, die hun niet verstrekt zijn van de bergplaats van de mijn waar zij geëmployeerd zijn.

De dagelijksche uitgifte van ontplofbare stoffen aan iederen ploegvoorman moet duidelijk en nauwkeurig opgeteekend worden.

81. (Nieuw.) De werklieden mogen zonder permissie van den Hoofdopzichter of Mijnopzichter geen ontplofbare stoffen buiten de mijn wegvoeren, waar zij ten gebruike verstrekt zijn.

Bevroren dynamiet.

82. (Nieuw.) Bevroren dynamiet en andre nitroglycerine-preparaten mogen niet aan krachtwerking of wrijving onderworpen worden, noch aan de werklieden in dien toestand uitgereikt worden, maar moeten eerst in een matig warme plaats boven of onder den grond ontdooid worden.

Het ontdooven van bevroren nitroglycerine-preparaten mag niet gedaan worden door ze nabij een vuur of een stoomketel te zetten, noch in een plaats die warmer is of worden kan dan door de onbekte hand kan worden verdragen.

Openmaken der kisten.

83. (Nieuw.) Bij het openen van kisten met ontplofbare stoffen mogen alleen houten, messingen of koperen werktuigen worden gebruikt, tenzij de kisten dicht geschroefd zijn, in welk geval een ijzeren schroevendraaier mag gebruikt worden om de schroeven uit te draaien, doch voor geen ander doel.

Rooken enz. in bergplaats verboden.

84. (Nieuw.) De persoon met het toezicht over de bergplaats belast moet beletten dat iemand rookende de bergplaats binnengaat of in het bezit zijnde van voorwerpen die brand zouden kunnen veroorzaken.

C. VERVOER VAN ONTPLOFBARE STOFFEN.

Nooit te zamen met detonat. rs.

85. (Oud art. 61 gewijzigd.) In geen geval mogen detonators in hetzelfde voertuig vervoerd, of in dezelfde kist of korf gedragen worden met dynamiet of andere nitroglycerine-mengsels.

86. (Nieuw.) Er moet behoorlijk kennis gegeven worden aan den machine-drijver, den man boven (banksman) en onder (onsetter) onmiddellijk voordat ontplofbare stoffen door middel van machinerie in een schacht vervoerd zullen worden.

Kennis geven aan machinedrijver, enz.

87. (Nieuw.) De machine-drijver zal den hijschbak of ander vervoermiddel, ontplofbare stoffen bevatende, zachtjes neerlaten of ophalen, en deze mogen alleen door den behoorlijk daartoe gemachtigden persoon in het bedoelde vervoermiddel gezet of daaruit genomen worden.

Vervoer per bak.

88. (Nieuw.) Het zal iemand die ontplofbare stoffen draagt niet geoorloofd zijn te rooken of strijkvuurhoutjes in zijn bezit te hebben, noch mag hij zelf een licht dragen; ondergronds zal hij worden voorafgegaan door een persoon met een licht, wiens plicht zijn zal om behoorlijk voor de nadering van ontplofbare stoffen te waarschuwen.

Dragen door personen.

HOOFDSTUK X.

Schietarbeid.

89. (Nieuw.) Niemand zal eenigerlei schietarbeid in of bij eene mijn mogen uitvoeren, tenzij hij in het bezit is van een «certificaat voor schietarbeid» ondertekend door den Hoofdopzichter van die of van een andere mijn in dezen Staat en gecontrasigneerd door den Mijninspecteur. Zoodanig certificaat zal zijn in den door den Staats-Mijnningenieur voorgeschreven vorm en kan op het kantoor van den Mijninspecteur verkregen worden.

Persoonlijk certificaat.

90. (Oud art. 63 gewijzigd). Op iedere arbeidsplek waar schietarbeid uitgevoerd wordt, moet de voorman van iedere ploeg een persoon zijn die een «certificaat voor schietarbeid» houdt, en zal deze toezien dat de regulaties voor schietarbeid, zooals hierna omschreven, worden inacht genomen.

Dito.

91. (Oud art. 64 gewijzigd). In geval een ploeg werklieden zoo groot is dat één ploegvoorman niet in staat is behoorlijk den schietarbeid te leiden, moet zoodanige ploeg in 2 of meer partijen gedeeld worden, elk staande onder een ervaren mijner met een «certificaat voor schietarbeid».

Dito.

92. (Oud art. 65 gewijzigd). Bij het klaarmaken der ladingen, het laden der boorgaten en het aansteken der lonten mag een persoon die een certificaat voor schietarbeid houdt, worden bijgestaan door bekwame, vertrouwbare kleurlingen, die dan onder zijn direct toezicht moeten werken, maar hij zal persoonlijk verant-

Kleurlingen als hulp.

woordelijk zijn voor ieder ongeluk ontstaande door hun onkunde, gebrek aan ervaring of nalatigheid.

De uitdrukking «kleurling» zal beteekenen en insluiten iederen Afrikaanschen of Aziatischen inboorling of eenig ander gekleurd persoon.

93. (Nieuw). Het is de bijzondere plicht van den ploegvoorman om toetezien dat iedereen onder hem werkende bekend is met het gevaar aan de overtreding van par. 95*l*, 95*m* en 95*n* verbonden.

94. (Nieuw). Ieder houder van een «certificaat voor schietarbeid» die zich door een kleurling, die niet volkomen vertrouwd is met de behandeling en het gebruik van ontplofbare stoffen laat assisteeren, of die niet behoorlijk de regulaties in acht neemt waaronder het certificaat verleend is, is onderhevig aan schorsing of intrekking van zijn certificaat door den Mijninspecteur.

Voorschriften.

95. (Oud art. 66 gewijzigd). De ploegvoormannen zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de goede en behoorlijke inachtneming der volgende regulaties:

a. De ontplofbare stoffen moeten in eene drooge plaats op een veiligen afstand van de arbeidsplekken en in een goede stevige houten kist, met slot en sleutel voorzien, worden bewaard. De deksel van de kist moet rood geverfd zijn, en daarop, in witte letters, het woord «ontplofbare stoffen (explosives)» geschilderd zijn. Deze kist moet gesloten blijven, en de ploegvoorman zal den sleutel van de kist houden en die alleen openen wanneer hij ontplofbare stoffen daarin zet of er uit neemt.

Geen andere materialen, werktuigen of gereedschappen mogen in een kist geplaatst worden, waarin ontplofbare stoffen zijn.

De detonators moeten afgescheiden gehouden worden in een gesloten kist, op veiligen afstand van de kist met de ontplofbare stoffen.

b. Een onbeschermd licht mag niet op den deksel van een kist geplaatst worden, waarin ontplofbare stoffen of detonators zijn.

c. Alle lichten moeten op een veiligen afstand weggezet worden, voordat een kist met ontplofbare stoffen geopend wordt en ook gedurende het klaarmaken der ladingen.

d. Het is iedereen verboden onder het behandelen van ontplofbare stoffen of detonators te rooken.

e. Ontplofbare stoffen van eenigerlei soort mogen alleen in den vorm van patronen gebruikt worden.

f. Bij het schieten met dynamiet of andere krachtig ontplofbare stoffen zal de lont met aangehechten detonator eerst kort voor het gebruik in de zoo-

- genaamde voorpatroon (primer-cartridge) worden ingestoken.
- g.* Voor het laden of aanvullen van de gaten voor schietarbeid mag niemand gebruiken of in zijn bezit hebben een ijzeren of stalen prikker of aanstamper en de ontplofbare stof mag niet met geweld in een gat van onvoldoende grootte worden ingeperst.
  - h.* Als aanvullend materiaal voor ladingen dynamiet of andere krachtig ontplofbare stoffen mag slechts los ingestort zand, zachte klei los aangestampt, of water gebruikt worden.
  - i.* Vóór het aansteken moet in iedere richting door het roepen van «vuur» of «fire» gewaarschuwd worden en alle toegangen tot de betreffende arbeidsplek moeten bewaakt worden om te verhinderen dat iemand onder het vuren onopzettelijk daarbij kan komen.
  - k.* Het aantal schoten welke afgaan, behalve in geval van elektrische aansteking, moeten geteld worden door minstens twee personen, waarvan een de ploegvoorman is of de mijner die de lading aangestoken heeft. Wanneer zij niet beiden zeker zijn dat al de schoten zijn afgegaan, zal, voor een tijd van 30 minuten na het aansteken der lonten, niemand naar de arbeidsplek mogen gaan, en wanneer zoodanige onafgegane schoten bij het verwisselen van ploeg voorvallen, zal de ploegvoorman, die het schot aanstak, terstond gevaar-borden (rood met «gevaar [danger]») in witte letters daarop geverfd) opzetten, om onopzettelijken toegang tot zoodanig mijnwerk te verhinderen, en zal hij terstond het geweigerde schot of schoten benevens alle andere aandacht vereischende omstandigheden aan den mijnopzichter en aan den voorman van de volgende ploeg rapporteeren; de verantwoordelijkheid om den voorman van de volgende ploeg te waarschuwen rust op den ploegvoorman die de schoten aansteekt. Wanneer de schoten door electriciteit worden aangestoken, mag de plek onmiddellijk weder betreden worden, nadat de ploegvoorman den kabel van de batterij losgemaakt heeft.
  - l.* De ontplofbare stof mag niet uit een eenmaal geladen gat uitgehaald worden; het aanvulsel mag slechts zooveel losgemaakt worden als noodig is, om een geweigerd schot aan te steken.
  - m.* Het is streng verboden gaten of gedeelten van gaten die zijn blijven staan, dieper te boren, tenzij

- met zekerheid bekend is dat zij vroeger niet met ontplofbare stoffen zijn geladen geweest.
- n. Aan gaten die geboord worden nabij gaten waarvan de lading geweigerd heeft te ontploffen, moet een zoodanige richting gegeven worden dat zij niet daarmede in aanraking kunnen komen.
- o. De ploegvoorman moet iederen onder hem werkenden kleurling-boorman den juisten stand en richting van het te boren gat aanwijzen, en moet toezien dat hij daarvan niet afwijkt.
- p. Alvorens bij den aanvang van de schoft of na het schieten met werken te beginnen, moet de voorman van de ploeg het eerste de arbeidsplek betreden, en hij mag, voordat hij het veilig acht, geen werkman toestaan daar heen te gaan behalve degenen die door hem benodigd zijn om de plaats veilig te maken.
- q. Voordat met het boren van een gat begonnen wordt, moet eerst alle losse en losgeraakte rots en grond van het oppervlak der arbeidsplek worden verwijderd.

HOOFDSTUK XI.

Machinerie.

- Machinerie onder toezicht van werktuigkundig ingenieur. 96. (Oud art. 67 gewijzigd). Stoomketels, machines en alle andere machineriën op eene mijn zullen onder het toezicht zijn van een bekwaam werktuigkundig ingenieur.
- Machinedrijver moet voortdurend opzicht houden. 97. (Nieuw). Een persoon belast met het opzicht over eenige machine of machinerie die voor de veiligheid van lijf en leden bestendig opzicht vereischt, mag tijdens zijn werkschoft om geen reden hoegenaamd zich daarvan verwijderen of ophouden voortdurend opzicht over zoodanige machine of machinerie uit te oefenen, tenzij hij eerst door de bevoegde autoriteit daarvan ontheven en door een bevoegd persoon afgelost is; men zal ook zoodanig persoon niet langer dan 12 uren per dag laten werken.
- Afheinen van open machinerie. 98. Oud art. 68 (gewijzigd). Alle open machinerie die, wanneer in beweging, gevaarlijk voor menschen zijn kan, moet veilig afgeheind worden zoodat onopzettelijke toegang daartoe onmogelijk is.
- Loshangende klederen verboden. 99. (Nieuw). De in de dichte nabijheid van bewegende machinerie zich ophoudende personen mogen geen loshangende klederen aan hebben.
- Oliën enz. verboden terwijl machinerie in beweging. 100. (Oud art. 69 gewijzigd). Het is verboden om in beweging zijnde deelen van machinerie met de hand te oliën, schoon te maken of te repareeren.

101. (Oud art. 70 gewijzigd). Het is verboden drijfriemen op te leggen of aftenemen, terwijl de machinerie in beweging is, tenzij een of ander toestel gebruikt wordt waardoor het gevaar aan zoodanige handeling verbonden, weggenomen is.

Drijfriemen op en aftemen.

102. (Oud art. 71 gewijzigd). Electriche machinerie en alle electriche geleiders moeten zoodanig geplaatst en beschermd worden dat niemand onopzettelijk daarmede in aanraking kan komen, of daardoor, of ten gevolge daarvan, letsel kan bekomen.

Electriche machinerie.

103. (Nieuw). Er moeten op geschikte plaatsen kennisgevingen worden opgesteld om personen te waarschuwen, zonder machtiging, geen electriche machinerie, toestellen of geleiders van welken aard ook aan te raken.

Dito.

104. (Nieuw). Ieder werkman zal stipt de in dit Hoofdstuk bedoelde veiligheids-maatregelen in acht nemen, en ingeval hij iets opmerkt dat gevaarlijk voor lijf en leden of voor de werking der machinerie zou kunnen zijn, zoo zal hij ten spoedigste den persoon waarschuwen die met het toezicht daarover belast is.

Kennis geven van gevaarlijken toestand.

105. (Oud art. 17). Het is verboden zonder machtiging in de schachthuizen, zoowel als in andere plaatsen waar machineriën of stoomketels opgesteld zijn, in te gaan.

Verboden toegang.

Een kennisgeving dienaangaande moet aan alle toegangen worden opgesteld.

HOOFDSTUK XII.

Certificaat voor Machine-drijvers (Nieuw).

106. Ieder persoon onder zijn toezicht hebbende een hijschmachine, die gebruikt wordt voor het ophalen en neerlaten in een schacht van personen, of voor het voorttrekken van personen langs een machinalen verwoerweg, moet in het bezit zijn van een machinedrijvers-certificaat van bekwaamheid, dat hij, wanneer in dienst zijnde in zijn machinekamer zal ophangen.

Machinedrijvers-certificaat.

Geen «kleurling» zal een machinedrijvers-certificaat van bekwaamheid kunnen houden.

Geen kleurling zal zulk certificaat kunnen houden.

107. Machinedrijvers-certificaten zullen verstrekt worden onder de bepalingen der volgende regulaties:

a. De applicant voor een certificaat zal betreffende zijn praktische kennis van de werking van alle klassen hijschmachines, stoomketels en andere machinerie bij het hijschen gebruikt of in betrekking daarmede staande, geëxamineerd worden.

Regulaties omtrent machinedrijvers-certificaten.

Applicanten kunnen, op hun eigen verzoek, speciaal geëxamineerd worden in electriche hijschwerk en, wanneer in dit speciale examen geslaagd, zal zulks op het aan den applicant uitgereikte certificaat aangetoond worden.

- b. De applicant moet aan de Commissie van Examinatoren voldoende bewijs leveren:
1. Van zijn deugdelijk karakter;
  2. Dat hij op den datum van examen niet jonger dan 20 jaren of ouder dan 50 jaren is;
  3. Dat noch zijn gezicht noch zijn gehoor gebrekkig is en dat hij niet onderhevig is aan eenigerlei andere geestelijke of lichamelijke kwaal die een nadeeligen invloed zou kunnen hebben op de goede vervulling zijner plichten.
  4. Dat hij minstens gedurende één jaar het toezicht gevoerd heeft over eene machine of of machines bij het gewone hijschen van mineraal gebruikt.
- c. Iedere applicant voor een certificaat moet aan den Staats-Mijnningénieur ten minste 14 dagen vooraf kennis geven van zijn voornemen om zich op eene gewone zitting van de Commissie van Examinatoren te laten examineeren. Zoodanige kennisgeving te zijn in den door den Staats-Mijnningénieur voorgeschreven vorm, die verkrijgbaar zal zijn op het kantoor van den Mijninspecteur.
- d. De examens zullen gehouden worden op zulke tijden en plaatsen en op zoodanige wijze als de Staats-Mijnningénieur van tijd tot tijd zal voorschrijven.
- e. De Commissie van Examinatoren zal bestaan uit 5 van tijd tot tijd door den Staats-Mijnningénieur te benoemen personen.

De Voorzitter der Commissie zal een Gouvernements-Ketelinspecteur zijn.

De andere 4 leden der Commissie zullen zijn: een machine-drijver en een werktuigkundig ingenieur, voorgesteld door de meerderheid machine-drijvers van het betrokken inspectieveld; een Hoofdopzichter en een werktuigkundig ingenieur of een machine-drijver, voorgesteld door de meerderheid der Hoofdopzichters van mijnen van het betrokken inspectieveld.

Mocht er verschil van opinie ontstaan in eenigerlei zaak het examineeren van een candidaat betreffende, zoo zal daarin beslist worden door de meerderheid van stemmen van de Examinatoren.

Het honorarium van een lid der Commissie zal £3 per dag zijn, en dat van den Secretaris zal zijn 5 shillings per uur.

De Commissie zal een Secretaris benoemen, die notulen zal houden van de verhandelingen in hunne vergaderingen, en deze aan den Staats-Mijnningénieur zal opzenden.

- f. De Staats-Mijnningenieur zal aan iederen applicant die behoorlijk door de Commissie van Examinatoren gerapporteerd is als het vereischte examen ter voldoening te hebben afgelegd, een machine-drijvers-certificaat van bekwaamheid uitreiken. Dit certificaat zal zijn in den door den Staats-Mijnningenieur van tijd tot tijd te bepalen vorm.
- g. Machine-drijvers die op den datum van in-werking-treding dezer wet als drijvers van hijsch-machines werkzaam zijn, zullen van den betreffenden Ketelinspecteur een dienst-certificaat ontvangen, dat hen in staat zal stellen om hun dienst uit te oefenen zoolang zij daartoe geschikt zijn.
- h. Een machine-drijvers-certificaat gehouden door een persoon, die van eenig wangedrag beschuldigd wordt, waardoor de behoorlijke nakoming zijner plichten benadeeld kan worden, kan door den Mijninspecteur geschorst of door den Staats-Mijnningenieur ingetrokken worden.

De Commissie van Appèl zooals volgens Hoofdstuk XXVI samengesteld, zal ook eene Commissie van Onderzoek zijn om, wanneer zij dit dienstig oordeelt, een onderzoek te houden aangaande het gedrag van een machine-drijver.

De volgende bepalingen zullen met betrekking tot zoodanig onderzoek van kracht zijn:

1. Het onderzoek zal gehouden worden op den tijd en de plaats die de Commissie van Onderzoek moge bepalen, en de betrokken machine-drijver zal het recht hebben bij dat onderzoek door een behoorlijk toegelaten rechtspraktizijn vertegenwoordigd te worden. Hij zal 7 dagen te voren kennis krijgen van den datum van het onderzoek.
  2. De Secretaris van de Commissie zal 2 dagen voor den aanvang van het onderzoek, den machine-drijver een verklaring verschaffen van de zaak waarop het onderzoek wordt ingesteld.
  3. De machine-drijver zal het recht hebben zoodanig onderzoek bij te wonen en als een getuige verhoord te worden.
  4. Een machine-drijver kan, boven en behalve de schorsing of intrekking van zijn certificaat, gedwongen worden alle of een deel der kosten van zoodanig onderzoek te betalen, naar dat de Commissie moge beslissen.
- i. Alle foaien door de applicanten te betalen voor het examen en voor een certificaat zullen op zulke

wijze en op zulke plaats betaald moeten worden als de Staats-Mijnningenieur van tijd tot tijd zal bepalen.

De fooi te betalen voor examen voor certificaat van bekwaamheid, zal niet te bovengaan £2 10s. Copie van certificaat 10s.

- k. Wanneer een applicant door middel van valsche getuigschriften poogt een certificaat van bekwaamheid te verkrijgen, zal hij niet weder voor een examen toegelaten worden.

Mocht een applicant een zoodanig certificaat onder valsche voorwendsels verkregen hebben, zoo zal dit door den Staats-Mijnningenieur ingetrokken worden, en zal hij nooit weder een machine-drijver-certificaat in dezen Staat mogen houden.

HOOFDSTUK XIII

Mijnplannen.

Generaal plan.

108. (Oud art. 87 gewijzigd). Een generaal plan van den grond (plaats, mijnpacht, claims of andere eigendommen) die tot de mijn behoort, of een ware copie van zoodanig plan moet op iedere mijn gehouden worden aantoonende de grenzen van den mineraalgrond, de uitkroppingen zoowel als de helling en de werkelijke richting van het rif of de riffen of de andere mineraaldeposita, alle open werken aan de oppervlakte, schachtopeningen, boorgaten, gebouwen, waterloopen, reservoirs, tailings-bewaarplaatsen, publieke wegen, spoorwegen, stoomtramwegen en alle andere voorwerpen aan de oppervlakte, op de veiligheid waarvan tegen ondergraving moet gelet worden.

Deze opmeting moet aan den waren meridiaan worden vastgelegd en, waar zulks doenlijk is, moet zij worden verbonden met de co-ordinaten van de trigonometrische opmeting van de onmiddellijk daar omliggende gronden, welke co-ordinaten verkregen kunnen worden aan het kantoor van den Staats-Mijnningenieur.

Ten aanzien van kleine mijnen waar minder dan 200 arbeiders gemiddeld ondergronds werkzaam zijn, zal de Mijnspecteur de macht hebben, naar omstandigheden, vergemakkelijkingen in de nakoming van bovenstaande bepalingen toe te staan.

Ondergrond werkplan.

109. (Oud art. 82 gewijzigd). Behalve het generale plan in het voorgaande artikel bedoeld, moet de Hoofdopzichter in het kantoor van de mijnen een Ondergrond-Werkplan, of een ware copie daarvan houden, dat duidelijk alle mijnwerken, opgemeten tot niet meer dan 6 maanden vóór datum, aantoon. De Mijnspecteur

kan evenwel toestemming geven om dit plan in langere tijdperken te voltooien, wanneer minder dan 100 arbeiders ondergronds werkzaam zijn.

110. (Nieuw.) Het Departement van den Staats-Mijnningenieur zal de plannen in de artikelen 108 en 109 genoemd, aannemen, door wien zij ook vervaardigd zijn mogen, zoolang zij gemaakt zijn overeenkomstig de gepubliceerde «Instructies voor Mijnopmeters in de Z. A. Republiek.»

Plannen volgens instructies voor mijnopmeters.

111. (Oud art. 83 gewijzigd.) De Mijnopmeters die door het Gouvernement zijn toegelaten zullen verantwoordelijk zijn voor de juistheid van hunne opmetingen en plannen, terwijl de verantwoordelijkheid voor de juistheid van opmetingen en plannen door een ander persoon gemaakt, zal berusten bij den Hoofdopzichter die zoodanige plannen aan het departement van den Staats-Mijnningenieur inzendt.

Mijnopmeter of Hoofdopzichter verantwoordelijk.

112. (Nieuw.) Het zal niemand geoorloofd zijn als «Mijnopmeter» of «Surveyor» een onder deze wet vereischt plan te onderteekenen, tenzij hij door het Gouvernement als Mijnopmeter is toegelaten.

Onderteekening.

113. (Oud art. 85 gewijzigd.) Ondergrond-opmetingen moeten aangesloten worden aan den waren meridiaan, en moeten met de bovengrond-opmetingen worden verbonden ten einde ten allen tijde de betrekkelijke ligging der ondergrondwerken ten opzichte van de grenzen van den mijngrond aan te toonen (zie art. 17), als ook ten opzichte van alle voorwerpen aan de oppervlakte, zooals spoorwegen, gebouwen, enz., voor de veiligheid waarvan «veiligheids-pijlers» moeten blijven staan (zie art. 2).

Aansluiting aan bovengrond opmeting.

114. Oud art. 86 gewijzigd.) Ondergrondsplannen moeten in het bijzonder duidelijk alle uitgravingen, galerijen en gangen daarmede in verbinding, aantoonen, benevens verschuivingen van de aardlagen, en de algemeene richting van de rissen of mineraal-deposita, met derzelve helling op verschillende punten, alsook de hoogten van alle schachtopeningenn, boorgaten en ondergrondsche merkteekens der opmeting, en daarenboven de vertikale diepten van schachten en boorgaten; in het bijzonder zullen op het plan aangeteekend worden de diepten waarop de mineraal-deposita ondersneden werden.

Voorschriften voor mijnplannen.

115. (Oud art. 87 gewijzigd.) Alle merkteekens of stations van ondergrond-opmetingen moeten behoorlijk gemerkt worden, en zorg moet gedragen worden om ze met het oog op latere opmetingen, te bewaren, vooral in de galcrijzen en de meestgevorderde mijnwerken.

Dito.

116. (Oud art. 88 gewijzigd.) Alle merkteekens of stations van ondergrond-opmetingen moeten op het werkplan worden aangeteekend, en de datum der opmeting moet op het laatste merkteeken of eindstation van iedere opmeting worden vermeld.

117. (Oud art. 89 gewijzigd.) Wanneer diepten of hoogten worden aangeteekend moet de *perpendiculaire* diepte of hoogte worden gegeven, en op het plan naast de merkteekens worden geschreven. Wanneer ook hellende diepten worden gegeven, moet zulks duidelijk bij elk getal worden aangemerkt.

Schalen.

118. (Oud art. 90 gewijzigd.) Het generale plan (bedoeld in art. 108) van iederen mijngrond moet geteekend worden op een schaal van 1:1000, 1:2500 of 1:5000, en het werkplan (bedoeld in art. 109) op een schaal van 1:250, 1:500 of 1:1000, naarmate de bewerkte grond van kleiner of grooter omvang is.

Kopiën der plannen bij Mijninspecteur.

119. (Oud art. 91 gewijzigd.) De Hoofdopzichters van mijnen moeten een ware copie van de plannen van de mijn bij den Mijninspecteur inleveren, en moeten, op zijn verzoek, daarop binnen een maand tijd, den vooruitgang in de mijnwerken tot op datum bijteekenen.

Geene copiën van de in dit Hoofdstuk bedoelde plannen noch eenigerlei informatics dienaangaande zullen aan het publiek gegeven worden, en zullen zoodanige plannen ook niet voor het publiek ter inzage zijn zonder de toestemming van den Hoofdopzichter der mijn.

Dito.

120. (Oud art. 92 gewijzigd.) Wanneer een mijn of een gedeelte daarvan verlaten wordt, moet het werkplan eerst tot op datum voltooid worden.

Gelijkerwijs moeten alle ondergrond-werken eerst worden opgemeten voordat zij ontoegankelijk worden.

Dito.

121. (Oud art. 93 gewijzigd.) Mocht de Hoofdopzichter eener mijn in gebreke blijven om nauwkeurige plannen als in dit Hoofdstuk voorgeschreven, te houden, of mocht hij nalaten den Mijninspecteur van ware copiën van zoodanige plannen of hunne bijwerkingen volgens deze regulaties te voorzien, zoo zal de Mijninspecteur de macht hebben zoodanig plan of plannen van de mijn te doen maken of bijwerken op kosten van den eigenaar der mijn.

Opzettel. onnauwkeurigheid strafbaar.

122. (Oud art. 94 gewijzigd.) De Hoofdopzichter van eene mijn die met opzet een gedeelte van een mijnplan achterhoudt, of een deel der mijnwerken verbergt, of wetens die mijnplannen onnauwkeurig laat maken of blijven, is onderhevig aan gevangenisstraf, zonder de optie van eene boete, voor een tijdperk van hoogstens een jaar.

Controle-opmeting.

123. (Nieuw.) De Staats-Mijningenieur kan in elk geval waar hij dit noodig acht, een controle-opmeting laten uitvoeren door een gekwalificeerd persoon. De

kosten van die opmeting zullen gedragen worden door den eigenaar der mijn, maar alleen in geval de opmeting zooals op het plan aangetoond, de grenzen der in de Instructie voor Mijnopmeters veroorloofde fouten overschrijdt.

HOOFDSTUK XIV.

Opgaven van mijnen en metallurgische inrichtingen, voor statistische doeleinden.

124. (Oude artt. 95 en 96 gewijzigd.) De Hoofd- Maandelijksche op-
opzichter van een mijn en de eigenaar of Hoofdopzich-
ter (manager) eener inrichting voor de behandeling van gaven.
ertsen door mechanisch, scheikundig of smeltproces,
zijn verplicht, zoodra de eigenlijke bewerking van de
mineraal-ader of -bedding (alluvial depositum en kolen-
bedding ingesloten) begonnen is, of de bedoelde redu-
ceer-inrichting in werking gesteld is, om vóór of op
den 15den van iedere maand ten kantore van den Mijns-
inspecteur, een volledige en correcte opgave in duplo
over de laatstvoorafgaande maand in te zenden van het
werk in die maand verricht, de werklieden geëmployeerd
en de resultaten die verkregen werden.

Deze opgaven moeten duidelijk leesbare verklarin-
gen bevatten in zoodanigen vorm als de Staats-Mijn-
ingenieur van tijd tot tijd daartoe zal voorschrijven.

125. (Nieuw.) De personen die in termen van het Dito.
voorafgaande artikel verplicht zijn maandelijksche op-
gaven te doen, kunnen de daartoe vereischte vormen,
voor een of meer maanden vooruit, verkrijgen aan het
kantoor van den Mijnsinspecteur, hetzij op persoonlijke
aanvraag, hetzij op schriftelijk aanzoek per post, en
zijn aansprakelijk voor de gevolgen, wanneer zij zich
de vormen niet vroegtijdig genoeg verschaffen.

De inzending der opgaven kan geschieden hetzij
door persoonlijk overhandigen aan het bestemde kan-
toor, hetzij per geregistreerden brief, in welk laatste
geval de inzending zal worden gerekend te zijn ge-
schied op den dag wanneer de opgave was gepost (ge-
registreerd). Valt de laatste dag van den tijd van
overhandiging of inzending op een Zon- of Feestdag,
dan moet zulks vóór dien dag geschieden.

126 (Oud U.V.R.B.) Behalve de in artikel 124 Speciale opgaven.
vermelde opgaven, zijn de daarin genoemde personen
verplicht den Staats-Mijningenieur, op diens verzoek
van tijd tot tijd te voorzien van zoodanige opgaven en
gegevens als redelijkerwijze verlangd kunnen worden
voor het doel van statistische informatie, en de Staats-
Mijningenieur zal alsdan een redelijken tijd vaststellen,
waarbinnen elke gevraagde opgave geschieden moet.

De voorschriften van artikel 125 omtrent de wijze van inzending zijn dan hierop van toepassing.

Teruggave van een kopie.

127. Als de opgaven in artt. 124 en 126 bedoeld, in orde zijn, wordt eene copie aan den inzender teruggegeven of teruggezonden, met vermelding van den datum van ontvangst.

Gebrekkige opgaven.

Wanneer echter de Mijnspecteur bevindt dat zoodanige opgaven onvolledig, gebrekkig of onduidelijk zijn, zal de inzender dier opgaven onderhevig zijn aan een straf als hierna bepaald, en de vormen, die zoodanige opgaven bevatten zullen hem als onvoldoende worden geretourneerd. Hij zal dan verplicht zijn terstond volledige correcte en duidelijke opgaven in te zenden. De wijze van inzending zooals in art. 125 omschreven, zal hierop ook van toepassing zijn.

Beboeting door St.-Mijnningenieur.

128. (Nieuw). De Staats-Mijnningenieur kan eenige overtreding van artt. 124, 126 en 127 straffen met eene boete van hoogstens £25. Er zal evenwel van zijn beslissing appèl zijn naar den Uitvoerenden Raad. De persoon die wenscht te appèlleeren zal verplicht zijn zijn appèl per geregistreerden brief aan den Staats-Secretaris in te zenden binnen 14 dagen nadat hij beboet werd, en zal terzeldertijd aan den Staats-Mijnningenieur schriftelijk van dat appèl kennis geven, bij gebreke waarvan de beslissing van den Staats-Mijnningenieur sinaal zijn zal en de kracht hebben zal van een gewoon vonnis.

Appèl.

Wanneer het appèl behoorlijk bij den Staats-Secretaris is ingezonden, zal deze dit appèl zoo spoedig mogelijk aan den Uitvoerenden Raad moeten voorleggen.

Opgaven te beëdiggen.

129.—(Oud art. 99, laatste par.)—De Mijnspecteur heeft het recht wanneer hij zulks wenschelijk acht, te eischen dat de juistheid van de in dit Hoofdstuk bedoelde opgaven wordt beëdigd.

Opzettelijke onjuistheid strafbaar.

130.—(Nieuw.)—Een ieder die met opzet valsche opgaven inzendt of die weigert den in het vorige Artikel vermelden eed te doen, zal schuldig zijn aan eene overtreding tegen deze Wet, en zal bij veroordeeling voor een bevoegd Hof, onderhevig zijn aan gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid en zonder de optie van eene boete, voor een tijdperk van hoogstens een jaar.

HOOFDSTUK XV.

Zondagarbeid.

Op Zondag verboden te werken.

131.—(Nieuw.)—Degene die op een Zondag met stoom- of andere machinerien werk verricht of laat verrichten, zal schuldig zijn aan Zondagsschennis en voor iedere overtreding gestraft worden met eene boete van hoogstens £100, of gevangenisstraf voor een tijdperk

van hoogstens 6 maanden. Hiervan zal zijn uitgezonderd werk in en bij eene mijn verricht, dat volstrekt noodzakelijk is of waarvan het uitstellen of afbreken het stoppen van de mijn kan tengevolge hebben.

Zoodanig onvermijdelijk noodzakelijk werk is:— Onvermijdelijk
werk.

a. Het oppassen en in werking houden van pomp-machinerie en de daarbij behorende stoomketels.

b. De reparaties, hetzij boven of onder grond, die geen uitstel kunnen lijden zonder schade te doen en die zonder onbehoorlijke belemmering van het werk der mijn niet op werkdagen kunnen uitgevoerd worden, alsook de arbeid in de werk-plaatsen die voor zoodanige reparaties noodig is.

c. Cyanideeren, Chlorineeren.

d. Aanhouden van hoog-ovens en smelt-ovens.

132.—(Oud art. 100*d*.)—Mocht het noodzakelijk zijn tijdelijk eenig ander werk in of omtrent eene mijn uit te voeren, zoo kan, op aanzoek aan den Mijninspecteur gemaakt, vergunning daarvoor door het Gouvernement verleend worden. Tijdel. geoorloofde
Zondagsarbeid.

133.—(Oud art. 100, laatste par.)—De regulaties betreffende Zondagsarbeid moeten ook nagekomen worden op Kerstdag, Goeden Vrijdag en Dingaansdag. Feestdagen.

134.—(Oud art. 101.)—Hoofdopzichters van mijnen moeten de werkuren van den veroorloofden Zondagsarbeid zoodanig verdeelen dat aan iederen werkman gelegenheid verschafft wordt om hetzij des morgens, hetzij des avonds, de godsdienstoefening bij te wonen. Werklieden gods-
dienstoefening bij-
wonen.

HOOFDSTUK XVI.

Speciale Voorschriften.

135. (Oud art. 103.) Als aanvulling van de Mijnregulaties kunnen «Speciale Voorschriften» voor de handhaving van orde en tucht en ter voorkoming van ongelukken, door den Hoofdopzichter van eene mijn om voorziening te maken voor plaatselijke toestanden, worden opgetrokken als een leidraad hoe zich te gedragen voor de personen in en bij de mijn werkzaam, met dien verstande dat zoodanige «Speciale Voorschriften» in geen enkel opzicht in strijd zijn met de voorschriften dezer Wet. Spec. voorschriften
door Hoofdopzich-
ter op te stellen.

136. (Oud art. 104.) Zoodanige «Speciale Voorschriften» moeten aan den Mijninspecteur ingezonden worden, door wien zij aan den Staats-Mijnningenieur ter goedkeuring zullen worden voorgelegd, die, wanneer zij onredelijk zijn, kan eischen dat zij worden veranderd. Goed te keuren door
St.-Mijnningenieur.

137. (Oud art. 105) Deze «Speciale Voorschriften» zullen, wanneer door den Staats-Mijnningenieur goedgekeurd, dezelfde kracht hebben als of zij een deel uitmaakten van de Mijnregulaties.
- Boetegelden der werklieden. 138. (Nieuw.) Alle gelden voor de overtreding van zoodanige «Speciale Voorschriften,» van de loonen der werklieden afgehouden, moeten worden ingeschreven in een daartoe gehouden boek, onder vermelding van den naam van den beboeten persoon, den datum wanneer beboet werd, de reden waarvoor en het bedrag der boete; gemeld boek zal, op zijn verzoek, aan den Mijninspecteur worden ter inzage gegeven.
- Dito. 139. (Nieuw.) Alle boetegelden moeten aan een plaatselijk Hospitaal worden uitgekeerd, of worden besteed ten nutte van de werklieden op de betreffende mijn geëmployeerd.

HOOFDSTUK XVII.

Diverse Bepalingen.

- Beschadigen enz. der veiligheidsinrichtingen. 140. (Oud art. 112). Niemand zal eenige inrichting, dienende voor de bescherming van ondergrondwerken of voor de veiligheid der werklieden, of voor de beschutting der oppervlakte mogen beschadigen; ook zal het niemand geoorloofd zijn eenigerlei inrichting of toestel in de mijn voor bovengemelde doeleinden aangebracht, zonder de toestemming van den Hoofdopzichter te veranderen, te verplaatsen, of op eenigerlei wijze onbruikbaar te maken.
- Wie toegang tot de mijnwerken hebben. 141. (Oud art. 108.) Behalve de Gouvernementsambtenaren in de uitoefening van hun plicht, zullen alleen personen in de mijn mogen toegelaten worden die daartoe toestemming van den Hoofdopzichter hebben gekregen.
- Uittreksel der wet voor de werklieden. 142. (Oud art. 114 gewijzigd.) Ten einde de voorschriften dezer Wet bekend te maken aan alle personen in en bij eene mijn werkzaam, moet een gedrukt uittreksel van deze Wet, bevattende de regulaties die de werklieden direct aangaan, op geschikte plaatsen op de mijn, waar het gemakkelijk kan gelezen worden, aangeplakt worden en een afdruk van zoodanig uittreksel moet gratis aan iederen geëmployeerde, die daarom vraagt, verstrekt worden.
- Dito. 143.—(Nieuw.)—Zoodra de aangeplakte copijen onduidelijk, onleesbaar of vernield worden, moeten zij met redelijken spoed worden vernieuwd.
- Dito. 144.—(Oud art. 115.)—Ieder die de aldus aangeplakte kennisgevingen aftrekt of vernielt, is aan straf onderhevig.

145.—(Oud art. 113.)—De Mijninspecteur heeft het recht om monsters erts, steenkool of andere mineralen te nemen of te doen nemen van zulke riffen, beddingen of deposita, of van het uitgegraven mineraal, als hij ter uitvoering van zijn dienst geschikt acht.

Mijninspect. recht monsters van mineraal te nemen.

146.—(Nieuw.)—Wanneer werklieden, vooral gekleurden, niet in staat zijn om de regulaties te lezen, zal de persoon die het opzicht over hen heeft zorgen dat zoodanige werklieden bekend gemaakt worden met al de regulaties die hen aangaan of die in betrekking staan tot hunne bijzondere werkzaamheden en plichten.

Bekendmaking der werklieden met de wetsvoorschriften.

147.—(Nieuw.)—Onbekendheid met de voorschriften dezer wet of met eenig gedeelte daarvan, van den kant van een eigenaar, Hoofdopzichter of ander betrokken verantwoordelijk persoon, zal hem op geenerlei wijze ontheffen van eenige verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid ten opzichte van eene overtreding dezer Wet of een gedeelte daarvan.

Onbekendheid met de wet ontheft niet van verantwoordelijkheid.

HOOFDSTUK XVIII.

Werklieden.

148.—(Nieuw.)—Er zal geen jongen (blanke of gekleurde) onder den ouderdom van 12 jaren en geen vrouwelijk persoon, van welken leeftijd ook, ondergronds mogen geëmployeerd worden.

Geen kinderen of vrouwen.

149.—(Oud art. 75 gewijzigd.)—Op iedere mijn moet een vertrek worden aangewezen van een omvang evenredig aan het aantal personen in vochtige werken arbeidende, in welk vertrek de werklieden hun kleederen kunnen verwisselen en droogen.

Vertrek voor droogen van kleederen.

Machine- en stoomketelhuizen mogen daartoe niet worden gebruikt.

150.—(Oud art. 73 gewijzigd.)—In het kantoor van iedere mijn moet aantekening worden gehouden van alle personen, blanken en gekleurden, in en bij de mijn geëmployeerd, met vermelding van den naam van iederen blanke, en het aantal van de door iederen ploegvoorman in iederen ploeg geëmployeerde kleurlingen.

Register van geëmployeerden.

151.—(Oud art. 76 gewijzigd.)—Er mogen aan geen persoon in of bij eene mijn werkzaam, loonen worden uitbetaald bij of in een hotel, tapperij, kantien of plaats waar sterke of gegiste dranken worden verkocht.

Uitbetaling der loonen.

152. (Oud art. 107 gewijzigd). Iemand in staat van dronkenschap of in een anderen toestand zijnde, die hem onbekwaam maakt of zou kunnen maken om op zich zelve of op personen onder zijn toezicht staande te passen, zal niet toegelaten worden een mijn in te gaan of zich in de nabijheid van eenige arbeidsplek

Dronken personen.

bovengronds of bij eenige in beweging zijnde machinerie op een mijn te bevinden; en indien zoodanig persoon in een kennelijken staat van dronkenschap zijnde in een mijn mocht gegaan zijn of bij eenige arbeidsplek boven- of ondergronds mocht gevonden worden, zal hij onmiddellijk mogen gearresteerd worden, en zal geacht worden schuldig te zijn aan eene overtreding van deze Wet.

Sterke drank op de mijn.

153. (Nieuw). Geen bedwelmende drank mag door iemand in eene mijn of naar eene werkplaats op een mijn medegenomen worden, tenzij met de speciale toestemming van den Hoofdopzichter.

Werkman in bezit van sterken drank.

154. (Nieuw). Een werkman in wiens bezit bedwelmende drank gevonden wordt, terwijl hij aan het werk of op een arbeidsplek is, zal geacht worden schuldig te zijn aan overtreding dezer Wet.

HOOFDSTUK XIX.

Maatregelen bij ongelukken.

Kennisgeving van ongeluk.

155. (Oud art. 77 gewijzigd). Wanneer op eene mijn, hetzij boven, hetzij onder den grond, een ongeluk voorkomt dat den dood of de ernstige verwonding van een of meer personen tengevolge heett, dan zal de Hoofdopzichter der mijn onmiddellijk langs den snelst uitvoerbare weg daarvan schriftelijk aan den Mijninspecteur van het veld kennis geven, met opgave van de volledige bijzonderheden aangaande het ongeluk.

Door ernstige verwonding wordt verstaan het verlies van een lichaamsdeel of zoodanig lichamelijk letsel, tengevolge waarvan de verwonde persoon, volgens de opinie van een toegelaten geneesheer, voor minstens 14 dagen ongeschikt voor zijn werk kan worden.

Kennisgeving van later overlijden aan Mijninspecteur.

156. (Oud art. 77, par. 2, gewijzigd). Wanneer een ernstige verwonding den dood van den verwonden persoon veroorzaakt, nadat het officieele rapport is ingezonden, of wanneer eene lichte verwonding waarvan niet officieel kennis was gegeven, den dood van den verwonden persoon tengevolge heeft, zoo moet de Hoofdopzichter der mijn daarvan zonder verwijl aan den Mijninspecteur kennis geven.

Plaatsonaangeeroerd laten tenzij bij noodzaak.

157. (Oud art. 78, gewijzigd). Wanneer een persoonlijke verwonding onmiddellijk den dood van den verwonden persoon veroorzaakt, moet de plaats waar het ongeluk is voorgevallen, onaangeeroerd in den toestand blijven waarin zij onmiddellijk na het ongeluk was, totdat de Mijninspecteur die plaats bezocht en geïnspecteerd heeft, tenzij bewezen kan worden dat het stoppen van werk op die plaats de levens van andere personen zou kunnen in gevaar brengen, of de bewerking der mijn zou verhinderen.

158. (Nieuw). Mocht de Mijninspecteur om eenigerlei redenen binnen 3 dagen nadat de kennisgeving van het ongeluk verzonden was, niet op de plaats verschijnen, zoo mag het werk aldaar hervat worden.

Wanneer werk hervat mag worden.

De Mijninspecteur zal terstond na ontvangst van het bericht van het ongeluk de plaats bezoeken waar het is voorgevallen, en onderzoek instellen naar de omstandigheden die het hebben veroorzaakt. Wanneer hij na genoemde onderzoeking overtuigd is dat met betrekking tot het ongeluk geen blaam op den Hoofdopzichter of op eenig ander persoon rust, zoo zal hij op tijd en plaats een certificaat daarvan aan den Hoofdopzichter der mijn uitreiken, maar hij zal vooraf, in geval een persoon gedood werd, getuigenis nemen om het lijk te identificeeren. De Hoofdopzichter zal in zoodanig geval het genoemde certificaat bij den Publieken Aanklager of bij den Veldcornet indienen, ten einde toestemming tot het begraven van het lijk te verkrijgen.

Plichten van Mijninspecteur bij ongeluk.

Mocht het den Mijninspecteur evenwel blijken dat het ongeluk te wijten was aan overtreding van een voorschrift dezer Wet, zoo zal hij geen certificaat uitreiken en zal terstond aan den Publieken Aanklager kennis geven van het resultaat van zijn onderzoek. De Publieke Aanklager zal dan een onderzoek instellen, na eerst den Mijninspecteur behoorlijk kennis gegeven te hebben van den tijd en de plaats wanneer en waar dat onderzoek zal gehouden worden, om hem in de gelegenheid te stellen daarbij tegenwoordig zijn.

159. (Nieuw). Mocht de Mijninspecteur, op ontvangst van het bericht van een ongeluk, wegens den grooten afstand niet daarheen kunnen gaan, zoo zal hij terstond den Claiminspecteur van de delverij instructie geven om in zijn plaats, naar zijn beste bekwaamheid, een onderzoek instellen naar de oorzaak van het ongeluk, en zal de Claiminspecteur dan met den meest mogelijken spoed aan den Mijninspecteur daarover rapporteeren en terzelfdertijd den Publieken Aanklager een copie van dat rapport doen toekomen.

Dito.

De Claiminspecteur zal, wanneer hij onder directe instructies van den Mijninspecteur handelt, naarmate de omstandigheden dit al of niet gewenscht doen voorkomen, in geval van een ongeluk met doodelijken alfoop den Publieken Aanklager al of niet aanbevelen om den Hoofdopzichter vergunning te geven om het lijk te begraven.

160. (Nieuw). In geval eenig persoon door een ongeluk in of omtrent eene mijn gedood is en een onderzoek wordt gehouden, zal de Districts-geneesheer, op instructie van den Publieken Aanklager, dat onderzoek bijwonen. Mocht hij in gebreke blijven op den aange-

Dito.

wezen tijd en plaats te verschijnen, dan zal de Publieke Aanklager eenig ander toegelaten geneesheer daarbij kunnen roepen. Nadat bezworen getuigenissen genomen zijn om het lijk te identificeeren, kan de Publieke Aanklager het begraven daarvan bevelen.

Register van ongelukken op de mijn.

161. (Nieuw). Op iedere mijn moet een, volgens door den Staats-Mijnningenieur voorgeschreven vorm ingericht register, gehouden worden, waarin alle ongelukken, lichte, ernstige en doodelijke, die op en omtrent die mijn voorvallen, moeten worden opgeteekend, en op het einde van het jaar zal een volledige lijst van zoodanige ongelukken aan den Mijninspecteur worden ingezonden.

HOOFDSTUK XX.

Ambulance.

Draagbaren.

162. (Nieuw.) Op iedere mijn moet een voldoende aantal behoorlijk ingerichte draagbaren gereed voor gebruik gehouden worden, in overeenstemming met het aantal op de mijn geëmployeerde personen.

Hospitaalwagen.

163. (Nieuw). Op eene mijn waar meer dan 100 personen geregeld geëmployeerd zijn, zal een hospitaalwagen van goedgekeurd model, worden gehouden.

Spalken, verbanden, tourniquets enz.

164. (Nieuw). Op iedere mijn zal, hetzij in het kantoor, hetzij in een speciaal vertrek, een voor den omvang der mijn voldoende voorraad spalken, verbanden, tourniquets en andere chirurgijns-benoodigdheden voorradig moeten zijn.

Geneeskundige of ander persoon.

165. (Nieuw). Op iedere mijn waar geen eigen aldaar wonende chirurgijn is, zal de ambulance onder toezicht staan van een vertrouwbaar persoon die door een gekwalificeerd chirurgijn of toegelaten geneeskundige voor bevoegd verklaard is om in dringende gevallen spalken en verbanden te zetten.

Vervoer v. personen naar hospitaal.

166. (Nieuw). Wanneer eenig persoon in of omtrent eene mijn geëmployeerd, door een ongeluk of anderszins, letsel bekomt dat hem onbekwaam maakt om zonder hulp naar zijn woning of naar een hospitaal te gaan, zal de Hoofdopzichter der mijn zoodanig persoon terstond naar diens woning of naar een hospitaal doen vervoeren op de veiligste, beste en snelste wijze en op kosten van den eigenaar der mijn.

HOOFDSTUK XXI.

Verantwoordelijkheid in verband met mijnen.

Verantwoordelijkheid:
Van eigenaar.

167. (Nieuw). De eigenaar van eene mijn, niet in dezen Staat woonachtig, zal schriftelijk aan den betreffenden Mijninspecteur den naam en het adres opgeven

van een persoon in dezen Staat wonende, die zijn agent of tegenwoordiger zijn zal voor de doeleinden dezer Wet, en die dezelfde verantwoordelijkheid zal hebben als de eigenaar. Van Agent.

De eigenaar van eene mijn, of zijn vertegenwoordiger, zal schriftelijk den naam van de mijn, de Maatschappij of het Syndikaat aan den Mijninspecteur opgeven; hij zal dezen ook schriftelijk voorzien van den naam en het adres van den Hoofdopzichter, die onder deze Wet verantwoordelijk is voor de bewerking van de mijn.

Bovenbedoelde kennisgevingen moeten zonder verzuim gedaan worden.

De eigenaar van eene mijn moet schriftelijk aan den Mijninspecteur kennis geven van iedere verandering van agent, en de eigenaar of zijn agent zal evenzoo kennis geven van iedere verandering van Hoofdopzichter, of verandering in den naam van de mijn, de Maatschappij of het Syndikaat, zoo mogelijk vóórdát zoodanige verandering plaats vindt, of in ieder geval binnen 3 dagen daarna.

168. (Oud art. 106 gewijzigd). Wanneer begonnen is met eenige bewerking ten doel hebbende eene mijn te openen, of wanneer met de bewerking eener mijn tijdelijk of voor goed is opgehouden of wanneer na zoodanige staking weder met de bewerking eener mijn begonnen is, zal de Hoofdopzichter, of bij ontstentenis van dezen, de eigenaar van zulke mijn binnen 14 dagen schriftelijk daarvan kennis geven aan den Mijninspecteur. Van Hoofdopzichter

169. (Oud art. 117 gewijzigd.) De bewerking van eene mijn moet geschieden onder controle en verantwoordelijkheid van een Hoofdopzichter, die een Hoofdopzichters-Certificaat, als in Hoofdstuk XXII, par. 7, bedoeld, moet houden. Hoofdopzichterscertificaat en Hoofdopzichter.

Eene mijn waarin niet meer dan 30 personen tegelijkertijd ondergronds werkzaam zijn, zal van deze bepaling zijn vrijgesteld, tenzij de Mijninspecteur, onder schriftelijke kennisgeving aan den eigenaar der mijn, of zijn agent, verlangt dat dezelve zijn zal onder de controle van een Hoofdopzichter, die een certificaat houdt.

Een schatplichtige (tributor) die eene mijn voor eigen of gezamenlijke rekening bewerkt, of iemand door hem geëmployeerd, zal in geen geval het Hoofdopzicht over zoodanige mijn mogen voeren, tenzij hij zelf een Hoofdopzichter is in het bezit van een certificaat van bevoegdheid.

170. (Nieuw). Waar in een of ander artikel dezer Wet geen bepaald persoon als direct verantwoordelijk aangeduid is, zal de verantwoordelijkheid steeds op den Hoofdopzichter rusten. Van Hoofdopzichter

- Van Mijnopzichter. 171. (Nieuw). Een Mijnopzichter, aangesteld om den Hoofdopzichter behulpzaam te zijn in het opzicht en controle over de ondergrondwerken, zal een certificaat, als in Hoofdstuk XXIII bedoeld, moeten bezitten, en hij zal, bij afwezigheid van den Hoofdopzichter, alle verantwoordelijkheid van dezen dragen voor zoover de ondergrondwerken betreft; maar de aanstelling van zoodanige persoon zal den Hoofdopzichter niet van eenige persoonlijke verantwoordelijkheid ontheffen.
- Van Hoofdopzichter 172. (Nieuw.) Geen mijn zal langer dan gedurende 14 dagen mogen bewerkt worden zonder een Hoofdopzichter die een certificaat bezit.
- In geval tijdelijk geen Hoofdopzichter met een certificaat te verkrijgen is, kan een ander bekwaam persoon zonder zoodanig certificaat, onder goedkeuring van den Mijnspecteur, als Hoofdopzichter aangesteld worden, maar voor niet langer dan 3 maanden.
- Van Eigenaar. 173. (Nieuw). In ieder geval, waar en zoolang eene mijn bewerkt wordt zonder een Hoofdopzichter met een certificaat, zoals in het vorige artikel voorgeschreven, zal de eigenaar der mijn aansprakelijk zijn voor alle verplichtingen van een Hoofdopzichter onder deze Wet.
- Van Hoofdopzichter 174. (Oud art. 127.) De Hoofdopzichter zal zorg moeten dragen voor de veiligheid van en de behoorlijke tucht onder de personen boven- en ondergronds werkzaam, en zal de personen aantestellen hebben die noodig zijn voor het uitvoeren van deze Wet, of van eenig deel daarvan, en hij zal schuldig zijn aan overtreding daarvan, tenzij hij bewijzen kan dat hij alle redelijke middelen te baat genomen heeft, door het publiek bekend maken en tot zijn beste weten doen uitvoeren van deze regulaties.
- Van Agent. 175. (Oud art 128.) Wanneer de Hoofdopzichter van eene mijn kan aantoonen dat hem de noodige middelen voor het uitvoeren van de voorschriften dezer Wet door den eigenaar of diens agent geweigerd zijn, zal deze verantwoordelijk gehouden worden voor de gevolgen.
- Van Hoofdopzichter 176. (Oud art. 118 gewijzigd.) De Hoofdopzichter, of de Mijnopzichter of de ploegbaas handelende onder instructies van eerstgenoemden, zal minstens eenmaal in iedere schoft, als de mannen aan het werk zijn, iedere arbeidsplek bezoeken en toezien dat de veiligheid in elk opzicht verzekerd is.

HOOFDSTUK XXII.

Hoofdopzichters-Certificaten.

- Certificaat van bekwaamheid vereischt. 177. (Nieuw). Iedere Hoofdopzichter van eene mijn moet een certificaat van bekwaamheid houden, verkregen volgens de bepalingen dezer Wet, behalve in gevallen bedoeld bij art. 169, par. 2.

178. (oud art. 121 gewijzigd). Voor het examineeren van candidaten voor certificaten van bekwaamheid zal van tijd tot tijd eene Commissie van Examinatoren benoemd worden, die geregeld rapport van hare werkzaamheden aan den Staats-Mijnningenieur zal doen, die op aanbeveling der Commissie, een certificaat aan den candidaat zal uitreiken. Deze Commissie zal bestaan uit 5 leden, namelijk:

Examen-commissie.

Uit een voorzitter, zijnde een Mijnspecteur, en uit 4 anderen, twee waarvan door de meerderheid der Hoofdopzichters van mijnen van het betrokken inspectieveld zullen worden gekozen, en de twee anderen door den Staats-Mijnningenieur. Al de leden van de Commissie zullen door den Staats-Mijnningenieur aangesteld worden en zullen als zoodanig fungeeren zoolang hij wensch. Mocht er moeilijkheid of verschil ontstaan in het kiezen van de examinatoren door de gezamenlijke Hoofdopzichters, dan zal de Staats-Mijnningenieur dezen ook kiezen uit de Hoofdopzichters van mijnen.

179. (Nieuw). Niemand zal als candidaat voor een examen toegelaten worden die niet den ouderdom van 23 jaar bereikt heeft en die geen praktische ervaring in mijnen gehad heeft gedurende minstens 5 jaren. Personen evenwel die tot voldoening aan de examinatoren kunnen aantoonen dat zij met goed gevolg de cursus van een erkende mijnschool of akademie hebben doorloopen, zijn van twee uit de bovengemelde 5 jaren ervaring vrijgesteld.

Candidaten voor het examen.

180. (Nieuw). Ingeval verschil van opinie in verband met eenige zaak betreffende het examineeren van een candidaat mocht ontstaan, zoo zal daarin beslist worden door de meerderheid van stemmen van de examinatoren.

Regels voor het examineeren.

181. (Nieuw). De Staats-Mijnningenieur zal regulaties vaststellen voor de wijze van houden der examens, welke regulaties hij zal kunnen veranderen of herroepen wanneer de omstandigheden dit vereischen.

Dito.

Het honorarium van een lid der Commissie zal £4 per dag zijn, en dat van den Secretaris zal zijn 5 sh. per uur.

Honorarium.

182. (Nieuw). De Staats-Mijnningenieur zal de door de applicanten te betalen fooien vaststellen, die niet hooger zullen zijn dan £6 voor het examen en £2 voor een certificaat.

Fooien door applicanten te betalen.

183. (Oud art. 121b gewijzigd). De Commissie van examinatoren kan, zonder het gewone examen af te nemen den Staats-Mijnningenieur aanbevelen om een certificaat van bekwaamheid uit te reiken aan een persoon, die voldoende bewijs levert van zijn kwalificaties, mits die persoon gedurende minstens 3 jaren Hoofdopzichter van eene mijn is geweest.

Certificaat van bekwaamheid zonder examen.

Dienstcertificaat.

184. (Nieuw.) De Staats-Mijnningenieur zal een dienst-certificaat uitreiken aan ieder die op den datum van in werking treding dezer Wet de betrekking vervult van Hoofdopzichter van een mijn, waarin meer dan 100 personen geregeld ondergronds werkzaam waren. Applicatie voor een dienst-certificaat moet bij den Staats-Mijnningenieur gemaakt worden binnen 3 maanden na de inwerkingtreding dezer Wet.

Schorsing of intrekking van certificaat.

185. (Oud. art. 124 gewijzigd). Wanneer door een Mijninspecteur aan den Staats-Mijnningenieur gerapporteerd wordt, dat een Hoofdopzichter, die onder deze wet een certificaat houdt, om reden van onbekwaamheid of grove nalatigheid ongeschikt is tot het vervullen zijner plichten, zoo kan de Staats-Mijnningenieur, indien hij dit gewenscht acht, onderzoek laten instellen naar het gedrag van zoodanigen Hoofdopzichter, en zullen met betrekking tot dat onderzoek de volgende bepalingen gelden :

- a. De Commissie van Appel zooals onder deze Wet volgens Hoofdstuk XXVI samengesteld, zal eene Commissie van onderzoek zijn.
- b. Het onderzoek zal publiek zijn, en gehouden worden op een door den Staats-Mijnningenieur aantewijzen plaats ;
- c. De Staats-Mijnningenieur zal vóórdat met het onderzoek begonnen wordt aan den betreffenden Hoofdopzichter een uiteenzetting toezenden van de zaak waarom het onderzoek wordt ingesteld ;
- d. De Hoofdopzichter kan het onderzoek in persoon bijwonen of wel zich door een toegelaten rechtgeleerd praktizijn laten vertegenwoordigen, en kan, wanneer hij dit verlangt, worden beëdigd en verhoord als een gewoon getuige in de zaak ;
- e. De Commissie zal de macht hebben om het certificaat van den Hoofdopzichter te cancelleren of te schorsen ;
- f. De Commissie zal voor het onderzoek de macht bezitten van een hof van summiere jurisdictie, en al de machten van een Mijninspecteur onder deze Wet ;
- g. De Commissie kan iedereen, dien zij wenschelijk acht voor het doel der onderzoeking te verhooren dagvaarden.
- h. Een Hoofdopzichter kan, boven en behalve de schorsing of intrekking van zijn Certificaat, gedwongen worden om alle of een deel der kosten van zoodanige onderzoeking te betalen, naardat de Commissie moge beslissen.

HOOFDSTUK XXIII.

Mijnopzichters Certificaten.

186. (Nieuw). Elke Mijnopzichter moet zijn de houder van een Hoofdopzichters- of Mijnopzichters-certificaat. Dit laatste zal te verkrijgen zijn overeenkomstig de navolgende bepalingen, en zal worden verleend door den Staats-Mijnningenieur op aanbeveling van de Commissie van Examinatoren, behoorlijk zamengesteld zooals bepaald in art. 178.

Voor Mijnopzichter certificaat van bekwaamheid vereischt.

Mijnopzichters die op den datum van inwerking-treding dezer wet, als zoodanig werkzaam zijn, zullen, op aanzoek aan den Mijninspecteur gemaakt, een dienst-certificaat van den Staats-Mijnningenieur ontvangen.

Diensteertificaat.

187. (Nieuw). Een applicant voor een Mijnop-zichters-Certificaat moet tot voldoening van de Commissie van Examinatoren kunnen aantoonen, dat hij minstens 4 jaren praktische ervaring heeft gehad in het bewerken van mijnen, en dat hij gedurende ten minste 1 jaar het hoofd- of ondertoezicht gehad heeft over de ondergrondsche werken van een mijn.

Examen.

(Nieuw). Hij zal een mondeling examen afleggen omtrent ventilatie, betimmering en mijnbewerking in het algemeen, en moet bewijzen overleggen van zijne ondervinding, bekwaamheid, soberheid en algemeen goed gedrag.

De examinatoren kunnen vrijstelling verleenen van het eenjarig toezicht over mijnbewerking, wanneer de applicant tot hunne voldoening aantoot dat hij geheel bekwaam is om de plichten van een mijnopzichter op zich te nemen.

188. De te betalen fooien zullen door den Staats-Mijnningenieur vastgesteld worden en zullen niet hooger zijn dan £3 10s. voor het examen en £1 voor een certificaat.

Fooien.

189. (Nieuw). De bepalingen in de artt. 180, 181 en 185 voor Hoofdopzichters, zijn ook voor Mijnopzichters van toepassing.

Regels voor het examineeren.

HOOFDSTUK XXIV.

Inspecties.

190. (Oud art. 109 gewijzigd). Een Mijninspecteur zal onder deze regulaties de macht hebben tot het volgende, namelijk:

Macht van Mijninspecteur.

- a. Om zoodanige onderzoeking of ondervraging te doen, als hij noodig moge achten om zich te vergewissen of de voorschriften dezer regulaties of zijne instructies behoorlijk nagekomen worden.

- b. Om iedere mijn en ieder gedeelte daarvan, en iedere machinerie in verband met eene mijn gebruikt wordende, en iederen mijngrond in te gaan, te inspecteeren en te onderzoeken op alle redelijke tijden bij dag en bij nacht, maar zoo dat daardoor de bewerking der mijn niet wordt belemmerd of verhinderd.
- c. Om onderzoeking te doen naar en navraag te doen betreffende den toestand van eenige mijn of enig gedeelte daarvan, en de ventilatie van de mijn en de doelmatigheid van de alsdan op de mijn van kracht zijnde Speciale Voorschriften en alle zaken in verband met of betreffende de veiligheid van de personen in of bij de mijn, of eene aangrenzende mijn, of op eenigen mijngrond werkzaam, of de zorg voor en behandeling van paarden en andere dieren in de mijn of op den mijngrond wordende gebruikt.
- d. De uitoefening van eenige andere macht, die noodig zijn moge voor het ten uitvoer brengen dezer regulaties.

Belemmeren der inspecties strafbaar.

191. (Oud art. 110 gewijzigd). Ieder die met opzet den Mijninspecteur in de uitoefening van zijne plicht onder deze Wet verhindert en iedere Hoofdopzichter van eene mijn die weigert of nalaat den Mijninspecteur met de middelen en hulp te voorzien die noodig zijn om de mijn of mijngrond onder de controle van zoodanigen Hoofdopzichter binnen te gaan, of om eenige inspectie, onderzoeking of navraag onder deze Wet dienaangaande te doen, zal schuldig zijn van eene overtreding dezer Wet.

Onwettige contracten.

192. (Nieuw). Niemand zal door eenige overeenkomst mogen worden uitgesloten van, of zal onder eenig contract aan eenige schadevergoeding onderhevig zijn voor het verrichten van zoodanige handelingen als noodig zijn om aan de voorschriften dezer Wet te voldoen.

Macht van Mijninspecteur.

193. (Nieuw). De macht van den Mijninspecteur zal zich uitstrekken over alle mijngronden waarover hij benoemd is voor zoover de algemeene veiligheid van lijf en leden aangaat.

HOOFDSTUK XXV.

Kwalificaties vereischt voor Mijninspecteurs.

Mijninspect. moeten gekwalificeerde Mijningenieurs zijn.

194. (Oude par. 5 van Inleiding gewijzigd). De Mijninspecteurs zullen behoorlijk gekwalificeerde mijningenieurs moeten zijn, die gedurende minstens twee jaren in dezen Staat of elders de betrekking van Hoofdopzichter eener mijn hebben bekleed. Bij de aanstelling tot Mijninspecteur zullen echter personen in de Zuid-Afrikaansche Republiek geboren, die aan

deze voorwaarden voldoen, de voorkeur hebben boven vreemdelingen.

HOOFDSTUK XXVI.

Commissie van Appèl. (Nieuw.)

195. Wanneer een Mijninspecteur bevindt dat een mijn, geheel of gedeeltelijk, of eenige zaak of gebruik daarmede verbonden, en waarvoor in eenig opzicht bij deze wet of bij de Speciale Voorschriften van de mijn geene voorziening gemaakt is, gevaarlijk of gebrekkelig is, of het ontbreken waarvan gevaarlijk voor lijf en leven zijn kan, zoo zal hij aan den Hoofdopzichter der betreffende mijn daaromtrent eene schriftelijke kennisgeving doen toekomen, waarin de bijzondere zaak of gebruik die verbetering vereischt uiteengezet wordt, en kan hij eischen dat dezelve zonder verzuim verholpen wordt, maar de Hoofdopzichter der mijn zal het recht van appèl hebben. Dit appèl moet binnen acht dagen schriftelijk aan den Staats-Mijnningenieur gericht zijn, en zal zonder verzuim gehoord worden door eene daartoe behoorlijk samengestelde Commissie.

Gevaarlijke mijn-
werken niet bij de
wet voorzien.

196. De Commissie van Appèl zal bestaan uit 5 leden van welke Commissie de Staats-Mijnningenieur (of in geval die afwezig zijn mocht, de waarnemende Staats-Mijnningenieur) ex-officio lid zijn zal zoowel als Voorzitter. De overige 4 leden worden benoemd als volgt:

Samenstelling der
Commissie v. Appèl.

Een lid, zijnde een Advocaat van het Hooggerechts-hof dezer Republiek, benoemd door den Staatsprocureur en de drie anderen door de betrokkene partijen, te weten:

Een lid door den eigenaar, een door den Hoofdopzichter en een door den Mijninspecteur.

197. De eigenaar en de Hoofdopzichter moeten ieder den naam en het adres opgeven van den persoon wien zij als lid van de Commissie wenschen te benoemen ten tijde dat appèl door den Hoofdopzichter aangeteekend wordt.

Dito.

198. De Commissie zal hare zitting houden op tijd en plaats, door den Voorzitter te worden bepaald, en waarvan hij aan de andere leden van de Commissie behoorlijk zal kennis geven.

Dito.

De betrokkene partijen zullen het recht hebben voor de Commissie door een toegelaten rechtsgeleerd praktijzn vertegenwoordigd te worden.

199. De Commissie zal een Secretaris aanstellen die in een speciaal daarvoor gehouden boek behoorlijke notulen zal houden, van hetgeen bij iedere zitting verhandeld wordt, en zal hare beslissing schriftelijk geven in zaken van eenen dringenden aard binnen 8 dagen,

Secretaris.

- Beslissing der Commissie. en in gewone zaken binnen een maand na aanteekening van appel door den Hoofdopzichter. De beslissing van de Commissie of van de meerderheid daarvan, zal op beide partijen bindend zijn, en kan op applicatie van een der partijen een order van het Hooggerechtshof dezer Republiek gemaakt werden.
- Getuigen. 200. De Commissie zal de macht hebben getuigen te dagvaarden en om de partijen en hunne getuigen onder eede te ondervragen, en kan personen wier advies zij wenschelijk of noodig acht raadplegen, en kan bevelen dat eene naar hare beschouwing behoorlijke geldelijke vergoeding betaald wordt aan de getuigen of de geraadpleegde personen.
- Honorarium. 201. Het honorarium van een lid der Commissie zal £5 per dag zijn, en dat van den Secretaris zal zijn vijf shillings per uur.
- Kosten van dispuut. 202. De kosten van het dispuut zullen door een of door beide partijen in hunne hoedanigheid als Hoofdopzichter of Mijnspecteur gedragen worden, naar goedvinden der Commissie.

HOOFDSTUK XXVII.

Overtredingen en Strafbepalingen.

- Overtreder dezer wet onderhevig aan boete of gevangenisstraf. 203. Een eigenaar, Hoofdopzichter of eenig ander betrokken persoon die iets doen zal in strijd met, of zal in gebreke blijven of nalaten om te voldoen aan eenig voorschrift van deze Wet of eenige der speciale voorschriften op eene mijn van kracht, of eenig voorschrift van eene kennisgeving of bevel in termen van eenige regulatie verstrekt, zal strafschuldig zijn onder deze Wet en zal op veroordeeling voor een bevoegd Hof, wanneer geen speciale straf daarvoor is bepaald, in geval van een eigenaar of diens vertegenwoordiger, of een Hoofdopzichter, onderhevig zijn aan een boete van hoogstens £150, of bij wanbetaling gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk van hoogstens een jaar, en in het geval van een ander persoon, aan een boete van hoogstens £10, of bij wanbetaling gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk van hoogstens een maand.
- Iedereen zoowel voor zijn daden als voor verzuim en nalatigheid verantwoordelijk. Wanneer een eigenaar of zijn vertegenwoordiger een Hoofdopzichter of een ander in of bij eene mijn geëmployeerd persoon schuldig is aan een handeling, die redelijkerwijze kan beschouwd worden de veiligheid van eenig persoon in of bij eene mijn geëmployeerd in gevaar te brengen, of eenig persoon ernstig lichamenlijk leed toe te brengen, en die met opzet door een persoonlijke daad, verzuim of nalatigheid van den beschuldig-

den bedreven was, zoo zal zoodanig persoon, wanneer het Hof van meening is dat een boete niet voldoende zijn zal onder de omstandigheden der zaak, onderhevig zijn aan gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk van hoogstens 6 maanden; en wanneer zoodanig persoon schuldig is aan eenige handeling die feitelijk een ernstig lichamelijk leed voor eenig persoon ten gevolge heeft gehad, zoo zal hij, wanneer het Hof van meening is dat een boete niet voldoende zijn zal onder de omstandigheden der zaak, onderhevig zijn aan gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk van hoogstens een jaar.

Niets in deze Wet zal eenig persoon ontheffen van vervolgd te worden of aansprakelijk te zijn onder eenige andere wet van dezen Staat of onderhevig te zijn aan eene andere of zwaardere straf dan voor een overtreding tegen deze Wet is voorgeschreven, met dien verstande dat niemand twee maal voor dezelfde overtreding zal gestraft worden.

HOOFDSTUK XXVIII.

Slotbepalingen.

204. Een Hoofdopzichter van mijnen kan, als hij dit wenscht, van eene order die hem door den Mijninspecteur verstrekt is, appelleeren bij den Staats-Mijn-ingenieur, dóór den Mijninspecteur.

Appèl v. order door
Mijninspecteur ge-
geven.

205. Een Mijninspecteur zal ex-officio Vrederechter zijn voor zijn arbeidsveld in zaken deze Wet betreffende.

Mijninspecteur ex-
officio Vrederechter.

206. De Hoven van Landdrosten, Speciale en Assistent-Landdrosten zullen jurisdictie hebben in alle gevallen van overtreding van eenig voorschrift dezer Wet. Van een vonnis van deze Hoven zal evenwel appèl zijn op de gewone wijze.

Gerechtshoven voor
overtredingen dezer
wet.

207. De Uitvoerende Raad zal de macht hebben de voorschriften dezer Wet te wijzigen en daaraan verdere regulaties toe te voegen, wanneer zulks dringend noodzakelijk blijkt en die dadelijk kracht van wet te geven; zoodanige wijziging of nieuwe regulaties zullen in de eerstvolgende zitting van den Volksraad moeten worden goedgekeurd.

Uitvoerende Raad
kan regulaties toe-
voegen.

Wet No. 3, 1893, wordt bij dezen herroepen.

Herroep.v.Wet3;93.

Deze Wet zal in werking treden op den 1sten Augustus 1896.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Juli 1896.

WET N°. 13, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET No. 19, 1892, EN DEZE WIJZIGING VAN WET No. 10, 1886, OP DE STADSRADEN VOOR DE ZUID-AFRIKAANSCHIE REPUBLIEK.

Gewijzigd en goedgekeurd door den Edelachtb. Tweeden Volksraad, bij art. 717 zijner notulen, dd. 5 Juli 1896, en door den Edelachtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 987 zijner besluiten, dd. 22 Juli 1896.

Ter uitvoering van de artt. 140 en 143 der Grondwet wordt bepaald als volgt:

- Verklaring tot stad. ARTIKEL 1. Elk dorp in de Republiek, met eene bevolking van niet minder dan 500 blanke personen, kan door de Regeering, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, verklaard worden tot eene stad volgens deze wet, met de macht en bevoegdheid van een rechtspersoon.
- Zulke stad gerechtigd tot eigen bestuur. 2. Zulke stad is gerechtigd de regeling en het bestuur van de huishouding der stad onder een Stadsraad te stellen, bestaande uit zes of acht leden, naar de bevolking, en aan het hoofd waarvan door de Regeering geplaatst wordt een Burgemeester, die ex-officio de Voorzitter is van den Stadsraad en door den Staat gesalariëerd wordt.
- Burgemeester door Reg. benoemd. 3. De Landdrost van het district is gerechtigd en
- Bijeenkomst van stemgerechtigde inwoners. gehouden, wanneer een schriftelijk verzoek aan hem wordt gericht, door niet minder dan 25 stemgerechtigde inwoners, eene bijeenkomst van stemgerechtigde inwoners te beroepen om te beslissen of een Stadsraad zal worden opgericht.
- Wiestemgerechtigd zijn. Stemgerechtigde inwoners voor de doeleinden dezer wet zijn:
- a. De stemgerechtigde burgers.
  - b. De meerderjarige blanke inwoners van 't mannelijk geslacht, die in de betrokken stad een vast eigendom bezitten van minstens £100 waarde, met dien verstande, dat verlies van den vereischten grondeigendom onmiddellijk verlies van het stemrecht tengevolge heeft.
- Zoolang de waardeering van het vast goed nog niet heeft plaats gehad, ingevolge art. 8 dezer wet, zal gelden de waardeering van den Landdrost en den Veldkornet van het dorp.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 5 Augustus 1896 (no. 847).

c. De meerderjarige blanke inwoners van 't mannelijk geslacht, die jaarlijks minstens £50 aan huishuur betalen.

4. Van deze bijeenkomst wordt door hem minstens drie weken te voren kennis gegeven in de Staats- of een der plaatselijke couranten in de landstaal, en door aanplakking voor het Landdrostkantoor van het district.

Publicatie der bijeenkomst.

5. De Landdrost zal van deze bijeenkomst Voorzitter zijn en door de meerderheid der stemgerechtigde inwoners doen beslissen of er een Stadsraad zal zijn of niet.

Die bijeenkomst beslist of er een stadsraad zal zijn of niet.

6. Wordt er tot de oprichting van een Stadsraad besloten, dan zal tegelijkertijd bij meerderheid van stemmen eene commissie uit de stemgerechtigde inwoners worden benoemd om regulatiën voor de regeling, bestuur en huishouding der stad op te stellen.

Benoeming eener commissie tot optrekken van regulaties.

7. Deze commissie zal binnen twee maanden de Stadsregulatiën opstellen en aan den Landdrost inzenden. Deze zal dadelijk eene bijeenkomst bijeenroepen bij kennisgeving op de wijze bij art. 4 voorgeschreven, en daar de bij hem ingezonden concept-regulatiën voorleggen. Bij deze bijeenkomst zal de Landdrost voorzitter zijn. Indien de commissie niet binnen twee maanden aan haar opdracht voldoet, zal die commissie vervallen zijn. De Landdrost zal dan een nieuwe bijeenkomst moeten bijeenroepen, op de wijze als bij art. 4 voorgeschreven, en eene nieuwe commissie zal moeten gekozen worden, als bepaald bij art. 6.

Plichten dier commissie.

8. In de Stadsregulatiën wordt de grensscheiding van de stad omschreven, de stad desnoods in wijken verdeeld, het getal wijkmeesters bepaald en hunne plichten en macht omschreven, ook voorziening gemaakt omtrent de classificatie in waardeering van het vast goed; en worden daarin verder bepalingen voor alle andere doeleinden van algemeen belang en van boeten en straffen op overtredingen van regulatiën vastgesteld.

Inhoud der regulaties.

9. In de bijeenkomst bedoeld in het eerste lid van art. 7, wordt eerst elke regulatie in het bijzonder en daarna het geheel tot stemming gebracht, of dezelve aangenomen, verbeterd of verworpen zullen worden.

Behandeling der regulaties door bijeenkomst v. inwoners.

10. De door de bijeenkomst aangenomene regulatiën worden door den Voorzitter onverwijld aan den Staatssecretaris toegezonden, om door den Uitv. Raad goedgekeurd of veranderd te worden, waarna dezelve, op de gewone wijze gepubliceerd zijnde, kracht van Wet verkrijgen zullen totdat de Eerste Volksraad daaromtrent nader beslissen zal.

Regulaties aangeoekening van Uitv. Raad onderworpen.

11. Nadat de regulatiën zullen zijn vastgesteld en kracht van wet hebben bekomen, zullen dezelve van tijd tot tijd mogen worden gewijzigd, doch daartoe zal een schriftelijk verzoek, door minstens vijf-en-twintig stem-

Wijziging der regulaties.

gerechtigde inwoners onderteekend, aan den Stadsraad moeten worden ingezonden, die dan na eene kennisgeving van minstens veertien dagen, op de wijze hierboven beschreven, eene bijeenkomst van stemgerechtigde inwoners zal doen houden, in welke bijeenkomst de verlangde wijzigingen op dezelfde wijze zullen moeten worden aangenomen, om daarna de goedkeuring van den Uitv. Raad, en kracht van wet te erlangen, als omtrent de oorspronkelijke regulatiën is bepaald.

Stadsregulatie mag niet in strijd zijn met deze wet.

12. Geene Stadsregulatie zal in strijd mogen zijn met deze wet.

Verkiezing der leden van den stadsraad.

13. Nadat de Stadsregulatiën zullen zijn goedgekeurd en gepubliceerd, zal de Landdrost, na eene kennisgeving van minstens veertien dagen, op de wijze hierboven bepaald, de leden van den Stadsraad doen kiezen op eene bijeenkomst waarvan hij Voorzitter zal zijn.

Wie verkiesbaar is.

14. Niemand zal als lid van den Stadsraad worden gekozen, tenzij hij eigenaar is van vast goed, gelegen in de stad, ter waarde van minstens £500, en zelf in de stad woont.

Wijze v. verkiezing.

15. De kiezing van leden van den Stadsraad geschiedt bij meerderheid van stemmen, bij gesloten stembriefjes, nadat de candidaat eerst door iemand der stemgerechtigde inwoners zal zijn voorgesteld en door een ander gesecondeerd; wanneer de stemmen staken zal opnieuw worden gestemd en weder stakende zal het lot beslissen tusschen de betrokken kandidaten.

Niemand zal als gekozen beschouwd worden, die niet minstens 25 stemmen op zich vereenigd heeft.

Aftreding der leden.

16. Bij het einde van het eerste jaar na de eerste kiezing zal de helft der leden bij loting en daarna bij het einde van elk volgend jaar de overige helft in volgorde aftreden, zullende daarvan eene behoorlijk register worden gehouden. De afgetreden en zijn echter weder herkiesbaar.

Dito.

17. Een lid, gekozen in plaats van een ander, wiens diensttijd bij zijn aftreden of overlijden nog niet verstreken was, zal moeten aftreden op denzelfden tijd waarop zijn voorganger had moeten aftreden.

Verdere verkiezing in overeenstemming met regulaties.

18. De verdere verkiezing van leden van den Stadsraad en ook elke kiezing in plaats van een lid dat aftreedt of ophoudt lid te zijn, zal geschieden in overeenstemming met de Stadsregulatiën, die daaromtrent zullen zijn gemaakt en vastgesteld.

Hoe het lidmaatschap van den stadsraad verbeurd wordt

19. Eenig lid van den Stadsraad, dat ophoudt het vereischte vast goed te bezitten, of zonder verlof van den Stadsraad voor meer dan vier gewone zittingen afwezig blijft, of insolvent wordt, of onbekwaam om de plichten van zijn ambt waar te nemen wegens lichaamsgebreken of krenking van verstandvermogens, of eene

betrekking onder den Stadsraad aanneemt, waaraan betaling is verbonden, zal zijn ambt als lid van den Stadsraad verbeuren.

20. Indien de Stadsraad verzuimt voor een opengevallen plaats van lid van den Stadsraad eene verkiezing te doen houden, dan zal het aan den Landdrost vrijstaan, op aanzoek in geschrifte van vijf of meer stemgerechtigde inwoners, eene bijeenkomst te beroepen, ten einde zoodanige verkiezing te doen plaats vinden.

21. De leden van den Stadsraad zullen hunne geregelde bijeenkomsten tot het verrichten van bezigheden minstens tweemaal in de maand moeten houden.

22. Het quorum van leden van den Stadsraad voor de verrichting van bezigheden bestaat uit één lid meer, dan de helft van het voltallig gekozen getal.

23. De Stadsraad kan een Secretaris en een The-saurier benoemen en zulke andere beambten als volgens Stadsregulatiën worden toegestaan, en hen uit hunne bediening ontslaan.

De The-saurier zal verplicht zijn ten genoeg van den Stadsraad borg te stellen voor de behoorlijke nakoming zijner plichten.

24. Geen lid van den Stadsraad zal uit de Stads-kas eenig salaris of loon ontvangen voor bijwoning der zittingen, op verbeurte van zijn ambt.

25. De Stadsraad zal geregelde notulen zijner ver-richtingen doen houden, die na goedkeuring door den Voorzitter en Secretaris zullen worden onderteekend.

26. De Stadsraad zal behoorlijk doen boekhouden van de ontvangsten en uitgaven; de boeken zullen op den eersten Woensdag van elke maand ter inzage en tot onderzoek van stemgerechtigde inwoners open zijn.

27. De rekening van stadsuitgaven en inkomsten, zal op den 31sten December van elk jaar afgesloten worden en een afschrift daarvan vóór het einde der maand Januari daarop volgende ten kantore van den Stadsraad ter inzage en voor onderzoek van stemge-rechtigde inwoners worden geplaatst.

Ook zal die rekening in de maand Januari in de *Staatscourant* gepubliceerd moeten worden.

28. De inkomsten der stad bestaan in:

a. De recognitie door ieder eigenaar van een erf of gedeelte daarvan volgens wet te betalen.

b. Uit een zekere penning van de getaxeerde waarde der bebouwde en onbebouwde erven en woningen niet te bovengaande één penny in het pond.

c. De opbrengsten der markt- en schutgeld en der cablicentiën.

d. Huur van het gebruik der stedelijke eigendommen.

Bij verzuim v. stads-raad verkiezing te doen houden zal Landdrost op ver-zoek van ten minste 5 stemgerechtigde inwoners bijeenk. kunnen beroepen en verkiezing houden.

Wanneer de stads-raad vergadert.

Quorum.

Secretaris, Thesau-rier, enz.

Geen bezoldiging der leden van den stadsraad.

Notulen.

Te houden boeken.

Rekening van uit-gaven en inkomsten

Waaruit de inkom-sten bestaan.

e. Alle boeten op overtredingen der stadsverordeningen.

f. Alle andere stedelijke inkomsten.

Verdere belastingen moeten de goedkeuring v. 1e Volksraad ontvangen.

Geen Staats- of kerkelijke eigendommen en liefdadigheidsinrichtingen belast.

Invordering der belastingen.

Op wie de belasting verhaald kan worden.

Politiedienaren.

Brandspuiten, lampen etc.

Marktenschutkraal

Toezicht op ijken, slachterijen enz.

Overeenkomsten over openbare werken enz.

De stadsraad zal voor het heffen van eenige verdere oelasting de goedkeuring van den Eersten Volksraad vooraf moeten ontvangen.

29. Geene Staats- of Kerkelijke eigendommen, alsmede liefdadigheids-inrichtingen, zullen met eenige belasting bezwaard worden; de erven echter, welke voor openbaar Kerkplein zijn uitgegeven, zullen alleen onbelast blijven, zoolang zij niet omheind zijn.

30. De stadsinkomsten worden ingevorderd door den Thesaurier of eenig door den Stadsraad gemachtigd persoon en door dezen aan den Stadsraad verantwoord.

31. De stadsbelasting kan zoowel van den eigenaar als van den bewoner van het belaste vastgoed worden gevorderd, zonder beneming van het recht van schadevergoeding van den een of den ander, en met dien verstande, dat geen bewoner, die geen eigenaar is, aansprakelijk zal zijn voor belasting, die betaalbaar is geworden op het door hem bewoonde goed vóór den tijd zijner inwoning.

32. De Stadsraad zal de macht hebben nachtwachten en straatbewaarders aan te stellen, als opzicht over straten en publieke werken en eigendommen, en tot bewaring der rust in de stad met de macht van politiedienaren.

33. De Stadsraad zal de macht hebben tot het aankopen van brandspuiten, het oprichten van lampen aan de straten, pleinen en andere openbare plaatsen in de stad, het leggen van bruggen, dammen en andere waterwerken, het verdeelen van het water tot bevochtiging van erven, het instandhouden en beheer van alle publieke stadsgronden.

34. De Stadsraad zal de macht hebben tot het oprichten van markten en schutkralen, onder zulke regulatiën als daaromtrent door de stemgerechtigde inwoners zullen zijn goedgekeurd en door den Uitvoerenden Raad bekrachtigd.

35. In de stadsregulatiën zullen ook voorzieningen voorkomen voor het onderzoeken en ijken van maten en gewichten, voor het aanhouden van slachterijen en reinheid bij en in dezelve, omtrent het geweldig drijven of jagen door de straten met wagens, karren of te paard, voor de wegruiming van hindernissen en vuilnis, en eindelijk voor hetgeen er meer te pas mocht komen in een geregeld Stadsbestuur.

36. De Stadsraad mag in overeenkomst treden voor het doen van openbare werken en het leveren van benoodigheden, doch geene zulke overeenkomst mag

worden gesloten voor eene som £30 te bovengaande, zonder behoorlijke aanvraag van tenders, en geen lid van den Stadsraad zal direct of indirect een aandeel in zulke overeenkomst of tender hebben, onder straffe van het verlies van zijn ambt als lid van den Stadsraad, en onder verbeurte van al het voordeel van zulk aandeel alsmede van eene geldboete van ten hoogste Een Honderd Pond Sterling.

37. De Stadsraad is gerechtigd om huizen of grond voor Stadsdoeleinden te koopen of te huren, doch in het eerste geval zal de goedkeuring van minstens twee derden der stemgerechtigde inwoners, aanwezig op eene openbare bijeenkomst door den Stadsraad wettiglijk, in termen van art. 4, tot dat einde beroepen, en de bekrachtiging van den Uitvoerenden Raad moeten worden verkregen.

Stadsraad gerechtigd huizen of grond te koopen of huren met goedkeuring v. $\frac{2}{3}$ der stemgerechtigde inwoners.

Bekrachtiging van Uitv. Raad.

38. Het eigendomsrecht op al de vaste stadseigendommen is in den Stadsraad gevestigd zonder macht van vervreemding, hetzij bij wijze van verkoop, schenking, verhuur als anderszins, tenzij de toestemming daartoe gegeven worde op eene openbare vergadering der stemgerechtigde inwoners, wettiglijk in termen van het voorgaande artikel bijeengeroepen, waar minstens één vierde dier inwoners tegenwoordig is door minstens twee derden der stemmen. Daarna is nog de goedkeuring van den Uitvoerenden Raad noodig, die volkomen bevoegd is zijne goedkeuring te weigeren.

Eigendomsrecht v. vaste stadseigendommen bij stadsraad.

39. Het eigendomsrecht op al de losse stadseigendommen is in den Stadsraad gevestigd, die over dezelve naar de vereischten van de belangen der stad kan beschikken. De Stadsraad is gehouden van alle losse stadseigendommen Inventaris te houden; de Inventaris, opgemaakt op elken 1sten Januari, zal, met behoorlijke toelichting van de verschillen met dien van het vorige jaar, in de maand Januari ten kantore van den Stadsraad ter inzage van stemgerechtigde inwoners moeten liggen.

Dito v. roerend goed Inventaris daarvan op te maken.

40. De Stadsraad legt ter eerster instantie de boeten en straffen op die bij de stadsregulatiën zijn voorgeschreven, en bepaalt het bedrag der belasting dat wettiglijk verschuldigd is, op de wijze door de stadsregulatiën te worden vastgesteld. Bij gebreke van betaling wordt de Landdrost van het district gemachtigd en is hij verplicht de uitspraak van den Stadsraad uit te voeren, op dezelfde wijze als een vonnis of rechtspraak, die door hem is geveld; van de uitspraak van den Stadsraad zal de verongelijkte partij in hooger beroep voor den Landdrost en vervolgens voor de Hoogere Hoven mogen komen, op dezelfde wijze als in de regulatiën voor civiele en crimineele procedures is voorzien.

Stadsraad besluit over het opleggen van boeten enz.

Landdrost verplicht zulk vonnis uit te voeren.

Appèl.

Boeten onder stadsregulaties ten behoeve van stadskas en gedeelte aan aanbrengrer.

Voorzitter bij de vergaderingen.

Voorzitter heeft beslissende stem.

Kosten aan het inwerking brengen dezer wet verbonden.

Erven op naam van het Gouvernement.

Bepalingen omtrent dorps of stadgrond

Herroepingsclausule.

Inwerkingtreding.

41. De boeten onder de stadsregulatiën opgelegd, zullen ten behoeve der stadskas zijn, doch zal het aan den Stadsraad geoorloofd zijn een gedeelte daarvan aan den aanbrengrer in eene zaak toe te staan.

42. Bij alle bijeenkomsten in deze wet bepaald en waar er geene voorziening is gemaakt wie voorzitter zal zijn, zal de voorzitter door de meerderheid der aanwezige stemgerechtigd inwoners worden gekozen, tenzij anders in de stadsregulatiën is voorzien. De voorzitter zal bij staking van stemmen eene beslissende stem hebben, en ter eerster instantie over de verkiesbaarheid van eenen candidaat beslissen, die bij de bijeenkomst wordt voorgedragen.

43. Alle kosten tot het in werking brengen van de voorzieningen dezer wet, zullen door de stadskas worden gedragen.

44. Erven en gronden (geene gemeene dorps- of Staatsgrond zijnde), staande op naam van het Gouvernement op het oogenblik dat een Stadsraad in werking treedt, zullen Staatseigendom blijven.

45. De gemeene dorps- of stadgrond zal beschouwd worden het eigendom te zijn der stad, en de regeling van het gebruik daarvan zal aan den Stadsraad opgedragen zijn. Wanneer echter de Regeering voor uitbreiding van de stad, dan wel voor militaire of andere doeleinden van staatsbelang, de dorps- of stadgronden of een deel daarvan voor tijdelijk of permanent gebruik noodig heeft, kan daartoe door den Uitv. Raad verlof worden gegeven. De regeling en beslissing van den Uitv. Raad daaromtrent zal finaal zijn, onder nadere goedkeuring van den Eersten Volksraad.

46. Alle bepalingen, voorkomende in wetten of in stadsregulatiën, met deze wet in strijd, worden hiermede herroepen. Alle stadsregulatiën zullen in overeenstemming met deze wet moeten worden gebracht. De beslissing hierover en de regeling daarvan zijn opgedragen aan den Uitvoerenden Raad.

47. Deze wet zal in werking treden dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 31 Juli 1896.

WET N°. 14, 1896, ^{1) 2)}

TER WIJZIGING VAN ZEKERE BEPALINGEN IN DE WETTEN
EN EERSTEN VOLKSRAADSBSLUITEN OP HET ONDERWIJS
IN DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

(Gewijzigd en goedgekeurd bij artt. 1063—1087 van de besluiten van den
E.A. Eersten Volksraad, dato 30 Juli 1896.)

I.—Over reistoelagen voor Onderwijzers uit het Buitenland.

ART. 1. Jaarlijks, zoolang geen voldoende onderwijzend personeel uit de kinderen dezes lands kan verkregen worden, zal een zekere som op de Begrooting worden geplaatst, ten einde daaruit de reiskosten te bestrijden van onderwijzers, die zoo mogelijk uit het buitenland ontboden worden, onder de voorwaarden en bepalingen als vervat in Bijlage A, hier aangehecht.

Reistoelagen voor onderwijzers uit het buitenland.

II.—Over subsidie voor schoolmeubelen.

2. Jaarlijks zal eene zekere som op de Begrooting geplaatst worden, om daaruit subsidie voor het aanschaffen van behoorlijke schoolmeubelen te verstrekken aan besturen van gesubsidiëerde scholen, zullende zoodanige subsidie in geen geval de helft van het voor bedoelde meubelen *bona fide* betaalde bedrag mogen te boven gaan.

Subsidie voor schoolmeubelen.

III.—Over vergoeding van rente op kapitaal, gebruikt voor het bouwen van scholen en onderwijzerswoningen.

3. Aan schoolbesturen die een behoorlijk schoolgebouw hebben opgericht, ten genoegen van den Superintendent van Onderwijs, in welk schoolgebouw geregeld volgens de Wetten en Volksraadsbesluiten in zake het Onderwijs schoolonderwijs gegeven wordt, kan de Superintendent van Onderwijs eene driemaandelijksche toelage toekennen, ter dekking van den interest op het in gezegd schoolgebouw gestoken kapitaal, berekend tegen hoogstens 8 % 's jaars.

Vergoeding v. rente op kapitaal gebruikt voor het bouwen v. scholen en onderwijzerswoningen.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 12 Augustus 1896 (no. 849).

²⁾ Zie Wet No. 8, 1892 en No. 8, 1893.

- Verplichting van Superintendent van Onderwijs. De Superintendent van Onderwijs is gehouden, zich door het invorderen van de noodige verklaringen, bewijsstukken, enz. van de nauwkeurigheid der opgaven betreffende het in een schoolgebouw belegde kapitaal te vergewissen.
- Geen rente of rentevergoeding in het vervolg. Schoolbesturen, die in termen van art. 1 van Wet No. 8, 1893, geld van de Regeering geleend hebben, zullen voortaan voor dit geld geen rente hebben te betalen, doch evenmin voor dit bedrag eenige rentevergoeding ontvangen.
- Schoolbestuur dat toelage ontvangt geen aanspraak op vergoeding voor huur. Toelage voor onderwijzerswoningen. Schoolbesturen, die deze toelage ontvangen, mogen in geen geval aanspraak maken op de vergoeding voor huur, als vastgesteld in art. 1 van Wet No. 8, 1893.
4. Eenzelfde toelage als bedoeld in art. 3, kan op dezelfde voorwaarden worden toegekend voor onderwijzerswoningen, die voldoen aan zekere redelijke eischen, door den Superintendent van Onderwijs vast te stellen.

IV.—Over grond voor schoolbouw.

- Grond voor schoolbouw. 5. In art. 1 van Wet No. 8, 1893, wordt hierbij de uitdrukking: « groot 100 voet in het vierkant » gewijzigd en vervangen door: « t'er grootte van een gewoon erf. »

V.—Over extra-subsidie.

- Extra subsidie. 6. Aan Eersten-Volksraadsbesluit, art. 1605, 1894, wordt hierbij toegevoegd:
« Deze extra-subsidie wordt ook nog uitbetaald voor wijksholen van 11 tot en met 14 leerlingen, echter met vermindering van het hoogste bedrag (£5) met £1 per drie maanden voor elken leerling boven de 10. »

VI.—Over toelage voor een assistent of een kweekeling.

- Toelage voor een assistent of een kweekeling. 7. Aan Besturen van scholen van 20 tot 30 leerlingen, welke met goedkeuring van den betrokken Inspecteur van Scholen over drie of meer Standaarden verdeeld zijn, wordt een extra-toelage van £3 per maand, kwartaalsgewijze uit te betalen verleend, voor het in dienst hebben van een assistent of een kweekeling, door den Superintendent van Onderwijs volgens wet goedgekeurd.
- Aan welke besturen van scholen ook extra toelage wordt verleend. 8. De extra-toelage, bedoeld in art. 7, wordt ook verleend aan besturen van scholen, welke van 31 tot en met 38 leerlingen tellen en overigens aan de voorwaarden van het vorige artikel voldoen, met dien verstande echter, dat voor elken leerling boven de 30 deze extra-toelage met £1 per kwartaal vermindert.
- Besteding van extra toelage. 9. De extra-toelage, bedoeld in art. 7, mag door het Bestuur alleen voor het bezoldigen van den assistent of den kweekeling gebruikt worden.

VII.—*Over subsidie voor logiesgelden.*

10.—Aan schoolbesturen, wier scholen en onderwijzers aan de eischen der wet voldoen, kan eene driemaandelijksche toelage voor kostgeld van £3 tot £6 uitgekeerd worden ten behoeve van behoeftige leerlingen hunner school, die minstens 3 mijlen van eenige gesubsidiëerde school verwijderd wonen en voor wie in de nabijheid van zulk eene school behoorlijke voorziening voor kost, inwoning en verdere verpleging gemaakt is.

Subsidie voor logiesgelden.

11. Leerlingen, te wier behoeve subsidie, als bedoeld in art. 10, voor kostgeld verleend wordt, moeten niet minder dan 45 dagen in elk kwartaal de school bezocht hebben, behalve in geval van ernstige ziekte, waarvan een voldoende bewijs van de Schoolcommissie moet worden overgelegd. De ouders of voogden van zulke leerlingen moeten zich vooraf verbinden, hunne kinderen of pleegkinderen minstens zes maanden in de school te laten blijven.

Vereischen voor subsidie.

Bewijzen van geheel of gedeeltelijk onvermogen der ouders tot het betalen der kostgelden van zulke leerlingen als bovenbedoeld moeten worden afgegeven door de personen, bedoeld in art. 3 van Wet no. 8, 1893.

Bewijs van onvermogen van ouders.

VIII.—*Bepalingen betreffende de Honoraria voor Verdienste.*

12. Art. 4, Afd. I, Lager Onderwijs, met de daarbij behorende schaal van Honoraria voor Verdienste, Bijlage A, van Wet no. 8, 1892, wordt aldus gewijzigd:

Schaal v. honoraria voor verdiensten bij lager onderwijs.

«60 percent van het totaal der leerlingen moeten elk in zijnen Standaard voldaan hebben, en minstens 25 pct. van de leerlingen in Standaard III moeten voor Standaard IV zijn goedgekeurd geworden.

Bij de berekening van het percent der bij de schoolinspectie gepasseerde kinderen, worden die kinderen, welke in Standaard I zijn geplaatst, en nog geen volle zes maanden op school zijn geweest, buiten rekening gelaten.»

Berekening v. percent der bij schoolinspectie gepasseerde kinderen.

1. Hoofdonderwijzers:

Na 3 jaren dienst	£15.
» 6 » »	20.
» 10 » »	25.
2. Hulponderwijzers:

Na 3 jaren dienst	£10.
» 6 » »	15.
» 10 » »	20.

IX.—*Samenstelling van het Curatorium van het Staatsgymnasium en de Staatsmodelschool.*

Curatorium van
Staatsgymnasium
en Staatsmodel-
school.

13. Art. 48 van Wet No. 8, 1892, wordt aldus gewijzigd:

«Het Bestuur van deze Inrichting zal berusten bij een Curatorium van negen (9) leden, waarvan de Superintendent van Onderwijs *ex officio* lid en Voorzitter zal zijn, terwijl de Regeering en de Eerste Volksraad elk afzonderlijk vier (4) leden zullen benoemen, die voor een tijdsverloop van drie (3) jaar dienst zullen doen.»

Inwerkingtreding.

14. Deze Wet treedt in werking 1 Oct. 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 10 Aug. 1896.

Bijlage A.

VOORWAARDEN

VOOR HET VERSTREKKEN VAN REISTOELAGEN AAN
ONDERWIJZERS UIT HET BUITENLAND.

Voorwaarden onder
welke een onder-
wijzer toelage voor
reiskosten wordt
verstrekt.

ART. 1. De onderwijzer, aan wie eene toelage voor reiskosten naar de Z. A. Republiek wordt verstrekt, moet overleggen:

a. Bewijs van lidmaatschap eener Protestantsche Kerk;

b. Bewijs van goed zedelijk gedrag, afgegeven door de daartoe bevoegde autoriteiten;

c. Bewijzen van bekwaamheid, die naar de beoordeeling van den Superintendent van Onderwijs, voldoende waarborg bieden om den bezitter voorloopig bij het gesubsidiëerd onderwijs in dezen Staat te erkennen, onder verplichting van het doen van een aanvullings-examen, ingeval hij aan eene dorpsschool werkzaam is, binnen een redelijken, door den Superintendent van Onderwijs te bepalen tijd;

d. Eene behoorlijk onder getuigen geteekende verklaring, dat hij gewillig en bereid is, naar vermogen mede te werken aan den opbouw van het Nationaal Onderwijs in de Z. A. Republiek, waarvan de Protestantsch-Christelijke geest omschreven is in art. 2 van Wet No. 8, 1892, in verband met art. 1*b* van dezelfde Wet;

e. Getuigschriften van betrouwbare personen omtrent de gezindheid in *d* genoemd.

2. Door het aannemen van zoodanige reistoelage verbindt de onderwijzer zich zoo spoedig mogelijk te vertrekken, en zoodra mogelijk na aankomst in de Z. A. Republiek drie achtereenvolgende jaren het gesubsidiëerd onderwijs in dezen Staat als onderwijzer te dienen.

3. Indien de onderwijzer die zulk eene toelage genoten heeft, zich vóór het verstrijken van genoemden termijn van 3 jaren aan het gesubsidiëerd onderwijs onttrekt, zal hij het bedrag van de toelage, vermeerderd met de rente, berekend naar 6 percent 's jaars, aan de Regeering terugbetalen.

WET N°. 15, 1896, ¹⁾

TER VERDERE VOORZIENING IN HET ONDERWIJS EN DE
OPVOEDING VAN BLANKE KINDEREN OP DE GEPROCLA-
MEERDE GOUDVELDEN IN DE Z.-A. REPUBLIEK.

(Goedgekeurd bij artt. 1088—1092 der besluiten van den E.A. Eersten
Volksraad, dato 30 Juli 1896.)

Nademaal het gebleken is, dat door de bepalingen in de Wetten en Volksraadsbesluiten, regelende het onderwijs in de Z. A. Republiek, niet genoegzame voorziening gemaakt is voor de opvoeding en het onderwijs der kinderen van behoeftige ouders en van vreemdelingen op de geproclameerde goudvelden, zoo wordt hierbij bepaald en vastgesteld als volgt:

Uitv. Raad kan in overleg met Supt. v. Onderwijs voorziening maken voor onderwijs op geproclameerde goudvelden.

ART. 1. Waar op de geproclameerde goudvelden in deze Republiek geene, of geen genoegzame voorziening gemaakt is voor het onderwijs en de opvoeding van blanke kinderen, wier ouders op zulke goudvelden wonen, kan de Uitvoerende Raad, op voorstel van en in overleg met den Superintendent van Onderwijs, de noodige voorziening maken voor schoolgebouwen en onderwijzerswoningen, onderwijzers aanstellen en bezoldigen, commissiën van toezicht en beheer benoemen, en verder alles doen wat strekken kan om het onderwijs en de opvoeding op de Standsdorpen en, waar noodig, ook op andere plekken op de geproclameerde goudvelden te bevorderen.

Schoolonderw. door middel v. de landstaal aan kinderen van Holl.-sprekende ouders.

2. Het onderwijs in zulke scholen zal aan kinderen van Hollandsch-sprekende ouders gegeven worden volgens de wetten en bepalingen, regelende het schoolonderwijs door middel van de landstaal.

Onderwijs aan kinderen van niet-Holl. sprekende ouders zal door Supt. v. Onderwijs worden vastgesteld onder goedkeuring van Uitv. Raad.

3. De leerplannen voor het onderwijs aan kinderen van niet-Hollandsch sprekende ouders in zulke scholen zullen door den Superintendent van Onderwijs worden vastgesteld, onder nadere goedkeuring van den Uitvoerenden Raad, doch steeds in den geest en volgens de strekking van de Wetten op het Onderwijs en de desbetreffende Volksraadsbesluiten.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 12 Augustus 1896 (no. 849).

4. De Superintendent van Onderwijs draagt zorg, Verplichting van Supt. v. Onderwijs.
 dat jaarlijks behoorlijke verslagen omtrent de werking
 en het bestuur van zulke scholen worden voorgelegd,
 overeenkomstig artt. 5 en 7 van Wet No. 8, 1892.

5. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie Inwerkingtreding.
 in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
 Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
 Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
 Pretoria, 10 Augustus 1896.

WET N°. 16, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGINGEN VAN WET No. 6. 1895, ETC., ²⁾
ZOOALS VOORGESTELD DOOR DEN RAAD VAN EXAMINATOREN
IN DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

---

*Gewijzigd en goedgekeurd door den E. A. Eersten Volksraad bij artt.
1144—1159 zijner besluiten dato 7 Augustus 1896.*

Art. 5 van wet no. 6, 1895 is vervallen en wordt
vervangen door het volgend art. 1.

Toelating v. medici
en apothekers etc.

ART. 1. Alle Practicijns in de Medicijnen, Tand-
artsen, Analytische Chemisten, Apothekers of Chemisten
en Drogisten, die in de Republiek wenschen te practi-
seeren, kunnen daartoe aanzoek doen bij den Raad van
Examinatoren, die de zaak naar de Geneeskundige
Commissie verwijzen zal. De beslissing zal geschieden
door den Raad van Examinatoren, die, na 't oordeel en
advies van de Geneeskundige Commissie te hebben
ingevoonden, het verzoek al dan niet toestaat.

Art. 1, alinea 2 van de algemeene bepalingen omtrent
de examens en de toelating is vervallen en wordt ver-
vangen door het volgend art. 2:

Examens voor a. s.
rechtsgelerden,
landmeters, mijnop-
meters, chemisten,
apothekers, drogis-
ten worden gehou-
den op den eersten
dag van April en
October.

2. De Examens in de Rechtsgeleerdheid, het examen
voor Landmeter, het examen voor Mijnopmeter, 't exa-
men voor Analytisch Chemist, 't examen voor Apotheker
of Chemist en Drogist, beginnen op den eersten Dinsdag
van de maanden April en October.

Art. 9 vervallen zijnde wordt nu art. 3.

3. *Staat tot en met*

e. ....

f. Voor 't examen voor Apotheker of Chemist en
Drogist £10.

g. Voor 't examen voor Analytisch Chemist £10.

N.B. Bovengemelde fooien sluiten niet in de respec-
tieve bedragen voor zegels op akten van toelating.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant*
van 19 Augustus 1896 (no. 850).

²⁾ Zie Locale Wetten 1895, bladzijde 2).

VEREISCHTEN

VOOR 'T VOORBEREIDEND EXAMEN, NOODIG VOOR TOELATING
TOT 'T EXAMEN IN DE RECHTSGELEERDHEID 3DE KLAS
EN TOT 'T EXAMEN VOOR APOTHEKER OF CHEMIST EN
DROGIST.

A. *De Hollandsche Taal.* De geheele taalkunde, met inbegrip van eenige kennis van de woordvorming en den zinsbouw; een opstel over een gegeven (concreet) onderwerp. Dictaat. Hollandsche taal.

B. *De Engelsche Taal.* Evenals onder A; benevens vertaling van eenvoudige proza van 't Engelsch in 't Hollandsch en omgekeerd. Enge'sche taal.

C. *Lezen.* Duidelijk en vloeiend lezen, met inachtneming der leestekens, en woordverklaring. Lezen.

D. *Rekenkunde.* De vier hoofdregels ook met toepassing op het stelsel van maten, munten en gewichten in de Zuid-Afrikaansche Republiek in gebruik. Herleiding, gewone breuken (de samengestelde uitgesloten), beredeneerde oplossing van vraagstukken, praktijk (Eng. practice), de Romeinsche cijfers, de tiendeelige breuken, rente berekening (enkelvoudigen en samengestelden interest), winst- en verliesrekening, verhouding, gezelschapsrekening en menging. Rekenkunde.

E. *Vlakke Meetkunde.* Eerste beginselen der Vlakke Meetkunde. Vlakke meetkuned.

F. *Stelkunde.* Algemeene definities; de vier hoofdbewerkingen; de grootste gemeene deeler en 't kleinste gemeene veelvoud. Stelkunde.

G. *Recitatie.* Minstens 50 regels van een bekenden Hollandschen schrijver goed uit het hoofd voor te dragen. Recitatie.

H. *Schrijven.* 't Schrijven van eene nette en duidelijke hand. Schrijven.

I. *Geschiedenis.* De geheele geschiedenis van Zuid-Afrika en die van de Zuid-Afrikaansche Republiek in 't bijzonder. Beknopt overzicht der nieuwe wereld geschiedenis, meer bijzonder die van Europa sedert 1789. Geschiedenis.

J. *Aardrijkskunde.* De hoofdtrekken der algemeene aardrijkskunde en de aardrijkskunde van Zuid-Afrika in 't bijzonder. Aardrijkskunde.

Natuurkunde.

K. *Natuurkunde*. Beginselen: De algemeene eigenschappen der lichamen, de voornaamste werktuigen, die berusten op de leer der krachten, de barometer en de thermometer.

Natuurl. Historie.

L. *Natuurlijke Historie* (alleen voor adspirant-Apothekers). De beginselen van Dier- en Plantkunde.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 17 Aug. 1896.

WET N°. 17, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 13, 1892,
ZOOALS GEWIJZIGD EN HERZIEN BIJ WETTEN N°. 12, 1893,
No. 21, 1894 EN No. 18, 1895.

BEPALENDE DE WIJZE WAAROP WIJNEN, STERKE- OF MOUT-
DRANKEN, WAARONDER BEGREPEN KAFFERBIER,
MOGEN WORDEN VERKOCHT.

---

*Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den EdAchtb. Tweeden Volks-
raad onder art. 876 zijner besluiten, dd. 22 Juli 1896, en door den
EdAchtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art.
1150, zijner notulen, dd. 7 Augustus daaropvolgende.*

ART. 1. Niemand mag wijnen, sterke of moutdranken, waaronder gerekend kafferbier, verkoopen, van de hand zetten of verhandelen, zonder daartoe behoorlijk voorzien te zijn van eene speciale licentie als hieronder bepaald.

Geen handel in sterke dranken toegelaten zonder licentie.

Eenig persoon, dit artikel overtredende, zal bij eene eerste overtreding gestraft worden met eene boete van niet minder dan £36 en niet meer dan £75, of bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van hoogstens zes maanden; bij eene tweede overtreding met eene boete van minstens £150, of bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van niet minder dan twaalf maanden; bij eene derde overtreding met eene geldboete van niet minder dan £300, of bij wanbetaling gevangenisstraf met harden arbeid van niet minder dan 18 maanden.

Strafbepaling op overtreding.

Een eigenaar of houder van eene boerenplaats of stuk grond, of de persoon door hem gemachtigd om de opbrengsten daarvan tot wijn of sterke drank te maken, kan echter op die plaats of dat stuk grond, zonder licentie, de opbrengsten van die plaats of dat stuk grond verkoopen, doch bij geen kleiner maat dan per bottel.

Uitzondering voor landbouwers.

2. De persoon, bedoeld in de laatste alinea van art. 1, zal tevens gerechtigd zijn om, zonder licentie, zijne wijnen of andere sterke dranken te vervoeren en te verkoopen bij de maat hierboven vermeld, alleenlijk niet op hotels- of dorpsgronden of op standsdorpen of binnen drie mijlen van eenige mijnwerken.

Verdere bepalingen voor landbouwers.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 16 September 1896 (no. 854).

Zoodanig persoon zal echter gerechtigd zijn zonder licentie op publieke markten en ook aan gelicentiëerde drankhandelaars bij de groote maat te verkoopen, mits hij voorzien is van een certificaat van den veldkornet van zijne wijk of van den Landdrost van zijn district, aantoonende dat de wijnen of sterke dranken op de plaats of het stuk grond, bedoeld in de laatste alinea van art. 1, gemaakt zijn.

Waar alleen licenties zullen verleend worden.

3. Geene licentie tot verkoop van sterke dranken bij de kleine of groote maat, zal verleend worden, tenzij op gevestigde en erkende steden en dorpen en onder Gouvernements bestuur staande delverijen.

Aard der licenties.

4. De in artikel 1 bedoelde licentiën zullen de volgende zijn:

a. Licentie voor den verkoop bij de groote maat.
Onder deze licentie zal niet minder dan bij vaten van twee gallons of twaalf bottels verkocht worden.

b. Licentie voor een bottelstore.
Onder deze licentie zal bij geen kleiner maat dan per halve bottel worden verkocht en altijd met dien verstande, dat de dranken onder deze licentie verkocht, niet op de plaats waarvoor licentie verleend is, zullen worden gebruikt.

c. Licentie bij de kleine maat te verkoopen.
Eenige hoeveelheid drank kan onder deze licentie verkocht worden en op de plaats, waarvoor de licentie verleend is, gebruikt worden.

d. Licentie voor hotels langs den weg.
Deze licentie wordt alleen voor hotels langs den weg verleend. Deze hotels zullen minstens zes mijlen van eenige stad, dorp of standsdorp, zetel van den Landdrost, Mijncommissaris of Resident-Vrederechter verwijderd zijn.

e. Licentie voor den verkoop van moutdranken bij de kleine maat.
Hieronder vallen bierhallen waar alleen moutdranken verkocht worden.

Genoemde dranken kunnen onder deze licentie in kwantiteiten minder dan een bottel verkocht worden en op de plaats waarvoor de licentie verleend is worden gebruikt.

f. Gelicentiëerde drankverkoopers, de voorwaarden in hunne licentie gesteld overtredende, zullen gestraft worden met de straf in art. 19 dezer wet bepaald.

Overtredig der voorwaarden van een licentie.

5. Niemand zal gerechtigd zijn aan eenigen kleurling, wijn, sterke- of moutdranken te verruilen of te verkoopen, zulks doende zal hij onderworpen zijn aan de straffen bepaald bij art. 1 dezer wet.

Strafbepaling tegen verkoop enz. van sterke drank aan kleurlingen.

6. Het is verboden wijn, sterke- of moutdranken, waaronder gerekend kafferbier, aan kleurlingen te geven op onder het Gouvernementsbestuur staande delverijen. Hij die in strijd handelt met de bepaling van dit artikel zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £500, of bij wanbetaling met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste een jaar.

Strafbepaling tegen het geven v. drank enz. aan kleurlingen op delverijen.

7. De licentiën worden uitgereikt voor niet langer dan een jaar, eindigende met het dienstjaar, d. w. z. tot den 31sten December. De licentiën kunnen voor één of meer kwartalen worden uitgereikt.

Duur der licenties.

De licentiegelden zullen zijn als volgt:

Bedrag der licenties.

a. Licentie voor den verkoop bij de groote maat voor een jaar £25, voor een kwartaal £9.

b. Licentie voor een bottelstore, voor een jaar £40, voor een kwartaal £12.

c. Licentie voor den verkoop bij de kleine maat, voor een jaar £75, voor een kwartaal £22 10s.

d. Licentie voor hotels langs den weg, voor een jaar £35, voor een kwartaal £10.

e. Licentie voor den verkoop van moutdranken voor een jaar £25, voor een kwartaal £9.

f. De Regeering zal de macht hebben autorisatie te verleen en het bedrag der dranklicentiën voor de kleine maat door de locale Commissie op kleine dorpen van niet meer dan 100 blanke mannelijke personen boven de 16 jaren verleend te verminderen tot op het bedrag van £40 per jaar en £12 per kwartaal, mits de applicant behoorlijk herberg heeft voor 6 menschen en stalling voor 8 paarden, muilen of ezels.

8. Geene licentie zal noodig zijn om moutdranken te brouwen of drank te distilleeren, maar brouwers, distilleerders of anderen, uitgesloten personen genoemd in de derde alinea van art. 1, die zoodanige gebrouwe of gedistilleerde dranken verkoopen, zullen eene licentie voor den verkoop van drank bij de groote maat uitnemen, waardoor zij bevoegd worden te verkoopen, op straffe van boete, bepaald op verkoop van drank zonder licentie volgens art. 1 dezer wet. Voor het verkrijgen dezer licentie behoeft geene applicatie gemaakt te worden bij de commissie bepaald in art. 9 dezer wet.

Brouwers en distilleerders behoeven geen licentie tenzij:

Commissie voor
dranklicenties.

9. Er zal eene commissie bestaan in elk district en op elke publieke delverij, voor het behandelen van applicatiën voor dranklicentiën, welke commissie zal genoemd worden «De Commissie voor Dranklicentiën.»

Samenstelling.

10. Deze Commissie zal samengesteld worden als volgt: Op de publieke delverijen uit den Speciaal Landdrost, waar er geen Speciale Landdrost is, uit den Mijncommissaris, in de districten uit den Landdrost van het district, die tevens ex-officio voorzitter der commissie zal zijn, en die zal bijgestaan worden door 4 leden door de Regeering te worden benoemd na overleg met den Staatsprocureur. Deze Commissie zal hoogstens voor twee jaren aangesteld worden, met dien verstande, dat onverschillig den datum hunner aanstelling, de Regeering en de Staatsprocureur voor of op 1 December van elke 2 jaren nieuwe leden zullen aanstellen. De aftredende leden zullen weder kunnen benoemd worden.

De Voorzitter zal aan de Regeering een persoon voorstellen om als Secretaris te ageeren.

Stadsraad kan twee
leden aan commissie
toevoegen.

Waar op een geproclameerd goudveld of standsdorp, of op eenig ander stad of dorp een stadsraad bestaat, zal zoodanige stadsraad het recht hebben twee leden uit zijn midden te benoemen en aan te stellen, die bijgevoegd zullen worden tot de Dranklicentie Commissie.

Quorum.
Macht van den
Voorzitter.

11. Drie leden dezer commissie zullen een quorum maken. Wanneer de stemmen staken zal de voorzitter eene beslissende stem hebben, en zoo er op het door den voorzitter bepaalde uur en dag geen quorum is, zal de voorzitter het recht hebben de commissie te verdagen tot een dag door hem bepaald, waarvan den leden opnieuw door hem kennis zal moeten gegeven worden.

Zittingstijd.

De Commissie ontmoet op den 2den Maandag in de maanden Maart, Juni, September en December, of zoo spoedig mogelijk daarna, voor het behandelen van applicaties voor licentiën enz.

Geen speciale zit-
tingen.

Er zullen geene speciale zittingen der Commissie gehouden worden.

Bezoldiging.

12. De leden van de Drankcommissie ontvangen eene bezoldiging van £2 elk per zittingsdag, en de secretaris van gemelde commissie £2 per zittingsdag en 2s. 6d. voor elke applicatie.

Wie niet bevoegd
zijn lid der commis-
sie te zijn.

13. De volgende personen zullen niet bevoegd zijn te worden verkozen of aangesteld, of indien verkozen of aangesteld, als zoodanig te blijven ageeren als leden van de Dranklicentie-commissie:

- a. De houder van eenige licentie voor den verkoop van bedwelmende dranken.
- b. Eenig brouwer of distilleerder.

- c. Eenig persoon, betrokken in of belang hebbende in eene vennootschap met eenigen houder van zoodanige licentie als voornoemd of met eenigen brouwer of distilleerder.
- d. Eenig persoon, geëmployeerd, hetzij direct of indirect, als een agent met het doel om applicatie voor eene licentie te maken voor eenig ander persoon, voor eenig vennoot of voor eenig persoon alzo geëmployeerd als een agent.
- e. Geen persoon, de eigenaar van eene plaats waarop alreeds eene dranklicentie is verleend, of waarop applicatie voor eene dranklicentie wordt gemaakt.
- f. Geen politiebeambte.
- g. Geen persoon, hetzij de eigenaar of houder van eenig eigendom, of de agent of bestuurder van of een vennoot in eenigen handel of beroep uitgeoefend op eenig eigendom in bezit van eene dranklicentie of die applicatie voor eene dranklicentie gemaakt heeft, of de houder van eenig verband op zoodanig eigendom, zal deel nemen in de discussies of behandeling van eenige applicatie voor of betrekking hebbende op eenige licentie op zoodanig eigendom.
- h. Een ongerehabiliteerde insolvent.
- i. Een persoon die hier of elders een vonnis tegen zich heeft gehad van meer dan zes maanden gevangenisstraf.

Hij, die eene benoeming als lid van eene Dranklicentie-commissie aanneemt of aanhoudt, in strijd met dit artikel, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £500 en gevangenisstraf niet te bovengaannde drie jaren, met of zonder harden arbeid. Strafbepaling.

14. Voor het verkrijgen eener licentie, den verkoop van wijnen, sterke- of moutdranken binnen deze Republiek wettigende, moet de applicant tot dien einde eerst eene applicatie inzenden bij den Secretaris der Commissie voor Dranklicentiën van het district of de delverij, waarin hij zijne bezigheid wil uitoefenen. De Secretaris zal dezelve dadelijk registreeren in een daartoe aangelegd boek, doen publiceeren als in art. 15 bepaald en voor de Commissie bij hare eerstvolgende zitting voorleggen. Hoe applicatie moet worden geuraakt voor een licentie.

De applicatie zal moeten vergezeld gaan van een bedrag tot dekking der kosten van de publicatie, en een zegel dragen van 12s. 6d. Zegel op applicatie.

Formaliteiten in acht te nemen bij applicaties.

15. De applicaties voor bovengenoemde doeleinden, zullen minstens zes weken vóór de zitting der Commissie ingeleverd worden bij den Secretaris der Commissie voor Dranklicentiën van het district of de delverij, waarin de plaats gelegen is waarvoor applicatie gemaakt wordt. De Secretaris zal verder de applicatie doen aanplakken aan de kantoordeur van den ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie alsook op het erf of aan het huis of vertrek waarvoor licentiën worden aangevraagd en doen plaatsen minstens eenmaal in een der locale nieuwsbladen, indien die er zijn, in de Hollandsche taal, en eenmaal in de «Staatscourant,» verschijnende minstens éene maand vóór de zitting der Commissie.

Indiening van bezwaren tegen applicaties.

Alle objectiën en bezwaren tegen het toestaan van eenige applicatie, zullen schriftelijk ingediend worden bij den Secretaris en kennis derzelve te worden gegeven aan applicant door den persoon of personen objecteerende. Dit zal geschieden persoonlijk of per aangeteekenden brief minstens vijf dagen vóór de zitting der Commissie.

Deze bepaling zal niet van toepassing zijn op bezwaren ingediend door landsambtenaren of beambten van eenigen Stadsraad.

Applicanten voor dranklicentiën moeten persoonlijk voor de Dranklicentie-Commissie verschijnen.

Doorwien applicant zich kan laten vertegenwoordigen.

Aan eenigen applicant zal het vergund zijn zich voor de Commissie te laten vertegenwoordigen, doch alleen door volgens Landswetten behoorlijk geadmitteerde en gelicentieerde advocaten, procureurs en wetsagenten.

Geen licenties voor verkoop op mijnpachten enz. en in compounds.

16. Het verleenen van licenties tot verkoop van eenige soorten van dranken op eenigen grond uitgegeven als mijnpacht, claim, bewaarplaats, machineriënstandplaats of waterrecht of op standplaatsen gelegen op eenige der genoemde localiteiten of op gronden uitgehouden volgens art. 55 van wet, no. 19, 1895 (Goudwet) of in eenigen compound, is geheel verboden.

Aan wien geen dranklicentie zal worden verleend.

¹⁾ 17. Geene dranklicentie zal worden verleend aan:

- a. Een persoon, die hier of elders een vonnis tegen zich heeft gehad van meer dan zes maanden gevangenisstraf.
- b. Iemand, die niet binnen de Zuid-Afrikaansche Republiek woonachtig is.
- c. Een ongerehabiliteerde insolvent.
- d. Een persoon beneden de 21 jaren.

Licentie verleend aan een onbevoegde is van nul en geener waarde.

Indien het later moge blijken, dat eene licentie verleend is aan of getransporteerd is op eenige persoon, onbevoegd zooals hierboven omschreven, zal de licentie van nul en geener waarde beschouwd worden en zal het gebouw, waar de bezigheid gedreven werd, onmiddellijk

¹⁾ Zie Gouvernements-kennisgeving dd. 5 October 1896, No. 397.

gesloten worden op bevel van den Landdrost of Ambtenaar, belast met de crimineele jurisdictie. Eenige licentiegelden, daarvoor betaald, zullen door de Regeering niet teruggegeven worden. Aan een persoon, wiens applicatie voor eene dranklicentie door de commissie wegens overtreding der Drankwet is geweigerd geworden, zal geene licentie binnen 2 jaren na zoodanige weigering worden verleend. Indien eenige licentie gecancelleerd wordt bij rechterlijk vonnis, zal voor dezelfde localiteit geene licentie voor het verkoopen van wijnen, sterke- of moutdranken verleend worden voor een tijdperk van 2 jaren van af datum van vonnis.

Wanneer eene licentie volgens dit artikel wordt verbeurd verklaard, en de licentiehouders appel aantekent, zal de licentie, niettegenstaande appel, gerekend worden verbeurd te zijn tot dat het Hooggerechtshof beslissen zal, en zal het gebouw of de gebouwen onmiddelijk gesloten worden en de verkoop van wijnen, sterke- of moutdranken verboden zijn.

Geene dranklicentie hoegenaamd zal aan kleurlingen uitgereikt worden.

De Commissie zal bij de behandeling der applicaties voor dranklicentiën, de klachten der politie en speurpolitie behoorlijk in consideratie moeten nemen, alsook de klachten der Mijnspecteurs op de delverijen, en het getal der licenties beperken naarmate de bevolking eener streek, zoodat niet meer dan 4 licenties verleend worden van een persoon tot 500 en niet meer dan 1 licentie voor elke 400 boven de 500 blanke mannelijke personen boven de 16 jaren.

De Commissie zal het recht hebben nieuwe licentiën of de vernieuwing van reeds verleende licentiën te weigeren zonder opgave van redenen. De Commissie kan eene licentie verleenen onder zulke voorwaarden als zij zal bepalen, welke voorwaarden in de licentie moeten vermeld worden. Wanneer de Commissie het noodig oordeelt zal zij gerechtigd zijn om eenig persoon onder eede te ondervragen en indien het bevonden wordt dat de getuige eene valsche verklaring heeft afgelegd, zal hij beschouwd worden te hebben gepleegd de misdaad van meened en volgens wet gestraft worden.

18. De Voorzitter zal, met inachtneming van art. 17 dezer wet, het recht hebben licentiën te transporteren van den eenen persoon op den anderen voor dezelfde plaats waar zoodanige bezigheid gedreven wordt.

Voor elk zoodanig transport zal een recht van 10s. geheven worden, opgeplakt in zegels op de applicatie.

De Commissie zal het recht hebben om reeds verleende licenties te transporteren van de eene plaats naar de andere, tegen betaling van 10s. in zegels zooals hierboven bepaald.

Een persoon, wiens licentie is gecancelleerd kan in 2 jaar geen licentie krijgen

Bij aantekening v. appel mag niet doorgegaan worden met verkoop van drank enz.

Kleurlingen kunnen geen lic. verkrijgen.

Commissie moet achtgeven op klachten van politie.

Commissie kan zonder opgave v. redenen licenties weigeren.

Transport v. licentie

Van deze applicatie tot overdracht moet zes weken kennis geschieden, zooals neergelegd in art. 15 dezer wet.

Wanneer door brand of andere onvoorziene omstandigheden zulks dringend wordt vereischt, zal de Voorzitter der Dranklicentie-commissie het recht hebben onder nadere beslissing van de Commissie eene licentie te verplaatsen van de eene plaats naar eene andere plaats, gebouw of vertrek.

Vergunning voor hoogstens 6 dagen op andere plaats te verkoopen.

In speciale gevallen heeft de Voorzitter der Dranklicentie-commissie het recht aan geclicentieerde Drankhandelaars, op aanvraag, toestemming te verleenen ook op andere plaatsen drank te verkoopen voor een tijdperk geen zes dagen te bovengaande, tegen betaling per dag van £1 in zegels, opgeplakt op den verlofbrief.

Strafbepalingen tegen hem die licentie gebruikt in strijd met den inhoud daarvan.

19. Ieder, die eene licentie heeft voor het verkoopen van wijnen-sterke of moutdranken, en zulks doet op eene wijze of plaats in strijd met zijne licentie, zal voor de eerste overtreding gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50; voor de tweede overtreding met eene boete van hoogstens £100; en voor de derde overtreding met eene boete van hoogstens £200; deze boete bij wanbetaling te worden vervangen door gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van hoogstens drie, zes en twaalf maanden respectievelijk. Geen transport eener licentie zal verleend worden binnen 6 maanden na de veroordeeling van den houder der licentie wegens overtreding van een der bepalingen dezer wet.

Kennisgeving der beslissing v. d. Commissie aan betrokken ambtenaren.

20. De beslissingen van de Commissie omtrent het goedkeuren of niet van licentiën, overdracht daarvan, enz., zullen zoo spoedig mogelijk aan den ambtenaar belast met het uitreiken der licentiën en aan de ambtenaren der prosecutie, binnen het ressort, waar de licentie verleend is, worden medegedeeld, die dan zullen handelen overeenkomstig de beslissingen der Commissie.

Welke licentiehouder borg moet stellen.

21. Zoodra eene licentie bij de kleine maat of voor hotels langs den weg zal vergund zijn aan eenigen persoon, die daarom aanzoek gedaan heeft, zal zulk een persoon eene borg-akte passeeren voor den ambtenaar belast met het uitreiken der licentiën en die mits deze geautoriseerd is zulk een borgtocht te nemen voor de som van £200 sterling, met twee goeode borgen, die solidair aansprakelijk zullen zijn.

Uithangbord.

Vorm van borg-akte volgens Schedule afdeling A.
22. Eenig persoon eenige licentie bij de groote of kleine maat verkregen hebbende als voormeld, zal op eene zichtbare plaats aan de buitenzijde van het gebouw waaruit wijnen, sterke of moutdranken verkocht worden, een uithangbord aan den muur plaatsen of vasthechten, waarop in groote zichtbare en leesbare letters van ten minste twee duim in lengte zal geschilderd zijn, zijn

volle naam, of in geval van vennootschappen de naam of titel der firma of de vennootschap, en onder dezen naam of titel de woorden «Gelicentieerde Handelaar,» of «Handelaar in wijnen, sterke of moutdranken bij de groote of kleine maat,» naar het geval mocht zijn, en zal zulk uithangbord in goeden staat houden gedurende de voortdoring zulker licentie; en in gebreke blijvende van zulk uithangbord vast te hechten of hetzelve in een staat te houden op de wijze als voorzeggd, zal hij vervallen in en onderworpen zijn aan eene boete van ten hoogste £5, en in geval het geheele opgelegde bedrag der boete en van de kosten niet binnen drie dagen na uitspraak des Rechters zal betaald zijn, dan tot gevangenisstraf van ten hoogste eene maand, tenzij de boeten en onkosten vroeger betaald worden. Doch niets in deze wet vervat zal uitgelegd worden alsof er eenig uithangbord vereischt wordt, vastgemaakt of geplaatst te worden voor een hotel, kost- of logieshuis of club.

Uitzondering.

23. Iemand, die geene zoodanige licentie zal hebben verkregen als voormeld, en eenig zulk uithangbord zal vasthechten voor of aan zijn huis, winkel, of pak-huis, of eenige andere plaats, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden.

Strafbepaling tegen 't hebben van zulk uithangbord zonder licentie.

24. Een gelicentieerde drankverkooper zal niet het recht hebben een kleurling achter eenige «bar» als bediende te employeeren om wijn, sterke- of moutdranken te verkoopen, te geven, of op eenige andere wijze af te staan aan eenig cliënt.

Geen kleurling mag bar-bediende zijn.

Bij overtreding van bovengenoemde bepaling zal de licentiehouder gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25 en bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden.

25. Een gelicentieerd kantien,- bar,- of bierhalhouder in eene stad, dorp, standsdorp of delverij zal geene klanten toelaten, zijn tot drankverkoop bestemd vertrek binnen te komen of te verlaten langs eene achter of zijdeur of door eene deur die gemeenschap heeft met een winkel of bezigheid onder verbeurte, bij de eerste overtreding eener boete van hoogstens £10, of bij niet-betaling daarvan gevangenisstraf van niet meer dan eene maand; voor eene volgende overtreding eene boete van hoogstens £20, of bij niet betaling daarvan, gevangenisstraf van hoogstens 3 maanden; voor eene derde overtreding eene boete van niet meer dan £50, of bij niet-betaling gevangenisstraf van hoogstens 6 maanden, met verbeurte van licentie.

Bepaling omtrent den toegang tot een kantien.

26. Het zal aan een gelicentieerden drankverkooper bij de kleine maat niet geoorloofd zijn in hetzelfde vertrek eenige bezigheid te drijven behalve den verkoop van

In een lokaal tot drankverkoop bestemd mag niets anders verkocht worden dan enz.

dranken onder deze wet en tabak, sigaren en sigaretten bij de kleine maat.

In eene lokaliteit, waar eene winkelbezigheid uitgeoefend wordt, is het verboden drank te schenken, hetzij tegen betaling of voor niet.

Bij overtreding zal de licentiehouders gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25, bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden.

27. Indien een gelicentieerde drankverkooper onder de voorzieningen dezer wet een ander zal toelaten tot het bestuur, opzicht of de leiding van het gebouw of gebouwen waarvoor of waarin hij licentie houdt om sterke of moutdranken te verkoopen, gedurende zijne afwezigheid, of op eenige andere wijze langer dan 28 achtereenvolgende dagen, zonder voorafgaande schriftelijke vergunning van den Landdrost of ambtenaar der crimineele jurisdictie, zal hij onderhevig zijn aan eene boete van £50 niet te bovengaande, bij wanbetaling gevangenisstraf niet te bovengaande drie maanden.

28. Op schriftelijk verzoek van beide partijen, geteekend in tegenwoordigheid van twee getuigen, zal de Landdrost of ambtenaar der crimineele jurisdictie het recht hebben eenige licentie onder deze wet tijdelijk aan een ander over te dragen om gemelde bezigheid zooals bovengenoemd voor den gelicentieerden drankverkooper te besturen voor een tijdperk door hem te worden bepaald. Voor zulk tijdperk zal dan deze bestuurder verantwoordelijk zijn voor alle overtredingen van deze wet, of eenige latere wetten regelende den verkoop van dranken, op gelijke wijze omschreven in art. 49 van deze wet.

29. Een licentiehouders onder deze wet zal geen drank mogen verkoopen of eenige zijner kamers of vertrekken in zijn gebouw of gebouwen tot den verkoop van zulke dranken als voormeld open houden, noch toelaten dat drank in eenige van dezulke gedronken of gebruikt zal worden, gedurende eenig gedeelte van den Zondag, Goeden Vrijdag, Paaschmaandag, Pinkstermaandag, Dingsdag en Kerstdag, of tusschen de uren van 9 des avonds en 6 in den morgen van eenigen anderen dag, uitgezonderd in de door de Commissie goedgekeurde hotels, kost- en logieshuizen, waarin aan inwonenden, kostgangers bij maaltijden drank zal mogen verschaft worden, die zij noodig hebben, met dien verstande dat niets in dit artikel vervat betrekking zal hebben op den verkoop van drank in de door de Regeering goedgekeurde «clubs».

Overtredingen van bovengemelde bepalingen zullen gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste 2 maanden.

Vergunning v. Landdrost noodig om voor langer dan 28 dagen de leiding van een dranklokaal te laten waarnemen.

Tijdel. overdracht van een licentie.

Wanneer een licentiehouders geen sterke dranken mag verkoopen.

Uitzondering.

30. De Landdrost of ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie, zal het recht hebben om aan gelicentieerde drankverkoopers bij de kleine maat verlof te geven open te houden na 9 uur des avonds tot 12 uur des avonds op werkdagen.

Verlof tot verkoop van 9—12's avonds.

Dit verlof kan verleend worden voor een tijdperk van hoogstens eene maand met recht van terugname.

De verlofbrief zal een zegel dragen berekend tegen 2s. 6d. per dag.

Eenig persoon, openhoudende zonder verlof als bovenvermeld, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste twee maanden.

Strafbepaling.

31. Een kleurling in bezit gevonden van wijn, sterke- of moutdranken, mits niet zulken wijn, sterke- of moutdrank wettig vervoerende in den dienst van zijnen dienstheer, zal gestraft worden met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden, ook zullen hem slagen kunnen toegediend worden vijf en twintig niet te bovengaande. De dank bij hem gevonden zal verbeurd verklaard worden ten voordeele van 's lands kas.

Strafbepaling tegen kleurling in bezit gevonden van wijn of sterke drank.

32. Eenig persoon, die eene geschreven toestemming of een verlofbrief uitreikt aan eenig kleurling niet in zijn dienst zijnde, of die eenige geschreven toestemming of verlofbrief vervalscht, of eenigen kleurling, die zoodanigen verlofbrief uitreikt, hetzij voor zichzelf of voor anderen, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £100, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden. In geval van kleurlingen kunnen ook geeselslagen worden toegevoegd van ten hoogste vijf en twintig.

Strafbepaling tegen onwettige uitreiking v. verlofbrief.

33. Niemand zal met of zonder licentie wijnen, sterke of moutdranken verkoopen, geven, verruilen of op eenige andere wijze afstaan aan eenig kind onder de zestien jaren, of aan eenig persoon reeds onder den invloed van eenigen sterken of bedwelmenden drank, op straffe bij overtreding van dit art. van eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling, gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden.

Verkoop van drank aan kinderen en dronken personen verboden.

34. Niemand zal met of zonder licentie wijnen, sterke of moutdranken, aan eenigen persoon mogen verkoopen, verruilen, geven of op eenige andere wijze afstaan of toereiken, wanneer hij door den Landdrost of ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie, of den man of de vrouw of eenigen anderen aanverwant van zoodanigen persoon, of door eenigen anderen in hem belangstellenden persoon, zal gewaarschuwd zijn, dat hij of zij in de gewoonte is zich aan dronkenschap schul-

Verkoop van drank aan personen waartegen gewaarschuwd is, verboden.

Strafbepaling.

dig te maken en door zoodanigen Landdrost of ambte-
naar, belast met de crimineele jurisdictie, aanverwant
of anderen belangstellenden persoon verzocht wordt aan
zulken persoon als voormeld geene wijnen of eenige
andere bedwelmende dranken te verkoopen, of op
eenige andere wijze af te staan. In geval van eenige
overtreding van de bepalingen in deze afdeeling ver-
vat, of eenig gedeelte daarvan, zal de overtreder onder-
worpen zijn bij de eerste overtreding, aan eene boete
van ten hoogste £15, of gevangenisstraf, met of zonder
harden arbeid van ten hoogste drie maanden; en
bij elke volgende overtreding aan eene gevangenis-
straf van ten hoogste zes maanden, met of zonder
harden arbeid, en daarenboven gehouden zijn tot schade-
vergoeding van boete of eenig ander leed aan den persoon
aan wien hij zulken drank als voormeld zal hebben
verkocht of toegereikt, en waarin zoodanige persoon
tengevolge daarvan mocht zijn vervallen, zoomede tot
vergoeding van alle schade door zoodanigen persoon,
alzo onder den invloed des drankhandelende, aan
eenigen anderen persoon of van de bezittingen van
eenigen anderen persoon toegebracht of veroorzaakt.

Schuld voor drank
in strijd met dit ar-
tikel geleverd is niet
invorderbaar.

In geval van eenige verkoopning van wijnen, sterke
of moutdranken in enig geval als voormeld op credit,
zal het koopbedrag niet in enig Gerechtshof kunnen
worden verhaald.

Hotels langs den
weg.

34a. In het vervolg zal geene licentie voor hotel langs
den weg vernieuwd worden, tenzij de applicant een cer-
tificaat van den Veldkornet van zijne wijk of den Land-
drost van zijn district overlegt verklarende, dat op de
plaats waarop de vernieuwing aangevraagd wordt er be-
hoorlijk herberg voor zes menschen is en stalling voor
acht paarden, muilen of ezels.

In geval van nieuwe applicaties zal de persoon aan
wien eene licentie voor een hotel langs den weg verleend
is, verplicht zijn binnen twee maanden na het toestaan
van zoodanige licentie, behoorlijk herberg te hebben
voor personen en dieren zooals hierboven vermeld.

Bij niet voldoening aan de bepalingen van alinea 1
van dit artikel zal de licentie door de Commissie ge-
weigerd worden.

Bij niet voldoening van alinea 2 van dit artikel zal
de licentie teruggetrokken worden door de Commissie
of den landdrost.

Hotels enz. in dor-
pen enz.

35. In steden, dorpen of publieke delverijen zal
geen hotel-, kost- of logieshuislicentie volgens wet
no. 13 van 1887 voor gebouwen worden uitgereikt, waar
ook wijnen, sterke- of moutdranken verkocht worden,
zonder toestemming der Commissie, die zich eerst ver-
gewissen zal, dat de gebouwen geschikt zijn voor dit

doel en dat de bezigheid daarin gedreven, die is van een bona fide hotel, kost- of logieshuis.

36. Tot de betere instandhouding van de publieke rust en orde, zal het eenigen Landdrost, Vrederechter, Veldkornet of Politiebeambte binnen zijne jurisdictie, geoorloofd zijn ten allen tijde binnen eenig gebouw, erf, plaats of standplaats van eenigen gelicentieerden drankverkooper te gaan waar eenig oproer of rustverstoring plaats vindt of plaats gevonden heeft, of wanneer personen zich daar bevinden op volgens deze wet verboden uren of dagen, of dat bevonden wordt bezocht te worden door mannen en vrouwen van algemeen bekende slechte faam en karakter, ten einde alle oproermakende en rustversturende of drinkende lieden, zijnde geene bona fide daar wonende personen, daar gevonden te verwijderen of in veilige bewaring te stellen, en indien de houder der licentie van eenig zulk huis, of zijn plaatsvervanger of ondergeschikte eenige der bovengemelde ambtenaren weigeren zal toe te laten of hen zal tegenhouden of verhinderen om hun plicht uit te oefenen, zal hij gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden.

Binnentreding en verdere bevoegdheid v. Landdrost enz. in geval van rustverstoring.

Het wordt verder verstaan dat ingeval van weigering om den ambtenaar als bovenvermeld toe te laten, zullen zij, desnoods met geweld, het recht hebben het huis, vertrek of plaats binnen te gaan.

Strafbepaling op verzet.

37. De Landdrost of ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie, of eenig Vrederechter, Veldkornet, of Assistent Veldkornet, zal gerechtigd zijn, wanneer er oproer of wanorde plaats vindt of plaats gevonden heeft, eenig drankhuis te sluiten of te doen sluiten voor een tijdperk, ééne maand niet te bovengaande, en indien iemand tegen het bevel van genoemden ambtenaar toch openhoudt, zal hij gestraft worden met een boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden, en zal zijne licentie verbeurd kunnen verklaard worden.

Wanneer sluiting v. een drankhuis door Landdrost enz. kan geschieden.

De ambtenaar bovengenoemd zal dan binnen 3 dagen een volledig rapport met alle stukken aan den Staatsprocureur zenden, die hiermede gemachtigd wordt naar bevind van zaken, het tijdstip hierboven gesteld te verminderen indien hij zulks wenschelijk moge achten.

Rapport aan Staatsprocureur.

38. Iemand door den Landdrost, Veldkornet, Vrederechter of Politiebeambte gevonden in staat van dronkenschap of dronken en ongereed, of dronken en geraasmakend op of aan eene straat, weg of laan, of in een publiek huis, winkel, pakhuis, hotel of welke plaats ook, zal zonder lastbrief gearresteerd kunnen worden, en

Dronkenschap op den openbaren weg enz.

Strafbepaling.

wanneer dit 's avonds het geval is, geplaatst worden in een gevangenis achter slot, of in een huis van verbetering en zal in elk geval, zonder uitstel worden gebrachten eerstvolgenden dag of zoo spoedig mogelijk daarna, wanneer die geen Zondag of publieke feestdag is, voor den Landdrost of Vrederechter, die aldaar rechtsbevoegd is. Elk zoodanige persoon zal, na schuldig bevonden te zijn, beboet worden met ten hoogste £1 voor de eerste overtreding, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid en met of zonder schraal diëet van ten hoogste veertien dagen; in geval van herhaalde overtreding met eene boete van ten hoogste £5, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid en met of zonder schraal diëet van ten hoogste ééne maand. In geval van kleurlingen zoodanig gearresteerd, kunnen ook geeselslagen worden toegevoegd van ten hoogste vijftien voor de eerste overtreding en ten hoogste vijf en twintig voor verdere overtredingen.

Wanneer huiszoeking kan plaats hebben.

39. Eenig Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, Publieke Aanklager, Resident-Vrederechter, Vrederechter of Veldkornet, zal, indien hij door eene beëdigde verklaring tevreden is, dat er gegrond vermoeden bestaat, dat er op eenige plaats, in eenig gebouw, vertrek of in eenig voertuig hoe ook genaamd, wijn, sterke- of moutdrank verkocht is of daar gehouden wordt met het doel om te verkoopen, zonder dat de eigenaar, bewoner of rechthebbende eene licentie heeft onder deze wet, gemachtigd zijn eenen lastbrief tot huiszoeking te verleenen. De persoon of personen, den lastbrief uitvoerende, zullen, desnoods met geweld, het huis of plaats of voertuig genoemd in den lastbrief, binnengaan, en eenige wijnen, sterke- of moutdranken in beslag nemen met de vaten of bottels en kisten, die de dranken bevatten en de persoon of personen in wiens of wier bezit genoemde dranken gevonden worden in wettige hechtenis te nemen.

Inbeslagneming der dranken.

De eigenaar, bewoner of rechthebbende zooals boven vermeld indien schuldig bevonden, zal gestraft worden volgens art. 1 dezer wet en alles wat in beslag genomen is, verbeurd worden verklaard aan 's lands kas, met dien verstande dat de billijke kosten van de inbeslagneming zullen vergoed worden uit de opbrengst der in beslag genomen goederen.

Bevoegdheid van Landdrost enz. in geval er verdenking bestaat dat iemand drank verkoopt zonder licentie.

40. Wanneer eenig persoon, onder eede, informatie aan den Landdrost, Resident-Vrederechter of ambtenaar met gelijke jurisdictie, zal geven en waarschijnlijk redenen zal aantoonen waarom hij iemand verdacht houdt van eenige der dranken als voormeld zonder licentie te verkoopen, zal het voor zulken Landdrost, Resident-Vrederechter of ambtenaar met gelijke

jurisdictie, binnen zijne jurisdictie geoorloofd zijn om zulken verdachten persoon voor hem te dagvaarden, zoo ook eenig ander persoon welken zulk een ambtenaar zal vermeenen in staat te wezen van zulke zaak, goede getuigenis te geven, om voor hem geëxamineerd te worden op de beschuldigingen tegen zulk een verdachten persoon en zoo zulke personen, aldus als getuigen gedagvaard, zouden weigeren te verschijnen of zullen weigeren om onder eede onderzocht te worden en getuigenis te geven als voormeld, zal het den gezegden Landdrost, Resident-Vrederechter of anderen ambtenaar als voormeld, geoorloofd zijn om ieder zulken overtreders in hechtenis te stellen voor ten hoogste eene maand, of tot dat hij niet langer weigeren zal geëxamineerd te worden en getuigenis te geven als voormeld.

41. Eenige Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, en eenige Resident-Vrederechter zal gerechtigd zijn, op redelijke gronden van suspicie bij hem aangebracht, dat daar eenig persoon handelt in drank in strijd met de bepalingen dezer wet, een lastbrief te verleenen tot onderzoek van den winkel of ander gebouw waarin men vermoedt dat drank aangehouden wordt.

Lastbrief tot onderzoek.

42. Eenige Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, Resident-Vrederechter, Vrederechter, Veldkornet of Publieke Aanklager, Hoofd van Politie of Hoofd van het Speurder-Departement of eenige Politiebeambte schriftelijk door hen gemachtigd, zal het recht hebben een huis of vertrek binnen te gaan waar wijnen, sterke of moutdranken verkocht worden en inzage te eischen van de licentie. Wanneer die niet vertoond wordt en geene gegronde redenen opgegeven worden voor het niet vertoonen derzelve, zal de gelicentieerde drankverkooper gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10, of gevangenisstraf van ten hoogste eene maand.

Landdrost enz. kan vertooning der licentie vorderen.

Strafbepaling.

43. Indien eenig gelicentieerde drankverkooper beschuldigd staat van eenige overtreding dezer wet, zal hij in het Hof zijne licentie inleveren. Dit document zal voldoende bewijs zijn dat hij de gelicentieerde drankverkooper is bedoeld in de zaak in kwestie. Wordt hij schuldig bevonden, zal het Hof er achterop het vonnis endosseeren, doch in geval dat een vonnis in appèl vernietigd wordt, zal zulks ook door het Lager Hof er achterop geëndosseerd worden. Indien de beschuldigde de licentie niet produceert of geene gegronde redenen opgeeft, zal hij bij hetzelfde verhoor en zonder dat eenige verdere stappen noodig zijn, gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10, bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste eene maand.

Licentie is voldoende bewijs dat iemand drankverkooper is.

Strafbepaling.

Diening der dag-
vaarding in straf-
vervolgingen.

Wanneer een gelicentieerde drankverkooper ge-
dagvaard wordt wegens overtreding van eenige bepaling
dezer wet, of eenige latere wetten regelende den ver-
koop van sterke of moutdranken, en de gerechtsbode
niet in staat is deze dagvaarding persoonlijk te dienen,
kan hij volstaan met eene kopie er van aan te hech-
ten of te laten in het gebouw waar de drank verkocht
werd. Wanneer 14 dagen daarna de gelicentieerde,
drankverkooper zich niet zal aangemeld hebben bij het
Hof van den Landdrost of ambtenaar der crimineele
jurisdictie, vermeld in de dagvaarding, zal de publieke
aanklager bij het Hof applicatie maken om gemeld ge-
bouw of gebouwen onmiddelijk voor den verkoop van
sterke of moutdranken te sluiten, het Hof zal dan het
recht hebben last te geven, zonder eenige verdere pro-
cedure hieraan te voldoen en de licentie te cancelleeren.

De griffier van het Hof zal, nadat de licentie door
hem geëndosseerd is, den Secretaris van de Dranklicentie
Commissie kennis geven van zoodanigen persoon.

Drankverkooper
wordt beschouwd te
zijn zonder licentie,
tenzij hij die ver-
toont enz.

44. Bij het nemen van stappen tegen eenigen ver-
kooper, handelaar of eigenaar van drank, die zonder
licentie of in strijd met zijne licentie drank verkoopt,
zal zoo iemand beschouwd worden als niet gelicentieerd
of niet de licentie, waaronder hij beschuldigd wordt
gehandeld te hebben, hebbende totdat hij bij het onder-
zoek der zaak zijne licentie vertoont of bewijst dat hij
die heeft.

Verbeurdverklaring
der licentie in geval
van onzedelijkheid d.

45. Indien eenige gelicentieerde drankverkooper
toelaat, dat eenige zijner gebouwen of vertrekken gebruikt
worden voor onzedelijke doeleinden, zal de Landdrost
of ambtenaar belast met de Crimineele Jurisdictie, na
behoorlijk bewijs, gerechtigd zijn de licentie verbeurd
te verklaren, en gemeld gebouw of vertrek te sluiten
voor den verderen verkoop van dranken onder deze wet.

Gevallen waarin
schuld voor gelever-
de drank niet in vor-
derbaar is.

46. Niemand zal gerechtigd zijn eenige zaak, actie
of proces te mogen instellen of brengen, tot verhaal
van eenige som gelds voor of op rekening van eenige
wijnen, sterke- of moutdranken, op crediet verkocht
in eenige hoeveelheid minder dan de hoeveelheid
toegelaten onder eene licentie bedoeld onder *b* van art.
4 van deze wet te verkoopen, en in geval enig per-
soon van iemand enig onderpand bij wijze van securi-
teit voor de betaling van eenige som of sommen gelds
voor zulke dranken aldus verschuldigd nemen of ont-
vangen zal, of in betaling daarvan enig artikel, wat
het ook zij, in de plaats van geld nemen of ontvangen
zal, zal hij onderhevig zijn aan eene boete van ten
hoogste £20 voor ieder pand zoo aangenomen of door
hem ontvangen en de persoon of personen aan wien
zulk pand behooren zal, zal hetzelfde recht hebben tot

Strafbepaling tegen
het aannemen van
panden.

terugbekoming van zulk pand, of de waarde daarvan, als ware het niet als een pand gegeven.

47. Waar iemand, die geene licentie om bij de kleine maat te verkoopen heeft, aan iemand anders drank geeft waarvoor hij consideratie ontvangt, ofschoon hij voorgeeft dat die consideratie ontvangen is voor iets anders, zal hij, niettegenstaande dat zoodanige consideratie in daad en in werkelijkheid gedeeltelijk voor iets anders gegeven is, schuldig gevonden mogen worden aan verkoopen van drank zonder licentie en gestraft worden met de straf voor die overtreding vastgesteld.

48. Publieke Aanklagers der verschillende Hoven zullen verplicht zijn, in alle gevallen waar kleurlingen wegens dronkenschap worden voorgebracht, het meest nauwkeurig onderzoek in te stellen naar de oorzaak van de dronkenschap en de plaats waar en de persoon door wien aan hen drank is verschaft, ten einde prosecutie tegen den persoon te kunnen instellen, wegens onwettigen handel in sterke dranken.

Zoo de kleurling, wegens dronkenschap voorgebracht, weigert den naam te noemen van den persoon, die hem den drank verstrekt heeft, de plaats aan te toonen alwaar hij zulken drank verkregen heeft, zal hij gestraft worden met eene boete van ten hoogste £5, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste een maand en met of zonder geeselslagen vijftien-twintig niet te bovengaande.

49. Ieder gelicentieerde drankverkooper zal verantwoordelijk zijn voor eenige overtreding en alle overtreding dezer wet, die in zijn gebouw of vertrek gepleegd wordt of worden, al wordt zoodanige overtreding gepleegd door zijn bediende, ondergeschikte plaatsvervanger of door eenig ander persoon. Wanneer het echter duidelijk mocht blijken, dat zoodanige overtreding gepleegd werd met het doel om zoodanigen drankverkooper als voormeld te benadeelen of gestraft te krijgen, zal zoodanige drankverkooper niet verantwoordelijk zijn voor zoodanige overtreding.

50. Het is aan eenigen gelicentieerden drankverkooper verboden aan een politiedienaar of gevangenenbevaarder, gedurende den tijd dat hij op wacht of gedurende de uitvoering van zijn plicht is, eenige wijnen, sterke- of moutdranken te verkoopen, te geven, te verruilen of op eenige andere wijze af te staan, op straffe van eene boete van ten hoogste £10, of gevangenisstraf van ten hoogste eene maand.

51. Een politiebeampte zal noch direct noch indirect eenig belang mogen hebben in of tot eenige bezigheid waar wijn, sterke- of moutdranken worden verkocht, noch zal hij direct of indirect van eenig gelicentieerden drank-

Bepalingen tegen ontduiking v. verbod drank te verkoopen zonder licentie.

Onderzoek in te stellen waar een kleurling dronken geworden is.

Strafbepaling tegen kleurling die weigert plaats te noemen.

Drankverkooper verantw. voor zijn ondergeschikten.

Uitzondering.

Verbod om aan politiedienaar enz. in dienst drank te schenken.

Politiebeampte mag geen belang hebben in drankbezigheid.

verkooper eenige gift of gunst mogen ontvangen. Bij overtreding zal de schuldige politiebeambte worden gestraft met eene boete niet te bovengaande £500 en gevangenisstraf niet te bovengaande 12 maanden met of zonder harden arbeid.

Jurisdictie.

52. Alle overtredingen tegen deze wet zullen voor den Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, of Resident-Vrederechter, binnen wiens jurisdictie zij gepleegd zijn, mogen worden gebracht en door hem beslist.

Verkoop van drank in executie.

53. Niets in deze wet vervat, zal strekken of uitgelegd worden te strekken eene licentie te vereischen ten verkoop van eenige der dranken voormeld, door een baljuw of anderen beambte handelende uit kracht en autoriteit van eenig Hof, Rechter of Landdrost, of door curatoren in insolvente boedels, of executeuren testamentair en datief.

Verkoop van drank op delverijen.

54. De bepalingen met betrekking tot publieke delverijen zijn ook van toepassing op die stukken grond die, hetzij door wet, hetzij door Regeeringsbesluit, gebracht zijn onder de jurisdictie van den ambtenaar op de delverij.

Toekenning v. deel der boete aan aanbrenger.

55. De Regeering zal een deel, doch niet meer dan een derde van de opgelegde en betaalde boete kunnen toekennen aan den aanbrenger.

Herroepingsclausule.

56. Alle vorige wetten en bepalingen voor den verkoop van wijnen, sterke- of moutdranken tot nu toe van kracht, worden hiermede herroepen.

Inwerkingtreding.

57. Deze wet treedt in werking op den 1sten Januari 1897.

De volgende artt. blijven kracht van wet behouden ingevolge Tweede Volksraadsbesluit, art. 875, dd. 22 Juli 1896: art. 4 letter *d*, art. 7 letter *d*, art. 21 en art. 34a.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Sept. 1896.

A. Borgacte voor verkoop van drank.

Vormen.

Compareerde voor mij
 op dezen dag van
 wonendé te die verklaart schuldig te
 zijn aan den Staatsprocureur der Zuid-Afrikaansche Re-
 publiek, of zijne wettige opvolgers in dat ambt, de som
 van £ sterling, en
 en
 verklaren elk schuldig te zijn aan gemelden Staatspro-
 cureur de som van £ sterling, te worden in-
 gevorderd van hunne wederzijdsche goederen en gronden,
 wanneer gezegde
 zich aan eenige overtreding der drankwet schuldig maakt.
 Aldus gedaan enz., enz.

B. Vorm van licentie bij de groote maat.

Ik (vul in naam en kwaliteit van ambtenaar) van
 verklaar op dezen dag van
 bij dezen wonende te
 gemachtigd en bevoegd om wijnen, sterke- of mout-
 dranken te verkoopen bij de groote maat te
 en niet elders voor van den
 dag van 189 en niet langer.
 (Get.)

Betrekking.

C. Vorm voor licentie bij de kleine maat.

Ik (vul in naam en kwaliteit van ambtenaar) van
 verklaar op den dag van
 bij dezen wonende te
 gemachtigd en bevoegd om wijnen, sterke, of mout
 dranken te verkoopen bij de kleine maat te
 en niet elders voor van den
 dag van 189 en niet langer
 (Get.)

Betrekking.

D. Verlofbrief volgens art. 30.

Verlof wordt hiermede verleend aan den gelicenti-
 eerden drankverkooper om zijn, haar
 of hun gebouw, voor het doel van verkoop van drank,
 overeenkomstig de wet, open te houden tot 12 uur 's avonds
 Geldig voor dagen, zijnde van af den
 dag van tot den
 dag van 189 .
 (Get.)

Betrekking

WET N°. 18, 1896, ¹⁾

OP HET DRIJVEN VAN HANDEL OP MIJNTERREINEN.

Gewijzigd en vastgesteld door den E. A. Tweeden Volksraad bij art. 1047 zijner besluiten dato 3 Augustus 1896, en door den E. A. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1221 zijner notulen dato 18 Augustus daaropvolgende.

Geen handelslicentie te verleen op gronden voor mijn-doeleinden.

Geen directeur, secretaris etc. v. maatschappijen of mijnbestuurders mogen aandeelhouders zijn in eenige winkel op gronden voor mijn-doeleinden.

Strafbepaling voor werkgever die aan werklui anders betaalt dan in klinkende munt of voor hen borg staat.

Dito voor maatschappij of syndicaat.

Diening van dagvaarding.

Executie.

ARTIKEL 1. Geen handelslicentie mag voor den toekomst verleend of vernieuwd worden op eene plaats of op gronden, afgepend of onder licentie gehouden voor mijn-doeleinden, welke afgesloten of omheind zijn.

2. Geene directeur, secretaris of werkgever van maatschappijen of mijnbestuurders zullen het recht hebben om aandeelhouders te zijn in eenige winkel of bezigheid op gronden opgericht als mijn-terreinen.

Zij zullen noch direct noch indirect aandeelhouders kunnen worden of zijn, op straffe van het bedrag omschreven in art. 5.

3. De werkgever die namens eenige mijnmaatschappij daartoe gemachtigd het loon van werkman of beambte van eenige mijn, of eenig voorschot op dat loon anders dan in gangbare klinkende munt uitbetaalt of die borg staat voor de schulden van zulk een werkman of beambte in eenigen winkel of kantien, wordt gestraft bij de eerste overtreding met eene geldboete van ten hoogste £100 of gevangenisstraf van ten hoogste 1 maand, en bij een tweede of verdere overtreding met eene geldboete van ten hoogste £300 of gevangenisstraf van ten hoogste 12 maanden.

Wanneer de werkgever, als bedoeld in de vorige alinea, is eene maatschappij of een syndicaat, zal bij overtreding van de bepalingen, in die alinea vervat, de maatschappij of dat syndicaat vervolgd kunnen worden.

De diening der dagvaarding tegen zulke maatschappij of syndicaat zal kunnen geschieden of op den secretaris of op een der bestuurders of directeuren.

Bij niet betaling binnen drie dagen zal, zonder verdere procedure, een lastbrief tegen de goederen van die maatschappij of dat syndicaat worden uitgereikt.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 2 September 1896 (no. 852).

4. Eenig persoon, veroordeeld voor het koopen van onbewerkt edel metaal, amalgam of edelgesteenten, of dat hij daarin belang heeft, zal niet kunnen handeldrijven op eenig mijneigendom na zulk eene veroordeeling.

Personen veroordeeld voor het koopen van onbewerkt edel metaal enz. zullen geen handeldrijven op eenig mijneigendom.

5. Alle overtredingen van de bepalingen van artt. 1, 2 en 4 dezer wet, zullen worden gestraft bij de eerste overtreding met eene boete van ten hoogste £100 of bij wanbetaling met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, van ten hoogste 3 maanden, bij de tweede overtreding met eene boete van ten hoogste £200 of bij wanbetaling met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, van ten hoogste 6 maanden, en bij de derde overtreding met eene boete van ten hoogste £300 of bij wanbetaling met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, van ten hoogste 18 maanden en vernietiging van de verleende licentie.

Strafbepalingen.

6. De Landdrosten, Speciale Landdrosten, Assistent Landdrosten en Resident-Vrederechters zullen jurisdictie hebben over de overtredingen dezer wet.

Jurisd. aangaande overtredingeu dezer wet.

7. Deze wet treedt in werking 1 Januari 1897.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 27 Augustus 1896

WET N°. 19, 1896, ¹⁾

ZIJNDE AANVULLING VAN WET N°. 1, 1893. ²⁾

Gewijzigd en vastgesteld door den E. A. Eersten Volksraad, bij artt. 1238-1251 zijner notulen, dd. 20 en 21 Augustus '96.

NADEMAAL het noodzakelijk geacht is in Wet No. 1, 1893, eenige bepalingen op te nemen betreffende buitenslands woonachtige transportrijders, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1.

Tusschen de artikelen 15 en 16 van genoemde Wet worden de volgende artikelen ingevoegd:

Licent. uit te nemen door buitenslands woonachtige transportrijder die in deze Republiek wensch transport te rijden.

ART. 15a. Ieder buitenslands woonachtige transportrijder, die in deze Republiek wensch transport te rijden en karweien, moet voorzien zijn van eene licentie hem door eenigen Landdrost of zoodanig ambtenaar als daartoe door de Regeering aangesteld, verstrekt, tegen betaling van £2 per wagen per kwartaal.

Licentie moet ver-
toond worden op
aanvraag.

ART. 15b. De genoemde licentie moet door hem op vordering aan eenigen Landdrost, Mjncommissaris, Veldkornet, Assistent-Veldkornet, Vrederichter, Belastinggaarder of politie-ambtenaar worden ver-
toond.

Naam van eigenaar,
woonplaats en staat
moet op wagen ver-
meld worden.

ART. 15c. Ieder buitenlands transportrijder of karweier moet voorts aan zijn wagen bevestigd hebben een bordje waarop in duidelijke letters zijn aangegeven de naam van den eigenaar, woonplaats en staat waar hij woonachtig is.

Strafbepaling.

ART. 15d. Overtreding van artt. 15a, 15b en 15c wordt gestraft met een boete gelijkstaande met het drievoudig bedrag der licentie en de proceskosten of bij wanbelling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste 3 maanden.

Dito.

De buitenslands woonachtige transportrijder op wiens in art. 15c bedoeld bordje eenige valsche opgave voorkomt wordt gestraft met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 2 September 1896 (no. 852).

²⁾ Zie *Locale Wetten* 1890—1893, bladzijde 738.

Als buitenslands wonende transportrijders of karweiers worden in de bedoeling van deze wet verstaan, zij die geen bewijs kunnen leveren dat zij bona fide inwoners zijn van dezen Staat en als zoodanig aangetekend op de Veldkornetsboeken.

Wie buitenslands wonende transportrijders of karweiers zijn.

ARTIKEL 2.

Deze wet treedt in werking drie maanden na publicatie in de *Staatscourant*.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 29. Augustus 1896.

WET N°. 20, 1896, ¹⁾

REGELENDE MARSKRAMERS-LICENTIES.

Gewijzigd en vastgesteld bij besluit van den Ed.Achth. Tweeden Volksraad, bij art. 1283a zijner notulen dd. 17 Augustus 1896, door den Ed.Achth. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1337, dato 3 September 1896.

NADEMAAL het wenschelijk gebleken is, voorziening te maken voor het uitreiken van licentiën regelende het bedrijf van marskramers, zoo zij het hierbij bepaald:

Licent. uit te nemen door marskramers.

ART. 1. De licentie voor marskramers wordt hiermede vastgesteld op £5 (vijf pond) per jaar of 10 (tien) shillings per maand.

Strafbepaling.

2. Niemand zal toegelaten worden negotiewaren op den openbaren weg of bij de huizen rond te venter zonder licentie, op boete of straf als bepaald bij art 4 van wet no. 6 van 1882. ²⁾

Inwerkingtreding.

3. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 11 September 1896.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 16 September 1896 (no. 854).

²⁾ Zie Locale Wetten 1849—1885, bladzijde 1121.

WET N°. 21, 1896, ¹⁾ ²⁾ ³⁾

OP HET DELVEN VAN EN HANDELDRIJVEN IN EDELE METALEN
EN EDELGESTEENTEN IN DE ZUID-APR. REPUBLIEK.

*Gewijzigd en goedgekeurd door den E. A. Tweeden Volksraad bij art. 1358
zijner notulen dato 24 Augustus 1896, en door den E. A. Eersten
Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1554, dato 14
September 1896.*

HOOFDSTUK I.

BEPALINGEN VAN ALGEMEENEN AARD.

- ARTIKEL 1. Het mijn- en beschikkingsrecht op alle edelgesteenten en edele metalen behoort aan den Staat. Beschikkingsrecht behoort a/d Staat.
2. Deze wet is van toepassing op diamanten, robijnen, goud en zulke andere edelgesteenten en edele metalen als de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, onder verwijzing naar dit artikel van deze wet zal bekend maken. Op welke metalen en edelgesteenten deze wet toepasselijk is.
3. Het woord «publieke delverij» zal bedoelen een geproclameerd terrein voor zoeken, delven en mijnen door wettig gezag opengezet. Beteekenis van het woord publ. delverij.
- Het woord «claim» zal beteekenen òf dat gedeelte van het veld, waarop een persoon of maatschappijen wettig verkregen recht hebben om te delven of te zoeken, òf het recht om op zulk stuk grond te delven of te zoeken. Dito van claim.
- «Private grond» zal beteekenen, de gronden aan private personen of maatschappijen toebehoorende, blijkens grondbrief of transport. Dito van private grond.
- «Gouvernementsgrond» zal beteekenen, alle gronden den Staat toebehoorende. Dito van Gouvernementsgrond.
- Het woord «kleurling» zal beteekenen iederen Afrikaanschen, Aziatischen naturel of gekleurd Amerikaansch persoon, Koelie of Chinees. Dito van kleurling.
- «Onbewerkt goud» of «onbewerkt edel metaal» zal beteekenen goud of edel metaal in welken vorm dan ook, dat ofschoon gesmolten niet tot eenig artikel voor den handel geschikt is vervaardigd of opgemaakt. Het sluit ook ruw goud of ander edel metaal, amalgam en slimes in. Dito van onbewerkt goud of onbewerkt metaal.
- Verder zullen alle woorden verstaan worden in den zin, waarin zij gewoonlijk gebruikt worden.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 855, dd. 23 September 1896.

²⁾ Vorige wet op het delven en handeldrijven in edele metalen enz. Wet No. 19, 1895.

³⁾ Zie besluit van den E. A. Eersten Volksraad art. 1261, dd. 25 Augustus 1896, achter deze wet gevoegd.

- Politiemacht op de velden. 4. De Staatspresident zal de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, maatregelen tot de oprichting van eene politiemacht te nemen, en verder zulke stappen te doen in overeenstemming met deze wet als hij noodzakelijk mag achten voor het algemeen welzijn en de goede orde der velden. Genoemde politiemacht zal staan onder bevel van den ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie.
- Bizondere regulaties voor de velden 5. De Staatspresident zal ook de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, bepalingen en regulaties te maken, hetzij algemeen, hetzij speciaal (b.v. voor een of meerdere velden) tot het regelen van zaken in deze wet genoemd of daarmee in verband staande, mits niet in strijd met deze wet, als b.v. bepalingen omtrent de wijze van delven en mijnen, het nemen van veiligheidsmaatregelen, de registratie van de hoeveelheid gewonnen goud en zulke andere onderwerpen als aan hem zullen blijken nadere regeling te behoeven, waartoe ook zullen mogen behooren de registratie van en het uitreiken van passen aan kleurlingen.
- Publicatie dier regulaties. Onder de bepalingen en regulaties in dit artikel genoemd, zijn ook begrepen strafbepalingen en belastingbepalingen. Deze bepalingen en regulaties zullen kracht van wet hebben van datum van publicatie in de *Staatscourant*; zij zullen in de eerstvolgende zitting van den Volksraad worden voorgelegd.
- Wijzigingen enz. Bijzondere bepalingen en regulaties zullen van kracht zijn op elk geproclameerd veld, onmiddellijk na proclamatie in de *Staatscourant*. De Staatspresident zal de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, eenige wijziging in- of toevoeging aan gemelde bijzondere bepalingen te maken op voordracht van den Mijncommissaris in overleg met het Hoofd van het Mijnwezen. Zulke veranderingen of wijzigingen zullen van kracht zijn 14 dagen na publicatie in de *Staatscourant*.
- Herroepingsclausule. 6. Alle vroegere wetten, besluiten van den Volksraad en regulatiën betreffende delverijen, in strijd met deze wet, worden bij deze herroepen. De rechten op de claims verkregen onder art. 16 van bijlage van wet no. 1, 1883, zullen van kracht blijven onder deze wet.
- Onteigening v. verleende mijnsrechten. 7. Wanneer het noodig mocht bevonden worden in het algemeen belang voor publieke doeleinden, zooals voor spoorwegen, groote waterleidingen, enz., eens afgestane rechten in hun geheel of ten deele in te trekken, zal de Regeering het recht hebben zulks te doen met vergoeding, bij onderlinge overeenkomst tusschen belanghebbenden en de Regeering te bepalen. Ingeval zulk een overeenkomst onmogelijk zal zijn, zal de be-

paling der vergoeding bij arbitrage geschieden door een of meer wederzijds aangestelde personen, met referete tot een door de arbiters gekozen en van te voren benoemden scheidsrechter, die, indien de arbiters niet overeen kunnen komen op één of meer punten in geschil, over zoodanige punten beslissen kan.

7a. Het Hoofd van Mijnwezen in overleg met den Staats-Mijnningénieur, zal het recht hebben, wanneer dit voor eene doelmatiger exploitatie eener mijn noodig is, toestemming te geven om een claim of mineraalgrond van anderen te doorgraven, maar steeds onder voorwaarde dat deze doorgraving de bewerking van zoodanigen mineraalgrond niet hindert of belemmert; dat de tot zoodanige doorgraving rechtverkrijgende voor alle daardoor veroorzaakte schade aansprakelijk is en verder, dat alle daarbij in den mijngrond van anderen gevonden mineralen, kosteloos aan de bezitters uitgekeerd worden, met dien verstande dat dit artikel alleen van toepassing zal zijn voor het tegenwoordige op de Kaapsche delverijen.

Bevoegdheid van Hoofd v. Mijnwezen om toestemming te geven een claim of mineraalgrond van anderen te doorgraven.

8. Waar volgens deze wet eene veroordeeling tot geldboete wordt uitgesproken, wordt die boete bij gebreke van betaling vervangen door gevangenisstraf. De duur van deze gevangenisstraf wordt zooveel mogelijk naar verhooring van de opgelegde boete bij het vonnis bepaald, met dien verstande echter dat zoodanige gevangenisstraf niet mag te boven gaan den tijd van ééne maand ingeval de opgelegde boete £5 of minder bedraagt, van 3 maanden zoo de boete van £5 tot hoogstens £20 bedraagt, van 6 maanden zoo de boete van £20 tot hoogstens £100 bedraagt en van 1 jaar zoo de boete meer dan £100 bedraagt. Bij het vonnis kan worden bepaald, dat zoodanige gevangenisstraf met harden arbeid gepaard zal gaan.

Bij niet betaling van boete wordt deze vervangen door gevangenisstraf.

HOOFDSTUK II.

VAN HET DEPARTEMENT VAN MIJNWEZEN.

9. Er bestaat een departement van mijnwezen in deze Republiek. Aan het hoofd van dat departement zal staan iemand met den titel van *Hoofd van het Mijnwezen*, die tevens de qualificaties zal moeten bezitten zooals neêrgelegd in artikel 4 der wet no. 6, 1890, en verantwoordelijk is volgens instructies vastgesteld door den Edelachtbaren Volksraad bij besluiten artt. 939-944, 946 en 947, d.d. 9 en 10 Juli 1888.

Hoofd v. Mijnwezen.

Het Hoofd van het Mijnwezen zal ter zijde worden gestaan door een behoorlijk gequalificeerd deskundige, door de Regeering te benoemen in overleg met het Hoofd van het Mijnwezen, met den titel van

St.-Mijnningénieur.

Staatsmijn ingenieur, wiens taak zijn zal in alle districten onderzoek te doen naar en volledig rapport uit te brengen over de mineralen aldaar aanwezig, en verder de Regeering in alle zaken betreffende mijnen en de ontginning van minerale bronnen van dit land, van advies te dienen en behulpzaam te zijn, onder zulke regulatiën als de Regeering onder nadere bekrachtiging van de Volksvertegenwoordiging moge bepalen.

Mijn- en Ketel-
inspecteurs.

De Staats-Mijn ingenieur zal ter zijde worden gestaan door *Mijninspecteurs* en *Inspecteurs van Stoomketels* op de delverijen.

Commissies van
onderzoek.

10. De Regeering heeft het recht van tijd tot tijd eene of meer commissiën van vertrouwbare en bekwame personen te benoemen, ten einde eenige kwestie aangaande mijnen te onderzoeken en daaromtrent aan haar te rapporteeren.

Mijncommissaris.

11. Voor ieder prospecteer- en geproclameerd veld zal door de Regeering, indien noodig, een bevoegd persoon aangesteld worden als *Mijncommissaris*, wiens salaris door den Uitv. Raad bepaald zal worden, tot nader besluit dienomtrent van den Eersten Volksraad.

Speciale Landdrost.

De Regeering zal eveneens het recht hebben om, indien noodig, voor ieder prospecteer of geproclameerd veld een specialen rechterlijken ambtenaar aan te stellen, met den titel van Speciale Landdrost, met crimineele en civiele jurisdictie, gelijk aan die van den Landdrost.

Jurisdictie

Bij de benoeming van zulk een rechterlijken ambtenaar zullen door de Regeering nauwkeurig de grenzen moeten worden bepaald, waarbinnen hij jurisdictie hebben zal. Binnen die grenzen zal dan de Landdrost van het respectieve district geen crimineele en civiele jurisdictie meer hebben.

Bij de uitvoering der jurisdictie van dezen Speciale Landdrost zullen de wetten en costumen, in landdrosthoven in gebruik, toegepast worden. Ook met betrekking tot appèl op een hooger Hof zullen diezelfde regelen gelden. Deze Speciale Landdrost zal binnen de grenzen van het veld waarover hij jurisdictie heeft, dezelfde macht hebben met betrekking tot huwelijken, als aan eenen Landdrost gegeven wordt bij de huwelijksordonnantie.

Andere rechterlijke
ambtenaren.

Ook zal de Regeering het recht hebben om naast den Speciale Landdrost nog andere rechterlijke ambtenaren aan te stellen met jurisdictie van eenen landdrost in crimineele en civiele zaken en bevoegdheid tot het houden van voorloopige onderzoeken, en om verder voor zulke ambtenaren instructien vast te stellen.

Omtrent het salaris van deze ambtenaren zal dezelfde bepaling als bovenvermeld gelden.

12. Aan den Mijncommissaris zal een klerk worden toegevoegd, die, indien er geen Speciale Landdrost is, ook publieke aanklager en griffier van het Lage Hof zal zijn.

Klerk van den mijncommissaris.

13. Indien vereischt, zal de Regeering één of meer klerken toevoegen aan het departement van den Mijncommissaris.

Dito.

14. De Regeering heeft de macht om, indien noodig, voor elk veld een of meer *Claiminspecteurs* aan te stellen en omtrent hunne werkzaamheden zulke regulaties te maken als zij moge noodig achten.

Claiminspecteur.

Omtrent het salaris van alle bovenvermelde ambtenaren geldt dezelfde bepaling als die in de eerste alinea van art. 11.

15. De Mijncommissaris zal het toezicht hebben over het veld of de velden, waarover hij is aangesteld. Hij zal tevens bekleed zijn met de macht om alle zaken aangaande de delverijen te regelen en te besturen overeenkomstig deze wet en alle regulatiën, die krachtens deze wet door de Regeering gepubliceerd mogen worden.

Macht v. den mijncommissaris.

Hij zal ook acht geven op de grieven der delvers en alles doen wat strekken kan tot het algemeen belang, tot bevordering van den bloei der delverijen en van den gezondheidstoestand harer bevolking, hij zal bepalen de plekken waar niet gezocht of gedolven zal mogen worden, voor het openhouden van wegen, waaronder ook begrepen worden wegen of paden van de claims naar de batterijen en plekken geschikt voor waterrechten en zulke andere plaatsen als waaromtrent van tijd tot tijd door de Regeering instructies zullen worden gegeven. Hij zal regelen de uitgifte van standlicenties en de plekken bepalen waar al dan niet gebouwd mag worden.

Bepaalt waar niet gedolven of gezocht mag worden.

Waar echter meer dan vijf standplaatsen naast of nabij elkander zouden komen, moet hij eerst door het Hoofd van het Mijnwezen de toestemming der Regeering bekomen, alvorens voor die meerdere standplaatsen licenties uit te reiken.

Standplaatsen.

De Regeering zal de macht hebben hem of een ander persoon onder hem het innen van persoonlijke belasting binnen de grenzen van zijn veld op te dragen onder zulke regulatiën als de Regeering na overleg met het Hoofd van Mijnwezen noodig zal achten vast te stellen.

Persoonl. belasting.

Indien er geen Speciale Landdrost is aangesteld, zal hij crimineele en civiele jurisdictie hebben gelijk met die van den Landdrost.

Jurisdictie.

Hij zal ex-officio Vrederechter zijn voor de geheele Republiek.

Vrederechter ex-officio.

Wat betreft de uitoefening van civiele en crimineele jurisdictie door den Mijncommissaris zullen de

wetten en costumen, in landdrosthoven in gebruik, toegepast worden.

Ook met betrekking tot appèl op een Hooger Hof zullen dezelfde regelen gelden.

Huwelijken.

Indien er geen Speciale Landdrost is aangesteld, zal de Mijncommissaris binnen de grenzen van het veld, waarover hij is aangesteld, dezelfde macht hebben met betrekking tot huwelijken als aan eenen Landdrost gegeven wordt bij de huwelijks-ordonnantie.

Plekken grond onder jurisdictie v. den mijncommissaris.

16. De uitgehouden gronden, volgens art. 54, voor huizen, gebouwen, watervoren, tuinen of landerijen, alsmede die onder art. 28 voor mijnpachten, en voorts alle plekken gronds, die geheel zijn ingesloten door eene publieke delverij of prospecte veld, zullen staan onder jurisdictie van den Mijncommissaris, of indien zij er zijn, van de speciale rechterlijke ambtenaren van die delverij of dat prospecte veld.

De Regeering zal het recht hebben om bij proclamatie ook onder de jurisdictie van de ambtenaren op de publieke delverijen te brengen plaatsen of stukken gronds, grenzende aan die publieke delverij of in de nabijheid daarvan liggende.

Admissie van advocaten enz.

17. Alle geadmitteerde advocaten, procureurs, notarissen, agenten, transport- en verbanduitmakers, en beëdigde vertalers, die volgens landswetten gerechtigd zijn, bij de civiele Hoven des lands te praktizeeren en hun beroep uit te oefenen, zullen toegelaten worden op de velden te praktizeeren. Het tarief van licentien, benodigd om een dier professies op de velden te kunnen uitoefenen, zal zijn naar vastgestelde ordonnanties. Geen ongeadmitteerd en ongelicentieerd persoon zal het recht hebben, zaken in eenig Hof voor anderen waar te nemen of de werkzaamheden onder de professies der voormelde praktizijns vallende te verrichten. Echter zal het een iegelijk vrijstaan, wanneer hij zulks verlangt, zijne zaak in eigen persoon voor een Hof op de velden te behandelen of persoonlijk overdracht te doen, van eenige standplaats, claim of eenig deel ervan, als anderszins zijn wettig eigendom zijnde. Hij zal echter niet het recht hebben, kosten-rekeningen voor het verdedigen zijner zaak te maken of onkosten te vorderen voor eenige akte van overmaking, transport of anderszins, behalve voor getuigegelden, hofpenningen, dagvaarding of zegelrechten.

Tarief van licenties.

Ieder kan zijn eigen zaak waarnemen.

Appèl v/d' beslissing van den Mijncomm., Spec. Landdr. enz.

18. Van de uitspraak van den Mijncommissaris of van den Specialen Landdrost, zoo die er is, zal er appèl zijn op het Rondgaand Hof, den Rechter zitting houdende in camera te Pretoria, of het Hooggerechtshof.

Welke boeken de Mijncommissaris moet houden.

19. De Mijncommissaris zal verplicht zijn behoorlijk boek te houden van alle inkomsten en uitgaven. Hij zal tevens behoorlijk registers houden van alle licentien en

rechten door hem aan personen of vennootschappen verleend en zulke andere registers als het Hoofd van Mijnwezen van tijd tot tijd mocht willen voorschrijven.

Aan het publiek zal inzage worden verleend van deze registers, doch vooraf zal door den belanghebbende moeten worden opgegeven waaromtrent inlichting wordt verlangd. Bij eenvoudige inzage zal betaald worden de somma van 1s. 6d. voor iedere inzage. Bij schriftelijke inlichting moet een bedrag van 5s. voor ieder geval betaald worden, bestaande in zegels die op het document gehecht en gecancelleerd moeten worden.

Inzage der register door publiek.

20. De Mijncommissarissen zullen voorts verplicht zijn maandelijks hunne staten te zenden aan den Thesaurier-Generaal, en in diens kantoor de landsgelden, in hun bezit, maandelijks te storten.

Maandstaten en storting der gelden.

21. De Regeering na overleg met het Hoofd van Mijnwezen zal op zoodanige velden waar zij zulks wenschelijk en noodzakelijk moge achten, een of meer der klerken van het Mijnwezen aanstellen als verantwoordelijken klerk of klerken.

Verantw. klerken.

De Regeering na overleg met het Hoofd van Mijnwezen, zal het recht hebben zulke verantwoordelijke klerken afzonderlijke standplaatsen op verschillende deelen van het geproclameerde veld aan te wijzen. Door de verantwoordelijkheid van zulk een klerk, werkzaam zijnde op het hoofdkantoor van den Mijncommissaris zelf, wordt niet de verantwoordelijkheid van den Mijncommissaris weggenomen.

Mijncomm. blijft verantwoordelijk.

Een verantwoordelijke klerk zal alle licenties, valende onder zijne afdeling kunnen uitreiken, alsmede kunnen ontvangen heerenrechten, venduleges, boeten, marktgeden, pachtgeden en andere speciale inkomsten; alsmede zulke andere werkzaamheden kunnen verrichten, als hem van tijd tot tijd door den Mijncommissaris zullen worden opgegeven.

Werkkring van den verantw. klerk.

Licentiën door zulk een klerk geteekend en uitgegeven, zullen dezelfde rechten geven alsof zij waren geteekend en uitgegeven door den Mijncommissaris zelf.

Uitgeven van licenties.

Verantwoordelijke klerken, een eigen afdeling hebbende, zullen verplicht zijn behoorlijke registers te houden van alle door hen uitgereikte licenties, en zullen zoo spoedig mogelijk alle gelden door hen ontvangen, storten bij den Mijncommissaris, en binnen vier dagen na het einde van iedere maand hunne verslagen en maandstaten bij den Mijncommissaris inzenden.

Boekhouding en storting v. gelden.

De Regeering zal de macht hebben om zulk een Verantwoordelijken klerk te bekleeden met de macht en jurisdictie van een Resident-Vrederechter binnen zulke grenzen als de Regeering zal bepalen.

Jurisdictie.

Waarop de Mijnc.
enz. nauwkeurig
moet letten.

22. Op het navolgende zal door de Mijncommissarissen en Verantwoordelijke klerken nauwkeurig gelet worden :

- a. Dat niemand zonder behoorlijke licentie eenig beroep of bedrijf zal uitoefenen, delven of zoeken zal.
- b. Dat hun klerk of klerken behoorlijk boek en notulen houden van alle zaken in hun Hof behandeld of beslist en dat hunne onderhoorige en ondergeschikte ambtenaren hunne plichten vervullen en verantwoording doen van alles hun opgedragen of van gelden hun toevertrouwd.
- c. Dat alle Gouvernementskantoren, gebouwen en gevangenissen, tenten, goederen, enz., enz., in goede orde worden gehouden.
- d. Dat alle invoerrechten volgens tarief op goederen uit het buitenland ingevoerd en waarop nog geen recht betaald is, zorgvuldig worden ingevorderd.
- e. Dat het zegelrecht en heerenrecht, aan de Regeering verschuldigd op alle overmakingen van claims en standplaatsen, behoorlijk volstaan wordt.
- f. Dat alle leges of andere gelden, den Staat toekomende volgens deze wet of latere wetten en regulatien, promptelijk betaald worden en dat alle officiële documenten aan zegelrecht onderhevig zijn.
- g. Alle boetegelden en hofkosten, ontvangen ten kantore van de Speciale Landdrosten, moeten maandelijks bij de Mijncommissarissen worden gestort, met overlegging van een gespecificeerden staat der beboete personen.

Eed der ambtenaren

23. Den Mijncommissaris zal dezelfde eed afgevraagd worden als den Landdrost. Alle beambten, op welke delverij ook aangesteld, zullen behoorlijk beëdigd worden bij aanvaarding hunner posten.

Ambtenaren mogen geen belang hebben in claims enz.

24. Het is het Hoofd van het Mijnwezen en den ambtenaren van zijn departement, alsmede Speciale Landdrosten en Assistent-Landdrosten, Rechterlijke Commissarissen en den ambtenaren van hun departement op een prospecteer- en geproclameerd veld, riet geoorloofd om, direct of indirect, claims te hebben, enigerlei handel te drijven, enig agentschap van welken aard ook waar te nemen, of enig aandeel te hebben in eene mijnmaatschappij, of in eenig syndicaat of vennootschap van een delverszaak.

Ook is het den Landdrosten, Hoofdamtbenaren en hunnen ondergeschikten verboden om als directeuren, adviseuren, controleurs of als beambten verbonden te zijn aan eene mijnmaatschappij. Wordt het bevonden dat bovengenoemde ambtenaren zich schuldig maken aan overtreding van de bepalingen, vervat in dit artikel, dan kunnen zij, naar bevind van zaken, door de Regeering worden geschorst in hunne betrekking voor een zekeren tijd of wel worden ontslagen.

Amtbenaren mogen niet verbonden zijn aan mijnmaatschappijen.

HOOFDSTUK III.

VAN HET ZOEKEN, DELVEN EN MIJNEN.

§ 1. PROSPECTIE DOOR, OF MET VERGUNNING VAN DEN EIGENAAR.

25. Aan iederen grondeigenaar zal het vrijstaan (na kennisgeving van zijn voornemen aan den Landdrost van zijn district of aan den naastbijzijnden Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk) om zonder licentie binnen de grenzen van zijn eigendom onderzoekingen in te stellen naar edelgesteenten en edele metalen en voor dat doel, behalve de kleurlingen, hoogstens 4 blanke loontrekkende personen in dienst te hebben en onder de voorwaarden later omschreven, op zijn grond mijnen te exploiteeren of te laten exploiteeren. Het zal niemand, buiten den Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, vergund zijn grond voor het publiek open te stellen tot publieke delverijen.

Recht v/d eigenaar op zijn grond te prospecteeren.

De Regeering zal steeds het recht hebben onderzoek te doen instellen naar het prospecteeren.

Bij ontdekking van edele metalen en edelgesteenten op een privaten grond, zal de eigenaar verplicht zijn om binnen zeven dagen na de ontdekking daarvan kennis te geven aan den naastbijzijnden Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost, benevens van de bijzonderheden daarvan, op straffe van eene boete van ten hoogste £5 bij verzuim.

Kennisgeving van ontdekking v. edele metalen.

26. Hij, die eene schriftelijke vergunning van den eigenaar van een private plaats of een stuk gronds heeft, om op diens eigendom onderzoekingen te doen, zal de daartoe benodigde prospecteerlicentie tegen betaling van licentiegelden, bij den Landdrost van het district waar hij onderzoeken wil of zoodanig ander ambtenaar als door de Regeering zal worden benoemd, kunnen verkrijgen voor het tijdperk in zoodanige schriftelijke vergunning vermeld, den tijd van zes maanden niet te boven gaande.

Vergunning v. den eigenaar om te zoeken.

Licentie daarvoor.

Wanneer echter de gemelde vergunning verleend is voor een langeren termijn dan zes maanden, zal de

Voor hoelang een vergunning verleend kan worden.

Landdrost of zoodanig ander ambtenaar, als door de Regeering zal worden benoemd, na verloop der eerste zes maanden, het recht hebben, na behoorlijk onderzoek, den termijn waarvoor de licentie werd verleend, te verlengen in overeenstemming met de vergunning, zolang zoodanige verlenging niet eene verdere zes maanden te boven gaat.

§ 2. OORDEEL OMTRENT DE BETAALBAARHEID.

Beoordeelaar der betaalbaarheid.

27. De Staatsmijningenieur, of zoodanige andere door hem aangewezen deskundigen, afgevaardigd door het Hoofd van Mijnwezen, hetzij afzonderlijk of in commissie, zullen de bevoegde beoordeelaars zijn van de betaalbaarheid van edel metaal of edelgesteenten.

§ 3. EXPLOITATIE ONDER MIJNPACHT OF CONCESSIE.

Mijnpachtbrief aan den eigenaar.

28. De eigenaar van eene plaats of stuk grond, waarop door den eigenaar zelf of volgens art. 26 door een zoeker edel metaal of edelgesteenten zijn gevonden, die het recht wenscht te bezitten op het openen en exploiteeren van mijnen op die plaats of stuk grond, zal in het bezit moeten zijn van een mijnpachtbrief te verkrijgen van de Regeering. Van de private gronden of plaatsen voor openzetting tot publieke delverij gepubliceerd, zal de mijnpachtbrief moeten worden uitgereikt tot één-tiende gedeelte van de grootte dier plaats of stuk grond.

Opmeten van grond daarvoor.

Bij het opmeten van grond voor mijnpachtbrieven zal niet alleen mogen genomen worden het rif in zijne lengte, maar zal de verhouding hoogstens moeten wezen van breedte tot lengte als van een tot twee.

Regeering heeft niet het recht om mijnpachtbrief te weigeren.

In geen geval zal de Regeering het recht hebben een mijnpacht te weigeren, al zou de Regeering besluiten de gronden niet te proclameeren tot eene publieke delverij of prospecteerveld.

Mijnpacht onder werfgronden.

Waar volgens art. 54 werfgronden door den eigenaar vóór de proclamatie van de plaats zijn uitgehouden, zal hij het recht hebben tot een mijnpacht op zoodanige gronden en wel over de geheele oppervlakte daarvan.

De Regeering zal niet het recht hebben zoodanige mijnpacht te weigeren.

Duur v/d mijnpacht.

29. De mijnpachtbrief, bedoeld bij art. 28, zal uitgegeven worden voor een tijd, niet korter dan vijf en niet langer dan twintig jaren. Het zal echter den houder van zoodanigen mijnpachtbrief vrijstaan, om gemelde mijnpacht te vernieuwen voor een tijd van nog twintig jaren of korter, onderworpen aan de bepalingen der alsdan bestaande wet. Dit recht van vernieuwing zal

Vernieuwing.

ook gegeven worden aan houders van reeds verleende mijnpachten, na afloop van den termijn, waarvoor de mijnpachtbrief verleend werd.

Op den mijnpachtbrief zal moeten worden betaald de som van 10s. per morgen in het jaar, te voldoen bij vooruitbetaling aan den ambtenaar, onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is, terwijl de houder van zoodanigen mijnpachtbrief onderworpen is aan de volgende voorwaarden:

Te betalen bedrag.

1. Van al het gevondene zal hij behoorlijk moeten boek houden en daarbij zulke vormen gebruiken als de Regeering mocht noodig vinden voor te schrijven;
2. Inzage der boeken zal ten allen tijde aan den Mijncommissaris of ambtenaar onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is of een anderen daarvoor aangewezen ambtenaar verleend moeten worden;
3. De Regeering zal steeds het recht hebben, in stede van de betaling van 10s. per morgen, te eischen betaling van twee en een half percent van de waarde der vondsten gedurende het afgelopen jaar, zooals die door de boeken of andere bewijsmiddelen aangewezen wordt;
4. Indien zulks door de Regeeringsambtenaren geëischt wordt, zal de juistheid van de opgaven der boeken onder eede van den eigenaar of zijnen boekhouder moeten verzekerd worden;
5. Zulke andere voorwaarden als de Regeering zal wenschelijk achten, echter niet in strijd met den geest of de bepalingen dezer wet.

Voorwaarden waaraan de mijnpacht-houder gehouden is.

Wanneer de betaling van den mijnpachtbrief voor zulke mijnpachten zes maanden ten achter is, zal de Mijncommissaris of ambtenaar onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is, in de *Staatscourant* en bij kennisgeving in geschrifte aan den eigenaar tot de betaling daarvan aanmanen.

Aanmaning tot betaling.

De Mijncommissaris of ambtenaar, onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is, zal verplicht zijn deze aanmaning dadelijk na verloop der zes maanden te doen.

Indien drie maanden na datum der publicatie van die aanmaning, de betaling van alle verschuldigde gelden niet gevolgd is, zal de Regeering het recht hebben den mijnpachtbrief vervallen te verklaren.

Wanneer de mijnpacht vervallen kan worden verklaard.

30. Alle hoekpunten eener mijnpacht moeten zijn aangegeven door gemetselde, steenen bakens als vermeld in art. 43 en een opschrift dragen: Mijnpacht

Bakens van de mijnpacht.

no. (zijnde het nummer van den mijnpachtbrief) alsmede het officiële bakennummer door den claim-inspecteur op te geven, terwijl de zijden moeten worden aangegeven als in art. 44 vermeld.

Voor het behoorlijk onderhoud dezer bakens, te beoordeelen door den Mijncommissaris, zal de houder van den mijnpachtbrief verantwoordelijk zijn volgens art. 3 van wet no. 3, 1864, zooals goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 519, dd. 22 Maart 1866.

Deze bakens zullen bij verzuim, door de Regeering op kosten van de gerechtigden tot de mijnpacht, worden opgericht en onderhouden na kennisgeving volgens art. 45.

Het ontbreken of het in niet behoorlijken toestand zijn der bakens kan nimmer aanleiding geven tot het betwisten van de grootte der mijnpacht, volgens de goedgekeurde kaart en volgens den verleenden mijnpachtbrief.

Mijnpacht aan huurder.

31. Hij, die van den eigenaar eener plaats of van den eigenaar van een stuk gronds een gedeelte mocht huren, om daarop mijnen te exploiteeren, kan evenals de eigenaar en op dezelfde voorwaarden als deze, eenen mijnpachtbrief verkrijgen, mits hij zijne huurcedule notariëel laat opstellen en registreeren. Deze mijnpacht zal vernieuwbaar zijn zoo lang hij huurder blijft.

Overdracht van de mijnpacht.

32. Mijnpachten en verpachte gronden met licenties of mijnpachten daarop, kunnen, in hun geheel of wel gedeeltelijk, van den eenen persoon op den anderen overgemaakt worden, onder bepaling neergelegd in art. 14, wet no. 7, 1883.

Verdeeling van de mijnpacht.

Bij de verdeeling van een mijnpacht stellen de houders van gedeelten zich, zoowel gezamenlijk als afzonderlijk, van af den datum waarop de registratie van de overdracht van het hun toekomende deel heeft plaats gehad, tegenover de Regeering aansprakelijk voor de geheele opbetaling der gelden, volgens den origineelen mijnpachtbrief verschuldigd, en de stipte uitvoering der wettelijke bepalingen op mijnpachten toepasselijk.

Deze bepalingen zullen, met betrekking tot verdeeling, ook van toepassing zijn op reeds verleende mijnpachten.

Zegel op acte van overmaking.

Elke akte van overmaking zal een zegel moeten dragen volgens de wet no. 5, 1882, schedule A.

Verkoop in executie

Bij verkoop in executie van mijnpachten en verpachte gronden, zullen dezelfde bepalingen gelden als bij dergelijke verkoop van vaste eigendommen.

Bepalingen omtrent vernieuwing van mijnpachten.

33. Omtrent vernieuwing van mijnpachten onder artt. 31 en 32 zullen de navolgende regelen gelden:

1. Dat geen mijnpachten zullen worden vernieuwd dan ten name van de personen of maat-

- schappijen ten faveure van welke zij het laatst waren geregistreerd, tenzij dat eerst transport geschiedt ten name van den nieuwen aanvrager.
2. Dat de vernieuwing van een mijnpacht aan een huurder volgens art. 31 dezer wet, alleen zal geschieden wanneer uit het door hem over te leggen en notariëel geregistreerd contract blijkt, dat de huur nog loopende is of behoorlijk is vernieuwd.
  3. Dat wanneer een persoon was vroeger huurder, doch na dien tijd ook is geworden eigenaar van den grond, waarop de mijnpacht ligt en het blijkt, dat hij daardoor zoowel de eigendomsrechten als de minerale rechten in zijn bezit heeft, de vernieuwing zal kunnen geschieden.
  4. Dat ingeval een mijnpacht-termijn is afgelopen en men wil bij vernieuwing van dezen mijnpachtbrief, volgens art. 32, de mijnpacht deelen, dan zal dit geschieden voor zooveel deelen, als waarvoor aanvraag voor vernieuwing wordt gedaan, in welke verdeelde mijnpachtbrieven de verplichtingen in art. 32 vermeld, moeten voorkomen en mits bij ieder zoodanig verdeelden mijnpachtbrief behoorlijke landmeterskaarten in viervoud worden overgelegd.

Wanneer het bij de vernieuwing van een mijnpachtbrief blijkt dat de mijnpacht aan meer dan een eigenaar behoort en dat sommigen of eenigen dier eigenaren hun deel of deelen niet wenschen te vernieuwen, kunnen die deelen waarvoor aanzoek gedaan wordt, mits bij elke zoodanige gedeeltelijke vernieuwing behoorlijke Landmeters-kaarten in viervoud worden ingeleverd, vernieuwd worden, en in gevallen van onverdeelde mijnpachten zullen zoodanige applicant of applicanten gerechtigd zijn het hun toekomende deel van de mijnpacht uit te nemen, conform alinea 3 van art. 28, terwijl de Regeering dan het overige deel der oorspronkelijke mijnpacht binnen zes maanden na vervalddag zal moeten proclameeren tot publieke delverij.

5. Dat de verlenging of vernieuwing zal kunnen geschieden van 5 tot 20 jaar, evenals bij een nieuwen mijnpachtbrief, conform art. 29 dezer wet.
6. Dat de mijnpachtbrief zal worden verleend tegen de betaling en op de voorwaarden, thans bij de wet vastgesteld of later vast te stellen.

7. Dat ingeval van verdeeling van een nog loopenden mijnpachtbrief van het te verkoopen gedeelte, een nieuwe mijnpachtbrief op grond van een notariële cessie zal worden uitgereikt, met behoorlijke kaarten, en dat bij aanvraag de oorspronkelijke mijnpachtbrief mede moet worden ingezonden, opdat door den Registrateur van Akten daarop aanteekening van de verdeeling kan worden gemaakt, hetgeen tevens ook zal moeten geschieden wanneer een onderdeel van een mijnpacht nader wordt verdeeld.

Mijnconcessies op Gouvts. grond worden niet verleend, behoudens uitzonderingen.

34. Geen concessien op Gouvernementsgrond zullen in het vervolg verleend worden. Wanneer echter localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claims-gewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zullen zoodanige localiteiten onder mijnpacht uitgegeven kunnen worden aan eenen delver of aan delvers voor een bepaald getal jaren. ten einde ze door middel van machines of op andere wijze te bewerken, en wel op de volgende voorwaarden:

Voorwaarden.

- a. De uitgestrektheid van stukken gronds onder mijnpacht zal niet minder zijn dan 150 bij 150 treden, noch grooter dan 500 bij 500 treden.
- b. Iedere aanvraag zal gedurende eene maand aangeplakt staan ten kantore van den Landdrost van het respectieve district, of zoo de grond staat onder een mijncommissaris, ten kantore van dezen en ook op den aangevraagden grond, en zal moeten bevatten eene volledige omschrijving van den grond, wat aangaat de grootte, de ligging en of hij reeds bewerkt is of niet.
- c. Ieder belanghebbende heeft het recht bezwaren in te brengen tegen de uitgifte onder mijnpacht van een stuk gronds, hetgeen schriftelijk geschieden moet met opgave van de redenen van deze zijne bezwaren, naar wier geldigheid de Landdrost of Mijncommissaris onderzoek zal doen.
- d. Dadelijk na verloop van den tijd van kennisgeving zal de Landdrost of de Mijncommissaris de aanvraag bij het Hoofd van Mijnwezen inzenden met zijn rapport. Keurt de Regeering, na overleg met het Hoofd van Mijnwezen, haar goed, dan zal de mijnpacht verleend worden volgens vorm voorkomend in de schedulen dezer wet.

- e. Voor deze mijnpacht zal een jaarlijksch pachtgeld, telkens vooruit te voldoen, betaald worden berekend naar 10s. per morgen jaarlijks. De mijnpachtbrief zal een zegel moeten dragen ter waarde van twee ponden tien shillings (£2 10s.).
- f. Mijnpachten kunnen overgemaakt worden op dezelfde wijze en onder dezelfde bepalingen als claims en andere mijnrechten.
- g. Zoo de grond, waarop een mijnpachtbrief verleend werd, niet bewerkt wordt, zal de mijnpachtbrief niet vernieuwd kunnen worden, tenzij dan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming der Regeering.
- h. Zulke andere voorwaarden als de Regeering zal wenschelijk achten.

35. Wanneer binnen den privaten grond, die als publieke delverij geproclameerd is, localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claimsgewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zal de Regeering na overleg met het Hoofd van Mijnwezen, het recht hebben op zulke localiteiten mijnpachten uit te geven volgens de bepalingen vervat in de artt. 28, 29 en 31 dezer wet.

Mijnpachten op bepaalde localiteiten op privaateproclameerden grond.

36. Aan personen of maatschappijen, die houders zijn van concessien of mijnpachten op private of op Gouvernementsgronden, zal het vrijstaan, zonder verbreking der concessien of mijnpachten, personen te vergunnen op die gronden onder concessie of mijnpacht tot hun voordeel te delven, onder zulke wettige overeenkomsten als genoemde concessionarissen of mijnpachthouders en personen onderling mogen maken; mits ieder persoon, dus delvende, eene licentie uitneemt bij den ambtenaar onder wiens administratie deze grond gelegen is. Op zulk eene licentie zal uitdrukkelijk worden aangeduid op welke mijnpacht of concessie dezelve is verleend, terwijl de betaling zal zijn het gewone licentiegeld per claim. De bepalingen omtrent claims zijn in deze van toepassing, behalve die omtrent het terugvallen aan de Regeering, ingeval van wanbetaling der licentiegelden, terwijl verder ook niet de extra licentiegelden volgens art. 79, 2de alinea, behoeven te worden betaald.

Houders van concessies of mijnpachten mogen anderen vergunnen daarop te werken.

Licentie daarvoor noodig.

De twee en een half percent, bedoeld in punt 3 van art. 29, zal niet toegepast worden op die claimhouders.

De concessie- of mijnpachthouder is verplicht van elke verleende vergunning kennis te geven aan den ambtenaar, onder wiens administratie de bedoelde grond

Kennisgeving van vergunning.

gelegen is. Elke overtreding zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10 of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Onder wien dergelijke delvers staan.

37. Delvers op geconcessioneerden of mijnpachtgrond zullen staan onder den Mijncommissaris, onder wiens administratie zoodanige grond valt of den naastbijzijnden Mijncommissaris of den Landdrost van hun district, volgens beslissing der Regeering.

Aandeel van den houder in licentie.

38. De concessionaris of mijnpachthouder, die delvers toelaat op zijn geconcessioneerden of mijnpachtgrond te delven, volgens artikel 36, zal gerechtigd zijn bij het einde van iedere maand van de Regeering te ontvangen drie-vierden van de voor licentien betaalde gelden.

§ 4. PROCLAMATIE EN OPENZETTING ALS PUBLIEKE DELVERIJ.

Staatspresident proclameert een publ. delverij.

39. De Staatspresident heeft de macht om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, Gouvernementsgronden, en na overleg, indien mogelijk, met den eigenaar, ook private gronden te proclameeren en open te zetten als publieke delverijen of bij proclamatie aan een reeds geproclameerd veld te hechten, waarbij in het oog moet worden gehouden dat geen grond zal worden geproclameerd die niet voor de delverij noodzakelijk benoodigd is.

Publicatie v. voornemen om te proclameeren.

Het uitvaardigen van zulke proclamatie van Gouvernements en private gronden zal echter niet plaats vinden dan na publicatie van kennisgeving gedurende zes weken in de «Staatscourant,» zulke kennisgeving zal verder worden aangeplakt, hetzij aan het kantoor van der Mijncommissaris, binnen wiens jurisdictie de gezegde gronden gelegen zijn, of aan het kantoor van den naastbijzijnden Landdrost.

Publicatie van proclamatie vóór inwerkingtreding.

De proclamaties van Gouvernements en private gronden zullen echter, na het verstrijken van de kennisgeving bovenbedoeld, minstens 30 (dertig) dagen te voren moeten gepubliceerd zijn in de «Staatscourant», vermeldende dag en datum van openzetting.

Voorlezing der proclamatie.

In het vervolg zal geen privaot of Gouvernementsgrond, door proclamatie tot eene publieke delverij verklaard, beschikbaar zijn voor het afpennen van claims, voor dat de proclamatie door den ambtenaar onder wiens jurisdictie zoodanige grond is gelegen, voor diens kantoor is afgelezen, alwaar dan ook voor de eerste maal de licenties zullen worden uitgereikt. Geen persoon zal het recht hebben claims af te pennen, alvorens hij of zijn gemachtigde zich met zijne licenties op den grond bevindt, welken hij wil afpennen.

40. Zoolang een eigenaar niet zelf prospecteert, of daartoe aan anderen geene vergunning heeft gegeven, zal de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, geene macht hebben zijn grond te proclameeren tot eene publieke delverij of prospecteerveld, noch zal iemand anders hem kunnen dwingen zijn grond te laten prospecteeren.

Wanneer eigenaar proclamatie van zijn grond kan beletten.

41. De Regeering zal aan den eigenaar van de plaats of het stuk gronds, welke zij wensch open te zetten tot publieke delverij of prospecteerveld, drie maanden vóór de proclamatie van openzetting geschiedt, kennis geven in de *Staa'scourant* van haar voornemen, ten einde den eigenaar in staat te stellen zijn eigenaarsclaims volgens art. 48 en zijn mijnpachtbrief uittenemen en zijn werf-, bouw- en zaailanden te bepalen volgens art. 54.

Kennisgeving aan eigenaar van voorgenomen proclamatie.

42. Voordat de proclamatie tot eene publieke delverij plaats vindt, zullen alle private gronden behoorlijk worden opgemeten en in kaart gebracht, welke kaarten volgens wet moeten zijn goedgekeurd. De lijnen tusscher de bakens zullen eveneens eerst door een behoorlijk geadmitteerd landmeter moeten zijn afgebakend volgens art. 44.

Opmeten en in kaart brengen v. gronden vóór proclamatie.

Alle tot publieke delverij te worden geproclameerde Gouvernementsgronden zullen eveneens worden opgemeten en in kaart gebracht, waar mogelijk vóór de proclamatie. De lijnen tusschen de bakens zullen echter in ieder geval door een geadmitteerd landmeter, volgens art. 44, moeten zijn afgebakend.

Indien te worden geproclameerde private gronden, binnen drie maanden na datum der kennisgeving daartoe, niet van wege den eigenaar dier gronden zijn opgemeten, en de kaarten ten kantore van den Landmeter-Generaal zijn ingezonden, zal de Regeering het recht hebben de opmeting op kosten van den eigenaar te laten doen.

Regeering kan private gronden doen opmeten als eigenaar in verzuim is.

43. Alle hoekpunten van alle opgemeten geproclameerde gronden zullen worden aangegeven met solied gemetselde vierkante bakens, vier voet hoog, eene kennisgeving dragende, waarop de naam en het nummer van de plaats, overeenstemmende met de registers van den Registrateur van Akten, benevens het officiële nummer van het baken, zullen voorkomen.

Groote en constructie van bakens.

44. De zijden van alle opgemeten geproclameerde gronden, plaatsen, gedeelten van plaatsen, afdeelingen van geproclameerde publieke delverijen zijnde, zullen, behalve waar natuurlijke grenzen bestaan, op duidelijk zichtbare afstanden worden aangegeven met ronde gemetselde tusschenbakens, drie voet hoog, en ook als het Hoofd van Mijnwezen in overleg met den Landmeter-Generaal zulks noodig acht waar de aard van den grond zulks toelaat, met eene voor, ten minste 6 duim diep.

Tusschenbakens.

De afstanden van zoodanige bakens van elkander, zullen niet minder zijn dan één duizend (1000) treden.

Wie de bakens opricht en de kosten daarvan draagt.

45. Het oprichten der bakens, bedoeld in artt. 43 en 44, zal op Staatsgronden geschieden door de Regeering op kosten van den Staat, na aanvraag van behoorlijke tenders. Ingeval van private gronden zal door de Regeering, binnen zeven dagen nadat de Staatspresident besloten heeft die gronden onder deze wet te proclameeren, schriftelijk kennis worden gegeven aan den eigenaar, om de bakens op te richten; voldoet de eigenaar binnen zes weken na datum van deze kennisgeving niet hieraan, dan zal de Regeering, na aanvraag van behoorlijke tenders, de bakens voor rekening van den eigenaar doen oprichten.

Verzuim van den eigenaar om bakens op te richten.

Maximum aantal vergunningsclaims.

46. Een aantal van niet meer dan zestig claims kan door een eigenaar van een plaats van 2000 morgen of minder als vergunningsclaims aan andere personen worden toegekend en uitgegeven vóór de proclameering van zoodanige plaats of stuk grond onderworpen aan de gewone licentie na proclamatie.

Van elke honderd morgen, dat de plaats of het stuk grond grooter is dan 2000 morgen heeft de eigenaar het recht om twee claims meer uit te geven onder dezelfde voorwaarden, als in de voorgaande alinea bepaald.

Ontdekkersclaims.

47. De ontdekker van betaalbaar edel metaal of edelgesteente op private plaatsen of Gouvernementsgronden, ten minste zes mijlen verwijderd van eene reeds bewerkte localiteit, zal bij proclameering van zoodanige plaats of grond, gerechtigd zijn tot het hebben en afbakenen van zes claims, hetzij rif of alluviaal, die genoemd en geregistreerd zullen worden als «zoekersclaims.» Bovendien zal hij zonder licentie daarop mogen werken, zolang als hij daarvan eigenaar blijft.

Eigenaarsclaims.

48. Wenscht de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, eene plaats of stuk grond of een deel daarvan te proclameeren of open te zetten, dan zal de eigenaar het recht hebben zich vóór delvers (de zoeker die het edel metaal of edelgesteente gevonden heeft, uitgezonderd) zijn eigenaarsclaims af te bakenen.

De eigenaar of eigenaren van een geproclameerde plaats of plaatsen zal of zullen gerechtigd zijn voor zich zelve een aantal claims, hetzij rif of alluviaal, die «eigenaarsclaims» zullen genoemd worden, af te bakenen, nl. voor een stuk grond van 50 morgen of daar beneden één claim, voor een stuk grond van 50 tot 200 morgen twee claims, en voor elke 250 morgen daarboven één claim meer met een maximum van 10 claims voor een plaats, en onder licentie te houden nadat de zoeker, die het betaalbaar edel metaal of edelgesteenten heeft

gevonden, zoekersclaims afgebakend heeft. Na deze afbakening van zoekers-, vergunnings- en eigenaarsclaims zullen delvers voor zich zelven claims kunnen afbakelen volgens wet.

Rangorde in de afbakening v. claims.

49. De zoeker, die volgens artikels 26 en 47 dezer wet, betaalbaar edel metaal of edelgesteente vindt, zal zijne rechten niet verliezen door de onwilligheid van de Regeering om den grond te proclameeren tot eene publieke delverij of dien bij proclamatie aan een reeds geproclameerde plaats of delverij te hechten.

Ontdekker behoudt zijn recht ondanks weigering der Reg. om te proclameeren.

50. De houder van een «prospecteerlicentie» zal dadelijk nadat op zijn rapport onderzoek is gedaan en omtrent de betaalbaarheid van edel metaal of edelgesteente in de door hem ontdekte gronden door de Regeering is beslist, gelijk in het voorgaande artikel is bepaald, alle rechten van eenen gewonen delver genieten, boven en behalve zijn bijzonder recht als zoeker en deze rechten zal hij hebben op private gronden, al worden deze niet tot publieke delverij geproclameerd.

Wanneer houder v. prospecteer licentie de rechten geniet van een delver.

Hij zal in dat geval om zijne claims te kunnen bewerken, gerechtigd zijn tot het gebruik van water op de plaats aanwezig, zooals tusschen hem en den eigenaar van de plaats schriftelijk zal zijn overeengekomen.

Gebruik van water schriftel te regelen.

Dit artikel zal niet van toepassing zijn, wanneer een grondeigenaar iemand speciaal huurt om voor hem onderzoekingen te doen of ook wanneer er een afzonderlijk accoord gemaakt wordt vóór het verleen van de schriftelijke vergunning, in artikel 26 vermeld, waarbij de zoeker, ten einde de schriftelijke vergunning te bekomen, schriftelijk afziet van de voordeelen van dit artikel.

Wanneer dit artikel niet van toepassing is.

51. De eigenaar van den privaten geproclameerden grond, waarop delvers- en prospecteerlicenties uitgereikt worden, zal de helft van de opbrengst der delvers- en prospecteerlicenties maandelijks ontvangen.

Aandeel v. den eigenaar in licenties.

Van de opbrengst van standlicenties komt drie vierde gedeelte den eigenaar en één-vierde gedeelte de Regeering toe. Deze bepaling is niet van toepassing in gevallen waar reeds contracten bestaan tusschen de Regeering en den eigenaar.

De rekeningen voor al deze gelden zullen steeds worden uitgemaakt op naam van den eigenaar, en de gelden ook in geval van verhuring, slechts aan den eigenaar of zijn gevolmachtigde worden uitbetaald.

52. Wanneer door ingezetenen of wanneer door bewoners eener locatie per memorie verlangd wordt dat dorpsgronden of kleurlingen-locaties geheel of gedeeltelijk zullen worden opengesteld, en zulks aan den Staatspresident wenschelijk en uitvoerbaar voorkomt, zal hij de macht hebben om, met advies en

Wanneer en onder welke voorwaarden dorpsgronden en kleurling - locaties kunnen worden geproclameerd.

consent van den Uitvoerenden Raad, na overleg met het Hoofd van Mijnwezen, deze gronden hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk open te zetten voor zoekers of te verklaren tot publieke delverij onder de bepalingen, neergelegd in deze wet voor Gouvernementsgronden met dien verstande echter:

Dat geen rechten om op dorpsgronden te prospecteeren of te delven zullen worden verleend, tenzij hiertoe aanzoek wordt gedaan door minstens twee derden van de burgers en ingezetenen van een dorp.

Dat geen rechten als boven zullen worden verleend, tenzij de dorpsgronden van eenigerlei dorp van genoegzame grootte zijn om te dien aanzien geene belemmering te veroorzaken in de behoeften van veeweide.

Dat alle wegen en paden, leidende naar het dorp, onbelemmerd zullen moeten blijven.

Dat geene boomen of ander houtgewas zullen worden gebruikt of weggevoerd voor de ten uitvoerlegging van de te verleenen rechten.

Dat geen inbreuk zal worden gemaakt op eenigerlei bestaande rechten op den toevoer en het gebruik van water, hetzij voor publieke of private doeleinden, en zulke inbreuk zal gestraft worden volgens de strafbepalingen van art. 146.

Dat alle regelen en voorschriften ten opzichte van publieke delverijen op Staatsgronden, zooals neergelegd in de thans gewijzigde wet no. 8, 1885, voor zoover die bestaanbaar zijn met het zoeken en delven op dorpsgronden, zullen worden in acht genomen.

Dat van de netto opbrengst der delverijen een zeker gedeelte, nader door den Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, te bepalen, zal worden aangewend ten behoeve en ter verbetering van het dorp.

De Staatspresident zal de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, na overleg met het Hoofd van Mijnwezen zoodanige verdere bepalingen te maken als tot het regelen der zaken noodig mogen zijn, mits niet in strijd met de bovenstaande regelen of beginselen.

53. Wanneer een kapitein met zijn raad verlangt, dat op de locatie, die hij met zijn volk bewoont, onderzoekingen worden ingesteld naar de aanwezigheid van edelgesteenten en edele metalen, dan kan hij bij de Regeering aanzoek doen zulks te doen plaats hebben door blanke personen.

De personen, door den kapitein en zijn raad daartoe voorgedragen, zullen in de eerste plaats de consideratie der Regeering genieten. Acht de Regeering het wenschelijk andere personen te autoriseeren, zoo kan zulks geschieden zonder opgaaf van redenen; uitgezonderd

Onderzoekingen kunnen plaats hebben door blanke personen.

Verdere bepalingen omtrent het delven en zoeken in kleurlocaties.

zij, wier plaatsen door de Regeering onteigend werden ten behoeve van uitbreiding der locatie, aan wie het voorkeurrecht zal worden verleend.

De Regeering zal doen aanwijzen aan den persoon of aan de personen, door haar geautoriseerd, welk gedeelte der locatie voor prospecteeren beschikbaar is gesteld.

Wanneer het blijkt door het prospecteeren, dat er betaalbare edelgesteenten of edele metalen gevonden worden binnen zoodanige locaties, zal de Staatspresident het recht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, deze gronden, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, te verklaren tot publieke delverijen, onder de bepalingen neergelegd in deze wet voor gouvernementsgronden, met dien verstande echter:

1. Dat aan den kapitein en zijn volk het recht van veeweiden zal worden gelaten;
2. Dat hunne kralen en landerijen zullen worden uitgesloten en niet zullen mogen worden blemmerd, dan met hunne toestemming;
3. Dat voor hunne gezinnen en hun vee genoegzaam water zal worden gelaten;
4. Dat aan den persoon of personen door de Regeering geautoriseerd tot prospecteeren, wanneer zij voldoende bewijs leveren voor de betaalbaarheid der gronden, eene mijnpacht, onder de bepalingen dezer wet zal kunnen worden toegekend, de grootte te worden bepaald in overleg met den Superintendent van Naturellen en met het Hoofd van het Mijnwezen, maar in geen geval grooter dan het maximum, bepaald voor private gronden bij art. 28, alinea 2 en 3 dezer wet, gerekend naar het aantal open te verklaren morgen;
5. Dat aan de kapiteins en hun volk, welke de locaties gratis van het Gouvernement ontvangen hebben, eene compensatie zal worden toegekend, berekend naar het vierde der opbrengst van de licentie- en mijnpachtgelden;
6. Dat aan de kapiteins en hun volk, welke de locatiegronden, ten deele of geheel, voor eigen rekening hebben verkregen, eene compensatie zal worden toegekend, berekend naar het derde van zoodanige opbrengst;
7. Aan de Regeering wordt de macht gelaten zulke bepalingen te maken, aangaande het toe te kennen gedeelte van licenties en mijnpachtgelden aan Moshette en de met hem gelijkstaande kafferkapiteins, als haar goedgevond.

Overleg van de Reg. met den eigenaar om te bepalen waar het delven verboden is.

54. Waar private gronden tot publieke delverij geproclameerd of bij proclamatie aan reeds geproclameerde velden gehecht, of voor zoekers beschikbaar gesteld worden, zal de Regeering, eerst met den eigenaar moeten overleggen indien mogelijk om te bepalen op welke plekken grond, zooals bebouwde plekken, werven, tuinen, begraafplaatsen, kralen, landerijen en waterleidingen in de nabijheid daarvan, het verboden zal zijn te zoeken en te delven. Op onbewerkte plaatsen of stukken grond, waar geen occupaties zijn, kunnen eigenaars vóór de proclamatie, in overleg met de Regeering, den Mijncommissaris of den Landdrost van het district een werf afbakenen, die uitgehouden zal worden voor werf, bouw- of zaailanden.

De bepalingen van art. 28 alinea 3 zullen op deze werven van toepassing zijn.

Genoegzaam water moet den eigenaar overblijven.

55. Onder alle omstandigheden zal er genoegzaam water vrij blijven ten gebruike van den eigenaar, zijn gezin, zijn vee en voor de besproeiing van alle tijdens de proclameering bestaande tuinen en landerijen, en voor de bewerking van mijnpachten, onder de bepalingen dezer wet verleend.

Bepaling der hoeveelheid.

De hoeveelheid van het hiervoor benodigde water zal vóór de proclameering tot publieke delverij, op last van het Hoofd van het Mijnwezen worden gemeten, en door hem worden vastgesteld. Daarna mag dit water, alzoo gemeten, door den eigenaar ook voor andere doeleinden worden gebruikt of afgestaan.

Regeling van het gebruik v/h overige water.

Het overige water en het water dat niet aldus wordt gebruikt, zal steeds vrij moeten alloopen. Het gebruik daarvan zal worden geregeld door de wettige autoriteiten, volgens de bepalingen dezer wet.

Rechten van huurders enz. op gebruik van water.

Huurders, servituuthouders of andere gerechtigden tot water, behouden het recht op dat water, voor zover zij daarvan tijdens de proclameering gebruik maken voor de doeleinden in de eerste alinea gemeld, en nadat de hoeveelheid daarvan zal zijn vastgesteld door het Hoofd van het Mijnwezen, zulke vaststelling te geschieden vóór proclamatie. Te dezen aanzien gelden ook de bepalingen der tweede alinea van dit artikel.

Regeering kan omheining eischen.

56. Verder zal de Regeering het recht hebben te eischen van den eigenaar of zijn plaatsvervanger, dat deze gronden voor occupatie behoorlijk worden omheind en in kaart gebracht, binnen een tijd door de Regeering te bepalen, welke tijd echter niet korter zal mogen zijn dan drie maanden.

Indien daaraan binnen den gestelden tijd niet wordt voldaan, zal de Regeering het recht hebben zulks te doen op kosten van den eigenaar of zijn plaatsvervanger

57. Op de private gronden in dit artikel bedoeld, zal de Regeering het recht hebben, zoolang de proclamatie duurt, om zonder betaling zulke plekken gronds te bezetten en te bebouwen als noodig zullen zijn voor kantoren en andere publieke gebouwen, voor het neerwerpen van vuilnis, voor begraafplaatsen en voor andere algemeene belangen. Zoodanige plekken gronds zullen, indien mogelijk, in overleg met den eigenaar, door den Mijncommissaris op kosten van den Staat, worden afgebakend en door een bevoegden landmeter in kaart gebracht, welke plekken niet mogen worden afgepend.

Regeering heeft 't recht kantoren op geprocl. grond te bouwen.

De gebouwen, bedoeld in de vorige alineas, zullen het eigendom blijven van den Staat.

58. Op private geproclameerde plaatsen zullen, twee jaren na de proclamatie derzelve, stukken gronds mogen uitgegeven worden voor tuinen en plantages, op zulke plekken alwaar het gebleken is, dat er geen goudhoudende riffen of alluviale depositas aanwezig zijn, en wel onder de volgende voorwaarden:

Uitgifte van grond voor tuinen en plantages.

1. De uitgifte van zulke gronden geschiedt op aanvraag van den eigenaar, onder zulke voorwaarden als deze mocht vaststellen, door de Regeering, na onderzoek door den betrokken Mijncommissaris en op voordracht van het Hoofd van het Mijnwezen.
2. Indien het later mocht blijken dat er goudhoudende riffen aanwezig zijn, zal dat gedeelte waar die riffen doorgaan, uitgegeven worden op de gewone wijze, met dien verstande, dat indien er schade gedaan wordt aan tuinen of plantages, zoodanige schade uitbetaald worde door den licentiehouders of houders naar taxatie, door arbiters te worden vastgesteld.

59. Wanneer stukken gronds volgens het voorgaande artikel uitgegeven zijn voor tuinen en plantages zullen zulke stukken gronds voor geen ander doel mogen worden gebruikt.

Dito.

60. Waar op de verschillende geproclameerde delverijen een persoon of maatschappij, houder van claims of mijnpacht, wenscht aan te leggen een dam voor het verzamelen van tailings of regenwater (mits niet uit een bestaanden waterloop of fontein), een buis, pijp of andere geleiding, tot het brengen van water naar zijn of hare machine-standplaats, of een weg tot het vervoeren van kwarts of stoffen van de claims of mijnpacht naar de machineplaats, hetzij voor gewone door trekdiereu getrokken wagens, of wel door zoogenaamde

Bepalingen omtrent het aanleggen van dammen, buizen enz.

langs rails bewogen truckwagens, mits deze niet door stoom of electriciteit worden voortbewogen, zal de Mijncommissaris daartoe vergunning kunnen geven.

Indien zoodanige watergeleidingen, gewone wegen of truckwegen over claims, mijnpachten, waterleidingen, straten, spoorwegen, tramwegen of standplaatsen van andere personen gaan, dan zal de applicant, om de noodige vergunning voor den aanleg en de exploitatie daarvan te verkrijgen, eene schriftelijke aanvraag daartoe moeten doen bij den betrokken Mijncommissaris. Deze aanvraag zal gedurende eene maand worden gepubliceerd in de *Staatscourant*, en in een der plaatselijke couranten, door en op kosten van applicant, ter kennisname van partijen, die hunne bezwaren en aanspraken om compensatie bij den betrokken Mijncommissaris binnen dien tijd moeten inzenden. Eenig persoon, zoodanige watergeleidingen, dammen, wegen, enz., aanleggende over claims, mijnpachten, enz., zonder daartoe het verlof van den Mijncommissaris te hebben verkregen, zal gestraft worden met eene boete van £10 niet te boven gaande, of bij wanbetaling met gevangenisstraf zes weken niet te bovengaande, onverminderd echter het recht van den eigenaar of de eigenaren van de oppervlakte tot schadevergoeding. Het bedrag dezer compensatie zal door twee arbiters worden bepaald. Een hunner zal gekozen worden door den aanvrager en de ander door de belanghebbende partij. Bij verschil der arbiters zal de Mijncommissaris optreden als eindbeslissers, van wiens beslissing appel zal zijn bij het Hoofd van Mijnwezen, wiens uitspraak finaal is.

Reg. kan overeenkomst sluiten voor 't leggen van electr. geleidingen.

Sluiting van eene delverij.

61. De Regeering zal bij speciale overeenkomst vergunning kunnen verleen tot het aanleggen van geleidingen voor het overbrengen van electrische stroomen ten dienste van de mijnen en mijnwerken.

62. Een terrein eenmaal tot eene publieke delverij of deel daarvan verklaard, zal noch geheel, noch gedeeltelijk kunnen gesloten worden, dan alleen wanneer het aantal delvers binnen de grenzen van zoodanig deel dat aangevraagd of voorgesteld wordt om gesloten te worden, minder is dan een getal, berekend naar één delver op iedere twintig morgen, mits altijd het sluiten van zulken geproclameerden grond de rechten en aanspraken niet zullen aandoen op machine-standplaatsen, gruis (tailing) ligplaatsen, waterrechten of andere bezit-rechten, te voren verkregen.

Kennisg. van voor-nemen tot sluiting.

In geval van sluiting van een publieke delverij of deel daarvan, zal daarvan 6 maanden vooraf kennis worden gegeven in de *Staatscourant* en minstens éénmaal per maand in een lokaal blad, zoo er een is, in het laatste geval op kosten van den aanvrager. Een

schetskaart van de delverij of plaats of gedeelte daarvan, waarvan de herroeping aangevraagd is geworden, zal ter inzage liggen ten kantore van den Mijncommissaris gedurende het tijdperk van die zes maanden. Alle objecties, gedurende die zes maanden ingediend, zullen op den laatsten dag van dien termijn, of, als die dag op een Zon- of feestdag valt, den dag daarna, gehoord worden. Voorts zal voor de voortzetting van den arbeid van hen wier claims nog niet uitgewerkt zijn, behoorlijk zorg gedragen worden of compensatie verleend. Het bedrag van zoodanige compensatie te bepalen bij onderlinge overeenkomst, tusschen de Regeering en belanghebbenden en ingeval zij niet kunnen overeenkomen, bij wijze van arbitrage.

Indiening v. objecties tegen sluiting.

Compensatie.

§ 5. EXPLOITATIE VAN CLAIMS ONDER LICENTIE.

63. Elk meerderjarig blank persoon van het mannelijk geslacht, die zich onderwerpt aan de wetten des lands en aan den ambtenaar belast met de uitreiking van de in dit artikel bedoelde licenties, en de kwitantie of het certificaat overlegt dat hij zijn persoonlijke belasting volgens wet over het loopende jaar heeft betaald, zal het recht hebben op twaalf delverslicenties om op een publiek veld te delven of te mijnen naar edele metalen of edele gesteenten; op eene claim voor iedere licentie, te verkrijgen tegen betaling van twintig shillings per maand per licentie. Deze licentie van twintig shillings zal echter slechts kunnen geëischt worden voor claims waarop reeds machinerie opgericht en in werkende orde is: of indien onverschillig waar reeds gebruik gemaakt wordt van machinerie voor het vergruizen van kwarts van die claims afkomstig. Waar in andere gevallen de mijncommissaris het uitnemen van een delverslicentie gelast, zal daarvoor slechts vijftien shillings per maand betaald behoeven te worden. Ook heeft ieder persoon als bovenbedoeld, mits voldoende aan dezelfde voorwaarden, het recht twaalf prospecteerlicenties te verkrijgen die hem het recht zullen geven onderzoeken te doen op Gouvernements gronden, gelegen binnen de jurisdictie van den ambtenaar, die de licenties uitrekt en tot onderzoek door de Regeering beschikbaar gesteld of op private gronden in overeenstemming met de bepalingen dezer wet. Voor iedere licentie om te prospecteeren op private gronden zal betaald moeten worden vijf shillings per maand en op Gouvernements gronden twee shillings en zes pence per maand, behalve een zegel van 1s. 6d. per claim voor de eerste maand bij ieder geval van afpenning of uitneming van claimlicenties. Een mannelijk gehuwd persoon mag behalve voor zich zelf ook voor zijne echt-

Delverslicentie.

Prospecteerlicentie.

genoot en kinderen in zijn eigen naam zonder procuratie zooveel claims afpennen, volgens alinea 4 van letter *b* art. 65, mits certificaat van den Veldkornet vertoonen le, dat hij gehuwd is en werkelijk zooveel kinderen heeft als hij opgeeft in het certificaat, hetwelk beëdigd moet worden voor den betreffenden Veldkornet of eenen Vrederechter.

Prospecteerclaims
bij proclamatie.

64. Wordt onder deze wet een terrein bij proclamatie tot publieke delverij verklaard, zoo zal de persoon of zullen de personen, die onder prospecteeralicentie zich prospecteerclaims op dat terrein heeft of hebben afgebakend, gerechtigd zijn zoodanige claims te blijven behouden, mits aan deze wet voldaan worde.

Regelen voor 't af-
bakenen v. claims
bij procuratie.

65. Ten aanzien van het laten afbakenen en daarna houden van delvers- of prospecteerclaims door middel van een procuratiehouder, gelden de volgende regelen:

Wie procuratie
kunnen geven.

a. Mannelijke en vrouwelijke personen, in het binnenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen en daarna houden, mits ingeval zij gehuwde vrouwen zijn, bijgestaan door den echtgenoot.

Meerderjarige mannelijke personen, handelende namens zichzelf of als echtgenoot, zullen bij hunne procuratie moeten overleggen de quitantie of het certificaat vermeld in art. 63.

Procuratie moet ge-
certificeerd zijn door
een Veldkornet.

b. Ieder persoon, die een claim of claims wil afpennen of laten afpennen onder procuratie, moet die procuratie laten certificeeren door den veldkornet of ass. veldkornet van zijne wijk, onder overlegging van quitantie van betaalde belasting voor het loopende jaar.

Die ambtenaar zal verder moeten certificeeren, dat de houder der procuratie op zijn veldkornetslijst staat ingeschreven, hem bekend is als inwoner zijner wijk en gehoorzaam aan de wetten des lands.

Ingeval zulk een persoon ook procuraties uitneemt voor zijne vrouw, zal de veldkornet of ass. veldkornet moeten certificeeren, dat de opgaven van den houder correct zijn. Zoo hij aan de waarheid der opgaven van den houder der procuraties twijfelt, kan hij eischen dat de waarheid der procuraties onder eede worde bevestigd.

Opgeene procuratie van een persoon zullen meer dan 12 claims worden afgepend.

Ieder mannelijk kind van 16 jaar of daarboven heeft het recht om 12 claims af te

pennen of te laten afpennen, mits de veldkornet of ass. veldkornet van zijn wijk certificeert, dat hij op zijn veldkornetlijst is ingeschreven, hem bekend is als inwoner zijner wijk en gehoorzaam aan de wetten des lands.

Ongehuwde mondigere vrouwelijke personen zullen evenals weduwen ook het recht hebben om 12 claims af te pennen of te laten afpennen.

Alle personen in dit artikel vermeld, die onder de wetten des lands geen persoonlijke belasting betalen, zullen een certificaat moeten overleggen dat hun vader, voogd of echtgenoot zijn persoonlijke belasting voor het loopende jaar betaald heeft. Personen in dit artikel genoemd, die niet onderhevig zijn aan persoonlijke belasting en ook niet bijgestaan zijn door vader, voogd of echtgenoot, zullen hiervan een certificaat van hun veldkornet of ass. veldkornet moeten overleggen voor de doeleinden van dit artikel.

De veldkornet of ass. veldkornet zullen voor het teekenen van het certificaat en het nagaan zijner boeken een zegel van één shilling op elk certificaat plakken, te betalen door den procuratiehouder, waarvan hem maandelijks 6d. voor elk certificaat zal uitgekeerd worden door het Gouvernement. De veldkornet of ass. veldkornet zal een behoorlijk register moeten houden van de uitgereikte certificaten en zal maandelijks eene gecertificeerde lijst met zijne rekening inleveren bij den betrokken ambtenaar van zijn district. De veldkornet of ass. veldkornet, die onjuiste opgaven of rekeningen inzendt als correct en juist certificeert, zal gestraft worden met eene boete niet minder dan £5 en niet hooger dan £25 en bij wanbetaling met gevangenisstraf van 3 maanden niet te bovengaande, met of zonder harden arbeid.

- c. Meerderjarige mannelijke personen, in het buitenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder één delvers- of prospecteerclaim kunnen laten afbakenen en daarna houden, mits de akte van procuratie notariëel is opgemaakt en behoorlijk gelegaliseerd, en deze procuratie behalve het gewone zegel van 1s. 6d. per claim een zegel dezer Republiek van 1 pond (£1) draagt.

Buitenlandsche
procuraties.

Dit zegel zal jaarlijks moeten worden

vernieuwd en is voor elke procuratie door dienzelfden persoon op eenig goudveld dezer Republiek gebruikt, geldig voor dat jaar.

De procuratiehouder kan daarvoor kwitantie of duplicaat-kwitantie verkrijgen van den ambtenaar die het zegel op de eerste procuratie van dien procuratiegever voor dat jaar heeft vernietigd.

Geene vrouwen of minderjarigen in het buitenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen.

Afpenning op alluviale velden.

66. De artikelen 63 tot en met 65 zullen niet van toepassing zijn op alluviale goudvelden wat betreft procuraties, alwaar een persoon niet meer dan drie claims zal kunnen afpenning op zijn naam.

Delver gerechtigd tot alluviale en rifclaims.

67. Ieder gelicentieerd delver zal gerechtigd zijn op elke geproclameerde plaats onder zijne licenties drie alluviale claims en zooveel rifclaims als bepaald in artikelen 63, 64 en 65 van deze wet te houden. Het zal hem evenwel vrijstaan een aantal claims van andere gelicentieerde claimhouders te koopen; hij zal in dat geval voor elke claim een delverslicentie moeten houden, tenzij de Mijncommissaris vooralsnog een prospecteerlicentie voldoende acht.

Wanneer hij opnieuw mag afbakenen.

Wanneer de gezamenlijke claimhouders van een geamalgameerd blok hunne respectieve aandeelen voor het doel van dit artikel bij den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk tegen betaling van vijf ponden (£5) hebben laten registreeren, zal elk hunner vrij zijn om opnieuw een claim af te bakenen of daarop opnieuw procuratie te geven.

Procuratie slechts eenmaal te gebruiken.

Eenzelfde procuratie zal slechts eenmaal mogen worden gebruikt en bij uitreiking der licentien aan den licentiehouden worden teruggegeven, na vernietiging der zegels, aanteekening van het nummer der eerste licentie daarop verleend, alsmede het nummer van het register van registratie en aanteekening op de procuratie dat deze voor geene andere claim meer zal kunnen worden gebruikt.

Ontdekker heeft recht op 12 claims zonder procuratie.

Aan den ontdekker van betaalbare goudriffen op en in geproclameerde publieke delverijen en op prospecteervelden, zullen 12 claims toegekend worden boven en behalve de 12 claims hun toegekend in afd. *b* van art. 65 zonder procuraties, doch wel onder eene belasting van 6s. 6d. per claim voor de eerste maand en daarna de gewone licentie.

Wanneer het dubbele licentiegeld betaald moet worden.

68. Indien op een quartzrifclaim ook alluviaal goud of omgekeerd op een alluviale claim quartzrif goud wordt gevonden en ontgonnen, zal voor zoodanige claim een dubbel bedrag aan licentiegeld worden betaald.

69. De registratie van een of meer zoekersclaims zal geschieden door een Mijncommissaris, wanneer de ontdekte edel metaal of edelgesteente houdende grond binnen de grenzen van zijn veld ligt, of anders door den Landdrost van het district waarin genoemde grond gelegen is.

Registretie van zoekersclaims.

70. Delvers of prospecteerders, zijnde houders van aan elkander grenzende claims ten getale van niet meer dan twaalf, die hunne claims wenschen te vereenigen, zullen gemelde claims als vereenigd kunnen laten registreeren met alle waterrechten aan zulke claims behoorende, op aanvraag ten kantore van den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk.

Amalgamatie van claims.

Bij registratie zal klaar en duidelijk het aandeel van iederen delver of prospecteerder moeten omschreven worden.

Bij verleening van certificaat van zulke vereeniging, onder zegel van twee pond (£2), zullen de houders der vereenigde claims de gewone voorrechten genieten, bij desbetreffende regulaties op de velden, waar zij gelegen zijn.

De amalgamatie van claims vervalt niet door de verandering der licenties.

71. Iedere aanvraag om mijnpacht, recht van waterleiding, bescherming, vereeniging van claims en andere dergelijke aanvragen zullen zegels moeten dragen ter waarde van vijf shillings.

Zegel op applicatie voor mijnpacht, enz.

72. Het afpennen van claims tusschen zonsondergang en zonsopgang is verboden, evenals het afpennen op Zondagen en bij de wet erkende Christelijke feestdagen.

Wanneer afpenning verboden is.

Het afpennen op zulke verboden tijden zal beschouwd worden als onwettig, niet erkend worden en geen recht hoegenaamd geven.

73. Ieder eigenaar van een rifclaim, of van een amalgameerd blok rifclaims, of van een delversclaim of blok claims, zal verplicht zijn binnen eene maand na datum der eerste licentie bij den betrokken Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost, eene Landmeterskaart, of indien er geen Landmeter is, eene schetskaart in te leveren van de ligging der claims of blokken, en onderteevend door den persoon, die de opname heeft verricht. Zulke claims zullen niet mogen getransporteerd worden zonder behoorlijke Landmeterskaart. Voor alluviale delversclaims zal het voldoende zijn alleen eene schetskaart in te leveren zoolang zij niet getransporteerd worden, in welk geval een Landmeterskaart verplichtend is. De bepaling der voorgaande alinea zal niet van toepassing zijn op de ongezone goudstreken.

Inlevering v. schetskaart.

Verplichte inlevering v. landmeterskaarten v. delversclaims.

74. Ieder houder van een rifclaim of een amalgameerd blok rifclaims onder delvers-licentie, zal verplicht zijn binnen zes maanden na den datum der eerste licentie, bij den betrokken Mijncommissaris, Verantwoordelijken klerk of Landdrost goedgekeurde landmeterskaarten in drievoud in te leveren van eene opmeting van zijn grond, door een landmeter gedaan, en vervaardigd op zoodanige schaal als door den Landmeter-Generaal zal worden bepaald.

Zoodanige opmeting moet aantoonen alle werken, gebouwen, tramlijnen, wegen, voetpaden, machinestandplaatsen en de plaatselijke gesteldheid van den grond, en moet door driehoeksmeting of andere meting aangesloten zijn met zoodanige vaste punten of blijvende bakens van eene andere opmeting, als de Landmeter-Generaal zal bepalen of op zoodanige andere wijze als de Landmeter-Generaal zal voldoende achten om nauwkeurig de plaats te bepalen.

Deze kaarten zullen ten Landmeter-Generaalskantore worden onderzocht en goedgekeurd.

Publicatie van de indiening der kaarten ter goedkeuring.

De Landmeter-Generaal zal vóór de kaarten door hem worden geteekend, in de *Staatscourant* door eene kennisgeving bekendmaken, dat deze kaarten zijn ingezonden en dat zij door hem zullen worden geteekend indien binnen den tijd van een maand na datum van publicatie geen protest daartegen is gelegd.

Protest.

Wanneer protest wordt gelegd zal dit binnen den tijd van een maand moeten worden opgevolgd, bij gebreke waarvan de kaart door den Landmeter-Generaal zal worden geteekend als ware geen protest daartegen ingekomen.

Omtrent kaarten, reeds vroeger onder dit artikel goedgekeurd en hierna goed te keuren, zullen dezelfde bepalingen omtrent rechtsgeldigheid en vernietiging van foutieve kaarten gelden, als vastgesteld in artikel 109. Alvorens een landmeter claims of gronden zal mogen opmeten, zullen hem de bakens daarvan door den eigenaar of zijnen plaatsvervanger met den Claiminspecteur van de respectieve velden, moeten worden aangewezen.

Artikel 74 ook van kracht voor delversclaims afgepend vóór deze wet.

75. De bepalingen van art. 74 zullen ook gelden ten aanzien van de delversclaims, afgepend vóór het in werking treden dezer bepaling en voor deze claims zal de termijn van inzending van kaarten zijn zes maanden na het in werking treden daarvan.

Verlenging van termijn van inzending.

76. De termijn van inzending van de kaart bedoeld bij artikel 74, zal door het Hoofd van het Mijnwezen om gegronde redenen kunnen worden verlengd.

Opnieuw afbakenen van te veel afgepende grond.

77. Wanneer een persoon meer grond heeft, dan waarvoor hij licentie houdt, zal het aan ieder die van het behoorlijk aantal licenties voorzien is, vrijstaan om

binnen de pennen of bakens van dien persoon het aantal der te veel afgepende claims, opnieuw af te bakenen, met dien verstande echter dat zulke opnieuw afgebakende claims, aan elkander moeten liggen, en wel aan een der zijden van het blok of stuk grond, doch in geen geval op bewerkte plekken of ter belemmering van den anderen claimhouder.

De tweede afpenner is verplicht binnen 24 uren na zoodanige afpenning, daarvan schriftelijk kennis te geven aan den Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk van het betreffende veld, alsmede aan den houder of de houders van de claims, en hij moet verder binnen 14 dagen daarna aan den betreffenden ambtenaar eene landmeterskaart inzenden van het geheele blok claims, aantoonende niet alleen de claims door hem afgepend, doch ook de juiste ligging der claims van den anderen claimhouder, waarna de Mijncommissaris den te veel afgependen grond aan den overpenner kan toekennen. Van deze beslissing van den Mijncommissaris kan binnen 14 dagen na uitspraak, appèl aangeteekend worden bij het Hoofd van het Mijnwezen, wiens beslissing finaal zal zijn.

Verplichting van den 2de afpenner.

Appèl van beslissing v. Mijncommissaris.

Mocht het blijken dat de tweede afpenner afgebakend heeft tusschen de bakens en pennen van den houder der claims, zonder dat er open grond is, dan zal de tweede afpenner gestraft worden met geldboete van £100 tot £500 of bij wanbetaling met gevangenisstraf volgens art. 8.

Strafbepaling voor 2de afpenner wanneer er geen open grond was.

78. Landmeters, die werkzaam zijn met het opmeten van claims, zullen het recht hebben zich voor dat doel te begeven op eens anders grond, nakennisgeving aan de gerechtigden tot dien grond of hun vertegenwoordigers, indien zij zich op dien grond bevinden, en daar de voor de opmeting noodige instrumenten, vlaggen, enz., te plaatsen.

Recht v. Landmeter.

Ieder, die hen daarin belet of belemmert, of moeilijkheden aan de werkzaamheden voor de opmeting in den weg legt, zal gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £25.

79. Het zal verplichtend zijn voor alle landmeters om door den Landmeter-Generaal het Hoofd van het Mijnwezen te voorzien van een kopie van alle kaarten, die zij gemaakt hebben voor maatschappijen, syndicaten of private personen, voor zooverre zij betrekking hebben op publieke delverijen.

Kopiekaarten in te zenden bij Hoofd v. Mijnwezen.

80. 1. Hij, die niet voldoet aan de in artt. 73, 74 en 75 voorgeschreven inzending van kaarten en schetskaarten binnen den gestelden termijn, zal gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £15.

Strafbepalingen.

2. Indien deze boete niet wordt betaald binnen den daarvoor gestelden tijd, zal de vernieuwing der licentie uitgesteld worden totdat de boete zal zijn betaald.
3. Bij het vonnis zal een termijn kunnen gesteld worden, waarbinnen de inzending zal moeten geschieden.

Grootte der claims.

81. Een alluviale claim tot het graven naar edele metalen zal groot zijn 150 bij 150 voet en zal met duidelijk zichtbare pennen en voren in rechthoek in de richting der zijden afgebakend worden.

Een claim om te graven naar edelgesteenten zal in rechthoek groot zijn 30 bij 30 voet.

Een quartz rifclaim zal lang zijn 150 voet (d. i. in de richting van het rif) en 400 voet breed, zoodanig, dat iedere claim, indien mogelijk, een rechthoek vormt, de breedte genomen aan een of beide zijden van het rif, naar verkiezing.

Middelpuntspennen

Ten aanzien van een quartzrifclaim zullen voor de zeven eerste dagen twee middelpuntspennen voldoende bakens zijn.

Na verloop van dien tijd zullen vier hoekpennen in de plaats moeten zijn gesteld, en de richting aangewezen worden door volgens wet bepaalde bakens.

Hoekpennen.

Bij quartzrifblokken van geamalgameerde claims, zullen voor elk blok vier hoekpennen voldoende wezen, maar de namen der respectieve claimhouders in het blok moeten leesbaar op elke pen gemerkt worden, met datum van amalgamatie.

Geen omheining
zonder schriftelijke
toestemming.

Niemand zal het recht hebben om zijn claim of mijnpacht te omheinen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Hoofd van het Mijnwezen, die in overleg met de Regeering zal beslissen, en in geen geval zal een groter gedeelte van den grond omheind worden dan noodig is om de werken te beschermen en voor de belemmeringen en last met de werklieden te vrijwaren.

Doorndraad ver-
boden.

Het gebruik van doorndraad voor omheiningen of voor andere doeleinden is op geproclameerde of prospecteervelden verboden, alsmede op door publieke delverijen ingesloten gronden.

Alle omheiningen, zonder vergunning als voorzeggd gemaakt of nog te maken, zullen door de gerechtigden tot den aldus omheinden grond worden weggenomen en bij gebreke daarvan zal de Regeering die op hunne kosten doen wegnemen. Overtredingen van dit artikel zullen gestraft worden met een boete van £25 niet te bovengaande of bij wanbetaling gevangenisstraf volgens art. 8 van deze wet.

82. De hoekpennen of bakens van een claim zullen niet minder dan drie voet boven den grond uitkomen. Hoogte der hoekpennen.

Deze hoekpennen of bakens zullen niet minder dan drie duim in middellijn zijn. Dikte dito.

Daar waar de geaardheid van den grond zulks toelaat zullen bij elke pen of baken twee slooten moeten zijn gegraven, die bij de pen of baken een rechten hoek zullen aanwijzen van drie voet lang, een halven voet wijd en een voet diep, welke slooten de richting van de grenzen zullen moeten aanwijzen; bovendien zullen de zijden van een claim of geaalgameerd blok van claims op duidelijke wijze zijn aangegeven door slooten of klipstapelingen $\frac{1}{2}$ voet hoog minstens en 3 voet lang, lijnbakens op duidelijk onderling zichtbare afstanden geplaatst, of andere merken. Slooten.

Wanneer er een landmeterskaart bestaat van claims of van geaalgameerde blokken claims zal het voldoende zijn wanneer de hoekbakens worden opgericht en de vooren rondom worden gegraven.

Alle claims en geaalgameerde blokken van claims moeten op ieder hoekbaken een bord dragen, minstens 9 duim in het vierkant, waarop duidelijk leesbaar, geschreven, gedrukt of geschilderd staat, het officiële nommer door den Claiminspecteur te geven, de namen van het mijneigendom en den claimhouder of de claimhouders, den datum der licentie en den datum der afpenning. Borden enz.

Wanneer de Claiminspecteur bevindt, dat aan een van de voorschriften in dit artikel niet is voldaan, zal hij het recht hebben om daarvoor eene boete op te leggen van ten minste twee shillings en zes pence en ten hoogste vijf shillings per claim. Hij zal daarvan den eigenaar of zijn vertegenwoordiger kennis geven en hij zal dit tegelijkertijd aan den Mijncommissaris melden. Strafbepaling op overtreding.

De beboete persoon heeft het recht om binnen acht dagen te appelleeren bij den Specialen Landdrost, zoo er een is, of anders bij den Mijncommissaris; indien na verloop van dezen termijn voor het appèl gesteld, geen appèl is aangeteekend en de boete nog niet is betaald ten kantore van den Mijncommissaris, en de bakens niet in orde gebracht zal de Mijncommissaris geene verdere licentie uitreiken voor de claim ten aanzien waarvan de overtreding heeft plaats gehad tot tijd en wijle de boete is betaald, en de bakens in orde gebracht. Art. 86 zal in dit geval van toepassing zijn. Appèl.

83. Wanneer op een publiek veld een delver zijne claim of claims wil verlaten, om zich eene nieuwe claim of claims af te bakenen, zal hij het recht hebben zulks te doen, mits hij de pennen van de claims, die Verplichting v den delver die zijn claim wil verlaten om andere af te bakenen.

hij verlaten wil, uittrekt en eene kennisgeving gedurende eene week op dien grond stelt, dat hij verlaten is, alsook eene kennisgeving tot dien einde op den Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk moeten dienen, bij gebreke waarvan hij zal onderhevig zijn aan eene boete van £10 niet te bovengaande of gevangenisstraf van veertien dagen tot drie maanden, met of zonder harden arbeid.

Verkoopning bij publieke veiling.

Bij ontvangst van zoodanige kennisgeving zal de Mijncommissaris of Verantwoordelijke Klerk zoodanige claim of claims bij publieke veiling doen verkoopen overeenkomstig art. 86.

Hij zal vóór zulke claims uit te geven, eerst een onderzoek kunnen instellen en zal gerechtigd zijn de uitgifte van zulke claims te weigeren en die ten voordeele van den Staat te doen opveilen.

Wanneer vernieuwing v. prospecteer- of delverslic. kan geweigerd worden.

De vernieuwing eener prospecteer- of delverslicentie zal door den Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk geweigerd worden, wanneer claims zijn afgepend op plekken, waar het volgens de artikelen 117 en 15 dezer wet verboden is te zoeken of te delven, en op plekken, die naar het oordeel van den Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk in onbetwistbaar wettig bezit zijn van anderen.

Houder van hooger gelegen claim mag anderen geen last aanbrengeen.

84. Geen houder van een hooger gelegen rifclaim zal het recht hebben om de stoffen uit zijn claim eener ander tot last te doen zijn, of hem, die beneden werkt te hinderen.

Aanwijzing v. grond aan houders voor 't storten van tailings etc.

In geval houders van claims grond benodigd hebben voor het storten van tailings of anderen afval van batterijen, het plaatsen van zinkbakken of pannen dammen in stede van pannen of reservoirs het bewaren van ertsen kan hun die grond gegeven worden alles op hun eigen claims nadat hiervoor door den claiminspector onder overlegging van een landmeterskaart schriftelijk applicatie is gemaakt bij den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijke Klerk welke ambtenaren deze applicatie kunnen toestaan indien daartegen geene gegronde bezwaren zijn. Hiervoor zal geene extra licentie betaald behoeven te worden.

Wanneer zulks niet van toepassing is.

Deze bepaling zal van geen toepassing zijn op die bewaarplaatsen, die reeds onder licenties tegen 2/6 zijn uitgegeven.

Bepalingen van art. 102 zijn op dit art. van toepassing.

De bepalingen, neergelegd in art. 102 wegens het niet tijdig opbetalen der licenties op speciaal geregistreerde claims, zijn ook van toepassing op dit artikel.

Applicanten moeten binnen eene maand na toekenning plannen in triplo indienen bij de genoemde ambtenaren, vervaardigd als aangegeven in art. 73 dezer wet.

Indiening plannen.

85. In geproclameerde velden zal de Mijncom-

missaris kunnen bepalen waar geprospecteerd kan worden onder prospecteer-licentiën en ook bepalen op welke plekken delvers-licentiën zullen moeten uitgenomen worden.

De Mijncommissaris zal het recht hebben, indien applicatie daarvoor gedaan wordt, de delvers-licenties, waaronder claims gehouden worden, terug te brengen tot prospecteer-licenties, na behoorlijk onderzoek en na rapport van den claiminspecteur daaromtrent ontvangen te hebben.

Bij bevinding, dat iemand grond houdt onder prospecteer-licentie en er niet behoorlijk op werkt ten genoeg van den Mijncommissaris, met het doel edel metaal of edelgesteente te vinden, zal de Mijncommissaris het recht hebben hem te gelasten delvers-licentie uit te nemen.

De Mijncommissaris zal hierbij in aanmerking moeten nemen, dat, wanneer claims vereenigd zijn, de bewerking van één der aldus vereenigde claims op één tijdstip, als voldoende moet worden beschouwd, welke bepaling evenwel niet van toepassing zal zijn op claims, die reeds vroeger onder delvers-licentie werden gehouden.

De licentiehouders kunnen, ingeval zij ontevreden zijn met zoodanige beslissing van den Mijncommissaris, binnen 30 dagen in appèl komen bij de Regeering, door het Hoofd van het Mijnwezen, waarna de Regeering op diens rapport finaal zal beslissen.

Ieder Landdrost zal, uitgezonderd op de geproclameerde velden en de prospecteervelden, waar een Mijncommissaris is aangesteld of aangewezen, prospecteer-licenties binnen de grenzen van zijn district kunnen uitreiken.

86. Als een delvers- of prospecteerlicentie verloopt zonder op of vóór den vervalddag vernieuwd te zijn zal de claim waarvoor de licentie was uitgereikt niet door een ander persoon kunnen worden afgepend, maar vervalt aan de Regeering, en zal met zoodanige claims gehandeld worden als volgt:

Gedurende drie maanden na dien vervalddag zal de vroegere houder dier claims het recht hebben zijne rechten op die claims te herkrijgen door uitneming van nieuwe licenties, daarvoor met bijbetaling van extra licentiegelden gelijkstaande met het bedrag van de achterstallige licentiegelden. Indien de nieuwe licentie echter binnen 14 dagen na den vervalddag door den vroegeren claimhouder wordt uitgenomen zullen alleen de enkele licentiegelden voor die dagen behoeven betaald te worden. Na verloop van den genoemden termijn van drie maanden zal het Hoofd van Mijnwezen die claims op publieke veiling moeten verkoopen of doen verkoopen. Het zal echter voor het Hoofd van

Mijncomm. bepaalt waarvoor prospecteer-, waarvoor delverslicentie betaald moet worden.

Recht van Mijnc.

Dito.

Appèl v. beslissing v. Mijncommissaris bij Regeering.

Wanneer Landdrost prospecteerlicentie kan uitreiken.

Claim waarop licentie niet werd vernieuwd kan niet worden afgebakend.

Rechten v. vroegere claimhouder.

Publ. verkoopng.

het Mijnwezen verplicht wezen om vóór zoodanige ver-
koopning plaats heeft, de betreffende claims aan de
oorspronkelijke houders daarvan terug te geven indien
er geene verdere kwesties bestaan, met bijbetaling van
alle achterstallige licentiegelden, benevens de daar-
omtrent gemaakte kosten.

Indien claims niet
verkocht zijn, dan
worden deze weder
als open grond ver-
klaard.

Indien de claims bij de publieke veiling niet worden
verkocht zal het Hoofd van het Mijnwezen verplicht
zijn, zoodanige claims dertig dagen na datum der ver-
koopning tot open grond te verklaren, als wanneer de
grond door het publiek kan worden afgepend. Van
zoodanige publieke verkoopning zal minsten 14 dagen
te voren in de *Staatscourant* eene kennisgeving ge-
publiceerd worden.

Deze bepalingen zullen van toepassing zijn op alle
claims die vervallen zijn tijdens de inwerkingtreding
dezer wet.

Protectie voor per-
sonen op commando
enz.

87. Hij, die op commando is of persoonlijk voldaan
heeft aan eene oproeping tot het bewaren van orde en rust,
zal van zelf protectie op zijn claim of claims (hetzij voor
rif of alluviaal) hebben gedurende den tijd dat hij op
commando of bedoelden specialen dienst is, en in geval
van commando, nog gedurende 30 dagen na zijne aflos-
sing van dat commando zonder dat die protectie speciaal
behoeft te worden toegestaan, mits hij van zoodanige
oproeping kennis geeft aan den betreffenden Mijn-
commissaris.

Gedurende den tijd dezer protectie zullen geen
licentiegelden op de claims betaald behoeven te worden.

Voorloopige kwijt-
schelding van licen-
tiegelden.

88. Voorloopige kwijtschelding van claimlicentie-
gelden (hetzij voor rif of alluviaal) kan verleend
worden in geval van ziekte of wegens ongezondheid der
localiteit, mits op die claims vóór en tijdens de aanvraag
om protectie gewerkt wordt, als naar het oordeel van
den Mijncommissaris voldoende geacht moge worden
om kwijtschelding te verlenen. Elk zoodanig geval
van kwijtschelding zal zoo spoedig mogelijk door den
Mijncommissaris met volledig rapport naar het Hoofd
van het Mijnwezen worden gezonden, ter finale goed-
of afkeuring door de Regeering, die de kwijtschelding
al of niet zal bekrachtigen.

De tijd van kwijtschelding zal naar den aard van
ieder geval bepaald worden, terwijl niets geheven zal
worden voor het verlenen daarvan.

Claims v. overleden
personen.

89. Claims, behoorende tot den boedel van een over-
leden persoon, zullen niet vervallen, tenzij de executeur
in gebreke blijft, om 30 dagen na ontvangst van zijn
aanstelling of bekrachtiging daarvan door den Weesheer,
aan de voorschriften der wet te voldoen.

Bij verdere geregelde voldoening aan de bepalin-

gen der wet zullen zulke claims beschouwd worden als baten van den boedel, en als zoodanig worden behandeld volgens de bepalingen der weeswet.

90. Het bezit van eene licentie voor eene claim sluit niet in zich het beschikkingsrecht over de oppervlakte van den grond, welk beschikkingsrecht zich de Regeering blijft voorbehouden tot het bepalen van wegen en andere werken, enz., zonder echter de bewerking der claim te belemmeren.

Regeering behoudt beschikkingsrecht over oppervlakte v. claim.

91. Een ieder, die naar goud, edele metalen of edelgesteenten volgens art. 2 dezer wet graaft, hetzij voor eigen, hetzij voor een anders rekening, zal, indien zulks verlangd wordt, door een daartoe door de wet of de Regeering bevoegd verklaarden ambtenaar, zijne licentie moeten toonen, en bij gebreke waarvan hij zal worden gestraft met eene boete van £1 tot £3, en bij wanbetaling met gevangenisstraf 14 dagen niet te bovengaande.

Vertoonning der licentie.

92. Ieder gelicentieerd delver of prospecteerder zal gerechtigd zijn op zijne claims een standplaats te hebben voor zijne woning, voor welke standplaats hij geene licentiegelden behoeft te betalen.

Delver gerechtigd tot standplaats.

93. Elk blank persoon die op een geproclameerd of prospecteerveld een winkelhuis of huizen of woning wenscht op te richten, zal aanzoek doen bij den Mijncommissaris voor eene of meer standlicentiën. Waar reed: vijf standplaatsen naast of nabij elkander zijn uitgegeven, zal de Mijncommissaris niet het recht hebben om binnen den afstand van 300 treden standplaatsen uit te geven.

Applicatie voor standplaats.

Elke licentie zal het recht geven op een stuk gronds 50 bij 50 voet op eene door den Mijncommissaris goedgekeurde localiteit, doch niet ter belemmering der delverij, op een bekend edel metaal of edelgesteente bevattend terrein. Het Hoofd van het Mijnwezen, in overleg met de Regeering, zal echter het recht hebben om standplaatsen van eene grootere afmeting uit te geven, waar hij zulks noodig acht, onder eene licentie.

Grootte der standplaats.

Deze standlicentie, hetzij eene maandelijksche of eene jaarlijksche naar verkiezing van den aanvrager, zal, hetzij maandelijks of jaarlijks, vernieuwd moeten worden.

Vernieuwing van standlicentie.

De prijs voor eene standlicentie op geproclameerden grond, van 50 bij 50 voet, zal zijn 7/6 per maand.

Prijs v. standlicentie

Wanneer de betaling van standlicenties op geproclameerde gronden drie maanden achterstallig is, zal de Mijncommissaris aanmaning tot betaling daarvan doen in de *Staatscourant* en in een lokaal blad, indien er een bestaat. Indien eene maand na publicatie van de aanmaning, daaraan niet wordt voldaan, zal het Hoofd van het Mijnwezen het recht hebben zoodanige standplaatsen vervallen te verklaren.

Vervallenverklaring van standplaatsen.

Prijs van standlic.
op standsdorpen.

De prijs van eene standlicentie op goedgekeurde standsdorpen op Gouvernementsgrond zal zijn voor standplaatsen van 50 bij 50 voet $7/6$ en van 50 bij 100 voet $11/3$ per maand.

Rechten van stand-
licentiehouder.

Ingeval eene standlicentie niet op den behoorlijken tijd vernieuwd wordt, zal de houder van de standlicentie het recht hebben binnen een tijdperk van 3 maanden daarna, zijn standplaats terug te krijgen onder eene nieuwe licentie met bijbetaling van alle achterstallige licentiegelden en als boete een som gelds gelijk staande met de achterstallige licentie-gelden.

Speciale belasting
op standplaatsen.

94. Daar waar op private geproclameerde plaatsen, standplaatsen, bij elkander gelegen, worden uitgegeven onder licentie, zoodat zij te zamen naar het oordeel der Regeering een dorp vormen, zal deze het recht hebben eene speciale belasting op te leggen van twee shillings zes pence per maand per standplaats. De betaling hiervan zal geschieden te gelijk met die der gelden, verschuldigd aan standlicentiën, waarop de ontvangst er van zal moeten worden aangeteekend.

Weigering van ver-
nieuwing bij achter-
stallige belasting.

Indien deze belasting op een standplaats achterstallig is, kan de vernieuwing der licentie voor die standplaats worden geweigerd.

Overdracht en regis-
tratie van gedeelten
van standplaatsen.

95. Overdracht en registratie van gedeelten van standplaatsen kan plaats vinden mits van zulk een gedeelte een goedgekeurde landmeterskaart wordt gedeponeed in het kantoor waar de registratie moet geschieden. Zulk een gedeelte van een standplaats zal beschouwd en geregistreerd worden als een afzonderlijke standplaats, waarvoor eene afzonderlijke standlicentie verschuldigd is als volgt: voor gedeelte van standplaatsen van 50×50 voet 2s. 6d. per maand en voor gedeelte van standplaatsen van 50×100 voet 3s. 9d. per maand.

Op zulk een gedeelte van een standplaats zal de geheele belasting van 2s. 6d. verschuldigd zijn genoemd in art. 94.

Overdracht en regis-
tratie van gedeelten
van claims.

« Overdracht van registratie van gedeelten van claims kan plaats vinden mits van zulk een gedeelte een goedgekeurde landmeterskaart wordt gedeponeed in het kantoor, waar de registratie moet geschieden. Zulk een gedeelte van een claim zal beschouwd en geregistreerd worden als een afzonderlijke claim ».

Waar registratie
enz. plaats vindt.

96. De registratie van overdracht van claims en standplaatsen en gedeelten van claims en gedeelten van standplaatsen zal geschieden ten kantore van den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijke klerk, terwijl dezelfde zegelrechten geheven zullen worden overeenkomstig Wet No. 5, 1882.

Machinestandplaats

97. De maatschappij of de persoon, die machines invoert om een of meer claims te bewerken zal, boven

en behalve zijne gewone standplaats, het recht hebben op zijne claims (kosteloos) en op eene localiteit, die niet bekend staat als te bevatten edele metalen of edelgesteenten. standplaatsen groot honderd en vijftig voeten in het vierkant, te bekomen onder licentie tegen 2s. 6d. per maand, om de machines op te stellen, waar dit namelijk doenlijk is zonder inbreuk te maken op de rechten van anderen.

98. Geen kleurling zal licentiehouder kunnen zijn of op eenigerlei wijze verbonden kunnen zijn met het bewerken der delverijen, tenzij als werkvolk in dienst van blanken.

Kleurling kan geen licentie houden.

§ 6. SPECIALE REGISTRATIE.

99. Elke delversclaim of elk geamalgameerd blok van delversclaims kan speciaal worden geregistreerd op de wijze als hieronder uiteengezet.

Speciale registratie alleen voor delversclaims.

100. Personen, die hunne claim of blok van claims speciaal wenschen te laten registreeren, moeten daartoe aanzoek doen bij den betrokken Mijncommissaris, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven.

Applicatie voor speciale registratie.

Deze applicatie zal een zegel moeten dragen volgens het bij art. 71 bepaalde en moet vergezeld gaan van eene kaart, vervaardigd door een geadmiteerd landmeter. De applicatie met kaart zal gedurende eene maand op het Mijncommissariskantoor voor het publiek ter inzage liggen.

Zegel op applicatie.

De Mijncommissaris zal daarop aan den aanvrager eene kennisgeving uitreiken, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven, waarin dag en datum van behandeling zal worden vastgesteld (tusschen datum van publicatie van kennisgeving en datum van behandeling moet minstens een tijd van een maand zijn).

Kennisgeving.

Deze kennisgeving zal gepubliceerd worden éénmaal in de *Staatscourant* en tweemaal in een plaatselijk nieuwsblad, zoo er een is.

Publicatie van de kennisgeving.

Indien vóór genoemde behandeling geen kennisgeving van objectie is geschied aan den Mijncommissaris en den applicant, en overigens aan de wet is voldaan, zal de Mijncommissaris de applicatie kunnen toestaan, en de speciale registratie zal dan geschieden als verder hierin is uiteengezet. Een kennisgeving van objectie zal een zegei dragen van vijf shillings volgens art. 71.

Zegel op kennisgeving van objectie.

Wanneer vóór genoemde behandeling zulk eene kennisgeving van objectie bij den Mijncommissaris ontvangen zal zijn, dan zal de speciale registratie voorloopig niet toegestaan worden.

Objectie.

Binnen tien dagen na kennisgeving van objectie zal de persoon, die objecteert, tegen den applicant rechterlijke stappen moeten nemen om de geldigverklaring

Behandeling der objecties.

zijner objectie te verkrijgen. Deze geldigverklaring kan bij applicatie worden gevraagd. Hierin zal de ambtenaar, belast met de civiele rechtspraak op het veld, jurisdictie hebben, en deze zal omtrent de speciale registratie zulk een order geven als hij noodig zal achten.

Register v. speciale registratie.

Indien de applicatie voor speciale registratie van een claim of claims wordt toegestaan, zal die registratie geschieden in een afzonderlijk daarvoor aan te leggen register, waarvan de vorm door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden voorgeschreven.

Certificaat.

Van die speciale registratie zal een certificaat worden uitgereikt zooveel mogelijk volgens den vorm als hierachter voorgeschreven.

Zegel op certificaat.

Dit certificaat zal een zegel dragen, berekend tegen tien shillings per claim.

Geen certificaat zal worden uitgereikt tenzij alle op de claim of claims verschuldigde gelden zijn betaald.

Spec. gereg. claims onder verband kunnen niet onder prospecteerlic. teruggebracht worden.

101. Het zal den Mijncommissaris niet geoorloofd zijn speciaal geregistreerde claims, waarop een verband is gepasseerd, onder prospecteerlicenties terug te brengen.

Art. 86 niet toepas-selijk.

102. Op speciaal geregistreerde claims is art. 86 niet van toepassing.

Aanmaning tot betaling v. de delverslicenties op zulke claims.

Wanneer de betaling van delverslicentiën voor zulke claims zes maanden of meer ten achter is, zal de Mijncommissaris in de *Staatscourant* en, indien door de Regeering wenschelijk geacht, ook in een plaatselijk nieuwsblad tot de betaling daarvan aanmanen.

De Mijncommissaris zal verplicht zijn deze aanmaning dadelijk na verloop der genoemde zes maanden te doen en tevens hiervan schriftelijk kennis te geven aan de verbandhouders per aangeteekenden brief.

Publ. verkoopng.

Indien binnen drie maanden na datum der publicatie van de aanmaning de betaling van alle verschuldigde gelden niet gevolgd is, zal de claim of zullen de claims door de Regeering publiek kunnen worden verkocht op zulk een wijze als door haar zal worden bepaald.

Kennisgeving der verkoopng.

De datum van verkoop zal in de *Staatscourant* en, indien door de Regeering wenschelijk geacht, ook in een plaatselijk nieuwsblad, minstens veertien dagen tevoren worden gepubliceerd.

Wat met opbrengst gedaan wordt.

Uit de opbrengst zullen allereerst alle gelden aan het Gouvernement verschuldigd voldaan worden. Onder die gelden zal een bedrag van £2 10s. per claim worden gerekend als boete en voor onkosten. Indien de claims meer opbrengen dan het bedrag der boeten en onkosten, zal de helft van het overschietende bedrag aan den eigenaar der plaats worden uitbetaald en de andere helft in 's lands kas worden gestort.

103. Het art. 102 zal ook van kracht zijn ten opzichte van delversclaims of geamalgameerde blokken van delversclaims, voor welke speciale registratie in termen van art. 100 applicatie is gemaakt en wel voorloopig en alleen zoolang als met de applicatie volgens de bepalingen en binnen de termijnen in art. 100 gesteld, voortgang wordt gemaakt, totdat die applicatie zal zijn toegestaan of geweigerd.

Art. 102 ook van toepassing op claims waarvoor applicatie is gemaakt voor spec. registratie.

104. Op speciaal geregistreerde claims kan, evenals op vast eigendom, hypotheek worden gegeven.

Verband op speciaal geregistr. claims.

Dezelide bepalingen, als bij hypotheek op vast eigendom, zullen ten dien aanzien gelden, zooals o. a. met betrekking tot de rechten van crediteuren en verkooping in executie, ook wat betreft het uitmaken van de hypotheek- en verband-akten en de personen daartoe gerechtigd. De zegelrechten, zooals door de wet is bepaald bij vaste of onroerende goederen, zullen ook hier van toepassing zijn.

105. Standplaatsen op geproclameerde standdorpden of door de Regeering goedgekeurde standdorpden kunnen speciaal geregistreerd worden op dezelfde wijze als hiervoor omschreven ten aanzien van delversclaims: echter zal geene publicatie eener kennisgeving noodig zijn en de Mijncommissaris zal in dit geval de speciale registratie dadelijk kunnen toestaan en een certificaat daarvan uitreiken, indien bij hem daartegen geene bezwaren bestaan.

Spec. registratie van standplaatsen.

106. Omtrent de betaling der licentiën op speciaal geregistreerde standplaatsen, zullen de regelen gelden voorgeschreven in art. 102 ten aanzien van speciaal geregistreerde claims.

Betaling der licentie gelden voor spec. geregistr. standplaatsen.

107. Op speciaal geregistreerde standplaatsen kan hypotheek worden gegeven onder geheel dezelfde bepalingen als hierin bepaald ten aanzien van hypotheek op speciaal geregistreerde claims.

Verband op spec. geregistreerde standplaatsen.

§ 7. BEZITRECHT.

108. Alle bezitrechten, volgens wet verleend, zullen onbetwistbaar zijn en kunnen niet in rechten worden aangevallen, tenzij zij verkregen zijn geworden door bedrog van den bezitter daarvan.

Kracht v. bezitrecht

109. De Regeering zal het recht hebben, hetzij in overleg met of op voordracht van het Hoofd van het Mijnwezen, den Landmeter-Generaal op te dragen om bewerkte of ontwikkelde delverijen, of gedeelten daarvan, na kennisgeving van minstens zes weken op de wijze als vastgesteld in art. 110, tweede alinea, te doen opmeten, op zoodanige wijze dat ieder waterrecht, mijnpacht, waterleiding, delversclaim of blok delversclaims of eenig ander recht of vergunning, voor het ontwikkelen

Opmeting v. delverij in detail.

der delverijen benoodigd, behoorlijk in kaart zal worden gebracht, en tevens in eene algemeene compilatiekaart of plan zal worden aangetoond.

Goedkeuring dier kaarten.

Deze kaarten zullen door den Landmeter-Generaal, volgens art. 74, worden goedgekeurd. Zijn deze kaarten eenmaal goedgekeurd en geteekend, dan zal tegen de grenzen, door deze meting vastgesteld, geen objectie meer door eenig Hof worden in aanmerking genomen. Mocht het blijken dat eene dergelijke kaart foutief is geformeerd, dan zal deze kaart door eene order van het Hooggerechtshof worden verbeterd of vernietigd, en eene nieuwe kaart zal dan op de gewone wijze worden goedgekeurd.

Vernietiging dier kaarten.

Zoodanige vernietiging zal geschieden overeenkomstig wet no. 9, 1891, artt. 6 en 7 (wet op de generale opmeting) door den Landmeter-Generaal op verzoek van den eigenaar.

Oproeping tot het indienen van objecties.

110. Zoo spoedig mogelijk na deze opmeting zal de betrokken Mijncommissaris eene kennisgeving uitreiken, inhoudende den naam van den eigenaar of bezitter der rechten, de beschrijving der rechten, het nummer van de kaart daarop betrekking hebbende, en tevens alle personen oproepende, die daartegen objecties willen indienen.

Publicatie dier oproeping.

Deze kennisgeving zal gedurende drie maanden in de *Staatscourant* worden gepubliceerd, zulke kennisgeving zal verder worden aangeplakt aan het kantoor van den Mijncommissaris, binnen wiens jurisdictie de gronden gelegen zijn, of aan het kantoor van den naastbijzijnden Landdrost, en de kaart of kaarten, daarop betrekking hebbende, zullen gedurende dien termijn ten kantore van den betrokken Mijncommissaris ter inzage liggen.

Wat geschiedt als geen objecties worden ingediend.

111. Indien binnen den gestelden termijn geene objecties worden ingediend, zal de Mijncommissaris aan den daartoe gerechtigden persoon uitreiken de volgens art. 74 door den Landmeter-Generaal goedgekeurde kaart, geregistreerd en geteekend, benevens een certificaat van bezitrecht, in den vorm zooals door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden bepaald.

Behandeling der objecties.

112. Wanneer bij den Mijncommissaris objecties worden ingediend, zal hij een dag bepalen, waarop de objectie of zaak door hem zal worden behandeld.

De Mijncommissaris zal beslissen, de rechten aan den persoon toekennende, die volgens zijne meening daartoe gerechtigd is.

Appel v. beslissing van den Mijne.

Wanneer eene der partijen met deze beslissing ontevreden is, zal zij verplicht zijn binnen drie maanden na datum van beslissing van den Mijncommissaris, eene actie in het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof in te stellen, bij gebreke waarvan het zal beschouwd worden

dat de beslissing van den Mijcommissaris finaal is, en de kaart en het certificaat van bezitrecht zullen overeenkomstig zijne beslissing worden uitgereikt.

113. De Mijcommissaris zal kaart en certificaat van bezitrecht, in geval van actie, uitreiken in overeenstemming met de uitspraak van het Hof.

Uitreiking van certificaat in overeenstemming met uitspraak in appèl. Verplichting tot het uittemen van duplicaat kaarten.

114. Belanghebbenden zijn verplicht, binnén twee maanden na kennisgeving van den Mijcommissaris, duplicaten der goedgekeurde kaarten uit te nemen, tegen betaling van eene som. door de Regeering te worden bepaald in evenredigheid met de onkosten, in verband daarmee door de Regeering uitgelegd.

Wanneer belanghebbenden verzuimen om binnen de twee maanden zooals hier boven bedoeld, deze kaarten uit te nemen, zullen zij in eene boete van ten hoogste £10 vervallen. Door den Mijcommissaris zal hun kennis worden gegeven dat bij niet uitneming der kaarten, binnen eene maand na datum dat de boete is opgelegd, de vernieuwing van hunne licenties of bekrachtiging hunner rechten zal kunnen worden geweigerd.

Strafbepaling bij verzuim.

115. Een bezitrecht sluit in alle rechten onder de vergunning, contracten of licenties verkregen, en kan behoorlijk door de rechtverkrijgenden, geheel of gedeeltelijk, worden overgemaakt, en dit bezitrecht zal onbetwistbaar zijn.

Wat het bezitrecht insluit.

116. Ieder persoon of maatschappij, in het bezit van een claim, blok claims of waterrecht, truckwegen, machine-standplaatsen of waterleidingen, kan bij den Mijcommissaris een verzoek in geschrifte, behoorlijk geteekend en vergezeld van eene goedgekeurde landmeterskaart, of zoo mogelijk van eene landmeterskaart van de claims of waterrecht enz. deponeeren tot een onderzoek van zijn of haar aanspraken op een certificaat van bezitrecht.

Applicatie voor bezitrecht.

Het zal daarna wettig en verplichtend zijn voor den Mijcommissaris, om onderzoek in te stellen omtrent zoodanige aanspraken. Waar het blijken zal dat het formeele wettige bewijs van bezitrecht gebrekkig is wegens:

Plichten en rechten van den Mijne. te dien opzichte.

- a. het niet passeeren van transport; of
- b. eenig gebrek in de bevoegdheid of het gezag van eenigen persoon, die transport moge gegeven hebben of voorgegeven moge hebben transport te geven; of
- c. den dood of afwezigheid van den persoon op wiens naam de rechten in geschil mochten geregistreerd staan; of

- d. de onbekwaamheid om eenige andere oorzaak van den houder in bezit van zoodanig eigendom om bewijs van bezitrecht te bekomen op de wijze tot nog toe voorgeschreven door de wet; of
- e. de oorspronkelijke verkrijging van claims door foutieve of valsche lastgevingen of anderszins, mits de persoon die applicatie maakt voor het bezitrecht, of dit houdt, niet eene partij zal zijn geweest tot het maken van zulke valsche lastgeving en *bona fide* bezitter is;

dan zal de Mijncommissaris het recht hebben een door hem geteekend bewijs van bezitrecht uit te reiken aan zoodanigen applicant.

Bewijs van feitelijk en rustig bezit.

Vóór de uitreiking van zoodanig bewijs van bezitrecht echter, moet eerst bewezen worden, dat de applicant in vreedzaam bezit en genot is en gerechtigd om aanspraak te maken op de rechten waarvoor hij aanzoek gedaan heeft en onverschillig of het recht van den applicant al dan niet duidelijk is, zal de Mijncommissaris niet dadelijk een bewijs van bezitrecht uitreiken aan hem, maar zal eene kennisgeving publiceeren, vragende om objecties tegen de uitreiking van zoodanig bewijs van bezitrecht, te worden gemaakt binnen een maand van af datum er van.

Publicatie der aanvraag.

Publicatie in *Staatscourant* en plaatsel. nieuwsblad.

Zoodanige kennisgeving zal in de Hollandsche taal gepubliceerd worden driemaal in de *Staatscourant* en minstens éénmaal in een plaatselijk nieuwsblad, zoo er een is, en zal zoo duidelijk mogelijk aangeven de ligging van het eigendom, den aard van de rechten gevorderd ten aanzien daarvan, den naam van den persoon, die aanspraak maakt en ingeval eenig ander persoon geregistreerd is als de houder, den naam van zoodanig persoon.

Objecties.

Ingeval in die eene maand geene objecties worden ingediend, zal de beslissing van den Mijncommissaris finaal zijn.

Ingeval objecties worden ingediend, zal de Mijncommissaris als zoodanig daaromtrent beslissen.

Ingeval objecties worden ingediend zal gehandeld worden volgens bepaling van art. 112.

Zegel op certificaat van bezitrecht.

Op een certificaat van bezitrecht voor claims of blokken van claims en machine standplaats, zal een zegelrecht moeten worden voldaan van vijf shillings per claim en machine standplaats, en op andere certificaten van bezitrecht zal een zegel van tien shillings op ieder certificaat geplaatst worden.

§ 8. ONDERMIJNRECHT.

117. Het zoeken en delven is verboden op of in steden, dorpen, standdorpen, openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen, begraafplaatsen, erven standplaatsen, locaties, dorpsgronden, tuinen, bewaarplaatsen, machinestandplaatsen, waterrechten en plaatsen waar «tailings» opgehoopt liggen en zulke gronden als volgens art. 15 en 16 door den Mijncommissaris aangewezen mogen worden.

Waar het zoeken en delven verboden is.

118. Het zal echter de Regeering vrijstaan, ondermijnrechten toe te kennen volgens art. 117 dezer wet en volgens regulaties, opgetrokken door het Hoofd van het Mijnwezen, goedgekeurd door de Regeering en bekrachtigd door den Tweeden Volksraad, behalve onder begraafplaatsen.

Wanneer de Reg. 't echter kan toestaan.

119. Deze rechten zullen worden onderzocht door eene Commissie, bestaande uit het Hoofd van Mijnwezen en twee onpartijdige personen door de Regeering te worden benoemd, wier taak het zal zijn onderzoekingen in dergelijke gevallen op de goudvelden in te stellen en de Regeering met haar advies te dienen van ondermijnen betreffende. De Regeering zal alsdan hierin beslissen, doch in geen geval zal hierin gehandeld worden, vóór dat de regulaties vermeld in art. 118 dezer wet door den E. A. Tweeden Volksraad zullen zijn bekrachtigd.

Onderzoek naar zulke rechten door een commissie.

120. Dergelijke rechten zullen worden toegestaan:

Rangorde in de toekenning dier rechten.

1. Aan den houder of bezitter onder deze wet van bonafide standplaatsen waarop gebouwen staan, machine standplaatsen en waterrechten.
2. Aan den persoon of personen, houder of houders, bezitter of bezitters van het bovenrecht, waar de billijkheid zulks vereischt.
3. In de overige gevallen als volgt: Op privaat geproclameerden grond en op Gouvernementsgronden zal over deze rechten worden beschikt door de Regeering bij wijze van verpachting bij publieke veiling, waarvan tijdige kennisgeving zal worden gegeven in de *Staatscourant*. De bewerking daarvan zal geschieden onder delversclaimlicentie. Van de opbrengst der pacht en licentiegelden op privaat geproclameerden grond zal de helft aan den geregistreerden eigenaar van de plaats of gedeelte daarvan of diens rechtverkrijgenden toekomen en de overige helft aan den Staat.

121. Ingeval van openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen, en dergelijken, zal eene driemaandelijksche publicatie en proclamatie als voorzeggd

Voorafgaande proclamatie voorzoover betreft pleinen enz.

in art. 41 dezer wet plaats vinden, alvorens recht tot ondermijnen wordt verleend.

Borgstelling door den gerechtigde.

122. Zij die schriftelijk verlof tot ondermijnen van de Regeering hebben verkregen, hetzij bij verpachting of anderszins, zullen binnen eer termijn, te bepalen door de Regeering, eene waarborg in handen moeten stellen ten genoegen van de Regeering en den eigenaar der oppervlakte.

Berekening dier licenties.

123. Deze gronden zullen claimsgewijze moeten worden betaald, overeenkomstig art. 120 dezer wet, te worden berekend naar de oppervlakte dier gronden voor ondermijnen verkregen. De licenties daarvoor zullen dadelijk na toekenning moeten worden uitgenomen.

Regulaties voor ondermijningen door St. - Mijningénieur op te stellen.

124. Regulaties voor het veilig bewerken van zoodanige ondermijningen zullen door den Staats-Mijningénieur, in overleg met het Hoofd van Mijnwezen, worden opgetrokken en, na door de Regeering goedgekeurd te zijn, kunnen deze in werking gesteld worden tot de eerstvolgende Volksraadszitting, waarna zoodanige veranderingen en verbeteringen, als door den Ed. Achth Volksraad wenschelijk zullen geacht worden, kunnen worden aangebracht.

§ 9. WATERRECHTEN.

Vermodderen van water geeft geen recht v. actie tegen Reg. of delvers.

125. Eigenaren en gebruikers van gronden langs rivieren of anderen waterloop, zullen geen recht van actie hebben tegen de Regeering of eenige goudmijn-compagnie of gouddelvers of andere compagnien of personen, onder bescherming van 's lands wetten mijnen exploiteerende of delvende, omtrent schadevergoeding wegens het troebel maken of vermoedering van het water in gemelde rivieren of waterloopen door het te gebruiken voor de mijnen.

De Regeering zal evenwel het recht hebben om ten aanzien van het troebel maken of vermoedderen van rivieren of waterloopen maatregelen te nemen en bepalingen te maken.

Regulaties voor waterverdeeling.

126. Met betrekking tot de waterverdeeling wordt het aan den Mijncommissaris van elk geproclameerd veld overgelaten om, onderworpen aan de nadere goedkeuring van de Regeering, na overleg met het Hoofd van het Mijnwezen, zulke regulatiën te maken ten opzichte van de waterverdeeling, als naar omstandigheden van zulk een veld billijk en redelijk mogen geacht worden, met inachtneming van alle rechten van private eigenaren.

Met betrekking tot publieke velden wordt uitdrukkelijk verklaard dat geen delver, onder welke omstandigheid ook, eenig eigendomsrecht in het water, door eenige rivier,

waterloop of gelegde watervoor loopende, zal hebben. Slechts zal men het recht van gebruik van genoemd water volgens wet of regulatiën hebben. In gevallen, waar onder sommige omstandigheden schade moet vergoed worden, zal de waarde van het water niet in aanmerking komen.

De Regeering zal, bij overeenkomst, bijzondere waterrechten kunnen toekennen op Gouvernementsgronden en ook voor algemeene belangen, op geproclameerde private gronden.

Bijzondere waterrechten.

127. Houders van mijnpachten en behoorlijk ontgonnen delvers-claims zullen gerechtigd zijn tot het verkrijgen van waterrechten.

Wie een waterrecht kunnen verkrijgen.

Bewerkers van "tailings" hebben het recht waterrechten te verkrijgen en te genieten, onder zulke bepalingen als daaromtrent door den Mijncommissaris, na overleg met het Hoofd van het Mijnwezen, mogen worden toegestaan.

128. Mocht het blijken dat ongeregeldheden hebben plaats gehad, zooals o. a. wanneer zij bij de verleening niet verbonden waren aan claims, mijnpacht of recht tot het bewerken van «tailings,» of wanneer zoodanig mijnrecht, waarvoor zij verleend waren, reeds vervallen is, dan zal voor zoodanige waterrechten geen certificaat van bezitrecht uitgerekend worden en zullen zij niet door het Hoofd van het Mijnwezen worden bekrachtigd.

Wanneer geen certificaat v. bezitrecht voor waterrecht wordt uitgerekend.

129. Voortaan zullen geene waterrechten op geproclameerde gronden verleend worden, die niet verbonden zijn aan claims, mijnpacht of een recht tot het bewerken van «tailings,» tenzij met uitdrukkelijke toestemming der Regeering.

Geen waterrecht zonder claims enz.

130. Applicaties voor waterrechten moeten geschieden bij den Mijncommissaris, en elke applicatie zal een zegel moeten dragen ter waarde van vijf shillings, en moet vergezeld gaan van plannen in viervoud, vervaardigd door een geadmitteerd landmeter, en die zoodanige aansluitingen en bijzonderheden moeten bevatten als door den Mijncommissaris, in overeenstemming met art. 9 der instructies voor claiminspecteurs, zullen verlangd worden. De plannen moeten door den Claiminspecteur voor correct met de afbakening geteekend worden.

Hoe applicatie voor waterrecht gemaakt wordt.

Zegel op applicatie.

De applicaties moeten geschieden in zoodanigen vorm als van tijd tot tijd door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden bepaald, en alle daarin verlangde bijzonderheden moeten ook op de plannen voorkomen.

131. Van deze applicaties zal door den applicant eene kennisgeving moeten gepubliceerd worden, 3 maal in de *Staatscourant* en minstens 1 maal in een plaatselijk

Kennisgeving van applicatie.

nieuwsblad, zoo er een is. Deze kennisgeving zal door den Myncommissaris uitgereikt worden in den vorm als door het Hoofd van het Mynwezen vastgesteld.

De applicatie met plannen zal tevens gedurende eenz maand op het kantoor van den Myncommissaris ter inzage liggen voor belanghebbenden, die hunne objecties bij den betrokken Myncommissaris binnen dier tijd kunnen inzenden.

Objecties.

Worden deze objecties, partijen gehoord zijnde, door den Myncommissaris ongegrond bevonden, zoo zal hij de applicatie kunnen toestaan.

Wanneer meer dan één applicant aanzoek doet tot verkrijging van een en hetzelfde waterrecht, zal de Myncommissaris, na partijen gehoord te hebben, beslissen wie daartoe gerechtigd is.

Appèl v. beslissing v. Mync. bij Hoofd van Mynwezen.

Van de beslissing van den Myncommissaris zal binnen veertien dagen appèl zijn bij het Hoofd van het Mynwezen, wiens beslissing finaal zal zijn.

Bekrachtiging door Hoofd v. Mynwezen noodzakelijk.

132. Alle vergunningen van waterrechten worden opgezonden naar het Hoofd van het Mynwezen ter bekrachtiging, vergezeld van eene kopie der applicatie, van de plannen en het rapport van den Myncommissaris over het al of niet wenschelijke van de bekrachtiging, over de behandeling der objecties, zoo die er waren, enz.

Voortaan zullen geene waterrechten als geldig beschouwd worden, tenzij bekrachtigd door het Hoofd van het Mynwezen, of begrepen in een certificaat van bezitrecht.

Licentie voor waterrecht.

133. Op alle waterrechten, bestemd en gebruikt als drijfkracht, zal betaald worden de som van 1s. per maand voor elke paardekracht voor ieder waterrecht, eene kracht van 10 paardekrachten niet te boven gaande; en 2s. 6d. per maand voor elke paardekracht boven de tien paardekrachten. Claims waaraan een waterrecht is verbonden en op welk waterrecht de betaling volgens dit art. moet geschieden, mogen niet vernieuwd worden, tenzij de gelden op het waterrecht verschuldigd, behoorlijk zijn aangezuiverd.

Bepalingen omtrent het vervallen van waterrechten.

134. Bij het vervallen van claims of mijnpacht of van een recht tot het bewerken van «tailings,» vervalt tevens het voor het bewerken dier claims, mijnpacht of «tailings,» vergunde waterrecht. De laatste houder van zoodanig waterrecht heeft echter, gedurende eene maand na den datum waarop bovenbedoeld mijnrecht vervallen is, een preferent recht tot het terugbekomen van het waterrecht, tot het bewerken van andere hem toebehoorende claims, mijnpacht of «tailings,» wanneer hij daartoe op de gewone wijze eene nieuwe applicatie indient.

Een waterrecht kan ook op voordracht van den

Mijncommissaris, door het Hoofd van het Mijnwezen vervallen verklaard worden, wanneer binnen twee jaren na de bekrachtiging daarvan, de machinerie, waarvoor het waterrecht was aangevraagd, niet in werkende orde is of van het waterrecht nog geen behoorlijk gebruik wordt gemaakt.

135. Geen eigenaar van een claim zal het recht hebben natuurlijk of loopend water op te houden voor zijn eigen gebruik ten nadeele van de andere claimhouders tenzij door hem een waterrecht worde uitgenomen volgens deze wet. Kunstmatig verkregen water zal niet hieronder vallen.

Loopend water mag niet worden gebezigt zonder waterrecht.

§ 10. RECHT OP BRANDHOUT EN ANDER HOUT.

136. Voor het recht om brandhout of ander hout te kappen of weg te voeren op of van Gouvernementsgrond, zal men een permit kunnen verkrijgen, berekend tegen £1 (een pond) per wagenvracht; £0 7 6 (zeven shillings zes pence) per schotskar en £0 0 6 (zes pence) per één persoons dracht.

Licentie voor kappen van hout op Gouvts. grond.

Gemelde permitten kunnen verkregen worden op Gouvernementsgronden bij den Mijncommissaris, of Verantwoordelijken klerk. Ten aanzien van het kappen van hout op privaten grond zal een overeenkomst moeten getroffen worden met den eigenaar.

Wie die licenties uitreikt.

Als een persoon een stuk grond als een claim afpemt, waarop hout groeit, zal hij niet gerechtigd zijn zoodanig hout voor verkoop of handel te kappen en te vervoeren.

Ten aanzien van private gronden zullen deze sommen aan den privaten eigenaar worden terugbetaald.

Hout op private gronden.

Wie hout kapt of wegvoert zonder permit of zonder verlof van den eigenaar, zal gestraft worden met een boete van ten hoogste £25 of bij wanbetaling met gevangenisstraf van hoogstens 6 maanden, buiten en behalve de vordering tot schadevergoeding voor het gekapte of vervoerde hout.

Strafbepaling voor kappen enz. v. hout zonder permit.

Indien bevonden wordt dat op een permit meer hout wordt weggevoerd dan waarvoor de permit het recht geeft, zal de overtreder gestraft worden met eene boete van hoogstens £50, of bij wanbetaling met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, 12 maanden niet te boven gaande.

De aanbrengrer der overtredingen zal gerechtigd zijn tot de helft van de betaalde boeten.

137. Het zal echter eenigen blanken persoon of familie vrijstaan gratis voor eigen huishoudelijk gebruik brandhout op Gouvernementsgronden te verkrijgen onder te bekomen permit van den Mijncommissaris, Verantwoordelijken klerk, Vrederechter of Veldkornet

Hout voor huishoudelijk gebruik.

tegen betaling van 1s. per permit per maand, op welke permit niet meer dan ééne wagenvracht brandhout mag worden weggevoerd, maandelijks zoodanige permitten te worden vernieuwd.

HOOFDSTUK IV.

BEPALINGEN VAN ONDERSCHIEDEN AARD.

Brug over water-
voor.

138. Iemand, die een watervoor door een rijweg of voetpad, dat gebruikt wordt, graaft, zal een voldoende veilige brug leggen; zoo niet, dan mag ieder officieel of privaat persoon de voor vullen, en de overtreder zal verder onderhevig zijn aan eene boete van £1 tot £10, of bij wanbetaling aan gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Hij, die op eenigerlei andere wijze een rijweg of voetpad afsluit of belemmert, zal onderhevig zijn aan dezelfde boete.

Strafbepaling op 't
wegnemen van erts
van een anders
claim.

139. Ieder, die erts wegneemt van of uit de claim of mijnpacht van een ander, zal verantwoordelijk zijn voor alle schade en zal daarboven moeten vergoeden driemaal de waarde van het door hem genomene, onafgezien de strafrechterlijke vervolging waaraan hij zich blootstelt.

Dito op verplaatsing
enz. van bakens.

140. Hij, die zich schuldig maakt aan verandering, verplaatsing of wegneming van de bakens van een claim, zal gestraft worden met eene boete, de som van £100 niet te bovengaande, of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Dito op het beschadigen v. een anders
mijn enz.

141. Ieder, die zich schuldig maakt aan beschadiging of vernieling van een mijn, claim, machinerie, waterloop of ander mijneigendom of toebehooren, of ook maar schuldig zal zijn aan poging om gemelde misdaden te begaan, zal gestraft worden met eene boete van £100 tot £1000 of met gevangenisstraf met harden arbeid voor den tijd van 1 tot 10 jaren, naar den aard der zaak.

Dito op het moed-
willig afpennen van
een anders claim.

142. Ieder, die zich schuldig maakt aan het afpennen van claims, die aan anderen toebehooren, en die in behoorlijke orde volgens wet zijn, zal gestraft worden met eene boete van niet minder dan £25 en niet meer dan £100 per aldus afgepende claim of met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Dito op het niet ver-
leenen van hulp tot
het bewaren v. orde.

143. Ieder delver, inwoner of licentiehouders zal daartoe opgeroepen, hulp verleenen ter bewaring van publieke orde, op straffe van verlies der licentie en van eene boete, de som van £25 niet te bovengaande.

Dito op hoogver-
raad, openbaar ge-
weld, enz.

144. Ieder, binnen de grenzen van een geprocla-meerd veld, schuldig bevonden zijnde aan de misdaad van hoogverraad of gekwetste majesteit, of openbaar

geweld, zal boven en behalve de straf, door de Wet voor zoodanige misdaad bepaald, al zijne goederen, zoodanig roerende als onroerende, verbeuren ten faveure van den Staat.

145. Niemand zal eenigen handel hoegenaamd mogen drijven in onbewerkt edel metaal, amalgam of edelgesteenten, waaronder begrepen is het koopen of verkoopen, het ruilen of verruilen van zoodanig onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, tenzij hij daartoe een speciale licentie heeft, waarvoor hij £10 per jaar zal moeten betalen; met dien verstande, dat de enkele delver of eene maatschappij geene licentie zal behoeven uit te nemen voor den verkoop van het door hem of haar persoonlijk of op zijn of haar last gedolven of gevonden onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten. De Regeering heeft het recht om de werking van het eerste gedeelte van dit artikel ten aanzien van een of meer edele metalen, amalgam of edelgesteenten geheel of gedeeltelijk op te heffen.

Licentie voor het handeldrijven in onbewerkt edel metaal.

Hij, die handel drijft in onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten als boven omschreven, zonder daartoe speciale licentie te hebben, wordt gestraft met eene boete van ten hoogste £100, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, of beide te zamen, voor de eerste overtreding; voor de tweede overtreding een boete van ten hoogste £200 of gevangenisstraf van ten hoogste twaalf maanden, met of zonder harden arbeid, of beide te zamen, en voor verdere overtreding boete of gevangenisstraf, of beide te zamen, naar het oordeel van het Hof.

Strafbepaling wanneer handel gedreven wordt zonder licentie.

146. Ieder, die in bezit gevonden wordt van amalgam of onbewerkt goud of ongeslepen edelgesteenten en geen bewijs kan leveren, dat hij op wettige wijze in bezit daarvan gekomen is, zal gestraft worden met een boete van ten hoogste £500 of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste twee jaren, of beide te zamen, naar den aard der zaak, voor de eerste overtreding. Voor de tweede overtreding eene boete van ten hoogste £1000, of drie jaren gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, of beide te zamen en voor verdere overtreding boete of gevangenisstraf, of beide te zamen naar het oordeel van het Hof, benevens met verbeurdverklaring ten voordeele van den Staat, van het in zijn bezit gevonden amalgam of onbewerkt goud of ongeslepen edelgesteenten.

Strafbepaling op 't onwettig in bezit hebben v. onbewerkt edel metaal.

147. Een gelicentieerd handelaar in onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, zal zoodanige boeken van zijn handelsbezigheid moeten houden als de Regeering van tijd tot tijd zal goedvinden

Voorschriften voor handelaar in onbewerkt edel metaal.

te bepalen, en de genoemde handelaar zal maandelijks, op den eersten dag van elke maand, aan het Hoofd van het Mijnwezen moeten opzenden eene ware en bezworen kopie van zoodanige boeken en in zoodanigen vorm als de Regeering van tijd tot tijd zal voorschrijven.

De Regeering zal te eeniger tijd het recht hebben zoodanige boeken te doen onderzoeken.

Elke overtreding van dit artikel zal gestraft worden met boete van ten hoogste £50 of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Handelaars in onbewerkt goud moeten maandelijks opgaven inzenden.

148. De bestuurders van banken, winkeliers, agenten en in het algemeen alle personen, die onbewerkt goud, goud-amalgam en andere goud legeringen koopen, verkoopen, verruilen, bewaren of ter bewaring geven of verzenden, zijn verplicht daaromtrent voor of op den 15den van iedere maand ten kantore van der betrokken mijninspecteur eene verklaring in duplo over de laatst-voorafgaande maand in te zenden.

Bij wien de opgave moet worden ingezonden.

Ingeval geen Mijninspecteurskantoor is gevestigd op of nabij de plaats waar de transactie geschiedt, moet zoodanige verklaring gezonden worden naar den Mijncommisaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost van het district. Deze verklaringen moeten gemaakt worden volgens de vormen voor dat doel door den Staats-Mijn-ingenieur voorgeschreven.

Strafbepaling.

Overtredingen dezer bepaling zullen worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste £50 of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden.

Vormen voor opgave.

De personen, die volgens dit artikel verplicht zijn maandelijksche opgaven te doen, kunnen de daartoe vereischte vormen voor een of meer maanden vooruit verkrijgen aan de kantoren der ambtenaren, bij welke de verklaringen moeten ingeleverd worden, hetzij op persoonlijke aanvraag, hetzij schriftelijk per post en zijn aansprakelijk voor de gevolgen, wanneer zij zich de vormen niet vroegtijdig genoeg aanschaffen.

Wijze v. inzending van opgave.

De inzending der opgaven kan geschieden door persoonlijke overhandiging aan het aangewezen kantoor of per post, in welk laatste geval de brief moet zijn geregistreerd en de inzending zal worden gerekend te zijn geschied op den dag dat de opgave per post was verzonden. Valt de laatste dag van den tijd van inzending op een Zon- of Feestdag, dan moet de opgave geschieden op den dag te voren.

Strafbepaling tegen het handeldrijven, delven enz. zonder licentie.

149. Ieder, zonder handelslicentie handel drijvende, zal schuldig zijn aan de strafbepalingen van 's lands wet. Verder zal worden gestraft met eene boete van niet minder dan £5 en niet meer dan £25 of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8 voor elke overtreding:

- a. Hij, die zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten.
- b. Hij, die zonder prospecteer- of delverslicentie, claim of claims afbakent. Bovendien zal zulke afbakening beschouwd worden als onwettig, niet erkend worden en geen recht hoegenaamd hebben.
- c. Hij, die met of zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten op Gouvernementsgronden, die daartoe niet door de Regeering, volgens art. 63 dezer wet, beschikbaar gesteld zijn, tenzij speciaal verlof door de Regeering is gegeven. Dit speciaal verlof zal echter niet gegeven worden voor langer dan twaalf maanden, en zal vervallen indien binnen de zes maanden na dagteekening van de vergunning geen begin met prospecteeren is gemaakt.

150. Niemand zal zijnen dienstboden mogen betalen in onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, op straffe van eene boete de som van £100 niet te bovengaande of bij wanbetaling met gevangenisstraf zoo als neergelegd in art. 8, benevens een verbeurdverklaring van zoodanig onbewerkt edel metaal, amalgam en ongeslepen edelgesteente ten favoure van den Staat.

Dienstboden mogen niet betaald worden in onbewerkt edel metaal enz.

151. Iemand, die onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten koopt, ruilt of aanneemt van kleurlingen, hetzij op een geproclameerd publiek veld, hetzij elders binnen de grenzen der Zuid-Afrikaansche Republiek, zal beboet worden met eene som van £1000 niet te bovengaande en gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk den tijd van vijf jaren niet te bovengaande, benevens verbeurdverklaring van zoodanig onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten ten voordeele van den Staat.

Strafbepaling voor het koopen van onbewerkt edel metaal van kleurlingen.

152. Een kleurling, die onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten verkoopt, verruilt, overhandigt, ontvangt of in bezit van onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten gevonden wordt, zal gestraft worden met geeselslagen, 50 niet te bovengaande, en gevangenisstraf, den tijd van vijf jaar niet te bovengaande, met of zonder harden arbeid, en verbeurdverklaring van zoodanig ruw edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, ten favoure van den Staat.

Strafbepaling tegen kleurling die onbewerkt edel metaal verkoopt enz.

153. Elke kleurling, binnen de grenzen van eene publieke delverij, zal een maandelijkschen verlofbrief moeten hebben, die verkrijgbaar is ten kantore van den Mijncommissaris, of andere daartoe aangestelde personen, tegen betaling van eene som, gerekend tegen

Maandelijksche pas voor kleurlingen.

een shilling per maand behalve in zoodanige gevallen waar Wet no. 23, 1895, van kracht is.

Voor elke overtreding van dit artikel zal de overtreder met vijf shillings boete gestraft worden.

Dit artikel is ook van toepassing op kleurling-arbeiders, uitsluitend werkzaam zijnde tot het mijnen en delven op private ongeproclameerde gronden, en op private plaatsen, waar volgens art. 26 eene schriftelijke vergunning verkregen is geworden, en op gronden, die bewerkt worden onder concessie of mijnpacht, zoowel op Gouvernements- als op voor het publiek opengezette prospecteer-gronden, en op standsdorpen.

Verplichtingen van
kleurling tegenover
zijn meester.

154. Een kleurling, die een contract, hetzij mondeling, hetzij bij geschrifte, heeft aangegaan om zijn meester te dienen als huisknecht of als winkel- of pakhuisknecht, of om hem behulpzaam te zijn in het bewerken van een claim, machinerie of watervoor op eenig geproclameerd veld en die zich zonder verlof uit zijns meesters dienst onttrekt of nalatig is, of weigert enig werk te doen om zijn plicht te vervullen, die volgens wet van hem gevraagd en geëischt kan worden, of die dreigende en beleedigende taal bezigt tegenover zijn meester, diens vrouw of enig ander persoon met wettig gezag over hem gesteld, zal gestraft worden met eene boete de som van £2 niet te bovengaande, of met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor den tijd van op zijn meest eene maand, of met slagen, het getal van 25 niet te bovengaande. Een dienstdoend persoon, als bovengemeld, geen kleurling zijnde, die schuldig bevonden wordt aan een der overtredingen in dit artikel omschreven, zal gestraft worden met eene boete de som van £5 niet te boven gaande, of met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor den tijd van hoogstens 3 maanden. De Mijncommissaris zal verder binnen de limieten van het veld, waarover hij is aangesteld, dezelfde plichten en rechten hebben die, volgens wet no. 11, 1892, Landdrosten hebben, behalve op zoodanige velden waar Speciale Landdrosten zijn aangesteld.

SLOTBEPALING.

Inwerkingtreding.

155. Deze wet, zooals gewijzigd, treedt in werking van af den 1sten November 1896, met uitzondering van artt. 118 tot en met 124 (zooals nu gewijzigd) die van kracht zullen blijven tot nadere beslissing van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 September 1896.

*Besluit van den E. A. Eersten Volksraad, art. 1261,
dd. 25 Augustus 1896.*

De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 12 dezer, en op al de memories, betrekking hebbende op de zoogenaamde ondermijnrechten, thans onder behandeling; overwegende, dat de Eerste Volksraad, bij art. 1282 van 20 September 1895, deze zaak uitgesteld heeft, om het publiek hierover te hooren, en dat de overgrootste meerderheid zich verklaard heeft ten gunste van het reserveeren dier ondermijnrechten voor den eigenaar en ook voor den Staat; overwegende, dat het delven onder standsdorpen, bewaarplaatsen, etc., bij de oude Goudwet, art. 21, altoos verboden was; besluit de verbodsbepaling (van artikel 121 van de Goudwet van 1895), te blijven handhaven, tot tijd en wijle aan den Eersten Volksraad en aan de Regeering de noodzakelijkheid gebleken is, die verbodsbepaling op te heffen, en alsdan de bewerking dier gronden te doen geschieden onder regulaties door den Eersten Raad vastgesteld, en met dien verstande, dat wanneer hier toe besloten wordt, de voorkeur op zoodanige ondermijnrechten zal worden toegewezen aan den meestbiedende, op eene publieke veiling, en de opbrengst van zoodanige veiling zal, na aftrek der onkosten, worden toegekend de eene helft aan den Staat en de andere helft aan den wettigen transporthouder van zoodanige plaats of grond, of zijn wettige erfgenamen en ingeval waar eene speciale overeenkomst gemaakt is, met betrekking der licentiegelden, alsdan zoodanige recht hebbende gerechtigd te zijn tot de eigenaarshelft.

Verbodsbepaling v. art. 121 goudwet '95 blijft gehandhaafd.

Deze kan echter opgeheven worden indien de noodzakelijkheid daartoe gebleken is aan den 1sten Volksraad en Regeering.

Hoe gehandeld zal worden bij opheffing dier verbodsbepaling.

WET N°. 22, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET No. 3, 1884.

Goedgekeurd door den Edelachtbare Tweeden Volksraad bij art. 1410 zijner notulen dd. 26 Augustus 1896 en door den Edelachtbaren Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1754 zijner notulen dd. 22 September daaropvolgende.

Papierstrooken, minuten en afschriften van telegrammen worden minstens 12 maanden bewaard.

ART. 1. De papierstrooken zoowel als de minuten en de afschriften der telegrammen worden minstens 12 maanden na den dag der aanbieding of ontvangst bewaard met de noodige voorzorgen tot verzekering van het geheim. Na verloop van dien tijd kunnen zij worden vernietigd.

Inwerkingtreding.

2. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 26 September 1896.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 30 September 1896 (no. 856).

WET N°. 23, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN ART. 11, WET No. 9, 1880.

Bekrachtigd door den Edelachtbaren Tweeden Volksraad bij art. 1403 zijner notulen, dd. 26 Augustus 1896, en door den Edelachtbaren Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1753, dd. 22 September daaropvolgende.

ART. 1.—11. Iedereen die met de electriche telegraaf een boodschap of nieuwstijding, waarvoor het vastgestelde bedrag niet betaald is, zal verzenden of doen verzenden, daarmede ten doel hebbende den eigenaar of de eigenaars van zulk een telegraaf te kort te doen, of

Strafbepaling voor een persoon die zonder betaling met de telegraaf een boodschap verzendt of doet verzenden, of die een boodschap aanbiedt of doet aanbieden in strijd met de waarheid, wetten of publieke orde of zedelijkheid en strafbep. vooreen telegraafambtenaar die zulk een boodschap verzendt of doet verzenden en afleveren.

Iedereen die aan enig telegraafkantoor een boodschap of nieuwstijding (of gerucht) die leugenachtig of onjuist of bezijden de waarheid is of welke in strijd is met de wetten des lands of de publieke orde of de veiligheid van den Staat of de publieke zedelijkheid, ter verzending zal aanbieden of doen aanbieden, of

Eenig telegraafambtenaar, die moedwillig een boodschap of nieuwstijding of gerucht als bovenbedoeld in alinea 2 van dit artikel verzendt of doet verzenden, dan wel allevert of doet alleveren, zal, indien schuldig bevonden, aan eene boete van een honderd ponden sterling niet te boven gaande, of aan eene gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, den tijd van zes kalendermaanden niet te boven gaande, of aan beide, gevangenisstraf en boete, onderworpen zijn.

2. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 26 September 1896.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 30 September 1896 (no. 856).

WET N°. 24, 1896, ¹⁾

TOT WIJZIGING VAN ART. 14 VAN WET No. 2, 1883, GEWIJZIGD
BIJ VOLKSRAADSBESLUIT ART. 1304, D D. 4 AUGUSTUS 1886.

*Goedgekeurd en vastgesteld door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad bij art.
556, zijner notulen dato 12 Juni 1896.*

Wijziging v. art. 14
van wet 2, 1883.

ARTIKEL 1. Art. 14 van wet no. 2, 1883, gewijzigd
bij Volksraadsbesluit art. 1304, dd. 4 Augustus 1886,
is vervallen en wordt vervangen door het volgende
artikel:

Oorlogsbelasting te
betalen in geval van
oorlog of commando

«Een oorlogsbelasting van £1 per 100 morgen of
gedeelte ervan op iedere plaats of stuk grond en van
£5 op ieder erf of half erf, of gedeelte van een erf
grooter dan de helft. en van £2 10s. op een gedeelte
van een erf kleiner dan de helft, zal ingeval van oorlog
of commando geheven kunnen worden, wanneer het
eigendom geregistreerd staat:

«a. op een persoon buitenslands woonachtig, of

«b. op een maatschappij of syndicaat (maatschap-
pijen of syndicaten bestaande alleen uit dienstdoende
burgers, zijn uitgesloten) of

«c. op een persoon in bewaring voor of als «trustee»
van een der categoriën vermeld in sub a en b.

Kennisg. in *Staats-
courant* of oorlogs-
belasting zal gehe-
ven worden.

«De Regeering zal binnen drie maanden, nadat een
oorlog is ontstaan of tot een commando is besloten, in
de *Staatscourant* kennis geven of deze oorlogsbelasting
al dan niet zal worden geheven.

Wanneer oorlogsbe-
lasting niet meer ge-
heven kan worden.

«Wordt door de Regeering bedoelde kennisgeving
niet binnen den gezegden termijn van drie maanden
gedaan, dan zal de belasting voor dien oorlog of dat
commando niet meer geheven kunnen worden.

Oproeping in *Staats-
courant* v. eigenaren
van eigendommen
om oorlogsbelasting
te betalen.

«Zoo spoedig mogelijk na de kennisgeving der Re-
geering zullen de Landdrosten of zoodanige ambtenaren
als de Regeering moge aanwijzen, de eigenaren van
eigendommen binnen hun district of afdeeling gelegen,
en waarop de oorlogsbelasting verschuldigd is, drie malen
in de *Staatscourant* oproepen.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant*
van 7 October 1896 (no. 857).

«Binnen zes maanden na de eerste oproeping moet de bovengenoemde belasting betaald zijn, bij de ambtenaren belast met de invordering der plaats- en erfbelasting, zoo niet, dan zal zij worden ingevorderd op de wijze omschreven bij de wet op de invordering der directe belastingen. (Wet No. 11, 1896.)»

Belasting moet binnen zes maanden na de eerste oproeping betaald zijn.

«Na een oorlogsverklaring of na het ontstaan van een commando zal het den Registrateur van Acten niet veroorloofd zijn het transport van, of verband, of servituut op eenig eigendom te registreeren, waarop de oorlogsbelasting als vermeld in al. 1 van dit artikel verschuldigd is, of ingeval de termijn van drie maanden vastgesteld in al. 2 van dit artikel nog niet verlopen is, verschuldigd kan worden, tenzij hem tot zijne satisfactie bewezen kan worden, dat die belasting betaald is, of tenzij hij van de Regeering kennis heeft gekregen dat de belasting niet geheven zal worden.»

Geen transport, verband of servituut mag worden geregistreerd indien oorlogsbelasting onbetaald is.

«Mocht het later blijken, dat de Regeering bedoelde belasting niet wenscht te heffen, dan zullen de voordien oorlog of dat commando reeds betaalde belasting gelden worden teruggegeven aan hem die ze reeds betaald heeft.»

Wanneer oorlogsbelasting wordt terugbetaald.

Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾ Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 5 October 1896.

¹⁾ Zie Gouvernements-kennisgeving no. 416, dd. 13 October 1896.

WET N°. 25, 1896, ¹⁾

REGELENDE HET RECHT TOT UITZETTING VAN VREEMDELINGEN.

Goedgekeurd en vastgesteld door den E. A. Eersten Volksraad, bij art. 1819 zijner notulen, dd. 28 September 1896.

Nademaal Art. 6 der Grondwet ²⁾ bepaalt dat het grondgebied der Republiek openstaat voor iederen vreemdeling, mits hij zich aan hare wetten onderwerpt en Nademaal geene wettelijke bepalingen bestaan, het recht der Regeering regelende om vreemdelingen, die zich niet aan de wetten der Republiek onderwerpen of die gevaarlijk zijn voor de openbare rust en orde over de grenzen te zetten, en

Nademaal deze wet geen uitstel kan lijden en ofschoon niet drie maanden van te voren volgens de bepalingen van de Grondwet gepubliceerd dadelijk in behandeling moet worden genomen,

Zoo wordt hiermede bepaald en vastgesteld als volgt:

Wanneer een vreemdeling den Staat kan worden uitgezet.

Staatspresident met advies en consent v. Uitv. Raad geeft last daartoe.

Vreemdeling is verplicht na ontvangst bevel binnen den tijd daarin gesteld den Staat te verlaten.

Vreemdeling kan in verzekerde bewaring gesteld worden.

1. De vreemdeling, die mondeling of in geschrifte opruit tot ongehoorzaamheid aan of overtreding van de wet of eenige wettelijke bepaling of middelen van dwang en geweld aanwendt, waardoor de openbare rust en orde in gevaar gebracht wordt of kan worden of anderszins door zijne handelingen gevaarlijk is voor de openbare rust en orde, kan op last van ZHed. den Staatspresident, handelende met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, na het advies van den Staatsprocureur te hebben gehoord, worden uitgezet.

De vreemdeling, wiens uitzetting door ZHed. den Staatspresident is bevolen, is verplicht binnen een tijd in het bevel te bepalen na bekomen kennisgeving den Staat te verlaten.

Gedurende dien tijd kan hij gebruik maken van de bevoegdheid bij Art. 5 verleend en inmiddels in verzekerde bewaring gesteld worden.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 14 October 1896 (no. 858).

²⁾ Zie wet no. 2, 1896.

Wanneer hij van die bevoegdheid geen gebruik maakt of het Hooggerechtshof zijne bezwaren ongegrond bevonden heeft, wordt aan den last tot uitzetting onmiddellijk gevolg gegeven. Indien wordt beslist dat hij een burger is dan valt hij onder Art. 2.

2. ZHed. de Staatspresident, handelende met advies en consent van den Uitvoerenden Raad en na het advies van den Staatsprocureur te hebben gehoord, heeft de bevoegdheid aan vreemdelingen en burgers, die mondeling of in geschrifte opruien tot ongehoorzaamheid aan, of overtreding van de wet of eenige wettelijke bepaling, of middelen van dwang en geweld aanwenden, waardoor de openbare rust en orde in gevaar gebracht wordt of kan worden, of anderszins door hunne handelwijze gevaarlijk zijn voor de openbare rust en orde eene bepaalde plaats of plek binnen de Republiek tot verblijf aanwijzen en hun het verblijf op bepaalde plaatsen of plekken in de Republiek ontzeggen en hen alzoo naar, in of uit zekere plaatsen of plekken te verbannen.

3. Burgers der Z. A. Republiek kunnen niet over de grenzen der Republiek worden verwijderd.

4. ZHed. de Staatspresident zal, wanneer hij uit kracht van Art. 1 of van Art. 2 dezer wet, stappen genomen heeft, die aan den E. A. Eersten Volksraad, in zijne eerst daaropvolgende gewone zitting voorleggen.

5. Allen, op wie Art. 1 dezer wet van toepassing mocht worden verklaard en die beweren burgers der Z. A. Republiek te zijn, kunnen zich, doch alleen op dien grond, bij verzoekschrift, met inachtneming van den termijn in het bevel gesteld tot het Hooggerechtshof wenden.

6. Een vreemdeling, die niet handelt, overeenkomstig een bevel van ZHed. den Staatspresident gegeven overeenkomstig Art. 1 of Art. 2 dezer wet, wordt gestraft met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden, op te leggen door het Landdrosthof binnen welks jurisdictie hij aange troffen wordt. Na afloop dezer straf wordt de veroor deelde over de grenzen gezet.

Een vreemdeling over de grenzen verwijderd zijnde of volgens bevel van ZHed. den Staatspresident, deze Republiek moettende hebben verlaten, zal indien hij terugkeert binnen de grenzen dezer Republiek zonder uitdrukkelijke toestemming van ZHed. den Staatspresident met advies en consent van den Uitv. Raad, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste 12 maanden; op te leggen door het Landdrosthof binnen welks jurisdictie hij aangetroffen wordt. Na afloop dezer straf wordt de veroordeelde weder over de grenzen gezet.

Wanneer Staatspresident een vreemdeling of burger een bepaalde plaats tot verblijf binnen de Republiek kan aanwijzen.

Geen verwijdering van burgers over de grenzen.

Staatspresident doet verslag aan den 1en Volksraad.

Alle personen die beweren burgers te zijn kunnen zich op dien grond wenden tot het Hooggerechtshof.

Strafbepaling voor vreemdeling die niet handelt overeenkomstig bevel.

Strafbepaling voor vreemdeling die na zijne verwijdering terugkeert zonder toestemming.

Strafbepaling voor een burger die niet handelt overeenkomstig bevel.

7. Een burger die niet handelt overeenkomstig het bevel van ZHEd. den Staatspresident, gegeven overeenkomstig Art. 2 dezer wet wordt gestraft met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden, op te leggen door het Landdrosthof binnen welks jurisdictie hij aangetroffen wordt.

Opname van een signalement v. een vreemdeling die over de grenzen verwijderd wordt.

8. De vreemdeling, die krachtens deze wet over de grenzen der Republiek zal worden verwijderd, is verplicht zich, na bekomen kennisgeving dat hij den Staat moet verlaten, te onderwerpen aan de opname van een signalement, anthropometrisch of anderszins.

Inwerkingtreding.

9. Deze wet treedt in werking, dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 8 October 1896.

WET N°. 26, 1896, ¹⁾

BETREFFENDE DE DRUKPERS,

TER VERVANGING VAN WET No. 11, 1893, WET OP DE DRUKPERS,
NAAR AANLEIDING VAN EERSTE VOLKSRAADSBSLUIT
ART. 832. DD. 5 AUGUSTUS 1895.

*Goedgekeurd en vastgesteld door den EdelAchtb. Eersten Volksraad bij
artt. 1761—1778 zijner notulen, dd. 23 en 24 September 1896.*

NADEMAAL het noodzakelijk ²⁾ geacht is ter uitvoering van art. 19 der Grondwet bepalingen vast te stellen, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Artikel 1. Onder drukwerken worden in den zin van deze wet verstaan alle voortbrengselen van de drukpers, alsook alle andere, door mechanische of chemische middelen vervaardigde, voor verspreiding bestemde afdrukken van geschriften, van afbeeldingen met of zonder tekst en van muziekstukken met tekst of verklaringen. Als verspreiding van een drukwerk in den zin van deze wet wordt ook aangemerkt het aanslaan of tentoonstellen daarvan op eenige plaats waar het voor kennismeming door het publiek toegankelijk is.

Wat onder drukwerken verstaan wordt.

Wat ook onder verspreiding van drukwerk verstaan wordt

2. Op ieder drukwerk binnen de Republiek uitgegeven moet de naam en de woonplaats van den drukker, en wanneer het voor verspreiding bestemd is, de naam en de woonplaats van den uitgever, of waar het stuk voor eigen rekening wordt uitgegeven, van den schrijver worden aangegeven. Van deze bepaling zijn uitgesloten, drukwerken die slechts voor doeleinden van handel of dagelijksch verkeer bestemd zijn als formulieren, prijslijsten, huwelijks- en doodberichten, visitekaarten en dergelijke.

Voorschrift betreffende drukwerken.

3. Periodieke drukwerken binnen de Republiek uitgegeven, als couranten en tijdschriften moeten bovendien op ieder nummer of iedere aflevering den naam en de

Opgave van naam en woonplaats, in periodieke drukwerken, v. den verantwoordw. editeur.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 14 October 1896 (no. 858).

²⁾ Zie wet no. 2, 1896.

Onderteekening v. alle artikelen van politieke of persoonlijke aard door den schrijver.

woonplaats van den verantwoordelijken editeur inhouden, terwijl alle daarin voorkomende stukken of artikelen van politieke of persoonlijke aard door den schrijver met diens vollen en waren naam moeten zijn onderteekend.

Inzending door uitgever bij Staatsproc. v. beëdigde verklaring inhoudende opgave van naam van het drukwerk en v. den naam v. d. verantw. editeur, uitgever en eigenaar.

4. Binnen één maand na de inwerkingtreding van deze wet, zal de uitgever van eenig reeds bestaand periodiek drukwerk binnen de Republiek uitgegeven, eene beëdigde schriftelijke verklaring bij den Staatsprocureur moeten inzenden, houdende opgave van den naam van dat drukwerk en van de namen van den verantwoordelijken editeur, den uitgever en den eigenaar.

Kennisgeving aan Staatsprocureur bij verandering v. editeur, uitgever of eigenaar.

Na de inwerkingtreding dezer wet, zal geen nieuw verschijnend periodiek drukwerk binnen de Republiek mogen worden uitgegeven, tenzij vooraf eene gelijke verklaring bij den Staatsprocureur is ingezonden.

Voor iedere verandering van naam, editeur, uitgever, of eigenaar moet onmiddellijk bij eene schriftelijke beëdigde verklaring kennis worden gegeven aan den Staatsprocureur.

Recht v. Staatspres. om de verspreiding van drukwerken te verbieden.

5. De Staatspresident heeft ten alle tijde het recht om met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, de verspreiding van gedrukte of uitgegeven drukwerken, waarvan de inhoud naar zijn oordeel in strijd met de goede zeden of gevaarlijk voor de orde en rust in de Republiek is, geheel of voor zekeren tijd te verbieden.

Strafbepaling tegen eenig persoon die doormiddel v. drukwerk zich schuldig maakt aan lasteren

6. Hij die door middel van eenig drukwerk zich schuldig maakt aan laster, eerschennis of openbare schennis der eerbaarheid wordt gestraft met geldboete van hoogstens £250 of gevangenisstraf van hoogstens een jaar.

Strafbepaling tegen eenig persoon die door middel v. drukwerk zich schuldig maakt aan opruiing.

Hij die door middel van eenig drukwerk zich schuldig maakt aan opruiing tot eenig strafbaar feit of aanbiedt inlichtingen, gelegenheid of middelen te verschaffen om eenig strafbaar feit te plegen, wordt gestraft met een boete van ten hoogste £500 of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste 2 jaren of verbanning uit den Staat voor een tijdperk niet te boven gaande 2 jaren.

Wie als dader zal gestraft worden.

7. Wanneer eene strafbare handeling door middel van eenig periodiek drukwerk is gepleegd, zoo zal de verantwoordelijke editeur, onverschillig of hij al dan niet de schrijver van het geincrimineerde stuk of artikel is, als dader gestraft worden.

8. Wanneer eene strafbare handeling door middel van eenig drukwerk, uitgegeven binnen deze Republiek, is gepleegd, zoo zullen

Wanneer uitgever, drukker en verspreider gestraft zullen worden.

- a. de uitgever,
- b. de drukker,
- c. degene, die het drukwerk in de uitoefening van zijn beroep heeft verspreid, voor zoover zij niet ook als daders of medeplichtigen strafbaar zijn, wegens onachtzaamheid tot eene geldboete van hoogstens £200 of gevangenisstraf van hoogstens een jaar gestraft worden, indien zij niet kunnen aantonen dat zij alle oplettendheid, die billijkerwijze van hen kon worden geëischt, hebben aangewend, of dat er omstandigheden waren die hen zulks onmogelijk gemaakt hebben.

De genoemde personen zullen echter, mits zij ook overigens aan alle bepalingen dezer wet hebben voldaan, straffeloos zijn, indien zij op de eerste vordering van of vanwege den Staatsprocureur, als den schrijver of als een der in bovenstaande volgorde boven hen genoemde personen, iemand aanwijzen die zich binnen het bereik van de rechterlijke macht bevindt, of ingeval hij reeds gestorven is, zich ten tijde van de verspreiding bevonden heeft.

Wanneer genoemde personen straffeloos zijn.

9. Met geldboete van hoogstens £50 of gevangenisstraf van hoogstens zes maanden worden gestraft:

- a. de drukker en de uitgever wegens overtreding van artikel 2. Strafbepaling overtreding van art. 2.
- b. de verantwoordelijke editeur en de uitgever wegens overtreding van artikel 3. Dito art. 3.
- c. de uitgever wegens overtreding van artikel 4. Dito art. 4.

Met geldboete van hoogstens £250 of gevangenisstraf van hoogstens een jaar wordt gestraft hij die in strijd met eenig verbod van den Staatspresident als bedoeld bij artikel 5 eenig gedrukt of uitgegeven drukwerk verspreidt.

Strafbepaling voor verspreider v. drukwerk in strijd met verbod van Staatspresident.

Wanneer na eene veroordeeling van een verantwoordelijk editeur, uitgever of drukker, van een periodiek drukwerk weder eene strafbare handeling door middel van dat periodiek drukwerk is gepleegd, zoo kan ook de eigenaar gestraft worden met een geldboete van ten hoogste £500 of met verbod van uitgave van zoodanig drukwerk voor een tijd van hoogstens 2 jaren.

Op welk drukwerk de bepalingen van art. 2, 3 en 4 niet van toepassing zijn.

10. De bepalingen vervat in artikel 2, 3, 4 dezer wet zijn niet van toepassing op drukwerken die vanwege of op last of met toestemming van het Gouvernement zijn vervaardigd.

Welke ambtenaren speciale jurisdictie hebben over overtredingen dezer wet. Bevoegdheid van Staatsprocureur.

11. De Landdrosten, Speciale en Assistent-Landdrosten zullen speciale jurisdictie hebben over alle overtredingen dezer wet. De Staatsprocureur zal echter de bevoegdheid hebben eenigen overtreder dezer wet terecht te stellen voor eenig Rondgaand Hof of voor het Hoog-gerechtshof.

De straffen die door zoodanigen Landdrost, Speciaal- of Assistent-Landdrost kunnen worden opgelegd zullen echter niet te bovengaan eene boete van £250 of gevangenisstraf van zes maanden.

Inwerkingtreding.

12. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 12 October 1896.

WET N°. 27, 1896, ¹⁾

OP ONTPLOFBARE STOFFEN.

Goedgekeurd door den E.A. Eersten Volksraad bij art. 1972 zijner notulen
6 November 1896.

A.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

ARTIKEL 1. Deze voorschriften hebben betrekking op: alle ontplofbare stoffen, uit nitroglycerine samengesteld, benevens alle brisante ontplofbare stoffen, die men in het gebruik slechts met slaghoedjes tot ontploffing brengt, alle soorten van schietkruit, mijnkruit schietkatoen (met uitzondering van collodiumwol), alle soorten van ontploffingsmiddelen (met uitzondering van lonten) en ammunitie voor vuurwapenen.

Op welke ontplofbare stoffen deze wet van toepassing is.

Wanneer ontplofbare stoffen in het verkeer gebracht worden, die niet begrepen zijn in bovenstaande omschrijving, dan is de Regeering bevoegd met consent van den Uivoerenden Raad, met betrekking tot die stoffen, voorschriften te geven.

Reg. kan voorschriften maken voor andere ontplofbare stoffen.

2. Het ten vervoer aanbieden, vervoeren en gebruiken van de volgende ontplofbare stoffen is verboden:

Van welke ontplofbare stoffen het vervoer enz. verboden.

- a. onvermengde nitroglycerine;
- b. droog knalgoud (hard of als poeder), knalkwikzilver, knalzilver, en daarmede samengestelde preparaten, behalve wanneer zij in slaghoedjes voorkomen;
- c. genitreeerde suikersoorten, genitreeerde zetmeelsoorten en de mengsels daarmede bereid;
- d. mengsels, die nitroglycerine laten afdruipeu of patronen, die uitwendig met nitroglycerine bevochtigd zijn; evenwel is het vervoer per transportwagen van beschadigde of bedorven ontplofbare stoffen, onder toezicht van een deskundige, ter wille van omwerking of vernietiging, geoorloofd;

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 18 November 1896 (no. 863).

- e. ontplofbare stoffen, die bij gewone temperatuur aan ontleding onderhevig zijn;
- f. ontplofbare stoffen, welke chloor- of pikrine-zuurzouten inhouden, behalve in slaghoedjes.
- g. ontplofbare stoffen, die niet voldoen aan de eischen van goede hoedanigheid, ten opzichte der veiligheid; het onder letter *d* betreffende het vervoer bepaalde is hier ook van toepassing.

Reg. bevoegd om uitzonderingen te maken.

De Regeering is bevoegd, op advies van den Staats-Mijnningenieur, gegrond op latere uitvindingen, uitzonderingen op dit verbod toe te staan.

Deze wet niet v. toepassing op ammunitie voor militaire doeleinden.

3. Deze wet strekt zich niet uit tot ammunitie voor vuurwapenen, welke voor militaire doeleinden vervoerd, bewaard of gebruikt wordt, waarvoor de vereischte voorschriften door den Kommandant-Generaal zullen worden gemaakt.

Elke bepaling in strijd met deze wet enz. is nietig.

4. Elke bepaling gemaakt door een Stadsraad of ander lokaal bestuur in strijd met deze wet of strijdig met de regulaties, uithoofde dezer wet door de Regeering gemaakt, is nietig.

Inspecteur van ontplofbare stoffen belast met toezicht en naleving dezer wet.

5. Het toezicht op de strikte naleving dezer wet wordt opgedragen aan een, door de Regeering te benoemen, Inspecteur van Ontplofbare Stoffen; deze is aan den Staatsmijnningenieur ondergeschikt en hem zal de noodige technische en administratieve hulp ter zijde gesteld worden.

Reg. kan substituut aanstellen.

De Regeering is bevoegd op voorstel van dien inspecteur, een anderen ambtenaar tot de uitoefening zijner verplichtingen en rechten te machtigen.

Werkkring van den inspecteur.

6. Het behoort tot den werkkring van den Inspecteur van Ontplofbare Stoffen te onderzoeken of de ontplofbare stoffen, voor het vervoer of den verkoop bestemd, van de vereischte hoedanigheid zijn. Hij is te dien einde bevoegd om van de vervoerd wordende en in de magazijnen opgeslagen ontplofbare stoffen, wanneer hij zulks noodig acht, monsters te nemen en aan een behoorlijke proef te onderwerpen. Van het oordeel van den Inspecteur, over de hoedanigheid der ontplofbare stoffen, zal beroep zijn op eene Commissie, bestaande uit den Staatsmijnningenieur en twee deskundigen, waarvan één zal worden aangewezen door den Staatsmijnningenieur en de andere door den Regeringsagent voor Ontplofbare Stoffen. De door deze proeve ontstane kosten zullen door dengene, die schuldig is aan het in het verkeer brengen der bedoelde ontplofbare stoffen, gedragen worden, indien de monsters niet aan de vastgestelde vereischten voldoen. In het andere geval zal het Gouvernement de bijzondere uitgaven voor die proeven betalen.

Beroep v. beslissing van inspecteur op eene commissie.

7. Wie als fabrikant, afzender, transportondernemer, ontvanger, gebruiker of hoe ook, ontplofbare stoffen bezit, is verplicht, diegenen onder zijn ondergeschikten, wier taak het is de voorschriften van deze wet na te komen, met die bepalingen, hetzij door het aanplakken daarvan of op andere wijze bekend te maken. Verzuim dier bekendmaking ontheft evenwel den ondergeschikte bij overtreding niet van de straf, daarop gesteld.

Fabrikant enz. verplicht zijn ondergeschikten bekend te maken met voorschriften dezer wet.

B. VERPAKKING.

8. Ten vervoer mogen ontplofbare stoffen slechts worden aangeboden, wanneer zij op de volgende wijze verpakt zijn: Verpakking.

a. Dynamiet en alle andere ontplofbare stoffen, die slechts door middel van slaghoedjes tot ontploffing gebracht worden, moeten, of: Dynamiet.

1. tot patronen gevormd, in daarvoor geschikt, voor vocht ondoordringbaar, papier gewikkeld, tot pakketten vereenigd, in houten kisten vast zijn verpakt, of:

2. in afzonderlijke grootere pakketten, doch elk niet zwaarder dan 15 pond, op zoodanige wijze in houten kisten verpakt zijn, dat die pakketten vast in de kisten liggen. Bij de onder 2 bedoelde verpakking moet de ontplofbare stof door een geparafineerde cretonnen zak of eene andere dergelijke omhulling omgeven zijn.

De kisten bedoeld onder 1 en 2, moeten gemaakt zijn van gave planken, minstens $\frac{9}{16}$ duim of 15 mM. dik, en gezwaluwestaard, tenzij anders door de Regeering geautoriseerd; zij mogen niet met ijzeren spijkers of ijzeren schroeven in elkaar gezet of gesloten zijn en mogen een netto gewicht van 75 pond niet te boven gaan.

b. Kruit mag alleen in stevige houten kisten of vaten verpakt worden, waarvan de sterkte in evenredigheid tot hun gewicht is, en waaraan noch in- noch uitwendig ijzer, in welken vorm ook, mag voorkomen. Verpakking in zoogenaamde Amerikaansche vaten (uit stijfgeperst en gevernisd papier vervaardigd) is eveneens toegelaten. De kisten of vaten moeten zoo gemaakt zijn, dat het kruit niet ontsnappen kan, hun gewicht mag niet grooter zijn dan 100 pond netto. Kruit.

(in korrels) moet onderverpakt worden in zakken van leder, caoutchouc, calico of dergelijke stof, hoogstens wegende 10 pond; mijnkruid (tot patronen samengeperst) moet onderverpakt worden in papieren omslagen; schietkruid moet onderverpakt worden in zakken van leder, caoutchouc, calico of dergelijke stof, wegende hoogstens 10 pond, of in bussen van blik of dergelijk metaal, wegende hoogstens 5 pond. De verpakking moet zoodanig zijn, dat de zakken, pakketten of bussen niet schudden kunnen.

Geweerpatronen moeten in kartonnen dozen of papieren omslagen en deze weder in sterke houten kisten verpakt worden.

Dopjes moeten in tinnen bussen verpakt worden en deze in sterke houten kisten.

Schietkatoen.

- c. Schietkatoen mag, wanneer het met 25 pCt. water vermengd is, in houten kisten met waterdicht binnenbekleedsel voorzien, los verpakt worden. Droog schietkatoen mag alleen geperst tot vervoer toegelaten worden en moet vooraf door een stevige omwikkeling met papier tot pakketten gevormd zijn. Het bruto gewicht van nat schietkatoen mag per colli 200 pond, van droog geperst schietkatoen 80 pond niet overschrijden.

Slaghoedjes.

- d. Slaghoedjes moeten als volgt verpakt zijn:
per honderd stuk tegelijk in blikken dozen met zaagsel of eene dergelijke stof voorzien en aan de zijden door papier, en aan de onder- en bovenkant door een stuk doek van de doos afgescheiden, in een sterke kist, die zich in een tweede kist bevindt, terwijl elke tusschenruimte met zaagsel of iets dergelijks is aangevuld. Het is ook geoorloofd zonder het gebruik van zaagsel de binnenste kist door middel van houten latten zoo stevig vast te zetten, dat zij niet heen en weer kan schudden.

Evenzeer is het zaagsel of iets dergelijks in de dozen niet noodzakelijk, wanneer de slaghoedjes, b.v. door middel van eene afsluiting der ontplofbare stof door staneol of dergelijke stof zoo zijn ingericht, dat de ontplofbare stof, gedurende het vervoer, niet ontsnappen kan.

De deksels der kisten moeten van schroeven voorzien zijn; een kist mag niet meer dan 12.500 slaghoedjes inhouden.

Aan de in dit artikel bedoelde kisten moeten zich handvatsels bevinden, welke stevig bevestigd zijn; het is verboden de ontplofbare stoffen in één kist met andere stoffen, of verschillende soorten van ontplofbare stoffen, behalve wanneer zij in geweerpatronen voorkomen, in één kist te verpakken; op alle kisten of vaten moet in goed leesbaar duidelijk schrift de inhoudsopgave, zooals bv. kruit, dynamiet en dergelijke vermeld zijn, bovendien moet, behalve bij de door de Regeering ingevoerde ontplofbare stoffen, het fabrieksmerk van den Regeeringsagent en de doorlopende nummers zichtbaar aangegeven worden, eindelijk moet op alle pakketten of patronen, behalve bij de door de Regeering ingevoerde ontplofbare stoffen, genoemd fabrieksmerk, alsmede eene opgave van den inhoud, zooals bv. dynamiet, kruit enz. te zien zijn.

Inrichting der kisten.

Verschillende ontplofbare stoffen mogen niet in een kist verpakt worden.

Inhoudsopgave, fabrieksmerk, nummers.

C. ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT VERZENDING.

9. A. Het transport per voertuig, bewogen door dierlijke kracht, van kruit, tot een gewicht van hoogstens 20 pond en van geweerpatronen tot eene hoeveelheid van hoogstens 2000 stuks, is vrij.

Welk transport vrij is.

Hetzelfde geldt voor verzending van tot vervoer toegelaten andere ontplofbare stoffen, hoogstens tot een gewicht van 10 pond en de daarbij behorende slaghoedjes, uitsluitend ten behoeve van eigen gebruik door de burgers, buiten de dorpen wonende.

B. Voor het vervoer van ammunitie ten gebruike der burgers, nl. van kruit, tot een gewicht van 20 pond tot 25 pond en van geweerpatronen, tot eene hoeveelheid van 2000 tot 10000 stuks, is de schriftelijke toestemming van den Landdrost vereischt, die daarvan kennis geeft aan den Inspecteur van ontplofbare stoffen, onder opgave van:

Wanneer toestemming v. Landdrost vereischt wordt en diens verplichting.

- a. de vervoerde hoeveelheid;
- b. de plaats en tijd van vertrek;
- c. de plaats van bestemming en vermoedelijken tijd van aankomst.

De vergunning van den Landdrost of een officieel gecertificeerd afschrift daarvan moet steeds met het transport worden meegevoerd.

C. Voor het vervoer van ammunitie, nl. van kruit boven een gewicht van 20 pond en van meer dan 2000 geweerpatronen behoudens het bepaalde onder letter B van dit artikel en van eenige hoeveelheid van andere ontplofbare stoffen is—zoover laatstgenoemde betreft met inachtneming van het in de tweede alinea van dit artikel bepaalde—de schriftelijke vergunning van den

Wanneer vergunning van Inspecteur vereischt wordt.

Afzender moet vergunning aanvragen onder vermelding van:

Inspecteur van Ontploffbare Stoffen vereischt, welke vergunning door den afzender moet worden aangevraagd, onder vermelding van:

- a. de te vervoeren hoeveelheid;
- b. de plaats en den tijd van vertrek;
- c. de plaats van bestemming en vermoedelijken tijd van aankomst.

Doorloopende vergunning.

De vergunning kan, behalve voor kruit en ammunitie, als een doorloopende verstrekt worden, zoodanige vergunning kan echter ten allen tijde worden ingetrokken.

Bij het verleenen of weigeren der gewone of der doorloopende vergunning handelt de Inspecteur ingevolge instructies der Regeering.

Vergunning enz. moet met transport meegevoerd worden

De vergunning of een officieel gecertificeerd afschrift van die of eventueel van de doorloopende vergunning moet steeds met het transport meegevoerd worden, alsook de eventueele vergunning om slaghoedjes met ontplofbare stoffen op één voertuig te vervoeren. (art. 15, 2e al.).

Verplichting van afzender.

Zoodra een transport, waarvoor een permit verleend is, vertrekt, moet de afzender daarvan kennis geven aan den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen; indien er eenige wijziging mocht zijn gekomen in den tijd van vertrek en aankomst, zooals vermeld in de aanvraag om vergunning, dan moet daarvan bij die gelegenheid worden melding gemaakt.

Voor het geene eene doorloopende vergunning verstrekt is, moet van elke verzending worden kennis gegeven aan den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen, onder vermelding van de bijzonderheden, hierboven genoemd onder: *a*, *b* en *c*.

Verplichting van ontvanger.

De ontvanger is verplicht terstond na aankomst van het transport een ontvangstbewijs te zenden zowel aan den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen als aan den afzender.

Waar het laden en lossen mag geschieden.

10. Het laden en lossen van ontplofbare stoffen, behalve van kruit tot eene hoeveelheid van 25 pond en van hoogstens 10000 geweerpatronen, mag, uitgezonderd in geval van noodzaak, slechts geschieden op de terreinen der fabriek, voor het magazijn, op de losplaatsen der spoorwegen of op de plek van bestemming; voor het laden of lossen op andere plaatsen wordt de toestemming van den Inspecteur vereischt.

Voorschriften voor het laden en lossen.

Bij het laden en lossen, mag geen vuur of open licht gebrand worden en mag niet gerookt worden; het laden en lossen des nachts van kruit is verboden en mag van andere ontplofbare stoffen slechts in geval van nood en alleen bij veilig beschermde verlichting of electrisch licht geschieden.

Schudden en schokken moet zooveel mogelijk vermeden worden, de kisten mogen niet afgeworpen, maar moeten steeds afgetild worden.

Kisten, die, uiterlijk waarneembaar, niet voldoen aan de voorschriften van art. 8, en kisten, waaraan eenig bederf van de daarin vervatte stoffen kan waargenomen worden, mogen nòch ten vervoer aangeboden, nòch aangenomen worden; evenwel is de vervoerder voor het aannemen van dergelijke kisten niet aansprakelijk, indien zij hem in gesloten trucks aangeboden worden.

Bepaling voor kisten die niet voldoen aan voorschriften.

11. Het ten vervoer aanbieden en vervoeren van ontplofbare stoffen met de brievenpost en met de pakketpost is verboden.

Ontplofbare stoffen mogen niet per brieven- of pakketpost vervoerd worden.

D. TRANSPORT PER VOERTUIG, BEWOGEN DOOR DIERLIJKE KRACHT.

12. Het vervoeren van ontplofbare stoffen in postkarren en coaches is verboden, met uitzondering van ammunitie voor vuurwapenen, hetwelk door reizigers, voor eigen gebruik, in behoorlijk gesloten verpakking, tot eene hoeveelheid van hoogstens 50 geweerpatronen, bij zich gevoerd wordt; het bij zich voeren van geladen wapens is evenwel verboden; evenzoo van de geringste hoeveelheid van eenige ontplofbare stof.

Ontplofbare stoffen mogen niet in postkarren en coaches worden vervoerd.

Uitzondering.

Bij zich voeren van geladen wapens verboden.

13. Bij transport per voertuig van kruit boven eene hoeveelheid van 20 pond, van andere ontplofbare stoffen boven het gewicht van 10 pond (en de daarbij behoorende slaghoedjes) en van meer dan 2000 geweerpatronen, moet door hem, die zich met het vervoer belast, de navolgende bepalingen worden nagekomen.

Voorschriften voor den vervoerder.

14. Alle ijzeren of stalen deelen van het voertuig die met de kisten in aanraking kunnen komen, moeten met hout, leder, stof, zeildoek, paklinnen, onbereide beestenvellen of een ander geschikt materiaal bekleed zijn.

Elke verzending van ontplofbare stoffen moet gedurende het vervoer ter bescherming tegen vocht en tegen vuur, door wagenkleeden van geschikte stof bedekt en beschermt zijn, wanneer zij niet in overdekte wagens vervoerd wordt.

15. Dynamiet en andere ontplofbare stoffen mogen te samen op een voertuig vervoerd worden, maar samenlading dier stoffen met kruit, slaghoedjes, lonten, licht of zelf-ontbrandende stoffen, zuren en onbedekt metaal, is verboden; evenmin mag kruit op een voertuig met slaghoedjes, lonten, licht- of zelfontbrandende stoffen en onbedekt metaal vervoerd worden.

Samenlading van dynamiet met kruit, slaghoedjes, lonten enz. verboden.

Inspect kan samenlading toestaan.

Samenlading op één voertuig van ontplofbare stoffen en slaghoedjes is in die gevallen, waarin de Inspecteur zulks onvermijdelijk acht, met het oog op de groote kosten aan het afzonderlijk vervoeren van gelijktijdig of voor één doel vereischte, ontplofbare stoffen en slaghoedjes. evenwel geoorloofd; in dat geval moeten de ontplofbare stoffen door bijzondere afscheidingen, zooals stevige pakkisten of iets dergelijks, waaraan geen onbedekt ijzer of staal aanwezig is en die voldoende bezwaard zijn, om verschuiven te voorkomen en minstens twee voet breed, en overdwars door het voertuig opgesteld zijn, volkomen van de kisten met slaghoedjes afgescheiden worden; de Inspecteur geeft in bovenbedoelde gevallen schriftelijk zijne toestemming en kan daarbij nog andere voorzichtigheidsmaatregelen gelasten.

Voorschriften bij samenlading.

Voertuig mag niet meer beladen worden dan met 6000 pond gewicht.

16. De voertuigen mogen tot niet meer dan 75 pct. hunner draagkracht, en bovendien met niet meer dan 6000 pond beladen worden; op het voertuig moet ieder afzonderlijke kist zoodanig vastgelegd worden, dat zij niet heen en weer kan schudden, het gebruik van kettingen is hierbij verboden.

Op welke wijze kisten en vaten op het voertuig moeten geplaatst worden.

De op het voertuig geladen kisten moeten op dekens of vellen staan. Kruitvaten moeten bij het vervoer steeds in liggenden stand door ondergelegde houten worden vastgelegd.

Toezicht v. voertuig onder blankpersoon

17. Gedurende het vervoer moeten de voertuigen steeds onder toezicht van een betrouwbaar blank persoon blijven, wiens naam in de vrachtbrief vermeld moet worden; wanneer het onvermijdelijk is, gedurende het vervoer halt te houden, hetzij des daags of des nachts, dan moet, wanneer zulks op een korteren afstand dan 500 treden van eene bewoonde plaats of druk begane landstreek geschiedt, een bewaker aanwezig zijn, die onafgebroken de wacht houdt.

Stapvoets rijden.

18. De voertuigen mogen, waar mogelijk, slechts stapvoets rijden en andere voertuigen mogen hun slechts stapvoets voorbij gaan.

Roode vlag.

Zoolang de ontplofbare stoffen in het voertuig zijn, moet dit duidelijk zichtbaar een roode vlag voeren.

Onvoorzichtig rijden.

Onvoorzichtig rijden is streng verboden en met de grootst mogelijke zorg moet elke botsing van het voertuig en elke verschuiving van een deel der lading voorkomen worden.

Voerlieden moeten direct naar bestemmingsplaats gaan.

19. Onmiddellijk na ontvangst der ontplofbare stoffen moeten de voerlieden zich naar de bestemmingsplaats op weg begeven en daarbij alle voorzichtigheidsmaatregelen in acht nemen, die verhinderen kunnen, dat andere personen, die daarbij niet noodig zijn, in de nabijheid van het voertuig komen.

20. Wanneer het transport uit twee of meer voertuigen bestaat, dan moeten deze op een afstand van minstens 30 treden van elkaar verwijderd blijven.

Voertuigen moeten 30 treden van elkaar blijven.

21. Het rooken in of op het voertuig is streng verboden, evenmin is vuur of onbedekt licht in-, onder- of in de nabijheid van het voertuig toegelaten.

Rooken, enz.

22. Zooveel de omstandigheden het toelaten, moeten steden, dorpen en volkrijke plaatsen vermeden worden; oponthoud in zulke plaatsen is verboden, behalve voor doeleinden van af- en opladen en in geval van tegen- spoed.

Steden, dorpen, enz., moeten vermeden worden.

De Regeering heeft de macht om het vervoer van ontplofbare stoffen op bepaalde wegen, paden en straten te verbieden, respectievelijk voor te schrijven. Het niet opvolgen van deze door de Regeering te geven voorschriften wordt als eene overtreding dezer wet gestraft.

Regeering kan vervoer verbieden op zekere wegen, straten, enz.

23. De ontplofbare stoffen mogen niet worden gekanteld of geworpen, maar moeten zorgvuldig op- en van het voertuig afgetild en met groote bedachtzaamheid opgeladen worden, zoodat bepaaldelijk ook hunne verplaatsing gedurende het vervoer niet dan hoogst zelden zal moeten voorkomen.

Voorschrift bij het opladen der stoffen.

24. Het transport moet zich zoover mogelijk verwijderd houden van spoortreinen, locomotieven, stoomploegen, straatwalsen en dergelijken.

Verdere voorschriften voor transport.

Voor het overgaan van een spoorbaan moet zich de transportbegeleider eerst overtuigen, dat geen spoorrein nabij in aantocht is.

Bij onweder houdt het transport zooveel mogelijk stil, op ten minste 300 treden afstand van bewoonde gebouwen of van plaatsen, die met hoog opgaand houtgewas of andere hooge voorwerpen bezet zijn.

25. Wanneer het om een of andere reden dringend en onvermijdelijk noodig is gedurende de reis de ontplofbare stoffen of een deel daarvan, van het voertuig af te laden, dan moet de grootste voorzichtigheid in acht genomen worden om ze te bewaken; tegen brandgevaar of vocht te beschutten; te voorkomen dat er doorheen of tegenaan gereden wordt, of dat zij in aanraking komen met ijzer, staal, zuren of licht ontbrandbare stoffen; ook moeten alle personen die er niet bij noodig zijn, dieren of voertuigen op een afstand gehouden worden.

Zelfs onder die omstandigheden mogen de ontplofbare stoffen, wanneer het te vermijden is, niet in de buurt van bewoonde huizen opgeslagen worden en moeten zij zoo spoedig mogelijk weder in het voertuig geladen worden.

26. Wie ontplofbare stoffen per voertuig verzendt, is verplicht den man, bedoeld in art. 17, in kennis te stellen van de voorschriften in de artt. 12 tot en met 26 vervat, wanneer dat niet reeds vroeger is geschied;

verzuim dier in kennis stelling ontheft laatstgenoemden bij overtreding evenwel niet van de straf, daarop gesteld; de bovengenoemde artikelen moeten bovendien op den vrachtbrief worden gedrukt.

Bevoegdheid van inspecteur om transport aan te houden.

27. De Inspecteur van Ontploffbare Stoffen heeft het recht ieder transport van ontploffbare stoffen aan te houden en na te gaan of de voorschriften dezer wet worden opgevolgd; wanneer het hem voorkomt dat die bepalingen niet zijn nagekomen of dat in het algemeen het transport niet met de noodige voorzichtigheid geschiedt, is hij bevoegd zoodanige bevelen te geven als hem dienstig toeschijnen, welke bevelen onvoorwaardelijk moeten worden opgevolgd. De persoon, bedoeld in artikel 17, is verplicht den Inspecteur bij zijn onderzoek behulpzaam te zijn.

E. VERVOER PER SPOORWEG OF STOOMTRAM.

Het vervoer van welke ontploffbare stoffen per spoor of stoomtram is toegestaan.

28. Tot vervoer per spoor of stoomtram worden, met inachtneming van hier na te vermelden voorschriften, alle ontploffbare stoffen, welke op de voorgeschreven wijze verpakt zijn, toegelaten, met uitzondering van de in artikel 2 genoemde.

Waar spoorwegwagens mogen geladen en gelost worden.

29. Voor zoover het laden en lossen der spoorwegwagens niet onmiddellijk op de terreinen der fabriek- of voor de magazijnen der ontploffbare stoffen kan geschieden, kunnen daarvoor door de betrokken spoorwegadministraties, in overleg met de Regeering, afzonderlijke, afgelegen, los- en laadplaatsen aan zijlijnen worden ingericht, tenzij door den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen bestaande verafgelegen zijsporen daartoe geschikt geacht worden en aangewezen zijn.

De Regeering kan den aanleg van deze losplaatsen gelasten. Het is verboden binnen de hieronder genoemde grenzen van de losplaatsen, dorpen, woninggroepen en gebouwen, welke tot verblijf van menschen dienen, op te richten.

Waar losplaatsen mogen aangelegd worden.

De losplaatsen moeten minstens 500 treden van de personenstations, dorpen en woninggroepen verwijderd zijn en minstens 250 treden van niet tot den spoorweg behorende alleenstaande gebouwen, welke tot verblijf van menschen dienen.

Door wien geladen en gelost mag worden.

30. Uitgezonderd ingeval van noodzaak mag het laden van ontploffbare stoffen slechts geschieden door of van wege den afzender en het lossen door of van wege den ontvanger, onder toezicht van den stationchef of diens plaatsvervanger.

Wie toegang tot de wagens heeft.

31. Gedurende het af- en opladen van ontploffbare stoffen is de toegang tot de wagens alleen aan personen geoorloofd, die met het op- en alladen bezig zijn. Zoodra

een wagen geheel geladen is moet hij dadelijk afgesloten worden.

32. Het openen van kisten of vaten met ontplofbare stoffen, op het station zelf, ook door de belastinggaarders is streng verboden.

Openen van kisten op station verboden.

33. Het vervoer van ontplofbare stoffen geschiedt als regel per extra-goederentrein zonder personenvervoer, overeenkomstig de door de Regeering goed te keuren tarief, bepalingen en reglementen.

Vervoer van ontplofbare stoffen geschiedt per extra-goederentrein zonder personenvervoer.

Het Bestuur der spoorweg is gerechtigd het vervoer van ontplofbare stoffen op vaste dagen der week te beperken.

Vaste dagen per week.

De Regeering is bevoegd om, de betrokken Spoorweg-Directiën en den Regeerings-Agent voor ontplofbare stoffen, gehoord, dit vervoer op enkele zeer drukke plaatsen te regelen en te beperken.

Regeering kan vervoer nader regelen en beperken.

Zoodanig vervoer kan eveneens plaats hebben met goederentreinen bij hoeveelheden van niet meer dan ééne wagenlading.

De te vervoeren hoeveelheid per elke extratrein mag hoogstens 70 ton van 2000 pond bedragen; deze treinen moeten aan beide einden een schutwagen meevoeren.

Hoeveelh. per extratrein mag hoogstens 70 ton bedragen.

34. Geen zending ontplofbare stoffen mag per spoor- of stoomtram vervoerd worden, zonder vergezeld te zijn van een, door den Inspecteur van Ontplofbare Stoffen aangestelden begeleider, die ten opzichte dezer wet, de rechten en verplichtingen van een specialen constabel heeft.

Begeleider.

Deze begeleider mag de zending niet verlaten van het oogenblik, dat het laden begint, tot het oogenblik dat het lossen geëindigd is.

Verplichtingen van begeleider.

Hij ziet toe op het laden en lossen en op het naleven van de voorschriften van deze wet. Van door hem bemerkte overtredingen maakt hij rapport aan den Inspecteur. De kosten dezer begeleiding worden door den afzender aan de Regeering vergoed.

Dito.

35. Het is aan reizigers goorloofd ammunitie voor vuurwapenen tot een hoeveelheid van 100 geweerpatronen voor eigen gebruik in een behoorlijk gesloten verpakking bij zich te voeren; het bij zich voeren van geladen wapens is evenwel verboden; evenzoo van de geringste hoeveelheid van eenige ontplofbare stof.

Wat aan reizigers goorloofd is.

36. De voor het vervoer van ontplofbare stoffen bestemde wagens mogen slechts tot 75 percent hunner draagkracht beladen worden. De wagens moeten vooraf zorgvuldig schoon gemaakt worden. Uitsluitend overdekte en gesloten goederenwagens, met goed werkende wagen- en bufferveeren, dichte zijwanden en goed sluitende deuren mogen daartoe gebezigd worden.

De wagens mogen slechts beladen worden met 75 pct. der draagkracht.

Bepalingen voor de wagens.

Deze wagens zullen als regel niet met handremmen voorzien zijn; wordt bij uitzondering een wagen met een handrem voor het hierbedoelde vervoer gebruikt, zoo moet de rem in losse positie vastgezet en buiten gebruik gesteld worden; eventueel in den wagen inkomende ijzeren deelen van de rem moeten met linnen of leder omwikkeld, of met hout bekleed zijn.

Dito.

De wagens moeten duidelijk kenbaar gemaakt worden, door middel van twee zwarte uitgespannen vlaggen, boven op den wagen, en door twee in het oog vallende opschriften « ontplofbare: (Explosieve) Stoffen » op de beide zijkanen.

Extratrainen moeten dadelijk naar bestemmingsplaats gaan.

37. Extratrainen moeten zoo mogelijk rechtstreeks en zonder oponthoud haar bestemmingsplaats bereiken. Tot dat doel kan aan zulke trainen den voorrang boven andere trainen ingeruimd worden. In de samenstelling van extra-trainen mag, uitgezonderd in geval van noodzaak, geen wijzigingen worden gebracht op eene der stations, welke die trainen passeeren.

Samenlading in één wagen v. dynamiet met kruit, enz., verboden.

38. Dynamiet en andere ontplofbare stoffen mogen te zamen in één wagen vervoerd worden maar samenlading dier stoffen in één wagen met kruit, lonten, licht- of zelfontbrandende stoffen, zuren en onbedekt metaal is verboden; evenmin mag kruit met lonten, licht- of zelfontbrandende stoffen en onbedekt metaal in één wagen vervoerd worden.

Bepaling voor het geval dat dynamiet met kruit, enz., in één trein vervoerd wordt.

Wordt dynamiet en andere ontplofbare stoffen of kruit met lonten, licht of zelfontbrandende stoffen in één trein vervoerd, dan moeten tusschen de wagens met ontplofbare stoffen en met laatstbedoelden minstens drie wagens ingehaakt worden, die ledig of met ongevaarlijke stoffen beladen zijn; ditzelfde geldt zoo dikwijls dynamiet en andere ontplofbare stoffen in één trein met kruit vervoerd worden.

Verbod om slaghoedjes met andere ontplofbare stoffen te vervoeren.

39. Het is verboden slaghoedjes met andere ontplofbare stoffen in één trein te vervoeren, slaghoedjes mogen in gewone goederentreinen vervoerd worden.

Hoe kisten en vaten in wagens moeten geplaatst worden.

40. De kisten of vaten met ontplofbare stoffen moeten in de spoorwagens zoo vast geplaatst worden, dat zooveel mogelijk verschuiven of verrollen voorkomen wordt. De kisten mogen slechts in complete horizontale lagen geladen worden, bij openblijvende ruimten tusschen de kisten en de wagenwanden, moeten eerstgenoemden tegen de laatsten op doelmatige wijze vastgestuwd worden.

Vaten mogen niet overeind worden geplaatst, maar moeten parallel met de richting van den spoorweg nedergelegd en door haren kleeden of dergelijken moet het verrollen dier vaten voorkomen worden.

41. Wanneer bij uitzondering eene zending ontplofbare stoffen niet per extratrein—of wanneer eene wagenlading ontplofbare stoffen in een gewone goederentrein vervoerd wordt dan moeten de met ontplofbare stoffen beladen wagens zooveel mogelijk in het midden van den trein staan en in ieder geval van de locomotief en het achtereinde van den trein door minstens drie ledige of met ongevaarlijke stoffen beladen wagens gescheiden zijn.

Voorschrift voor het geval ontplofbare stoffen vervoerd worden in gewone goederentrein.

42. De met ontplofbare stoffen beladen treinen moeten door bekwaam spoorwegpersoneel begeleid en de locomotieven door volkomen beproefde machinisten bediend worden.

Personeel 'twelk de trein moet begeleiden.

Het aanzetten, rangeeren en samenkoppelen der treinen moet met groote voorzichtigheid geschieden.

Het afstooten en laten afrollen der wagens is bij het rangeeren van een trein, die ontplofbare stoffen vervoert, verboden.

43. De treinen met ontplofbare stoffen zullen dadelijk, zonder onnoodig oponthoud, vervoerd worden.

De treinen te vervoeren zonder oponthoud.

Onnoodig oponthoud moet volstrekt vermeden worden in dorpen of woninggroepen en op personenstations.

44. Het lossen van ontplofbare stoffen moet steeds zonder verwijl geschieden; ontstaat oponthoud door verzuim van den ontvanger, zoo moet de Stationchef na overleg met den geleider van de zending alle maatregelen nemen om de extratreinen of de beladen wagens op eene zooveel mogelijk veilige plaats te stellen. De Stationchef geeft daarna aan den Inspecteur van ontplofbare stoffen telegraphisch kennis van hetgeen hij gedaan heeft en wacht diens instructies, hoe verder te handelen, af. De door dezen gelaste maatregelen worden op kosten der partij, die in verzuim is, uitgevoerd. De in verzuim zijnde ontvanger is, afgezien van zijn civiele aansprakelijkheid, onderhevig aan de straf van art. 82.

Ontplofbare stoffen moeten dadelijk gelost worden.

Verplichting van stationchef wanneer oponthoud ontstaat.

45. De afzender geeft minstens vier en twintig uur van te voren aan den chef van het verzendingsstation van de voorgenomen verzending van ontplofbare stoffen kennis. De Stationchef deelt aan den afzender het tijdstip van vertrek van den trein mede en geeft hem kennis van de hem toegestane, zoo kort mogelijk genomen, tijdruimte, waar binnen het opladen moet geschieden, berekend naar de grootte van de ter verzending aangeboden hoeveelheid.

Plicht van afzender en van stationchef.

De chef van het verzendingsstation moet dadelijk aan alle stations, gelegen tusschen dat station en de bestemmingsplaats, berichten, dat eene bezending ontplofbare stoffen zal voorbijkomen.

Ter bestemmingsplaatse moet de ontvanger, zoo spoedig mogelijk, door den stationchef van de te ver-

wachten aankomst van de zending der ontplofbare stoffen onderricht en tot afhaling dier zending tegen een daarbij aangegeven tijdstip aangemaand worden.

Ook de afzender moet terstond na de afzending telegraphisch het tijdstip daarvan aan den ontvanger meedeelen.

Ontplofbare stoffen mogen niet in publ. goederenloods opgeslagen worden. Verdere verplichting van afzender.

46. Ontplofbare stoffen mogen niet opgeslagen worden in goederenloodsen, welke terzelfder tijd voor het publiek toegankelijk zijn.

47. De afzender moet vóór de verzending bij den vrachtbrief aan den spoorwegdienst overleggen het Regeerings-permit, of een officieel gecertificeerd afschrift daarvan, en daarbij eene door hem ondertekende verklaring op door den spoorweg vastgesteld formulier vermeldende:

- I. De juiste hoeveelheid en den inhoud van het door hem ter verzending aangeboden;
- II. Dat de verpakking overeenkomstig deze wet heeft plaats gehad;
- III. Dat met den persoon, die het afgezondene in ontvangst moet nemen, reeds schikkingen zijn getroffen, waardoor na aankomst onmiddellijk tot de lossing kan worden overgegaan.

Wanneer artt. 33, 34, 36, 41, 42, 43, 44 en 45 niet van toepassing zijn.

48. De bepalingen der artt. 33, 34, 36, 41, 42, 43, 44 en 45 zijn niet van toepassing bij vervoer van hoogstens 100 pond kruit en van hoogstens 50 pond van andere ontplofbare stoffen, evenwel is het vervoer van laatstgenoemde stoffen per personentrein verboden.

Bevoegdheid van inspecteur om treinen te onderzoeken.

49. De Inspecteur van Ontplofbare Stoffen is gerechtigd om treinen, die ontplofbare stoffen vervoeren, ten opzichte van de nakoming der vorenstaande voorschriften te onderzoeken, voor zooverre hierdoor het verkeer niet gestoord wordt.

Het spoorwegpersoneel is verplicht hem daarbij alle gewenschte inlichtingen te verstrekken.

Regeering kan op transport met niet in deze wet genoemde vervoermiddelen maatregelen voorschrijven.

50. Wanneer niet in deze wet genoemde vervoermiddelen in het verkeer komen, is de Regeering met consent van den Uitvoerenden Raad bevoegd, voor het transport op die vervoermiddelen veiligheidsmaatregelen voor te schrijven.

F. BEWARING.

Waar ontplofbare stoffen mogen bewaard worden.

51. Ontplofbare stoffen mogen slechts in magazijnen, die voor dat doel bepaaldelijk zijn ingericht, bewaard worden.

Aanvragen tot het oprichten van magazijnen.

52. Vergunning tot het oprichten van magazijnen als bedoeld in art. 51 moet bij den Inspecteur van Ontplofbare Stoffen aangevraagd worden. De vergunning tot het oprichten van zoodanig magazijn is aan

een zegel van £5 onderworpen, en voor het Gouvernements toezicht op het magazijn moet eene jaarlijksche belasting van £1 betaald worden.

Zegel op vergunning

Bij de aanvraag moeten eene beschrijving en een situatieplan van het op te richten magazijn, in duplo, worden gevoegd. Uit het situatieplan moet de ligging van de naastbijzijnde gebouwen, publieke wegen en spoorwegen, in geval die daar zijn, kunnen nagegaan worden.

Beschrijving van op te richten magazijn bij aanvraag in te zenden.

53. De hoeveelheid ontplofbare stoffen mog in bovengrondsche magazijnen 25,000 pond, en in den grond ingegraven magazijnen 125,000 pond niet te boven gaan.

Hoeveelheid van ontplofbare stoffen in magazijn.

De magazijnen moeten bovengronds, minstens 700 treden, ondergronds, minstens 350 treden, verwijderd zijn van gebouwen, waarin zich gewoonlijk menschen ophouden, als ook van publieke wegen en spoorwegen; met uitzondering van zijsporen en sidings. Een kleinere afstand is slechts met de bijzondere toestemming van den Staatsmijnningenieur, die daarbij rekening houdt met de plaatselijke omstandigheden en met de hoeveelheid der in het magazijn op te slaan ontplofbare stoffen, toegelaten.

Voorschriften bij het oprichten en inrichten van magazijnen.

Het is verboden binnen de hierboven aangegeven grenzen gebouwen, voor het gewoonlijk oponthoud van menschen bestemd, op te richten of publieke wegen en spoorwegen, met uitzondering van zijsporen en sidings aan te leggen.

De afstand tusschen de magazijnen onderling moet minstens 150 voeten zijn.

De bedekking van alle magazijnen zonder onderscheid, en ook de wanden der bovengrondsche magazijnen moeten van het lichtst mogelijke materiaal vervaardigd zijn; de hoogte van vloer tot zoldering moet minstens 7 voet bedragen.

Ieder bovengrondsche magazijn moet door een aarden wal omsloten zijn; de binnenvoet daarvan moet van het magazijn zelf minstens 3 voet verwijderd zijn, de kroon moet minstens 3 voet breed, en minstens even hoog zijn als de nok van het dak. De ingang tot het magazijn, ook tot een in den grond ingegraven magazijn moet of een gebroken lijn vormen of door een daarvoor geplaatsten aarden wal beschut zijn.

54. Ieder magazijn moet minstens 2 van elkander afgescheiden vertrekken hebben, de bergkamer en het portaal; het eerste mag alleen van uit het tweede toegankelijk zijn. In het magazijn mag geen venster zijn, het vereischte licht moet worden verkregen door de geopende deur. De openingen voor voldoende luchtverversching moeten zoo worden ingericht dat er geen voorwerpen van buiten naar binnen kunnen worden

Dito

geworpen, en regen en zonneschijn niet binnen kunnen komen.

De buitendeur van het portaal moet stevig zijn en van hout gemaakt, met een goed slot van koper of messing voorzien zijn en mag slechts buitenwaarts openen; de deur naar de bergkamer moet eveneens van hout gemaakt en van een dergelijk slot voorzien zijn.

De vertrekken van de magazijnen moeten goed geventileerd zijn.

De zoldering en de binnenbeschieping der wanden van het magazijn moeten van hout zijn; tusschen die beschieping en de buitenzijde der muur moet ongeveer 3 duim tusschenruimte zijn. De vloer moet van voldoende zwaar hout en van onderen goed geventileerd zijn; er moet door bijzonderen waterafvoer voor den voortdurend droogen toestand der vloer gezorgd worden.

Daken van ijzeren platen gemaakt, moeten aan de onderzijde met hout beschoten zijn.

Alle spijkers, bevestigingsmiddelen en sleutels e.a. in het magazijn, moeten van hout, messing, of koper zijn.

De buitendeur moet het opschrift «Ontploffbare (Explosieve) stoffen» in duidelijke letters dragen.

De voormuur moet het door den Inspecteur aan te geven registrummer van het magazijn dragen.

Ieder magazijn moet van minstens één bliksemaf-leider voorzien zijn. De bescherming tegen den bliksem kan ook op eene andere wijze geschieden, wanneer deze door bevoegde deskundigen wordt goedgekeurd. Minstens elk jaar moet de voorzorg tegen bliksem door deskundigen gecontroleerd worden.

Een afschrift van de artt. 54 tot en met 69 dezer wet moet op den binnenkant van de buitendeur aangeplakt zijn.

Er moet een maximum- en minimum-thermometer in de bergkamer opgehangen zijn.

Wanneer in een en hetzelfde magazijn ontploffbare stoffen uit nytroglycerine samengesteld tezamen met andere ontploffbare stoffen opgeborgen mochten worden, zoo moet voor ieder dezer beide soorten van stoffen eene bijzondere bergkamer ingericht zijn.

Het is volstrekt verboden slaghoedjes in hetzelfde magazijn met ontploffbare stoffen op te bergen of te bewaren.

De magazijnen moeten op doelmatige wijze tegen grasbrand beschut worden.

55. Een magazijn mag niet in gebruik genomen worden, voordat daartoe de schriftelijke vergunning van den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen verleend is.

56. Voor ieder magazijn moet aan den Inspecteur een persoon als magazijnmeester aangewezen worden,

Schriftelijk vergunning te verleen
voor oprichten van
magazijnen.
Magazijnmeester.

die voor de nakoming der voorschriften dezer wet binnen den kring zijner werkzaamheden verantwoordelijk is.

57. De magazijnmeester is verplicht een boek, het magazijnboek, te houden, waaruit de ontvangsten en uitgiffen der ontplofbare stoffen benevens de oogenblikkelijke voorraad kunnen worden gezien.

Plicht van magazijnmeester.

58. De kisten mogen niet op den grond geworpen of als steunpunten voor andere lasten gebruikt worden, maar moeten voorzichtig verzet en tegen stooten behoed worden.

Plaats'ng der kisten.

59. De kisten moeten in regelmatige lagen opgeborgen worden, waarbij niet meer dan 6 kisten boven elkaar mogen worden gezet, zij moeten zoo worden opgestapeld, dat de lucht er tusschen door kan stroomen. Het is verboden vaten met kruit te rollen of boven elkaar te zetten.

Dito.

60. Het open en dichtmaken der kisten mag niet in de bergkamer zelf geschieden. Er mogen hiertoe nooit ijzeren, maar alleen koperen, messingen, bronzen, of houten gereedschappen aangewend worden; alleen voor het losdraaien van de schroeven van den deksel, behalve bij het openen van kruitvaten, mogen ijzeren schroefdraaiers gebruikt worden, die evenwel voor geen enkel ander doel mogen worden gebezigd.

Open en dichtmaken der kisten.

61. Ledige kisten, die sporen van ontplofbare stoffen dragen, moeten op een afgelegene, veilige plek onder toezicht van den magazijnmeester verbrand worden.

Verbranding van ledige kisten.

62. Op den grond verstrooide deelen van ontplofbare stoffen moeten zorgvuldig opgenomen en buiten het magazijn op eene veilige plaats door verbranding of op andere wijze onschadelijk gemaakt worden.

Onschadelijk maken van op den grond verstrooide deelen van ontplofbare stoffen.

63. Het betreden van het magazijn is slechts onder de begeleiding en de verantwoordelijkheid van den magazijnmeester veroorloofd.

Betreden v. magazijn onder toezicht van magazijnmeester.

64. De magazijnen moeten zorgvuldig zindelijk gehouden worden; in de magazijnen mag nooit vuur of licht zijn en mag niet gerookt worden; er mogen nie: meer personen in een magazijn zich bevinden, dan voor het werk noodzakelijk is.

Geen vuur, licht of rooken in magazijn.

65. Het is verboden in de nabijheid van magazijnen van ontplofbare stoffen te rooken, met vuur om te gaan of zonder bevoegdheid zich daar op te houden.

Dito in nabijheid van magazijn.

66. Bij het werken in de magazijnen mogen de daarmede belaste personen geen ontvlambare voorwerpen bij zich dragen; alvorens een magazijn binnen te gaan waarin kruit bewaard wordt, moeten de schoenen uitgetrokken, of vilten of guta-percha pantoffels daarover aangetrokken worden.

Werklieden mogen geen ontvlambare voorwerpen bij zich dragen.

Kennisgeving aan inspecteur v. verbouwing of herstelling der gebouwen.

67. Van elke verbouwing of herstelling der gebouwen of der inrichting van magazijnen moet den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen vooraf in kennis gesteld worden. Hij is bevoegd de bij de herstelling of verbouwing in acht te nemen voorzichtigheidsmaatregelen voor te schrijven.

Bepaling voor reeds bestaande magazijnen.

68. Magazijnen, die reeds voor het in werking treden dezer wet bestonden, kunnen verder gebruikt worden, doch moeten binnen drie maanden na dien tijd, overeenkomstig bovenstaande voorschriften veranderd worden; van de plaats gehad hebbende verandering zal den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen kennis gegeven moeten worden.

Inspectie der magazijnen door inspecteur.

69. De Inspecteur van Ontploffbare Stoffen is ten allen tijde gerechtigd de magazijnen te inspecteeren en de magazijnmeester is verplicht hem daarbij te geleiden, het magazijnboek en het uitgiftenboek (art. 74) ter inzage voor te leggen en hem alle verlangde inlichtingen te verstrekken. Vindt de Inspecteur in een magazijn eene inrichting of eene wijze van werken, waardoor het leven of de gezondheid der werklieden of de openbare veiligheid in gevaar gebracht wordt, zoo zal hij het wegnemen van het gevaar gelasten.

Hoeveel kruit en andere ontplofbare stoffen personen die deze mogen verkoopen, voorhanden mogen hebben.

70. Personen of Lichamen, die, hetzij als Regeeringsagent, hetzij door deze aangesteld, tot den verkoop in het klein van kruit en andere ontplofbare stoffen bevoegd zijn, mogen in den winkel zelf tot hoogstens 200 pond kruit en één kist dynamiet en elders op een veilige en meer verwijderde plek van den winkel, eventueel van het dorp, tot hoogstens 1000 pond kruit en tien kisten dynamiet voorhanden hebben.

Inspecteur houdt toezicht op kleinhandel in diestoffen.

De Inspecteur van Ontploffbare Stoffen is gerechtigd om het toezicht op den kleinhandel in ontplofbare stoffen uit te oefenen, de handelaars zijn verplicht hem hun voorraad te toonen en iedere verlangde inlichting te geven.

Hoeveel kruit men in steden, enz., mag voorhanden hebben en wat de buitenbevolking mag hebben zonder vergunning.

Het is zonder vergunning geoorloofd kruit in voorraad te hebben, in steden en dorpen tot een maximum gewicht van 5 pond en daarbuiten tot een maximum gewicht van 20 pond; ook is het aan de buitenbevolking geoorloofd hoogstens tien pond dynamiet en 2000 geweerpatronen, uitsluitend voor eigen gebruik strekkende, in voorraad te hebben.

Uitzondering voor slaghoedjes.

71. Voor slaghoedjes gelden bovenstaande bepalingen niet, deze moeten in alle gevallen zoodanig van ontplofbare stoffen van welke soort ook, gescheiden opgeborgen worden, dat eene eventuele ontploffing van eerstgenoemden niet ook eene ontploffing van laatstgenoemden kan veroorzaken, overigens moet bij de opberging van slaghoedjes in het bijzonder op vermindering van brandgevaar worden geacht.

Het toezicht op de uitvoering van bovenstaande voorschriften berust bij den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen.

G. UITDEELING.

72. Wanneer ontploffbare stoffen tot het doen springen van klippen e. d., hetzij bij het aanleggen van spoorwegen of waar ook, worden uitgedeeld of gebruikt, moeten de voorschriften van dit en het volgend hoofdstuk stipt in acht genomen worden.

73. Het uitreiken van ontploffbare stoffen voor gebruik bij het werk mag alleen geschieden door den magazijnmeester en alleen aan de in art. 76 genoemde personen.

Uitreiking van ontploffbare stoffen geschiedt door magazijnmeester.

74. Van de uitgiften moet een bijzonder boek gehouden worden, waarin de namen der ontvangers, de tijden van uitgifte en het gewicht der uitgereikte stoffen moeten worden ingeschreven.

Van de uitgiften moet boek gehouden worden.

De totalen van het uitgiftenboek moeten minstens iederen dag in het magazijnboek overgedragen worden.

75. Het uitreiken van bedorven ontploffbare stoffen is streng verboden.

Bedorven ontploffbare stoffen niet uit te reiken.

Het is verboden dynamiet in bevroren toestand uit te reiken.

Dito van bevroren dynamiet.

Het ontdooien van bevroren dynamiet mag niet gedaan worden door het nabij een vuur te zetten, noch in een plaats, die warmer is dan 40° C. (104° F.)

Bevroren dynamiet mag niet ontdooid worden bij vuur.

Het vervoeren van los kruit van het uitdeelingsmagazijn naar de verschillende arbeidsplekken mag slechts in volkomen gesloten bussen van verzinkt of vertint ijzerblik, metaal of hout, of in zakken, die geen kruit kunnen doorlaten, geschieden.

Voorschrift voor vervoeren van los kruit van magazijn naar de arbeidsplekken.

H. GEBRUIK BIJ HET WERK.

76. De uitvoerders van werken, waarbij ontploffbare stoffen gebruikt worden, zijn verplicht den Inspecteur van Ontploffbare Stoffen eene lijst te verschaffen van die personen onder wier toezicht de schietarbeid zal worden uitgevoerd.

Opgave v. personen onder wie schietarbeid geschiedt.

De inzending dezer lijst moet bij nieuw in te richten werken uiterlijk 3 dagen vóór den aanvang van het werk, bij de reeds bestaande werken binnen 1 maand na de in werking treding dezer wet geschieden.

Tijdsbepaling van inzending der opgave.

Het opzicht mag slechts aan betrouwbare en bewaarde personen opgedragen worden.

Het is verboden schietarbeid zonder opzicht van bovenbedoelde personen uit te voeren of te doen uitvoeren.

Wanneer artt. 73, 74 en 76 niet van toepassing zijn.

77. De artikelen 73, 74 en 76 zijn niet toepasselijk, wanneer ontplofbare stoffen door particulieren, buiten steden en dorpen, voor eigen gebruik, aangewend worden.

Voorschriften bij het gebruiken van ontplofbare stoffen:

78. Bij het gebruiken van ontplofbare stoffen zijn de volgende regelen in acht te nemen:

- a. De ontplofbare stoffen moeten op de arbeidsplekken op een drooge plaats op veiligen afstand van de plek van onmiddellijk gebruik, in stevige houten kisten, die gesloten gehouden moeten worden, bewaard worden en de sleutel daarvan moet door een der in art. 76 bedoelde personen worden gehouden. Er mogen geen andere materialen of werktuigen, met uitzondering van lonten, in de kist der ontplofbare stoffen opgeborgen worden.
Slaghoedjes moeten in een afzonderlijk gesloten en op voldoende afstand geplaatst kistje worden bewaard.
- b. Het is verboden bij het klaarmaken der springladingen te rooken of vuur of open licht te houden.
- c. Dynamiet en andere ontplofbare stoffen mogen alleen in den vorm van patronen aangewend worden; kruit mag ook in anderen vorm worden gebruikt.
- d. Bij het laden der schoten is het gebruiken van ijzeren laadpannen en aanstampers verboden.

Voor aanvulling mag alleen zand, los ingestort, zachte klei of water worden gebruikt.

Bij het gebruik van kruit mag voor het aanvullen der boorgaten ook zulke steensoorten, uitgezonderd steenkolen, gebruikt worden, waarbij geen vonken kunnen ontstaan.

- e. Voor het aansteken der schoten moeten maatregelen genomen worden, dat andere personen er niet bij kunnen komen; de werklieden moeten door het roepen van «vuur» daarvan in kennis worden gesteld.
- f. Worden meerdere schoten tegelijk afgevuurd, zoo moeten minstens twee personen de afgaande schoten tellen; stemmen beide personen niet overeen omtrent het aantal der afgegane schoten, zoo moet voor het betreden van de arbeidsplek een tijd van minstens 15 minuten gewacht worden. In geen geval mag de arbeidsplek onder zulke omstandig-

heden verlaten worden, zonder dat zij eerst onderzocht en veilig bevonden is.

Bij aanwending van electriche aansteking is, ook wanneer schoten geweigerd hebben, het weder betreden van de arbeidsplek terstond na verbreking van den stroom geoorloofd.

- g.* Het is verboden de ontplofbare stof uit een boorgat, dat eenmaal geladen is geweest, weder uit te halen.
- h.* Het is verboden overgebleven gedeelten van boorgaten verder te boren.
- i.* Gaten, die in de nabijheid van niet afgegane springladingen of van overgebleven gedeelten van boorgaten worden geboord, moeten eene zoodanige richting verkrijgen, dat zij deze niet kunnen raken.
- k.* Alvorens met boren van nieuwe gaten te beginnen, moet de te bewerken oppervlakte goed schoongemaakt, d.i. van alle losse en losgeraakte steen bevrijd zijn.

79. Het is verboden om de voor het gebruik uitge-reikte ontplofbare stof buiten de grenzen van het werk weg te voeren.

Verbod om uitge-reikte ontpl. stof v.h. werk weg te voeren.

80. Alle werken, waarbij ontplofbare stoffen aangewend worden, staan onder het toezicht van den Inspecteur van Ontplofbare Stoffen.

Inspecteur heeft toezicht over alle werken waarbij ontpl. stoffen aangewend worden.

Deze is gerechtigd zoodanige werken gedurende den werktijd te betreden; de opzicht voerenden zijn verplicht hem bij zijne inspectie binnen het werk te begeleiden en hem alle verlangde inlichtingen daarover te verstrekken.

Dit artikel is niet toepasselijk op de gevallen, waarin door particulieren, buiten steden of dorpen, voor eigen gebruik, ontplofbare stoffen aangewend worden.

Uitzondering.

I. STRAFBEPALINGEN.

81. Hij, die de ingevolge art. 2 van deze wet verboden ontplofbare stoffen ten vervoer, hetzij per voertuig, bewogen door dierlijke kracht, hetzij per spoor of stoomtram aanbiedt of gebruikt, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste £150, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van hoogstens drie maanden of met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden.

Strafbepalingen.

Hij, die deze stoffen vervoert, wetende dat zij tot de in art. 2 bedoelde behooren, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste £100, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van hoogstens twee maanden — of met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden.

Geldboete en gevangenisstraf kunnen zoowel afzonderlijk als gezamenlijk worden opgelegd.

82. Hij, die eenige andere overtreding begaat ten opzichte der voorschriften, in deze wet vervat, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste £150, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van hoogstens drie maanden, of met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden. Geldboete en gevangenisstraf kunnen zoowel afzonderlijk als gezamenlijk bij eenige overtreding worden opgelegd.

Die straffen gelden in de eerste plaats voor persoonlijk begane overtredingen; zijn evenwel die overtredingen begaan door een ondergeschikte, welke die voorschriften niet kende, dan vervalt zijn lastgever evenzeer in die straf, wanneer laatstgenoemde verzuimd heeft zijn lasthebber, ingevolge art. 7 met die bepalingen, waartegen de overtreding begaan is, bekend te maken.

83. Hij, aan wiens schuld een ontploffing te wijten is, wordt gestraft:

- a. met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste £150, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van hoogstens drie maanden, indien daardoor gemeen gevaar voor goederen ontstaat;
- b. met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste £300, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van hoogstens zes maanden, indien daardoor levensgevaar voor een ander ontstaat;
- c. met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar of geldboete van ten hoogste £600, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste één jaar, indien het feit iemands dood ten gevolge heeft.

84. Hij, die opzettelijk door een ontploffing gemeen gevaar voor goederen te weeg brengt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren, met harden arbeid.

Hij, die opzettelijk door een ontploffing levensgevaar voor een ander te weeg brengt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren, met harden arbeid.

Hij, die opzettelijk door eene ontploffing levensgevaar voor een ander te weeg brengt, wordt, indien die ontploffing iemands dood ten gevolge heeft, gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van hoogstens twintig jaren, met harden arbeid.

85. De Landdrosten, Speciale Landdrosten, Assistent Landdrosten en Mijncommissarissen zullen jurisdictie hebben over alle overtredingen dezer wet, uitgezonderd

Jurisdictie van
Landdrosten, enz.
Uitzondering.

indien zich gevallen voordoen, welke vallen onder art. 83; c en art. 84.

K. SLOTBEPALINGEN.

86. De artt. 51 tot en met 80 zijn op de bewaring, uitdeeling en het gebruiken van ontplofbare stoffen op de mijnen en op de fabrieken van ontplofbare stoffen niet van toepassing.

Wanneer de artt. 51 tot en met 80 niet van toepassing zijn.

87. Door deze wet wordt afgeschaft:

Welke bepalingen in verschillende wetten en besluiten door deze wet worden afgeschaft.

a. De bepalingen vervat in Wet No. 4, 1884, en het Volksraadsbesluit van 21 Juli 1888 betreffende het vervoer van ammunitie, voor zoover zij in strijd zijn met de bepalingen dezer wet.

b. De artt. 1 tot en met 20 en de woorden: «10 lbs. voor buskruit, voor kieselguhr met nitroglycerine vermengd, voor dynamiet en gelatine dynamiet in patronen en voor slaghoedjes», voorkomende in art. 28 van Wet No. 16, 1892, voor het vervoer van gevaarlijke goederen over spoorwegen en stoomtramwegen.

c. Het voorloopig reglement van het vervoer van gevaarlijke goederen over spoor- en stoomtramwegen, 9 Juni 1896, behoudens het bepaalde bij art. 88 van deze wet.

d. De artt. 14 en 30 tot en met 34 van Wet No. 14, 1892, Politiewet voor Stoomtramwegen en Spoorwegen.

88. Deze wet treedt in werking op een door de Regeering in de *Staatscourant* te proclameeren tijdstip, met uitzondering der bepalingen betreffende de verpakking, welke in werking treden zes maanden daarna, gedurende welken tijd de daarop betrekking hebbende voorschriften van het voorloopig reglement van het vervoer van gevaarlijke goederen over spoor- en stoomtramwegen, dd. 9 Juni 1896, van kracht blijven en ook gelden voor het vervoer per voertuig, bewogen door dierlijke kracht.

Inwerkingtreding.

89. De Regeering is bevoegd met consent van den Uitvoerenden Raad dringend noodzakelijk gebleken wijzigingen of aanvullingen in deze wet aan te brengen, welke alsdan kracht van wet zullen hebben totdat de Eerste Volksraad hierover in zijne eerstkomende gewone zitting zal beslissen.

Bevoegdheid der Regeering om indien noodzakelijk, wet aan te vullen.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 40 November 1896.

WET N°. 28, 1896. ¹⁾

TOT VERVANGING VAN WET No. 2-'88 EN WET No. 16-'94.
(ZONDAGSWET.)

Goedgekeurd en vastgesteld door den Ed.Achtb. Eersten Volksraad onder art. 2028 zijner notulen, dd. 13 November 1896.

NADEMAAL het wenschelijk bevonden is voorzieningen te maken voor het behoorlijk vieren en tegen het schenden van den Zondag, zoo wordt hiermede vastgesteld en bepaald als volgt:

Wat als Zondagschennis beschouwd wordt en strafbepalingen bij overtreding.

Veld- of tuinarbeid.

Schieten.

Jagen.

Transportrijden binnen de grenzen van een dorp.

Stoornis of hinder veroorzaken.

ARTIKEL 1. Als schuldig aan Zondagsschending wordt voor elke overtreding gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één maand of met een geldboete van ten hoogste vijf pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf een maand niet te bovengaande:

- a. Hij die op Zondag veld- of tuinarbeid verricht, uitgezonderd wanneer zulks geschiedt tot behoud van veld- en andere vruchten, en in gevallen van dringende noodzakelijkheid.
- b. Hij die op Zondag een geweer of ander vuurwapen afschiet, zonder daartoe, volgens Wet of anderszins behoorlijk gemachtigd te zijn, tenzij hij zulks doet tot zelfverdediging en tot bescherming van zijn eigendom.
- c. Hij die op Zondag met geweer, honden of andere dieren, jacht maakt op wild of ander gedierte. Het zal echter toegelaten zijn ongedierte te dooden hetwelk op Zondag kwaad doet op iemands grond.
- d. Een transportrijder of bestuurder van een transportwagen, die op Zondag met zijn wagen binnen de grenzen van een dorp komt of in het dorp zijnde met zijn wagen door het dorp trekt of op Zondag vracht oplaadt of aflaad, of doet opladen of afladen.
- e. Hij die op Zondag, hetzij door reizen of rijden, hetzij door het maken van geraas of gerucht, hetzij op andere wijze stoornis of hinder veroorzaakt.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 25 November 1896 (no. 864).

2. Als schuldig aan Zondagsschending wordt voor elke overtreding gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste honderd pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden:
- a. Hij die op Zondag verkoopt of te koop aanbiedt of uitstalt goederen, koopwaren, vee of andere levende have. Strengere strafbepalingen tegen Zondagschennis.
  - b. Hij die op Zondag een winkel, magazijn of andere plek open heeft met het doel om te verkoopen of te handelen of bezig zal zijn als haarsnijder, barbier of kapper. Te koop aanbieden van goederen.
  - c. Hij die op Zondag werkt of laat werken met stoom- of andere machines. Openhouden van winkels, enz.
- Hiervan is uitgesloten het machinaal werken tot den publieken dienst, nl. op spoorwegen en tot verlichting en het pompen van water tot publiek gebruik. Laten werken van machines, enz.
- d. Hij, die op Zondag eenig werk verricht of doet verrichten in of bij een mijn. Uitzonderingen.
- Hiervan is uitgezonderd het pompen van water, en zoodanig ander volstrekt noodzakelijk werk, het uitstellen of afbreken waarvan het stoppen van de mijn kan tengevolge hebben. Het stampen van kwarts op den Zondag is verboden, tenzij daarbij automatische (zelfwerkende) toestellen zijn aangebracht, en geen stoornis door wordt veroorzaakt en te zamen niet meer dan 5 percent (vijf uit de honderd) der gewone werklieden der maatschappij gebezigd worden. Werken in een mijn.
3. De goederen, koopwaren, het vee of de andere levende have, en de vuurwapenen, waarmede de overtreding (genoemd in artt. 1 en 2) is gepleegd, kunnen in beslag genomen worden door elken Vrederechter, Veldcornet, Assistent-Veldcornet, Constabel of Jacht-opziener, en kunnen in geval van oplegging van boete, verkocht worden om uit de opbrengst daarvan de boete te verhalen, indien de boete niet is betaald binnen drie weken na finaalwording van het vonnis. Uitzonderingen.
4. Toegelaten en niet strafbaar is: Goederen en koopwaren, enz., waarmede overtreding gepleegd is kunnen in beslag genomen worden.
- a. Het op Zondag verkoopen van medicijnen, door apothekers en drogisten, en het op dien dag door genoemde personen open houden van een winkel, magazijn of andere plek, met het doel om medicijnen te verkoopen. Wat toegelaten is.
  - b. Het door een gelicentieerden hotel- of logieshuis-houder op Zondag leveren van de noodige spijs en drank aan reizigers en inwonenden. Verkoopen van medicijnen.
- Leveren van spijs en drank aan reizigers, enz. Leveren van spijs en drank aan reizigers, enz.

Verkoop v. vleesch, brood en visch vóór 9 uur des morgens.

Verkoop van melk vóór 9 uur des morgens.

Regeering kan contractant toestaan Zondags te leveren.

Strafbepaling tegen een Marktmeester die op Zondagen op een markt verkoopt, enz.

Dito tegen een eigenaar, huurder, bestuurder v. publieke plaats die toelaat dat Zondags gespeeld wordt.

Bevoegdheid van Landdrosten, Vrederechters, Veldcornetten en politie-beambten.

c. Het op Zondag vóór 9 uur des morgens verkoopen van vleesch, brood of visch door slachters, bakkers of vischhandelaars, en het op die uren door gemelde personen openhouden van winkel, magazijn of andere plek, met het doel om vleesch, brood of visch te verkoopen.

d. Het op Zondag voor 9 uur des morgens en na 4 uur des namiddags verkoopen van melk door melkhandelaars en het op die uren door genoemde personen openhouden van een winkel, magazijn of andere plek, met het doel om melk te verkoopen.

5. De Regeering heeft het recht om de levering van eetwaren of andere goederen op Zondag door een contractant der Regeering toe te staan of te gebiedten.

6. Als schuldig aan Zondagsschending wordt voor elke overtreding gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste dertig dagen of eene geldboete van ten hoogste vijf pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste dertig dagen, de Marktmeester of andere personen, belast met de zorg voor of het toezicht op een markt, die op Zondag op een markt verkoopt, te koop aanbiedt of toelaat dat een ander persoon verkoopt of te koop aanbiedt goederen, koopwaren, vee of andere levende have; ook is het verboden om vee op Zondag te slachten.

7. De eigenaar, huurder of bestuurder van een publieke biljardkamer of andere publieke plaats van ontspanning, die toestaat of toelaat dat aldaar op Zondag het een of ander spel wordt gespeeld, of dat aldaar openbare vermakelijkheden worden gehouden zooals schouwburg-voorstellingen, café-chantants, publieke danspartijen, concerten, behalve voor gewijde muziek, harddraverijen, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één maand of geldboete van ten hoogste vijftig pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf een maand niet te bovengående.

8. Alle Landdrosten, Vrederechters, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten en Politie-beambten hebben het recht om personen uiteen te drijven, op Zondag op een openbare of open plaats verzameld, om er te spelen of te dobbelen, of honden of hanen te laten vechten, om er wedrennen te houden of dieren tegen elkaar te laten loopen om weddenschappen hierover aan te gaan of om zoodanige gelegenheden bij te wonen, alsmede in gevallen van bier- en danspartijen van naturellen, en om in beslag te nemen, te vernietigen, of op andere wijze te beschikken over de werktuigen, instrumenten of dieren daarbij gebruikt. Alle personen, als voorzeggd, bezig met spelen, dobbelen, of het laten vechten van honden of hanen,

of met het houden van wedrennen, of bezig met het tegen elkander laten loopen van dieren, of met het hierover aangaan van weddenschappen, of met het bijwonen van zoodanige gelegenheden, kunnen worden gearresteerd en worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of met eene geldboete van ten hoogste honderd pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf zes maanden niet te bovengaande.

9. Landdrosten, andere ambtenaren met gelijke jurisdictie en alle Resident-Vrederechters hebben jurisdictie in alle gevallen van overtreding dezer Wet.

Welke ambtenaren jurisdictie hebben onder deze wet.

10. De Regeering heeft de macht in elk bijzonder geval te bepalen welk gedeelte van de boete, de verbeurdverklaarde goederen of de opbrengst daarvan zal worden toegekend aan den aanbrenger en wie met het oog hierop, als de aanbrenger zal worden beschouwd.

Toekenning van een gedeelte der boete aan aanbrenger van overtreding.

11. De wetten No. 2 van 1888 en No. 16 van 1894 zijn hierbij herroepen.

Herroepings-clausule.

12. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 November 1896.

WET N°. 29, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET NO. 2, 1895,

Goedgekeurd en geamendeerd bij artt. 2073 en 2077 der notulen van den Edel Achtbaren Eersten Volksraad, dd. 19 Nov. 1896.

NADEMAAL de noodzakelijkheid gebleken is, bepalen neer te leggen omtrent den verkoop van vervalschte en bedorven eet- en drinkwaren en geneesmiddelen zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Strafbepaling tegen het verkoopen, enz., van vervalschte levensmiddelen, enz.

ARTIKEL 1. Hij die verkoopt, te koop aanbiedt, verruult of in bezit heeft, met het doel om te verkoopen of te verhandelen of doet verkoopen, te koop aanbieden, verhandelen, of verruilen vervalschte of bedorven eet- en drinkwaren of geneesmiddelen, schadelijk voor menschelijk gebruik, zal worden gestraft met eene boete van ten hoogste vijftig pond sterling (£50) of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden met of zonder harden arbeid.

Van de alinea 1 van dit artikel zijn uitgesloten alle soorten van granen, aardappelen vruchten, groenten, aardvruchten en eieren waarvan een monster geleverd kan worden.

Strafbepaling tegen het vervalschen van levensmiddelen enz.

2. Hij die opzettelijk eet- en drinkwaren of geneesmiddelen vervalscht en schadelijk maakt voor menschelijk gebruik en deze verkoopt, ten verkoop aanbiedt, of in bezit heeft met het doel om te verkoopen of doet verkoopen of ten verkoop aanbieden, zal worden gestraft met eene boete van ten hoogste een honderd pond sterling (£100), of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste 12 maanden met of zonder harden arbeid.

Inbeslagneming en vernietiging.

3. Vervalschte of bedorven eet- en drinkwaren of geneesmiddelen, schadelijk voor menschelijk gebruik, zullen onmiddelijk in beslag kunnen genomen worden en worden vernietigd zonder eenige schadeloosstelling.

Jurisdictie.

4. De lagere gerechtshoven in deze Republiek zullen jurisdictie hebben in gevallen van overtreding dezer wet.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 2 December 1896 (no. 866)

5. In ieder district en op ieder goudveld kan, waar Inspecteurs.
 zulks noodzakelijk is door de Regeering een bevoegd
 persoon worden aangesteld, die belast en gerechtigd zal
 zijn om alle verkochte, te koop aangeboden, afgeleverde,
 of alle in bezit zijnde eet- en drinkwaren of genees-
 middelen te keuren of te onderzoeken.

6. Onder vervalsching wordt in deze wet verstaan: Beteekenis van
 "vervalschen".
 bijmenging of toevoeging van eenige stof schadelijk
 voor de gezondheid of gedaan met het doel om de
 hoeveelheid te vermeederen of de hoedanigheid te
 verminderen of te verbergen.

7. Op het oogenblik van het in werking treden
 dezer wet zullen alle voorkomde gevallen onder deze
 wet worden gestraft zonder uitzondering.

8. Deze wet treedt in werking eene maand na publi- Inwerkingtreding.
 catie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
 Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
 Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
 Pretoria 1 Dec. 1896.

WET N°. 30, 1896,¹⁾

Goedgekeurd door den Edelachtbaren Eersten Volksraad bij art. 2119 zijner notulen dato 27 November 1896.

NADEMAAL het noodzakelijk geacht wordt bepalingen te maken betreffende de toelating van vreemdelingen in deze Republiek, zoo wordt, in verband met art. 6 van de Grondwet, hierbij vastgesteld als volgt:

Vreemdelingen geen inboorlingen zijnde worden in deze Republiek toegelaten. Zij moeten voorzien zijn van een paspoort.

ARTIKEL 1. Alle vreemdelingen, geene inboorlingen zijnde, worden in deze Republiek toegelaten. Zij moeten voorzien zijn van een regelmatig buitenlandsch paspoort afgegeven door of van wege de Regeering van het land waartoe zij behooren en gevisieerd door een consul of consulairen ambtenaar van de Republiek.

Wat uit paspoort moet blijken.

2. Uit zoodanig paspoort moet onder meer blijken, dat de vreemdeling voldoende middelen van bestaan heeft of door werkzaamheid kan verkrijgen.

Wat in de plaats van een paspoort kan treden.

3. Bij gebreke van een paspoort als boven bedoeld kunnen vreemdelingen ook worden toegelaten op geleibrieven van anderen aard en zelfs op bloote aanmelding van hunne personen mits zij ten genoegte van na te noemen autoriteiten hunne identiteit kunnen bewijzen en kunnen aantonen dat zij aan de vereischten in artikel 2 gesteld, voldoen.

Toelating geschiedt door Veldkornet of ambtenaar op de grens.

4. De toelating geschiedt door den Veldkornet ter plaatse van eerste aankomst, of, bij overkomst der grenzen, door den ambtenaar ter plaatse, aangesteld door de Regeering, met uitreiking van een reis- en verblijfpas.

Reis- en verblijf-pas. Hoelang geldig.

5. Zoodanige reis- en verblijfpas is geldig voor den tijd van 3 maanden, doch kan telkens voor 3 maanden worden verlengd door den Veldkornet ter plaatse waar de vreemdeling zich bevindt.

Verlenging.

De verlenging kan alleen geweigerd worden bij gemis van de vereischten bij artikel 2 bedoeld.

De beslissing van den betrokken Veldkornet in deze is onderhevig aan hooger beroep bij de Regeering.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 9 December 1896 (no. 867).

²⁾ Zie Wet no. 2, 1896.

6. Vreemdelingen, die bij het verzoek om verlenging hunner reis- en verblijfpas te kennen geven, dat zij zich blijvend in de Republiek wenschen te vestigen behoeven voor het vervolg hun reis- en verblijfpas slechts éénmaal 's jaars te doen verlengen mits zij ten genoegte van den betrokken Veldkornet door eene beëdigde verklaring of anderszins de noodige waarborgen stellen dat zij gehoorzaamheid aan de wetten des lands zullen betrachten.

Reis- en verblijf-pas voor vreemdelingen die zich blijvend hier wenschen te vestigen, behoeft slechts éénmaal des jaars verlengd te worden.

7. Op vreemdelingen die zich op het oogenblik van de inwerkingtreding dezer wet reeds in de Republiek bevinden en zich behoorlijk volgens wet bij een Veldkornet hebben doen inschrijven of zich alsnog binnen ééne maand doen inschrijven zijn bovenstaande bepalingen niet toepasselijk.

Op welke vreemdelingen de bepalingen niet van toepassing zijn.

8. Reis- en verblijfpassen als bedoeld bij deze wet moeten op de eerste aanvraag aan eenigen Landdrost, Mijncommissaris, Resident-Vrederechter of Veldkornet worden vertoond.

Vertooning van reis- en verblijfpassen.

9. Vreemdelingen die zich in strijd met de bepalingen dezer wet zonder de vereischte reis- en verblijfpas binnen de Republiek ophouden kunnen uit het land verwijderd worden op de wijze als bepaald bij de Wet No. 25, 1896.

Vreemdelingen die handelen in strijd met deze wet kunnen uitgezet worden.

10. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1897.

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 7 December 1896.

WET N°. 31, 1896, ¹⁾

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 23, 1895.

Van kracht verklaard door den Edelachtbaren Eersten Volksraad bij art. 2280 zijner notulen, dd. 10 December 1896, todat de Eerste Volksraad er in de eerstkomende gewone zitting nader over beslist.

NADEMAAL het noodzakelijk geacht wordt de Wet No. 23, 1895, te wijzigen, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Regulaties in termen van artikel 88, Goudwet.

Ten doel hebbende het vergemakkelijken en bevorderen van den toevoer van Naturellen arbeid op de publieke delverijen dezer Republiek, en voor de betere controleering en regeling der in dienst zijnde Naturellen en de verhouding van Werkgever en Naturellenarbeider.

Wanneer en in hoeverre deze regulaties van kracht zijn.

ARTIKEL 1. Deze regulaties zullen alleen na proclamering als in clause 2 vastgesteld, van kracht en in werking zijn binnen de grenzen van de geproclameerde publieke delverijen van dezen Staat, en zullen daarom in geen opzicht beschouwd worden in strijd te komen met Wet No. 13 van 1880, No. 3 van 1876 en No. 6 van 1880, of met Wet No. 22, 1895, (Naturellen paswet), welke wetten van volle kracht en werking zullen blijven op de geproclameerde publieke delverijen, voor zoover zij niet in strijd zijn met de bepalingen dezer regulaties, deze regulaties beschouwd wordende als speciale bijgevoegde Wet voor de geproclameerde streek. De gronden bedoeld bij de 3e clause van art. 153 der Wet No. 21, 1896, zullen ook beschouwd worden als vallende onder deze regulaties.

Staatspresident zal bepalen voor welke delverijen en private ongeproclameerde gronden deze van toepassing zijn.

2. Deze regulaties zullen van kracht zijn en in werking komen voor zulke publieke delverijen en private ongeproclameerde gronden van dezen Staat als de Staatspresident, met advies en consent van den Uitv. Raad van

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 23 December 1896 (no. 370).

tijd tot tijd zal bepalen en bij proclamatie in de *Staatscourant* proclameeren als komende onderwerking dezer Regulaties.

3. Zulke publieke delverijen en private ongeproclameerde gronden zullen gelijktijdig met de proclamatie betreffende bovenstaande geacht worden te zijn verdeeld in even zoovele arbeidsdistricten als er te dien tijde Mijncommissarissen en Rechterlijke ambtenaren op zulke delverijen zijn en zal het arbeidsdistrict dezelfde grenzen hebben en hetzelfde zijn als de afdeeling vallende onder de jurisdictie van zoodanigen Mijncommissaris of Rechterlijken ambtenaar, met dien verstande echter dat het Gouvernement het recht zal hebben om eenige stad binnen de geproclameerde streek als een afzonderlijk arbeidsdistrict te verklaren.

Arbeidsdistricten.

4. In deze regulaties zal het woord « naturel » geacht worden toepasselijk te zijn op de mannelijke individu's van alle kleurlingen en kleurlingrassen van Zuid-Afrika.

Wat onder "naturel" verstaan wordt.

Ieder naturel zal bij het inkomen in eenig district hetwelk onder deze regulaties valt en in bezit is van de pas welke volgens de bestaande wet vereischt wordt zich zonder onredelijk uitstel naar het districtkantoor begeven en een pas en kenmerk uitnemen als verder hieronder in wordt voorzien en bij zijn gaan naar gemeld kantoor zal hij beschermd zijn door de (gewone) pas welke hij (reeds) heeft.

Eenig naturelarbeider die reizende is, in dienst van zijn werkgever zal beschermd zijn als hij, buiten en behalve de pas en kenteeken vereischt bij deze regulaties, een vrije geschreven pas heeft in termen van art. 1 van Wet No. 22, 1895 (Naturellen Paswet).

Reisipas.

5. Bij het binnenkomen van de grenzen van geproclameerde publieke delverijen en private ongeproclameerde gronden, waar deze regulaties van kracht zijn, zal de naturel verplicht zijn om, alvorens bij eenig werkgever in dienst te gaan, zich naar het kantoor van den Mijncommissaris of pas-ambtenaar, voor het district aangesteld, te begeven en daar zijn reisipas, onverschillig of deze van binnen de grenzen van deze Republiek of van daarbuiten zij, verwisselen voor een districtspas van den vorm volgens schedule « A ».

Districtspas.

6. De Mijncommissaris of pas-ambtenaar voor het district aangesteld, zal in een daarvoor te houden register volgens schedule « B », inschrijven den naam van de naturel, zijn stam, hoofd, vader, district of land, lengte en merken, indien hij die heeft, enz., en zal hij ieder naturel achtereenvolgens een nummer geven. Zoodanig geregistreerd nummer zal daarna het officieele kenteeken van den naturel zijn, zoolang hij in dat (arbeids) district verblijf houdt.

Registratie van naturel en uitreiking van nummer.

Al deze bijzonderheden zullen evenzoo op den districtspas vermeld worden, vorm schedule «A».

Plaatje met register-nummer.

7. Buiten en behalve de districtspas volgens vorm «A» zal de Pasambtenaar terzelfder tijd aan ieder naturel uitreiken een metalen plaatje of kenmerk waarop, bij het uitreiken, duidelijk gestempeld of ingedrukt zal worden, het registernummer van den naturel, de beginletters van den naam van het arbeidsdistrict en het jaar van uitreiking. Dit plaatje of kenmerk zal aan een sterken lederen riem met gesp vastgehecht worden en moet door den naturel gedragen worden om den linkerarm, boven den elleboog, zoodat het altijd duidelijk zichtbaar is. Zoodanige districtspas en kenmerk zal kosteloos worden uitgereikt.

Naturel moet binnen drie dagen na registratie in dienst zijn.

8. Zoodanige districtspas en metalen kenmerk zal den naturel aan wien het is uitgereikt, in staat stellen en machtigen om werk te zoeken binnen het arbeidsdistrict waarvoor het is uitgereikt, voor een tijdperk van drie dagen van af datum van uitreiking.

Wat geschiedt in dien naturel binnen dien tijd geen werk heeft kunnen vinden

9. Indien de naturel geen werk vindt binnen de voorgeschreven drie dagen van af den datum van uitreiking van den districtspas of na ontslag door zijn laatsten werkgever, dan zal hij teruggaan naar den Mijncommissaris of pasambtenaar die de pas en het kenmerk uitreikte en kan hij eene verlenging van drie dagen krijgen hetwelk op de gemelde pas door den pasambtenaar wordt aangemerkt, tegen betaling van twee shilling. Indien hij geen werk vindt binnen deze gemelde drie uitsteldagen, zal hij teruggaan naar den pasambtenaar en zal de pasambtenaar of ambtenaren, belast met de administratie dezer regulaties, bevoegd zijn om van zoodanig naturel diens districtpas en metalen plaatje terug te eischen en hem daarvoor in plaats geven een vertrek of reispass, in termen van art. 8 en 9 en zal de naturel doorgaan naar een ander arbeidsdistrict of naar zijn woonplaats terugkeeren.

Duur v. districtspas.

10. De districtspas en het metalen kenmerk zullen geldig blijven zoolang de naturel verblijf houdt in het arbeidsdistrict.

Hoe een naturel moet handelen die een arbeidsdistrict wil verlaten.

11. Een naturel werkende op eene publieke delverij en wenshende te vertrekken van uit zijn arbeidsdistrict naar een ander, op hetzelfde of op een ander geproclameerd publieke delverij gelegen of naar zijn woonplaats of eenig ander deel van de republiek, indien buiten zijn arbeidsdistrict gelegen, zal eerst aanzoek doen voor verlof om zulks te doen bij den Mijncommissaris of ander aangesteld pasambtenaar in zijn district en zal zoodanig verlof hem worden toegestaan als hij dan een districtpas in goede orde met het metalen kenmerk heeft en welke pas zijn laatste werkgever (indien hij

die heeft), zal hebben ingevuld met het volkomen ont-
slag hetwelk vereischt wordt als op de districtpas, vorm
«A.» Daarop zal de Mijncommissaris of pasambtenaar
hem een reispas volgens vorm voorgeschreven in
schedule «C» uitreiken, in ruil voor de districtpas en
metalen kenmerk in bezit van zoodanigen naturel, tegen
betaling van een shilling door gemelden naturel.

Reispas.

12. De Mijncommissaris of pasambtenaar zal den
datum, nummer en bijzonderheden van zoodanige reis-
pas registreeren bij den naam en nummer van zoodanigen
naturel in het register, vorm schedule «B» en zal on-
middellijk den districtspas vernietigen en het metalen
kenmerk van den naturel terug en in bewaring nemen.

Registratie van de
reispas.

13. Bij aankomst in eenig nieuw arbeidsdistrict van
een geproclameerde publieke delverij, zal een naturel,
reizende onder de pas hierboven vermeld, verplicht zijn
zich onmiddellijk te begeven naar den Mijncommissaris of
ander ambtenaar voor dit doeleinde aangesteld en zal hij
daar een districtspas en metalen kenmerk op de wijze en
van vorm als hierboven uiteengezet, uitnemen.

Hoe een naturel
moet handelen wan-
neer hij in een ander
arbeidsdistrict komt

14. Ieder naturel, die in het arbeidsdistrict gevonden
wordt zonder districtspas volgens vorm «A» en metalen
kenmerk van dat arbeidsdistrict of zonder reispas of
eenig overtreder volgens art. 9 zal strafbaar zijn bij de
eerste overtreding met eene boete van hoogstens £3 of
gevangenisstraf voor niet meer dan drie weken met
harden arbeid, voor de tweede overtreding met hoogstens
£5 niet te boven gaande of niet meer dan vier weken
gevangenisstraf met harden arbeid met slagen, naar
oordeel van het Hof voor hetwelk hij voor iedere vol-
gende overtreding terecht zal staan.

Strafbepaling tegen
naturel die in een
arbeidsdistrict niet
voorzien is van een
districtspas.

15. Ieder naturel die zijn districtspas of metalen
kenmerk, of beide verloren heeft, kan bij den districts-
ambtenaar die deze uitreikt, aanzoek doen voor een
nieuwe pas of kenmerk ter vervanging van den verlorene
en zal die districts ambtenaar een nieuwe pas of ken-
merk uitreiken, indien hij overtuigd is van de identiteit
en bona fides van applicant door middel van een brief
van den laatsten werkgever (indien gemelde applicant
dien heeft), op voorwaarde dat de applicant vooruit zal
betalen voor zoodanige nieuwe pas of kenmerk eene
boete van vijf shillings.

Hoe naturel moet
handelen die zijn
districtspas verloren
heeft.

16. Ieder naturel die in bezit is van, of gebruikt, of
namaakt een districtspas, werkgevers-, reis- of ver-
trekpas of metalen kenmerk, of die valschelijk verklaart
dat hij niet van te voren is geregistreerd geweest, of
die eenige andere valsche verklaring maakt, of eenige
handeling doet ten doel hebbende de pasambtenaren te
misleiden of deze regulaties te overtreden, en ieder
naturel die zal afstaan eenigen pas of metalen kenmerk

Strafbepaling tegen
het in bezit hebben
van valsche dis-
trictspassen.

hierboven beschreven aan eenig persoon en ieder naturel die zal aannemen, afgeven of gebruik maken van, of in bezit zal zijn van eenige pas of metalen kenmerk behoorende aan eenig ander naturel, zal geacht worden schuldig te zijn aan overtreding dezer regulaties en zal, indien schuldig bevonden, gestraft worden met eene boete niet te bovengaande £5 met gevangenisstraf van hoogstens eene maand met harden arbeid of, slagen, 25 niet te boven gaande.

Passen moeten in de verschillende districten van verschillende kleur zijn.

17. Het Gouvernement zal zulke maatregelen nemen als het wenschelijk zal oordeelen, zoodat elk arbeidsdistrict, een pas verschillende in kleur van dien van de andere arbeidsdistricten en metalen kenmerken met de beginletters van den naam van elk district, zal gebruiken en uitreiken ter vergemakkelijking van de ontdekking van zwerfenden of naturellen verblijvende in eenig werkdistrict zonder een pas of kenmerk voor dat arbeidsdistrict.

Strafbepaling tegen naturel die arbeidsdistrict verlaat zonder reispas.

18. Ieder naturel die een arbeidsdistrict verlaat zonder de behoorlijke reispas volgens vorm «C,» zal gestraft worden met eene boete niet te bovengaande £3 of een maand gevangenisstraf met harden arbeid, met of zonder slagen. Mocht ten genoeye van het Hof blijken dat de naturel met verbreking van zijn arbeidscontract met zijn laatsten of eenigen werkgever vertrokken is, zoo kan gemelde boete verhoogd worden tot £5, en gemelde gevangenisstraf tot twee maanden.

Strafbepaling tegen werkgevers en agenten, enz.

19. Het zal niemand geoorloofd zijn binnen een arbeidsdistrict:

a. In dienst te nemen of te hebben eenig naturel tenzij hij voorzien is van een behoorlijke districtspas en daarmede overeenkomend metalen kenmerk ten tijde dat zoodanig naturel werk zoekt.

b. In dienst te nemen of te hebben eenig naturel tenzij zijn districtspas zal toonen, dat hij behoorlijk ontslagen is door zijn laatsten werkgever, indien hij dien had.

c. Een maandpas aan een naturelarbeider te verschaffen die niet bona fide in zijn dienst is.

d. Als agent of bemiddelaar op te treden betrekkelijk het uitreiken en verkrijgen van passen en metalen kenmerken aan naturelarbeiders volgens deze wet.

Werkgeverspas.

20. Terstond na indienstneming zal de werkgever op den districtspas van zoodanig in dienst genomen naturel al de bijzonderheden, als vereischt volgens den districtspas vorm «A,» vermelden.

En zal de werkgever van den naturel nemen zoodanige districtspas, en in plaats daarvan uitreiken een behoorlijk met inkt ingevulde werkgeverspas volgens vorm «D,» Deze werkgeverspas zal maandelijks ver-

nieuwd worden op den eersten dag van elke maand en zal ieder naturel betalen de som van twee shilling voor de eerste pas en voor iedere vernieuwing van de pas.

En zal de werkgever aan het Gouvernement verantwoordelijk zijn voor het bedrag dezer pasgelden van ieder naturel bij hem in dienst en zal hij verder verantwoordelijk zijn voor de passen maandelijks uit te reiken aan iederen en elken naturel bij hem in dienst; de passen te worden verstrekt door en gekocht van het Gouvernement.

Werkgever verantwoordelijk voor pasgelden.

21. De werkgever zal in ontvangst nemen en verantwoordelijk zijn voor de veilige bewaring van alle districtspassen zoolang de naturel in zijn dienst is en bij het eindigen van den dienst van den naturel zal de werkgever op de districtspas vermelden de bijzonderheden van het ontslag van zoodanigen naturel als vereischt wordt bij den pasvorm en dan de pas teruggeven aan den rechtmatig eigenaar daarvan.

Werkgever verantwoordelijk voor districtspas.

22. Ieder werkgever die schuldig bevonden zal worden aan overtreding of verzuiming van eenige der clausulen 19 tot 21, of districtspassen onwettiglijk achterhoudt van, of op eenig naturel dwang zal uitoefenen, zal, indien aldus schuldig bevonden, gestraft worden met eene boete van niet minder dan £5 en niet meer dan £100 voor iedere overtreding of niet nakoming met betrekking tot ieder naturel of bij gebreke van betaling met gevangenisstraf niet te bovengaande zes maanden met harden arbeid. Indien de werkgever eene maatschappij of een syndicaat is, dan zal de bestuurder daarvan verantwoordelijk zijn.

Strafbepaling tegen werkgever die de artt. 19—21 overtreedt.

23. Ieder werkgever, in dienst hebbende meer dan twintig naturel-arbeiders, zal verplicht zijn een register te houden overeenkomstig Schedule of Vorm F, van alle naturellen-arbeiders in zijn dienst en bij het einde van iedere maand en niet later dan den vijftienden dag der volgende maand invullen en inzenden een verslag aan den mijncommissaris of den pasambtenaar van het district, volgens vorm Schedule «E», vermeldende de geregistreerde nummers der kenmerken en districtspassen met naam enz. van iederen en elk naturel in dienst genomen of ontslagen gedurende die maand. Zoodanige rapporten zullen gefijld worden en behouden worden door den pasambtenaar voor referte en verwijzing.

Wanneer werkgever verplicht zal zijn om register v. naturellen te houden. Maandelijksche opgave aan Mijncommissaris of Pasambtenaar.

24. Ieder werkgever die in gebreke blijft te voldoen aan het voorgaande of die frauduleuse of valsche rapporten maakt zal, indien schuldig bevonden, gestraft worden met eene boete van niet minder dan £5 en niet te bovengaande £100.

Strafbepaling tegen werkgever op overtreding van art. 23.

Strafbepaling tegen hen die naturellen bedriegen.

25. Ieder persoon gebruik makende van de voorzieningen in deze regulaties met het doel om een naturellenarbeider te bedriegen en te kort te doen in zijn loon, rantsoenen, of voordeelen aan hem verschuldigd, zal, indien schuldig bevonden aan zulke misdaad, gestraft worden met eene boete niet te bovengaande £100, of gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden met of zonder harden arbeid.

Strafbepaling tegen het vervalschen, enz. van passen.

26. Ieder persoon die schuldig bevonden wordt aan het vervalschen, nabootsen of veranderen van een of meer der passen, metalen kenmerken, stempels of nummers die in termen van deze regulatiën mogen zijn uitgereikt aan naturellen arbeiders, en aan werkgevers of die eenige vermelding, verandering, naam of merk op dezelve maakt, of schrijft met het doel om de Gouvernements ambtenaren te misleiden of den werkgevers te berooven van de diensten van de naturellenarbeiders, of op eenige andere wijze de voorzieningen van deze wet te verijdelen zal voor elke overtreding gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £100, of gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden met of zonder harden arbeid.

Aanstelling van ambtenaren.

27. Het Gouvernement zal zoodanige ambtenaren in ieder district aanstellen als van tijd tot tijd noodig bevonden zal worden voor de nauwkeurige en behoorlijke uitvoering dezer regulaties. En zal verder speciale arbeidsinspecteurs aanstellen voor ieder arbeidsdistrict met de macht om terstond alle naturellen te arresteeren die deze regulaties overtreden. De plichten van zulke speciale arbeidsinspecteurs zullen inter alia zijn :

Arbeidsinspecteurs.

Hunne plichten.

a. Om geregelde en veelvuldige inspecties te maken van registers voor naturellenarbeid gehouden door de werkgevers, alle naturellen welke in dienst zijn te inspecteeren, zich te verzekeren dat hunne kenmerken gedragen worden en in orde zijn, en indien noodig eenige of alle naturellen vergelijken met den districtspas, welke bij den werkgever gefijld is

b. Om maandelijks passen van zoodanige naturellen te inspecteeren.

c. Om alle werkgeverspassen of districtspassen en metalen kenmerken te inspecteeren van alle naturellen wanneer en waar ook aangetroffen.

d. Om in het algemeen toe te zien dat de voorzieningen van de wet en van deze regulaties uitgevoerd worden.

e. Om behoorlijk rapport te doen aan den pasambtenaar van hun district van iedere inspectie, door

hen volgens de bovenstaande bepalingen gehouden, en behoorlijk dagboek te houden van hunne werkzaamheden.

28. Ieder naturel die door de politie of speciaal arbeidsinspecteur gevonden wordt zonder zijn behoorlijk kenmerk en zonder districts,- reis- of werkgever pas of een overtreder zijnde volgens art. 9, zal terstond gearresteerd worden en beboet of gestraft worden door eenig bevoegd Hof, hetwelk jurisdictie heeft in termen dezer regulatie .

Naturel zonder pas zal dade'lijk gearresteerd worden.

29. Alle klachten van werkgevers wat betreft onwettige dienstverlating van Naturellen zullen aan den districtsambtenaar worden medegedeeld of aan de inspecteurs, wier plicht het zal zijn om de kenmerk-en pasnummers, namen, enz. van zoodanigen wegloopers op te nemen, en alles te doen wat noodig mag zijn, om deze wegloopers te arresteeren, opdat zij gestraft worden in termen dezer regulaties.

Hoe gehandeld wordt met klachten tegen naturellen.

30. Alle klachten van naturellen tegen werkgevers zullen aan de inspecteurs worden gemaakt, die terstond zullen rapporteeren aan den districtsambtenaar voor dit doel aangesteld, wier plicht het zal zijn om zonder verzuim een volledig en behoorlijk onderzoek in te stellen omtrent de oorzaak der klachte en indien noodig bevonden, de zaak aan den Publieke aanklager onderwerpen, die terstond rechterlijke stappen tegen den werkgever zal nemen, onder de voorzieningen dezer regulaties.

Dito met klachten tegen werkgevers.

31. Alle boeten volgens deze regulaties opgelegd zullen aan het Gouvernement der Zuid-Afr. Republiek betaald worden.

Boeten vervallen aan den Staat.

32. Alle overtredingen dezer regulaties en van eenige der voorzieningen daaronder, zullen behandeld kunnen worden door eenig Hof hetwelk jurisdictie heeft onder de Meesters en Dienstboden Wet 13, van 1880 en onder Wet no, 22, 1895 (Naturellen-Paswet), en in welks jurisdictie de overtreder gevonden mag worden. En zoodanige Hoven zijn geautoriseerd om te beslissen omtrent al zulke overtredingen en om de boeten en straffen op te leggen volgens deze regulaties en de schedulen daarbij behoorende. Alle klachten onder deze regulaties zullen voor het Hof gebracht worden binnen 48 uren na het arrest, het Hof echter het recht hebbende om uitstel der zaken te geven.

Jurisdictie.

Deze regulaties zullen de geldigheid van de supplementaire regulaties van het Johannesburg Gezondheids Comité gepubliceerd onder G. K. G. No. 385, van den 8sten November 1893 niet aantasten, maar integendeel

Suppl. gezondheidsregulaties van het Johannesburg Gezondheids - Comité blijven van kracht.

zullen zulke Supplementaire regulaties van volle kracht en werking blijven en naturellen verbonden daaronder zullen van de voorzieningen dezer regulaties uitgezonderd zijn wat betreft de districtspassen, metalen kenmerken en werkgeverspassen, voor zoolang zij als zoodanig blijven (ressorteeren) onder de genoemde regulaties van het gezondheids Comité

Pasuitdeeler is ex-officio Vrederechter.

33. Alle pasuitdeelers in termen dezer wet over de verschillende arbeidsdistricten aangesteld, zullen ex-officio vrederechters zijn.

Herroeping van wet 23, 1895.

34. De Wet No. 23, 1895 is vervallen.

Inwerkingtreding.

35. Deze gewijzigde wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 December 1896.

A. Aanhechtsel aan Pasregulaties.

KLEURLING-ARBEIDS-DISTRICTS-PAS.
 Voor het Arbeidsdistrict van

(Schedule A van de
 regulaties onder art.
 88 der Goudwet.

Uitgereikt dezen   dag van   189 .   Verloopt den   dag van   189 .

Naam van Naturel.	No. van metalen kenmerk.	Naam van Hoofd.	Stam en district.	Lengte en merken.

Aan den bovenbeschreven naturel wordt hierbij verlof verleend binnen dit arbeids-district rond te gaan, ten einde zich als een arbeider werk te verschaffen, voor den tijd van   maanden na datum dezes, onderworpen aan de voorzieningen dezer regulaties.

Verschuldigde gelden en boeten en hoe opgelegd.				Wanneer en door wien betaald.				
Hoe ontstaande	Bedrag.	Handteekening van beambte dezelve opleggende.	Datum.	Door wien betaald.	Datum.	Bedrag.	Handteekening van beambte die dezelve ontvangt.	Aanmerkingen.

In termen van art. 6a verlengd van   tot   dagen.   *Handteekening Pasambtenaar.*

Naam van werkgever.	Aard van werk.	Tijd van dienst.		Bedrag van loon.	Datum van ontslag.	Redenen van ontslag.	Handteekening van werkgever.
		van	tot				
1.*							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

* Werkgevers van dezen naturel zijn, onder straf, verplicht, dezen vorm in te vullen wanneer de gelegenheid zich voordoet en in het algemeen toe te zien dat deze pas wordt vernieuwd aan het einde van den termijn en dat alle bepalingen en regulaties der wet, voor zoover zij den werkgever betreffen worden uitgevoerd.

KLEURLING-ARBEIDS-VERTREK-PAS.

No.

Voor den kleurling

Van het arbeidsdistrict

naar

Hij heeft bij zich

en overhandigde zijn metalen kenmerk no.

en districtspas no.

Gedagteekend, te

den

Pasambtenaar.

E. Aanhangsel aan Pasregulatie.

KLEURLINGARBEID.

Schedule E,

Maandelijksch rapport onder
voor de maand, eindigende

dag van 189

Werkgever:

Adres:

Naturellen gedurende de maand aangenomen.

Naturellen gedurende de maand ontslagen.

Datum van dienst-contract.	No. van metalen ken-teeken.	No. van districts-pas.	Naam.	Stam.	Land of district.	Termijn van dienst-contract.	Soort van werk.	Loon.	Gelden op districts-pas verschuldigd.	Datum van ontslag.	No. van metalen ken-teeken.	No. van districts-pas.	Naam.	Stam of nationa-liteit.	Soort van verricht werk.	Aanmerkingen op gelden voor maandelijksche passen ontvangen.

Ik
heb uitgereikt onder vorm

verklaar dat het bovenstaande een waar en getrouw verslag is en dat ik aan iederen naturel een werkgeverspas
als vereischt volgens

Schedule F. (Nog vast te stellen, zie art. 23).

W E T

VOOR EEN STADSRAAD TE JOHANNESBURG.¹⁾

Goedgekeurd bij artikel 1350, dd. 24 Augustus 1896 van de besluiten van den EdelAchtbaren Tweeden Volksraad en voor kennisgeving aangenomen door den EdelAchtbaren Eersten Volkssaad bij artikel 1445 zijner notulen, dd. 9 September 1896.

- Stadsraad bestuur van Johannesburg. Op welke wijze samengesteld. ARTIKEI. 1. Het bestuur van de stad Johannesburg zal worden gevoerd door eenen Stadsraad, bestaande uit hoogstens vier-en-twintig leden, de helft der leden van dien Raad zullen zijn stemgerechtigde burgers van de Z. A. Republiek, die voldoen aan de vereischten bepaald in art. 8.
- Elke wijk kiest twee leden. Voor elke wijk thans bestaande onder de jurisdictie van het Gezondheids-Comité zullen twee leden gekozen worden.
- Nieuwe verdeling van wijken door Stadsraad. Eene nieuwe verdeling van wijken zal kunnen geschieden door den benoemde Stadsraad binnen het eerste jaar.
- Grenzen van de stad Johannesburg worden bepaald door Uitv. Raad. De grenzen van de stad van Johannesburg zullen bepaald worden vóór de inwerkingtreding dezer wet door den Uitv. Raad (der Z. A. R.) en verder van tijd tot tijd kunnen worden herzien.
- Burgemeester voorzitter van den Raad. Op welke wijze benoemd. 2. De Voorzitter van den Raad zal den naam dragen van Burgemeester en door ZHEd. den Staatspresident worden benoemd voor een tijdperk van 5 jaren en is daarna herbenoembaar, doch kan ten allen tijde door ZHEd. den Staatspresident worden ontslagen. Het salaris van den Burgemeester zal door de Regeering worden betaald.
- Salaris van Burgemeester. Hij zal in het dagelijksch bestuur der stad worden bijgestaan door twee of meer Schepenen (Wethouders) door den Raad uit zijn midden te benoemen.
- Schepenen. Op welke wijze benoemd. Burgemeester en Schepenen vormen het dagelijksch bestuur of Uitvoerend Gezag der stad.
- Dagelijksch bestuur. Zij worden ter zijde gestaan door een Secretaris en een Ontvanger van Inkomsten, die door den Raad worden benoemd, doch geene leden van den Raad kunnen zijn.
- Secretaris en Ontvanger geen leden van den Raad. De Stadsraad zal ook hare eigen stadspolitie mogen aanstellen en benoemen mits na goedkeuring door den Uitv. Raad in overleg met den Staatsprocureur.
- Stadspolitie. De Stadsraad zal ook het recht hebben Sub-Comité's uit zijn midden te benoemen en de werkzaamheden, plichten en machten dier Sub-Comité's te bepalen.
- Sub-Comité's.

¹⁾ Zie in verband hiermede Wet 13, 1896, in dit Wetboek voorkomende, bladzijde 142.

- De Raad kan bovendien zoodanige ambtenaren aanstellen als van tijd tot tijd zal blijken noodig te zijn.
3. De leden van den Raad worden gekozen door de meerderjarige mannelijke blanke inwoners der stad Johannesburg, die aldaar minstens 3 maanden vóór de stemming zich metterwoon hebben nedergezet.
- die stemgerechtigde burgers zijn;
  - die aldaar eigenaren zijn van eene standplaats of gebouw van minstens £100 waarde met dien verstande, dat verlies van dien eigendom onmiddellijk verlies van het stemrecht ten gevolge heeft.
  - die een jaarlijksche huis-, kantoor- of vertrekhuur betalen van ten minste £50.
4. Eens in de drie jaren zal door eene Commissie, door den Raad te benoemen, eene waardeering van de onroerende goederen plaats vinden.
- Zoolang de nieuwe waardeering niet heeft plaats gehad, geldt de vorige.
- Ingeval eenig persoon zich benadeeld zal gevoelen door de beslissing der Commissie, ten opzichte der waardeering van zijn eigendom, zal zoo iemand het recht hebben binnen 14 dagen na de beslissing van bovengenoemde Commissie, en na daarvan kennis aan den Raad te hebben gegeven, naar een bevoegd Hof van den Staat te appelleeren.
5. De gewone tijd der verkiezing voor den Stadsraad zal zijn op den eersten Woensdag van de maand November van elk jaar.
6. De verkiezing voor de te vervullen plaatsen, die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvallen, geschiedt binnen twee maanden na dat openvallen op een door Burgemeester en Schepenen te bepalen dag.
7. De verkiezing zal plaats hebben op de wijze zooals later bij de wet zal worden bepaald.
- De leden worden gekozen bij meerderheid van stemmen in iedere wijk op hen uitgebracht.
- Niemand zal echter als gekozen beschouwd worden die niet minstens 50 stemmen op zich vereenigd heeft. Indien de stemmen staken beslist het lot.
- De verkiezing heeft plaats bij gesloten briefjes.
8. De verkozene geeft binnen vijftien dagen nadat hem door den Secretaris van den Stadsraad zijne verkiezing is medegedeeld, kennis dat hij de benoeming aanneemt.
- Binnen dien tijd geen kennis gegeven hebbende, wordt hij geacht zijne benoeming niet te hebben aangenomen.
9. Tot leden van den Stadsraad zullen alleen verkiesbaar zijn mannelijke meerderjarige blanke personen,

Aanstelling van ambtenaren.

Door wie leden van den Raad worden gekozen.

Waardeering van onroerende goederen door commissie.

Appèl van de beslissing der commissie.

Tijd van verkiezing voor Stadsraad.

Tijd van verkiezing voor opengevallen plaatsen in Stadsraad.

Wijze v. verkiezing.

Meerderheid van stemmen.

Minimum van stemmen.

Gesloten briefjes.

Kennisgeving van aanneming der benoeming.

Wat geschiedt als geen kennisgeving wordt gezonden.

Wie verkiesbaar zijn tot leden van den Stadsraad.

die minstens drie maanden voor den dag op welken hunne verkiezing is bepaald in de stad Johannesburg zich met ter woon hebben gevestigd en eigenaar of huurder zijn van een of meer standplaatsen of gebouwen aldaar gelegen van ten minste £200 waarde, en niet bij het volgende artikel is uitgesloten.

Wie uitgesloten zijn.

10. De betrekking van lid van den Raad zal niet kunnen worden bekleed door personen, die in dienst van den Raad zijn, onverschillig of zij eene vaste bezoldiging genieten of niet.

Voorts zullen geen Landsambtenaren tot lid van den Stadsraad kunnen worden benoemd.

Geschillen uit dit artikel voortvloeiende, zullen door den Uitv. Raad (Zuid-Afr. Republiek) worden onderzocht en beslist, tenzij de Uitv. Raad ze verwijst naar een bevoegd Hof.

Wat aan leden van den Raad verboden is.

11. De leden van den Raad mogen in rechtsgedingen, waarin de stad betrokken is, niet als advocaten of procureurs werkzaam zijn, noch middellijk, noch onmiddellijk deelnemen aan of belang hebben in onderhandsche pacht van stadsgoederen of inkomsten, of op eenige andere wijze verkrijgen of verdienen van geld van den Raad.

Tenders.

Alle tenders voor werkzaamheden of materialen te leveren ten behoeve van den Stadsraad, zullen geopend worden op eene bijeenkomst van den Raad, welke open is voor het publiek, en geparafeerd en geteekend worden door den Burgemeester.

Leden handelende in strijd met verbodsbepaling worden geschorst.

Die met deze bepalingen in strijd handelt wordt door den Raad geschorst tot tijd en wijle door een bevoegd Hof zal zijn beslist over de gegrondheid der klacht.

Diensttijd van leden.

12. De leden van den Raad hebben zitting gedurende twee jaren.

Aftreding.

De helft hunner treedt om het jaar af, volgens een rooster door den Raad vast te stellen.

Bij loting zal het tijdstip worden bepaald waarop elk lid volgens rooster aftreedt.

Elk lid gekozen in plaats van een ander wiens diensttijd nog niet verstreken was, treedt af op den tijd op welken zijn voorganger had moeten aftreden.

Raad onderzoekt de verkiezing.

13. De Raad onderzoekt alles wat betrekking heeft op de verkiezing zijner leden en beslist de geschillen behoudens hooger beroep op het Hooggerechtshof der Z.-A. Republiek.

De nieuwbenoemden nemen aan het onderzoek geen deel en wonen de daarover te houden beraadslagingen niet bij, doch kunnen, zoo noodig, als getuigen worden gehoord.

De beslissing van den Raad zal met redenen omkleed moeten zijn, op straffe van nietigheid.

14. De Raad vergadert minstens eenmaal per maand, overeenkomstig nader door den Stadsraad te maken regulaties. Wanneer de Raad vergadert.

De Burgemeester heeft ten alle tijde het recht in speciale gevallen den Raad bij elkander te roepen.

15. De vergaderingen zijn openbaar, tenzij de meerderheid der aanwezige Raadsleden of de Burgemeester het noodig mocht achten eene vergadering met gesloten deuren te houden. Vergaderingen zijn openbaar.

Van de verrichtingen van alle vergaderingen zullen behoorlijk notulen worden gehouden in de Hollandsche taal. Notulen.

16. In eene vergadering met gesloten deuren kan wel besproken doch niet besloten worden over:

- a. de toelating van nieuwbenoemde leden.
- b. de begroting.
- c. de invoering, wijziging of afschaffing van belastingen.
- d. het aangaan van geldleeningen.
- e. het bezwaren, vervreemden of in gebruik geven der stadseigendommen.
- f. het onderhandsch verhuren, verpachten of in gebruik geven dier eigendommen.
- g. het onderhandsch aanbesteden van werken of leveranties.
- h. en eenige andere zaak welke de Raad moge wenschelijk achten.

Wat besproken kan worden in vergadering met gesloten deuren.

17. Geen lid van den Raad is strafrechterlijk vervolgbaar voor zijn stem of meening in de vergadering uitgebracht. Privilege voor leden.

18. Het quorum van den Raad bestaat uit een lid meer dan de helft van het voltallig gekozen getal. Quorum.

De aanwezig zijnde leden van den Raad echter niet minder dan negen in aantal, zijn bevoegd te besluiten, wanneer na de tweede oproeping geen quorum aanwezig is.

19. Alle besluiten worden genomen bij volstreckte meerderheid van stemmen. Op welke wijze besluiten worden genomen.

Bij staking van stemmen wordt het nemen van het besluit tot de volgende vergadering uitgesteld, indien de stemmen andermaal staken wordt het voorstel geacht te zijn vervallen.

Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch bij het doen van keuzen of voordrachten bij gesloten en onderteekende briefjes, waar de Raad zulks zal bepalen. Hoe stemming geschiedt.

De Raad stelt overigens zijn eigen reglement van Reglement van orde.

- orde vast, onder nadere goedkeuring van den Uitvoeren Raad (Zuid-Afr. Republiek).
- Geen vergoeding voor bijwoning v. vergadering. 20. De leden van den Raad zullen geene betaling of vergoeding kunnen genieten voor de bijwoning der gewone bijeenkomsten van den Raad, doch zullen vergoeding kunnen genieten voor officieele diensten in verband met de bezigheden van den Raad. Zulke vergoeding door den Raad te worden vastgesteld.
- Vereischte voor Burgemeester. 21. Om tot Burgemeester benoembaar te zijn, moet men volle stemgerechtigde burger zijn. De Burgemeester zal geen betrekking hoegenaamd bij zijn ambt waarnemen.
- Vrij van commando-diensten. 22. De Burgemeester, de Schepenen en de leden van den Stadsraad zijn vrij van commando diensten. Zij zijn echter niet vrij van de betaling der oorlogskosten, zoo deze mocht noodig zijn.
- Burgemeester heeft adviseerende stem. 23. De Burgemeester is voorzitter van den Raad en heeft als zoodanig een adviseerende stem.
- Opening v. stukken door Burgemeester. Uitzondering. 24. De Burgemeester ontvangt en opent alle aan den Raad, of aan Burgemeester en Schepenen, officieele gerichtstukken, uitgezonderd tenders, welke geopend zullen worden voor den vollen Raad.
- Teekeningv.stukken door Burgemeester. Uitvoering. Hij teekent alle stukken die van den raad of van burgemeester en schepenen uitgaan, en is met derzelver uitvoering belast.
- Wanneer geen uitvoering. Besluiten, naar zijn oordeel, in strijd met de wet behoeft hij niet ten uitvoer te brengen.
- Kennisgeving aan Uity. Raad. Bij zoodanig geschil is hij verplicht binnen twee dagen na den dag op welken zoodanig besluit genomen is, zich bij een met redenen omkleed verzoekschrift tot den Uitvoeren Raad (Zuid-Afr. Republiek) te wenden met verzoek om over de al of niet wettigheid van het Raadsbesluit uitspraak te doen.
- Rechtsgedingen ten name van Burgemeester. Rechtsgedingen, zoowel eischend als verwerend, moeten op naam van den Burgemeester worden gevoerd. De Raad besluit bij meerderheid van stemmen of de stad eene rechtsvordering zal instellen of zich daartegen verdedigen.
- Burgemeester moet te Johannesburg wonen. 25. De Burgemeester moet na zijne benoeming te Johannesburg wonen. Hij mag zich vandaar zonder verlof van den Raad niet verwijderen voor langer dan 3 dagen.
- Oudste Schepen ontvangt Burgemeester. 26. De Burgemeester wordt bij afwezigheid door den oudsten Schepen vervangen.
- Raadstelt werkkring vast voor Schepenen enz. 27. De werkkring der Schepenen, zoowel als die van den secretaris, den ontvanger en andere ambtenaren van den Raad worden bij instructie door den Raad vastgesteld.
- Verordeningen. 28. De Stadsraad zal de bevoegdheid hebben alle verordeningen te maken, die in 't belang der veiligheid,

openbare orde, zedelijkheid en gezondheid worden vereischt.

De Stadsraad regelt de bezoldiging van de ambtenaren en de borgtochten, te stellen door ambtenaren met geldelijk beheer belast, zoo de Raad zoodanige borgtocht mocht hebben vereischt.

Bezoldiging v. ambtenaren, enz., door Raad.

De Stadsraad is gerechtigd om huizen of grond voor Stads-doeleinden te koopen of te huren, doch in het eerste geval zal de goedkeuring van minstens twee derden der stemgerechtigde inwoners, aanwezig op eene openbare bijeenkomst, door den Stadsraad wettiglijk tot dat einde bijeengeroepen, en de bekrachtiging van den Uitv. Raad (Zuid.-Afrik. Republiek) moeten worden verkregen.

Wanneer Raad huizen of grond kan koopen of huren.

Het eigendomsrecht op al de vaste eigendommen aan de stad toebehoorende is in den Stadsraad gevestigd zonder macht van vervreemding, hetzij bij wijze van verkoop, schenking, verhuur als anderszins, tenzij de toestemming daartoe gegeven worde op eene openbare vergadering der stemgerechtigde inwoners, wettiglijk in termen van het voorgaande alinea bijeengeroepen, waar minstens één vierde dier inwoners tegenwoordig is, door minstens twee derden der stemmen. Daarna is nog de goedkeuring van den Uitv. Raad (Zuid.-Afrik. Republiek) noodig, die volkomen bevoegd is zijne goedkeuring te weigeren.

Eigendomsrecht in Stadsraad.

Wanneer vast eigendom mag vervreemd worden.

Het eigendomsrecht op al de losse eigendommen aan de stad toebehoorende is in den Stadsraad gevestigd, die over dezelve naar de vereischten van de belangen der stad kan beschikken.

De Stadsraad is gehouden van alle losse eigendommen, aan de stad toebehoorende, inventaris te houden; de inventaris, opgemaakt op elken 1sten Januari, zal, met behoorlijke toelichting van de verschillen, met dien van het vorige jaar, in de maand Januari ten kantore van den Stadsraad ter inzage van stemgerechtigde inwoners moeten liggen.

Inventaris van los eigendom.

De Stadsraad mag in overeenkomst treden, voor het doen van openbare werken en het leveren van benoodigdheden, doch geene zulke overeenkomst mag worden gesloten voor eene som £30 (dertig pond stg.) te boven gaande, zonder behoorlijke aanvraag voor tenders.

Overeenkomsten v. openbare werken en leveranties.

De Stadsraad besluit ook tot het verhuren en verpachten van stadseigendommen en omtrent de kwijtschelding of vermindering der huurpenningen zoo zulks mocht noodig zijn.

Stadsraad verpacht en verhuurt stadseigendom.

De pleinen, werken, straten en wegen bestemd voor het publiek verkeer op het tijdstip van het in werking-treding dezer wet, blijven voor het publiek verkeer

Pleinen, straten, enz., blijven voor publiek verkeer geopend.

- Uitzondering. geopend, tenzij sluiting daarvan door de Regeering wordt goedgekeurd, doch zullen door den Stadsraad worden beheerd en onderhouden.
- Staatseigendom. Gebouwen, standplaatsen en stukken grond, thans het eigendom van het Gouvernement der Zuid-Afr. Republiek, blijven dit en zullen door de Regeering worden beheerd en onderhouden.
- Raad heeft recht straf te bedreigen tegen overtreders v. verordeningen. 29. De Raad heeft het recht straf te bedreigen tegen de overtreding harer verordeningen, niet te bovengaande een gevangenisstraf van 14 dagen met of zonder harden arbeid, of eene geldboete van £25 of in geval van kleurlingen geeselslagen 25 niet te bovengaande.
- Jurisdictie. De Landdrost zal in zake overtreding van stadsverordeningen tegen welke straf bedreigd is, jurisdictie hebben en van zijn beslissing zal hooger beroep zijn op het Hooggerechtshof.
- Geldboete. De opbrengst der geldboeten komt ten voordeele der stad.
- Burgemeester zendt aangenomen verordening aan Uitv. Raad. 30. De Burgemeester is verplicht elke door den Raad aangenomen verordening aan den Uitvoerenden Raad, binnen vier dagen na den dag der aanneming mede te deelen.
- Bevoegdheid van Uitv. Raad. De Uitvoerende Raad heeft het recht binnen eene maand na den datum van de ontvangst der kennisgeving, te beslissen dat zulk een regulatie niet van kracht zal zijn.
- Publicatie van verordeningen. Geen verordeningen van den Raad zullen bindend zijn, wanneer zij niet, minstens veertien dagen voor hare inwerkingtreding, in de *Staatscourant* zijn gepubliceerd en verder op zoodanige wijze als de Raad zal noodig oordeelen.
- Verordeningen moeten jaarlijks gecompileerd worden. 31. Jaarlijks zullen Burgemeester en Schepenen een gecompileerde uitgave doen vervaardigen van alle door den Raad aangenomen en door den Uitvoerenden Raad bekrachtigde verordeningen.
- Waaruit inkomsten der stad bestaan. 32. De inkomsten der stad zullen bestaan, behalve in de sub artikel 29 genoemde boeten uit:
  - a. De belasting door ieder eigenaar van een Standplaats of gedeelte van een Standplaats of gebouw te betalen, vast te stellen door den Stadsraad, echter niet meer dan ten hoogste 3d. in £ van de getaxeerde waardeering.
  - b. De huur van het gebruik van stedelijke eigendommen.
  - c. De licentiën voor voertuigen en Theaters, Markten Schutgelden, zoodanige andere belastingen als de Stadsraad noodig mocht achten te heffen, in welk geval zij echter de goedkeuring van den Volksraad behoeft.

Het Volksraadsbesluit dat zoodanige bekrachtiging verleend zal niet van te voren aan de goedkeuring van het volk behoeven te worden onderworpen.

De Stadsinkomsten worden ingevorderd door den ontvanger namens den Stadsraad. Wie stadsinkomsten invordert.

33. Alle Gouvernements-eigendommen en eigendommen uitsluitend voor godsdienstige of weldadige doeleinden of voor scholen bestemd, zijn van deze waardeering uitgesloten en kunnen niet belast worden. Welke eigendommen niet belast kunnen worden

34. De raad zal het recht hebben leeningen aan te gaan en als zekerheid de stadseigendommen te verbinden, wanneer voorafgaande goedkeuring van den Uitvoerende Raad verkregen is. Leeningen.

35. Burgemeester en Schepenen zullen voor elk dienstjaar eene begrooting van inkomsten en uitgaven maken en die minstens veertien dagen voor den aanvang van het dienstjaar door den Raad doen behandelen. Begrooting.

Er kunnen geene gelden worden uitbetaald voor uitgaven die niet op de begrooting zijn aangewezen, tenzij de Stadsraad bij supplementaire begrooting daartoe besluit. De leden die tot zulke uitbetaling hebben medegewerkt zijn daarvoor persoonlijk aansprakelijk Supplementaire begrooting.

36. De Stadsraad zal behoorlijk doen boekhouden van de ontvangsten en uitgaven; de boeken zullen op den eersten Woensdag van elke maand ter inzage en tot onderzoek van stemgerechtigde inwoners open zijn. Boekhouden.

De boeken en rekeningen van den Raad zullen ge-auditeerd worden jaarlijks of op zulke andere tijden als noodig moge worden bevonden door twee auditoren van tijd tot tijd voor dat doel door den Raad aangesteld te worden. Boeken en rekeningen worden jaarlijks geauditeerd.

De rekening van Stads-uitgaven en inkomsten, zal op den 31sten December van elk jaar afgesloten worden en een afschrift daarvan vóór het einde der maand Januari daarop volgende ten kantore van den Stadsraad ter inzage en voor onderzoek van stemgerechtigde inwoners worden geplaatst. Publicatie van rekening.

Ook zal die rekening in de maand Januari in de *Staatscourant* gepubliceerd moeten worden.

OVERGANGSBEPALINGEN.

37. Voor de eerste verkiezing van de leden van den Stadsraad zal de laatste waardeering van het Gezondheids-Comité en lijsten van stemgerechtigden in Johannesburg ten grondslag strekken. Wat ten grondslag zal leggen voor de eerste verkiezing.

Alle kosten tot het in werking brengen dezer wet zullen door den Stadsraad worden gedragen.

Indien Raad is gekozen, houdt het Gezondheids Comité op te bestaan.

Ambtenaren.

Overname van lasten, baten, enz.

Regulaties van het Gezondheids Comité blijven van kracht behoudens uitzondering.

Gezondheids Comité fungeert voorverkiezing v. Stadsraad als zoodanig.

Inwerkingtreding.

38. Onmiddellijk nadat de Raad onder deze wet voor de eerste maal gekozen en geconstitueerd zal zijn, zal het tegenwoordig Gezondheids-comité ophouden te bestaan.

Alle ambtenaren en personen in dienst van het Gezondheids-Comité zullen in dienst van den Raad overgaan, die evenwel niet verplicht zal zijn hunne tegenwoordige bezoldiging te laten voortduren of hen in hunne tegenwoordige betrekking te handhaven behoudens het bepaalde in het volgende artikel.

39. De Raad neemt over alle op dat oogenblik bestaande baten, lasten en verplichtingen van het Gezondheids-comité.

40. De regulaties van het thans bestaande Gezondheids Comité te Johannesburg zullen, voor zoover niet in strijd met deze wet, van kracht blijven totdat zij door den Raad zullen zijn gewijzigd of herroepen.

41. Het tegenwoordig Gezondheids-Comité zal zolang de Stadsraad onder deze wet niet zal zijn verkozen en geconstitueerd als zoodanig fungeeren.

42. Deze wet zal in werking treden ¹⁾ op een nader door de Regeering te bepalen tijdstip.

---

¹⁾ De datum van inwerkingtreding dezer wet is nog niet bepaald.

REGULATIES¹⁾

VOOR DE DORPEN IN DE Z.-A. REPUBLIEK.

ZIJNDE WIJZIGINGEN EN AANVULLINGEN VAN DE REGULATIES
OPGETROKKEN IN 1858 EN BEKRACHTIGD BIJ EERSTE
VOLKSRAADSBESLUIT, ART. 77, DD. 12 MEI 1890.

---

*Gewijzigd en goedgekeurd door den Ed.Achth. Tweeden Volksraad bij artt.
722—764 zijner besluiten, dato 6—8 Juli 1896 en door den Ed.Achth.
Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1013 dato
24 Juli daaropvolgende.*

ARTIKEL 1. De Algemeene dorpsgronden van dorpen in deze Republiek blijven Staatsgronden, doch zullen gebruikt kunnen worden door de dorpsbewoners, als ook ten dienste en gebruik van reizigers gesteld worden, voor zooverre er niet op andere wijze, op voordracht van den Uitvoerenden Raad, door den Eersten Volksraad reeds over is, of zal worden beschikt.

Algemeene dorpsgronden zijn Staatsgronden.

2. Aan een persoon zal het niet geoorloofd zijn, meer vee in eenig dorp te houden, dan een span ossen of trekdiere, tien koeien en een klompje schapen, het getal schapen niet te boven gaande een honderd, tenzij eene vergunning van den Landdrost of het Dorpsbestuur verkregen is, een grooter getal voor eenen tijd te mogen houden.

Hoeveel vee een persoon in een dorp mag houden.

3. De Landdrost of het Dorpsbestuur zal moeten zorg dragen dat de groote Dorpswatervoor in eenen goeden staat is, en schoongehouden wordt; en, waar eenige voren in de Gouvernements erven of gronden, of in de straten noodig zijn, voor dezelve behoorlijke sluizen te doen maken, opdat de vrije loop van het water door het dorp niet belemmerd of vervuild worde.

Landdrost moet toezien dat dorpswatervoor in goeden staat wordt onderhouden.

4. De Landdrosten zullen nauwkeuriglijk moeten acht slaan en zorg dragen, dat de bewoners der dorpen of eigenaars van erven, de watervoren, door hunne erven loopende, schoon, zindelijk en in eene goede orde houden, opdat door onzindelijkheid en verwaarloozing geen overlast of moeilijkheid aan de overige bewoners of eigenaars van erven wordt veroorzaakt en zij zullen verder verplicht en gehouden zijn om de watervoren voor zoover dezelve zijn erf of erven passeeren, in een goeden en schoonen staat te houden.

Verdere verplichting v. Landdrost.

---

¹⁾ Voor het eerst gepubliceerd in *Staatscourant* van 5 Aug. 1896, no. 848.

Recht van eigenaar of bezitter van erf op water uitde voor.

5. Elk bezitter of eigenaar van een of meer erven, kan het water aan hem toegekend gebruiken, of daarover beschikken; doch het zal hem niet geoorloofd zijn buiten zijne vergunde uren daarvan gebruik te maken, tenzij bij vooraf van zijnen buurman of een ander op het water gerechtigd persoon, daartoe verlof bekomen heeft; en tevens zal een ieder bij het afkeeren van het water moeten zorg dragen, dat een toereikende stroom drinkwater, ten gebruike der huisgezinnen, in de voren gelaten wordt.

Eigenaar of bezitter mag slechts een bepaalden tijd water voor zijn erf gebruiken.

6. Zoodra de vergunde tijd voor het benatten van een erf verlopen is, zal de eigenaar of bezitter daarvan verplicht en gehouden zijn, om dadelijk het water af te keeren, of te doen afkeeren in de algemeene water-voor, opdat door verzuim daarvan, geen ongenoegen of ergernis aan de andere bewoners van erven gegeven wordt. En de onderste erven, waar een der algemeene watervoren eindigt, zullen het recht hebben om het afloop water te gebruiken onder goedkeuring van den Landdrost of van het Dorpsbestuur.

Sluizen en watervoren moeten onbeschadigd blijven. Het graven van een sloot of watervoor in de straten is verboden.

7. Het is verboden eenige schade aan sluizen of watervoren te doen, of zich hoegenaamd ook met die van anderen te bemoeien; noch eenig gat, sloot of watervoor in de straten, of op Gouvernementsgronden te graven, tenzij vooraf daartoe verlof van den Landdrost of het Dorpsbestuur ontvangen te hebben.

Baden en wasschen in een sloot of watervoor, enz., is verboden.

8. Niemand zal zich in eenigen dam, algemeene waterloop, riool of sloot mogen baden of er in doen wasschen, of daarin eenig vuilnis werpen, of op eenige andere wijze het water doen verontreinigen.

Vuilnis, puin, enz., mag niet in straat, enz., worden geworpen.

9. Iemand eenig vuilnis, puin, aarde of grond in eenige straat, openbare plaats of plein werpende, zonder toestemming van den Landdrost of het Dorpsbestuur, zal verplicht zijn hetzelfde onmiddellijk te verwijderen of de onkosten van vervoer van hetzelfde en de hierin vastgestelde boeten te betalen.

Varkens en pluimvee in een watervoor gevonden, zullen gedood worden. Landdrost, enz., moet toezien dat dammen of fonteinen niet beschadigd worden.

10. Varkens en pluimvee, zonder uitzondering, in eenige publieke watervoor of publieke dam gevonden wordende, zullen gedood worden.

Paard of vee mag 's nachts niet rondloopen.

11. De Landdrosten of Stadsbestuurders der dorpen zullen gehouden zijn, om bijzonder acht te geven dat geen schade gedaan worde aan de dammen of fonteinen.

12. Geen paard of vee zal toegelaten worden 's nachts in eenige straat of openbare plaats in het dorp rond te loopen, en zoodanig dier, aldus gevonden wordende, zal naar het schut moeten of kunnen gezonden worden, en de gewone schutgelden bij het lossen moeten worden betaald.

13. Geen wagen of ander voertuig zal toegelaten worden, hetzij tot op- of afladen, den doortocht in eene straat te belemmeren; noch zal het toegelaten worden, dat twee of meer rijtuigen, wagens of karren nevens elkander staan in eenige straat, gang of doortocht, en de eigenaar of drijver, die het opzicht over zulk een voertuig heeft, hetzelve niet dadelijk uit den weg nemende, zal onderhevig zijn aan de boete hierbij vastgesteld.

Bepalingen voor wagens en voertuigen.

14. Het zal niemand veroorloofd zijn het verkeer op eenige wijze in de straten te belemmeren.

Belemmeren van verkeer.

15. Geene doode dieren, die aan een natuurlijke ziekte gestorven zijn, takken of iets anders mogen door de straten der dorpen of door de groote dorpswater-voor, of watervoren gesleept worden; en alle doode dieren alzoo gestorven zullen zonder verzuim be hoorlijk moeten worden gebracht of begraven op de weivelden van de stad. Indien de eigenaar van zoodanig dier, dat wordt gevonden binnen de lemieten van de stad of der voorsteden, na behoorlijke kennisgeving aan hun door den Landdrost of Stadsbestuur, weigert of nalatig blijft hetzelve te vervoeren binnen den tijd van 12 uren naar de hun aangewezen of bestemde plaats, zullen de Landdrosten of Stadsbestuurders het recht hebben zoodanig dier op kosten van zoodanig eigenaar daarheen te doen vervoeren, terwijl de eigenaar verder wegens overtreding dezer regulatiën zal worden vervolgd, tenzij hij den Landdrost of Stadsbestuurder binnen 24 uren na het sterven van het dier hiervan heeft kennis gegeven, en zich bereid heeft verklaard de kosten van het vervoer volgens tarief te betalen.

Hoe gehandeld wordt met doode dieren.

16. Niemand zal eenig vuilnis of aanstootelijk iets op zijn erf, in de straten, pleinen of andere publieke erven in de stad werpen of doen werpen, en zoodanige hoeveelheden, die strekken kan tot hindernis zijner bureu of van het publiek.

Vuilnis mag niet op erf of in straten geworpen worden.

En het is verder verboden binnen de lemieten van het dorp of der stad of voorsteden vellen of huiden te droogen, of stinkende vellen, stinkende horens, stinkende beenderen, of ontbondene zelfstandigheden te verzamelen, of eenige stinkende vloeistoffen te werpen, of te doen werpen, te houden, of te doen houden in zoodanige hoeveelheden dat daardoor stinkende dampen worden veroorzaakt, hinderlijk voor het publiek.

Droogen van vellen of huiden, enz., verboden.

17. Het is verboden binnen de lemieten, of in de onmiddelijke nabijheid der stad of voorsteden eenig beroep of bedrijf voortzetten, en eenige bezigheid te drijven, die schadelijke of stinkende dampen of lucht veroorzaakt.

Geen bezigheid toegelaten welke stinkende dampen of lucht veroorzaakt.

Timmerhout, enz., mag 's nachts niet in straten liggen.

18. Geen timmerhout of brandhout zal gedurende een nacht op de algemeene straten of pleinen blijven overleggen, zonder toestemming of ontvangen verlof van den Landdrost of Dorpsbestuur.

Bepaling bij het bouwen van huizen.

19. Bij het bouwen van huizen of andere zoodanige werkzaamheden, zal men, na behoorlijke kennisgeving aan en verlof van den Landdrost of het Dorpsbestuur bekomen te hebben, de vrijheid mogen nemen om eene ruimte van 12 voeten der straat te mogen gebruiken ter uitoefening van zoodanig werk.

Omheining v. erven.

20. Elk eigenaar of bezitter van een of meer erven zal verplicht zijn om zijn erf of erven te ommuren ten minste vier voet hoog of met vier draden te omheinen en in behoorlijke orde houden, anders zal hij niet gerechtigd zijn tot schadevergoeding door vee veroorzaakt; verder zullen geen wilgenboomen toegelaten worden aan de watervoren geplant te worden.

Hard rijden verboden.

21. Aan een persoon zal het niet geoorloofd zijn in de straten der dorpen te jagen of harder te rijden dan een gewonen langzamen galop of draf.

Dragen van geladen geweer, enz., of afvuren van vuurwapenen verboden.

22. Niemand zal toegelaten worden of geoorloofd zijn eenig geladen geweer of ander vuurwapen in of door het dorp te dragen, of hetzelfde af te vuren, of dynamiet of eenig ontplofbare stof af te schieten binnen een duizend treden van het dorp.

Dit artikel zal echter geen betrekking hebben op politiedienaren, in het uitvoeren hunner plichten, of op andere zoodanige personen door den Landdrost daartoe gemachtigd.

Bevoegdheid van Landdrost, enz., in geval v. onreinheid van erven.

23. Wanneer er vermoeden van onreinheid bestaat zal de Landdrost, of, op zijn order, de Stadsinspecteur of ander bevoegd ambtenaar het recht hebben ten eenigen redelijken tijd eenig erf, huis, gemakhuis, of lokaal, uitgesloten alle door blanken bewoonde huizen, te inspecteeren, en aan den eigenaar of bewoner orders te geven tot het reinigen er van. Ingeval eenig persoon zonder opgave van billijke redenen weigert of nalatig blijft zoodanige orders binnen den bepaalden tijd uit te voeren, dan zal de Landdrost, of op zijn order ander bevoegd ambtenaar het recht hebben zoodanig erf, huis, lokaal of gemakhuis te doen reinigen op kosten en voor rekening van den bewoner of eigenaar, echter met dien verstande, dat indien de eigenaar niet de overtreder is, de stadsinspecteur of daartoe bevoegde ambtenaar hem zoowel als de overtreder eerst zal moeten waarschuwen.

Verrichten van natuurlijke behoeften in straten, enz., verboden.

24. Eenig persoon die binnen het dorp op een ander dan de daartoe aangewezenen plaatsen op eene wijze hinderlijk voor de goede zeden zijne natuurlijke behoeften verricht, zal zonder lastbrief kunnen worden gearresteerd en daarna gestraft.

25. Het is verboden binnen de lemieten der stad of der voorsteden varkens aan te houden, in getale of op eene wijze hinderlijk voor eenigeen uit het publiek.

Aanhouden varkens verboden.

26 Geen slachter van beroep zal binnen de lemieten der stad of voorsteden eenig dier mogen slachten. Alle dieren moeten door hem worden geslacht op de door den Landdrost of Stadsbestuur aangewezen slachtplaatsen.

Slachten in dorp verboden.

27. Alle slachtplekken, slachthuizen, en slachterswagens, of karren bestemd voor het vervoeren van vleesch, moeten rein en zuiver worden gehouden. Genoemde wagens of karren moeten met blik uitgevoerd worden. De stadsinspecteurs of de daartoe bevoegde ambtenaar zullen het recht hebben alle slachthuizen, slachtplekken en slachterswagens of karren op alle redelijke tijden te inspecteeren.

Inspectie van slachtplekken, slachthuizen, enz.

28. Het is verboden eenig vleesch, visch, melk, groenten, vruchten of enig ander voedingsmiddel, dat ongeschikt is voor menschelijk gebruik, te verkoopen of voor verkoop aan te bieden.

Inbeslagneming van bedorven vleesch, visch, enz.

De stadsinspecteurs of politiebeambten zullen, indien zij oordeelen dat zoodanige artikelen voor menschelijk gebruik ongeschikt zijn, het recht hebben dezelve dadelijk in beslag te nemen en zonder verzuim door den districtsgeneesheer, den Landdrost van het district, den Hoofdconstabel of een bevoegd deskundige te doen inspecteeren en (indien na zoodanige inspectie de in beslag genomen goederen verklaard worden ongeschikt te zijn voor menschelijk gebruik) den overtreders te doen vervolgen op de wijze zooals in deze regulatien zijn nedergelegd.

29. Alle dieren aan eene besmettelijke ziekte lijdende en gevonden binnen de lemieten van het dorp, stad of voorsteden, zullen tenzij dadelijk na kennisgeving aan den eigenaar of zijn vertegenwoordiger geïsoleerd (afgezonderd), worden gedood en dan begraven ter plaatse bestemd voor dat doeleinde. Bij weigering of nalatigheid van de zijde van den eigenaar, zullen de stadsinspecteurs of politiebeambten, op order van den Landdrost, het recht hebben zoodanige dieren op zijne kosten te doen dooden en begraven, terwijl hij verder wegens overtreding dezer regulaties zal kunnen worden vervolgd.

Dieren lijdende aan besmettelijke ziekte moeten worden gedood.

30. Het is verboden met een rijwiel op de voetpaden te rijden.

Verb. met rijwiel op voetpaden te rijden.

31. Een aan de straat of elders staande muur of gebouw, dat bouwvallig en gevaarlijk is, moet door den eigenaar worden afgebroken, of op zoodanige wijze hersteld of voorzien, als door het plaatselijk bestuur of Landdrost zal worden aangewezen voor rekening van

Bouwvallig gebouw of muur moet afgebroken of hersteld worden.

- den eigenaar, op wien buitendien de strafbepaling voorkomende in de regulatiën van toepassing is.
- Verboden boomen of planten te beschadigen. 32. Het is strafbaar boomen of planten op de dorpsgronden groeiende, of op een openbare plein of plaats geplaat, te beschadigen of te vernielen.
- Stilstaan van rijtuigen, enz., zonder toezicht verboden. 33. Geen rijtuig, wagen of ander voertuig bespannen met een trekdier of trekdieren, zal zonder behoorlijk toezicht in een straat mogen stilstaan.
- Dito verstoren van openbare rust, of aanstootelijk zijn door het houden van een bordeel, enz. 34. Niemand mag de openbare rust verstoren of aanstootelijk zijn door het houden van een onzedelijk huis of bordeel of door het maken van onnoodig geraas, hetzij bij dag of bij nacht, hetzij op de straat of op een publieke plaats, in eenig publiek of privaat gebouw, of plaats waar Godsdienstoefening gehouden wordt, noch zal hij geoorloofd zijn onzedelijke of Godslasterende woorden in het openbaar te gebruiken.
- Wijfeshonden. 35. Het zal niet geoorloofd zijn teven of wijfeshonden in hare loopsche dagen te laten losloopen.
- Kleurlingen. 36. Kleurlingen zijn verboden op de zijwegen der straten te loopen, noch op een stoep die tot zijweg dient.
- Dorpspas voor kleurlingen. 37. Elk mannelijke kleurling boven de 12 jaren, verblijf houdende in eenig dorp of stad, zal moeten voorzien zijn van een gedrukte dorpspas, inhoudende den naam van zijn dienstheer en tijdperk van dienst.
- Kleurling moet behoorlijk gekleed zijn. 38. Geen kleurling, hetzij man of vrouw, zal onbehoorlijk gekleed in eenig dorp mogen inkomen of loopen.
- Kleurlingen mogen niet aan straten in dorp wonen. 39. Kleurlingen mogen niet aan de openbare straten in een stad of dorp wonen, doch zal het aan ieder huishouder of eigenaar van een erf geoorloofd zijn de noodige dienstboden voor huiselijke diensten op zijn achterplaats aan te houden.
- Arrestatie ingeval van verhindering van beambte in uitvoering dezer regulatiën. 40. Eenig persoon die door geweld enig beambte verhindert of belemmert in de uitvoering zijner plichten onder deze regulatiën, zal onmiddellijk zonder lastbrief kunnen geapprehendeerd worden en daarna gestraft.
- Strafbepaling. 41. Alle overtredingen van eenige bepaling in deze regulatiën vervat zal worden gestraft met een boete de som van (£10) tien pond sterling niet te bovengaande, of bij gebreke van betaling, met gevangenisstraf een tijdperk van drie maanden niet te bovengaande.
- Jurisdictie. 42. De Landdrost, Assistent Landdrost, Resident-Vrederechter of ambtenaar met gelijke jurisdictie belast, zal rechtsbevoegdheid hebben alle overtredingen dezer regulatiën summier te behandelen.
- Inwerkingtreding. 43. Deze regulatiën treden in werking veertien dagen na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾

¹⁾ Zie Gouvernements-kennisgeving no. 266, dd. 31 Juli 1896, in *Staatscourant* van 5 Augustus 1896, in dit wetboek opgenomen.

REGLEMENT VAN ORDE^{1) 2)}

VOOR DEN EERSTEN VOLKSRAAD DER Z.-A. REPUBLIEK.

Zoals gewijzigd en vastgesteld bij Eerste Volksraadsbesluiten,
artt. 743 enz., dd. 29 Juni 1896.

HOOFDSTUK I.

VAN DE ZITTINGEN.

ARTIKEL 1. De gewone jaarlijksche zitting van den Eersten Volksraad wordt aan de leden bekend gemaakt door eene kennisgeving in de *Staatscourant*, welke daarin voor het eerst zes weken voor den aanvang der zitting, en vervolgens geregeld tot den aanvang geplaatst, en door ZHEd. den Staatspresident onderteekend wordt. Al de leden zullen tevens bij schriftelijke kennisgeving worden opgeroepen, om op dag en datum in de *Staatscourant* vermeld, tegenwoordig te zijn.

Kennisgeving van de gewone jaarlijksche zitting.

2. Tot eene buitengewone zitting worden de leden opgeroepen door eene schriftelijke kennisgeving, onderteekend door dengene, die volgens de Grondwet de macht daartoe bezittende, de zitting belegt, en welke kennisgeving zoo vroegtijdig mogelijk aan hen zal worden toegezonden, geschiedende daarenboven de kennisgeving in art. 1 vermeld, zoodra zulks doenlijk is.

Kennisgeving van buitengewone zittingen.

3. Indien eenig lid bij de ontvangst van de *Staatscourant* en de schriftelijke kennisgeving, of van een van beide, niet in staat is om de zitting op den bepaalden tijd bij te wonen, zal hij daarvan dadelijk aan de Regeering schriftelijk, met opgave van redenen, kennis geven, die bij de opening van den Raad zoodanige kennisgeving aan den Voorzitter zal doen overhandigen.

Leden geven schriftelijk kennis aan Regeering wanneer zij niet kunnen verschijnen.

---

¹⁾ Dit reglement werd voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* van 8 Juli 1896 (no. 843).

²⁾ Dit reglement van orde vervangt dat van Mei 1894, Locale Wetten 1894, bladzijde 249.

HOOFDSTUK II.

VAN DE LEDEN.

Afdeeling I.—Van de toelage.

Leden die niet geregeld de vergaderingen bijwonen genieten niet de volle toelage.

4. Wanneer eenig lid van den Eersten Volksraad gedurende den tijd dat hij bij de zitting aanwezig is, de vergaderingen niet geregeld bijwoont, zal hij, indien er geene bevredigende verschooningen bestaan voor de dagen of gedeelten daarvan, die hij alzoo verzuimt, geene toelage erlangen, dan alleen in evenredigheid van den tijd waarop hij de vergaderingen bijwoont, zullende echter eene afwezigheid van minder dan één uur niet in rekening worden gebracht.

Wijze van uitbetaling der toelagen.

5. De leden ontvangen hunne toelagen en reiskosten tegen quitantie, onder overlegging eener verklaring van den Secretaris van den Raad, aanwijzende het bedrag, waartoe zij gerechtigd zijn.

Afdeeling II.—Van de kleeding.

Kleeding van de leden en Voorzitter.

6. De leden zijn verplicht in het zwart gekleed, met witten das en ongedekt hoofd ter vergadering te verschijnen. Deze bepaling is ook van toepassing op de leden van den Uitvoerenden Raad. De Voorzitter zal gekleed zijn met een zwarte toga, die van voren en om de kraag zal omzoomd zijn met zwart fluweelen band.

Afdeeling III.—Van de aftreding.

Aftreding der leden.

7. De helft der leden zal iedere twee jaren aftreden, zullende daarvan een behoorlijk register worden gehouden.

8. Een lid, gekozen in plaats van een ander, wiens diensttijd bij zijn aftreden of overlijden nog niet verstreken was, zal moeten aftreden op denzelfden tijd, waarop zijn voorganger had moeten aftreden.

HOOFDSTUK III.

VAN DEN VOORZITTER EN VICE-VOORZITTER.

Verkiezing v. Voorzitter en Vice-Voorzitter.

9. Bij den aanvang van de jaarlijksche zitting van den Raad, neemt het oudste lid in jaren den Voorzitterstoel in, waarna hij alsdan eerst de nieuwgekozen leden (indien er eenige zijn) zal beëedigen en doet vervolgens, onmiddellijk daarna, overgaan tot het kiezen van een Voorzitter en een Vice-Voorzitter, in verband met art. 48 der Grondwet.

Voorzitter leidt de vergaderingen.

10. De Voorzitter is belast met het openen en sluiten der zittingen en vergaderingen, en met het handhaven van orde gedurende dezelve.

11. De Voorzitter heeft hetzelfde recht als ieder ander lid aan de beraadslagingen, stemmingen en benoemingen deel te nemen; bij staking van stemmen is de uitgebrachte stem van den Voorzitter beslissend. Heeft beslissende stem.
12. De Voorzitter en de Secretaris onderteekenen elken dag, na goedkeuring, de notulen der vergadering van den vorigen dag. Onderteekent notulen met secretaris.
13. Bij ontstentenis of afwezigheid van den Voorzitter neemt de Vice-Voorzitter, en bij diens ontstentenis of afwezigheid het oudste lid in jaren diens plaats in, en doet onmiddellijk tot de tijdelijke of vaste benoeming van eenen Voorzitter overgaan, naarmate de Voorzitter slechts voor een oogenblik afwezig is of geheel ontbreekt. Vice-Voorzitter.

HOOFDSTUK IV.

VAN DEN SECRETARIS.

14. De Eerste Volksraad benoemt buiten zijn midden eenen Secretaris, op voordracht van den Uitvoerenden Raad, volgens art. 18 van wet no. 4 1890, zullende de Secretaris tevens verantwoordelijk zijn voor alle documenten van den Raad, onder het geven van securiteit. Benoeming van den secretaris.
15. De Secretaris legt bij de aanvaarding zijner betrekking den volgende eed af:— Zijn eed.
- «Ik zweer, dat ik als Secretaris van den Eersten Volksraad, de op mij rustende plichten naar het beste van mijn kennis en vermogen, met ijver en trouw zal behartigen, dat ik met de stiptste eerlijkheid en onpartijdigheid zal te werk gaan, en dat ik het strengste geheim zal bewaren, omtrent alles, wat met gesloten deuren verhandeld en bepaald wordt, tenzij de verplichting tot geheimhouding daaromtrent wordt opgeheven:—ZOO WAARLIJK HELPE MIJ GOD ALMACHTIG!»
16. De Secretaris blijft zijne betrekking bekleeden totdat de Raad goedvindt hem te ontslaan, of ZHEd. de Staatspresident, volgens art. 101 der Grondwet hem stuit. Ontslag of schorsing
17. De Secretaris verschijnt in het zwart gekleed ter vergadering. Kleeding.
18. *a.* De Secretaris houdt behoorlijk notulen van de verrichtingen en besluiten van den Raad, en legt iederen dag de notulen der vergadering van den voorgaanden dag aan den Raad ter goedkeuring voor. Houdt notulen.
- b.* Een afzonderlijk notulenboek zal worden gehouden van de beraadslagingen van den Raad, welke met gesloten deuren plaats vinden.
19. De notulen van den laatsten dag eener zitting worden door den Secretaris ter goedkeuring voorgelegd aan eene Commissie van drie leden, bestaande Notulen van den laatsten dag der zitting.

uit den Voorzitter en twee leden door den Voorzitter vóór het sluiten der zitting te worden benoemd.

Houdt register van leden en presentielijst.

20. De Secretaris houdt een behoorlijk register, aanwijzende den tijd van de verkiezing, de toelating en de aftreding der leden van den Raad en een presentielijst, aantoonende welke leden gedurende de zitting de vergaderingen dagelijks geregeld bijwonen.

Houdt boek van de volgorde der werkzaamheden.

21. De Secretaris houdt een boek, waarin hij de volgorde der werkzaamheden van den Raad, naar den tijd, waarin zij te zijner kennisse komen, opteekent.

Stelt belanghebbenden in kennis met besluiten van den Raad.

22. De Secretaris brengt alle besluiten van den Raad schriftelijk ter kennisse van de daarbij belanghebbende personen, met uitzondering van buitenlandsche autoriteiten. aan wie de mededeeling van dergelijke besluiten geschiedt door tusschenkomst van de Regeering, aan wie daartoe door den Secretaris de noodige stukken worden toegezonden.

HOOFDSTUK V.

VAN DE VERGADERINGEN.

Afdeeling I. — Van den tijd.

Zittingsuren.

23. De vergaderingen worden gehouden des voormiddags van 9 tot 12 ure en des namiddags van 2 tot 4 ure, zullende des Zaterdagse geen zitting plaats vinden. De Secretaris zal den tijd aangeven voor het openen der vergaderingen op elken dag en hij zal den hode gelasten de klok minstens 5 minuten vóór de opening der vergaderingen te luiden.

Quorum.

24. Zoodra na 9 en 2 ure een getal van 12 leden aanwezig is, wordt de vergadering geopend.

Afdeeling II. — Van de stemmen en benoemingen.

Besluiten worden genomen bij mondelinge stemming.

25. Alle besluiten worden bij mondelinge stemming en met volstreckte meerderheid van stemmen, der stemmende leden, genomen, met uitzondering van de bepaling voorkomende in artikel 11, hoofdstuk III.

Aanneming bij acclamatie.

26. De Voorzitter heeft het recht voor te stellen, dat een besluit genomen wordt bij acclamatie. Op een gesecondeerd voorstel van een der leden echter, is hij verplicht de stemming te doen plaats grijpen, op de wijze in art. 25 bepaald.

Verplichte deelneming aan stemming.

27. *a.* Geen lid mag zich buiten stemming houden, tenzij gegronde redenen ter beoordeeling van den Raad door hem worden opgegeven.

Onthouding van stemming.

b. Een lid, dat, naar het oordeel van den Raad, persoonlijk belang heeft in eenige onder behandeling zijnde zaak, zal zich van eene over dat onderwerp te houden stemming hebben te onthouden.

28. *a.* Alle schriftelijke voorstellen, ten aanzien van eenig onderwerp in behandeling zijnde, worden aan den Voorzitter ingeleverd en door hem door elkander gezet, genummerd en aan den Secretaris overhandigd en door dezen voorgelezen in volgorde zooals genummerd.

Behandeling van voorstellen.

b. Na sluiting der discussie er over, worden ze opnieuw voorgelezen en komen ze dadelijk in omgekeerde volgorde, dan waarin ze voorgelezen zijn, in stemming.

c. Schriftelijke of mondelinge voorstellen of amendementen onder discussie, kunnen geene wijzigingen ondergaan, tenzij met toestemming van den Raad.

d. Afgestemde voorstellen en amendementen worden in de notulen opgenomen, echter niet wanneer al de voorstellen en amendementen afgestemd zijn.

e. Geen lid kan een voorstel of amendement indienen en tegelijk secondant van een ander zijn, noch indiener of secondant van twee of meer voorstellen of amendementen tegelijk zijn.

f. De Secretaris houdt aantekening van alle vóór en tegen stemmen die in de notulen worden opgenomen, behalve in gevallen waar geen hoofdelijke stemming plaats vindt.

29. Over amendementen wordt gestemd vóór dat de voorstellen, waarop zij betrekking hebben, in stemming worden gebracht. Worden zij verworpen dan worden de origineele voorstellen in omvraag gebracht.

Amendementen.

30. Alle benoemingen geschieden bij volstreekte meerderheid van stemmen der stemmende leden, met gesloten briefjes, met uitzondering van de gevallen waarin anders is bepaald.

Benoemingen geschieden bij gesloten briefjes.

31. Wanneer bij de eerste vrije stemming niemand de volstreekte meerderheid erlangt, heeft er een tweede vrije stemming plaats.

Tweede vrije stemming.

32. *a.* Wanneer bij de tweede vrije stemming niemand de volstreekte meerderheid op zich heeft vereenigd, heeft er eene herstemming plaats tusschen de personen die het grootst aantal stemmen op zich hebben vereenigd, met dien verstande echter, dat dit getal personen het dubbele zal zijn van het aantal dat gekozen moet worden; mocht het geval zich voordoen, dat er twee of meer personen zijn, die een gelijk aantal stemmen op zich hebben vereenigd, van welke personen er één of meer zouden moeten worden genomen om tot het dubbele getal te komen, dan zullen al die personen met dat gelijk aantal stemmen aan het getal toegevoegd worden.

Herstemming.

b. Wanneer door de eerste stemming over het dubbel of eventueel grooter getal personen niet tot het vereischte aantal personen, dat benoemd moet worden, gekomen is, dan vindt voor het alsdan nog ontbrekende aantal op de gewone wijze zoo lang herstemming plaats,

Dito.

tot er voor elke plek een persoon door volstreckte meerderheid is aangewezen.

Lot beslist.

c. Mocht zich daarbij ten slotte het geval voordoen dat op een of meer personen tot tweemaal toe een gelijk aantal stemmen wordt aangebracht, dan zal het lot beslissen.

Herstemming.

33. Wanneer bij de eerste of tweede vrije stemming een of meer personen de volstreckte meerderheid op zich hebben vereenigd, dan geschiedt er voor 't nog vereischte getal personen eene herstemming tusschen de personen die het meest aantal stemmen op zich vereenigd hebben, zooals omschreven in art. 32.

Wijze van stemming over Commissies.

34. Bij het kiezen echter van commissies uit den Raad, zullen beschouwd worden tot leden daarvan te zijn gekozen de personen die bij de eerste stemming het meest aantal stemmen op zich hebben vereenigd. Mocht zich het geval voordoen dat op twee of meer personen een gelijk aantal stemmen zijn uitgebracht, van welke personen één of meer zouden genomen moeten worden om tot het vereischte getal commissieleden te geraken, dan zal door het lot tusschen hen worden beslist.

Welke stembriefjes ongeldig zijn.

35. Alle blanco stembriefjes en ook die welke niet duidelijk aanwijzen den persoon of de personen voor wie gestemd wordt, zullen als ongeldig beschouwd en van de ter vergadering uitgebrachte stemmen afgetrokken worden.

Afdeeling III.—Van de orde.

Voorzitter bewaart de orde.

36. Zoo dikwijls een lid bij de beraadslaging van het in behandeling zijnde punt afwijkt, of in zijne woordvoering de palen der betamelijkheid te buiten gaat, wordt hij door den Voorzitter tot de orde geroepen.

De Raad kan een lid het zwijgen opleggen

37. Wanneer zoodanig lid drie malen tot de orde is geroepen, kan de Raad besluiten, dat hem het zwijgen wordt opgelegd, totdat de beraadslagingen over het in behandeling zijnde punt zijn gesloten.

De Raad kan een lid dwingen verschooning te vragen.

38. Eenig lid, zich aan persoonlijke belediging van een ander lid schuldig makende, kan door een besluit van den Raad verplicht worden daaromtrent verschooning te vragen.

Gevolgen van ordeverstoring.

39. Eenig lid zich aan ongeregdheid, wangedrag of verstoring der orde schuldig makende, wordt voor de eerste maal door den Voorzitter berispt; voor de tweede maal gedurende dezelfde zitting wordt hij andermaal berispt, en daarvan aanteekening gedaan in de notulen, en voor de derde maal kan hij door den Raad worden verplicht de vergadering tot de heropening of wel voor het geheele zittingsjaar te verlaten, en zal, indien zulks door den Raad noodzakelijk zal worden

geacht, door den Secretaris van den Raad van zijn gedrag aan het district hetwelk hij vertegenwoordigt, worden kennis gegeven, door middel van de *Staatscourant*.

HOOFDSTUK VI.

VAN DE BERAADSLAGINGEN.

40. De beraadslagingen zijn vrij. Beraadslagingen.
41. Elk lid voert staande het woord, hebbende het recht tweemaal over hetzelfde onderwerp of artikel aan de orde het woord te voeren; om meermalen te spreken wordt de toestemming van den Raad vereischt. Ieder lid mag tweemaal over hetzelfde onderwerp spreken.
42. De Raad kan bij besluit verklaren, dat het punt of onderwerp in behandeling genoegzaam is toegelicht, en dat de beraadslagingen daarover gesloten zijn. Sluiting der beraadslaging.
- 43 *a.* Nadat ZHEd. de Staatspresident of ZHEd's vertegenwoordiger, over eenig punt of onderwerp het woord heeft gevoerd, mogen de beraadslagingen daarover niet gesloten worden, dan nadat elk lid eenmaal de gelegenheid gehad heeft hem te beantwoorden. Dito.
- b.* Onder de uitdrukking van «het woord voeren», in de voorgaande alinea, zal niet worden verstaan het op desbetreffend verzoek van een der leden verstrekken van inlichtingen over het punt of onderwerp in discussie.
44. Nadat de beraadslagingen over eenig punt of onderwerp gesloten zijn, mag daarover het woord niet meer gevoerd worden. Dito.
45. *a.* Geen voorstel, alvorens het door een lid ondersteund is, wordt in beraadslaging gebracht. De voorstander en de secondant hebben het recht, bij het doen van eenig voorstel, het kortelijks toe te lichten. Het beginsel is aangenomen om amendementen op voorstellen reeds onder discussie, te kunnen indienen. Wijze van beraadslaging over ingekomen voorstellen en amendementen.
- b.* Elk lid heeft het recht slechts eenmaal het woord te voeren over ingediende voorstellen of amendementen, al heeft ook ZHEd. de Staatspresident of ZHEd's vertegenwoordiger over het ingediende voorstel of amendement het woord gevoerd.
- c.* Voorzitters van commissies uit den Raad, of eenige leden van zulke commissies, zullen echter gerechtigd zijn tot nader antwoord, doch alleen bij de behandeling hunner respectieve rapporten en daarbij behoorende stukken.
- d.* Door amendementen wordt bedoeld zelfstandige voorstellen, ten doel hebbende aanvulling, wijziging, verandering of verbetering van reeds ingediende voorstellen.
46. Wanneer twee of meer leden tegelijk het woord willen voeren, beslist de Voorzitter wie het eerst zal mogen spreken.

Opneming in notulen der redenen voor een stem of tegenstem mogelijk.

47. *a.* Ieder lid heeft het recht te verzoeken, dat eenige grond waarop zijn stem of tegenstem berust, in de notulen worde aangeteekend, kunnende echter eenig ander lid vorderen, dat over de al of niet aantekening door den Volksraad worde beslist.

b. Discussies op voorstellen en amendementen worden niet in de notulen opgenomen.

Uitsstel v. stemming.

48. Ieder lid heeft het recht te vorderen, dat de stemming over eenig punt uitgesteld worde tot den volgenden dag (uitgezonderd op den laatsten dag der zitting) mits dat de meerderheid van den Raad zulks toestemt, in welk geval de beraadslagingen over zoodanig punt den volgenden dag opnieuw begonnen worden, mogende de beraadslagingen of de stemming echter, niet op nieuw op de vordering van hetzelfde of eenig ander lid worden uitgesteld.

Ambtenaren kunnen ontboden worden.

49. *a.* Wanneer de Raad of eenige uit zijn midden benoemde commissie het noodig acht, een ambtenaar over eenig punt te hooren, kunnen zij hem daartoe voor zich ontbieden.

Speciale machtiging kan verleend worden aan commissies.

b. De Raad kan ook, wanneer dit noodzakelijk blijkt te zijn, aan eenige uit haar midden benoemde commissie speciale machtiging geven.

HOOFDSTUK VII.

VAN DE WERKZAAMHEDEN.

Afdeeling I.—Van de orde.

Eedsaflegging der leden.

50. De leden van den Eersten Volksraad zullen vóór het aanvaarden hunner betrekking den eed afleggen in handen van den Voorzitter, volgens art. 5, wet no. 4, 1890, in tegenwoordigheid van de raadsleden, die op den dag der zitting present zijn, in overeenstemming met art. 24 van dit Reglement van orde.

Wat geschiedt als er geen 12 leden tegenwoordig zijn.

51. Wanneer er op den bepaalden tijd bij den aanvang der, of gedurende de zitting, eenige leden mochten ontbreken om het vereischte getal van twaalf leden uit te maken, zullen de Voorzitter en andere leden de macht hebben, zoovele andere oud-Volksraadsleden van den Eersten Volksraad of andere aanwezige daartoe geschikte en bekwame personen in verband met artikels 36 en 43 der Grondwet te benoemen, aan te stellen en te doeninzweren, om als Raadsleden in hunne zittingen mede werkzaam te zijn, tot tijd en wijle het aantal staande leden tot 12 is aangegroeid.

Commissies tot afhalen v. d. Staatspresident en van een leeraar.

52. Na de eedsaflegging der nieuwe leden benoemt de Voorzitter twee commissies, nl. eene van 3 leden, om ZHED. den Staatspresident ter vergadering binnen

te leiden, en eene andere van 2 leden om den leeraar af te halen, die verzocht zal worden om de vergadering met gebed te openen.

53. Zoodra ZHEd. de Staatspresident ter vergadering is binnengeleid, wordt door een der leeraren van de thans bestaande drie Hollandsche kerken, nl. de Nederduitsch Hervormde of Gereformeerde, of de Gereformeerde, of de Nederduitsch Hervormde Kerk, die daartoe vooraf door den Voorzitter schriftelijk is uitgenoodigd, een gebed gedaan. Wat het te houden gebed bij de sluiting der vergadering betreft, zal dezelfde regel gevolgd worden.

De zitting wordt geopend en gesloten met gebed.

54. Ingeval er geen leeraar van een der bovengenoemde kerken aanwezig is, wordt een gebed gedaan door den Voorzitter of een door hem daartoe aangewezen lid of door eenig ander persoon door hem daartoe uitgenoodigd.

Wie het gebed doet als geen leeraar tegenwoordig is.

55. Na het gebed houdt ZHEd. de Staatspresident zijne aanspraak of doet dezelve voorlezen.

Aanspraak v. Staatspresident.

56. De Volksraad zal de aanspraak, bij het vorig artikel bedoeld, staande aanhooren. Hetzelfde geldt ook voor den Uitvoerenden Raad bij het aanhooren van het antwoord van den Voorzitter, namens den Raad daarop. Dezelfde gedragslijn zal ook gevolgd worden bij de sluiting van den Raad.

Aanspraken zullen staande aangehoord worden.

57. *a.* Na het houden der aanspraak, welke vooraf gedrukt en na het uitspreken terstond aan de leden rondgedeeld wordt, beantwoordt de Voorzitter deze kort en schriftelijk. De Raad zal daarop eene commissie kiezen van drie leden, belast met buiten den tijd der vergaderingen, de rekeningen van het afgelopen jaar en de begroting van het loopende jaar te onderzoeken, welke commissie, wanneer de rekeningen en de begroting aan de orde gesteld zijn, dienaangaande haar rapport uitbrengt.

Voorzitter beantwoordt aanspraak.

Begrotings-Commissie.

b. Vervolgens zal de Raad eene commissie van drie leden kiezen om de memories te rangschikken naar het onderwerp waarover ze handelen, en om rapporten en aanbevelingen daaromtrent uit te brengen en de aandacht er toe te trekken van den Raad, telkens wanneer de onderwerpen, waarover de memories handelen, in behandeling komen van den Raad, zullende de commissie de memories, die door den Tweeden Volksraad moeten behandeld worden, naar den Tweeden Volksraad verwijzen. In gevallen van twijfel zal de commissie de decisie omtrent de verwijzing aan den Eersten Volksraad overlaten.

Memorie-Commissie

c. Daarna zal benoemd worden de Pensioenfondscommissie, bestaande uit drie leden, in termen van art. 6 van wet no. 15, 1887.

Pensioenfonds-Commissie.

58. Vervolgens worden de werkzaamheden voort-

gezet in de orde, waarin zij volgens het in artikel 21 vermelde ordeboek voorkomen:

Hoe aanzoek gedaan zal worden om van de orde af te wijken.

a. Wanneer eenig lid wenscht dat de Raad van de orde zal afwijken, zal hij dadelijk na de goedkeuring der notulen van den vorigen dag, daarvan schriftelijk kennis geven, ter informatie van den Raad, meldende dat hij op zekeren tijd, doch niet binnen de 48 uren, eene motie wenscht te maken om eenige zaak, hetzij tot het vragen van inlichtingen of het overleggen van documenten door de Regeering, aan de orde te brengen; zoodanige motie moet gesecondeerd zijn.

Wanneer motie vervalt.

b. Op dien, door het lid voor te stellen dag, zal hij zijn motie aan den Raad voorbrengen, bij niet voldoening waarvan zijn motie vervalt.

Stemming over het in behandeling nemen der motie.

c. Het al dan niet aannemen der motie zal daarop onder discussie en in stemming worden gebracht; elk lid heeft het recht, bij deze gelegenheid slechts eenmaal 't woord te voeren.

Deze discussie wordt niet genotuleerd.

De bepaling van artikei 45*b*, omtrent de discussie over voorstellen of amendementen, zijn ook hier van toepassing.

Voorzitter bepaalt dag v. behandeling.

d. Nadat de motie is aangenomen, bepaalt de Voorzitter den dag, waarop de motie zal worden behandeld, de inlichtingen gegeven of de stukken zullen worden ingediend.

Overneming eener motie.

e. Bij afwezigheid van het lid kan een ander lid de motie overnemen.

Aanvraag voor documenten.

f. De Secretaris van den Raad zal schriftelijk kennis geven aan den Staatssecretaris van de inlichtingen of documenten, die vereischt worden.

Motie tot wijziging van wetten wordt vóór behandeling aan Reg. gezonden.

g. Wanneer eenig lid in den loop der zitting eene motie indient, ten doel hebbende de verandering, wijziging, het afschaffen of tijdelijk buiten werking stellen van eenige wet of wetsartikel, zal, nadat de motie is aangenomen en voordat er verder op wordt gehandeld, deze worden in handen gesteld van de Regeering, ten einde daarop gedurende de zitting ten spoedigste te doen rapporteeren, en indien daarna de Raad van oordeel is, dat er geene genoegzame en grondige redenen aanwezig zijn, om zoodanige verandering, wijziging, het afschaffen of tijdelijk buiten werking stellen van eenige wet of wetsartikel, gedurende dezelfde zitting te behandelen, zal aan de Regeering opgedragen worden, die in de volgende zitting weder aan de orde te brengen, en den inhoud daarvan, zoo noodig, drie maanden

van te voren in de *Staatscourant* te doen publiceren.

- h. De Secretaris is verplicht van tijd tot tijd een uittreksel te maken uit het ordeboek, aangevende de volgorde der werkzaamheden met een korten inhoud daarvan. Van dit uittreksel moet aan elk lid van den Raad een gedrukt exemplaar worden voorgelegd.

Secretaris geeft uittreksel uit ordeboek aan leden.

59. a. Indien gedurende de zitting verschillende werkzaamheden aan Volkscommissies worden opgedragen, zullen zij uit hun midden eenen Voorzitter kiezen en aan elke zoodanige commissie zal een Secretaris worden toegevoegd, die door zoodanige commissie zal worden gekozen.

Spec. Commissies uit den Volksraad.

b. Commissie-rapporten van Volksraads-commissies zullen in de volgorde waarin zij zijn ingediend, behandeld worden, nadat het onderwerp aan de orde zijnde, afgehandeld is, tenzij de Raad oordeele om de behandeling uit te stellen. Aan de Secretarissen der Volksraads-commissies zal voor hunne werkzaamheden respectievelijk worden toegekend eene som van vijf shillings sterling per uur, en aan ieder lid der commissie voor de uren, die zij buiten den tijd der Volksraadsvergaderingen werkzaam zijn, een bedrag van zes shillings sterling per uur.

Hoe hare rapporten worden behandeld.

60. Wanneer het wenschelijk is van de orde af te wijken, heeft de Raad de macht daartoe te besluiten.

Raad kan besluiten van orde aftewijken.

61. Wanneer bij de sluiting van eene zitting eenige werkzaamheden onafgedaan zijn gebleven, worden die in de volgende zitting het eerst aan de orde gesteld, met uitzondering van die werkzaamheden, welke zijn opgedragen aan de commissies bedoeld bij art. 59 van het Reglement van Orde, welke tijdens de zitting, waarin de commissie werd aangesteld, moeten behandeld worden, tenzij de Raad anders besluit.

Onafgedane zaken komen de volgende zitting 't eerst aan de orde.

Afdeeling II. Van wetsontwerpen.

62. Geen wetsontwerp wordt door den Raad in overweging genomen, tenzij hetzelfde minstens 3 maanden vóór den aanvang der zitting in de *Staatscourant* is openbaar gemaakt, onderteekend door hem, door wien het wordt voorgesteld, overeenkomstig art. 13 en 87 der Grondwet.

Geen wetsontwerp wordt behandeld dan na 3 maanden gepubliceerd te zijn geweest.

63. De Raad heeft de macht om bij een besluit, waarbij de redenen grondig zijn opgegeven, te bepalen, dat een wetsontwerp in overweging zal worden genomen, al is hetzelfde niet drie maanden te voren, of zelfs in het geheel niet, vooraf bekend gemaakt, in verband met art. 12 der Grondwet.

Raad kan het tegen-deel besluiten.

Wetsvoorstellen moeten minstens 24 uur vóór behandeling worden voorgelegd.

64. *a.* Alle voorstellen van wetten, reglementen of instructies, of alle andere stukken, waaromtrent het mogelijk is dat de behandeling er van door den Raad noodig is, zullen vooraf warden afgedrukt, en zal een exemplaar van zoodanige documenten één dag vóór de behandeling van het onderwerp voor ieder Raadslid worden ter tafel gelegd.

Wat onder behandeling verstaan wordt.

b. Onder de uitdrukking «behandeling» door den Raad zal worden verstaan het feit, dat de Raad de zaak zelve in quaestie in eigen boezem in haar geheel ingaat om over de algemeene strekking er van te beraadslagen, maar niet het feit, dat de Raad over een onderwerp in discussie treedt, om hetzelfde, hetzij naar eene commissie, hetzij naar den Uitvoerenden Raad of de Regeering te verwijzen.

Ter tafel brengen v. wetsontwerpen door Staatspresident en leden.

65. Geen wetsontwerp of eenig ander document wordt zonder voorafgaand verlof van den Raad ter tafel gebracht, uitgezonderd die door ZHEd. den Staatspresident of ZHEd's vertegenwoordiger aangeboden worden; van iedere motie om verlof, om een wetsontwerp in den Raad te brengen, zal eerst de algemeene strekking worden medegedeeld; wanneer de Raad na beraadslaging daarover, besluit zoodanig verlof te verleen, zal het lid zoodanig wetsontwerp onmiddellijk bij den Secretaris van den Raad indienen, die het dadelijk zal stellen in handen van de Regeering, om daarmede te handelen zooals vermeld in art. 58, letter *g.*

Eerste lezing v. het ontwerp.

66. Wanneer de behandeling van eenig wetsontwerp aan de orde is, zal dit allereerst in zijn geheel worden voorgelezen, en indien met betrekking tot zoodanig wetsontwerp, eenige memories in den Raad aanwezig zijn, zullen die eerst worden voorgelezen, en indien daarna geene moties daarmede in verband aan de orde zijn gesteld, zal vervolgens over de algemeene strekking beraadslaagd en gestemd worden; wanneer die wordt afgekeurd, wordt het ontwerp beschouwd als te zijn vervallen.

Tweede lezing. Behandeling der deelen.

67. Wanneer de algemeene strekking is goedgekeurd, worden achtereenvolgens de verschillende deelen van het ontwerp één voor één in overweging genomen en over elk derzelve, na de sluiting der beraadslaging er over, afzonderlijk gestemd.

Voorzitter bepaalt dag voor 3de lezing.

68. *a.* Nadat de stemming over de afzonderlijke deelen van het wetsontwerp is afgelopen, zal het in zijn geheel weder worden voorgelezen en zal dan de dag door den Voorzitter bepaald worden, waarop het gewijzigde of niet gewijzigde wetsontwerp in zijn geheel zal worden behandeld.

b. Tusschen de laatstgenoemde voorlezing en de daarop volgende behandeling van het wetsontwerp in zijn geheel, zullen minstens 24 uren moeten voorbijgaan tenzij dezelve geen uitstel kan lijden. Bij die behandeling zal alleen geoordeeld worden over het al of niet aannemen van de wet en geene amendementen zullen toegelaten worden dan alleen die, welke den vorm betreffen.

Tusschen 2de en 3de lezing moeten minstens 24 uur verlopen.

Geen amendementen.

c. Indien de Raad besluit eenig wetsontwerp aan te nemen, zal bepaald worden, wanneer de wet in werking zal treden.

Inwerkingtreding eener wet.

d. Indien de Raad besluit, dat een wet dadelijk in werking zal treden, zal daarvan onmiddellijk aan de Regeering worden kennis gegeven, met opdracht om de wet dadelijk zonder verzuim in de *Staatscourant* te doen publiceeren, ten einde daaraan uitvoering te geven.

Dito.

e. Op concept-wetten ter vervanging, tot wijziging, tot aanvulling of tot verduidelijking van wetten, zullen de bepalingen vervat in alineas *a* en *b* van dit artikel niet van toepassing zijn en zal evenmin over de algemeene strekking beraadslaagd en gestemd worden.

Wanneer de bepalingen van alineas *a* en *b* van dit artikel niet van toepassing zijn.

69. Alle Wetten en Volksraadsbesluiten, die gedurende eene zitting van den Raad werden gepasseerd, moeten ten spoedigste en uiterlijk binnen twee maanden na afloop van iedere zitting, in volgorde, in eene buitengewone uitgave van de *Staatscourant* worden gepubliceerd en zal dadelijk bij de uitgifte van zoodanig nummer van de *Staatscourant* een exemplaar aan ieder lid van den Eersten en Tweeden Volksraad worden toegezonden.

Publicatie van aangenomen wetten.

Afdeeling III.—Van memories.

70. De Eerste Volksraad neemt geene memories in behandeling, tenzij dezelve door een lid of door den Staatssecretaris of Volksraadssecretaris worden ingediend.

Indiening van memories.

71. Ieder lid is verplicht aan den Raad de memories in te dienen, die hem daartoe worden ter hand gesteld.

Verplichting der leden daaromtrent.

72. Ieder lid is verplicht zich zooveel mogelijk met den inhoud en de strekking der hem ter hand gestelde memories bekend te maken, ten einde dezelve, wanneer vereischt, te kunnen toelichten.

Dito.

73. *a.* Alle memories, aan den Volksraad ingezonden, zullen zonden verzuim aan den Secretaris van den Raad worden overhandigd, die deze volgens den tijd der ontvangst, in het ordeboek inschrijft, en geene memorie, later dan 24 uur na de formeele openink der zitting ontvangen, zal worden in behandeling genomen; ook alle memories ingezonden na genoemd tijdstip en binnen

Plichten van secretaris.

3 maanden na afloop van elke gewone zitting, zullen worden beschouwd als te laat ontvangen.

Geen memorie mag meer dan één onderwerp bevatten.

b. Geene memorie zal meer dan één onderwerp bevatten, en iedere memorie zal zoo duidelijk mogelijk geschreven of gedrukt zijn, terwijl in elke memorie duidelijk moet zijn vermeld van waar ze afkomstig is, en moet ook elke memorie den datum en de naamtekeningen der memorialisten bevatten.

Verplichting van memorialisten.

c. Memorialisten mogen niet door anderen hunne naamtekeningen doen plaatsens, indien zij zelve in staat zijn te schrijven.

Memoriesnietrollen Datum en plaats van afzending.

d. Memories mogen niet uit rollen bestaan.

e. Mocht aan eene memorie de datum of plaats van afzending ontbreken, dan zal dezelve zoo mogelijk door het lid of een der leden van het betrokken district verbeterd worden.

Wat geschiedt met memories niet aan deze voorwaarden voldoende.

f. Is dit niet mogelijk, dan zullen alle zulke memories, alsook die welke te laat ontvangen zijn of overigens niet aan de gestelde eischen voldoen, niet in behandeling genomen, doch aan de leden van de betrokken districten ter hand gesteld worden voor hunne informatie bij de behandeling in den Raad van het betrokken onderwerp, als anderszins.

Dito.

g. Aan de afzenders van elke aldus aan een lid afgegeven memorie, zal daarvan worden kennis gegeven door den Secretaris van den Raad.

Een te laat ontvangen memorie kan nog behandeld worden.

h. In buitengewone gevallen zal de Raad de macht hebben om bij een besluit, waarbij de redenen grondig zij opgegeven, te bepalen, dat een te laat ingezonden, doch overigens aan de vereischten voldoende memorie, zal aangenomen en in overweging genomen worden.

HOOFDSTUK VIII.

VAN ZIJN HOOGHEDELE DEN STAATSPRESIDENT.

Staatspresident kan vergaderingen bijwonen.

74. ZHED. de Staatspresident woont de vergadering bij, wannoer hij zulks goedvindt.

Staatspresident en leden v. Uitv. Raad kunnen aan beraadslagingen deelnemen.

75. ZHED. de Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad hebben het recht aan de beraadslagingen deel te nemen, zooals bij art. 21 van wet no. 4, 1890, op Twee Volksraden, bepaald; terwijl op verzoek van ZHED. den Staatspresident, ook de hoofden van departementen, waartoe het onderwerp in discussie behoort, door den Raad kunnen uitgenoodigd worden tot het geven van inlichtingen.

Inlichtingen door hoofden van departementen.

Plaatsvervanger van Staatspresident.

76. Wanneer ZHED. de Staatspresident de vergadering niet bijwoont, heeft hij het recht den Staatssecretaris of een der leden van den Uitvoerenden Raad,

als den vertegenwoordiger van het uitvoerend gezag, in zijne plaats, ter vergadering te doen verschijnen.

77. Wanneer ZHEd. de Staatspresident niet in de vergadering tegenwoordig is, en de Raad hem wenscht te hooren, doet dezelve hem daartoe schriftelijk uitnoodigen.

Schriftelijke uitnoodiging aan Staatspresident om tegenwoordig te zijn.

78. Wanneer de Raad zulks noodig acht, verzoekt hij ZHEd. den Staatspresident, bij besluit, de vergadering te verlaten of daaruit afwezig te blijven, in welk geval, indien de Raad zulks verlangt, ook de Staatssecretaris of eenig lid van den Uitvoerenden Raad daarin niet mag verschijnen.

Staatspresident en leden v. Uitv. Raad kunnen verzocht worden vergadering te verlaten.

79. De plaats van ZHEd. den Staatspresident is ter rechterzijde van den Voorzitter.

Plaats van Staatspresident.

HOOFDSTUK IX.

VAN DE TOEHOORDERS.

80. De vergaderingen hebben plaats in het openbaar, uitgezonderd wanneer de Raad besluit eene vergadering met gesloten deuren te houden, in welk geval de toehoorders niet toegelaten worden, of verplicht zijn zich onmiddellijk te verwijderen, in verband met art. 54 der Grondwet.

Zittingen zijn openbaar.

Uitzondering.

81. De toehoorders mogen zich niet onder de leden van den Raad vermengen, noch eenige ander dan de daartoe voor hen bestemde plaatsen innemen.

Plaats der toehoorders.

82. De toehoorders zijn verplicht de meest mogelijke stilte in acht te nemen, bij verzuim waarvan de Voorzitter gehouden is hen tot de orde te roepen of te doen verwijderen.

Stilte door hen te bewaren.

83. Geen ambtenaar, die daartoe niet volgens eenig wetsartikel gerechtigd is, wordt toegelaten in de voor den Raad bestemde afdeling der Raadszaal, tenzij, indien daartoe gelegenheid is, de Voorzitter hem daartoe eene bepaalde plaats binnen die afdeling vergunt, in welk geval het echter zoodanig ambtenaar verboden is in eenig gesprek met eenig lid te treden, bij overtreding waarvan de Voorzitter verplicht is hem onmiddellijk de afdeling te doen verlaten; de Voorzitter zal echter het recht hebben om een ieder toe te laten onder boven- genoemde bepalingen.

Plaats der ambtenaren.

84. De Voorzitter heeft het recht aan den berichtgever van eenig dagblad, enz., tot bijwoning der vergaderingen, eene plaats aan te wijzen op de galerijen daarvoor bestemd.

Plaats voor berichtgevers v. dagbladen.

HOOFDSTUK X.

RAADSLEDEN ZULLEN BIJEENKOMSTEN HOUDEN.

Leden moeten vóór de zitting bijeenkomsten houden met het publiek.

85. Ieder Raadslid is verplicht om zoo spoedig mogelijk, na ontvangen kennisgeving, dat de gewone jaarlijksche zitting van den Eersten Volksraad is opgeroepen, vóór de zitting van den Eersten Volksraad, bijeenkomsten te houden in zijn district, ten einde het gevoelen, de wenschen en de belangen van het publiek te hooren.

Dito na de zitting.

86. Ieder Raadslid is verplicht om zoo spoedig mogelijk na alloop van iedere Volksraadszitting en na publicatie der gepasseerde wetten en raadsbesluiten, bijeenkomsten te houden in zijn district, ten einde verslag te doen van zijne verrichtingen, en het publiek in te lichten omtrent de zaken, die in de laatste zitting zijn behandeld geworden.

Veldcornet verleent assistentie.

87. Ieder veldcornet is verplicht om de Raadsleden van zijn district in het houden hunner bijeenkomsten en het oproepen daarvan alle hulp en assistentie te verleenen en in persoon tegenwoordig te zijn.

HOOFDSTUK XI.

SLOTBEPALINGEN.

Herroepings-clausule.

88. Van het oogenblik der inwerkingtreding van dit reglement is het vroeger bestaande Reglement van Orde van den Eersten Volksraad afgeschaft.

Afdrukken van reglement.

89. Dit reglement wordt gedrukt en aan ieder lid van den Raad wordt daarvan een afdruk uitgereikt.

Inwerkingtreding.

90. Dit reglement zal in werking treden dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

F. G. H. WOLMARANS,
Voorzitter.

W. J. FOCKENS,
Secretaris van den Eersten Volksraad.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN 1896.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 8 MEI 1896.

Art. 64. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 30 September 1895, inhoudende Uitv. Raadsbesluit, art. 681, thans aan de orde; School voor telegrafisten.

Besluit: zich met het eerste gedeelte van gezegd besluit niet te vereenigen, wat betreft het opleiden van jonge burgers in Gouvernementskantoren;

Doch besluit verder: het laatste gedeelte van genoemd besluit goed te keuren, wat betreft het oprichten van eene school voor opleiding van telegrafisten.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

r. 9449/95.

BB. 1761/95.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 30 September 1895.

Hoog Ed.Achth. Heer Voorzitter
van den Ed.Achth. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoog Ed.Achth. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed.Achth. Eersten Volksraad, heb ik de eer hier te laten volgen, kopie Uitvoerende Raadsbesluit, art. 681, dd. 30 September 1895:

De Uitvoerende Raad, overwegende de wensche-lijkheid om zonen van burgers des lands gelegenheid te geven zich te bekwamen voor het bekleeden van Gouvernementsbetrekkingen:

Besluit den Ed.Achth. Eersten Volksraad voor te stellen een door genoemd lichaam te bepalen som op de Begrooting uit te trekken, om jonge burgers, geboren in dezen Staat in de gelegenheid te stellen, zich voor den Gouvernementsdienst te bekwamen, doch zonder salaris, doch indien en voor zoover noodig, tegen eene vergoeding, ter bestrijding van de noodzakelijke uitgaven voor onderhoud werkzaam te wezen als volontair, aan de verschillende departementen van den Gouvernementsdienst, om wanneer zij daartoe bekwaam zijn, in aanmerking te kunnen komen voor het bekleeden van eene Gouvernementsbetrekking.

“En verder om een school op te richten, waarop twintig jonge burgers kunnen worden opgeleid tot telegrafist, een en ander geregeld te worden door de Regeering met advies en consent van den Uitvoerenden Raad.”

Ik heb de eer te zijn, enz.,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Wet no. 14, 1886,
uitlevering van misdadigers van de Kaapkolonie, verlengd voor één jaar.

Art. 70.¹⁾ ZEdGestr. de Staatsprocureur thans tegenwoordig zijnde, kwam opnieuw aan de orde Regeeringsmissive BB. 806/96 (EVR. 99/96), opgenomen onder art. 65 der notulen van hedenmorgen.

De discussie werd gesloten en de Raad vereenigde zich bij acclamatie met het voorstel vervat in de Regeeringsmissive thans aan de orde.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

BB. 803/96.

R. 4982/84.
Gouvernementskantoor,
Pretoria, 5 Mei 1896.

Hoog Ed.Achth. Heer Voorzitter
van den Ed.Achth. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoog Ed.Achth. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed.Achth. Eersten Volksraad, heb ik de eer hier te laten volgen kopie Uitvoerend Raadsbesluit, art. 336, dd. 29 April 1896.

“Aan de orde Minute R. 4982/84 (R.A. 627/95), omtrent het nemen van verdere maatregelen naar aanleiding van vroegere coorespondentie re het in werking treden van eene wet en van een tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie. De Uitvoerende Raad, gelet hebbende op het besluit van den Ed.Achth. Eersten Volksraad, art. 22, dd. 7 Mei 1895, overwegende dat door verschillende omstandigheden nog geen tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie is tot stand gekomen;

“Besluit: den Ed.Achth. Eersten Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen de werking van Wet No. 14, 1886 (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers van de kolonie de Kaap de Goede Hoop) te verlengen voor een tijdperk niet te bovengaande een jaar van af 9 Mei, het tijdstip dat de werking van genoemde Wet No. 14, 18.6, zou ophouden, wanneer het te sluiten uitleveringstractaat met de Kaapkolonie nog niet van kracht is geworden.”

Ik heb, enz.,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

¹⁾ Zie proclamatie, dd. 29 Mei 1896, opgenomen in dit Wetboek.

Art. 66. Aan de orde kwam thans art. 11 van de Aanspraak van ZHEd. den Staatspresident van 1895.

Auguste Kellner als Consul der Z. A. R. in Italië benoemd.

De benoeming van ZEd. Gestr. Auguste Kellner als Consul voor de Z. A. Republiek in het Koninkrijk Italië, zetelplaats Napels, werd zonder discussie bij acclamatie goedgekeurd.

Art. 69. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 1 Mei 1896, thans aan de orde, inhoudende correspondentie over het verzenden van de Volksraadsnotulen aan burgers;

Recht van de burgers op Volksraadsnotulen.

lettende op Art. 111, dd. 16 Mei 1895;

Besluit: tot verduidelijking van gezegd artikel 111 te bepalen, dat elke burger die de Volksraadsnotulen wenscht te hebben, gerechtigd is, zijn naam en adres op te zenden aan den Directeur der Staatsdrukkerij, die de notulen per post aan het gegeven adres zal zenden en draagt de HEd. Regeering op de verschillende Veldcornetten met het besluit in kennis te stellen ter bekendmaking aan de burgers.

FERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 11 MEI 1896.

Art. 105. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 1 dezer, in zake het toekennen van stemrecht aan kinderen wier vaders gesneuveld zijn, kan zich niet vereenigen om de gevraagde machtiging te verleenen, doch besluit de Regeering te berichten dat de Raad van de HEd. Regeering een volledig voorstel verwacht, bevattende de namen der vaders die gesneuveld zijn, met de namen hunner kinderen voor wie stemrecht gevraagd wordt.

Stemrecht aan kinderen v. gesneuvelde burgers.

FERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 15 MEI 1896.

Art. 160. De Eerste Volksraad, lettende op de Regeeringsmissive, dd. 1 Mei 11., inhoudende een vraag van ZEd. den Supt. van Naturellen, over art. 3 van Wet no. 24, 1895;

Een gekleurde zendeling valt onder termen wet 24, 1895.

Besluit: te antwoorden een gekleurde zendeling ook valt onder de termen en bepalingen van Wet no. 24, 1895.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 2 JUNI 1896.

Wijziging van wet
no. 2, 1883.

Art. 446. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. heden, vermeldende het besluit van den HoogEd. Volksraad van den Oranje-Vrijstaat, zooals genomen onder art. 4 van 11 Januari 1896, thans onder behandeling, neemt met genoeg kennis van gemeld besluit. De Raad besluit verder ten aanzien van het voorstel der HoogEd. Regeering het volgende toe te voegen aan art. 2 van Wet No. 2—1883:

« De Staatspresident zal verplicht zijn een Commando op te roepen en aan den Oranje-Vrijstaat ter hulpe te zenden in het geval omschreven in art. 2 van het Politiek verbond tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en den Oranje-Vrijstaat, dd. 9 Maart 1889 » en aan art. 3 toe te voegen het volgende: « of tot ondersteuning van den Oranje-Vrijstaat. »

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 16 JUNI 1896.

Geen gevangenen
meer verhuurd.

Art. 598. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op het thans besproken verslag van den Inspecteur van Gevangnissen;

Besluit: Dit verslag voor kennisgeving aan te nemen en de HEd. Regeering op te dragen er voor te zorgen er geene gevangenen meer verhuurd werden;

Titel van Hoofd van
Gevangeniswezen.—
Contrôle en beheer
over alle gevangenis-
nissen.

De Raad besluit verder dat de Inspecteur van Gevangnissen als Hoofd van het Gevangeniswezen, hetwelk voortaan zijn titel zal zijn, de controle en beheer over alle gevangnissen en politiebureaux in de Zuid-Afrikaansche Republiek zal hebben.

Eindelijk spreekt de Raad als zijne opinie uit dat de verdere voorstellen in het Verslag vervat thuis behooren bij de HEd. Regeering.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 18 JUNI 1896.

Aanwijzing van de
bakens en opmeting
van de burgerrecht-
erven kosteloos door
den Staat.

Art. 615. De Eerste Volksraad, lettende op de aangenomen motie Meijer-de Jager, thans onder behandeling;

Besluit: de voortellen daarin gedaan goed te keuren, en draagt de HEd. Regeering op om de bakens der Burgerrecht-erven kosteloos te laten aanwijzen, indien

mogelijk, door den Landmeter die de erven opgemeten heeft, en indien de betrokken Landmeter niet te vinden is, dan door eenen anderen Landmeter, op kosten van den Staat.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 27 EN 29 JUNI 1896.

Art. 732, 733, 735, 736, 739 en 741.

REGULATIES

VOOR DE BENOEMING VAN AMBTENAREN IN DIENST VAN HET GOVERNEMENT DER ZUID-AFRIKAANSCH REPU-BLIEK, ZOOALS VASTGESTELD DOOR DEN EERSTEN VOLKSRAAD, BIJ ARTT. 732, 733, 735, 736, 739 EN 741, DD. 27 EN 29 JUNI 1896.

1. Allen die applicatie wenschen te maken voor Gouvernementsbetrekkingen, moeten dezelve richten aan de HEd. Regeering. Regulaties voor de benoeming v. ambtenaren.

2. Bij inzending van applicaties moet door belanghebbende worden bijgevoegd:

- a. Certificaat van burgerschap van den Veldcornet der Wijk, duidelijk vermeldende of applicant is vol stemgerechtigd burger, of genaturaliseerd burger, en
- b. Applicanten moeten hunne applicaties in eigen handschrift schrijven.

3. De ingekomen applicaties zullen in een speciaal daarvoor bestemd register naar volgorde, worden ingeboekt.

4. Wanneer er eene vacature in den dienst is ontstaan, zal de HEd. Regeering eene maand lang applicaties, in art. 1 bedoeld, oproepen, en alsdan gedurende dien tijd, indien noodig, tijdelijk iemand aanstellen onder zulk tijdelijk salaris als zij wenschelijk zal achten.

5. Bij de benoeming en aanstelling van Gouvernements-ambtenaren, zullen volle stemgerechtigde burgers, zooveel mogelijk eerst in aanmerking komen en de voorkeur genieten en daarna genaturaliseerde burgers.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 30 JUNI 1896.

Art. 775. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 26 Mei ll., met het daarbij overgelegde Uitvoerend Raadsbesluit, art. 277, dd. 10 April 1896;

Besluit: gezegd Uitvoerend Raadsbesluit goed te keuren; en

Sub - overeenkomst tusschen Regs.-Commissaris H. Scholtz, Pretoria Pietersburg spoortl. bekrachtigd.

Besluit verder: der HEd. Regeering op te dragen bij het benoemen van directeuren, voorkomende onder letter *d*, geene bestierders van maatschappijen of agent-schappen of personen daarin betrokken, te benoemen.

Bedoeld Uitv. Raadsbesluit luidt:

Uitvoerend Raadsbesluit, art. 277, dd. 10 April 1896.

Aan de orde Minute R. 292/96 inhoudende verdere correspondentie van den Regeerings-Commissaris voor Spoorwegen *re* wijziging der voorwaarden van inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van de Maatschappij voor den bouw der Pretoria—Pietersburglijn, wat aangaat de bepaling *re* benoeming van Directeuren van de zijde der Regeering naar verhouding harer aandeelen, zooals voorkomende in het laatste gedeelte van Uitvoerende Raadsbesluit art. 138, dd. 18 Februari 1896.

De Uitvoerende Raad de correspondentie nagegaan hebbende en vooral daarvan de minute van den Regeerings-Commissaris, dd. 26 Maart 1896, en daarbij aangehaalde correspondentie, inhoudende sub-overeenkomst tusschen hem en den heer H. Scholtz qq. den contractant.

Besluit: het daarin tusschen hem en den Regeerings-Commissaris overeengekomene te bekrachtigen en besluit verder het bovenstaande een deel te doen uitmaken van het contract gesloten tusschen de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en den heer H. J. Schoeman, in zake den aanleg en exploitatie van den spoorweg bovenbedoeld.

De sub-overeenkomst hierboven bedoeld, luidt als volgt:

- a. Dat de Regeering voor eene somma van £300,000 inschrijft in het maatschappelijk kapitaal van de Pretoria-Pietersburg Spoorweg-Maatschappij.
- b. Dat het bedrag van £300,000 op naam der Directie in de Nationale Bank alhier gestort zal worden, zoodra de Regeerings-Commissaris bericht ontvangt dat de Maatschappij geregistreerd is en de balans van het kapitaal, (£200,000) is inbetaald geworden en dat dan tegen het gedeponeerde bedrag getrokken kan worden naarmate zulks voor de doeleinden der Maatschappij in deze Republiek noodig is.
- c. Dat de Directie in Londen zal worden gevormd overeenkomstig de goedgekeurde Statuten, en dezelve zal zoo zijn, dat de Regeerings-Commissaris het recht zal hebben, om aldaar een Directeur naar zijne keuze te benoemen.

- d. Zoodra de Maatschappij te Londen zal geregistreerd zijn, zal een plaatselijk bestuur te Pretoria worden gevormd, bestaande uit drie Directeuren waarvan twee door de Regeering zullen worden gekozen en een door de Maatschappij en zoodanig plaatselijk bestuur zal de speciale bevoegdheid hebben om te beslissen over alle zaken die zich strekken over de constructie van de lijn. En de beslissing van de meerderheid van de Locale Directie alhier zal finaal zijn in zooverre er verschil bestaat tusschen het bestuur alhier en de Directie in Londen.
- e. Dat de eerste schuldbrieven niet zullen worden uitgereikt voordat de Regeerings-Commissaris van Spoorwegen zich zal overtuigd hebben, dat minstens een bedrag van £400,000 van het opbetaalde kapitaal is uitbetaald geworden of verplichtingen voor dat bedrag ten behoeve van de Maatschappij zijn aangegaan.
- f. Dat de Spoorweg-Commissaris maandelijks door middel van het plaatselijk bestuur staten van uitgaven te Londen gedaan zal ontvangen.
- g. Dat het uitdrukkelijk zal worden verstaan dat niets hierin vervat op eenige wijze zal inbreuk maken op, of kunnen verkorten de rechten, bevoegdheden of privileges die door de concessie aan den Spoorweg-Commissaris is gegeven.

EERSTE VOLKSRAADSBSLUIT, 8 JULI 1896.

Art. 859. Aan de orde kwam thans eene memorie van W. Hoskens, B. Petersen en Co., en 75 anderen, dd. Johannesburg, April 1896, verzoekende vermindering van Gouvernements-transportkosten van 4 pct. tot 2 pct. (EVR. 686/96).

Vermindering van Gouvts. - transportkosten geweigerd.

Het rapport der Memorie-commissie luidde als volgt:

«De Commissie kan zich niet met het verzoek van memorialisten vereenigen, en beveelt daarom uwe vergadering aan, afwijzend op dit verzoek te beschikken en memorialisten dienovereenkomstig te antwoorden.»

Op voorstel Tosen—J. P. Meijer vereenigde de Raad zich om het Commissie-rapport onveranderd goed te keuren.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 22 JULI 1896.

"Roode Kruis."

Art. 981. Op voorstel A. Wolmarans—J. Meijer werd bij acclamatie besloten om het Uitvoerend Raadsbesluit goed te keuren en der HoogEd. Regeering de daarin gevraagde machtiging te verleen.

Het Uitvoerend Raadsbesluit luidt:

R. 7352/96.

BB. 1536/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 25 Juni 1896.

Hoog Ed.Achth. Heer Voorzitter
van den Ed.Achth. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoog Ed.Achth. heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed.Achth. Eersten Volksraad, heb ik de eer u ingesloten te doen toekomen Minute R. 7352/96, in zake het toetreden tot de Conventie van Genève waarop het volgend Uity. Raadsbesluit onder artikel 512, dd. 22 Juni 1896, genomen werd:

"Aan de orde Minute R. 7352/96, inhoudende een schrijven van den Gezant en Gevolmachtigden minister der Zuid-Afrikaansche Republiek te 's Gravenhage, insluitende de Conventie van Genève van 1864 tot verbetering van het lot der gewonde krijgslieden (het Roode Kruis).

"De Uity. Raad deze Conventie gelezen hebbende, overwegende dat het voor dezen Staat ook wensche-lijk zoude zijn tot bovengenoemde Conventie toe te treden.

"Besluit den Ed.Achth. Eersten Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen, de Zwitsersche Regeering kennis te geven van toetreding van de Zuid-Afrikaansche Republiek tot bovengenoemde Conventie."

Beleefd verzoek ik u minute na afhandeling te retourneeren.

Ik heb de eer, enz.,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

De daarbij overgelegde kopie Conventie luidde als volgt:—

OVEREENKOMST

VOOR DE VERBETERING VAN HET LOT DER GEWONDE
KRIJGSLIEDEN IN DE LEGERS TE VELDE.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, Zijne Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertog van Baden, Zijne Majesteit de Koning der Belgen, Zijne Majesteit de Koning van Denemarken, Hare Majesteit de Koningin

van Spanje, Zijne Majesteit de Keizer der Franschen, Zijne Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertog van Hessen, Zijne Majesteit de Koning van Italie, Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven, Zijne Majesteit de Koning van Pruisen, het Zwitsersche Bondgenootschap, Zijne Majesteit de Koning van Wurtemberg, gelijkelijk bezield met den wensch om, zooveel van hen afhangt, de onafscheidelijk aan den oorlog verbonden rampen te verzachten, wat onnoodig gestreng is weg te nemen en het lot der op het slagveld gewonde krijgslieden te verbeteren, hebben besloten te dien einde eene overeenkomst te sluiten, en hebben tot hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

welke, na uitwisseling hunner wederzijdsche volmachten, die in goede en behoorlijke orde zijn bevonden, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

ART. 1. De ambulances en militaire hospitalen zullen als onzijdig erkend worden, en als zoodanig door de oorlogvoerenden worden beschermd en geëerbiedigd, zoolang zich daarin zieken of gewonden bevinden.

De onzijdigheid zou ophouden, indien die ambulances of hospitalen door eene krijgsmacht wierden bewaakt.

2. Het personeel der hospitalen en ambulances, waaronder begrepen zijn de intendance, de geneeskundige dienst, de administratie en de dienst voor het vervoer der gewonden, alsmede de almoezeniers, zal in het genot der onzijdigheid deelen, wanneer het in de uitoefening zijner bediening is en zoolang er gewonden weg te dragen of te helpen zullen zijn.

3. De personen, bedoeld bij het vorig artikel, zullen zelfs na de bezetting door den vijand kunnen voortgaan hunne dienst te doen in het hospitaal of ambulance waarbij zij aangesteld zijn, of zich kunnen verwijderen, om zich bij het corps te voegen waartoe zij behooren.

In die omstandigheden, wanneer die personen hunne dienstverrichtingen zullen staken, zullen zij aan de vijandelijke voorposten overgegeven worden door de zorgen van het bezittingsleger.

4. Het materieel der militaire hospitalen aan de wetten van den oorlog onderworpen blijvende, zoo zullen de personen aan die hospitalen verbonden, wanneer zij zich verwijderen, slechts die voorwerpen mogen medenemen, die hun bijzonder eigendom zijn.

Daarentegen zal de ambulance, in dezelfde omstandigheden verkeerende, haar materieel behouden.

5. De inwoners van het land, die hulp aan gewonden zullen verstrekken, zullen worden geëerbiedigd en vrij blijven.

De generaals der oorlogvoerende mogendheden zullen in last hebben de inwoners te verwittigen van het beroep, 't welk op hunne menschlievendheid

wordt gedaan, en van de onzijdigheid, die er het gevolg van zal zijn.

Ieder gewonde, in eene woning opgenomen en verpleegd, zal dan deze tot vrijwaring strekken. De bewoner, die gewonden bij zich zal hebben opgenomen, zal worden vrijgesteld van de huisvesting van troepen, alsmede van een deel der oorlogslasten, die mochten worden opgelegd.

6. De gewonde of zieke militairen zullen worden opgenomen en verpleegd, zonder onderscheid van nationaliteit. De opperbevelhebbers zullen de bevoegdheid hebben om de krijgslieden, die gedurende den strijd gewond zijn, terstond aan de vijandelijke voorposten over te geven, wanneer de omstandigheden dit toelaten, en behoudens de toestemming der beide partijen.

Zij, die na hunne genezing ongeschikt voor den dienst zullen bevonden worden, zullen naar hun land worden teruggezonden.

De anderen zullen eveneens kunnen teruggezonden worden, op voorwaarde van de wapens gedurende den oorlog niet weder op te vatten.

De ontruimingen en het personeel, daarmede belast, zullen door eene volstreckte onzijdigheid worden gedekt.

7. Een gelijkvormige vlag zal ter onderscheiding worden aangenomen voor de hospitalen, ambulances en omruimigen.

Deze zal in elk geval van de nationale vlag moeten vergezeld zijn.

Eveneens zal eene armplaat voor het onzijdig verklaarde personeel worden aangenomen, waarvan evenwel de uitreiking aan de militaire overheid zal worden overgelaten.

De vlag en de armplaat zullen een rood kruis vertoonen op een' witten grond.

8. De bijzonderheden van uitvoering dezer overeenkomst zullen door de opperbevelhebbers der oorlogvoerende legers worden geregeld naar de voorschriften hunner respectieve Regeeringen, overeenkomstig de algemeene beginselen in deze overeenkomst uitgedrukt.

9. De Hooge contracteerende Partijen zijn overeengekomen deze overeenkomst ter kennis te brengen van de Regeeringen, die geene gevolmachtigden hebben kunnen zenden naar de internationale conferentie te Genève, met verzoek om daaraan toe te treden; te dien einde is het protocol opengelaten.

10. De tegenwoordige overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden uitgewisseld te Bern, binnen vier maanden of zoo mogelijk vroeger.

Ter oorkonde waarvan de respectieve gevolmachtigden deze onderteekend en met hun zegel voorzien hebben.

Gedaan te Genève, den 22sten Augustus van het jaar duizend acht honderd vier en zestig.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 23 JULI 1896.

Art. 998. De Eerste Volksraad, lettende op de verschillende memories geteekend door 1721 burgers, die verklaren dat zij er op tegen zijn dat ZHEd. de Staatspresident op eene uitnoodiging van een Engelsch Minister van Buitenlandsche Zaken naar Europa zal gaan, en op het Commissierapport thans onder behandeling.

Staatspresident niet naar Engeland.

Overwegende het feit dat de Volksraad uit al deze memories moet opmaken dat het publiek zich daartegen verklaart, en een zoodanig verzoek ook nog niet door ZHEd. gedaan is.

Besluit: genoemd rapport goed te keuren en memorialisten tevens te melden, dat de Raad met hunne wenschen rekening zal houden, indien zoodanig verzoek voor den Raad gelegd zal worden.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 6 AUGUSTUS 1896.

Art. 1133. De Eerste Volksraad gelet hebbende op Regeeringsmissive BB 1909/96, met daarin vervat Uitvoerende Raadsbesluit, art. 552, dd. 6 Juli 1896, thans aan de orde;

Re ruiling van erven ten gevolge van districts-verandering.

Besluit: dat Uitvoerend Raadsbesluit goed te keuren en den HED. Uitvoerenden Raad de daarin gevraagde machtiging te verleen.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

BB. 1909/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 8 Juli 1896.

HoogEd. Achtb. Heer

Voorzitter van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter Uwer informatie en ter behandeling van den E. A. Eersten Volksraad, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen minute R 4429/96, inhoudende voorstel om aan die personen, wier plaatsen door districts-verandering gevallen zijn in een nieuw district, het recht te geven om te ruilen voor erven in dorpen in dat nieuwe district gelegen, waarop het volgende Uitvoerende Raadsbesluit onder art. 552, dd. 6 Juli 1896 genomen werd:

“Aan de orde minute R 4429/96, waarin door Landmeter-Generaal en Registrateur van Acten wordt voorgesteld machtiging te verzoeken van den E. A.

Eersten Volksraad, om aan die personen wier plaatsen door districtsverandering gevallen zijn in een nieuw district het recht te geven, waartoe zij in andere dorpen gerechtigd zijn, desverkiezende om te ruilen voor erven in dorpen in dit nieuwe district gelegen. De Uitvoerende Raad, na de zaak behoorlijk overwogen te hebben, en ziende dat Eerste Volksraadsbesluit, art. 52, dd. 7 Mei 1896, geene machtiging daartoe geeft, besluit aan den E. A. Eersten Volksraad machtiging te vragen om aan de personen, wier plaatsen door lijnsverandering of anderszins in een der nieuwe districten gevallen zijn, indien zij zulks verkiezen, erven in ruiling toe te staan in dorpen in het nieuwe district gelegen, in plaats van de erven waartoe zij in andere dorpen gerechtigd mochten zijn”.

Beleefd verzoek ik U minute na afhandeling te willen retourneren.

Ik heb, enz.

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 12 AUGUSTUS 1896.

Goederen voor eigen gebruik niet vrij van invoerbelasting.

Art. 1195. Aan de orde eene memorie van S. D. J. van der Merwe, S. P. Kriel, en 8 anderen, dd. distr. Lichtenburg, 20 Maart 1896, verzoekende dat goederen, bestemd voor eigen gebruik, vrij van invoerbelasting zullen zijn. (EVR. 780/96).

Het rapport der Memorie-Commissie luidde als volgt:

«De Commissie kan zich niet met deze memorie vereenigen, en beveelt uwe Vergadering aan geen gevolg te geven aan het verzoek van memorialisten.»

De Raad vereenigde zich, zonder hoofdelijke stemming, met het Commissierapport, met tegenstem der heeren Labuschagne, Birkenstock, de la Reij en du Pl. de Beer.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 13 AUGUSTUS 1896.

Verhooging invoerrecht op tabak.

Art. 1200. De Eerste Volksraad lettende op de memorie uit het district Potchefstroom in zake de invoerrechten op tabak en in verband daarmee op het Commissierapport thans onder behandeling;

Besluit: zich te vereenigen met het verzoek in de memorie vervat en besluit het cijfer 6d. achter tabak, ruwe staat, in bladeren en rollen enz. enz., voorkomende in art. 3 van wet no. 4 van 1894 te stellen op 2s. en memorialisten hiervan bericht te doen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 17 AUGUSTUS 1896.

Art. 1205. «De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive thans aan de orde, op de memorie en het rapport der Commissie daarop, besluit zich te vereenigen met het voorstel gedaan door de HEd. Regeering en aan haar de gevraagde machtiging te verleenen, met macht tevens aan de Regeering, om gemelde personen als volle stemgerechtigde burgers toe te laten, zoodra voldaan is aan de voorwaarden van Eerste Volksraadsbesluit, art. 725, dd. 25 Juli 1895.»

Vol stemrecht aan hen die opgetrokken zijn tegen Jameson.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 23 Juli 1896.

HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den Ed.Achtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed.Achtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer u ingesloten te doen toekomen Minute R. 2818/96, re het geven van vol stemrecht aan alle personen die bij den inval van Dr. Jameson bij en naast het Gouvernement gestaan hebben ter verdediging van de onafhankelijkheid van dezen Staat, waarop het volgende Uitvoerende Raadsbesluit onder art. 528 van 23 Juni 1896 genomen werd.

“Aan de orde Minute R. 2818/96, en naar aanleiding daarvan bespreking van de wenschelijkheid om het volle stemrecht toe te kennen aan alle personen, die alhoewel geen of nog geen vol stemrecht bezittende, bij gelegenheid van de inval van Dr. Jameson en diens troepen metterdaad getoond hebben, voor dat de overgave van Dr. Jameson en diens troepen plaats had, bij en naast het Gouvernement te staan ter verdediging van de onafhankelijkheid van dezen Staat.

“De Uitvoerende Raad overwegende dat zoodanige personen de bewijzen hebben gegeven dat zij bereid zijn om met onze busgers de belangen en de onafhankelijkheid van de Zuid-Afrikaansche Republiek

te verdedigen en te handhaven, en dat de Staat op hen kan rekenen in de ure des gevaars of wanneer onze ons zoo dierbare onafhankelijkheid bedreigd wordt.

“Besluit den Ed.Achth. Eersten Volksraad aan te bevelen om den Uitvoerenden Raad te machtigen en op te dragen lijsten op te maken van zoodanige personen, om daarna aan den Ed.Achth. Eersten Volksraad voor te stellen deze personen het volle stemrecht toe te kennen in termen van Eerste Volksraadsbesluit art. 725, dd. 25 Juli 1895.”

Beleefd verzoek ik u minute na afhandeling te willen retourneeren.

Ik heb, enz.,

UEd.'s dw. dienaar,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 19 AUGUSTUS 1896.

Census te houden
voor 1901.

Art. 1235. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, thans onder behandeling;

Besluit: de gevraagde machtiging in genoemde missive toe te staan.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt aldus:

R. 5473/96.

BB. 1125/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 2 Juni 1896:

Hoog-Ed. Achth. heer Voorzitter
van den Ed. Achth. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoog-Ed. Achth. heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed. Achth. Eersten Volksraad, heb ik de eer u ingesloten te doen toekomen minute R. 5473/96, re de immigratie van havelooze personen, waarop het volgende Uitvoerende Raadsbesluit, onder art. 449, dd. 1 Juni genomen werd:

“Aan de orde minute R. 5473/96, inhoudende antwoorden op circulaires (CB. 2/96) aan Landdrosten en Myncommissarissen uitgevaardigd naar aanleiding van Eerste Volksraadsbesluit, art. 827, dd. 5 Augustus 1895, met betrekking tot zekere memories, verzoevende de immigratie van havelooze personen in dezen Staat tegen te gaan. De Uitvoerende Raad, ziende

dat de vragen in die circulaire gesteld meestal op zeer onvoldoende wijze zijn beantwoord; erkennende dat het voor de Landdrosten en Mijncommissarissen bijna onmogelijk is juiste opgaven, als door het Gouvernement verlangd, te verstrekken; ziende dat deze opgaven alleen kunnen worden verkregen door het opnemen van een census; lettende op Eerste Volksraadsbesluit, art. 78, dd. 20 Mei 1891, waarbij is bepaald, dat de eerstvolgende census in 1901 zal worden gehouden; besluit: den Ed. Achtb. Eersten Volksraad machtiging te vragen om, onder de omstandigheden, van zijn aangehaald besluit, art. 78, dd. 20 Mei 1891, te mogen afwijken, en vroeger dan daarbij bepaald een census te mogen houden, om in staat te worden gesteld, gevolg te geven aan de opdracht van den E. A. Eersten Volksraad, vervat in zijn besluit, art. 827, dd. 5 Augustus 1895."

Beleefd verzoek ik u minute, na afhandeling, te willen retourneeren.

Ik heb, enz.,

(w. g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 24 AUGUSTUS 1896.

Art. 1255. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive dd. 12 Juli 1895, met het daarbij overgelegde Tweede Volksraadsbesluit in zake tollens, art. 711 van 1895, lettende op de memories, bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 471 van 5 Juni van dit jaar, aan dezen Raad voorgelegd;

Afschaffing der tollens.

verder lettende op het feit dat herhaalde malen het publiek gevraagd heeft, om de tollens af te schaffen, zooals blijkt uit de notulen van 1893, onder art. 403, dat 1497 burgers gevraagd hebben, om de tollens af te schaffen, en slechts 346 zich voor tollens verklaard hebben, en in 1894 onder art. 997 weder 1250 burgers gememorialiseerd hebben voor de afschaffing van tollens en slechts 588 zich voor tollens verklaard hebben, en in 1895 onder art. 706 weder 982 burgers gevraagd hebben om afschaffing der tollens en slechts 111 er voor waren;

verder lettende op de wet, gepasseerd op het heffen van eene licentie, op buitenlandsche transportrijders; besluit: alle tollens af te schaffen, en draagt alzoo der HEd. Regeering op, om alle tollens op te heffen op den 31sten December 1896;

en eindelijk besluit de Raad, de voortteekenaren van de memories, van dit jaar, hiervan bericht te doen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 26 AUGUSTUS 1896.

Kleurl.-zendelingen niet bij blanken als dienstboden werkzaam op de goudvelden, zullen plaatjes en één-jarige passen tegen betaling van 5 shilling ontvangen.

Art. 1265. De Eerste Volksraad, lettende op Uitvoerende Raadsbesluit, art. 482 dd. 10 Juni 11., met de daarbij overgelegde Conceptwet thans onder behandeling;

Besluit: zich met dat voorstel niet te vereenigen, doch besluit te bepalen dat alle kleurling-zendelingen etc., op de geproclameerde goudvelden, waar Wet no. 23 van 1895 van kracht is, die niet als dienstboden bij blanken arbeiden, een bandje met plaatje zullen verkrijgen, als bedoeld bij art. 5b van wet no. 23 1895, bij den Superintendent van Naturellen voor één jaar geldig, met een jaarlijkschen pas door den Superintendent van Naturellen uitgereikt tegen betaling van 5s.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 27 AUGUSTUS 1896.

Standerton met water voorzien.

Art. 1275. De Eerste Volksraad lettende op Regeeringsmissive BB. 1576/96, dd. 29 Juni 1896, re watervoorziening voor Standerton;

Besluit: den HEd. Uitvoerenden Raad te machtigen een contract aan te gaan om op de meest voordeelige wijze Standerton met water te voorzien, te geschieden door het aanvragen van tenders.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 31 AUGUSTUS 1896.

Watervoorziening van Johannesburg van uit Wonderfontein.

Art. 1286. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive BB. 2119/96 met Uitvoerend Raadsbesluit re het Wonderfontein waterschema, thans aan de orde, verder lettende op de wenschelijkheid om Johannesburg van zuiver water te voorzien;

Besluit: dat Uitvoerend Raadsbesluit goed te keuren en draagt alzoo de HEd. Regeering op, een contract met de betrokken personen aan te gaan, met het doel om Johannesburg van voldoende en van zoo goedkoop mogelijk zuiver water te voorzien.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

R. 4095/96.

BB. 2119/96.

Gouvernementskantoor,

Pretoria, 25 Augustus 1896.

Hoog-Ed. Achtb. heer Voorzitter
van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoog-Ed. Achtb. heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer u in-

gesloten te doen toekomen minute r. 4095/96, inhoudende zeker voorstel van de heeren Rooth en Wessels, q.q. G. Goch, re wijziging van de Wonderfontein Waterconcessie, waarop het volgende Uitvoerende Raadsbesluit, onder art. 749, dd. 24 Augustus 1896, genomen werd :

“ Aan de orde minute r. 4095,96, inhoudende zeker voorstel vervat in een brief, dd. 17 April 1896, van de heeren Rooth en Wessels, q.q. G. Goch, om verandering en wijziging te brengen in de Wonderfontein Waterconcessie, indien de Regeering bereid is aan de op te richten maatschappij, ter uitvoering van bovengenoemde concessie, een zekeren waarborg te verlenen, alsook een verder schrijven, dd. 28 Juli 1896, inhoudende een verder voorstel om gemelde maatschappij, als waarborg toe te kennen, een derde gedeelte van de Stadsinkomsten van Johannesburg, die volgens de Wet op Stadsraden aan den Stadsraad toekomen, alsook daarbij ingesloten memories, allen dringend vragende om water.

“ De Uitvoerende Raad, lettende op Eerste Volksraadsbesluit, art. 1820, dd. 22 September 1894, waarbij o.a. werd bepaald, dat de Regeering gemachtigd werd om uit het bedrag van de Stadsinkomsten van Johannesburg, die volgens de Wet op Stadsraden aan een Stadsraad toekomen, niet te bovengaande een derde beschikbaar te stellen als waarborg, waaruit een eventueel tekort komen en rente kan gedekt worden ;

“ lettende op de Wet op een Stadsraad voor Johannesburg, door den Edel Achtb. Tweeden Volksraad bekrachtigd ;

“ lettende op de ingezonden memories en op de schaarste van water te Johannesburg, ziende dat het eene levenskwestie is om behoorlijke watervoorziening aldaar te verkrijgen ;

“ besluit: den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor te stellen een zeker bedrag, zeg tot £20,000 disponibel te stellen, uit de opbrengst der standlicenties, toebehoorende aan den Staat, tot dekking van een eventueel tekort komende rente der maatschappij, en daaromtrent eene overeenkomst aan te gaan.”

Beleefd verzoek ik u minute, na afhandeling, te willen retourneren.

Ik heb de eer te zijn,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 4 SEPTEMBER 1896.

De posten van Supt. van Naturellen en Commdt. - Generaal gescheiden.

Art. 1358. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op afd. 7 van de Begrooting en punt 11, letter *b*, van het Commissierapport, thans onder behandeling en in verband met de memories vragende om de twee posten, namelijk Superintendent van Naturellen en Commandant-Generaal van elkander te scheiden.

Besluit: zich te vereenigen met de Begrootings-Commissie, in punt 11 letter *b*, van haar rapport, en met memorialisten.

En besluit verder: den post Commandant-Generaal te stellen op £2500 en op de Begrooting te plaatsen een post groot £1000 voor Superintendent van Naturellen.

En besluit verder memorialisten van dit besluit een afschrift te doen toekomen als antwoord op hun verzoek.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 24 SEPTEMBER 1896.

Ontwerp van wet tot uitzetting van vreemdelingen onmiddellijk in behandeling genomen. Afwijking van art. 12 der Grondwet.

Art. 1783. De Eerste Volksraad, lettende op het Hoofd en de Inleiding van het ontwerp van wet thans aan de orde, lettende op de overwegingen aan het hoofd van dit concept geplaatst en zich daarmede vereenigende, overwegende dat de groote noodzakelijkheid van eene dergelijke wet gebleken is door de betreurenswaardige gebeurtenissen van Januari laatstleden, en dat het daarna geen tijd meer was om een concept te publiceeren drie maanden voor de opening der zitting, overwegende dat de omstandigheden des lands van dien aard zijn dat geen jaar gewacht kan worden alvorens eene dergelijke wet in werking te stellen, overwegende de vele memories waarin men aandringt op de dadelijke inwerkingstelling van zulk eene wet;

Besluit: het ontwerp van wet regelende het recht tot uitzetting van vreemdelingen in overweging te nemen en te behandelen, hoewel niet 3 maanden vooraf gopubliceerd overeenkomstig art. 63 van het Reglement van Orde in verband met art. 12 der Grondwet.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 29 SEPTEMBER 1896.

Uitvoering art. 17 der Drankwet opgeschort.

Art. 1834. De Eerste Volksraad, lettende op Uitv. Raadsbesluit, art. 808, dd. 22 dezer, thans onder behandeling;

verder lettende op de gegeven inlichtingen van de

zijde der HEd. Regeering, omtrent hare bedoeling met het woord « opschorten ».

Besluit: gemeld Uitvoerend Raadsbesluit onveranderd goed te keuren en de Regeering de daarin gevraagde machtiging te verleen.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

R. 12376,96.

BB. 2350,96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 23 Sept. 1896.

Hoog-Ed. Achtb. heer Voorzitter
van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoog-Ed. Achtb. heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer u ingesloten te doen toekomen minute R. 12376,96, alsook kopie Uitvoerend Raadsbesluit. art. 808, dd. 22 September 1896, inhoudende zekere voorstellen met betrekking tot Wet No. 17, 1896 re Drankwet.

Beleefd verzoek ik u minute na afhandeling te willen retourneren.

Ik heb, enz.,

(w.g.) Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Het daarin bedoelde kopie Uitvoerend Raadsbesluit luidde als volgt:

R. 12376,96.

Aan de orde Minute R 12376/96, inhoudende een brief van den Voorzitter der Drankcommissie te Johannesburg en eene petitie van handelaren in sterke dranken bij de groote maat aldaar, beide betrekking hebbende op art. 17 der Drankwet; verder drie memories van burgers uit de districten Pretoria en Zoutpansberg, met betrekking tot de inwerkingstelling der drankwet;

de Uitvoerend Raad, *lettende* op de petitie van verschillende firma's te Johannesburg, welke sedert jaren aldaar handelen in sterke dranken bij de groote maat, in zake toepassing van Wet No. 17 van 1896 (de drankwet) en voornamelijk van art. 17 dier wet;

overwegende dat volgens de ingezonden petitie eene strenge toepassing van art. 17 van genoemde wet reeds op 1 Januari 1897, als wanneer die wet in werking moet treden, groote verliezen zal teweeg brengen aan verschillende bona fide handelaars, hunne ondergeschikten en andere personen, die met hen in betrekking staan;

overwegende dat het den begeerte van den Uitvoerenden Raad is om aan de in de petitie geal-

legeerde feiten zooveel mogelijk zijne aandacht te wijden en indien mogelijk tegemoet te komen;

overwegende dat het raadzaam en wenschelijk zal wezen overgangsbepalingen te maken, alvorens de strenge letter der wet worde toegepast;

overwegende den inhoud der boven aangehaalde memorïes met betrekking tot de inwerkingstelling der drankwet;

overwegende dat art. 17 der genoemde wet, zooals nu gewijzigd, niet op de gewone wijze ter approbatie van het volk is voorgelegd geworden;

overwegende ten slotte dat blijkens desbetreffend besluit, art. 876, dd. 22 Juli 1896, de E. A. Tweede Volksraad, met betrekking tot het verleenen van licentiën voor hotels-langs-den-weg, de desbetreffende wetsbepaling in de gewijzigde wet heeft opgeschort, ten einde ter approbatie voor het volk te worden gelegd, terwijl tegelijkertijd uitdrukkelijk besloten werd dat het verbod op den verkoop van drank aan kleurlingen in alle gevallen zal worden toegepast, doch omtrent art. 17 der drankwet niets dienaangaande speciaal werd beslist;

besluit: den Ed. Achtb. Eersten Volksraad te verzoeken,

- 1°. den Uitvoerenden Raad machtiging te verleenen de uitvoering van art. 17 der drankwet (wet no. 17 van 1896) op te schorten;
- 2°. den Uitvoerenden Raad opdracht te geven om zoo spoedig mogelijk naar gelang van omstandigheden, overgangsbepalingen te maken ten opzichte der te verleenen licenties en alle zaken daarmee in verband staande, met de macht om deze overgangsbepalingen dadelijk in werking te doen treden voor zoover noodig nog gedurende den loop van dit jaar;
- 3°. den Uitvoerenden Raad opdracht te geven een definitieve concept-regeling ten aanzien van het uitreiken van licenties voor te leggen in de eerstvolgende zitting van den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad, na behoorlijke publicatie in de *Staatscourant* volgens wet.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 30 SEPTEMBER 1896.

Bonus van £4000 aan bevriendekaffers die met het Zoutpansbergsche commando zijn uitgetrokken.

Art. 1857. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, inhondende Uitvoerende Raadsbesluit, art. 836, dd. heden, thans aan de orde;

Besluit: gemeld Uitvoerende Raadsbesluit goed te keuren.

houdende correspondentie met ZHEd. den Staatspresident van den Oranje-Vrijstaat, over vrijstelling van oorlogsbelasting door de tot krijgsveld dienstplichtige burgers van den Oranje-Vrijstaat, alsook kopie Uitvoerende Raadsbesluit, art. 829, dd. 25 September 1896.

Ik heb, enz.,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Het kopie Uitv. Raadsbesluit was van den volgenden inhoud :

Aan de orde: Minute R. A. 3661/96, inhoudende correspondentie met ZHEd. den Staatspresident van den Oranje-Vrijstaat, over vrijstelling van de betaling van oorlogsbelasting, door de tot krijgsveld dienstplichtige burgers van den Oranje-Vrijstaat, die eigenaren zijn van plaatsen in deze Republiek gelegen, en die onderworpen zijn aan commandodienst ten dienste van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

De Uitvoerende Raad, overwegende dat wet no. 2, 1883, voor den krijgsveld dienstplicht, blijkbaar in beginsel, in de eerste plaats persoonlijke commandodienst eischt en aan hen die, om de een of andere reden verhinderd zijn zulks te doen, de verplichting oplegt in sommige gevallen om goederen te geven, of in geval zij buitenslands wonende grondeigenaren zijn, om oorlogsbelasting te betalen, zoodat zij die persoonlijk commandodienst verrichten, niet ook tegelijkertijd tot betaling van oorlogslasten behooren te worden gecommandeerd.

Overwegende, dat tijdens de onlusten in het begin dezes jaars, tengevolge van den inval van Dr. Jameson en de troepen van de Gecharterde Compagnie, door de Regeering van den Oranje Vrijstaat in die Republiek eene oproeping tot persoonlijke commandodienst in de Z. A. Republiek plaats had, volgens het politiek verbond tusschen de Z. A. Republiek en den Oorlogsvrijstaat, dd. 9 Maart 1889.

In aanmerking nemende, dat de tot krijgsveld dienstplichtige burgers van den Oranje Vrijstaat (en dus ook de eigenaren onder hen, van plaatsen in de Z. A. Republiek) aan die roepstem voldoende bereid waren tot het verrichten van persoonlijke commandodienst en persoonlijk tot het commando zijn opgekomen ten dienste van de Z. A. Republiek.

Overwegende, dat alzoo door de bovenbedoelde burgers van den Oranje Vrijstaat, daar woonachtig en die eigenaren van plaatsen zijn in de Z. A. Republiek gelegen, persoonlijke krijgsveld dienstplicht ten behoeve der Republiek is verricht, weshalve zij van de betaling van oorlogsbelasting behooren bevrijd te zijn.

Is van oordeel dat de bepalingen van art. 14 van Wet No. 2, 1883, gewijzigd bij V. R. B. van 4 Au-

gustus 1886, art. 1304, niet van toepassing zijn op de bovenbedoelde burgers van den Oranje Vrijstaat, als hebbende deze genoegzaam voldaan aan persoonlijken commandodienst gedurende den inval van Dr. Jameson en de troepen der Gecharterde Compagnie, in het begin dezes jaars.

En besluit: onder bekrachtiging van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, den Landdrosten te doen gelasten in dit geval, van de tot persoonlijken krijgsveld dienstplichtige burgers van, en wonende in den Oranje Vrijstaat, die eigenaren van plaatsen in deze Republiek zijn, geene oorlogsbelasting als voornoemd, in te vorderen, of zoo die reeds mocht zijn ingevorderd en betaald, die te restitueeren.

Na eene enkele opmerking en nadat ZHed. de Staatspresident had uitgelegd dat het verbond tusschen den Oranje Vrijstaat en deze Republiek nog voor den Raad zou worden gelegd en hier slechts deze eene speciale zaak werd bedoeld, werd de discussie gesloten en op voorstel A. Wolmarans-du Toit, het Uitv. Raadsbesluit bij acclamatie goedgekeurd.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 2 NOV. 1896.

Art. 1864. ZEdGestr. de Staatssecretaris verzocht den Raad, namens de HEd. Regeering, van de orde te willen wijken, om eerst de volgende spoedeisende Regeeringsmissive in behandeling te nemen. Uitleg van artt. 77 en 81, Wet 21, 1896.

Niemand der leden objecteerende, kwam aan de orde Regeeringsmissive (EVR. 1713/96).

R. 15059/96.

BB. 2709/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 2 November 1896.

HoogEd. Achtb. Heer, Voorzitter
van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter uwer informatie, en ter behandeling van den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer te laten volgen copie Uitvoerende Raadsbesluit art. 917, dd. 31 October 1896:

Aan de orde minute R. 15059/99 (EVR. 1302/96, inhoudende correspondentie met betrekking tot de toepassing van art. 77 van Wet No. 21—1896 (de Nieuwe Goudwet). De Uitvoerende Raad, na ernstige overweging dezer zaak, besluit den Edel Achtb. Eersten

Volksraad voor te stellen om het navolgende, als Eerste Volksraadsbesluit te willen passeeren:

Aangezien er twijfel moge bestaan omtrent de juiste meening van art. 77, van Wet No. 21—1896, en aangezien de licenties altijd betaald zijn geworden volgens grootte gerekend naar de oppervlakte, en aangezien in art. 77 van Wet 21/96, de woorden “meer grond” voorkomen, zoo wordt her hierbij besloten dat het de bedoeling van den Edel Achtb. Eersten Volksraad altijd was en nu nog is, dat de woorden “meer grond” bedoelen en hebben bedoeld, meer grond in oppervlakte, en dat die woorden nooit sloegen of bedoeld waren te slaan op de richting van het rif. Met betrekking tot art. 81, Wet 21/96, waar gesproken wordt van “de richting van het rif”, wordt het hierbij besloten dat de bedoeling altijd was en nu nog is dat door richting bedoeld is, de generale richting van het rif, van punt tot punt zooals door de Regeering goedgekeurd.

Ik heb, enz.,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

ZEdGestr. de Staatssecretaris het Uity. Raadsbesluit uitleggende, zeide het gemakkelijkst is om geld te maken door iets van een ander af te nemen, en er zijn in dit land helaas vele personen die daarvan hun werk maken en er op uit zijn om ergens een gat te vinden, ten einde een ander iets af te nemen, en dan is het mooiste ervan, zij de schuld op de Regeering gooien en dat wordt nu ook weer gedaan. Men beproeft de zekerheid en den eigendomstitel op de delverijen in 't algemeen een zekeren slag toe te brengen en te verzwakken en men zoekt zich te verdedigen door te zeggen het de schuld is van de wet, doch het is niets dan kwaadwilligheid, maar om te toonen het niet de wensch van de Regeering en Wetgever is om te tornen aan de eigendomstitels, aan de zekerheid van het eigendomsrecht, is het wenschelijk het voorgestelde besluit genomen worde.

Nadat door den Landmeter-Generaal en enkele leden en later ook door ZHEd. den Staatspresident, was uitgelegd het steeds de bedoeling was geweest en nog is, dat bij afpenning van claims de 150 voet lengte in de richting van het rif en 400 voet breedte der claims alleen op de oppervlakte ziet en het rif wel in bochten kan loopen en dus misschien wel 175 voet of nog langer kan zijn, want dat men bij het afpennen der claims nog geen volkomen zekerheid kan hebben van de richting van het rif, werd op voorstel de la Rey—J. Meijer het Uitvoerende Raadsbesluit, thans aan de orde, bij acclamatie goedgekeurd.

Art. 1868. De Eerste Volksraad, lettende op het Commissie-rapport, thans onder behandeling, re het toekennen van bonussen aan fabrieken; Toekenning van bonussen aan fabrieken.

Besluit: het Commissie-rapport goed te keuren.

Bedoeld Commissie-rapport luidt:

Pretoria, 31 Juli 1896.

Den HoogEdelAchtbaren Heer Voorzitter
en EdelAchtbare Heeren Leden van den
EdelAchtbaren Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEdAchtb. Heer en EdAchtb. Heeren,

Uwe Commissie, gekozen zooals bedoeld bij Eerste Volksraadsbesluit, Art. 628 dato 18 Juli 1895, met opdracht om met de HEd. Regeering te zamen eene regeling op te trekken in verband met gemeld Commissie-rapport re het toekennen van bonussen aan zekere fabrieken, heeft de eer te rapporteeren als volgt:

1. Aan uwe Commissie zijn ter hand gesteld 41 memories met 1788 handteekeningen, zich verklarende voor het toekennen van bonussen en tegen het toestaan van concessiën en uitsluitend recht, ter aanmoediging van het oprichten van fabrieken, 1 memorie met 1 handteekening vragende om een rabat toe te staan van door hem ingevoerde artikelen en 13 memories met 834 handteekeningen zich verklarende tegen het toestaan van bonussen doch wel voor bescherming.

2. Uwe Commistie heeft in ernstige overweging genomen wat het beste middel zou zijn om in het algemeen de oprichting van fabrieken in onze Republiek te bevorderen.

3. Alhoewel uwe Commissie opdracht had om een schema op te trekken voor het toekennen van bonussen vindt uwe Commissie na rijpe bespreking met de Regeering geene vrijmoedigheid dit systeem aan te bevelen of een daartoe strekkend schema voor te leggen in verband met de belangrijkheid der zaak doch overtuigd zijnde dat het wenschelijk is om de oprichting van fabrieken te bevorderen ook met het oog op de onafhankelijkheid van onze Republiek meent zij het volgende scheme ter uwer behandeling te moeten voorleggen, waarbij om aan het verlangen van alle memorialisten te gemoet te komen in beginsel wordt aangenomen het verleenen van beschermrechten.

Meenende hiermede aan hare opdracht voldaan te hebben, heeft uwe Commissie de eer te zij'n,

UEdAchtb. dw. dienaren,

W. H. VAN NIEKERK, Voorzitter.
J. H. DE LA REY, } Leden.
W. J. STEIJN, }

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 3 NOVEMBER 1896.

Toekenning van
bonussen aan fa-
brieken.

Art. 1871. De Eerste Volksraad, lettende op het schema van de Commissie, benoemd bij E.V.R. art. 628, dd. 18 Juli, re bepalingen van beschermrecht aan fabrikanten thans aan de orde;

Verder lettende op de noodzakelijkheid, dat het oprichten van fabrieken geen uitstel kan lijden, wegens de dringende omstandigheden, waarin de Z. A. Republiek ten opzichte der runderpest als anderszins zich thans bevindt;

Besluit: genoemd schema zooals door de Commissie voorgesteld, onveranderd goed te keuren en draagt de HEd. Regeering op dienovereenkomstig te handelen.

Bedoeld schema luidt:

S C H E M A.

1. Ter bevordering van binnenlandsche industrie zal elk persoon of personen gerechtigd zijn om eene of meer fabrieken op te richten met uitzondering van die industriën waarvoor reeds concessiën of uitsluitende rechten verleend zijn en die nog kracht van bestaan hebben.

2. Elkeen, die eene of meer fabrieken in de Z. A. Republiek wensch op te richten zal van zijn voornemen kennis moeten geven aan den Uitvoerenden Raad, die na zich overtuigd te hebben, dat de oprichting in 's lands belang is hare toestemming kan geven op nader overeen te komen voorwaarden.

3. De Uitvoerende Raad zal alsdan onder nadere goedkeuring van den E. A. Eersten Volksraad, bescherming kunnen toekennen in den vorm van het heffen van speciale beschermende invoerrechten voor een nader door haar te bepalen termijn, op het te fabricceeren fabrikaat, zoodra ten haren genoegte gebleken is dat quantiteit en qualiteit voldoende zijn.

4. De Uitvoerende Raad behoudt zich het recht voor, om indien gewenscht, personen aan te stellen om de noodige controle uit te oefenen en de boeken der fabrikanten te inspecteeren en na te gaan of de fabrikant aan alle voorwaarden, hem opgelegd, voldoet omtrent hoeveelheid en waarde der gefabriceerde goederen.

5. Indien blijkt dat de fabrikant in gebreke blijft de voldoende quantiteit en qualiteit, bepaald bij het verleenen van beschermrecht, te fabricceeren, dan zal de Uitvoerende Raad onder nadere goedkeuring van den E. A. Eersten Volksraad het recht hebben de beschermende rechten op te heffen.

6. De fabrikant zal van het te verleenen beschermrecht geen misbruik mogen maken door zijn fabrikaat voor hooger prijs te verkoopen dan het algemeen geleverd kan worden zonder beschermrecht.

EERSTE VOLKSRAADSBSLUITEN, 3 EN 4 NOV. 1896.

Artt. 1884 tot en met 1897, aannemende het rapport der Commissie in zake de zoogenaamde koeliekwestie.

Aanname v. rapport van de commissie in zake zoogenaamde koeliekwestie.

Het rapport luidt als volgt:

Den HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter en
EdAchtb. Leden van den EdAchtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer en Heeren,

Uwe Commissie handelende volgens opdracht Uwer EdAchtb. Vergadering, vervat in art. 1064, dd. 30 Augustus 1895, heeft de haar opgedragen zaken in overleg met de HoogEd. Regeering en ZEdGestr. den Staatsprocureur nauwkeurig nagegaan en heeft de eer het navolgende aan Uwe EdAchtb. Vergadering te rapporteeren:

1. Tengevolge van de uitspraak van den arbiter den HEd. Achtb. Heer Melius de Villiers, Hoofdrechter van den Oranje Vrijstaat in zake de kwestie in verband met wet no. 3, 1885, tusschen deze Republiek en de Britsche Regeering, werd door Uwe Commissie in de zitting van 1895 een voorloopig rapport ingediend, tengevolge waarvan onder art. 1551, dd. 8 October 1895 van Uwer Vergadering besluiten, Eerste Volksraadsbesluit art. 1353, dd. 8 September 1893, buiten werking werd gesteld.

2. Na dit besluit en na de reeds aangehaalde uitspraak van den arbiter, die door de beide Regeeringen werd erkend stond niets meer in den weg aan de stipte uitvoering van wet no. 3, 1885.

3. De HEd. Regeering had echter bezwaar om de voorzieningen der gezegde wet ten uitvoer te brengen totdat de locaties, waarheen de Koelies en andere Aziaten zouden worden verwezen, op alle dorpen behoorlijk waren opgemeten en afgebakend en daar het uitzoeken van geschikte plaatsen en ook de opmeting en afbakening er van een tijdroovend werk was, vond de Regeering zich genoodzaakt de werking der wet intusschen op te schorten.

4. Uwe Commissie vereenigt zich met de zienswijze der Regeering aangaande de wenschelijkheid om de gezegde wet op alle dorpen of in allen gevallen op de hoofdcentra gelijktijdig toe te passen.

5. Het is thans aan Uwe Commissie gebleken dat feitelijk overal waar zulks noodig is locaties aangelegd en voor occupatie gereed zijn. Uwe Commissie hecht aan een staat waaruit de toestand der verschillende locaties zal blijken.

6. Er bestaat dus geen verdere reden, om nog te verzuimen met de stipte toepassing der wet en Uwe Commissie beveelt ten sterkste aan, dat wet no. 3, 1885, onmiddellijk toegepast en streng gehandhaafd worde.

7. Uwe Commissie zou echter aanbevelen, dat eene uitzondering gemaakt worde met zoodanige Koelies, Aziaten, enz., die huurcontracten vóór 1889 verkregen hebben, en dat aan hen toegestaan worde op de gehuurde gronden te verblijven, totdat hun huurcontract zal zijn afgelopen. Zoodanige personen hebben geene aanspraak op deze toegevendheid, maar eene dergelijke uitzondering werd ook gemaakt in het besluit van 8 September 1893, en hoewel het thans buiten werking is gesteld, zou Uwe Commissie toch aanbevelen deze daarin gemaakte bepaling te handhaven.

8. In den loop harer werkzaamheden is het Uwer Commissie gebleken dat er eene leemte bestaat in wet no. 13, 1887, aangezien alhoewel de wet voorschrijft dat handel alleen onder licentie kan worden gedreven, er geene strafbepalingen aan dat artikel zijn toegevoegd. Uwe Commissie stelt dus voor het volgende artikel achter artikel 1, wet no. 13, 1887 in te voegen.

ART. 1a. "Niemand zal gerechtigd zijn binnen dezen Staat handel te drijven zonder voorzien te zijn van eene licentie, hem gerechtigende zijn handelsbedrijf uit te oefenen, alwaar zulks door hem uitgeoefend wordt op straffe van geldboete van ten hoogste £200 of bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden."

9. Het is verder aan Uwe Commissie overtuigend bewezen dat in vele gevallen wet 3 1885, alsook andere wetten het handeldrijven door zekere personen beperkende ontdoken worden, doordat derden hun naam leenen aan onbevoegde handelaars en hen daardoor in staat stellen zich van eene licentie te voorzien waartoe dezen anders niet gerechtigd zouden zijn. Ter voorkoming hiervan stelt Uwe Commissie eene verdere bijvoeging voor aan wet 13, 1887, luidende als volgt:

ART. 1b. "Eenig persoon, voorzien van eene handelslicentie, die door middel van gemelde licentie een ander persoon toelaat of in staat stelt handel te drijven, die andere persoon niet gerechtigd zijnde tot het drijven van handel, hetzij in het algemeen hetzij op de plaats alwaar aldus handel wordt gedreven, zal gestraft worden met gevangenisstraf niet te bovengaande zes maanden".

10. Aan Uwe Commissie is ook gezonden, onder art. 1042 uwer besluiten van dit jaar, eene memorie uit P. P. Rust, vragende eene locatie voor Aziaten aldaar. Uit den aangehechten staat zal Uwer Vergadering blijken in hoeverre reeds aan hnn verzoek is tegemoet gekomen.

11. Ook werden aan Uwe Commissie een aantal verdere memories gezonden, aandringende op stipte

uitvoering van wet no. 3, 1885. Daar deze memories echter aan de Regeering zijn gericht had Uwe Commissie bezwaar ze aan Uwe Vergadering te onderwerpen.

12. Ten slotte meent Uwe Commissie nogmaals Uwe EdAchtb. Vergadering te moeten aanbevelen, dat aan de Regeering opgedragen worde wet no. 3, 1885, streng en zonder verzuim toe te passen, aangezien de instrooming van Aziaten in Zuid-Afrika dagelijks toeneemt en dat wel in zeer verontrustenden graad en niet alleen in deze Republiek, maar ook in de andere Staten en Kolonien van Zuid-Afrika ernstige bezorgdheid verwekt.

13. Uwe Commissie wenscht nog gewag te maken van het feit dat de Volksraad nog niet in de gelegenheid is geweest de zeer gewichtige diensten, in deze zaak door ZEdGestr. den Staatssecretaris ten tijde van de arbitrage, in overweging te nemen. Dr. Leyds trad bij de arbitrage niet alleen op als Staatssecretaris, maar ook als rechtsgeleerd adviseur en Uwe Commissie beveelt Uwe Vergadering aan ook aan hem dezelfde fooi aan te bieden als de andere advocaten in deze zaak genoten hebben.

En hiermede HEd. Achtb. Heer en Heeren meent Uwe Commissie aan de haar opgedragen taak voldaan te hebben en heeft zij de eer te zijn.

Uwe dw. dienaren,

CARL JEPPE,
Voorzitter.

PAUL MARE,
J. DU PL. DE BEER,
Leden.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 13 NOV. 1896.

Art. 2050. Op voorstel Birkenstock—Tosen, vereenigde de Raad zich bij acclamatie met het Uitv. Raadsbesluit, art. 781, dd. 4 September 1896.

In bruikleen afstaan van gronden voor landbouw - tentoonstellingen.

Genoemd besluit luidt als volgt :

R. 9488/93.

BB. 2418/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 9 September 1896.

HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den E. A. Eersten Volksraad, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen minute R. 9488/93, inhoudende ver-

zoek van het Potchefstroom Landbouw Genootschap om toekenning van een zeker stuk grond, waarop het volgende Uitv. Raadsbesluit genomen werd onder art. 781, dd. 4 September 1896:

Aan de orde Minute R. 9488/93 (URB. 819/96) inhoudende verzoek van het Potchefstroom Landbouw Genootschap, om toekenning van een zeker stuk der dorpsgronden van Potchefstroom volgens schetskaartje overlegd.

De Uitvoerende Raad na ernstige overweging der zaak: gelet hebbende op art. 1 der regulaties voor de dorpen in de Z.-A. Republiek; Besluit de zaak nog in deze zitting aan den E. A. Eersten Volksraad ter behandeling voor te leggen, en dat E. A. Lichaam voor te stellen een besluit te willen passeeren, den Uitv. Raad machtigende om aan Landbouw-Genootschappen in bruikleen te mogen afstaan stukken dorpsgrond tot eene zekere grootte uitsluitend voor het doel, daarop tentoonstellingen te houden en wel onder zoodanige voorwaarden en bepalingen als de Uitv. Raad noodzakelijk en nuttig moge achten.

Beleefd verzoek ik U minute na afhandeling, te willen retourneeren.

Ik heb, enz.,

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 26 NOVEMBER 1896.

Heffing van speciale belasting voor terugbetaling der voorschotten aan het Gezondheids-Comité te Pretoria verleend.

Art. 2114. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 752, dd. 26 Augustus 1896, thans aan de orde;

Besluit: zich met hetzelfde te vereenigen en den Uitv. Raad de gevraagde machtiging te geven.

Bedoeld Uitv. Raadsbesluit luidt als volgt:

R. 11078/94.

BB. 2721/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 5 November 1896.

HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Aangezien de zitting van den Edel Achtb. Tweeden Volksraad voor het jaar 1896 beëindigd is en de Regeering niet in de gelegenheid gesteld was de ingesloten minute R. 11078/94 ter behandeling aan genoemd

lichaam voor te leggen, heb ik in opdracht UEd. Achtb. Vergadering te verzoeken deze zaak in behandeling te willen nemen.

Ingesloten minute handelt over de kwestie van het heffen eener speciale belasting voor uitgaven gedaan in verband met het bestrijden der kinderpokken te Pretoria en het volgende Uitvoerende Raadsbesluit onder art. 752 dd. 26 Augustus 1896 werd daarop aangenomen.

„Aan de orde R. 11078/94, inhoudende correspondentie re de heffing eener speciale hoofdbelasting voor uitgaven gedaan sedert 1893 in verband met het bestrijden der kinderpokken in het dorp Pretoria.

„De Uitvoerende Raad overwegende het feit dat voorschotten in termen der Wet No. 4 van 1887 aan het Gezondheidscomité van het dorp Pretoria zijn verleend geworden en dat voor terugbetaling daarvan onder bovenstaande wet geene speciale belasting geheven werd. Verder overwegende dat Wet No. 4 van 1887 daarna vervangen is geworden door Wet No. 12 van 1895, besluit machtiging van den Edel Achtb. Volksraad te verzoeken om speciale belasting voor terugbetaling van genoemde voorschotten te kunnen heffen in het dorp Pretoria in termen van artikel 23 van Wet No. 12, 1895¹⁾.”

Beleefd verzoek ik u minute na afhandeling te willen retourneeren.

Ik heb, enz.,

(get.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 26 NOVEMBER 1896.

Art. 2118. De Eerste Volksraad, lettende op Uitv. Raadsbesluit, art. 919, vervat in Regeerings-missive, dd. 23 dezer, thans onder behandeling; Deelname aan Parijsche tentoonstelling in 1900.

Besluit: zich te vereenigen met gemeld Uitv. Raadsbesluit, in zooverre dat de HEd. Regeering hierbij gemachtigd wordt om officieel deel te nemen aan de te houden Wereldtentoonstelling te Parijs in 1900, doch wat betreft het bepalen van het bedrag, dit te laten overstaan tot de zitting van Februari 1897.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 27 NOVEMBER 1896.

Art. 2130. Aan de orde kwam de navolgende Regeeringsmissive (EVR 1756/96). Invoer van vuurwapenen verboden.

¹⁾ Zie L. W. '95, bladz. 68.

R. 16187/98.

BB. 2928/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 24 November 1896.HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Ed.Achtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen minute R. 16187/96, handelende over een voorstel van den Inspecteur-Generaal van Invoerrechten tot wijziging in de laatste alinea van art. 4 van Wet No. 4—1894, waarop het navolgende Uitvoerende Raadsbesluit onder art. 982, dd. 20 November 1896 werd genomen:

„Aan de orde minute R. 16187/96 (Uitv. Raadsbesluit 1379/96), inhoudende voorstel van den Inspecteur-Generaal van Invoerrechten, ten effecte, dat er eene wijziging in de laatste alinea van art. 4 van Wet No. 4—1894 moge worden aangebracht. De Uitvoerende Raad, lettende op de redenen, die tot dit verzoek hebben geleid, niet de noodzakelijkheid inziende, dat voor de persoonlijke veiligheid vuurwapens zullen mogen worden ingevoerd; besluit den Ed.Achtb. Eersten Volksraad voor te stellen nog in deze zitting een besluit te willen nemen ten effecte, dat de laatste alinea van art. 4 van Wet No. 4—1894 geheel worde geschrapt; deze wetsverandering van kracht te zijn onmiddellijk na publicatie in de *Staatscourant*.”¹⁾

Beleefd verzoek ik U minute na afhandeling te willen retourneren.

Ik heb, enz.,

(get.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Na eene enkele toelichting, werd de discussie gesloten, waarna

op voorstel Tosen-Labuschagne het Uitv. Raadsbesluit bij acclamatie werd goedgekeurd.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 30 NOVEMBER 1896.

Aansluitingaanacte van de conferentie v. Brussel re slavenhandel.

Art. 2143. De Eerste Volksraad, lettende op Uitvoerende Raadsbesluit, vervat in Regeerings-missive, thans aan de orde;

Besluit: zich met dat Uitv. Raadsbesluit te vereenigen en der Regeering de daarin gevraagde machtiging te geven.

¹⁾ Zie *Staatscourant* van 9 December 1896.

Bedoelde Regeeringsmissive luidt:

R. 3238a/94.

BB. 2978/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 28 November 1896.

HoogEd. Achtb. Heer, Voorzitter
van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den E. A. Eersten Volksraad, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen minute R. 3238a/94, inhoudende correspondentie re den slavenhandel, waarop het volgende Uitvoerende Raadsbesluit onder art. 746, dd. 22 Augustus 1896, genomen werd:

„Aan de orde minute R. 3238a/94 (UVR. 1017/96), inhoudende correspondentie naar aanleiding eener uitnodiging van de Belgische Regeering aan het Gouvernement dezer Republiek, tot aansluiting bij de algemeene acte van de conferentie van Brussel, betreffende de onderdrukking van den slavenhandel;

„De Uitvoerende Raad, na overweging dezer zaak,
„Besluit: den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor te stellen zijne toestemming te willen geven tot aansluiting van het Gouvernement dezer Republiek bij de algemeene acte als voormeld en de Regeering te machtigen de daartoe vereischte stappen te nemen.”

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 30 NOVEMBER 1896.

Art. 2149. Aan de orde art. 11 van de aanspraak van ZHed. den Staatspresident, dat goedgekeurd werd.

Vestiging van een Consulaat voor deze Republiek te Hamburg en te Frankfort a/Main.

Art. 11 luidt als volgt:

Ik heb het wenschelijk geacht een Consulaat voor deze Republiek te vestigen te Hamburg en een te Frankfort a/Main, hetgeen naar ik vertrouwd door U zal worden goedgekeurd.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 8 DECEMBER 1896.

Art. 2252. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive dd. 4 December ll., inhoudende Uitvoerende Raadsbesluit art. 1041, vragende de N. Z. A. S. M. te machtigen tot het aangaan eener leening van £1.000.000 tot versterking van het Reservefonds; in overweging

Machtiging verleend aan N. Z. A. S. M. tot het aangaan van een nieuwe leening van £1.000.000.

nemende de groote en noodzakelijke uitbreidingen waarvoor geene genoegzame fondsen in het Reservefonds beschikbaar zijn;

Besluit: de gevraagde machtiging zooals vermeld in genoemd Raadsbesluit, te verleen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 10 DECEMBER 1896.

Recht tot huwelijksbevestiging door de Hollandsche Consuls en Consulaire ambtenaren in de Z.A.R.

Art. 2286. De discussie werd gesloten en in omvraag gebracht zijnde, werd het Uitvoerende Raadsbesluit, thans aan de orde, met 12 tegen 9 stemmen aangenomen.

Bedoeld Uitvoerend Raadsbesluit luidt als volgt:

BB. 3049/96.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 4 December 1896.

HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den EdAchtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den EdAchtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen minute R. 16899/16 (R.A. 2582/95), inhoudende verzoek van den Consul-Generaal der Nederlanden te Pretoria, namens zijne Regeering, dat op te maken acten van den Burgerlijken Stand door Nederlandsche Consulaire Beambten in de Z.-A. Republiek door de Regeering en desbetreffende autoriteiten hier te lande als geldig mogen worden erkend, waarop het volgende Uitv. Raadsbesluit onder art. 1040, dd. 3 December 1896, genomen werd:

“Aan de orde minute R.A. 2582/95 (UVR. 1410/96), inhoudende, onder andere, schrijven van den Consul-Generaal der Nederlanden te Pretoria, namens zijne Regeering aanzoek doende ten effecte, dat op te maken acten van den Burgerlijken Stand door Nederlandsche Consulaire Beambten in de Z.-A. Republiek door de Regeering en desbetreffende autoriteiten hier te lande als geldig mogen worden erkend; de Uitv. Raad, lettende op de omstandigheid, dat voor het opmaken van dergelijke acten reeds voorziening is gemaakt bij tractaat tusschen de Z.-A. Republiek en andere Staten; lettende op de wenschelijkheid, dat eene toezegging van dergelijken aard eveneens worde gegeven aan de Nederlandsche Consulaire ambtenaren; tevens echter in overweging nemende, dat deze toezegging het gevoegelijkst kan worden gedaan in den vorm eener

speciale voorziening; Besluit den EdAchtb. Eersten Volksraad aan te bevelen de Regeering te machtigen om met consent en advies van den Uitv. Raad en in zoodanigen vorm als meest verkiezelijk en dienstig moge bevonden worden voorziening te maken, dat de Consuls-Generaal, Consuls en Vice-Consuls van het Koninkrijk der Nederlanden in de Z.-A. Republiek; het recht zullen hebben voor zoover zij door hunne Regeering daartoe gemachtigd zijn om burgerlijk geldige huwelijken in de Z.-A. Republiek te sluiten, geboorte- en doodacten op te maken van onderhoorigen van het Koninkrijk der Nederlanden en verder dat zoodanige huwelijken en acten als wettig en geldig zullen erkend worden in de Z.-A. Republiek.

Beleefd verzoek ik U minute na afhandeling te willen retourneeren.

Ik heb, enz.,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

VOLKSRAADSBESLUITEN

WELKE NIET IN EXTENSO ZIJN OPGENOMEN.

E.V.R.B. dd. 5 Mei 1896, art. 19.

J. M. A. Wolmarans herkozen als lid van den Uitvoerenden Raad.

E.V.R.B. dd. 6 Mei 1896, art. 30.

S. W. Burger gekozen tot lid van den Uitvoerenden Raad.

E.V.R.B. dd. 6 Mei 1896, art. 43.

Re aanstelling van een tweeden Specialen Rechterlijken Commissaris te Johannesburg.

E.V.R.B. dd. 7 Mei 1896, art. 60.

Besluit om aan iederen Onder-Commissaris van Naturellen 2 staande politie-dienaren toe te kennen onder een salaris van £1 10s. per maand.

E.V.R.B. dd. 11 Mei, art. 100.

Handelwijze van den Uitv. Raad (12 Jan. 1896) goedgekeurd in zake tijdelijke opheffing van de speciale invoerrechten op eetwaren.

E.V.R.B. dd. 11 Mei, art. 102.

Aanvaarding van het geschenk der Pers-Maatschappij te Pretoria, bestaande in het portret in olieverf van wijlen Commandant-Generaal Andries Pretorius.

- E.V.R.B. dd. 13 Mei 1896, art. 130.
Beëdiging van S. W. Burger als lid van den Uitvoerenden Raad.
- E.V.R.B. dd. 13 Mei 1896, art. 132.
P. J. Joubert gekozen tot vice-President der Republiek.
- E.V.R.B. dd. 16 Mei 1896, art. 168.
Re tijdelijk verbod om meel en graan uit dezen Staat naar elders te vervoeren.
- E.V.R.B. dd. 23 Mei 1896, art. 317.
In zake schorsing van Rechter de Korte.
- E.V.R.B. dd. 26 Mei 1896, art. 319.
Re Verkiezing van leden voor het Speciale Hof.
- E.V.R.B. dd. 2 Juni 1896, art. 456.
Voor kennisgeving aangenomen het besluit van den Tweeden Volksraad, dd. 9 Mei 1896, art. 51, dat wetsagenten en procureurs niet tot denzelfden rang zullen gebracht worden.
- E.V.R.B. dd. 5 Juni, 17 Juni, 26 Augustus 1896, art. 510, 603 en 1267.
Re het afstaan der Raadzaal voor de zittingen van het Speciale Hof.
- E.V.R.B. dd. 12 Juni 1896, art. 568.
Re toekenning van 6 maanden salaris aan de weduwe van wijlen ZEd.Gestr. N. J. Smit, in leven vice-President der Republiek.
- E.V.R.B. dd. 25 Juni 1896, art. 696.
Re opdracht aan Regeering dat Landmeter-Generaal geen private praktijk meer mag uitoefenen.
- E.V.R.B. dd. 27 Juni 1896, art. 727.
Besluit het aantal studiebeurzen met zes te vermeerderen.
- E.V.R.B. dd. 4 Juli 1896, art. 831.
Besluit aan de Regeering op te dragen, indien de finantien des lands zulks toelaten, aan den Veldkornet van elke wijk gratis een zeker getal patronen te verstrekken voor de burgers om zich in het schieten te oefenen.
- E.V.R.B. dd. 4 Juli 1896, art. 832.
Besluit zich te vereenigen met het rapport der Memorie-Commissie voor zoover betreft om aan E. W. Ferreira geen contant geld te geven in de plaats van de hem toegekende burgerrechterven te Middelburg.

- E.V.R.B. dd. 10 Juli 1896, art. 874.
Besluit om het Eerste Volksraadsbesluit, art. 938, dd. 21 Juli 1894, *re* aanstelling van Rooms-Katholieken tot ambtenaren te royeeren.
- E.V.R.B. dd. 13 Juli 1896, art. 893.
Verzoek van de hand geweest om een som op de Begrooting te plaatsen tot hulp der gemeenten in zake het predikantssalaris.
- E.V.R.B. dd. 14 Juli 1896, art. 910.
Verzoek van de hand geweest dat de occupatiegronden als gewone eigendoms- of leeningsplaatsen verklaard mogen worden.
- E.V.R.B. dd. 17 Juli 1896, art. 930.
Verzoek van Paul Nel q.q als voorzitter van het Transvaal Suiker Syndicaat van de hand geweest om ongezuiverde suiker 5 jaar lang zonder invoerbelasting te mogen invoeren.
- E.V.R.B. dd, 20 Juli 1896, art. 954.
Besluit tot een jaarlijksche inspectie van het kamp door eene commissie uit den Eersten Volksraad.
- E.V.R.B. dd. 24 Juli 1896, art. 1015.
Verzoek van F. J. C. Roberts van de hand geweest om vergoeding van geleden schade als gevolg eener dagvaarding.
- E.V.R.B. dd. 27 Juli 1896, art. 1023.
Besluit de Regeering op te dragen een wet op te trekken voor een pensioenfonds voor ambtenaren.
- E.V.R.B. dd. 11 Augustus 1896, art. 1172.
Verzoek van de hand geweest om den Tweeden Volksraad meer macht te geven.
- E.V.R.B. dd. 17 Augustus 1896, art. 1212.
Besluit meerdere grond toe te kennen aan kerkelijke gemeenten.
- E.V.R.B. dd. 18 Augustus 1896, art. 1219.
Besluit het aantal leden van den Eersten Volksraad niet te vermeerderen.
- E.V.R.B. dd. 1 September 1896, art. 1298.
Uitvoerend Raadsbesluit van de hand geweest *re* verhooging van toelage aan leden van den Eersten Volksraad.
- E.V.R.B. dd. 3 September 1896, art. 1322.
Besluit den Staatssecretaris een secretaris toe te voegen.

- E.V.R.B. dd. 22 September 1896, art. 1745.
Besloten om de bewijsstukken niet door het Departement van Inspectie van Kantoren te laten nagaan.
- E.V.R.B. dd. 25 September 1896, art. 1806.
Besloten speciale zitting te houden in Februari '97, hoofdzakelijk voor de behandeling der Begrooting.
- E.V.R.B. dd. 29 September 1896, art. 1845.
Besluit toestemming te geven aan ZHEd. den Staatspresident en ZEd.Gestr. den Staatssecretaris tot het aannemen van de orde respectievelijk van Groot-Officier ten Commandeur van het Legioen van Eer en het dragen der daaraan verbonden versierselen.
- E.V.R.B. dd. 9 November 1896, art. 1982.
Opdracht aan de Regeering in zake eene mogelijke verbinding van het dorp Lijdenburg per spoor met de hoofdlijn Delagoabaai-Pretoria.
- E.V.R.B. dd. 10 November 1896, art. 1985.
Opdracht aan de Regeering in zake voorloopige opmeting etc. van een spoorlijn naar Rustenburg.
- E.V.R.B. dd. 10 November 1896, art. 1987.
Opdracht aan de Regeering in zake voorloopige opmeting enz. van een spoorlijn naar Zeerust.
- E.V.R.B. dd. 16 November 1896, art. 2056.
Besluit £5 per hoofd en per dag als toelage aan de leden van het Speciale Hof toe te staan.
- E.V.R.B. dd. 19 November 1896, art. 2072.
Opdracht aan de Regeering *re* verzoeken dat geen persoon, die eenige daad gedaan heeft ten nadeele der onafhankelijkheid der Republiek, in een der beide Volksraden zitting moge nemen.
- E.V.R.B. dd. 23 November 1896, art. 2083.
Besluit dat maatschappijen van spoorwegen verplicht zullen zijn alle ongelukken op spoorwegen te rapporteeren aan den Regeeringscommissaris van Spoorwegen, die dezelve ter kennis van den Staatsprocureur zal brengen voor onderzoek.
- E.V.R.B. dd. 9 December 1896, art. 2266.
Besluit rapport der commissie tot nagaan van het brievenboek van Lionel Phillips voor kennisgeving aan te nemen.

PROCLAMATIES

VAN

ZHED. DEN STAATSPRESIDENT,

OVER 1896.

NADEMAAL volgens besluit van de Regeering der Z.-A. Republiek, dd. Maandag 7 Jan. 1896, waardoor aan alle personen te Johannesburg en omgeving 24 uur werd gesteld, binnen welke zij alle wapenen en ammunitie, waarvoor geen permit kon worden vertoond, onvoorwaardelijk moesten nederleggen en overgeven aan de Regeering, en

Nademaal gezegd tijdperk van 24 uur reeds ten 4 ure Dinsdag-namiddag 8 Januari 1896 is verstreken en

Nademaal het zich noemend *Reform-Comité* en andere Britsche onderdanen hun bereidwilligheid en besluit te kennen hebben gegeven, dat zij onvoorwaardelijk aan het besluit der Regeering zullen voldoen, en aangezien verschillende personen reeds de wapenen en ammunitie als boven gezegd hebben neder gelegd en overgegeven, en

Nademaal de nederlegging en overgeving nog voortgaat en het wenschelijk en dienstig is, dat dit zoo spoedig mogelijk op voldoende wijze zal geschieden en een termijn daartoe worde gesteld;

Zoo gelast en proclameer ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens artikel 5 zijner notulen, d.d. 9 Januari 1896, dat tot Vrijdag 10 Januari 1896, ten 6 ure des namiddags, tijd zal worden gegeven tot dat doel.

Alle personen of lichamen die na dien tijd in bezit van wapenen en ammunitie worden gevonden, waarvoor geen permit van Regeeringswege door hen kan worden vertoond, zullen volgens wet worden behandeld.

En aangezien, dat de nederlegging en overgave van wapenen en ammunitie als voorzgd onvoorwaardelijk zou geschieden;

Proclameer ik verder :

Dat alle personen die reeds de wapenen en ammunitie als voorzgd hebben nedergelegd en overgegeven, of die zulks vóór 6 uur Vrijdag namiddag 10 Januari 1896

Verlenging van den termijn voor het neerleggen der wapenen tot 10 Jan. '96, 6 uur namiddags, en vrijstelling van vervolging voor hen die de wapenen vóór 10 Januari neerleggen.

zullen doen, vrijgesteld worden van alle vervolging en vergeven voor en wegens het gepleegde te Johannesburg en omgeving, buiten en behalve alle personen en lichamen, die mogen blijken hoofdmisdadigers, voormannen, aanvoerders, opstokers of bewerkers van de onlusten te Johannesburg en omgeving te zijn.

Zoodanige personen of lichamen als laatstgenoemd, zullen zich voor de wettige en bevoegde hoven van de Republiek hebben te verantwoorden.

Verder proclameer ik, dat ik de inwoners te Johannesburg en omgeving morgen door eene afzonderlijke proclamatie zal aanspreken.

G D BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore, te Pretoria, op heden den negenden dag van Januari achttien honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Aan alle ingezetenen te Johannesburg!

Aan alle ingezetenen van Johannesburg in geval Jameson.

Ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 6 zijner notulen dd. 10 Januari 1896, maak aan alle ingezetenen van Johannesburg en omstreken bekend, dat ik met onuitsprekelijken dank aan God vervuld ben, dat door de kloekmoedigheid en dapperheid mijner burgers de verachtelijke en verraderlijke inval in mijn land teruggeslagen is en de onafhankelijkheid der Republiek is gered.

De personen, die schuldig aan dit misdrijf zijn, moeten natuurlijk volgens wet gestraft worden, dat wil zeggen: terechtstaan voor het Hoog Gerechtshof en een jury. Maar er zijn duizenden, die misleid en bedrogen zijn geworden en het is mij duidelijk gebleken, dat zelfs onder de zoogenaamde leiders der beweging velen zijn, die men heeft bedrogen.

Een klein aantal listige mannen binnen en buiten het land, hebben de arme ingezetenen van Johannesburg en omgeving kunstmatig opgestoot, onder den schijn van voor politieke rechten te strijden, dag aan dag als het ware opgehitst en toen zij in hunnen waanzin meenden, dat het oogenblik gekomen was, hebben zij een Dr. Jameson de grenzen der Republiek doen overtrekken.

Hebben zij zich zelven ooit afgevraagd, waaraan zij u blootstelden?

Ik huiver, als ik er aan denk wat bloedbad zou hebben kunnen zijn aangericht, indien niet eene genadige Voorzienigheid u en mijne burgers had gered.

Ik spreek niet van de geldelijke aangerichte schade.

Nu wend ik mij met vol vertrouwen tot u; sterkt nu de handen der Regeering en werkt met Haar samen om deze Republiek te maken tot een land, waar alle nationaliteiten als het ware broederlijk samenwonen.

Maanden en maanden lang heb ik beraamd welke veranderingen en verbeteringen in het Staatsbestuur wenschelijk zouden kunnen geacht worden; maar de gruwzame opstokerij, vooral ook van de pers, hebben mij terughoudend. Dezelfde mannen, die nu in het openbaar zijn opgetreden als leiders, hebben van mij verbeteringen geëischt op een toon en op eene wijze, die zij in hun eigen vaderland uit vrees voor de strafwet niet zouden gewaagd hebben aan te slaan of te volgen. Daardoor werd het mij en mijne burgers, de stichters dezer Republiek onmogelijk gemaakt hunne ruwe voorstellen in overweging te nemen.

Het is mijn plan, om in de eerste gewone zitting van den Volksraad een voorstel van wet te doen, waarbij een stadsraad met een burgemeester aan het hoofd van Johannesburg wordt benoemd, waaraan het geheele (gemeentelijk) beheer der stad zal worden toevertrouwd.

Naar alle constitutioneele beginselen zou zulk een stadsraad door rechtstreeksche keuze der ingezetenen moeten worden benoemd.

Ik vraag U met ernst legt de hand op het hart en beantwoordt mij deze vraag: «Kan en mag ik, na het gebeurde, dit aan de volksvertegenwoordiging voorstellen? Wat ik zelf op die vraag zeg is dit: Ik weet, dat er duizenden in Johannesburg en omgeving zijn aan wie ik met vertrouwen die rechtstreeksche keuze kan toevertrouwen. Ingezetenen van Johannesburg maakt het nu de Regeering mogelijk om voor den Volksraad op te treden met de leuze: vergeten en vergeven.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 10den dag van de maand Januari 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN.
Wd. Staatssecretaris.

Muckleneuk, Veel-
hoek, als een gedeelte
van Pre'oria
verklaard.

NADEMAAL bij de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek aanzoek is gedaan, om een gedeelte van het stuk grond genaamd

(Muckleneuk) VEELHOEK,

«van de Zuidwestelijke baken van Harmony aan de Aapiesrivier, en langs deze rivier op tot waar de Spoorlijn die rivier kruist; van daar met de Spoorlijn oostwaarts tot aan de Oostelijke lijn van het stuk grond van den heer Bourke, (doch uitsluitende een gedeelte Erven nos. 114 en 115 gelegen ten Noorden van de Spoorweglijn); van daar met de Oostelijke lijn van den grond van Bourke, noordwaarts tot aan Sunij-side, en dan met de Zuidelijke lijn van Sunnyside, en de Oost en Zuidelijke lijn van Harmony tot aan Aapiesrivier;» verklaard te krijgen als een gedeelte van het dorp Pretoria, en

Nademaal de Regeering de wenschelijkheid inziet, om aan bovengemeld verzoek te voldoen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 901 zijner notulen, dd. 12 December 1895. bij deze proclameer en bekend maak, dat bovenvermeld gedeelte van de gronden van

(Muckleneuk) VEELHOEK,

voortaan een deel zal uitmaken van het dorp Pretoria. met dien verstande echter, dat de grond boven omschreven en de erven daarin begrepen geen aanspraak zullen verkrijgen op het water en weiveld van gezegd dorp,

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 24sten dag van Januari 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Proclameering van
de wijk Middelburg.

NADEMAAL bij de Regeering door burgers uit het district Middelburg, aanzoek is gedaan om in het district Middelburg een nieuwe wijk te proclameeren, en daar de belangen der burgers volgens rapport van den Commandant-Generaal medebrengeu. dat het district

¹⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant* van 29 Januari 1896.

Middelburg in 5 afzonderlijke wijken zal worden verdeeld, elk onder een Veldcornet, en

Nademaal bij art. 138 van de Grondwet is bepaald, dat het grondgebied der Zuid-Afrikaansche Republiek voor deszelfs bestuur, verdeeld is in districten, waartoe behooren afdeelingen of wijken en steden of dorpen (en de veranderingen in de afdeeling van districten of wijken moeten geschieden volgens art. 98 van de oude Grondwet);

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitv. Raad, bij deze proclameer, verklaar en bekend maak, dat in het district Middelburg, een nieuwe wijk zal worden en wordt geproclameerd bij deze, onder den naam van wijk Middelburg, waardoor de verdeeling van de wijk Olifantsrivier, nu gemaakt, zal zijn: van af Elandsdrift over Uitkijk, Tweefontein, Rondebosch, Tentfontein, Hartoghshoop, Gembokfontein, Rietvlei, Wondernek, Elandslaagte, Klipplaatsdrift, Nooitgedacht, Nauwpoort, Klipnek, Avontuur, Roodepoort, Kruisrivier, Lagersdrift met de rivier op tot aan de zamenloop van Groot en Klein Olifantsrivier en dan met Groot Olifantsrivier op tot de eerstgenoemde plaats.

Ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie der Veldcornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden, voor de administratie van de gezegde wijk, proclameer ik en maak ik hiermede bekend, dat elke plaats in deze proclamatie genoemd zal behooren tot de nieuw geproclameerde wijk tenzij de eigenaar of bewoner van een plaats in deze proclamatie genoemd binnen ééne maand na datum van de publicatie dezer proclamatie in de «Staatscourant», aan den Landdrost van Middelburg kennis zal gegeven hebben, dat hij niet tot de thans geproclameerde wijk «Middelburg», wenscht te behooren, als met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als bovenvermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 24sten dag van de maand Januari achttien honderd zes en negentig. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
.wd. Staatssecretaris.

---

¹⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant*, van 12 Februari 1896.

Re kwaadwillige
sluiting der mijnen
te Johannesburg.

NADEMAAL de Regeering dezer Republiek is geïnformeerd geworden, dat er plannen worden bevestigd om binnen kort eenige mijnen op de Witwatersrand-Delverijen te sluiten, en dat de oorzaken, die hiertoe worden opgegeven zouden bestaan in een niet te verhelpen gebrek aan de vereischte werkkrachten.

Nademaal er uit verder ontvangen informatie gegronde redenen bestaan om te vermoeden, dat zulk een voorgenomen sluiting haar oorsprong heeft in een voortzetting van de onlangs plaats gehad hebbende rustverstorende en onwettige bewegingen en niet in de oorzaken die worden opgegeven of voorgewend en

Nademaal het in het belang van den tegenwoordig algemeenen openbaren toestand van zaken hoogst wenschelijk is, dat de exploitatie der mijnindustrie op de W. W. Randdelverijen rustig en ongestoord worde voortgezet en bevorderd en het willekeurig sluiten der mijnen ter oorzaak van bovengenoemde onwettige redenen niet anders dan hoogst schadelijk en finantieel nadeelig kan zijn voor de aandeelhouders in de verschillende Mijn-maatschappijen, waartegen aandeelhouders in hun belang dienen te worden gewaarschuwd;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoeren Raad, blijkens art. 51 zijner notulen, d.d. 27 dezer, hiermede, en met speciale verwijzing tot art. 148 van wet no. 19, 1895, op het delven van en handeldrijven in edele metalen en edelgesteenten, proclameer en bekend maak, dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek krachtig voortgaat, evenals in het verledene, voldoende bescherming te verzekeren voor de rustige ontwikkeling der mijn-industrie en dat een elk en een iegelijk, die pogingen aanwendt om die rustige ontwikkeling op onwettige wijze te storen of stoort, zal worden gestraft met de uiterste gestrengheid der wet; en ik proclameer en maak verder bekend, dat de Regeering bereid is alle hulp en assistentie binnen haar bereik te verstrekken om den toevvoer van natuurlijken arbeid op de publieke delverijen dezer Republiek te vergemakkelijken en te bevorderen in termen der desbetreffende Wet no. 23 1895, en met zoodanige andere maatregelen als aan de uitvoering der bovengezegde ontwikkeling zullen blijken bevorderlijk te zijn.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernements-

kantore te Pretoria, op heden den 27sten dag van de maand Januari achttien honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

NADEMAAL bij art. 140 van de Grondwet bepaald is dat voor de behoorlijke werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur aangehaald en omschreven in artt. 138 en 139 van gemelde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld, waartoe behooren afdeelingen (wijken) en steden en dorpen;

Verdeeling van het dist. Wolmaransstad in twee wijken.

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht om het district Wolmaransstad in wijken te verdeelen,

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 148 zijner notulen, d.d. 24 Februari 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de verdeelingslijn waardoor het district in twee wijken zal worden verdeeld t.w. wijk I of Makwasiespruit en wijk II of wijk Vaalrivier zal zijn als volgt:

Van de plaats Rietfontein van D. Wessels met een rechte lijn naar Wolmaransstad en van daar met het groote pad naar de plaats Jakhalsfontein van J. J. van Vuuren.

En ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de Veldkornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van de gezegde wijken, proclameer ik en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval, waarin de lijn van genoemde wijken een plaats of boerderij moge snijden, zulke plaats of boerderij zal verstaan worden in de wijk te behooren, in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn eene occupatie mocht snijden, in welk geval de eigenaar binnen eene maand na datum van publicatie dezer proclamatie van zijne keuze, om onder de eene of andere wijk te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den Veldkornet van de wijk, waaronder hij thans ressorteert, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner

keuze als bovenvermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gemaakt.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op den 25sten dag van de maand Februari 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Krugersdorpsche en Boksburgsche delverijen onder wet no. 23, 1895, van af 1 Juni 1896.

NADEMAAL het wenschelijk is gebleken om, ingevolge art. 2 van Wet No. 23, 1895, (zijnde regulaties in termen van art. 88 der goudwet, ten doel hebbende het vergemakkelijken en bevorderen van den toevoer van naturellen-arbeid op de publieke delverijen dezer Republiek en voor de betere controleering en regeling der in dienst zijnde naturellen en de verhouding van werkgever en naturellen-arbeider) de Krugersdorp-delverijen staande onder den Mijncommissaris en de rechterlijke ambtenaren van Krugersdorp, en de Boksburg-delverijen, staande onder den Mijncommissaris en de rechterlijke ambtenaren van Boksburg, te proclameeren als vallende onder deze regulaties;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 318, dd. 23 April 1896, hiermede proclameer en vaststel, dat genoemde Krugersdorp- en Boksburg-delverijen zullen vallen onder de Wet No. 23, 1895, van af den 1sten Juni 1896.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand dezen 11den dag van Mei 1896, ten Gouvernementskantore te Pretoria. ²⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

De werking van wet no. 14, 1886 (uitlevering v. misdadigers) met één jaar verlengd.

NADEMAAL het aan de Regeering dezer Republiek wenschelijk is gebleken, de werking van Wet No. 14, 1886 (genaamd de Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop), te

¹⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant* van 26 Februari 1896.

²⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant* van 13 Mei 1896.

verlengen zooals uitgedrukt in Uitvoerende Raadsbesluit, art. 336 d.d. 29 April 1896, luidende als volgt:

«Aan de orde: Minute R 4982/84 (R.A. 627/95) omtrent het nemen van verdere maatregelen naar aanleiding van vroegere correspondentie *re* het in werking treden van een Wet en van een tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie».

«De Uitvoerende Raad, gelet hebbenle op het besluit van den EdelAchtb. Eersten Volksraad art. 22, d.d. 7 Mei 1895, overwegende, dat door verschillende omstandigheden nog geen tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie is tot stand gekomen;

«Besluit: den EdelAchtb. Eersten Volksraad voor te stellen, de Regeering te machtigen de werking van Wet No. 14, 1886, (genaamd de Wet tot uitlevering van misdadigers van de Kolonie «de Kaap de Goede Hoop») te verlengen voor een tijdperk niet te bovengaande één jaar van af 9 Mei, het tijdstip dat de werking van genoemde Wet No. 14, 1886 zou ophouden, wanneer het te sluiten uitleveringstractaat met de Kaapkolonie, nog niet van kracht is geworden».

En nademaal bij besluit van den EdelAchtbaren Eersten Volksraad, art. 70, d.d. 8 Mei 1896, door dit EdelAchtb. lichaam is besloten dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gemachtigd wordt de werking van gezegde Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop te verlengen voor den tijd van een jaar en onder de termen in bovengemeld Uitvoerend Raadsbesluit vermeld;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij deze proclameer en vaststel, dat de werking van Wet No. 14, 1886 (genaamd de Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) zal worden verlengd voor den tijd van één jaar, in te gaan van af den 9den Mei 1896.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 29sten dag van Mei 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Tijdelijke beletting
uitvoer van graan.

NADEMAAL bij art. 168 der Eerste Volksraadsbesluiten, dd. 16 Mei 1896, is besloten als volgt:

«Art. 168. De Eerste Raad, lettende op Regeeringsmissive BB. 862/96, voorstellende een uitvoerbelasting op graan te heffen, thans onder behandeling;

«Overwegende dat de uitvoer van graan een bron van gevaar voor het land zal worden, doordien daardoor verdere verspreiding van de gevreesde runderpest kan veroorzaakt worden;

«Kan zich niet met het heffen eener uitvoerbelasting vereenigen, doch besluit als een tijdelijke maatregel den uitvoer van meel en graan uit dezen Staat naar elders geheel te beletten, onder straffen door de HEd. Regeering te worden bepaald;

«En draagt verder aan de HEd. Regeering op, om zoodra de invoer van graan van Staatswege niet meer noodzakelijk is, dit besluit bij proclamatie terug te trekken.»

Nademaal het wenschelijk is dat aan deze bepaling met kracht de hand wordt gehouden, en gezegd Eerste Volksraadsbesluit de Regeering opdraagt eene stipulatie omtrent de bestraffing van overtreding van dit verbod uit te vaardigen;

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, bij art. 503 zijner notulen, dd. 19 Juni 1896, hiermede proclameer en vaststel, dat voor de eerste overtreding met eene boete van ten hoogste £50 en bij wanbetaling met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste een maand en bij herhaling van deze overtreding met eene boete van minstens £50 en niet te bovengaande £100 en bij wanbetaling met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van minstens een maand en ten hoogste drie maanden zal worden gestraft.

En ik proclameer, stel vast en maak hiermede verder bekend dat de ambtenaren, genoemd in art. 60 van Wet No. 4 1894, speciale jurisdictie zullen hebben over alle overtredingen voornoemd.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 19den dag van de maand Juni in het jaar Onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

¹⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant* van 24 Juni 1896.

NADEMAAL de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek het wensceeljk heeft geoordeeld het stuk Gouvernementsgrond aan Doembi in het district Utrecht gelegen, groot 4538 morgen en 483 vierkante roeden, volgens kaart geformeerd door Landmeters Rissik en de Kock en goedgekeurd op 11 Nov. 1885 door Landmeter-Generaal te verklaren tot een dorp,

Paul Pietersburg
verklaard te zijn
een dorp.

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, gelet hebbende op Volksraadsbesluit art. 80, dd. 14 Mei 1888,¹⁾ met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 586 der notulen, dd. 14 Juli 1896, bij dezen proclameer en bekend maak dat van af 20 Juli 1896, op den genoemden grond een dorp zal zijn, onder den naam van

PAUL PIETERSBURG,

en dat de gemelde grond een dorpsgebied zal zijn, onderworpen aan de administratie, de contrôle en het bestuur van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en dat de administratie en het bestuur er van in handen zal gesteld worden van zoodanige ambtenaren als daartoe reeds aangesteld zijn of hierra door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek zullen worden aangesteld.

En ik proclameer verder dat de hierop betrekking hebbende proclamatie dd. 12 April 1890, gepubliceerd in de *Staatscourant* van 16 April 1890 mits dezen herroepen wordt.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op den 16den dag van Juli 1896.²⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij proclamatie van ZHed. den Staatspresident, de dato 12 December 1895,³⁾ zooals gepubliceerd in *Staatscourant* No. 800, de dato 18 December 1895, de Witwatersrand-delverijen en de Kaapdelverijen, met ingang van 1 Januari 1896, geproclameerd zijn als komende onder de werking en vallende onder de bepalingen der regulaties, ten doel hebbende het vergemakkelijken en bevorderen van den toevoer van naturellen-arbeid op de publieke delverijen en de betere controleering en regeling der in dienst zijnde naturellen

Intrekking regula-
ties re naturellen
voor Kaapdelverijen

¹⁾ Zie L. W. 1888—1889, bladz. 42.

²⁾ Zie *Staatscourant* van 22 Juli 1896.

³⁾ Zie L. W. 1895, bladz. 362.

en de verhouding van werkgever en naturellen-arbeider, welke regulaties vervat zijn in Wet No. 23 van 1895; en

Nademaal het is gebleken, dat het wenschelijk is om deze genoemde regulaties niet langer van kracht te doen zijn voor de Kaap-delverijen; en

Nademaal het daarom wenschelijk is genoemde proclamatie, voor zoover deze de Kaap-delverijen betreft, terug te trekken;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 603 zijner notulen de dato 20 Juli 1896, proclameer en vaststel, dat bovengenoemde proclamatie, voor zoover dezelve de Kaap-delverijen betreft, met ingang van 1 Augustus 1896, zal worden teruggetrokken en dat aldus de bovengenoemde regulaties, zooals vervat in Wet No. 23 van 1895, na laatstgenoemden datum niet meer van kracht zullen zijn en niet meer in werking zullen wezen op de Kaap-delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria. den 21sten dag van de maand Juli van het jaar 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Overeenkomst tusschen Postadministratie der Z. A. R. en die van het Duitse Rijk, re uitwisseling v. pakketten.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek wenschelijk is gebleken, om meer gemak dan tot nu bestaat daar te stellen, voor het wederkeerig verzenden van pakketten tusschen deze Republiek en Duitschland, en zekere vreemde landen, door tusschenkomst van het Duitse Postdepartement;

en nademaal het dus wenschelijk is gebleken eene overeenkomst aan te gaan voor het wederkeerig verzenden van pakketten tusschen dezen Staat en Duitschland en vreemde landen, onder zoodanige voorwaarden en bepalingen als worden uiteengezet in de overeenkomst, zooals gepubliceerd in de *Staatscourant* van 11 November 1896;

zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, ingevolge de machtiging mij verleend bij artt. 78 en 79 van Wet no. 1, 1886, hiermede proclameer,

¹⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant* van 22 Juli 1896.

verklaar en bekend maak, dat de navolgende overeenkomst van kracht zal zijn van af den 1sten dag van Januari 1896.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, den 9den dag van Nouember 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

OVEREENKOMST tusschen de postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek en de postadministratie van het Duitsche Rijk omtrent de uitwisseling van pakketten (zonder aangegeven waarde).

De postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek en de postadministratie van het Duitsche Rijk zijn overeengekomen eene geregelde uitwisseling daar te stellen van pakketten zonder aangegeven waarde, tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en Duitschland, overeenkomstig den grondslag van het Verdrag van Weenen, van 4 Juli 1891, wegens de uitwisseling van pakketten met de post, voor zoover het onderstaande artikelen betreft.

Artikel 1.

1. Pakketten kunnen uit de Zuid-Afrikaansche Republiek naar Duitschland tot een gewicht van 7 Engelsche ponden, en uit Duitschland naar de Zuid-Afrikaansche Republiek tot een gewicht van 3 Kilogram, met de post verzonden worden.

2. De afmeting der pakketten mag langs een der vlakken 60 centimeter (2 Eng. voet) niet te boven gaan.

3. Omtrent de vermeerdering van het maximumgewicht der pakketten tot op 5 Kilogram, de toelating van hinderlijke pakketten, alsmede van pakketten met aangegeven waarde en tegen rembours, zal later overeengekomen kunnen worden.

4. De beide postadministraties waarborgen elkander wederkeering het recht van vrijheid van transit voor de postpakketten over haar gebied, van en naar ieder land, waarmede zij harerzijds een pakketvervoer onderhouden.

¹⁾ Gepubliceerd in *Staatscourant* van 11 November 1896.

Artikel 6.

De pakketten mogen met geen ander recht van wege de posterijen belast worden dan met dat, bedoeld bij de voorgaande artikelen 3, 4 en 5, en art. 7 hierachter.

Artikel 7.

Wegens de verzending der pakketten met nader adres van het eene land naar het andere, tengevolge van verandering van woonplaats der geadresseerden, alsmede wegens de terugzending der onbestelbare (in rebus gevallen) postpakketten, geschiedt opnieuw eene heffing van de porten, bedoeld bij art. 3 ten laste der geadresseerden of, in voorkomende gevallen, ten laste van de afzenders.

Artikel 8.

De afzender van een pakket kan dit terugvorderen of het adres er van doen wijzigen, op de voorwaarden en met het voorbehoud, vastgesteld bij art. 9 van het Hoofdverdrag van Weenen, dd. 4 Juli 1891, voor de verzending van brieven, met dien verstande evenwel, dat indien de afzender terugzending of verzending aan een nader adres verlangt van een pakket, hij gehouden is borg te blijven voor de betaling van het voor de nieuwe verzending verschuldigde port.

Artikel 9.

1. Het is verboden met de post pakketten te verzenden, bevattende, hetzij brieven of schriften, die het kenmerk van eene briefwisseling dragen, hetzij voorwerpen, niet bij de wetten en reglementen, betreffende den in- en uitvoer, of andere, toegelaten. Nochtans is het geoorloofd de open factuur, op de verzending betrekking hebbende, in het pakket te sluiten.

2. Indien een pakket, waarop een dezer verbodsbepalingen van toepassing is, aan eene andere administratie wordt uitgeleverd, handelt deze op de wijze en in den vorm, door hare wetgeving en binnenlandsche reglementen voorgeschreven.

Artikel 10.

1. Wanneer een pakket verloren geraakt, beroofd of beschadigd is, het geval van overmacht uitgezonderd, heeft de afzender, en bij gebreke of op verzoek van dezen, de geadresseerde, recht op eene schadeloosstelling, gelijkstaande aan het werkelijke bedrag van het verlies of de schade; die schadeloosstelling kan echter het bedrag van 15 franken niet te boven gaan.

De afzender van een verloren pakket heeft daarenboven recht op de terugbetaling van de kosten van verzending.

2. De verplichting tot het betalen der schadeloosstelling rust op de administratie, waartoe het kantoor van afzending behoort. Aan deze blijft het verhaal voorbehouden op de verantwoordelijke administratie, d. w. z. op die administratie, binnen het grondgebied of in den dienst waarvan, het verlies, de beroving of de beschadiging heeft plaats gevonden.

3. Totdat het bewijs van het tegendeel is geleverd, rust de verantwoordelijkheid op de administratie, welke het pakket, zonder aanmerking te maken, in ontvangst heeft genomen, en noch de afgifte aan den geadresseerde, noch waar dit te pas komt, de behoorlijke uitlevering aan de volgende administratie kan aantonen.

4. De betaling der schadeloosstelling door de administratie, waartoe het kantoor van afzending behoort, heeft zoo spoedig mogelijk plaats en uiterlijk binnen den tijd van een jaar, te rekenen van den dag, waarop de klacht is ingediend. De verantwoordelijke administratie is verplicht om, zonder uitstel, aan de administratie waaronder het verzendingskantoor valt, het bedrag der door die administratie gekweten schadeloosstelling terug te betalen.

5. De aanspraak op schadeloosstelling wordt slechts toegelaten, indien zij binnen den tijd van een jaar wordt ingediend, te rekenen van den dag, waarop het pakket ter post is bezorgd; na dien termijn heeft de afzender geen recht op eenige schadeloosstelling.

6. Indien het verlies of de beschadiging heeft plaats gehad gedurende het vervoer tusschen de kantoren van uitwisseling van twee aangrenzende landen, zonder dat kan worden uitgemaakt op het grondgebied van welk der beide landen het feit is geschied, dragen de twee betrokken administraties de schade, ieder voor de helft.

7. De administraties houden op verantwoordelijk te zijn voor de pakketten, zoodra die door de rechthebbenden in ontvangst zijn genomen.

8. De uitvoering der voorgaande bepalingen van art. 10 zal zoo lang uitgesteld worden, totdat de postadministratie der Zuid-Afrikaansche Republiek, wier wetgeving tegenwoordig het beginsel in den weg staat tot schadevergoeding voor pakketten, machtiging van de Wetgevende Macht zal verkregen hebben ter uitvoerlegging van dit grondbeginsel.

De Deutsche postadministratie behoudt zich evenwel het recht voor, ook voor de algemeene uitvoering van art. 10 in de door haar als geldig erkende gevallen, waarin een postpakket uit Duitschland naar de Zuid-Afrikaansche Republiek, gedurende de verzending binnen het Deutsche postgebied of op eene Deutsche zeepostlijn verloren geraakt of beschadigd werd, aan den afzender

overeenkomstig de in de voorgaande par. 1—7 van dit artikel voorkomende bepalingen, schadevergoeding toe te staan.

Artikel 11.

Iedere administratie kan in buitengewone gevallen, die de toepassing van dien maatregel rechtvaardigen, de uitwisseling van pakketten, tijdelijk, geheel of gedeeltelijk, staken, onder voorwaarde daarvan onmiddellijk, zoo noodig door middel van de telegraaf, aan de belanghebbende administratie kennis te geven.

Artikel 12.

De beide postadministraties wijzen de kantoren of plaatsen aan, die voor den dienst der internationale uitwisseling zijn toegelaten; zij regelen de wijze van verzending en stellen alle andere maatregelen van ondergeschikten aard en van orde vast, voor de uitvoering van de tegenwoordige overeenkomst vereischt.

Artikel 13.

De uitwisseling van postpakketten zal plaats vinden in gesloten zakken of manden, door bemiddeling der tusschen Hamburg en Delagoabaai varende stoombooten der Deutsche Oost-Afrikaansche lijn, en over de spoorweglijn tusschen Lourenço-Marques en Pretoria. Tusschen de postadministraties blijft het recht voorbehouden zich te verstaan omtrent het gebruik maken van de route via Napels, in transit over Oostenrijk en Italië, in aansluiting met de Napels aandoende schepen der Deutsche Oost-Afrikaansche lijn.

Artikel 14.

Deze Conventie zal den 1sten Januari 1897 in werking treden, en wederzijdsch met kennisgeving van een jaar vooruit, opzegbaar zijn.

Mocht de Zuid-Afrikaansche Republiek in de toekomst toetreden tot de Postpakketten-overeenkomst der Algemeene Postvereniging, komt deze afzonderlijke overeenkomst tot haar einde van af den dag, waarop de Zuid-Afrikaansche Republiek tot den pakkettendienst der Algemeene Postvereniging toetreedt.

Aldus gedaan en in duplo geteekend te Pretoria,
den 25sten April 1896.

(Get.) ISAAC VAN ALPHEN,
Postmeester-Generaal, Z. A. R.

Berlijn, den 24 Mei 1896.

(Get.) v. STEPHAN,
Staatssecretaris van het Keizerlijk
Duitsche Rijks-Postdepartement.

BIJLAGE 1.

Wijngaardranken, hetzij dezelve tot verplanten geschikt zijn of niet, zijn van den invoer uitgesloten, alsmede alle andere deelen van den wijnstok, meer in het bijzonder wijngaardbladen, en tevens uitgerukte wijnstokken, gedroogd wijngaardhout, meststof, gebruikte wijngaardtakken en wijngaardstutten.

Wijn, druiven, grondsop, druivepitten, afgesneden bloemen en voortbrengselen der warmoezerij, zaden en vruchten van allerlei aard, afgesneden palmtakken, laurierbladen en lauriertakken, alsmede ander bindgroen, zijn in het vrije verkeer toegelaten.

De invoer van tafeldruiven, druiven van den wijnoogst en grondsop, kan over de grenzen van het Deutsche Rijk evenwel slechts plaats vinden, indien:

- a. voor de verpakking van druiven geene wijngaardbladeren gebruikt zijn;
- b. indien de tafeldruiven in stevige en toch gemakkelijk te doorzoeken doozen, kisten of korven verpakt zijn;
- c. indien de druiven van den wijnoogst in goed gesloten vaten gestampt zijn, die een inhoud van minstens vijf hectoliter hebben, en zoodanig gereinigd zijn, dat zij geen enkel deeltje aarde of wijngaardrank met zich voeren;
- d. indien het grondsop zich in goed gesloten kisten of vaten bevindt.

De invoer van alle niet tot de categorie van den wijnstok behoorende plantjes, struiken of andere gewassen, die afkomstig zijn van kweekerijen, tuinen of trekkassen, kan over de grenzen van het Deutsche Rijk slechts onder de volgende voorwaarden plaats vinden;

1. de gewassen dienen stevig, doch zoodanig verpakt te zijn, dat een nauwkeurig onderzoek, vooral van de gewassen zelf, als van de verpakking, kan plaats vinden:

2. de afzender dient bij verzending der gewassen eene verklaring te voegen, waarbij hij:

- a. zich verbindt de kosten van het onderzoek te dragen;
- b. aan den ontvanger der zending, of aan eenen in het Deutsche Rijksgeslacht woonachtigen gevolmachtigde van laatstgenoemde, opdracht geeft tot voldoening der kosten.

3. De invoer is slechts toegelaten, wanneer uit een, op kosten van den betrokkenen persoon, op de plaats van ontvangst (Hamburg) ingesteld onderzoek naar wijnluis, de onschadelijkheid der zending blijkt.

De uitwisselings-postkantoren op de grenzen dienen de overname der zendingen, die eenigszins tegen de voorschriften onder cijfer 1 zijn, van het buitenland te weigeren. Ingeval de verklaring (cijfer 2) ontbreken mocht, zoo dient hiervan aan den tot de ontvangst gerechtigden persoon door het kantoor van ontvangst (Hamburg) mededeeling gezonden te worden met bericht dat de zending slechts na voldoening der kosten van onderzoek afgeleverd zal kunnen worden. Wordt hierop na verloop van een redelijken termijn geene verklaring ontvangen, zoo wordt de zending naar de plaats van herkomst, op kosten van den verantwoordelijken persoon teruggezonden, of, naar verkiezing van den wellicht aanwezigen geadresseerde, door middel van vuur vernietigd.

De zendingen, overeenkomstig voorschriften verzonden, gaan behoudens het onderzoek (cijfer 3) over aan de douane-beambten. Wanneer bij het onderzoek, wijnluis of verdachte teekenen daarvan gevonden worden, zoo wordt de zending te samen met de emballage onmiddellijk door vuur vernietigd.

BIJLAGE 2.

INBESLAGNEMING VAN DRUKWERKEN.

Gedrukte stukken kunnen, in het Deutsche Rijk zonder rechterlijke verordening in beslag genomen worden, wanneer de inhoud blijkt te bestaan uit iets dat volgens zekere paragrafen van het Deutsche Strafwetboek aan straf onderhevig is.

De desbetreffende paragrafen bedreigen de volgende handelingen met straf:

1. Het openlijk aanzetten tot hoogverraad;
2. De belediging van den Keizer of van den Landheer;
3. Het openlijk aanzetten tot het plegen van eene of andere strafbare handeling;
4. Het openlijk, op eene aan de openbare rust schade'ijke wijze, ophitsen van verschillende klassen der bevolking tot gewelddadigheden tegen elkander;
5. De verkoop of de verspreiding, etc., van ontuchtige geschriften, afbeeldingen en voorstellingen.

Het *Gerecht* kan tevers de inbeslagneming van drukwerken in andere gevallen verordenen.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek wenschelijk is gebleken, eene betere regeling in het leven te roeping voor de wisseling van Postwissels tusschen deze Republiek en het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Ierland, bevattende eveneens bepalingen tot wisseling, indien begeerd, van postwissels ook met zekere andere landen, door bemiddeling van de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Ierland,

Overeenkomst tusschen de Z. A. R. en Groot Brittannië en Ierland, re Postwissels.

en nademaal het dus wenschelijk is gebleken eene overeenkomst aan te gaan voor de wederkeerige verzending en ontvangst van Postwissels tusschen dezen Staat en het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Ierland, en indien begeerd ook tusschen zekere andere landen, onder zoodanige bepalingen en voorwaarden als worden uiteengezet in de navolgende Overeenkomst,

zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, ingevolge de machtiging mij verleend bij artt. 78 en 79 van Wet No. 1—1886, hiermede proclameer, verklaar en bekend maak, dat de navolgende overeenkomst van kracht zal zijn van af den 1sten dag van Januari 1897.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, den 28sten dag van November 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

¹⁾ Gepubliceerd in *Startscourant* van 2 December 1896.

OVEREENKOMST, aangegaan tusschen de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek en de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Britannië en Ierland.

ART. 1. Er zal eene geregelde uitwisseling van Postwissels zijn tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en het Vereenigd Koninkrijk van Groot Britannië en Ierland.

Het hoogste bedrag van een Postwissel, door het eene land op het andere getrokken, zal zijn £10 (Tien pond sterling).

Geen Postwissel zal een onderdeel van een penny mogen insluiten.

Het bedrag van elken postwissel, hetzij uitgerekte in de Zuid-Afrikaansche Republiek of in het Vereenigd Koninkrijk zal uitgedrukt worden in sterling.

2. De bedragen te worden betaald door de afzenders van postwissels ter uitbetaling aan de ontvangers zullen zijn in goudgeld of ander wettig geld van denzelfden gangbaren koers.

3. Elke postwissel zal bij uitreiking worden afgeleverd aan den afzender, door hem op eigen kosten aan den ontvanger te worden verzonden.

Beide Administratiën zullen elkander wederkeerig modellen verschaffen van den postwissel en de kennisgeving, welke zij zich voorstellen te gebruiken voor de uitvoering van dezen dienst.

4. De Postadministratie der Zuid-Afrikaansche Republiek zal de macht hebben om het Commissieloon te bepalen op alle Postwissels, uitgerekte binnen hare jurisdictie, en de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk zal dezelfde macht hebben met betrekking tot alle postwissels, in het Vereenigd Koninkrijk uitgerekte.

Beide Administratiën zullen elkander wederkeerig het tarief van vorderingen of commissieloon, dat onder deze overeenkomst zal worden vastgesteld, mededeelen, en deze vorderingen zullen in elk geval door den afzender vooruitbetaalbaar en niet terugvorderbaar zijn.

5. Elke Postadministratie behoudt het commissieloon, gevorderd op alle Postwissels binnen hare jurisdictie op de andere administratie getrokken, doch een commissieloon van een half percent op het bedrag van alle zoodanige postwissels zal aan de andere administratie worden uitbetaald.

6. Postwissels zullen alleen getrokken worden op de geautoriseerde Postwisselkantoren van de respectieve landen en elke administratie zal aan de andere een lijst

van zoodanige kantoren verschaffen, en zal van tijd tot tijd eenige toevoegingen of veranderingen in zoodanige lijst bekend maken.

7. Iedere Postwissel en kennisgeving moet den naam bevatten van het kantoor, alwaar de uitbetaling verlangd wordt en geen Postwissel zal worden verleend, tenzij de aanvrager duidelijk opgeeft den naam en minstens de eerste letter van een voornaam, zoowel van den afzender als van den ontvanger, alsmede het adres van den afzender, behalve in gevallen van handelfirma's of maatschappijen, wanneer de gewone benamingen voldoende zullen zijn.

8. De dienst van het postwisselstelsel tusschen beide landen zal uitsluitend geschieden door tusschenkomst van uitwisselingskantoren. Ten behoeve van de Zuid-Afrikaansche Republiek zal het kantoor van uitwisseling zijn Pretoria, en ten behoeve van het Vereenigd Koninkrijk zal het kantoor van uitwisseling zijn Londen.

Lijsten van uitgereikte postwissels zullen worden verzonden van elk kantoor van uitwisseling, vergezeld van de kennisgevingen, elk voorzien van een afdruk van den datumstempel van het kantoor van uitwisseling. De vorm dezer lijst zal zijn in overeenstemming met voorschrift «A» hieraangehecht. De lijsten zullen gedurende het jaar achtereenvolgens worden genummerd, beginnende met No. 1 bij den aanvang van de maand Januari in elk jaar, en eindigende met het laatste No. dat de verrichtingen van het jaar insluit. De inschrijvingen op deze lijsten zullen eveneens achtereenvolgens genummerd zijn.

Ten einde moeilijkheden te voorkomen, in geval de oorspronkelijke lijst mocht verloren gaan, moet iedere administratie met de volgende post een duplicaat verzenden van de lijst, welke met de voorgaande post verzonden werd.

Mocht er op den dag, wanneer de lijst dient verzonden te worden, geene wissels te adviseeren zijn, dient nochtans een blanco lijst verzonden te worden, gemerkt «Nihil».

9. Daar de uitreikingen van de Zuid-Afrikaansche Republiek, op het Vereenigd Koninkrijk getrokken, in den regel die van het Vereenigd Koninkrijk op de Zuid-Afrikaansche Republiek zullen overtreffen, zal laatstgenoemde administratie met elke post naar Londen een bedrag op rekening verzenden, ten einde tegemoet te komen in de betaling van de met die post geadviseerde wissels. Zoodanige remise dient te zijn het totaal van het geadviseerd bedrag na aftrek van het bedrag van eenige lijst van wissels, uitgereikt in het Vereenigd Koninkrijk, ter uitbetaling in de Zuid-Afrikaansche

Republiek, welke mocht ontvangen zijn na verzending der laatste remise.

Een staat, vermeldende de bijzonderheden van het bedrag op rekening verzonden, dient elke remise te vergezellen, geadresseerd aan den Ontvanger en Rekenmeester-Generaal, Generaal Postkantoor, Londen.

Tot tijd en wijlen de remisen, in dit artikel vermeld, ter hand komen, is de Engelsche administratie niet verplicht de desbetreffende wissels uit te betalen.

10. Postwissels uitgereikt, hetzij in de Zuid-Afrikaansche Republiek, hetzij in het Vereenigd Koninkrijk gedurende de maand December, waarvan de desbetreffende kennisgevingen de respectieve kantoren van uitwisselingen niet hebben bereikt voor de maand Januari, zullen worden opgenomen in supplementaire lijsten over het jaar, waarin de wissels werden uitgereikt.

11. Bij ontvangst der kennisgevingen door het kantoor van uitwisseling in het land van betaling, zal vergelijking plaats vinden met de inschrijvingen op de lijst, en, na afgestempeld te zijn, verzonden worden naar de kantoren van uitbetaling.

12. Indien de lijsten ongeregelde aantonen, welke het kantoor van ontvangst niet in staat is te verbeteren, zal dat kantoor van het kantoor van verzending eene opheldering verzoeken, en zoodanige opheldering zal zonder verzuim worden verschaft. In afwachting van de ontvangst dezer opheldering zal de betaling van de in de lijst foutief bevonden wissels worden gestaakt.

13. De wissels door de eene administratie op de andere getrokken, zijn wat de uitbetaling betreft, onderworpen aan de regulatiën, welke van kracht zijn voor de uitbetaling van wissels in het land waarop zij getrokken zijn.

De uitbetaalde postwissels zullen in het bezit blijven van het land van uitbetaling.

14. Duplicaat postwissels zullen worden uitgereikt, en overmaking van betaling zal kunnen geschieden alleen door de postadministratie van het land waarop de oorspronkelijke wissels waren getrokken, en in overeenstemming met de regulatiën in dat land vastgesteld of te worden vastgesteld.

15. Terugbetaling van postwissels aan afzenders zal niet geschieden, tenzij eene machtiging tot zoodanige terugbetaling vooraf zal zijn verkregen door het land van uitgifte, van het land alwaar zoodanige wissels betaalbaar zijn, en de bedragen van de terugbetaalde wissels zullen behoorlijk gecrediteerd worden aan het eerstgenoemde land in de maandelijksche rekening, te worden

opgemaakt door de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek. (Art. 17).

De bijzonderheden van alle terugbetaalde wissels hetzij uitgerekte in het Vereenigd Koninkrijk, hetzij uitgerekte in de Zuid-Afrikaansche Republiek zullen worden ingeschreven onder hunne respectieve hoofden in de plaats voor dat doel in de maandelijksche rekening aangegeven.

16. Postwissels, welke niet zullen zijn uitbetaald binnen twaalf maanden van af de maand van uitreiking zullen vervallen zijn, en de ontvangen bedragen zullen toekomen aan, en ter beschikking zijn van het land van oorsprong.

De Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek zal derhalve op het crediet van de Engelsche Postadministratie in de maandelijksche rekening aangeven alle postwissels, uitgerekte door het Vereenigd Koninkrijk, welke onbetaald zijn gebleven aan het einde van het vastgestelde tijdperk, en zal in bijzonderheden de zoodanige wissels inschrijven in de daarvoor bestemde plaats in de maandelijksche rekening.

Aan den anderen kant zal de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk aan het einde van elke maand aan de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek toezenden ter inschrijving in de maandelijksche rekening een staat in bijzonderheden (voorbeeld B hieraangehecht) aangevende alle postwissels uitgerekte in de Zuid-Afrikaansche Republiek getrokken op het Vereenigd Koninkrijk, die onder dit artikel vervallen zijn.

17. Aan het einde van elke maand zal de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek eene rekening opmaken (voorbeeld C aangehecht) aantonende in bijzonderheden de totalen van de lijsten, bevattende de bijzonderheden van Postwissels in de beide landen uitgegeven gedurende de maand, de totalen van postwissels welke terugbetaald of vervallen zijn, en de balans uit die verrichtingen voortspruitende.

De rekening zal door de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek in duplo worden verzonden naar den Controleur, Postwisselkantoor, Generaal Postkantoor, Londen, en na in orde bevonden te zijn, zal een afschrift van deze rekening behoorlijk geaccepteerd door het kantoor te Londen worden teruggezonden.

18. Indien de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek aan de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk de balans te betalen heeft van de postwissel-rekening, zal door de Zuid-Afrikaansche Republiek zoodanige balans worden veressend, terzelfdertijd dat zij de rekening verzendt, en dezelfde handelwijze zal worden gevolgd door de Postadministratie van het

Vereenigd Koninkrijk wanneer er een bedrag door haar verschuldigd is aan de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek, bij het terugzenden naar Pretoria van het duplicaat van de goedgekeurde rekening.

Zoodanige betalingen zullen, zoolang er niet overeengekomen wordt tusschen beide administratiën omtrent de aannahme van den eenen of anderen weg te volgen, geschieden door middel van wisselbrieven, betaalbaar op vertoon aan de order van de Postadministratie van het land, aan welke het bedrag verschuldigd is.

19. Indien de Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek verlangt Postwissels door te zenden naar vreemde landen of Engelsche koloniën vermeld in lijst D van het aanhangsel, door tusschenkomst van de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk zal zij de vrijheid hebben zulks te doen, zoolang de volgende voorwaarden worden nagekomen :

- a. De Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek zal de bedragen van zoodanige « Vreemde Postwissels » aan het Centraal Postwisselkantoor te Londen opgeven, welk kantoor daarvan verder zal kennis geven aan de Centrale Kantoren van de landen in welke die postwissels betaalbaar zijn.
- b. De bijzonderheden van « Vreemde Postwissels » zullen worden ingeschreven op afzonderlijke lijsten en naar Londen verzonden worden met de gewone lijsten, en de bedragen daarvan zullen worden gevoegd bij de totalen van de gewone lijsten van postwissels getrokken op het Vereenigd Koninkrijk.
- c. Elke vreemde postwissel, behalve de hierondervermelde, moet op den voorkant voorzien zijn van eene etiquette van den volgenden vorm :

BELANGRIJK VOOR HET PUBLIEK.

Deze wissel is van geen waarde, behalve a's eene kwitantie voor het inbetaalde bedrag, en behoeft derhalve niet door den verzender van het bedrag te worden verzonden.

De ontvanger ontvangt eenen behoorlijken vorm van postwissel van het Hoofd-Postwisselkantoor van het land alwaar de betaling geschiedt.

.....
Dit gedeelte van den vorm wordt achter op de kennisgeving geplakt.

Eene gegomde etiquette is aan den wissel gehecht.

Naamteekening van }
 den Ambtenaar } .....

Het onderste gedeelte moet worden gehecht
 aan de desbetreffende kennisgeving, welke

laatste het volledig adres van den ontvanger moet bevatten, en naar Londen moet gezonden worden met de lijst van kennisgevingen.

- d. De Postadministratie van de Zuid-Afrikaansche Republiek zal aan de Postadministratie van het Vereenigd Koninkrijk, op vreemde postwissels denzelfden koers van berekening toestaan als op postwissels, betaalbaar in het Vereenigd Koninkrijk, terwijl het Centraalkantoor te Londen het land van uitbetaling crediteert met denzelfden koers van berekening voor de vreemde postwissels, als voor postwissels uitgerekte in het Vereenigd Koninkrijk, van het bedrag der wissels afhoudende een som gelijkstaande met de helft der commissie vorderbaar van het publiek in Groot Brittannië, voor postwissels getrokken op vreemde landen.

Deze reductie geschiedt volgens de onderstaande schaal:

Voor sommen niet te bovengaande	£2	3d.
» » » » »	£3	6d.
» » » » »	£7	9d.
» » » » »	£10.....	1s.

(Nota.—Ingeval van vreemde postwissels, getrokken op Constantinopel, Smyrna en Panama worden geene etiquetten gebezigd, doch dienen de postwissels aan de afzenders te worden overhandigd ter verzending aan de ontvangers).

Indien het bedrag van een «Vreemden Postwissel» terugbetaald wordt, geschiedt geene terugbetaling van de commissie gevorderd voor de verzending,

20. Beide postadministratiën mogen, indien zulks raadzaam wordt geacht, bij onderlinge overeenkomst wijzigingen maken in gevallen van ondergeschikten aard, in verband met de uitvoering van deze Conventie, ten einde voorziening te maken voor grootere veiligheid tegen bedrog, of voor de betere uitvoering van het stelsel.

Tevens wordt overeengekomen dat elke postadministratie gemachtigd is de uitwisseling van postwissels tijdelijk te staken, ingeval de wisselkoers of eenige andere omstandigheid aanleiding geeft tot misbruik, of ten nadeel zou strekken van de inkomsten van het Postwezen.

21. Deze overeenkomst treedt in werking op den 1sten dag van Januari 1897, en zal kunnen worden geëindigd op eene kennisgeving van een der partijen van zes kalendermaanden.

Gedaan in duplo, en geteekend te Pretoria, op den 20sten dag van November 1896.

ISAAC VAN ALPHEN,
Postmeester-Generaal Z. A. R.

Londen, op den 15den dag van October 1896.

NORFOLK,
Postmeester-Generaal van het Vereenigd Koninkrijk
van Groot-Britannië en Ierland.

Lijst van Vreemde Landen, Engelsche Koloniën, enz., een Postwisselverkeer onderhoudende met het Vereenigd Koninkrijk.

VREEMDE LANDEN.

België.	Japan.
*Bulgarije.	Luxemburg.
*Cameron en Togo (Westkust van Afrika).	*Ned. Oost-Indië.
*Chili (voor uitbetaling alleen in Chili).	*Nieuw Guinea (Duitsch Protectoraat in Noorwegen.
*Congo Vrijstaat (Banana, Boma en Matadi).	Oostenrijk-Hongarije.
Denemarken (met inbegrip van IJsland en Farö-eilanden).	Oranje-Vrijstaat.
Deensch West-Indië.	Portugal (met inbegrip van Madeira en de Azoren).
Duitschland.	Roumania.
*Duitsch Oost-Afrika Protectoraat.	*Salvador.
Egypte.	*Siam.
Frankrijk, met Alegerie.	Tunis.
Hawai.	*Uruguay (voor uitbetaling in Uruguay alleen).
Holland.	Vereenigde Staten van Amerika.
Italië (met de agentschappen te Tripolis, Assab en Masowah).	Zweden.
	Zwitserland.

VREEMDE STEDEN.

*Adrianopel.	*Mitylene.
*Beyrout.	Panama.
*Candia.	*Prevesa.
*Canea (Khania, La Canea).	*Retimo.
*Chios (Khios).	*Rhodes.
Constantinopel.	*Salonica.
*Durazzo.	*Samsoun.
*Goa.	*Santi Quaranta (Serandoz).
*Jaffa.	Smyrna.
*Jeruzalem.	Tanger.
*Kaifa (Caiffa).	*Trébizonde (Trapezunt).
Kerassonde (Keressoun).	*Valona.

* In deze gevallen heeft de Engelsche Post-Administratie slechts een indirect postwisselverkeer, en eene verlere commissie wordt, in den regel, in transit afgetrokken.

ENGELSCHIE BEZITTINGEN EN PROTECTORATEN.

Cyprus.	Amerika (<i>vervolg</i>):
Gibraltar.	Britsch Honduras.
Malta.	Canada (met inbegrip van
	Britsch Columbia, Nieuw
	Brunswijk, Nieuw Schot-
	land, Prins Edward Eil.)
Azië:	Falkland Eil.
Engelsch Indië (inslui-	New Foundland.
tende Birma en de Agent-	
schappen van den In-	West-Indië:
dischen postdienst te	Antagua.
Aden, Bagdad, Bassorah,	Bahama Eil.
Bunder Abbas, Bushire,	Barbados.
Guador, Jask, Linga, Mus-	Dominica.
cat en Zanzibar).	Grenada.
Britsch Noord - Borneo	Jamaica.
(Sandakan).	Montserrat.
Ceylon.	Nevis.
Hongkong (met inbegrip	St. Kitts.
van de Agentschappen	St. Lucia.
van den Hongkong post-	St. Vincent.
dienst te Amoy, Canton,	Tobago.
Foochow, Hankow, Hoi-	Trinidad.
how, Ningpo, Shanghai	Turks Eil.
en Swatow.	
Labouan.	Afrika:
Sarawak.	Britsch Bechuanaland.
Straits Settlements.	Kaapkolonie.
Australië:	Gambia.
Nieuw Zuid Wales.	Goudkust.
Queensland.	Lagos.
Zuid-Australië.	Mauritius.
Tasmanië.	Mombasa en Lamu.
Victoria.	Natal (met inbegrip van
West-Australië.	Zululand).
Nieuw Zeeland.	St. Helena.
Amerika:	Seychellen.
Bermuda.	Sierra Leone.
Britsch Guyana.	

NADEMAAL het de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk en dienstig is, dat, ter bevordering van de goede orde en veiligheid en ter handhaving der wetten, behalve de gronden, bedoeld bij de proclamatie van den 22sten dag van October 1890,¹⁾ voorkomende in de *Staatscourant* van den 22sten October 1890, ook de plaats

Rietfontein no. 182 onder de plaatselijke ambtenaren der Boksburgsche delverijen.

¹⁾ Zie L. W. 1890—1893, bladz. 107.

RIETFontein, No. 182,

district Heidelberg, wijk Blesbokspruit, groot 4030 morgen 52 vierk. roeden, volgens kaart, vervaardigd door den Landmeter Jas, Brooks, onder de jurisdictie der plaatselijke ambtenaren van de Boksburgsche Delverijen worde geplaatst;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 1037 der notulen, dd. 3 December 1896, en op grond van art. 16 van Wet No 19, 1895, hiermede proclameer, bekend maak en vaststel, dat gezegde grond zal ressorteeren van af 15 December 1896, onder de plaatselijke ambtenaren van de Boksburg Delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantere te Pretoria, op heden den 5den dag van December 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Kopie.

R. 16938/96. BB. 3177/96.

BEVELSCHRIFT.

Verbod verspreiding "Critic".

Ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, in deze handelende met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens Uitv. Raadsbesluit, dd. 18 December 1896, art. 1068, overeenkomstig art. 5 van Wet no. 26, 1896, verbied bij deze de verspreiding van het nieuwsblad « *The Critic* », verschijnende te Johannesburg, en wel voor den tijd van zes (6) maanden van datum dezes, op grond, dat de inhoud van gemeld nieuwsblad, naar mijn oordeel, gevaarlijk is voor de orde en rust in de Republiek.

Uitgevaardigd te Pretoria, op heden den negentienden December 1896.

(w. g.) S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

» DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

PROCLAMATIES

BETREFFENDE

DE RUNDERPEST.

[VERTALING—TELEGRAM.]

Van
Hoogen Commissaris.

Aan
Harer Majesteits Agent.

6 Maart.—

Het volgende telegram werd ontvangen van den Administrateur Salisbury; begint: Runderpest of een besmettelijke ziekte daarop lijkende is uitgebroken onder het vee in de nabijheid van Buluwayo; men vermeldt dat groote getalen beesten noordelijk van Zambesie en wild aan beide zijden zijn gestorven aan de ziekte. Wij nemen stappen om de ziekte te onderzoeken en zullen zoo ver mogelijk de bepalingen van Wet 2 van 1881 in werking doen treden; in de volgende Gouvernementscourant zal de plaats, op dewelke het uitgebroken is, verklaard worden als een besmettelijke omtrek en een uittreksel van de wet zal bekend gemaakt worden; de Civiele Commissaris Buluwayo is geïnstrueerd om de wet streng toe te passen; het verder verspreiden mag noodlottige resultaten hebben met het oog op het gevaar van verspreiding der ziekte zuidwaarts; eindigt.

Gelieve het Gouvernement der Z. A. Republiek zoo spoedig mogelijk daarvan in kennis te stellen.

[VERTALING—TELEGRAM.]

Van
Hooge Commissaris,
Kaapstad.

Aan
H. M. Waarn. Agent.

7 Maart.—

Als een vervolg op mijn telegram van gister, omtrent veeziekte in Matabeleland, heb ik het volgende verdere telegram ontvangen van den Waarnemenden Administrateur Salisbury. Begint:—Het is niet zeker of de

ziekte onder het vee «runderpest» is, maar men rapporteert dat zij van doodelijken aard is, zich heinde en ver verspreidende; wij doen wat wij kunnen om haren loop te stuiten, door besmet vee te verdelgen, en ook dat, hetwelk zich tusschen besmet vee bevindt. De zaak is zoo ernstig dat wij Duncan naar Buluwayo hebben gezonden, om zijne geheele aandacht er aan te wijden, hem practisch de vrije hand latende. Eene door het publiek aangestelde Commissie is ons behulpzaam.—Eindigt.

NADEMAAL het volgens ontvangen en in dit blad gepubliceerde telegrafische informatie van wege Zijn Excellentie den Hoogen Commissaris te Kaapstad is gebleken, dat de besmettelijke ziekte «de Runderpest», of eene ziekte daarop veel gelijkende, en die wijd en zijd verwoestingen aanricht, onder het vee en het wild, is uitgebroken in Matabeleland, en

Nademaal het van het allergrootste belang is, dat maatregelen worden getroffen, waardoor de overplanting dier gevreesde ziekte naar de Zuid-Afrikaansche Republiek wordt voorkomen;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 199, zijner besluiten dd. heden hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat alle verkeer van vee insluitende stieren, ossen, koeien, kalveren, paarden, muilen, ezels, schapen, bokken, wild, en verder van honden en andere huisdieren enz., komende van Matabeleland, Mashonaland en Khama'sland naar deze Republiek hiermede ten strengste wordt verboden. Dat vee hetwelk over de lijn mocht komen, indien mogelijk zal moeten worden teruggedreven of anders zal gedood worden,—dat alle transport of ander verkeer met of per vee of trekvee afkomstig van de Republiek over de Noordelijke en Noordwestelijke grens naar Matabeleland, Mashonaland en Khama'sland en omgekeerd met of per vee of trekvee afkomstig van Matabeleland, Mashonaland en Khama'sland over de grens naar de Republiek hiermede wordt belet, — zullende er speciale regeling worden gemaakt met betrekking tot het postvervoer; — dat al het vee als boven gespecificeerd zich bevindende en grazende binnen deze Republiek, aan den oever der Limpopo moet worden gehouden op een afstand van minstens 3 mijlen van alle plaatsen waar zich driften door de rivier bevinden.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend

dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

En ik gelast schutmeesters en andere ambtenaren in de Zuid-Afrikaansche Republiek, om met betrekking tot vee verdacht van lijdende te zijn aan besmettelijke ziekte zeer streng te behandelen in overeenstemming en in termen van art. 34 van Wet 2 1882. ¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK !

Gegeven onder mijne hand op heden den 11den dag van Maart in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig. ²⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

NADEMAAL bij de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek informaties en berichten zijn ingekomen, die melden dat de besmettelijke veeziekte, zooals nader omschreven en gepubliceerd bij proclamatie in de *Buitengewone Staatscourant* van den 11den Maart 1896, zich heeft voorgedaan in de Locatie Linokani, liggende nabij de westelijke grens in het district Zeerust in deze Republiek;

En nademaal er vrees bestaat dat de ziekte zich verder zal uitbreiden onder het vee der kaffernaties wonende en verblijf houdende op de grenzen van Zeerust en Lichtenburg;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 248 zijner besluiten d.d. 1 April 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat niet alleen alle verkeer van vee, uit Matabeleland, Mashonaland en Khama's land zooals in bovengenoemde proclamatie is omschreven en bepaald, ten strengste is verboden; maar dat ook de Noordwest en Westelijke grens der Zuid-Afrikaansche Republiek zoover het de districten Zeerust en Lichtenburg aangaat, geheel afge-

¹⁾ Zie L. W. 1849—1885, bladz. 1095.

²⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 819, dd. 11 Maart 1896.

sloten zijn voor alle verkeer en transport van vee van uit en naar deze Republiek in termen van de proclamatie voornoemd, en dat te dien aanzien dezelfde maatregelen zullen worden in acht genomen en toegepast.

En ik proclameer verder dat bovengenoemde Locatie Linokani geheel zal afgesloten zijn, zoodat geen verkeer van of naar die Locatie zal worden toegelaten.

En ik proclameer en gelast, en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

En ik gelast schutmeesters en andere ambtenaren in de Zuid-Afrikaansche Republiek, om met betrekking tot vee verdacht van lijdende te zijn aan besmettelijke ziekte zeer streng te handelen in overeenstemming met en in termen van art. 34 van Wet 2, 1882.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 1sten dag van April in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de besmettelijke veeziekte, volgens bij de Regeering ingekomen berichten en rapporten van deskundigen, meer bepaald bekend is onder den naam van en blijkt te zijn de runderpest; en

Nademaal het ingevolge nader en nauwkeurig onderzoek en waarnemingen gebleken is, dat paarden, ezels en muilieren niet aangetast worden door genoemde ziekte; en

Nademaal de gevreesde runderpest voortgaat hare verwoestingen aan te richten op onze grenslijn, en in de kralen van de locaties van Linokani en Gopani reeds is uitgebroken en het dus allernoodigst is, dat strenge contrôle op het vervoer van vee, ook binnen deze Republiek zal worden toegepast;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Repu-

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 824, dd. 8 April 1896.

bliek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 284 van zijne notulen, dd. 14 April 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat ieder, die in de Zuid-Afrikaansche Republiek met vee trekt van de eene plaats naar de andere, of van het eene district naar een ander, of naar eenige markt, verplicht zal zijn een certificaat te kunnen overleggen van den Landdrost, Vrederechter of Veldkornet van zijn wijk, inhoudende eene beëdigde verklaring, dat het vee door hem vervoerd niet afkomstig is van, of in aanraking geweest is met, het vee van een besmette plaats, en

dat eenig persoon, die vermoeden kon, dat zijn vee besmet zou kunnen zijn, verplicht is zijne bureu daarmede dadelijk in kennis te stellen en het tijdelijk af te zonderen en niet te vervoeren tot tijd en wijle de zekerheid verkregen is dat gezegd vee niet is besmet; en verder

Dat ieder, die niet stiptelijk de bovenvermelde maatregelen opvolgt, aansprakelijk zal worden gesteld voor alle schade, welke door zorgeloosheid en moedvillig of opzettelijk verzuim daaruit voor hemzelf en anderen zouden kunnen voortvloeien;

En eindelijk, dat de maatregelen tegen de runderpest tot heden genomen en nader omschreven en vastgesteld in desbetreffende proclamaties gedateerd 11 Maart en 1 April l.l., zich van nu aan niet meer zullen uitstrekken tot paarden, ezels en muilieren, maar dat deze daarvan van af publicatie dezer zullen zijn uitgesloten.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assist. Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mijncommissarissen, Commandanten, Veldkornetten, Assist. Veldkornetten, Commissaris van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

En ik gelast schutmeesters en andere ambtenaren in de Zuid-Afrikaansche Republiek, om met betrekking tot vee verdacht van lijdende te zijn aan besmettelijke ziekte zeer streng te handelen in overeenstemming meten in termen van art. 34 van Wet 2, 1882.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 14den dag van April in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig. ¹⁾

S. J. P. KRUGER, Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS, Staatssecretaris.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 825, dd. 15 April 1896.

Uitvoerende Raadsbesluit, art. 289, dd. 15 April 1896.

Aan de orde minute R. 3465/96, inhoudende telegram van den Belastinggaarder te Hendriksdal aan den Inspecteur-Generaal van Invoerrechten, meldende dat kaffers bij Krokodilriviersdrift hebben getracht in deze Republiek in te brengen vleesch van zieke beesten aangetast door de runderpest.

De Uitvoerende Raad na kennisname van dit telegram, overwegende het ernstige van deze zaak en hoe door het inbrengen van zulk vleesch en andere deelen van besmet vee en van de voorwerpen daarmede in aanraking geweest, de runderpest in dit land zou kunnen worden overgebracht en de gezondheid der ingezetenen benadeeld;

Besluit: ZHEd. den Staatspresident te machtigen eene proclamatie uit te vaardigen, waarin wordt bepaald en vastgesteld:

dat alle in- en doorvoer uit Matabeleland, Mashonaland, Khama'sland en het Britsche Protectoraat over onze noordelijke, noordwestelijke en westelijke grenzen en alle desbetreffend vervoer binnenslands van dood vee, vleesch, huiden, haar, wol, mest en verderen afval; veevoeder, gereedschappen en voorwerpen, die bij de behandeling of het vervoer van bovengenoemde artikelen gebruikt werden, ten strengste verboden wordt, en dat de overtreders van dit verbod zullen worden gestraft met eene boete van £7 10 sh. of veroordeeld tot gevangenisstraf een maand niet te bovengaande;

Dit besluit te worden voorgelegd aan den Ed. Achtb. Eersten Volksraad in zijne aanstaande zitting ter verdere bekrachtiging.

NADEMAAL volgens ontvangen telegrafische informatie van wege onzen Inspecteur-Generaal van Invoerrechten is gebleken, dat kaffers van de overzijde van Krokodilrivier hebben getracht vleesch van zieke beesten, aangetast door de runderpest, in en door te voeren in deze Republiek; en

Nademaal het van het allergrootste belang is, dat strenge maatregelen worden genomen, om bij het bestaan en de uitbreiding van de besmettelijke runderpest in de landstreken vermeld en nader omschreven in de proclamaties gedateerd 11 Maart en 1 April, gepubliceerd in de *Buitengewone Staatscouranten* van denzelfden datum, onzen veestapel te beschermen en te behoeden, en voor de gezondheid der ingezetenen de vereischte zorg te dragen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS

KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 289 zijner notulen, dd. 15 April 1896, hiermede verder proclameer, vaststel en bekend maak, dat alle in- en doorvoer uit Matabeleland, Mashonaland, Khama'sland en het Britsch Protectoraat over onze noordelijke, noordwestelijke en westelijke grenzen en alle desbetreffend vervoer binnenslands van dood vee, vleesch, huiden, haar, wol, mest en verderen afval; veevoeder, gereedschappen en voorwerpen, die bij de behandeling en het vervoer van bovengenoemde artikelen gebruikt worden, ten strengste verboden wordt;

Dat de overtreders van bovenvermeld verbod, zullen worden gestraft met eene boete van £7 10s. òf veroordeeld tot gevangenisstraf ééne maand niet te bovengaande;

Dat de ambtenaren met het toezicht belast op den in- en doorvoer van buitenslands en het vervoer binnen's lands bij aanhouding van bovengenoemde artikelen op onze grenzen òf daar binnen verplicht zullen zijn dezelve tot een diepte van niet minder dan drie voet te doen begraven of te doen verbranden.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze proclamatie en verdere instructies en regulaties onder deze proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 15den dag van de maand April in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de besmettelijke veeziekte, meer bepaald de runderpest, volgens bij de Regeering ingekomen berichten en rapporten van deskundigen, voortgaat zijne verwoestingen aan te richten;

En nademaal er vrees bestaat dat de ziekte zich zal uitbreiden onder het vee der burgers en van de

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 826, dd. 16 April 1896.

kaffers verblijf houdende op de grenzen van het district Bloemhof;

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 323 zijner besluiten dd. 27 April 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat niet allèen alle verkeer van vee uit Matabeleland, Mashonaland en Khama's land, zooals bepaald en omschreven bij proclamatie van den 11den Maart, ten strengste is verboden; en verder dat de Noordwest- en Westelijke grens der Z. A. R., voor zoover het de districten Zeerust en Lichtenburg aangaat, geheel afgesloten zal zijn voor alle verkeer en transport van vee van uit en naar deze Republiek in termen van voor noemde proclamatie en die van dd. 4 April 1896; maar dat ook ten aanzien van de geheele grenslijn, bepalende het district Bloemhof aan de Westelijke zijde dezelfde maatregelen zullen worden toegepast;

En ik proclameer, en gelast verder en maak bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mijncommissarissen, Commandanten, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze proclamatie en verdere instructies en regulaties, onder deze proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 27sten dag van April in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het volgens ontvangen berichten uit verschillende deelen des lands gebleken is, dat de besmettelijke ziekte de «Runderpest» reeds binnen de grenzen van dezen Staat hare verschijning heeft gemaakt en;

namemaal het van het allergrootste belang is, dat maatregelen getroffen worden, waardoor de verdere verspreiding der ziekte kan worden voorkomen, en dat dezelve zoo spoedig mogelijk totaal worde uitgeroeid;

zoo is het dat ik Stephanus Johannes Paulus Kruger,

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 828, dd. 29 April 1896.

Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 324 zijner besluiten, dd. 28 April 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak dat de hierna volgende bepalingen, genoemd «regulatiën tegen de verspreiding en voor de totale uitroeiing van de Runderpest» van kracht zullen zijn.

1. In elke wijk zal eene Commissie aangesteld worden, bestaande uit den Veldkornet met nog twee door den Landdriest van het district, in overleg met den Veldkornet voormeld te benoemen leden, welke Commissie de bepalingen, zooals neergelegd in de hierachter volgende artikelen nauwvlattend zullen doen uitvoeren en toezien, dat dezelve strikt nageleefd worden.

2. Dadelijk, nadat zoodanige Commissie (als bij art. 1 bedoeld) zich heeft geconstitueerd, kiest zij een lid uit haar midden, dat onmiddellijk naar Pretoria zich begeeft en zich daar bij den Gouvernements-veearts vervoegt om door dezen geheel op de hoogte gebracht te worden met den aard en de uiterlijke kenteekenen enz. der ziekte.

3. Zoodra op eenige plaats eene ziekte onder het vee uitbreekt, is de eigenaar of diens wettige plaatsvervanger verplicht direct de commissie der wijken (zie art. 1) daaromtrent te rapporteeren. Hij moet onmiddellijk zijn vee opsluiten in een of andere kraal in de nabijheid of anderszins, verder aan alle bureu kennis laten geven van het uitbreken der ziekte onder zijn vee, en de paden over zijne plaats loopende afsluiten voor verkeer met ossenwagens of los trekkend vee.

4. Aangezien het gebleken is, dat de ziekte alle herkauwende dieren aantast, zoo moeten eigenaren van schapen en bokken er voor zorgen, dat dezelve gescheiden worden gehouden van hunne beesten; verder dat geene kudden dezer dieren van verschillende plaatsen met elkander in aanraking kunnen komen, en dat hun weidveld zoover mogelijk verwijderd blijft van plekken waar afgemaakt vee begraven of verbrand is, of vee in quarantaine gelegen is.

5. Onmiddellijk nadat de in art. 1 genoemde Commissie van het uitbreken der ziekte onderricht is, begeeft zij zich op weg om een onderzoek in loco naar den aard der ziekte in te stellen.

Blijkt deze runderpest te zijn dan gaat zij onmiddellijk over tot schatting van alle op de plaats verblijvende beesten overeenkomstig de navolgende schaal:

- a. Kalvers onder een jaar: 10s.
- b. Kalvers van een jaar: £1.
- c. Kalvers van twee jaar: £2.
- d. Beesten van drie jaar en koeien: £3.
- e. Ossen en bullen: van £4 tot £5.

De lijst der dieren, alzoo door de Commissie geschat, wordt alsdan opgezonden naar de Regeering, welke tot de helft der geschatte waarden aan den eigenaar als vergoeding uit zal betalen na het afmaken van het vee, zooals nader in art. 6 hierna omschreven.

Deze bepaling zal echter eerst van kracht zijn, nadat de Ed. Achtt. Eerste Volksraad zijne goedkeuring daaraan zal gehecht hebben.

6. Na de schatting der beesten worden deze dadelijk afgemaakt in tegenwoordigheid van één der leden der Commissie voornoemd.

Hij ziet tevens toe, dat het aldus afgemaakt vee wordt begraven of, waar mogelijk, verbrand.

Ingeval van begraving zoekt hij een geschikte plaats in de nabijheid uit, waar de grond zacht is, en gemakkelijk een gat van eenigen omvang kan gegraven worden, hetwelk van zoodanige diepte moet zijn, dat het afgemaakte vee 6 voet onder den beganen grond komt te liggen.

7. De begraving of verbranding van afgemaakt vee geschiedt door den eigenaar of met diens assistentie op eene wijze zooals door de Commissie zal worden geordend.

Waar echter de eigenaar geene werkkrachten voldoende beschikbaar heeft om zelve met zijn volk het aangetaste vee af te maken en te begraven of te verbranden, daar zal de Commissie voornoemd het recht hebben om blanken en kleurlingen op te roepen om daarbij behulpzaam te zijn.

Ook zal de Commissie dit recht bezitten, om waar noodig, eene besmet verklaarde plaats te doen afzetten en bewaken.

8. Het is de plicht der Commissie toe te zien, dat na verbranding of begraving van het afgemaakte vee, de plaats, waar dit is geschied, behoorlijk worde afgesloten en duidelijk aangewezen, zoodat geen gezond vee daarbij kan komen.

9. De Commissie zal evenzoo er zorg voor dragen, dat alle gereedschappen, gebruikt bij het begraven of verbranden van afgemaakt vee en de kleederen der personen, die daarbij behulpzaam waren, behoorlijk ontsmet zullen worden, hetzij door wassching in heet water of door middel van een of ander op de plek aanwezig bekend ontsmettingsmiddel.

10. De plaats, waarop de ziekte is uitgebroken, blijft gedurende 20 dagen gesloten voor alle vee daarbuiten, en voor elk verkeer met ossenwagen, terwijl bij de kruispunten van de lijn der plaats met alle paden, die daarover loopen, op eene duidelijk zichtbare plek op-

schriften met de woorden: «Runderpest, pad gesloten» aangebracht moeten worden.

11. Ingeval binnen twaalf (12) dagen, vóórdat de ziekte op eene plaats is uitgebroken, vee vandaar is weggevoerd geworden, zoo is het de plicht der Commissie om alle pogingen in het werk te stellen uit te vinden, waarheen zoodanig vee getrokken is. Bij opsporing ervan moet hetzelfde gestopt worden, en als de ziekte nog niet is uitgebroken, gedurende 20 dagen op de plaats der stopping in quarantaine blijven. Mochten echter reeds beesten aangetast zijn, zoo moet dadelijk gehandeld worden, als reeds omschreven in artikel 6 en verdere artikelen voormeld.

12. Bij het eventueel uitbreken der ziekte onder trekkende ossen of ander vee, zoo is de eigenaar of bestuurder daarvan verplicht onmiddellijk alle eigenaren of bewoners van plaatsen in den omtrek hiervan bericht te doen, en pl. m. 1000 yard aan weerszijden van het pad, zoowel als voor- en achteruit op het pad zelve, alle aankomende of volgende wagens of los vee te doen stoppen, totdat de inmiddels gewaarschuwde Commissie, op de plek aangekomen is en de noodige stappen in overeenstemming met deze regulaties omtrent afmaken, bewaking, enz., genomen heeft.

13. Indien de ziekte in eene wijk uitgebroken is, zoo wordt dezelve dadelijk voor alle transport naar en van buiten de wijk gesloten, en ingeval meer dan 3 wijken in één en hetzelfde distrikt besmet zijn, zoo wordt evenzoo het geheele distrikt voor transport naar en van buiten hetzelfde gesloten.

14. Beesten in besmette, alsook in niet besmette wijken, kunnen alleen van de eene plaats naar eene andere vervoerd worden, wanneer de eigenaar of bestuurder er van in zijn bezit heeft een certificaat, afgegeven door de bij artikel 1 bedoelde commissie, waaruit duidelijk blijkt, dat op de plaats van herkomst of in de desbetreffende wijk geene veeziekte heerscht of heerschende was, gedurende de laatste 20 aan het vertrek voorafgaande dagen. Alle trekken van vee van plaats tot plaats en van wijk tot wijk kan slechts op vertoon van zoodanig certificaat geschieden, onder voorbehoud evenwel dat geen vee, al of niet ingespannen, eene nieuwe wijk mag binnentrekken, tenzij de eigenaar of bestuurder daarvan in het bezit is van een certificaat van de Commissie der wijk waardoor men wenscht te trekken, en waaruit blijkt, dat in die wijk geene runderpest alreeds is uitgebroken, of gedurende de laatste 20 dagen aan het oogenblik der aanvraag voorafgaande dagen niet de ziekte zich daarin heeft vertoond.

Dusdanige certificaten, als hiervoor bedoeld, zullen slechts voor den tijd van 12 dagen na afgifte geldig zijn in de wijk waarin ze zijn afgegeven.

15. Elk persoon heeft het recht van den eigenaar of bestuurder van trekkend vee diens certificaten, als in art. 14 hiervoor omschreven, op te vragen, waarop deze verplicht zijn dezelve te toonen.

16. De Commissie is verplicht alle gevallen van het uitbreken der runderpest direct te rapporteeren aan de Regeering; terwijl tweemaal per week door tusschenkomst der Landdrosten en Speciale Landdrosten rapporten, betreffende den loop der ziekte in het land van Regeeringswege in zoo wijd mogelijken kring verspreid zullen worden, ter algemeene informatie van het publiek. Ditzelve ook door plaatselijke bladen te geschieden.

Deze rapporten moeten onder meer bevatten alle plaatsen, waar de ziekte heerscht, of waar vee in quarantaine is gelegen.

Ook zullen de namen der Commissieleden eener wijk, alsook hunne woonplaatsen, zooveel mogelijk verspreid worden langs de trekpaden door die wijk.

17. Wanneer iemand op een certificaat als vermeld in artikel 14, hiervoor met zijn vee getrokken is uit de wijk, zoo zal hij na terugkeer op de plaats van vertrek dat vee gedurende minstens 20 dagen afgezonderd moeten houden van alle andere beesten op zijn plaats.

18. Een ieder, die in strijd met eenig artikel, als in deze regulaties bepaald, handelt, zal gestraft worden met eene geldboete de som van £500 niet te boven gaande, of met gevangenisstraf van ten hoogste 24 maanden met harden arbeid.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mjncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de commissies, als hierin bedoeld, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 28sten dag van April, in het jaar Onzes Heeren 1896.

S. J. P. KRUGER, Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS, Staatssecretaris.

¹⁾ Voor de eerste maal gepublic. in *Staatscourant* no. 829, dd. 6 Mei '96.

NADEMAAL het volgens verder ontvangen berichten uit verschillende deelen des lands gebleken is, dat de besmettelijke ziekte «de Runderpest» steeds voortgaat zich te verspreiden binnen de grenzen van dezen Staat, en in vervolge op mijne Proclamatie R. 2433/96, dd. 28 April 1896, zooals daarna goedgekeurd bij Besluit van den EdelAchtbaren Tweeden Volksraad, artikel 34, 6 Mei 1896.

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 34 zijner besluiten, dd. 8 Mei 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen, zooals opgetrokken volgens opdracht van den Edelachtbaren Tweeden Volksraad, bij artikel 34 zijner besluiten, dd. 6 Mei 1896, als reeds voornoemd, en daarna goedgekeurd door dat Edelachtbare Lichaam bij artikel 73, dd. 9 Mei 1896, van kracht zullen zijn :

1. Alle verkeer met wagens, bespannen met trekosses of ander vee en het trekken van loslopend vee binnen de grenzen van dezen Staat, wordt gestopt voor den tijd van ééne maand, van af de uitvaardiging dezer proclamatie door ZHEd. den Staatspresident.—Onder de namen «vee» en «beesten» in dit en de volgende artikelen dezer proclamatie gebruikt, alsook in de desbetreffende proclamatie van 28 April 1896; moet verstaan worden »alle herkauwende dieren.»

2. Geen persoon mag ingevolge artikel 1 voornoemd, na het tijdstip van publicatie dezer proclamatie in de *Staatscourant*, zijne plaats verlaten met een of meer stuks van het zich daarop bevindende vee, of toelaten, dat zoodanig vee van daar vervoerd wordt.

Personen, die zich met ingespannen of loslopend vee op reis bevinden, moeten stoppen op de plaats, waar ze zich bevinden tijdens het in werking treden dezer bepalingen.

3. Het zal echter veroorloofd zijn aan personen, zooals bedoeld bij alinea 2 van artikel 2 dezer regulaties om terug te trekken naar hunne plaatsen of bestemming, indien ze van de Commissie, zooals bedoeld bij artikel 1 der Proclamatie gepubliceerd in de *Staatscourant* van 28 April 1896 (of van den Landdrost van het district of de Veldcornet der wijk, indien in eenige wijk zich zoodanige Commissie nog niet mag hebben geconstitueerd) een certificaat hebben verkregen, als nader omschreven in art. 14 der Proclamatie van 28 April 1896, reeds aangehaald. Een dusdanig certificaat kan evenwel door de Commissie niet uitgereikt worden, dan nadat de eigenaar of bestuurder van zoodanig trekkend vee eene beëdigde verklaring

heeft afgelegd, ten effecte. dat, voor zoover hem bekend zijn vee niet in de nabijheid van, of in aanraking was met ziek vee, of met verdacht vee, in quarantaine liggende, of zich bevonden heeft op plaatsen, waar afgemaakt vee begraven of verbrand is, binnen 2 maanden, nadat zoodanige begraafing of verbranding plaats heeft gevonden.

Het moet hierbij echter verstaan worden dat artikel 17 der proclamatie van 28 April 1896 daarna van kracht blijft, zoodat eenig eigenaar of bestuurder van zoodanig trekkend vee, ingeval hem verlof gegeven is naar zijne plaats of bestemming te reizen, gehouden is, het desbetreffende vee na aankomst op de plaats van bestemming nog gedurende 20 dagen afgezonderd te houden van alle ander vee op zijne plaats.

4. Indien eenig persoon als in alinea 2 van artikel 2 hiervoor bedoeld, gedurende zijne reis gestopt is op eene plek, waar geen voldoende weideveld of water is voor behoorlijk onderhoud zijner beesten, zoo zal het hem veroorloofd zijn op een certificaat, als omschreven in artikel 3 hiervoor, met zijn vee te trekken tot zoover, waar hij water en gras mag vinden, indien niet de commissie (art. 1, procl. 28 April '96) hem eene standplaats mocht hebben aangewezen, waarheen hij heeft te trekken.

5. Geen vee, hoegenaamd ook, mag bij dag of bij nacht, zoowel op plaatsen als in dorpen, gevonden worden zonder behoorlijke wachters of ander toezicht, zoodat het onmogelijk is voor zoodanig vee om in aanraking met ander vee te komen.

6. Plaatsen waar de ziekte geheerscht heeft, of waar afgemaakt vee verbrand of begraven is, moeten minstens gedurende twee maanden in quarantaine blijven (dit als aanvulling te beschouwen van art. 8 der proclamatie van 28 April 1896).

7. Iemand, die door nalatigheid of door het niet naleven dezer of vroegere proclamaties betreffende de veepest of hoe ook, oorzaak is, dat de ziekte onder het vee van een ander uitbreekt, zal gestraft worden in termen van artikel 11 dezer proclamatie.

8. Iemand, van wien bewezen kan worden, dat hij door nalatigheid of door het niet naleven dezer en vroegere proclamaties betreffende de veepest, of hoe ook, oorzaak is, dat de ziekte onder zijn eigen vee uitbreekt, zal evenzoo gestraft worden in termen van art. 11 dezer proclamatie. Zoodanig persoon zal geen recht hebben op compensatie overeenkomstig art. 5 der regulaties tegen de verspreiding der runderpest gepubliceerd bij proclamatie in de *Staatscourant* van 28 April 1896, indien zijn vee ingevolge deze regulaties wordt afgemaakt.

9. Op dorpen zal door den Landdrost van het District (of door den Mijn-Commissaris op geproclameerde goudvelden) eene Commissie aangesteld worden van zooveel personen, als hij noodig moge oordeelen, welke Commissies ongeveer als de hier en daar bestaande zogenaamde «Waakzaamheids-Commissies» werkzaam zullen zijn, en behoorlijk toezicht zullen houden op slachtvee en slachthuizen. Deze Commissies zullen voor zich regulaties optrekken, waarbij onder meer, de levering van vleesch aan de inwoners der dorpen aan nauwkeurige contrôle onderworpen is.

10. Aan de Commissie, bedoeld bij artikel 9 hiervoor, zal tevens opgedragen zijn het toezicht over de dorpsvelden en over alle vee, zich daarop bevindende, en zij is gebonden strenge controle hierover te doen uitoefenen overeenkomstig de bepalingen in deze en vroegere desbetreffende proclamaties neergelegd.

11. Artikel 18 van de op 28 April 1896 gepubliceerde proclamatie, betrekking hebbende op het straffen van overtredingen der daarin neergelegde «regulaties tegen het verspreiden en voor de totale uitroeijing der runderpest», zal ook voor de bij deze proclamatie vastgestelde bepalingen van kracht zijn en moet beschouwd worden als hier te zijn bijgevoegd.

12. Wanneer personen door de hierboven genoemde maatregelen worden belet te reizen, zullen alle schuldvorderingen en civiele rechtsvorderingen tegen dergelijke personen gedurende den tijd van stopping en ééne maand daarna zijn geschorst.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeampten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissie, als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 9den dag van Mei, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER, Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS, Staatssecretaris.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 830, dd. 9 Mei 1896.

IN verband met de reeds uitgevaardigde proclamaties, betreffende de veepest, en met het Uitvoerende Raadsbesluit, artikel 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraads besluit artikel 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Edelachtbaren Eersten Volksraad.

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 391 zijner besluiten, dd. heden, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen, van kracht zullen zijn:

1. Een iegelijk, door de Commissie, als bedoeld bij art. 1 der proclamatie van 28 April 1896, opgeroepen zijnde volgens art. 7, alinea 2 dier proclamatie, om te helpen bij het afmaken en begraven of verbranden van ziek of verdacht vee, zal bij weigering om aan deze oproeping te voldoen, gestraft worden in termen van art. 12 dezer proclamatie.

2. Het zal evenwel aan zoodanige personen, als bij art. 1 dezer proclamatie bedoeld, veroorloofd zijn voor zich een substituut of plaatsvervanger te zenden.

3. De leden der Commissie, aangesteld overeenkomstig artikel 1 der proclamatie, betreffende de veepest, dd. 28 April 1896, zullen gedurende den tijd, dat zij als zoodanig ageeren, Vrederechter zijn voor de wijk, waarin zij lid van eene dergelijke Commissie zijn. Zij kunnen als zoodanig ingezworen worden door den Veldcornet hunner wijk.

4. De Commissie, als in artikel 3 hiervoor genoemd, in haar geheel zoowel als elk lid afzonderlijk, zal in termen van artikel 12 dezer proclamaties gestraft kunnen worden, indien bewezen kan worden, dat zij op eenige wijze in de uitvoering der plichten als haar volgens de artikelen dezer en vroegere desbetreffende proclamaties zijn opgelegd, nalatig is gebleven voor zooverre artikel 18 der proclamatie van 28 April 1896 of art. 11 der proclamatie van 9 Mei 1896 niet alreeds op haar toepasselijk is.

5. In wijken van groote uitgebreidheid, waar het de reeds genoemde Commissie onmogelijk zal zijn behoorlijke contrôle uit te oefenen in verband met de haar opgelegde plichten volgens de desbetreffende proclamaties, zal het haar toegestaan worden twee of meer leden aan zich toe te voegen.

6. Indien eenig persoon door de Commissie der wijk met betrekking tot zijn vee zekere bepaalde instructies worden gegeven, zoo heeft hij zoodanige instructies behoorlijk en direct op te volgen. Blijft hij weigerachtig

in deze, zoo zal hij strafbaar zijn in termen van art. 12 dezer proclamatie

De Commissie zal alsdan bovendien het recht hebben hare gegeven instructies zelve te doen uitvoeren op kosten van den eigenaar of bestuurder van zoodanig vee.

7. Aan de Commissie der wijk zal tevens opgedragen zijn rondlopend vee, zonder toezicht als vereischt volgens artikel 5 der proclamatie van 9 Mei 1896, in beslag te nemen en hetzelfde op eene naar haar oordeel geschikte plaats (uit te zoeken in overleg met den eigenaar der plaats, waarop zoodanig vee wordt gevonden) af te zonderen en op te sluiten. Zij zal daarbij gerechtigd zijn, waar dit vereischt mocht worden, om zoodanige plek van afzondering te omheinen. Gedurende den tijd dezer afzondering is zij verplicht behoorlijk toezicht op zoodanig vee te doen houden.

Komt dit vee haar volgens desbetreffende uiterlijke kenteekenen verdacht voor: zoo kan zij hetzelfde dadelijk doen afmaken; in het andere geval moet het minstens gedurende 20 dagen afgezonderd blijven.

In geval de eigenaar van dusdanig rondlopend vee bekend is of bekend wordt zoodra hij zijn vee komt terugvragen, zoo zal hij overeenkomstig artikel 11 der proclamatie van 9 Mei 1896 gestraft moeten worden.

Het vee zal evenwel niet dan na 20 dagen quarantaine aan den eigenaar mogen afgestaan worden voor vervoer naar zijne plaats, wat daarna echter alleen kan geschieden op een certificaat, als bedoeld in artikel 14 der proclamatie van 28 April 1896, en nadat de eigenaar de kosten zal vergoed hebben, die door de Commissie ten opzichte van de bewaring van zijn vee gemaakt zijn.

Bij aankomst op de plaats der bestemming moet het vee alsdan nogmaals 20 dagen afgezonderd blijven van alle ander vee op die plaats.

Blijft de eigenaar evenwel onbekend na de 20 dagen quarantaine, zoo zal het vee verder overeenkomstig de desbetreffende bepalingen der schutwet behandeld worden. Het blijft echter op de plaats waar het is tijdens de publicaties in de *Staatscourant* tot den dag van verkoop.

In alle gevallen evenwel waarbij dit vee niet wordt afgemaakt, zal zij een of ander merk door branden of snijden op elk dier doen aanbrengen.

8. De Wijkcommissie zal verplicht zijn honden, varkens en wild, voor zoover mogelijk, ingeval deze dieren op plaatsen van quarantaine of op plekken waar zieke of verdachte beesten zijn afgemaakt, verbrand of begraven bevonden worden, dadelijk te doen afmaken en begraven op dezelfde plaats, opdat deze dieren niet de smetstof kunnen overbrengen.

9. Met het oog op de moeilijkheid voor groote centra's

van bevolking om behoorlijk van vleesch te worden voorzien, zal het geoorloofd zijn uit plaatsen, waar omheen binnen eene omgeving van 15 mijlen geen runderpest heerscht of vóór 20 dagen heerschende was, vleesch naar zoodanige centra's te vervoeren per trein of per wagen, bespannen met muilen of paarden.

Dit vervoer mag echter alleen geschieden nadat het afgeslachte vee vóóraf behoorlijk door de commissie der wijk of door een daarvoor aangewezen en bevoegd persoon nauwkeurig onderzocht is geworden en door haar of hem een certificaat is afgegeven, waaruit blijkt, dat het geslachte vee niet lijdende was aan de veepest.

10. Wijk ook de melk van aan de veepest lijdende koeien de smetstof kan overbrengen, zoo zal het verboden zijn melk (of boter) van verdachte koeien te vervoeren en aan klanten te verkoopen. Ook zal eenig vervoer of verkoop van melk (of boter) van plekken, waarvan in den omtrek van plus minus 15 mijlen de veepest heerscht of heerschende was verboden zijn op straffe van art. 12 dezer proclamatie.

11. De Commissie der wijk, in overleg met den Gouvernements Veearts, wordt hierbij gemachtigd de noodzakelijkste uitgaven te doen voor het aankopen van benodigde ontsmettings middelen, enz., bij het afmaken en begraven of verbranden van ziek of verdacht vee.

12. Een ieder die in strijd met de voorafgaande bepalingen in deze proclamatie neergelegd in verband met het tegengaan van de verdere verspreiding der veeziekte mocht handelen, zal gestraft worden met een boete van hoogstens £25, of bij gebreke van betaling met gevangenisstraf van ten hoogste eene maand, indien zijne overtreding niet reeds mocht vallen onder de desbetreffende strafbepalingen in vroegere proclamaties omtrent de veepest gepubliceerd,

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissie, als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 16den dag

¹⁾ Voor de eerste maal gepublic. in *Staatscourant* no. 823, dd. 16 Mei '96.

van Mei in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris:

NADEMAAL het volgens ontvangen berichten uit verschillende deelen des Lands gebleken is, dat het wild oorzaak is of kan zijn van de verspreiding der *Runderpest* door dat hetzelfde uit besmette streken zich verplaatst naar niet besmette;

Nademaal het om die reden wenschelijk is, dat het wild in besmette streken binnen de limiten der met Cordons afgezette plaatsen blijft, en bij overschrijden daarvan gedood of teruggedreven dient te worden;

Nademaal Artikel 1 van Wet, 5/1894 (Jachtwet) het jagen op buffels, elanden en ander groot wild belet, terwijl Artikel 2 dier zelfde wet een ieder verbiedt te jagen op andere gronden dan de zijne, zonder behoorlijk voorzien te zijn van eene Jacht-Licentie; en

Nademaal volgens Uitvoerende Raadsbesluit, art. 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, de Regeering met Advies en Consent van den Uitvoerenden Raad, gemachtigd is om verdere voorzieningen, voorschriften, enz., te maken inzake het tegengaan der verspreiding van de runderpest;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met Advies en Consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 466 zijner besluiten, dd. 3 Juni 1896, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen van kracht zullen zijn:

1. In alle districten waar de runderpest heerschende is of reeds was, of waarin ze nog mag uitbreken, zal wet 5, 1894, (Jachtwet), tijdelijk en gedeeltelijk buiten werking worden gesteld als nader in artikel 2 hieronder omschreven.

2. Wilt het evenwel verstaan moet worden dat de tijdelijke en gedeeltelijke opheffing der Jachtwet, als voornoemd, alleen geschiedt met het doel om de verspreiding der runderpest tegen te gaan, zoo geschiedt deze opheffing alleen met betrekking tot herkauwende dieren, waaronder dus vallen alle dieren met gespleten hoeven. (Buffels, elanden, kameelen, blauw-wildebeest, koedoes, en verder alle soorten bokken.)

(Zie art. 4 der Proclamatie, dd. 28 April en art. 1 der Proclamatie dd. 9 Mei ll.)

3. Voor personen die uitsluitend voor jachtdoeleinden in het veld zich begeven blijft wet 5/94 (jachtwet) van volle kracht.

4. In de districten waar de veepest heerscht of heerschende was, moet het wild zoo min mogelijk verjaagd worden, opdat het niet naar andere niet besmette districten zal vluchten.

5. Politie en Burgerwachten worden mits deze gelast alle wild, vallende in termen van art. 2 dezer Proclamatie, hetwelk uit besmette streken over de afgezette lijn tracht te vluchten, terug te drijven of indien mogelijk, dadelijk neer te schieten, en mocht hetzelfde alsdan ecnig kenteeken der veeziekte dragen, zoo moet daarmede gehandeld worden als bepaald bij artt. 6, 7, 8, 9 en 10 der desbetreffende Proclamatie van 28 April l.l. reeds voornoemd, voor zooverre deze artikels op begraving of verbranding van besmet vee betrekking hebben.

6. Art. 12, van de bij Gouvernements-kennisgeving no. 116, in de Buitengewone *Staatscourant* gepubliceerde Proclamatie, dd. 16 Mei 1896, met betrekking tot de veepest, zal ook voor de bij deze Proclamatie vastgestelde bepalingen van kracht zijn en moet beschouwd worden als hier te zijn bijgevoegd.

7. De bepalingen, neergelegd in deze Proclamatie, zullen van kracht blijven, totdat dezelve niet meer noodzakelijk mochten blijken, als wanneer ze bij Proclamatie terug getrokken zullen worden,

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamaties en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissie, als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 4den dag van Juni in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER, Staatspresident.
DR. W. J. LEYDS, Staatssecretaris.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 838, dd. 10 Juni 1896.

Gouvernements-Kennisgeving.

TER algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand extract van Uitvoerende Raadsbesluit, artikel 465, 3 Juni 1896:

De Uitvoerende Raad besluit om ook aan de burgers en inwoners van het district Pretoria toe te staan om met hun schapen en bokken naar het winterveld te trekken, indien dezelve niet op of nabij een ingevolge de Runderpest onder quarantaine gestelde plaats zich mogen bevinden of zich alreeds bevonden hebben.

Het trekken met ossen, bullen, koeien en kalveren blijft echter verboden.

Het trekken met schapen en bokken, als hiervoor bedoeld, kan echter alleen geschieden met inachtnaam van het daaromtrent bepaalde in Artikel 3 der Proclamatie van 9 Mei, 1896, betreffende de Runderpest.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 4 Juni 1896.

NADEMAAL gebleken is, dat de besmettelijke veeziekte, genaamd de Runderpest, in sommige districten van dezen Staat nog steeds voortgaat verwoestingen aan te richten;

Nademaal echter het stoppen van alle verkeer door middel van herkauwend vee, alsook het trekken daarmede, zooals bepaald bij Art. 1 der Proclamatie van 9 Mei l.l. geëindigd zal zijn op den 11den Juni 1896;

Nademaal gebleken is, dat deze maatregel tengevolge heeft gehad, dat de ziekte beperkt is gebleven tot de wijken en districten waar zij het eerst zich vertoond heeft;

Nademaal het dus wenschelijk is, dat maatregelen getroffen worden om de ziekte te doen beperken tot voormelde wijken en districten en verdere verspreiding tegen te gaan, welke zoo noodlottig voor den veestapel van geheel Zuid-Afrika kan worden en dezelve totaal zoude ruineeren en

Nademaal het stoppen van alle verkeer door middel van herkauwend vee, alsook het trekken daarmede, hoe gewenscht ook nog voor verderen tijd, den boerenstand en den handel zoo noodlottig is en groote schade aandoet en het dus noodzakelijk is om hetzelfde onder zekere voorwaarden en beperkingen wederom open te stellen;

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 477 zijner besluiten, d.d. 8 Juni 1896, en in verband met Uitvoerende Raads-besluit, artikel 375, d.d. 12 Mei '96, bekrachtigd bij Tweede Volksraads-besluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed.Achth. Eersten Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen van kracht zullen zijn:

1. De proclamaties betreffende de runderpest van 11 Maart 1896, 1 April 1896, 14 April 1896, 16 April 1896, 27 April 1896, en 28 April 1896, blijven onveranderd gehandhaafd.

2. De artikels 1, 2, 3 en 4 van de Proclamatie dd. 9 Mei 1896, worden opgeheven van af den elfden Juni e.k., als wanneer een beperkt verkeer zal toegelaten worden onder de bepalingen van de artikels 10 tot met 27 dezer Proclamatie; terwijl de artikels 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11 van de Proclamatie dd. 9 Mei ll., als voornoemd, onveranderd blijven gehandhaafd en artikel 12 daarvan gelezen moet worden als volgt:

«Tegen personen, die kunnen bewijzen door eenigen maatregel met betrekking tot de verschillende bepalingen tot de veepest, verhinderd geweest te zijn om te reizen, zullen alle schuldvorderingen en civiele rechtsvorderingen gedurende den tijd van stopping en eene maand daarna geschorst zijn.»

3 Alinea 2 van artikel 3 der proclamatie van 9 Mei 1896 wordt als alinea 2 aan artikel 14 der proclamatie van 28 April 1896 toegevoegd, welke alinea luidt als volgt:

«Een dusdanig certificaat kan evenwel door de Commissie niet uitgereikt worden dan nadat de eigenaar of bestuurder van zoodanig trekkend vee eene beëdigde verklaring heeft afgelegd, ten effecte, dat voor zoover hem bekend, zijn vee niet in de nabijheid van of in aanraking was met ziek vee, of met verdacht vee, in quarantaine liggende, of zich bevonden heeft op plaatsen, waar afgemaakt vee begraven of verbrand is binnen twee maanden, nadat zoodanige begraafing of verbranding heeft plaats gevonden.»

4. Aan art. 8 der Proclamatie van 28 April 1896 wordt nog toegevoegd:

«Zoodanige plek blijft minstens vier maanden afgesloten en onder strenge quarantaine.»

5. De art. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 en 12 der Proclamatie betreffende de Runderpest, dd. 16 Mei 1896,

blijven onveranderd gehandhaafd, terwijl aan alinea 2 van art. 7 daarvan wordt toegevoegd:

«De Runderpest Commissie zal elke drie dagen zich persoonlijk overtuigen of het opgesloten vee gezond blijft en of alle beesten nog aanwezig zijn, en aan alinea 6 van datzelfde artikel: «Na publieken verkoop volgens desbetreffende bepalingen der schutwet zullen de koopers van zoodanig vee na vervoer op een certificaat als bedoeld bij artikel 14 der proclamatie van 28 April 11. bij aankomst op de plaats van bestemming hetzelfde alsnog twintig dagen afgezonderd houden van alle ander vee op die plaats.»

6. De proclamatie dd. 3 Juni 1896, waarbij wet 5, 1894 (Jachtwet), tijdelijk en gedeeltelijk buiten werking wordt gesteld, blijft gehandhaafd.

7. De desbetreffende Uitvoerende Raadsbesluiten, waarbij aan de Burgers en inwoners van sommige districten is toegestaan om onder zekere voorwaarden met hunne schapen en bokken naar het winterveld te trekken, blijven gehandhaafd, voor zooverre nog noodig, en worden hierbij tevens van kracht verklaard voor het trekken met zoodanige dieren naar het winterveld uit alle districten, voor zooverre dezelve niet afkomstig zijn uit eene besmette wijk of van eene onder quarantaine gestelde plaats, en dan alleen op een certificaat, afgegeven door de wijk commissie.

8. De desbetreffende Uitvoerende Raadsbesluiten, waarbij aan de slagers van Pretoria en Johannesburg, alsook aan de Directie der Dynamietfabriek te Zuurfontein, is toegestaan om levend vee van Volksrust, en uit den Oranje-Vrijstaat langs Vereeniging te importeer en per spoor te vervoeren naar deze plaatsen onder zekere daarbij vastgestelde voorwaarden, blijven van kracht.

9. Op den dag van 11 Juni '96 wordt een beperkt verkeer toegestaan met herkauwende dieren met inachtname der volgende bepalingen als vermeld in artikels 10 tot en met 27 dezer proclamatie.

10. Transportrijders, die gedurende de maand 11 Mei—11 Juni '96, ingevolge bepalingen met betrekking tot de veepest gestopt zijn, wordt hierbij toegestaan naar hunne plaatsen van bestemming te trekken, indien de Wijk-Commissies hun een certificaat verstrekken als bedoeld in art. 14 der Proclamatie van 28 April 1896.

11. Het Goederen transportrijden blijft verboden, voor zoover dit moet geschieden door middel van herkauwende dieren. Locaal verkeer en het vervoer van producten, alsook het drijven van slachtvee naar de markten in de dorpen wordt toegelaten op desbetreffende certificaten van de Wijk-commissies, echter

met in achtnaam van het bepaalde in artikel 13 der Proclamatie van 28 April 1896.

12. Rondom eene plaats, waarop de runderpest is uitgebroken of alsnog moge uitbreken, wordt een cordon van wachten getrokken, zoodat van af en naar deze plaats geen herkauwend vee de afgezette lijn kan passeeren.

13. Op een afstand van *zes mijlen* rondom een plaats onder quarantaine, als bedoeld in artikel 9 hiervoor, wordt eene tweede lijn («bescherings- of zekerheidslijn») getrokken, welke op elke derde mijl afstands behoorlijk nacht en dag bewaakt wordt door twee bereden blanke wachten.

14. Zoodanige «bescherings- of zekerheidslijn» wordt, indien vallende in verschillende wijken, door de betreffende Wijkcommissies in overleg met elkander bepaald.

15. Binnen de «bescherings- of zekerheidslijn» blijft alle verkeer en trekken met herkauwend vee gestopt voor ten minste ééne maand, nadat op de in quarantaine liggende plaats geene verdere gevallen van ziekte zijn voorgekomen. Na verloop dier maand mag evenwel naar de besmette plaats geen herkauwend vee vervoerd worden, gedurende den tijd van minstens *drie maanden*, en dan alléén op een certificaat, afgegeven door de Wijkcommissie, waaruit blijkt dat deze de plaats behoorlijk heeft geinspecteerd en onbesmet bevonden.

16. De «Bescherings- of zekerheidslijn» zal niet alleen aangewezen worden door de patrouilleerende wachten, doch ook bij de kruispunten van elk pad met die lijn door duidelijk aangebrachte opschriften met de woorden: «*Runderpest beschermingslijn, pad gesloten voor herkauwende dieren.*» (Deze opschriften zullen van Regeeringswege in ruimen getale aan de Wijk-Commissies gezonden worden.)

17. Bij alle kruispunten van paden, die leiden naar de «Bescheringslijn», moeten of wachten opgesteld worden, of duidelijk zichtbare opschriften aangebracht, die aanwijzen, welke paden van die lijn weggeiden, en voeren naar onbesmette plaatsen.

18. Alle beesten binnen de «zekerheidslijn» moeten minstens *vijf honderd yard* daarvandaan gehouden worden, terwijl elk beest, dat over deze lijn tracht te ontsnappen, direct teruggedreven of desnoods doodgeschoten moet worden, in welk laatste geval gehandeld moet worden overeenkomstig desbetreffende artikels van vroegere proclamaties, indien een zoodanig gedood dier kenteekenen der runderpest draagt.

19. Transport van af de «Bescherings- of Zekerheidslijn» naar de daarbinnen gelegen plaatsen kan alleen geschieden met paarden, ezels of muilen.

20. Alle vee van eenige plaats binnen de «Bescheringslijn», 12 dagen vóór het uitbreken der runderpest vertrokken over deze lijn, moet direct opgespoord worden en gestopt, zoodra gevonden. Artikel 11 van de desbetreffende proclamatie. dd. 28 April '96, moet daarna op zoodanig vee toegepast worden.

Met het oog op het gemakkelijk opsporen van dusdanig vee, als bovenbedoeld, worden de wijkcommissies hierbij gelast op de trek-certificaten, als bedoeld bij Artikel 14 der proclamatie van 28 April 1896, nauwkeurig in te vullen *waarheen* en *waarlangs* men met vee trekt. De trekpaden moeten tevens steeds door de leden der commissies gepatrouilleerd worden. Bij behoorlijke uitvoering hieromtrent kan elke commissie alsdan steeds weten *wie* en *hoeveel vee* in eene wijk trekkende is.

21. Binnen de «Bescheringslijn» kan vee geslacht worden, slechts op de plaats waar het zich bevindt. Het vleesch van zoodanig geslachte dieren kan alleen binnen de «Bescheringslijn» vervoerd worden, en, alleen na een onderzoek der betreffende Wijk-Commissie, welke na gezondbevinding een certificaat daarbij moet afgeven. In geen geval mag slachtvee, vleesch, melk of boter over de «bescheringslijn» naar buiten vervoerd worden.

22. Aan Commissies van aangrenzende wiken, buiten de «Bescheringslijn» moet dadelijk na het uitbreken der veepest en het bepalen dezer lijn kennisgegeven worden.

23. Elke Wijkcommissie (of de vereenigde Wijkcommissie) heeft het recht zooveel blanken en kaffers aan te stellen als bepaald noodzakelijk zullen zijn om de regulaties betreffende de runderpest tot met heden vastgesteld, behoorlijk te doen uitvoeren en te handhaven tegen betaling al reeds vroeger daarvoor bepaald.

24. Eigenaars of bestuurders van vee zonder certificaat of op een verouderd certificaat trekkende, zullen direct door de betreffende Wijk-Commissie beboet worden overeenkomstig de reeds daaromtrent bestaande bepalingen. Het vee wordt dadelijk in quarantaine geplaatst, in termen van art. II. der Proclamatie van 28 April 1896, en blijft daarna gestopt tot door den eigenaar of bestuurder voldaan is aan de betaling der opgelegde boete, alsook der veroorzaakte kosten.

25. Vleesch van de eene plaats naar de andere vervoerd, moet behoorlijk begeleid zijn van een certificaat afgegeven door de Wijk-commissie, waaruit blijkt, dat het van gezonde dieren afkomstig is; alsook, dat deze dieren niet in aanraking geweest zijn met ziek of verdacht vee.

26. Iedere Wijk-commissie (of vereenigde Wijk-commissies) bij Beschermingslijnen zend elke week een behoorlijk opgemaakt rapport in aan den Gouvernements-veerarts, van den gezondheidstoestand van het vee in hare wijk. Hiernit wordt door laatstgenoemden een «Runderpest bulletin» opgetrokken, hetwelk aan alle commissies daarna door tusschenkomst der Landdrosten en Mijncommissarissen ter informatie wordt toegezonden. Dit bulletin wordt tevens gepubliceerd in de *Staatscourant*, alsook, waar noodig, in locale bladen. Waar de veepest is uitgebroken moeten deze rapporten vermelden hoeveel beesten ziek bevonden zijn, hoeveel afgemaakt werden en, waar mogelijk, mededeeling gedaan worden op welke wijze de ziekte aldaar is overgebracht geworden.

27. Artikel 12 der desbetreffende proclamatie, gepubliceerd op 16 Mei '96, zal ook voor de bij deze Proclamatie vastgestelde bepalingen van kracht zijn en moet beschouwd worden als hier te zijn bijgevoegd.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissie als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking op 11 Juni 1896.

GOD BEHIOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, op heden, den 8sten dag van Juni, in het jaar Onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de eerste alinea van artikel 11 der proclamatie met betrekking tot de Runderpest, d.d. 8 Juni 1896 gepubliceerd, bepaalt als volgt:

«Het goederen transportrijden blijft verboden, voor zoover dit moet geschieden door herkauwende dieren» en

Nademaal het na het in werking treden dier proclamatie meermalen gebleken is, dat het wenschelijk zou zijn om in zekere gevallen het «Goederen-Trans-

portrijden»—als daarbij bedoeld—toe te laten, zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 669/96 zijner besluiten, dd. 3 Juli 1896, en in verband met Uitvoerende Raadsbesluit, artikel 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Acatb. Eersten Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen van kracht zullen zijn:

1. Indien eenig persoon op desbetreffende «Trek-certificaten voor herkauwend vee» (art. 14 Proclamatie 28 April 1896 met art. 3, Proclamatie dd. 8 Juni 1896) van eene of meer Wijkcommissies verlof heeft bekomen om met zijne producten naar eene of andere marktplaats te rijden, zoo moet van af datum van publicatie dezer proclamatie het verstaan worden, dat voor het vervolg het niet belet zal zijn aan zoodanig persoon om transport van levensmiddelen of koopmansgoederen om te laden voor zijne terugreis.

Het rijden van zoodanig transport echter moet zich bepalen tot de paden, waarlangs en de wijken, waardoor men de heenreis gemaakt heeft, terwijl in geen geval men alsdan met de opgeladen voedingsstoffen of koopmansgoederen verder mag rijden, dan tot aan de plaats vanwaar men gekomen is bij de heenreis.

2. In verband met het voorgaande moet het evenwel duidelijk verstaan worden, dat door deze proclamatie op geenerlei wijze wordt ingewerkt op de macht, bij vorige desbetreffende proclamaties aan de wijkcommissies verleend, in zake het uitreiken of weigeren van «Trek-certificaten» voor herkauwend vee. Alleen wordt door deze proclamatie aan elke Wijkcommissie machtiging verleend, indien zij het wenschelijk of noodzakelijk acht, en er in overeenstemming met de veiligheid harer wijk bij haar geen bezwaar bestaat, om transport te doen opladen, als bedoeld bij art. 1 dezer proclamatie, en een Trek-certificaat voor vervoer daarvan uit te reiken tot de grenzen harer wijk.

3. Op het certificaat van afgifte in de plaats, waar men zijn marktproducten heeft verkocht en afgeladen en alwaar men daarna het transport heeft opgeladen, moet duidelijk aangegeven worden waarlangs en tot waar (zie art. 1 alinea 2 hiervoor) dat transport slechts vervoerd mag worden, opdat aanliggende Wijkcommissies kunnen controleeren of het veroorloofde pad door den bezitter van het certificaat wordt gevolgd.

4. Artikel 12 der desbetreffende proclamatie, gepubliceerd op 16 Mei 1896, zal ook voor de bij deze pro-

clamatie vastgestelde bepalingen van kracht zijn, en moet beschouwd worden als hier te zijn bijgevoegd.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissie, als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 3den dag van Augustus in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de tijd gekomen is, waarop onder gewone omstandigheden de boeren—in het Winterveld met hun vee verblijvende—terugkeeren naar hunne woonplaatsen;

Nademaal ingevolge de thans van kracht zijnde regulatiën, in zake de veepest, groote hinderpalen in den weg zijn gelegd voor de zoodanigen om met hun vee, voor zooverre het herkauwende dieren betreft, terug te trekken naar hunne gewone verblijfplaatsen; en

Nademaal dus de noodzakelijkheid gebleken is om voor deze personen op eene of andere wijze voorziening te maken, ten einde hen in staat te stellen hun vee uit het Winterveld naar hunne zomerplaatsen te kunnen vervoeren;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 691 zijner besluiten, dd. 7 Augustus 1896, en in verband met Uitvoerend Raadsbesluit, artikel 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95, van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Achtb. Eersten

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 846a, dd. 4 Augustus 1896.

Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen van kracht zullen zijn:

1. Het wordt hierbij toegestaan aan allen, die met hun vee in het winterveld thans verblijven, om naar hunne respectievelijke woonplaatsen terug te trekken, evenwel met inachtnaame van de hierna volgende artikelen dezer proclamatie.

2. Geen klein of groot vee — vallende in termen der desbetreffende proclamaties thans van kracht met betrekking tot de Runderpest — mag van de *staanplaats* in het winterveld verwijderd worden, zonder vooraf door de betreffende Wijk-Commissie te zijn onderzocht.

3. Eerst wanneer de Wijk-Commissie bevonden heeft, dat zoodanig vee gezond is, en bovendien door den eigenaar of Bestnuder er van eene beëdigde verklaring is afgelegd, als bedoeld in termen van art. 3 der Runderpest Proclamatie, dd. 9 Mei 1896, zal zij een «Trekcertificaat» afgeven overeenkomstig artikel 14 der Proclamatie van 28 April 1896. Ter informatie van andere Wijk-Commissies zal de betreffende Wijk-Commissie zoodanige certificaten invullen als volgt: (Bijvoorbeeld)

«De houder van dit certificaat, Jacobus Nicolaas Venter, komende van het winterveld, heeft heden, enz.

. . . . .»
Deze certificaten zijn slechts geldig voor den tijd van 12 dagen na afgifte er van.

4. In verband met het vorig artikel wordt het hierbij bepaald, dat Wijk-Commissies van aanliggende wijken, en verder van de wijken, waardoor de «trek» van het winterveld naar de bestemde plaatsen geschieden moet, gehouden zijn het desbetreffende vee te laten doorreizen, indien de eigenaar of bestuurder daarvan in het bezit is van een *geldig* certificaat, als bedoeld in art. 3 hiervoor, en zij bovendien na een ingesteld onderzoek omtrent den toestand van het vee bevonden heeft dat hetzelfde *nog* gezond is.

5. Waar evenwel enige Wijkcommissie eenig *billijk* vermoeden moge hebben dat vee, komende van het winterveld, uit de nabijheid van wijken of plaatsen waar de veepest heerschende is of was, eenig gevaar zou kunnen opleveren voor besmetting, zoo zal zoodanige Commissie het recht hebben het «Trek-Certificaat», in het bezit van den eigenaar of bestuurder van het vee, terug te nemen, en in termen van daaromtrent van kracht zijnde regulaties het vee gedurende 20 dagen in quarantaine leggen.

6. Zoodra iemand een «Trek-Certificaat» voor zijn vee verkregen heeft, zal hij met den meesten spoed hetzelfde drijven naar de plaats van bestemming.

7. Het moet wel verstaan worden dat vee, wat tijdens het verblijf in het winterveld bij elkander geweid heeft, ook bij het trekken bij elkaar gehouden moet worden, en ook zonder dat andere kudden zich daarbij kunnen aansluiten.

Ieder Eigenaar of Bestuurder van huiswaarts trekkend vee heeft te zorgen, dat dit niet in aanraking komt met het vee van andere trekboeren, komende uit het winterveld. Ook heeft hij te zorgen, dat gedurende den «trek» zijn vee niet in aanraking komt met vee op plaatsen, waarover getrokken wordt.

8. Zoodra het in termen dezer proclamatie vervoerde vee de plaats van bestemming bereikt heeft, moet het verstaan worden, dat art. 17 der proclamatie van 28 April '96 daarna van kracht blijft, hetwelk bepaalt, dat eenig eigenaar of bestuurder van zoodanig vee gehouden is hetzelfde na aankomst nog gedurende 20 dagen afgezonderd te houden van alle ander vee, zowel van dat op de plaats zelve achtergebleven tijdens den winter, als van dat der bureu op aangrenzende plaatsen verblijvende.

9. Ingeval eene Wijkcommissie eener wijk, waardoor getrokken moet worden, geen bezwaren hier-tegen heeft, zoo kan zij het getoonde «Trek-Certificaat», indien dit nog geen *acht* dagen oud is, aan de achterzijde met «Gezien» teekenen en den datum van teekenen daarbij vermelden. Is echter het Trek-Certificaat *acht* dagen of meer oud, zoo moet door de Commissie een nieuw certificaat uitgereikt worden (zie art. 3 hiervoor met betrekking tot het invullen daarvan). De eigenaar of bestuurder heeft de oude certificaten evenwel voor informatie van nog op zijn pad volgende Wijk-Commissies te bewaren.

10. Artikel 12 der desbetreffende Proclamatie, gepubliceerd op 16 Mei 1896, zal ook voor de bij deze Proclamatie vastgestelde bepalingen van kracht zijn en moet beschouwd worden als hier te zijn bijgevoegd.

11. De bepalingen en regulaties, reeds vóór deze Proclamatie met betrekking tot de Runderpest gepubliceerd, hetzij bij Proclamatie of anderszins, blijven van kracht, voorzover niet strijdig met den inhoud der artikelen van deze proclamatie. Dienovereenkomstig zal dus niemand uit eene wijk mogen trekken, waar de veepest heerscht of binnen den tijd van 20 dagen heerschende was.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze

Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissies, als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 7den dag van Augustus in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het gebleken is, dat burgers van deze Republiek, die slachtvee wenschen te vervoeren voor verkoop naar de groote marktcentra's in den Staat, meermalen verhinderd worden door wijk- of gezamenlijke districts-commissies, om deze marktplaatsen met zoodanig vee te bereiken, niettegenstaande uit betreffende certificaten blijkt, dat dit vee uit onbesmette wijken of districten afkomstig is, en

Nademaal er overwegende redenen bestaan, dat de eigenaars van dusdanig slachtvee in staat gesteld worden hetzelfde ten verkoop te kunnen aanbieden en de Regeering het dus noodig heeft geoordeeld dat hierin op eene of andere wijze voorziening worde gemaakt;

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULES KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens artikel 761 zijner besluiten, dd. 28 Augustus 1896 en, in verband met Uitvoerende Raadsbesluit, artikel 375, dd. 12 Mei '96, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepalingen van kracht zullen zijn:

1. Eenig eigenaar of bestuurder van slachtvee, die hetzelfde vervoert of wenscht te vervoeren naar de groote marktcentra's van dezen Staat- (of naar eenig slachter of persoon, aan wien zoodanig vee voor slachtdoeleinden reeds verkocht mocht zijn geworden)-, die in het bezit is van een behoorlijk certificaat der betreffende wijk-

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 849, dd. 12 Augustus 1896.

commissie, waaruit duidelijk blijkt, dat het vee afkomstig is uit een onbesmette wijk of district, moet door de (gezamenlijke) Commissieleden der wijk (of wijken), waardoor dit vee zal hebben te trekken, toegelaten worden om met dusdanig vee voormelde markten te kunnen bereiken.

2. Het moet evenwel verstaan worden, dat het daarna aan den eigenaar of bestuurder van het vee, als bedoeld in art. 1 hiervoor, niet zal toegelaten worden om hetzelfde terug te voeren. In verband hiermede is het dus in het belang van een ieder, geen slachtvee te vervoeren, vóór dit door hem (of haar) verkocht is geworden.

3. Het slachtvee, als hiervoor bedoeld, zal na aankomst op de plaats van bestemming -- op het «Trekcertificaat» vermeld -- binnen den tijd van 48 uren geslacht moeten worden.

4. Waar het mogelijk is moet zoodanig slachtvee per trein naar de plaats van bestemming vervoerd worden.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 28sten dag van Augustus in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL gebleken is, dat Naturellen door het heen en weder trekken van besmette naar onbesmette plaatsen en omgekeerd oorzaak zijn, of kunnen zijn, van het overbrengen en zodoende verder verspreiden der Runderpest, en nademaal het wenschelijk is dit te voorkomen,

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS

---

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 852, dd. 2 September 1896.

KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens art. 760, zijner besluiten, dd. 28 Augustus 1896, en in verband met Uitvoerende Raadsbesluit, art. 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad hiermede proclameer, vaststel en bekend maak dat de hierna volgende bepalingen van kracht zullen zijn:

1. De « reizende » naturellen worden verdeeld in :
  - a. Naturellen uit *besmette plaat-en*, en
  - b. Naturellen uit *onbesmette plaatsen*.
2. Onder « besmette plaatsen » worden verstaan alle plaatsen *binnen de lijn van quarantaine* als bedoeld in art. 12 der proclamatie van 11 Juni 1896. Het gedeelte tusschen de « lijn van quarantaine » en de « beschermingslijn » valt dus niet hieronder.
3. Naturellen binnen de lijn van quarantaine, zullen *alleen* deze lijn mogen overtrekken ingeval zij *a*, voor zich werk willen zoeken, *b*, kost moeten gaan halen, of *c*, wanneer zij door hun baas of werkgever voor een of ander doeleinde worden uitgezonden.
4. Dit overtrekken der lijn van quarantaine (art. 3 hiervoor) kan echter alleen geschieden onder de volgende voorwaarden :
  - a. Op de lijn van quarantaine in de nabijheid van een wachter- en onder diens toezicht zal elke naturel, die over deze lijn om voormelde redenen wenscht te trekken, zich behoorlijk ontsmetten door middel van warm water en zeep, of door een of ander bekend ontsmettingsmiddel, door het Gouvernement na aanvraag te verstrekken. Alle kleederen dekens, gereedschappen enz. in het bezit van den naturel, moeten daarin goed gewaschen worden. Ook het geheele lichaam moet gereinigd worden.
 Aan de Commissieleden en wachten wordt hierbij opgedragen vooral toe te zien, dat de naturellen bij het overtrekken der quarantaine lijn geen kalabassen, doekzakjes enz., waarin eenige fijn gemalen stof geborgen is of kan zijn gelijkende op verbrande overblijfselen van smetstof, met zich over de lijn voornoemd voeren.
  - b. Aan geen naturel zal het veroorloofd zijn alsdan vleesch of cenig afval van vee, met zich over de lijn van quarantaine te nemen. Mocht eenig naturel door de wachten in het bezit

daarvan gevonden worden, zoo hebben zij hetzelfde af te nemen en direct te verbranden of te begraven.

- c. Elke naturel, die de lijn van quarantaine om voormelde redenen wensch over te trekken, zal, indien de pasuitreiker (baas, werkgever, kapitein der locatie, zendeling der statie of pasuitreiker van Gouvernementswege daarvoor aangewezen—art. 1, 2, 3 en 4 van Wet 22/1895, paswet—), binnen deze lijn van quarantaine zich bevindt, bij dezen zich vervoegeen voor een reispas. De pasuitreiker heeft alsdan op den pas te schrijven: «*R.P. besmet, moet nog gereinigd worden*», zoodat de wachten of ieder ander persoon, aan wien de naturel op verzoek dezen pas heeft te vertoonen, kan zien, dat de kaffer uit een besmette plaats komt. Tevens wordt door den pasuitreiker den naturel medegedeeld, dat deze zich heeft te vervoegen bij den naasten wacht, alwaar hij zich heeft te ontsmetten als boven medegedeeld. Na de reiniging heeft de desbetreffende wacht aan de achterzijde op den pas te schrijven:

«*Gereinigd, ter plaatse*.....

dd...... *de wacht* » (naam invullen).

- d. Ingeval echter de pasuitreiker (zie bij *c* hiervoor) buiten de lijn van quarantaine verblijft houdt, zoo zal een naturel, die deze lijn om voornoemde redenen wensch over te trekken zich daartoe hebben te vervoegen bij een lid der Commissie,—indien binnen deze lijn verblijvende—of bij een der wachten, en na behoorlijke ontsmetting (op de wijze als bij *a* hiervoor reeds nader omschreven) van dezen een bewijs ontvangen, waarop vermeld staat, dat de naturel uit een besmette plaats plaats komt, doch behoorlijk gereinigd is. De naturel heeft zich met dit bewijs zoo spoedig mogelijk te begeben naar den naasten pasuitreiker (zie bij *c*), die alsdan een reispas aan den naturel verstrekt overeenkomstig de paswet. De pasuitreiker schrijft op dezen pas de woorden «*R.P. besmet, gereinigd volgens aangehecht bewijs.*» Het ontsmettingsbewijs moet dus bij den pas den naturel teruggegeven worden en door dezen aan ieder op aanvraag vertoond worden.

5. Naturellen, rondlopende met passen uit besmette plaatsen, zonder dat daarop het woord *ontsmet* of *gereinigd* voorkomt (zooals bij art. 4 hiervoor bedoeld), moeten direct aangehouden worden, en na behoorlijke reiniging moeten op den pas geschreven worden de woorden: « *Gevangen en Gereinigd te* .....
dd...... »

Gedaan door..... (naam invullen).

Artikel 11 dezer proclamatie moet daarna op zoodanige naturellen toegepast worden.

6. Naturellen uit besmette plaatsen komende zonder reispas of bewijs van ontsmetting, als hiervoor aangewezen (art. 4, *c* en *d*), en van wie vermoed kan worden dat zij zijn weggelopen, moeten direct gevangen worden en na behoorlijke ontsmetting gestraft worden in termen van art. 11 dezer proclamatie, als waarna verder de paswet op hen van toepassing is.

Ook alle naturellen in onbesmette plaatsen zonder pas rondlopende moeten, indien er maar eenigszins vermoeden bestaat, dat ze uit besmette plaatsen afkomstig kunnen zijn, gereinigd worden als hiervoor vermeld en daarna gestraft in termen van de paswet.

7. Naturellen uit *onbesmette* plaatsen in *onbesmette* plaatsen reizende kunnen dit doen op gewone reispassen overeenkomstig de paswet. Zoodra evenwel in eene onbesmette plaats de runderpest uitbreekt, moet de Commissie der wijk dadelijk de desbetreffende ambtenaren der wijk, belast met het uitreiken van passen aan naturellen, hiervan kennis geven, waarna voor deze besmette plaats gehandeld wordt als hiervoor aangewezen.

9. Het reizen van naturellen *naar* en *door* besmette plaatsen is verboden. Alleen wanneer op den reispas van een naturel vermeld staat, dat de plaats zijner bestemming (woning, werkplaats of in dienst van den baas of werkgever) binnen de quarantine lijn is gelegen, zoo zal hij toegelaten kunnen worden de besmette plaats te betreden. Hij zal, indien daarna noodig, bij het verlaten der besmette plaats, onderworpen zijn aan het bepaalde in artt. 3 en 4 hiervoor.

Vooraf hebben de wachten en wijk-commissies te zien, dat het zoogenaamde *kuieren* van naturellen naar en van een besmette plaats niet plaats vindt.

9. In kafferkrallen, op Gouvernementsgronden of op private plaatsen, gelegen binnen de lijn van quarantaine, moet een naturel aangewezen zijn of worden als hoofd of verantwoordelijk persoon der kraal, die dadelijk aan een der wijk-commissieleden — (indien de kraal op Gouvernementsgronden gelegen is) — of aan den eigenaar der plaats — (indien de kraal op private gronde gelegen is) — kennis geeft, welke en hoeveel vreemd

naturellen bij zijn kraal zijn aangekomen en daar verblijven. Het betreffende commissielid of de eigenaar stelt alsdan dadelijk een onderzoek in loco in, en indien er zich zoodanige vreemde naturellen in de aangewezen kraal mogen bevinden, worden deze dadelijk gevangen genomen en, na ontsmetting op de lijn van quarantaine, gestraft in termen van art. 11 dezer proclamatie.

10. Eenig uitreiker van een pas, als bedoeld in art. 4, letters *c* en *d* hiervoor, zal beboet kunnen worden met een bedrag van ten hoogste £5, indien hij nalatig is op den pas van den naturel, komende uit eene besmette plaats, te schrijven de woorden: *R. P. Besmet, moet nog gereinigd worden*, of *R. P. Besmet, gereinigd volgens aangehechte bewijs*. Met de zelfde boete kunnen gestraft worden. Commissieleden of wachten, die na ontsmetting van zoodanige naturel op de quarantaine lijn op den pas niet vermelden de woorden: «*gereinigd ter plaatse*.....*dd*.....*De wacht*.....» (naam invullen), of die weigeren, indien die naturel geen pas bezit, hem een bewijs te geven, waaruit ontsmetting blijkt (zie art. 4d.)

11. Eenig naturel, die in strijd handelt met de bepalingen dezer Proclamatie, zal gestraft worden met eene boete van £5 niet te bovengaande of met slagen het getal van 15 niet te boven gaande.

De toepassing dezer strafbepaling zal in dit speciale geval berusten onder de jurisdictie van de betreffende lagere hoven, Veldcornetten, ass.-Veldcornetten en Vrederechters (alzo ook van de leden der wijkcommissies, die ex-officio Vrederechters zijn overeenkomstig art. 3 van de proclamatie van 13 Mei 1896 in zake de Runderpest).

12. Kapiteins en hoofden van locatien of kralen, zoowel op Gouv. gronden als op private, zullen door de desbetreffende ambtenaren en wijkcommissie zoo spoedig mogelijk na publicatie dezer proclamatie met den inhoud hiervan duidelijk bekend gemaakt worden.

13. Blanke personen hebben bij het verlaten van eenige besmette plaats op de quarantaine lijn het bepaalde in art. 9 van de proclamatie van 28 April 1896 in acht te nemen, indien zij op eenige wijze in aanraking geweest zijn met besmet vee. Bij nalatigheid of weigering hieromtrent zullen de daarmede in verband staande strafbepalingen, bij vorige proclamaties vastgesteld en gepubliceerd, op hen van toepassing zijn.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters. Mijncommissarissen. Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten. Commissarissen van Natuurellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle

andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 28sten dag van Augustus in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het wenschelijk is voor de goede handhaving van de regulaties en voorschriften in zake het tegengaan van de verspreiding der «Runderpest»—uitgevaardigd of nog uit te vaardigen door de Regearing met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, goedgekeurd of later daartoe verder gemachtigd door den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad bij zijn besluit, art. 95, dd. 12 Mei 1896, op denzelfden datum voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, — om speciale rechtsmacht toe te kennen bij overtreding van die regulaties en voorschriften aan Veldkornetten, Ass. Veldkornetten en Vrederechters (alzo ook aan de leden der wijk-commissies, die ex-officio Vrederechter zijn overeenkomstig art. 3 van de proclamatie van 16 Mei 1896 in zake de «Runderpest»)

En nademaal het dringend noodzakelijk is, dat deze rechtsmacht onmiddellijk worde verleend,

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad krachtens artikel 763 Zijner Besluiten d.d. 31 Augustus 1896, goedgekeurd door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad bij art. 1306, d.d. 1 Sept. 1896 zijner besluiten, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de hierna volgende bepaling van kracht zal zijn:

1. Aan Veldkornetten, Ass.-Veldkornetten en Vrederechters wordt hierbij speciale rechtsmacht verleend voor de toekenning van daarvoor bepaalde straffen bij overtreding van de regulaties en voorschriften in zake het tegengaan van de verspreiding der «Runderpest», al reeds uitgevaardigd of nog uit te vaardigen.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 852, dd. 2 September 1896.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeampten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de Commissie, als waarvan hiervoor sprake is, de behulpzame hand te bieden.

Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op heden den 31sten dag van Augustus in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het wenschelijk is gebleken om wijziging te brengen in de bestaande regulatiën in zake het tegengaan van de verspreiding der veeziekte de runderpest,

Nademaal de Uitvoerende Raad deze zaak rijpelijk in overweging heeft genomen en het noodzakelijk geoordeeld heeft verandering te brengen in gegeven voorschriften in verband met deze zaak,

Nademaal de Uitvoerende Raad bij zijn besluit art. 918 dd. 3 November 1896, in dezen de nodige veranderingen heeft gemaakt, zooals nader zal blijken uit den inhoud van genoemd besluit, hetwelk luidt als volgt:

« Aan de orde minute R. 14958/96, inhoudende notulen van eene vergadering, gehouden ten Landdrostkantore te Pretoria, dd. 28 October 1896, door de verschillende Runderpest-Commissies van het distrikt Pretoria;

De Uitvoerende Raad overwegende dat de Runderpest zich steeds meer en meer uitbreidt, en dat er andere maatregelen dienen genomen te worden om de verspreiding der Runderpest tegen te gaan;

overwegende den inhoud van het schrijven, dd. 1 October 1896, van verschillende Leden van den E. A. Eersten Volksraad en bij deze correspondentie gevoegd, in zake het dooden van door de Runderpest aangetaste beesten;

¹⁾ Voor de eerste maal gepublic. in *Staatscourant* no. 852, dd. 2 Sept. '96.

overwegende andere verzoekschriften dienaangaande ingekomen;

lettende op Uitv. Raadsbesluit art. 575, dd. 12 Mei 1896, goedgekeurd door den E. A. Tweeden Volksraad bij besluit art. 95a dd. 12 Mei 1896, welk besluit door den E. A. Eersten Volksraad voor kennisgeving werd aangenomen bij besluit art. 127 dd. 12 Mei 1896, waardoor den Uitvoerenden Raad machtiging is verleend om de door hem noodig geachte maatregelen te nemen tot het tegengaan van de runderpest;

Besluit: de HEd. Regeering op te dragen de bestaande proclamaties in zake de regulaties en de genomen besluiten omtrent de maatregelen tegen het verspreiden van de runderpest te wijzigen als volgt:

1. Beesten lijdende aan de runderpest zullen in het vervolg niet meer op order van het Gouvernement gedood worden, tenzij zulks in speciale gevallen door de Regeering wenschelijk wordt geacht.

Particulieren zullen, wat van zelve spreekt, het recht behouden om hunne beesten voor eigen rekening af te maken.

Middelen kunnen en zullen in besmette wijken zoowel door het Gouvernement als door eigenaars van vee worden beproefd en aangewend om de ziekte tegen te gaan, als verzocht in bovengenoemd schrijven geteekend door verschillende leden van den E. A. Eersten Volksraad.

2. De bezoldigde wachten en de bestaande runderpest Commissies af te schaffen met ingang van 15 November a.s.; de polities die tevens als wacht dienst doen zijn hieronder niet begrepen; zij blijven onder hun gewone salaris dienst doen als politie.

3. Eenig een in dezen Staat is verplicht zijn beesten tegen de pest te bewaken of te laten bewaken. Wanneer in eene wijk de runderpest uitbreekt of zich vertoont zal de Veldkornet dier wijk de macht hebben om de inwoners der wijk op te commandeeren om behulpzaam te wezen bij het begraven der doode beesten bij het toepassen van geneesmiddelen en bij het doen van die werkzaamheden welke noodig mochten zijn of wenschelijk worden geacht in verband met deze zaak. In dat geval zullen aan de opgecommandeerde personen van Gouvernementswege voor levensmiddelen worden toegerekend aan elk blank persoon per dag 5s. aan elke kleurling 1s. 6d. per dag en zal door de Regeering aan den Veldkornet der desbetreffende wijk twee personen, uit die inwoners door den Veldkornet te benoemen, als eene commissie worden toegevoegd voor het verrichten der noodige werkzaamheden. Deze twee burgers als leden der commissie zullen voor hun diensten en moeiten 10sh. per dag ontvangen en de Veldkornet

15sh. als toelage. Deze belooningen zullen alleen betaald worden alwaar de runderpest in een wijk heerscht. De Veldkornet zal door den Resident-Vrederechter en den Landdrost aan de Regeering geregeld rapport en verslag doen.

4. Alle verkeer en transport met hoornvee langs alle wegen wordt gestopt en verboden voor den tijd van twee maanden, in te gaan van af 15 November 1896. Vervoer van slachtvee zal kunnen doorgaan uit de onbesmette wijken onder de bestaande voorzorgsmaatregelen tot tijd en wijle de Regeering andere regelen dienaangaande maakt. Certificaten voor vervoer van slachtvee kunnen dan verleend worden door den Veldkornet en den Assist. Veldkornet der wijk.

5. Het reizen; rondtrekken en verkeer van Koelies en andere Aziaten wordt geregeld zooals met betrekking tot naturellen is gedaan bij proclamatie, dd. 28 Augustus 1896, zoolang de runderpest heerscht.

6. Met betrekking tot het spannen der draad-omheining zullen geen verdere stappen genomen worden; het daarvoor aangekochte draad zal evenwel beschikbaar gesteld worden voor de burgers die hun plaats wenschen te omheinen, onder voorwaarden nader door de Regeering te bepalen.

7. Proefnemingen voor het genezen en bestrijden der runderpest zullen ook van Gouvernementswege plaats hebben. Aan de burgers zal van het resultaat van dergelijke proefnemingen kennis worden gegeven. Degenen, die met goed gevolg proefnemingen hebben gedaan, worden beleefd verzocht daarvan kennis te geven door de Landdrosten of de Veldkornetten aan de Regeering.

8. Wanneer in dezen Staat onder het vee van eenig persoon ziekte voorkomt zal de eigenaar of zijnen plaatsvervanger daarvan onmiddellijk kennis geven aan den Veldkornet of assistent-Veldkornet der wijk. Bij verzuim in dezen zal een boete worden toegepast van hoogstens £25, onverminderd de straf welke bepaald is voor het geval verzuim wordt gepleegd in zake de aangifte van het uitbreken van runderpest.»

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, uit kracht van voornoemd Uitvoerende Raadsbesluit, hiermede proclameer en vaststel en bekend maak, dat alle regulaties in zake het tegengaan van de verspreiding der runderpest en alle dienaangaande voorgeschreven bepalingen en regels, zooals tot heden bij proclamatie of bij Uitvoerende Raadsbesluit of bij besluit van de Regeering vastgesteld, mits dezen zullen worden gewijzigd en veranderd en aangevuld en ver-

vangen, al naar dat en alleen voor zoover zulks mag zijn volgens, met en door de bepalingen en regelingen zooals neergelegd en vastgesteld in bovenaangehaald Uitvoerende Raadsbesluit, zoodat alle proclamaties in verband met het nemen van maatregelen tot het tegengaan der runderpest van volle kracht blijven, voor zoover zij niet door deze proclamatie zijn veranderd of gewijzigd.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politie-beambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie en overeenkomstig verdere instructies en regulaties onder deze Proclamatie uit te vaardigen, zullen hebben te gedragen en waar mogelijk de behulpzame hand in dezen te bieden.

Deze Proclamatie treedt dadelijk na publicatie in de *Staatscourant* in werking, voor zoover hieromtrent in het boven aangehaalde besluit geen nadere voorziening is gemaakt.¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, op heden, den derden dag van de maand November, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes-en-negentig, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het wenschelijk is geoordeeld om eenige wijzigingen te brengen in de proclamatie van 3 November 1896, in zake het tegengaan van de verspreiding der runderpest,

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 950 zijner besluiten, d.d. 9 November 1896, proclameer, vaststel en bekend maak, dat punt 3 en punt 4 van Uitvoerende Raadsbesluit art. 918, d.d. 3 November 1896, zooals opgenomen en voorkomende in voornoemde proclamatie van 3 November 1896, zullen worden gewijzigd en aangevuld in dier voege, dat zij zullen luiden als volgt:

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 861, dd. 4 November 1896.

3. Eenigeen in dezen Staat is verplicht zijn beesten tegen de pest te bewaken of te laten bewaken. Wanneer in eene wijk de runderpest uitbreekt of zich vertoont zal de Veldkornet dier wijk de macht hebben om de inwoners dier wijk (kleurlingen en naturellen inbegrepen) op te commandeeren om behulpzaam te wezen bij het begraven der doode beesten, bij het toepassen van geneesmiddelen en bij het doen van die werkzaamheden, welke noodig mochten zijn of wenschelijk worden geacht in verband met deze zaak. De Naturellen-Commissaris van het district zal verplicht wezen om behulpzaam te zijn in het verkrijgen der naturellen voor elke wijk waarin niet voldoende naturellen woonachtig zijn. Wie geen gevolg geeft aan de oproeping van den Veldkornet zal voor de eerste maal beboet worden met eene boete van hoogstens £2, voor de tweede maal met een boete van hoogstens £5, en voor elke verdere herhaling daarvan met eene boete van hoogstens £10. Aan de opgecommandeerde personen zal van Gouvernementswege voor levensmiddelen worden toegekend voor elk blank persoon per dag 5s. en voor elke kleurling 1s. 6d. per dag. Door de Regeering zullen dan aan den Veldkornet der desbetreffende wijk twee personen, uit die inwoners door den Veldkornet te benoemen, als eene Commissie worden toegevoegd voor het verrichten der noodige werkzaamheden. Deze twee burgers als leden der Commissie en de Assistent-Veldkornet zullen voor hun diensten en moeiten 10s. per dag ontvangen en de Veldkornet 15s. als toelage. Deze beloningen zullen alleen betaald worden alwaar de runderpest in een wijk heerscht. De Veldkornet zal door den Res.-Vrederechter en den Landdrost of den Mijncommissaris aan de Regeering geregeld rapport en verslag doen. De Veldkornet in elke wijk zal in overleg met den Assistent-Veldkornet de macht hebben om onder zijn eigen verantwoordelijkheid personen aan te stellen om hem te helpen en bij te staan bij het nemen en uitvoeren van de noodige maatregelen, in zake het tegengaan der runderpest. De Veldkornet zal aan deze personen de daarvoor benodigde machtiging geven. Zulke personen ontvangen geen toelage en salaris.

4. Alle verkeer en transport met hoornvee langs alle wegen wordt gestopt en verboden voor den tijd van twee maanden in te gaan van af 15 November 1896. Evenwel zal in die wijken en gedeelten van wijken, waarin de ziekte binnen den tijd van twintig dagen niet is uitgebroken en zich niet vertoond heeft, het verkeer met hoornvee weer opengesteld worden onder de bestaande desbetreffende regeling of onder regulatien dienaangaande te maken. De Veldkornetten moeten voor

5 December 1896 door den Landdrost of Myncommissaris aan de Regeering rapporteeren hoe de zaak staat.

Vervyger van slachtvee zal kunnen doorgaan uit de onbesmette wijken of onbesmette gedeelten van wijken, welke ter beoordeeling van den Veldkornet voldoende geïsoleerd zijn van de besmette gedeelten. Dit vervoer zal geschieden onder de bestaande voorzorgsmaatregelen tot tijd en wijle de Regeering andere regelen dienaangaande maakt. Certificaten voor vervoer van slachtvee kunnen dan verleend worden door den Veldkornet en den Assistent-Veldkornet der wijk.

Deze bepaling omtrent het stoppen van het verkeer en transport belet niet dat op de plaats, met het trekvee op de plaats aanwezig, kan worden gewerkt, geploegd, geëgd, enz.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Myncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeampten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie hebben te gedragen en waar mogelijk de behulpzame hand in dezen te bieden.

Deze Proclamatie treedt dadelijk na publicatie in de *Staatscourant* in werking. ¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, op heden, den tienden dag van de maand November, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes-en-negentig, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het verkeer met herkauwend vee ingevolge de Runderpest gevaarlijk en moeilijk is geworden, en de Regeering in verband daarmee thans zoodanig verkeer bijna geheel heeft gestopt bij proclamatie van 3 November 1896, eenigzins gewijzigd bij die van 10 Nov. daaraanvolgende;

Nademaal hierdoor en verder door sprinkhanen en droogte er groote behoefte aan levensmiddelen bestaat, vooral in de verschillende besmette districten;

Nademaal de Regeering door aankoop van muilen, ezels en wagens zooveel mogelijk heeft getracht om

¹⁾ Voor de eerste maal gepublic. in *Staatscourant* no. 832, dd. 11 Nov. '96.

levensmiddelen te vervoeren naar de meest bedreigde streken;

Nademaal echter nu reeds gebleken is, dat al de ernstige pogingen van de Regeering om in de bestaande en steeds grooter wordende behoefte te voorzien ontoereikend zijn om aan de dagelijks inkomende aanvragen voor hulp uit alle oorden des lands te kunnen voldoen;

Nademaal de Regeering den ernst van dezen toestand besessende, het noodzakelijk heeft geacht, dat meerdere hulp kan worden verleend in het vervoer van levensmiddelen;

Nademaal verder uit bij de Regeering ingekomen berichten gebleken is, dat in verschillende districten beesten gezouten zijn aan de Runderpest, welke dieren, volgens het oordeel van bevoegde personen, na ééne maand achter de ziekte gezond geweest te zijn, na behoorlijke reiniging geen gevaar voor verdere besmetting zouden opleveren, en

Nademaal het dus wenschelijk is om voor zoodanige gezouten beesten verkeer onder zekere voorwaarden toe te staan, en artikel 4 der desbetreffende proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij de proclamatie van 10 November daaraanvolgende, dienovereenkomstig veranderd worde,

Zoo is het, dat ik, Stephanus Johannes Paulus Kruger, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 1014 zijner besluiten, dd. 26 November 1896 en in verband met Uitvoerende Raadsbesluit art. 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak dat punt 4 van Uitvoerende Raadsbesluit, Art. 918, dd. 3 November 1896, zooals opgenomen en voorkomende in voornoemde proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij proclamatie van 10 November daaraanvolgende, krachtens Uitvoerende Raadsbesluit art. 950, dd. 9 November 1896, thans zal gewijzigd en aangevuld worden als volgt:

Alle verkeer en transport met herkauwend vee langs alle wegen wordt gestopt en verboden voor den tijd van twee maanden in te gaan van af 15 November 1896. Evenwel zal in die wijken en gedeelten van wijken, waarin de ziekte binnen den tijd van twintig dagen niet is uitgebroken en zich niet vertoond heeft, het verkeer met herkauwend vee weer opengesteld worden onder de bestaande desbetreffende regeling of onder regulatien dienaangaande te maken. De Veldkornetten moeten voor 5 December 1896 door den Landdrost of Mijn-Commissaris aan de Regeering rapporteeren hoe de zaak staat.

Vervoer van slachtvee zal kunnen doorgaan uit de onbesmette wijken of onbesmette gedeelten van wijken, welke ter beoordeeling van den Veldkornet voldoende geïsoleerd zijn van de besmette gedeelten. Dit vervoer zal geschieden onder de bestaande voorzorgsmaatregelen tot tijd en wijle de Regeering andere regelen dienaangaande maakt. Certificaten voor vervoer van slachtvee kunnen dan verleend worden door den Veldkornet en den Assistent-Veldkornet der wijk.

Deze bepaling omtrent het stoppen van het verkeer en transport belet niet dat op de plaats, met het trekvee op de plaats aanwezig, kan worden gewerkt, geploegd, geëgd, enz.

Verder zal het veroorloofd zijn met aan de pest gezouten beesten te trekken en te werken uitsluitend voor het vervoer van producten en levensmiddelen binnen dezen Staat, evenwel onder de navolgende voorwaarden,

1. Vóór en aler zoodanig gezouten beesten voor vervoer van levensmiddelen gebruikt kunnen worden, zal de eigenaar of bestuurder ervan zich hebben te voorzien van een certificaat, afgegeven door den Veldkornet, Assistent-Veldkornet of een lid der betreffende Wijkcommissie (Art. 3 der proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij proclamatie van 10 November daaraanvolgende), waarin duidelijk vermeld staat, dat het den uitreiker van het certificaat persoonlijk bekend is, dat deze beesten werkelijk aan de pest gezouten zijn, zoodat hieromtrent geen twijfel kan bestaan. Mocht echter aan den uitreiker (Veldkornet, Asst.-Veldkornet of een lid der betreffende Wijkcommissie) van het certificaat het zouten der beesten onbekend zijn, zoo kan hij een certificaat afgeven op behoorlijk beëdigde verklaringen van twee bevoegde personen, wien het persoonlijk bekend is, dat de beesten gezouten zijn aan de runderpest.

2. De betreffende ambtenaren van het district van herkomst van zoodanig gezouten vee zullen in overleg met de ambtenaren, belast met de uitvoering der veepestregulaties, van de districten waardoor met gemeld vee gereisd moet worden, vooraf nauwkeurig bepalen, langs welken weg alleen getrokken mag worden.

3. De ambtenaren voornoemd (sub 2 hiervoor) zullen zoodanige maatregelen treffen, dat langs den bepaalden weg alle voorzorgsmaatregelen genomen worden, die noodig zijn om te voorkomen, dat de gezouten beesten, langs dien weg trekkende, op eenige wijze in aanraking kunnen komen met ander vee.

4. Het moet echter wel verstaan worden, dat in verband met de schaarschte aan trekvee en levensmiddelen, het op geenerlei wijze veroorloofd zal zijn aan de runderpest gezouten beesten naar buiten de grenzen

van dezen Staat te vervoeren of te doen vervoeren, zoolang deze vreeselijke ziekte heerschende blijft in deze Republiek en omliggende Staten, en gebrek aan trekvee zich doet gevoelen.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeambten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie hebben te gedragen en waar mogelijk de behulpzame hand in deze te bieden.

Deze Proclamatie treedt dadelijk na publicatie in de *Staatscourant* in werking. ¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, op heden, den 26sten dag van de maand November, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes-en-negentig, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL art. 4 der proclamatie van 3 November 1896, als gewijzigd bij proclamaties van 10 en 27 November daaraanvolgende thans luidt als volgt;

Alle verkeer en transport met herkauwend vee langs alle wegen wordt gestopt en verboden voor den tijd van twee maanden in te gaan van 15 November 1896. Evenwel zal in die wijken en gedeelten van wijken, waarin de ziekte binnen den tijd van twintig dagen niet is uitgebroken en zich niet vertoond heeft, het verkeer met herkauwend vee weer opengesteld worden onder de bestaande desbetreffende regeling of onder regulatien dienaangaande te maken. De Veldkornetten moeten voor 5 December 1896 door den Landdrost of Mijn-Commissaris aan de Regeering rapporteeren hoe de zaak staat.

Vervoer van slachtvee zal kunnen doorgaan uit de onbesmette wijken of onbesmette gedeelten van wijken, welke ter beoordeeling van den Veldkornet voldoende geïsoleerd zijn van de besmette gedeelten. Dit vervoer zal geschieden onder de bestaande voorzorgsmaatregelen tot tijd en wijle de Regeering andere regelen dienaangaande maakt. Certificaten voor vervoer van slachtvee kunnen dan verleend worden door den Veldkornet en den Assistent-Veldkornet der wijk.

¹⁾ Voor de eerste maal gepublic. in *Staatscourant* no. 865, dd. 27 Nov. '96.

Deze bepaling omtrent het stoppen van het verkeer en transport belet niet dat op de plaats, met het trekvee op de plaats aanwezig, kan worden gewerkt, geploegd, geëgd, enz.

Verder zal het veroorloofd zijn met aan pest gezouten beesten te trekken en te werken uitsluitend voor het vervoer van producten en levensmiddelen binnen dezen Staat, evenwel onder de navolgende voorwaarden:

1. Vóór en aler zoodanig gezouten beesten voor vervoer van levensmiddelen gebruikt kunnen worden, zal de eigenaar of bestuurder ervan zich hebben te voorzien van een certificaat, afgegeven door den Veldcornet, Assistent-Veldcornet of een lid der betreffende Wijkcommissie (Art. 3 der proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij proclamatie van 10 November daaraanvolgende), waarin duidelijk vermeld staat, dat het den uitreiker van het certificaat persoonlijk bekend is, dat deze beesten werkelijk aan de pest gezouten zijn, zoodat hieromtrent geen twijfel kan bestaan. Mocht echter aan den uitreiker (Veldcornet, Asst.-Veldcornet of een lid der betreffende Wijkcommissie) van het certificaat het zouten der beesten onbekend zijn, zoo kan hij een certificaat afgeven op behoorlijk beëdigde verklaringen van twee bevoegde personen, wien het persoonlijk bekend is, dat de beesten gezouten zijn aan de runderpest.

2. De betreffende ambtenaren van het district van herkomst van zoodanig gezouten vee zullen in overleg met de ambtenaren, belast met de uitvoering der veepestregulaties, van de districten waardoor met gemeld vee gereisd moet worden, vooraf nauwkeurig bepalen, langs welken weg alleen getrokken mag worden.

3. De ambtenaren voornoemd (sub 2 hiervoor) zullen zoodanige maatregelen treffen, dat langs den bepaalden weg alle voorzorgsmaatregelen genomen worden, die noodig zijn om te voorkomen, dat de gezouten beesten, langs dien weg trekkende, op eenige wijze in aanraking kunnen komen met ander vee.

4. Het moet echter wel verstaan worden, dat in verband met de schaarschte aan trekvee en levensmiddelen, het op geenerlei wijze veroorloofd zal zijn aan de runderpest gezouten beesten naar buiten de grenzen van dezen Staat te vervoeren of te doen vervoeren, zoolang deze vreeselijke ziekte heerschende blijft in deze Republiek en omliggende Staten, en gebrek aan trekvee zich doet gevoelen.

Nademaal van Veldcornetten over het geheele land in termen van voornoemde proclamatie rapporten over den toestand der verschillende wijken, met betrekking tot de runderpest, zijn ontvangen;

Nademaal uit die rapporten blijkt, dat vele districten

of gedeelten van districten en wijken of gedeelten van wijken nog geheel vrij zijn van deze ziekte;

Nademaal onderscheidene Veldcornetten en Landdrosten aan het einde der bedoelde rapporten er bij de Regeering ernstig op aandringen het verkeer met herkauwende dieren onder zekere voorwaarden in hunne districten en gedeelten van districten of wijken en gedeelten van wijken wederom open te stellen, vooral nu gebrek aan voedsel zich op vele plaatsen sterk doet gevoelen;

Nademaal het de Regeering onmogelijk is om overal, waar noodig, hulp te verleenen, niettegenstaande den aankoop van een groot aantal trekdieren, wagens, enz.;

Nademaal dus de Regeering de noodzakelijkheid inziet, in overweging nemende voormelde rapporten om op eene of andere wijze aan het verzoek van vele der Veldcornetten en Landdrosten, namens de Burgers gedaan, tegemoet te komen om den steeds meer en meer dreigenden hongersnood in sommige deelen des Lands het hoofd te kunnen bieden; en

Nademaal reeds voor gezouten beesten om dezelfde redenen een beperkt verkeer is toegestaan geworden;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 1063 zijner besluiten, dd. 8 December 1896, en in verband met Uitv. Raadsbesluit art. 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed.Achtb. Eersten Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak dat punt 4 van Uitv. Raadsbesluit, art. 918, dd. 3 November 1896, zooals opgenomen en voorkomende in voornoemde proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij proclamatie van 10 en 27 November daaraanvolgende, krachtens Uitv. Raadsbesluit, art. 950, dd. 9 November 1896, en art. 1011, dd. 26 November 1896, thans verder zal aangevuld worden als volgt:

I.

a. In wijken en gedeelten van wijken, districten en gedeelten van districten, zoowel als tusschen deze onderling zal het verkeer met herkauwend vee wederom opengesteld worden van af datum van publicatie dezer Proclamatie, onder de bestaande desbetreffende regeling of onder regulaties dienaangaande hierbij of later te maken, indien de runderpest zich aldaar gedurende de laatste twintig dagen — voorafgaande aan het tijdstip, waarop deze Proclamatie in werking treedt — niet verder heeft vertoond of is uitgebroken.

b. Het moet echter duidelijk verstaan worden, dat in geheel besmette gedeelten van districten en wijken op hoegenaamd geene wijze verkeer met herkauwend vee zal worden toegelaten, behalve met geheel gezond verklaarde aan runderpest gezouten beesten, onder voorwaarden als bepaald bij de betreffende proclamatie van 27 November 1896. Zoodanige gezouten beesten, gebruikt voor verkeer in besmette gedeelten, moeten echter, vóór dat ze naar onbesmette streken kunnen overgaan voldoende gereinigd worden door wassching of anderszins met een of ander van Regeeringswege vroeger reeds aanbevolen ontsmettingsmiddel.

c. Onder verkeer wordt zoowel verstaan het algemeen vervoeren van eenig transport, als dat van producten en levensmiddelen.

d. De trek-certificaten, als bedoeld bij art. 14 der desbetreffende proclamatie van 28 April 1896, (waaronder het verkeer alleen zal mogen geschieden) zullen wegens het opheffen der wijk-Commissies, alleen afgegeven kunnen worden door den Veldkornet of den Assistent-Veldkornet der wijk, of door personen in termen van het laatste gedeelte van art. 3 der Proclamatie van 3 November 1896, zooals gewijzigd bij de daaropvolgende Proclamaties van 10 November 1896, daarvoor behoorlijk aangesteld door den Veldkornet der wijk in overleg met den Assistent-Veldkornet. Deze personen zullen de in voornoemd artikel bedoelde machtiging — hun schriftelijk verstrekt door den Veldkornet der wijk — steeds bij zich dragen, en aan ieder belanghebbende op diens verzoek vertóonen.

e. De Veldcornetten der verschillende wijken in eenzelfde district zullen in overleg met den betreffenden Landdrost, Assistent of Specialen Landdrost, het onderling verkeer in de wijken van het district regelen en, indien gewenscht, bepaalde trekpaden aanwijzen, waarlangs het verkeer met herkauwende dieren uitsluitend mag en moet geschieden.

f. Waar noodig, zullen ook de Veldcornetten van aan elkaar grenzende districten in overleg met de betreffende Landdrosten, ass. of spec. Landdrosten, maatregelen treffen ter regeling van het onderling verkeer tusschen de wijken van zoodanige districten.

Ook kunnen voor dit verkeer bepaalde trekpaden worden aangewezen, wanneer vereischt, waarlangs het verkeer met herkauwende dieren uitsluitend mag en moet plaats vinden.

g. Het moet echter duidelijk verstaan worden, dat het verkeer met herkauwend vee, als opengesteld bij sub *a.*, hiervoor, alleen kan en mag geschieden in tegenwoordigheid en onder leiding van den blanken eigenaar

van het trekkende vee of diens wettelijken plaatsvervanger.

Naturellen zal het niet veroorloofd zijn te trekken met berkauwend vee, tenzij onder leiding van een blanken persoon.

II.

Verder zullen onder deze proclamatie de volgende bepalingen alsmede van kracht zijn :

1. Alle desbetreffende vroegere Proclamaties, regulaties en bepalingen, in zake de runderpest, gepubliceerd, blijven voor zooverre niet reeds opgeheven of in strijd met de regulaties neergelegd in deze Proclamatie van kracht

2. Voor zooverre voor overtredingen van de bepalingen neergelegd in de runderpest Proclamaties van 3, 10 en 27 November 1896, nog geene strafbepalingen zijn neergelegd, zal art. 12 der desbetreffende Proclamatie, gepubliceerd op 16 Mei 1896, daarvoor van kracht zijn, alsmede voor de bij deze Proclamatie vastgestelde regulaties en moet voornoemd artikel daarom beschouwd worden als hier te zijn bijgevoegd.

3. Volgens bij de Regeering ingekomen geruchten zullen door sommige personen acties voor schadevergoeding worden ingesteld tegen Veldcornetten, Commissieleden en andere personen. voorheen van Regeeringswege belast met de uitvoering der runderpest regulaties, voor daden door deze gedaan in naam van en op last der Regeering, met betrekking tot het daarstellen van eene takheining rondom besmette streken.

Aangezien het maken dezer takheining door de Regeering aan hare betreffende ambtenaren en beambten werd opgedragen in termen van de machtiging Haar verleend bij Uitv. Raadsbesluit, art. 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95, van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den Ed.Achtt. Eersten Volksraad en wijl de Regeering het daarstellen dier takheining in het belang van Land en Volk noodig oordeelde na een mondeling onderhoud met de Veldkornetten, uit alle wijken des Lands samengekomen, en zij verder veronderstellen moest, dat ieder burger of inwoner des lands gewillig zou zijn mede te werken tot totale uitroeiing van de vreeselijke ziekte, die onzen veestapel met ondergang bedreigt, zoo waarschuwt de Regeering een iegelijk, om geene zoodanige acties (als hiervoor bedoeld) in te stellen of te doen instellen, teneinde daardoor zichzelf geene onnoodige kosten te veroorzaken. Alleen wanneer

iemand het bewijs kan leveren dat opzettelijk en moedwillig zijn eigendom beschadigd of vernield is geworden, kan hij zich direct tot de Regeering wenden, welke zijne klachten daarop zal doen onderzoeken.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldkornetten, Assistent-Veldkornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie hebben te gedragen en waar mogelijk de behulpzame hand in deze te bieden.

Deze Proclamatie treedt dadelijk na publicatie in de *Staatscourant* in werking. ¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, op heden, den achtsten dag van de maand December, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes-en-negentig, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Aanvulling van art. 3 der Proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij Proclamatie van 10 November daaropvolgende (met betrekking tot nog niet besmette wijken).

NADEMAAL van artikel 3 der Proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij de daaropvolgende Proclamatie van 10 November ll., de eerste zinsnede luidt als volgt: «Eenigeen in dezen Staat is verplicht zijn beesten tegen de pest te bewaken of te laten bewaken», en verder het laatste gedeelte van datzelfde artikel zegt: «De Veldkernet in elke wijk zal in overleg met den Assistent-Veldkornet de macht hebben om onder zijn eigen verantwoordelijkheid personen aan te stellen om hem te helpen en bij te staan bij het nemen en uitvoeren van de noodige maatregelen, in zake het tegengaan der runderpest. De Veldkornet zal aan deze personen de daarvoor benoedigde machtiging geven. Zulke personen ontvangen geen toelage en salaris.»

---

¹⁾ Voor de eerste maal gepublic. in *Staatscourant* no. 867, dd. 9 Dec. '96.

Nademaal de Regeering vernomen heeft, dat op verschillende plaatsen door burgers en inwoners niet voldaan wordt aan de eerste bepaling, en er met betrekking tot het laatste gedeelte twijfel schijnt te bestaan omtrent de macht daarbij aan de Veldcornetten gegeven, zoodat personen door dezen aangesteld in termen van boven aangehaald gedeelte van art. 3 voornoemd, niet altijd gevolg wenschen te geven aan de taak hun door den Veldcornet opgedragen;

Nademaal het de Regeering dus noodzakelijk gebleken is hieromtrent allen twijfel op te heffen;

Zoo is het, dat ik, Stephanus Johannes Paulus Kruger, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 1065 zijner besluiten, dd. 10 December 1896 en in verband met Uitvoerende Raadsbesluit art. 375, dd. 12 Mei 1896, bekrachtigd bij Tweede Volksraadsbesluit, art. 95 van denzelfden datum, daarna voor kennisgeving aangenomen door den EdAchtb. Eersten Volksraad, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat punt 3 van Uitvoerende Raadsbesluit, art. 918, dd. 3 November 1896, zooals opgenomen en voorkomende in voornoemde proclamatie van 3 November 1896, gewijzigd bij proclamatie van 10 November 1896, gewijzigd bij proclamatie van 10 November daaraanvolgende, krachtens Uitvoerende Raadsbesluit art. 950, dd. 9 November 1896, thans zal aangevuld worden als volgt:

Mochten echter zoodanige door den Veldcornet aangestelde personen niet gewillig zijn hem bij te staan in de uitvoering der Runderpest-Regulaties, zoo zal de Veldcornet der wijk de macht hebben uit kracht dezer proclamatie zoodanige personen of anderen op te commandeeren, om hem in deze bij te staan, ook al mocht de wijk of een gedeelte daarvan nog onbesmet zijn. Wie alsdan geen gevolg geeft aan deze oproeping van den Veldcornet, zal voor de eerste maal beboet worden met eene boete van hoogstens £2, voor de tweede maal met eene boete van hoogstens £5, en voor elke verdere herhaling daarvan met eene boete van hoogstens £10.

De toepassing der strafbepalingen in art. 3 voornoemd met de aanvulling daarvan, zooals bij deze proclamatie nader vastgesteld, zal berusten onder de jurisdictie van de Landdrosten, Assistent en Speciale Landdrost en Mijncommissarissen.

En ik proclameer en gelast en maak verder bekend, dat alle Landdrosten, Assistent-Landdrosten, Resident-Vrederechters, Vrederechters, Mijncommissarissen, Veldcornetten, Assistent-Veldcornetten, Commissarissen van Naturellen, Belastinggaarders, Politiebeamten en alle

andere personen zich stiptelijk overeenkomstig deze Proclamatie hebben te gedragen en waar mogelijk de behulpzame hand in deze te bieden.

Deze Proclamatie treedt dadelijk na publicatie in de *Staatscourant* in werking. ¹⁾

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, op heden, den 10den dag van de maand December, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes-en-negentig, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris

---

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in *Staatscourant* no. 868, dd. 11 December 1896.

BELANGRIJKE
GOUVERNEMENTSKENNISGEVINGEN

OVER 1896.

No. 24.

R. 334/96.

Uitbreiding van het
korps Rijdende Ar-
tillerie tot 400 man.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubli-
ceerd, art. 1573 van de besluiten van den EdelAchtbaren
Eersten Volksraad, dd. 13 Januari 1896, luidende als volgt:

De Eerste Volksraad, lettende op afdeeling B, van
het Commissierapport, met het voorstel van ZHed.
den Staatspresident, thans onder behandeling.

Besluit, de HEd. Regeering te machtigen het
korps der Rijdende Artillerie te vermeerderen tot een
getal van hoogstens 400 man en draagt de HEd. Re-
geering op, om dat korps zoo te organiseeren als zij
wenschelijk zal achten en bij de aanstaande gewone
zitting aan den Raad rapport te doen.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 31 Januari 1896.

Antwoord op teleg.
van den Secretaris v.
Staat Chamberlain,
dd. 6 Febr. 1896.

De onderstaande missive, in antwoord op een telegram
van den Secretaris van Staat, den HoogEdelGestr. Heer
Chamberlain, dd. 6 Februari 1896, aan Zijne Excellentie
den Hoogen Commissaris, welke de Regeering der Zuid-
Afrikaansche Republiek geworden is door middel van
den Britschen Agent hier ter stede, op 8 Februari 1896,
wordt hiermede ter algemeene informatie gepubliceerd.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 12 Februari 1896.

Pretoria, 12 Februari 1896.

WelEdelGestr. Heer,

Ik ben geïnstrueerd de ontvangst te erkennen van
uw schrijven, dd. 8 dezer, insluitende kopie van een
door u ontvangen telegram van den Hoogen Com-

missaris, bevattende afschrift van een telegram aan Zijne Excellentie van den Secretaris van Staat.

Dit telegram bevat een beknopte inhoudsopgave van een depeche van den Secretaris van Staat aan Zijne Excellentie den Hoogen Commissaris, betrekking hebbende op de gebeurtenissen die onlangs in de Zuid-Afrikaansche Republiek hebben plaats gehad. In genoemd telegram wordt door den Secretaris van Staat de hoop uitgedrukt, dat, alhoewel de depeche in de Londensche *Staatscourant* is gepubliceerd, de Staatspresident voor dit onderwerp een open gedachte zal houden, totdat de depeche hem zal zijn ter hand gesteld.

Hoe gaarne dan ook de Staatspresident genegen mocht zijn aan dit verzoek te willen voldoen, is dit hem bij voorbaat onmogelijk geworden door het vooraf publiceeren van genoemde depeche te Londen.

De Regeering, ofschoon de aankomst van die depêche van Harer Britsche Majesteits Regeering afwachtede, gevoelt zich nu reeds verplicht op te merken, dat zij het ongewenscht en onraadzaam acht vooraf publiciteit te geven aan de zienswijze, die het Britsche Kabinet vermeent te kunnen innemen op eene wijze zooals nu heeft plaats gehad. Daardoor is in de meening der Regeering de positie van zaken zeer bemoeilijkt—en wordt de Regeering genoodzaakt niet alleen op te merken, dat zij geene bemoeiing en inmenging, hoe welgemeend dan ook, kan gedoogen wat betreft de binnenlandsche aangelegenheden, waarvan in genoemd telegram en depêche van den Secretaris van Staat melding wordt gemaakt, maar ook wordt zij verder genoodzaakt dit schrijven door middel van de *Staatscourant* publiek te maken.

De pogingen tot dusverre door de Regeering aangewend om op matige en vreedzame wijze de uiteindelijke regeling van een goede verstandhouding tusschen de Republiek en Engeland te verkrijgen, zullen volgens hare meening zeer verzaamd worden tot groot gevaar van de rust en vrede niet alleen van de Republiek, maar van geheel Zuid-Afrika, door opnieuw de gemoederen der inwoners op te wekken en in beroering te brengen.

Ik heb de eer te zijn,

UEds. Gestr. dw. dienaar,

(w.g.) C. VAN BOESCHOTEN,

Wd. Staatssecretaris.

Den WelEd. Gestrengen heer

Sir JACOBUS DE WET, K.C.M.G.,

Britsch Agent,

Pretoria.

Verantwoordelijkheid van Hoofdamttenaren.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd, art. 10 van het rapport der Commissie uit den EdAchtb. Eersten Volksraad in zake verantwoordelijkheid van hoofdamttenaren, zooals goedgekeurd in termen van Eerste Volksraadsbesluit, art. 1213, dd. 29 Augustus 1893.¹⁾

Geene correspondentie, indien eenigzins van departementalen aard, direct aan den Uitvoerenden Raad of de Regeering te worden ingezonden; doch te zijn gericht aan het Departements-Hoofd.

De aandacht van het publiek wordt, speciaal in het belang der administratie, maar tevens ook in zijn eigen belang, op bovenstaand artikel gevestigd, met dringend verzoek tot opvolging, opdat de spoedige behandeling en afdoening van zaken moge worden bevorderd.

In verband met het bovenstaande worden eenige desbetreffende extracten van bovengenoemd rapport nogmaals gepubliceerd.

Art. 16. 1ste alinea. Den Inspecteur-Generaal van Invoerrechten op te dragen, in overleg met den Auditeur-Generaal, te beslissen alle zaken betreffende het toekennen eener belooning aan de aanbrengrers van gevallen re overtreding van de bepalingen der Wet op Invoerrechten, alsmede alle zaken betreffende te veel of ten onrechte betaalde invoerrechten.

Verzoeken om belooning als in dit art. 16 bedoeld, alsmede die betreffende te veel betaalde invoerrechten, dienen derhalve ingezonden te worden direct aan den Inspecteur-Generaal van Invoerrechten.

Art. 17, letter *b*. Den Commandant-Generaal te belasten met het verleenen van permitten tot invoer of vervoer van wapenen en van ammunitie.

Verzoeken voor het verleenen van zoodanige permitten dienen derhalve te worden ingezonden direct aan den Commandant-Generaal.

Art. 19. Alle applicaties voor eenige compensatie, zooals voor pensioenen, voorkeurrechten, dubbel geboekte plaatsen, enz., evenwel met uitzondering van die wegens in locaties gevallen plaatsen, zullen worden ingezonden direct aan den Registrateur van Akten.

Art. 20. alinea 3. Alle correspondentie betreffende Baken- en Landcommissies of Speciale Commissies, direct aan den Landmeter-Generaal in te zenden.

Art. 21. De verhuring of de verpachting van Gouvernementsgrond over te laten aan den Landdrost van het district, in overleg met den Registrateur van Akten en den Landmeter-Generaal.

¹⁾ Zie L. W. 1890—1893, bladz. 844, 1001 e. v.

Alle aanzoeken om huur en pacht van Gouvernementsgrond derhalve te richten direct aan den Landdrost van het district.

Art. 29, alinea 2. Alle aanvragen om kwijtschelding van straf, alsmede aanvragen om verplaatsing van gevangenen, direct aan den Staatsprocurcur te doen inzenden.

Verder is het noodig dat alle correspondenties, spoorwegzaken betreffende, zooals: applicaties, compensaties, schadevergoedingen, overwegen, waterleidingen, enz., enz., worden ingezonden direct aan den Regeerings-Commissaris voor Spoorwegen.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 21 Februari 1896.

No. 98.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd de navolgende wijze van behandeling als voorbehoedmiddel tegen de runderpest en geneesmiddel van vee door die ziekte aangetast.

Voorbehoedmiddel
tegen runderpest.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 20 April 1896.

De behandeling is: het aangetast vee ten minste gedurende vijf dagen zonder water te houden, en gedurende die periode om den anderen dag toe te dienen een dosis van driekwart bottel rauwe lijnolie, en aan het einde van de vijf dagen, voor eenige dagen zoo weinig mogelijk water te geven. Deze behandeling heeft tot resultaat gehad in een geval de genezing van acht ossen, in een ander geval werd een os genezen. In het geval van deze acht ossen die gedurende ten minste zeven dagen van het water werden afgehouden, constateert de veeinspecteur die deze genezingen bewerkstelligde met vertrouwen, dat indien deze behandeling goed wordt uitgevoerd, zij de aangetaste ossen moeten genezen; verder is bevonden dat vee omringd door besmet vee niet is aangestoken geworden na de volgende behandeling, nl.: hunne monden werden gewasschen met een mengsel van paraffien en zout, een purgeermiddel werd toegediend en Stockholm teer aangewend dagelijks voor de neusgaten.

No. 99.

R. 706/95.

Goedkeuring grond-
plan v/d. spoorweg
Potchefstroom —
Klerksdorp.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand Uitvoerende Raadsbesluit, art. 279, gedateerd 10 April 1896, in zake het goedkeuren der grondplannen van den spoorweg van Krugersdorp naar Klerksdorp via Potchefstroom en daarvan het gedeelte Potchefstroom—Klerksdorp.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 21 April 1896.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Uitvoerend Raadsbesluit, art 279, dd. 10 April 1896.

Aan de orde Minute R 706,95, inhoudende correspondentie over het goedkeuren der grondplannen van den Spoorweg van Krugersdorp naar Klerksdorp via Potchefstroom en daarvan het gedeelte Potchefstroom—Klerksdorp;

De Uitvoerende Raad, gelet hebbende op het advies en aanbeveling van den Regeerings-Commissaris van Spoorwegen en de noodzakelijkheid daartoe inziende:

Besluit: de gronden van af Potchefstroom tot Klerksdorp, volgens de teekeningen ten kantore van den Regeerings-Commissaris voor Spoorwegen, of zulk ander kantoor als door de Regeering mocht worden aangewezen en die op den grond door bakens of kielspitten (voren of greppels) zooveel mogelijk zullen worden aangewezen of afgebakend, geheel te onttrekken aan de beschikking der vroegere eigenaars en alle andere personen die vroeger, d.w.z. tot datum dezes, eenig recht hoeookgenaamd, daarop of daartoe konden doen gelden en ze ter beschikking te stellen der N. Z. A. Spoorweg Maatschappij, met inachtneming van de bepalingen vervat in Gouvernements-Kennisgeving no. 286, dd. 12 Aug. '92 en Volksraadsbesluit art. 82 van 1889.

Als compensatie voor de onteigening van deze gronden, zullen van toepassing zijn de bepalingen vervat in bijlage II en VI van het door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad goedgekeurde Commissierapport, gepubliceerd in het bijvoegsel tot de *Staatscourant* van Woensdag. 24 Aug. 1892, onder Gouvernements-Kennisgeving no. 286;

verder besluit de Uitvoerende Raad, met het oog op de bepaling vervat in bijlage VI boven aangehaald, te bepalen, dat de spoorweglijn van Potchefstroom naar Klerksdorp zal loopen door het district Potchefstroom en voor zoover bekend over de plaatsen: Dorpsgronden Potchefstroom, Drogesspruit, Doornplaats, Wildebeestpan, Stilfontein, Hartebeestfontein en Zandpan.

No. 103.

R. 3182/96.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand Uitvoerend Raadsbesluit art. 278, dato 10 April 1896, in zake de beschikbaarstelling van een stuk grond op de plaats Rietfontein, ten behoeve van de uitbreiding van het Stations-Emplacement Springs.

Beschikbaarstelling van een stuk grond op de plaats Rietfontein ten behoeve der N. Z. A. S. M.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.
Gouvernementskantoor,
Pretoria, 23 April 1896.

Uitvoerende Raadsbesluit, art. 278, dd. 10 April 1896.

Aan de orde Minute R. 3182/96, inhoudende door den Regeerings-Commissaris ingezonden brief van de Directie der N. Z. A. S. Maatschappij en beschikbaarstelling van een stuk grond op de plaats Rietfontein, ten behoeve van de uitbreiding van het Stations emplacement Springs, zooals nader aangeduid op de nevensgaande teekening.

De Uitvoerende Raad de gevoerde correspondentie nagegaan hebbende en de wenschelijkheid inziende;

Besluit: het bedoelde stuk grond van af datum dezes geheel te onttrekken aan de beschikking der vroegere eigenaars en ze ter beschikking te stellen van bovenvermelde Spoorweg-Maatschappij, in termen van Gouvernements-Kennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1892, en Volksraadsbesluit, art. 82, dd. 13 Mei 1889.

No. 107.

Publicatie van het rapport van de Commissie tot onderzoek in zake de dynamiet-ontploffing te Johannesburg (Februari 1896). Zie *Staatscourant*, dd. 6 Mei 1896.

No. 118.

R. 9573/93.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand Uitvoerend Raadsbesluit, art. 360, dd. 11 Mei 1896, in zake de beschikbaarstelling van grond nabij het station Braamfontein te Johannesburg, ten behoeve van de uitbreiding van dat station.

Beschikbaarstelling grond voor uitbreiding station Braamfontein.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.
Gouvernementskantoor,
Pretoria, 12 Mei 1896.

Uitvoerend Raadsbesluit, art. 360, dd. 11 Mei 1896.

Aan de orde: Minute R. 9573/93 en daarvan schrijven, dd. 9 April 1896, van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij, verzoekende

beschikbaarstelling van grond nabij station Braamfontein te Johannesburg, ten behoeve van de uitbreiding van dat station, en zooals nader aangeduid op een kaart bij gemeld schrijven behoorende.

De Uitvoerende Raad de noodzakelijkheid hiervan inziende;

verder lettende op art. 6 van het Contract van de Randtram, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit, art. 1070, dd. 20 Juli 1888, op Volksraadsbesluit, art. 1236, dd. Aug. 1890 en op art. 59 van de Wet op het delven van en handeldrijven in edele metalen en edelgesteenten in de Zuid-Afrikaansche Republiek;

Besluit: het bedoelde stuk grond, waarvan kaart ter inzage zal liggen in de kantoren der bovengenoemde Maatschappij te Pretoria, of zulke andere plaats als mocht worden aangewezen, ter beschikking te stellen van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij en besluit verder, dat de bepalingen van Uitv. Raadsbesluit, art. 5, dd. 8 Januari 1889, gepubliceerd in de *Staatscourant* van 9 Januari 1889 en goedgekeurd bij Volksraadsbesluit, art. 82, dd. 13 Mei 1889, ook zullen gelden ten aanzien van dit stuk grond.

No. 121.

Publicatie van het rapport van den Gouvernements-Veearts in zake de geschiedenis, den aard en de verschijnselen van de runderpest. Zie *Staatscourant*, dd. 27 Mei 1896.

No. 126.

Vrijstelling van speciale invoerrechten op enkele artikelen.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd, onderstaande artt. 22 en 208 der besluiten van den HEd. Uitvoerenden Raad, dd. 21 Januari 1896 en 12 Maart 1896, respectievelijk genomen in zake het opheffen van invoerrechten op zekere levensmiddelen, goedgegeurd bij besluit van den EdelAchtbaren Eersten Volksraad, bij art. 100 zijner notulen, dd. 11 Mei 1896.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 12 Mei 1896.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Extract Uitv. Raadsbesluit, art. 22, dd. 21 Januari 1896.

Besluit verder, dat van af datum 1 Februari 1896, en totdat door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad hierin nadere voorziening zal worden gemaakt, de hieronder vermelde artikelen als vermeld in wet no.

4, 1894, vrijgesteld zullen zijn van de betaling van de speciale invoerrechten :

Vleesch in blikjes,
 Beschuit en Koek, in blikjes of niet,
 Eieren,
 Groenten, versche, ingelegde en gedroogde,
 Ham, Spek, Worst, Varkensvleesch en Varkensvet,
 Varkens,
 Kafferkoren,
 Koren,
 Meel (alle soorten),
 Mielies,
 Aardvruchten.

Uitvoerende Raadsbesluit, art 208, dd. 12 Maart 1896.

Aan de orde : Bespreking over de wenschelijkheid van het tijdelijk opheffen van de speciale invoerrechten op haver, havergerven en zaadhaver.

De Uitvoerende Raad, lettende op de verwoes-tingen aangericht door de sprinkhanen, enz.,

Besluit : de speciale invoerrechten op haver, havergerven en zaadhaver tijdelijk op te heffen ; in te gaan van af datum van publicatie in de *Staatscourant*.

No. 430.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand art. 69 van de besluiten van den EdelAchtbaren Eersten Volksraad, dd. 8 Mei 1896.

Elke burger die notulen van Volksraad wenschte te ontvangen is gerechtigd naam en adres op te geven aan Directeur Staatsdrukkerij.

DR. W. J. LEYDS,
 Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
 Pretoria, 21 Mei 1896.

Kopie Eerste Volksraadsbesluit, art. 69, dd. 8 Mei 1896.

Art. 69. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 1 Mei 1896, thans aan de orde, inhoudende correspondentie over het verzenden van de Volksraadsnotulen aan de burgers ;

lettende op art. 111, dd. 16 Mei 1895 ;

Besluit : tot verduidelijking van gezegd artikel 111 te bepalen, dat elke burger die de Volksraadsnotulen wenschte te hebben, gerechtigd is zijn naam en adres op te zenden aan den Directeur der Staatsdrukkerij, die de notulen per post aan het gegeven adres zal zenden en draagt de HEd. Regeering op, de verschillende Veldcornetten met het besluit in kennis te stellen ter bekendmaking aan de burgers.

No. 146.

Publicatie re beschikbaarstelling van erf no. 894 te Pretoria aan de Ned. Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij. Zie *Staatscourant*, dd. 3 Juni 1896.

No. 148.

Publicatie in zake beschikbaarstelling van een stuk grond ten behoeve van de omlegging van de spoorweglijn nabij het station Potchefstroom. Zie *Staatscourant*, dd. 3 Juni 1896.

No. 150.

Publicatie van acte vza overeenkomst tusschen de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en W. H. Blakeney in zake het recht om water te leiden van de plaats Zuurbekom naar Johannesburg. Zie *Staatscourant*, dd. 3 Juni 1896.

No. 177.

Publicatie van gezondheids-regulaties voor Boksburg. Zie *Staatscourant*, dd. 24 Juni 1896.

No. 213.

Publicatie van de Studiebeurs-regulaties, goedgekeurd door den EdAchtb. Eersten Volksraad bij art. 712-724 zijner besluiten, dd. 26 en 27 Juni 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 8 Juli 1896.

No. 229.

R. 9104/96.

Artt. 3, 9 en 10 der wet op onedele metalen zijn niet van toepassing indien op een private plaats door den eigenaar minder dan 2000 gewone mudzakken steenkolen per jaar wordt geproduceerd

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand art. 628 van de besluiten van den EdelAchtbaren Tweeden Volksraad, gedateerd 23 Juni 1896, in zake wijziging van Wet no. 17, 1895, op onedele metalen, welk besluit door den EdelAchtbaren Eersten Volksraad bij art. 865 zijner notulen, dd. 9 Juli 1896, voor kennisgeving werd aangenomen.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Juli 1896.

Tweede Volksraadsbesluit, art. 628, dd. 23 Juni 1896.

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op het Commissierapport re "onedele metalen en mineralen" en de memories uit Lijdenburg en Standerton daarmede in verband, thans aan de orde;

Besluit: het door de Commissie voorgestelde art. 16 te doen lezen als volgt:

“Art. 16. Wanneer op eene private plaats er door den eigenaar naar steenkolen gedolven wordt, zal zulks aan de bepaling van artt. 3, 9 en 10 dezer wet niet onderworpen zijn, wanneer zoodanig eigenaar niet meer dan 2000 gewone mudden zakken steenkolen per dienstjaar produceert. Zoodanig eigenaar zal echter verplicht zijn om de staten van opbrengst jaarlijks vóór den 1sten Februari op te zenden aan het Hoofd van Mijnwezen. En overigens het rapport goed te keuren en verder memorialisten een afschrift van dit besluit te zenden.”

N.B.—Bij het Commissierapport voornoemd, werden de beide laatste regels van art. 3 van Wet no. 17, 1895, geschrapt. Artikels 16 en 17 worden respectievelijk 17 en 18, terwijl de verandering dadelijk in werking zal treden.

No. 244.

R. 9415/96.

Met referte tot Gouvernementskennisgeving, dd. 17 September 1880, wordt hiermede ter algemeene informatie gepubliceerd onderstaand artikel 608 van de besluiten van den Uitvoerenden Raad, gedateerd 23 Juli 1896, in zake de opheffing van de toegestane premie van 2½ pct. op fiskale zegels.

Afschaffing 2½ pct. provisie op fiscale zegels.

DR. W. J. LEYDS,

Gouvernementskantoor,

Staatssecretaris.

Pretoria, 24 Juli 1896.

Uitvoerend Raadsbesluit, art. 608, dd. 23 Juli 1896.

Aan de orde minute R. 9415/96, inhoudende voorstel van den Wd. Hoofdinspecteur van Kantoren, ten effeete dat de premie van 2½ pct. van 1 October 1880 toegestaan aan Procureurs, Transportuitmakers en Banketablisementen op aankoopingen van Fiskale zegels van niet minder dan twintig ponden sterling in waarde, blijkens desbetreffende Gouvernements-Kennisgeving, dd. 17 September 1880, thans moge worden afgeschaft.

De Uitvoerende Raad, gelet hebbende op de adviezen van Auditeur- en Thesaurier-Generaal, na ernstige overweging der zaak;

Besluit: het toestaan van de premie ad 2½ pCt. bovenbedoeld te staken met ingang van 1 Augustus 1896.

No. 248.

Publicatie van de regels en regulaties voor het Leprozengesticht te Pretoria, goedgekeurd en bekrachtigd bij art. 608 van de besluiten van den EdAchtb. Tweeden Volksraad, dd. 3 Juli 1896, welk besluit door den EdAchtb. Eersten Volksraad bij art. 962 zijner notulen voor kennisgeving werd aangenomen. Zie *Staatscourant*, dd. 29 Juli 1896

No. 253.

Publicatie van de gewijzigde regulaties op huurrijtuigen onder de jurisdictie van het Gezondheids-Comité van Johannesburg, gewijzigd en goedgekeurd bij Uitv. Raadsbesluit, art. 612, dd. 23 Juli 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 29 Juli 1896.

No. 251.

Publicatie van de regulaties op het maken en verkoopen van brood onder de jurisdictie van het Gezondheids-Comité te Johannesburg, goedgekeurd bij Uitv. Raadsbesluit, art. 618, dd. 24 Juli 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 29 Juli 1896.

No. 252.

Publicatie van de regulaties voor het voorkomen en blusschen van branden in theaters en publieke gebouwen te Johannesburg. Gewijzigd en goedgekeurd bij Uitv. Raadsbesluit, art. 617, dd. 24 Juli 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 29 Juli 1896.

No. 258.

Publicatie der bepalingen in zake de overname der verlichtingswerken te Johannesburg door het Gezondheids-Comité aldaar. Zie *Staatscourant*, dd. 29 Juli 1896.

No. 257.

Publicatie van de Begraafplaats-regulaties onder de jurisdictie van het Gezondheids-Comité te Johannesburg, bekrachtigd bij besluit van den Uitv. Raad, dd. 24 Juli 1896, art. 619. Zie *Staatscourant*, dd. 29 Juli 1896.

No. 263.

Ter algemeene informatie wordt hiermede bekend gemaakt, dat ingevolge de benoeming van een Speciaal Rechterlijk Commissaris voor de Krugersdorp delverijen de werkzaamheden van dit Hof, en dat van den Speciaal Landdrost te Krugersdorp, zijn onderworpen aan de volgende regeling:

Regeling der Hoven van Spec. Landdrost en Spec. Rechterl. Commissaris te Krugersdorp.

Het Hof van den Specialen Landdrost te Krugersdorp behandelt alle civiele zaken, en het Hof van den Speciaal Rechterlijk Commissaris aldaar behandelt alle politie- en crimineele zaken, welke in de delverijen van het district Krugersdorp mogen voorkomen.

Gouvernementskantoor, Pretoria, 31 Juli 1896. DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

No. 266.

Publicatie der regulaties voor de dorpen in de Z.-A. Republiek, gewijzigd en goedgekeurd door den E. A. Tweeden Volksraad bij art. 722—764 zijner notulen, dd. 6—8 Juli 1896 en door den E. A. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1013 zijner besluiten, dd. 24 Juli daaropvolgende. Zie *Staatscourant*, dd. 5 Augustus 1896, en bladzijde 303 van dit Wetboek.

No. 267.

R. 9909/96.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand art. 1040 van de besluiten van den EdAchtb. Eersten Volksraad, gedateerd 28 Juli 1896, en het desbetreffend Uitv. Raadsbesluit art. 623, dato 27 Juli 1896, re het afscheiden van dat gedeelte van den Staat waarin de runderpest heerschende is, van het andere gedeelte waarin deze ziekte nog niet is voorgekomen.

Omheining van door de runderpest besmette gronden.

Gouvernementskantoor, Pretoria, 31 Juli 1896. DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Uitvoerende Raadsbesluit, art. 623, dato 27 Juli 1896.

Aan de orde, bespreking van de wenschelijkheid om dat gedeelte van den Staat, waarin de Runderpest uitgebroken is, af te scheiden door eene heining van palen en draad, van dat gedeelte waarin deze veeziekte nog niet is voorgekomen.

De Uitvoerende Raad, oordeelende dat zulk eene heining wenschelijk zal zijn, om de verspreiding der ziekte zooveel mogelijk tegen te gaan.

Besluit: den Edel Achtbaren Eersten Volksraad autorisatie te vragen, voor het maken der onkosten om zulk eene afscheiding te laten maken.

Eerste Volksraadsbesluit, art. 1040, dd. 28 Juli 1896.

De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive thans aan de orde, vereenigt zich met het plan ter bestrijding van de Runderpest, zooals

door de Regeering voorgesteld en machtigt haar de draadheining te doen doorleggen ook over privaten grond, en die heining later weer te doen afbreken, echter met dien verstande, dat er zoo weinig verhinderling of schade als mogelijk aangebracht worde aan landerijen of werven.

No. 302

Publicatie van de regulatiën voor het verhuren van kleine stukjes grond op de dorpsgronden van Pretoria aan arme blanken, goedgekeurd door den Edel Achtb. Tweeden Volksraad, bij art. 959 zijner notulen, dd. 27 Juli 1896, en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij artikel 1184 zijner besluiten, dd. 11 Augustus 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 19 Augustus 1896.

No. 303.

Publicatie van de regulatiën re bet verleen van standplaatsen van Gouvernementswege aan behoeftige personen, vastgesteld door den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad, bij art. 940 zijner besluiten, dd. 24 Juli 1896, en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1181 zijner notulen, dd. 11 Augustus 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 19 Augustus 1896.

No. 313.

R. 12990/89.

Wijziging v. art. 32 der sub-regulaties van het Gezondhds.-Comité te Johannesburg.

Met verwijzing naar de sub-regulaties voor het Gezondheids-Comité te Johannesburg, zooals gepubliceerd in *Staatscourant* no. 475, dd. 19 Februari 1890, en in termen van Uitv. Raadsbesluit art. 722, dato 18 Augustus 1896, wordt hiermede ter algemeene informatie gepubliceerd onderstaande wijziging in artikel 32 dier regulaties.

Dr. W. J. LEYDS,
Gouvernementskantoor, Staatssecretaris.
Pretoria, 20 Augustus 1896.

Art. 32 der sub-regulaties van het Gezondheids-Comité te Johannesburg, gewijzigd en goedgekeurd bij Uitv. Raadsbesluit, art 722, dd. 18 Augustus 1896.

AANGAAN VAN LEENINGEN.

Het Comité kan ten allen tijde, krachtens een besluit daartoe genomen op eene gewone bijeenkomst op welke niet minder dan negen leden tegenwoordig zullen moeten zijn, en bij eene meerderheid van stemmen van minstens twee-derden der aanwezige

leden, geldleeningen aangaan, door uitgifte van obligatiën, schuldbrieven of andere securiteiten, waarvan renten en aflossingen zullen moeten gevonden worden uit bovengemelde belastingen, onder zoodanige bepalingen en voorwaarden als het Comité zal raadzaam oordeelen, doch in alle opzichten onderworpen aan de bepaling van art. 4 der Gouvernements-kennisgeving No. 319, R. 7125 89, voorkomende in de *Staatscourant* der Z. A. Republiek, dd. 23 October 1889, No. 457, en ten beloope van zoodanige som of sommen als zullen vereischt worden voor de uitvoering van openbare werken of andere doeleinden van openbaar belang, als het Comité zal noodig of raadzaam achten, mits het totaal bedrag van zoodanige leening de som van vijftig duizend pond sterling (£50,000) niet te boven ga, zonder dat het noodig zal zijn daartoe vooraf de toestemming van stemgerechtigde ingezetenen of van den Uitvoerenden Raad te behoeven of te vragen, en onder bepaling dat alle obligatiën, schuldbrieven of andere securiteiten, in verband met eenige leening uitgegeven, zullen moeten worden onderteekend door den Secretaris van het Comité en gecontrasigneerd door den Voorzitter.

No. 316.

R. 1015/96.

Met referte tot Wet no. 3, 1896, Wet op Stoomketels, gepubliceerd in *Staatscourant* no. 841. dato 24 Juni 1896, worden hiermede ter algemeene informatie gepubliceerd de navolgende daarin voorkomende errata.

Errata in de wet op
stoomketels.

Art. 20 van de Tweede Volksraadsbesluiten in het hoofd moet zijn art. 219.

In art. 33 komt voor 1 atm. = 1.063 K.G., moet zijn = 1.033 K.G.;

tusschen artt. 59 en 60 moeten worden gevoegd de letter F en het woord « Verantwoordelijkheid »;

tusschen artt. 60 en 62 moet worden gevoegd het art. 61, luidende als volgt:

G. Ketels van Stoomdorschmachines.

61. Op ketels uitsluitend voor dorschmachines gebruikt, zijn de bepalingen van art 59 van deze wet niet van toepassing en zullen alzoo geen inspectieerkosten worden geheven.

In art. 66 staat: Deze wijzigingen treden, moet zijn: Deze gewijzigde Wet treedt in werking van af 1 September 1896.

DR. W. J. LEYDS,

Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,

Pretoria, 24 Augustus 1896.

No. 343.

931 96.

Wijziging v. art. 4
Weeskamerfonds.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand art. 1234 van de besluiten van den EdAchtb. Tweeden Volksraad, gedateerd 12 Augustus 1896, in zake het verslag der Commissie tot beheer van het Weeskamerfonds, welk besluit door den EdAchtb. Eersten Volksraad bij art. 1309 zijner notulen, dd. 1 September 1896, voor kennisgeving werd aangenomen; voorts art. 4 van het Weeskamerfonds, zooals bij de besluiten voornoemd, gewijzigd.

DR. W. J. LEYDS,
Gouvernementkantoor,   Staatssecretaris.
Pretoria, 10 September 1896.

Tweede Volksraadsbesluit, art. 1234, dd. 12 Aug. 1896.

De Raad, gelet hebbende op het rapport der Commissie thans aan de orde, hetgeen is ingediend naar aanleiding van het rapport van de Commissie aange-steld onder art. 1381 van de Eerste Volksraadsbesluiten van 1894, lettende op art. 13 van het Regeerings-Commissierapport en art. 8 van het Tweede Volksraads-Commissierapport.

Besluit: de HEd. Regeering op te dragen in art. 4 van het Reglement voor het Beheer van het Weeskamerfonds, de woorden "een derde" op den eersten regel te veranderen in "de helft" en verder het rapport der Commissie voor kennisgeving aan te nemen.

Art. 4 van het Reglement voor het Weeskamerfonds luidt nu als volgt:

4. Door de Commissie zal niet meer dan de helft van de getaxeerde waarde worden gegeven onder eerste verband op vast eigendom. Zij zal het recht hebben zelf over de getaxeerde waarde te oordeelen. In geen geval mag zij meer dan £1500 als leening aan eenig applicant toestaan. Bij de taxatie der te verbinden eigendommen, zal alleen de gewone en niet eenige minerale waarde in aanmerking worden genomen.

No. 348.

Publicatie van de regels en regulaties van het Krugersdorp Gezondheids-Comité, bekrachtigd door den EdAchtb. Tweeden Volksraad bij art. 1293 zijner notulen, dd. 18 Augustus 1896, welk besluit door den EdAchtb. Eersten Volksraad bij art. 1340 zijner notulen voor kennisgeving werd aangenomen. Zie *Staatscourant*, dd. 16 September 1896.

No. 354.

Publicatie van de wijzigingen in de regels en regulaties voor het Barberton Gezondheids-Comité, bekrachtigd door de EdAchtb. Tweeden Volksraad bij art. 1280 zijner notulen, dd. 13 Augustus 1896, door den EdAchtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1330 zijner notulen, dd. 3 September 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 16 September 1896.

No. 355.

Publicatie van art. 1340 van de besluiten van den EdAchtb. Tweeden Volksraad, dd. 21 Augustus 1896, alsook van het rapport der Regeering inzake de handelwijze van sommige ambtenaren omtrent het omruilen van bewaarplaatsen in claims, welk besluit door den EdAchtb. Eersten Volksraad bij art. 1444 zijner notulen, dd. 9 September 1896, voor kennisgeving werd aangenomen. Zie *Staatscourant*, dd. 16 September 1896.

No. 365.

Publicatie van overeenkomst en concessie betrekking hebbende op den aanleg en de exploitatie van een locaalspoorweg van Machadodorp — Dalmanutha over Carolina naar Ermelo. Zie *Staatscourant*, dd. 23 Sept. '96.

No. 366.

R. 10401,96.

Ter algemeene informatie worden hiermede gepubliceerd onderstaande bepalingen omtrent de cabregulaties te Pretoria, zooals door de Regeering voorgesteld, door den EdAchtb. Tweeden Volksraad, bij art. 1161 zijner notulen, dd. 10 Augustus 1896, goedgekeurd naar aanleiding van de motie Brecher—Klopper, tot wijziging van art. 9, letter *d*, van de cabregulaties voornoemd, welk besluit door den EdAchtb. Eersten Volksraad, bij art. 1308 zijner besluiten dato 1 September daaropvolgende voor kennisgeving werd aangenomen.

Wijziging v. art. 9*d*,
Cabregulaties voor
Pretoria.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 17 September 1896.

Wijziging van art. 9 letter d, der Cabregulaties voor het dorp Pretoria; goedgekeurd door den E. A. Tweeden Volksraad bij art. 1161, zijner notulen, dato 10 Augustus 1896 en door den E. A. Eersten Volksraad bij art. 1308 zijner besluiten voor kennisgeving aangenomen.

Huur per uur voor één persoon, 5s.

Huur per uur voor twee of meer personen, 7s. 6d.

Voor elke extra 10 minuten wachten, 1s.

Dit tarief geldt alleen voor dorpssterrein en Sunnyside, Arcadia ten oosten van de brug, Travenna, Muckleneuk of het terrein der burgerrechtveren.

Voor ritten buiten de gemeende plaatsen zal per uur mogen gevraagd worden voor één persoon 7s. 6d., voor twee of meerdere personen, 10s.

No. 386.

Publicatie van de regulatiën voor huurrijtuigen te Boksburg, goedgekeurd bij besluit van den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad, onder art. 1412 zijner notulen, dd. 26 Augustus 1896, en door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1755, dd. 22 September daaropvolgende. Zie *Staatscourant*, dd. 30 September 1896.

No. 391.

R. 1944/93.

Cancelleering der concessie re elektrische geleidingen voor krachtoverbrenging verleend aan R. Lewis Cousins en re elektrische kabels voor kracht en licht in het oostelijk deel van de Witwatersrand.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd, dat de concessie re het leggen en hebben van elektrische geleidingen voor krachtoverbrenging naar de mijnen langs de Witwatersrand, den 3den September 1894 verleend aan R. Lewis Cousins, volgens art. 10 dier concessie van rechtswege vervallen is en dat de Regeering dienovereenkomstig gezegde concessie heeft gecancelleerd, op grond dat de concessionaris niet heeft voldaan aan artt. 6 en 9 der overeenkomst.

Voorts dat de concessie re het leggen van elektrische kabels tot het overbrengen van kracht en licht aan het oostelijk gedeelte van de Witwatersrand, den 25sten Juli 1894 verleend aan Julius A. Kieser, volgens art. 9 dier concessie van rechtswege vervallen is en dat de Regeering dienovereenkomstig ook deze concessie heeft gecancelleerd.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 1 October 1896.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

No. 441.

Publicatie van de overeenkomst aangegaan tusschen de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en George Hesse, q.q. Geoge Goch, in zake het overbrengen van water uit Wonderfontein naar Johannesburg. Zie *Staatscourant*, dd. 14 October 1896.

No. 467.

Publicatie van de overeenkomst aangegaan door den Regeerings-Commissaris van Spoorwegen, namens de HEd. Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en J. P. L. Lombard, P. J. Botha, F. G. de Beer en W. G. Keller, in zake het oprichten en drijven van eenen electrischen tramweg in en rondom Johannesburg en voorsteden en buitenwijken in termen van Uitv. Raadsbesluit, art. 934, dd. 4 November 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 18 November 1896.

No. 484.

12083/96.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand Uitvoerend Raadsbesluit, art. 916, dd. 31 October 1896, in zake de beschikbaarstelling van gronden ten behoeve van de vergrooting van het emplacement Pretoria, benoodigd voor eventueele aansluiting der Pretoria—Pietersburg lijn.

Uitbreiding emplacement Pretoria-station voor Pretoria—Pietersburg-lijn.

DR. W. J. LEYDS,

Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 November 1896.

Uitvoerende Raadsbesluit, art. 916, dd. 31 Oct. 1896.

Aan de orde Minuete R. 12083/96, (U.V.R., R. 1115/96), inhoudende verzoek van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij, om beschikbaarstelling van gronden ten behoeve van de vergrooting van het emplacement Pretoria, benoodigd voor de eventueele aansluiting der Pretoria—Pietersburg lijn en nader aangeduid op een bij deze minute behoorende kaart.

De Uitvoerende Raad, lettende op de aanbeveling van de Regeerings-Commissaris van Spoorwegen ;

Besluit de bedoelde terreinen van af datum dezes geheel en al ter beschikking te stellen van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij, met inachtneming van de artikelen genoemd in Uitvoerende Raadsbesluit, art. 5, dd. 8 Januari 1889, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit, art. 82, dd. 13 Mei 1889, en de bijlagen bedoeld in Gouvernements-Kennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1892.

No. 510.

R.A. 4323/96.

6 pct. heerenrechten
te heffen in Swazieland.

Ter algemeen naricht en opdat daaromtrent geen twijfel moge bestaan, wordt hiermede ingevolge Uitv. Raadsbesluit, art. 1001, dd. 25 November 1896, bekend gemaakt, dat de bepalingen van Wet no. 20, 1895, strekkende tot wijziging van Wet no. 7, 1883, «ter regeling van de betaling van heerenrechten op den verkoop en het transport van onroerend eigendom en alle andere eigendommen, waarop volgens de bepalingen dezer wet, heerenrechten hefbaar zijn», te rekenen van den datum harer promulgatie in de *Staatscourant* van de Zuid-Afrikaansche Republiek van toepassing zijn en kracht van wet hebben in Swazieland, en wel overeenkomstig de proclamatie van ZHEd. den Staatspresident, dd. 19 Februari 1895, in overeenstemming met Eerste Volksraadsbesluit, art. 35, dd. 13 Februari 1895, met deze exceptie evenwel, dat, waar het bedrag der heerenrechten zelve volgens art. 1 van Wet no. 20 van 1895, voornoemd, zoude bedragen vier percent op de koopsom of waarde van vastgoed, deze heerenrechten overeenkomstig de costume van Swazieland en besluit van den Uitvoerenden Raad, art. 646, dd. 13 September 1895, in verband met de voorloopige regeling van de registratie van Swazieland, gepubliceerd in de *Staatscourant* van 10 Juli 1895, is vastgesteld op zes percent, zooals dit bedrag geheven is vóór en sedert de overname van Swazieland door de Zuid-Afrikaansche Republiek,

C. VAN BOESCHOTEN,

Onder-Staatssecretaris Buitenlandsche Zaken.

Gouvernementskantoor,

Pretoria, 28 November 1896.

No. 517.

R. 13864/96.

Wijziging art. 66
der Wet no. 12, 1896,
Mijnregulaties.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaande clause, toegevoegd aan art. 66, par. a, van Wet no. 12, 1896 (Mijnregulaties), goedgekeurd bij besluit van den Uitv. Raad, bij art. 1021 zijner notulen, dato 30 November 1896, terwijl de daarin vervatte bepalingen van kracht zullen zijn dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

DR. W. J. LEYDS,

Gouvernementskantoor,

Staatssecretaris.

Pretoria, 4 December 1896.

Toevoeging aan art. 66, par. a, van Wet No. 12, 1896, (Mijnregulaties), goedgekeurd bij Uitvoerend Raadsbesluit, art. 1021, dd. 30 November 1896.

Een kleinere afstand is slechts met de bijzondere toestemming van den Staats-Mijnningenieur, die daarbij rekening houdt met de plaatselijke omstandigheden en met de hoeveelheid der in het magazijn op te slaan ontplofbare stoffen toegelaten. Zie *Staatscourant*, dd. 9 December 1896.

No 525.

Publicatie van het rapport der Commissie in zake omheining van spoorwegen, zooals door den EdAchtb. Eersten Volksraad bij art. 2032—2044 zijner notulen, dd. 13 November 1896, vastgesteld en goedgekeurd. Zie *Staatscourant*, dd. 9 December 1896.

No. 481.

R. 16257/96.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand art. 1066 van de besluiten van den Uitv. Raad, gedateerd 11 December 1896, in zake de uitvoering van art. 17 van de Drankwet (Wet no. 17, '96):

Tijdelijke bepalingen re Drankwet.

DR. W. J. LEYDS,

Gouvernementskantoor,

Staatssecretaris.

Pretoria, 14 December 1896.

Uitvoerende Raadsbesluit, art. 1066, dd. 11 Dec. 1896.

Aan de orde Minute R. 16257/96 (u.v.r. 1397/96), inhoudende het rapport der Commissie, gekozen naar aanleiding van Uitv. Raadsbesluit, art. 808, dd. 22 September 1896, goedgekeurd bij Eerste Volksraadsbesluit, art. 1843, dd. 29 September 1896, waarbij aan den Uitvoerenden Raad machtiging is verleend;

1. Om de uitvoering van art. 17 der wet no. 17, 1896, (Drankwet), op te schorten, en

2. opdracht is gegeven om zoo spoedig mogelijk naar gelang van omstandigheden, overgangsbepalingen te maken ten opzichte der te verleenen licenties en alle zaken daarmee in verband staande, met de macht om deze overgangsbepalingen dadelijk in werking te doen treden, voor zoover noodig nog gedurende den loop van dit jaar;

en ten slotte om eene definitieve concept-regeling ten aanzien van het uitreiken van licenties voor te leggen in de eerstvolgende zitting van den Ed. Achtb. Tweeden Volksraad, na behoorlijke publicatie in de *Staatscourant* volgens wet.

De Uitvoerende Raad, het groote gewicht dezer zaak inziende,

overwegende dat, tengevolge van verschillende omstandigheden thans de tijd verstreken is om nog vóór den aanvang der zittingen van de Dranklicentie-Commissies, de overgangsbepalingen als bedoeld daar te stellen,

overwegende, dat het dringend noodzakelijk is in dezen onmiddellijk eenige voorziening worde gemaakt,

Besluit: dat die personen, die nu reeds een licentie bezitten tot verkoop van sterke dranken aan blanken en wier licenties niet vernieuwd zouden kunnen worden wegens de beperkingen opgenoemd in art. 17 van de Drankwet (Wet no. 17, 1896), hunne licenties vernieuwd zullen krijgen voor den tijd van drie (3) maanden, tenzij bij de betrokken Drank-Commissie redenen bestaan om vernieuwing te weigeren.

Binnen deze 3 maanden zullen geen nieuwe licenties mogen worden uitgegeven aan nieuwe bezigheden.

De Uity. Raad wenscht er tevens de aandacht op te vestigen, dat licenties voor den verkoop van sterke dranken aan kleurlingen onder Wet no. 17, 1896, niet meer kunnen worden uitgereikt.

No. 546.

Publicatie van de regulaties in zake de verpachting van Gouvernementsgronden voor het aanplanten van suiker-, koffie- en katoenplantages, goedgekeurd door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, bij art. 2238 zijner notulen, dd. 4 December 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 16 December 1896.

No. 548.

Publicatie van de regulatiën in zake de verpachting van Gouvernementsgronden, goedgekeurd door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad, bij art. 2237 zijner notulen, dd. 4 December 1896. Zie *Staatscourant*, dd. 16 December 1896.

No. 561.

R. 17336/96.

Re verkoop v. ezels door Gouvernement aan burgers wier vee door runderpest is verloren.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand extract van art. 1067 van de besluiten van den Uitvoerenden Raad, gedateerd 11 December 1896, in zake het door het Gouvernement te koop aanbieden van ezels aan burgers, wier vee door runderpest verloren is.

DR. W. J. LEYDS,

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 15 December 1886.

Staatssecretaris.

Extract Uitt. Raadsbesluit, art. 1067, dd. 11 Dec. 1896.

De Uitvoerende Raad besluit om zooveel mogelijk aan burgers van het land, Gouvernementeuzels te verkoopen tegen denzelfden prijs als zij het Gouvernement hebben gekost, te worden afgeleverd te Pretoria.

Waar mogelijk zal behoorlijke securiteit moeten worden gesteld, dat de verschuldigde koopsom binnen 2 jaar in haar geheel zal zijn betaald en daarop rente is betaald, te worden berekend tegen 6 pCt. 's jaars.

Onder geen omstandigheden mogen de ezels aan derden worden verkocht voor en alear het totaal der koopsom met de eventueele daarop verschuldigde rente is gestort.

No. 585.

R. 9626/96.

Ter algemeene informatie worden hiermede gepubliceerd onderstaand aanbevelingen van de Commissie uit den EdelAchtb. Eersten Volksraad, in zake de motie A. Wolmarans—Erasmus, re het in de hand werken van Naturellenarbeid door het toekennen van bonussen enz., aan kafferhoofden, goedgekeurd door den Edel Achtb. Eersten Volksraad bij art. 2260 zijner notulen, dd. 8 December 1896.

Aanmoediging tot arbeidzaamheid der naturellen.

DR. W. J. LEYDS,

Gouvernementskantoor,

Staatssecretaris.

Pretoria, 19 December 1896.

Aanbevelingen van de Commissie gekozen ingevolge Eerste Volksraadsbesluit, art. 1019, dd. 27 Juli 1896, in zake de motie A. Wolmarans—Erasmus. Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den EdelAchtb. Eersten Volksraad, onder art. 2260 zyner notulen, dd. 8 December 1896.

Om de arbeidzaamheid en de beschaving onder de naturellen te bevorderen en om tegen te gaan dat duizenden hunner een lui, werkloos en vaak ook liederlijk leven leiden, zal de Regeering door den Superintendent van Naturellen al de Commissarissen van Naturellen en Onder-Commissarissen van Naturellen opdragen om hun zedelijken invloed te doen gelden bij de kafferkapiteins of kafferhoofden, opdat deze hun volk zullen aanmoedigen tot werkzaamheid en hun volk zullen leeren en overtuigen, dat arbeidzaamheid een der grootste beginselen is van beschaving, ten einde daardoor te bewerken dat naturellen, geschikt voor den mijnarbeid, naar de delverijen zullen gaan werken en die, welke daartoe nog te jong zijn, op de plaatsen zullen gaan arbeiden ;

de kafferkapiteins of kafferhoofden, die daartoe bereid en gewillig worden bevonden, zullen elk jaar van de HEd. Regeering een geschenk ontvangen, bestaande uit één uniform;

bovendien zullen deze kapiteins van de HEd. Regeering eene belooning ontvangen, welke in evenredigheid zal zijn met het getal naturellen, die nog te jong zijn om op de delverijen in de mijnen te werken, door toedoen van den kafferkapitein op de plaatsen als veewachters, enz., gaan dienen;

de HEd. Regeering wordt geautoriseerd om deze vergoeding te doen plaats hebben volgens de navolgende schaal:

voor elken jongen naturel, die één jaar aldus werkzaam is, 2 shilling; gaan meer dan tien naturellen aldus uit om te werken, dan zal de belooning verhoogd kunnen worden en wel in dier voege, dat voor 10 tot 25 naturellen 3 shilling, van 25 tot 50 naturellen 4 shilling en voor 50 naturellen en daarboven 5 shilling per hoofd kan worden toegekend aan den kapitein, die zoodanige naturellen aldus tot werken aanspoort.

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 Januari 1897.

AANTEEKENING GRONDWET.

Vergelijkt men deze Grondwet (bladz. 35—59) met de vorige dan blijkt dat de voornaamste wijzigingen en aanvullingen zijn:

1. Hoofdstuk 3, instelling van eene Volksvertegenwoordiging bestaande uit twee Volksraden, inhoudende bepalingen overgenomen uit Wet no. 4, 1890.

Ook art. 12, hoofdstuk 1, is in dien geest gewijzigd.

2. Art. 81 heeft de kwalificatie voor Staatspresident aangevuld. (Zie art. 56 vorige Grondwet).

3. In art. 86 zijn opgenomen de bepalingen van Eerste Volksraadsbesluit art. 1454, dd. 23 Augustus 1894.

4. In artt. 113 en 123 (oud artt. 88 en 99) is de dienstdtijd van den Commandant-Generaal van 10 jaar tot 5 jaar teruggebracht.

5. In art. 122 (oud art. 98) is de leeftijd voor stemgerechtigde burgers bepaald op 18 tot 16 jaar teruggebracht.

6. In art. 148 (oud art. 124) is ook de eed voor rechters voorgeschreven.

7. Art. 178 (oud art. 154) verbiedt transport van vast eigendom indien heerenrecht niet voldaan is.

AANVULLING.

Jurisdic tie van Landdrosten, Speciale- en Assistent-Landdrosten en Mjncommissarissen in zake overtredingen der Runderpest-regulaties: zie Gouvernements-kennisgeving no. 120, voorkomende in *Staatscourant* van 20 Mei 1896.

INHOUD.

A

	Bladz.
AANMANINGSBRIEF.	
Zie wet op belastingen.....	85
AANSTELLING	
— van 2e Rechterlijke Commissaris te Johannesburg	359
ADMINISTRATIEVE MACHT.	
Zie Grondwet	57
AMBTENAREN.	
Benoeming van —.....	329
Zie Goudwet.	
Zie Grondwet.	
AFSCHAFFING	
— Provisie op fiscale zegels	453
AFSCHRIFTEN	
— van telegrammen	238
APOTHEKERS.	
Toelating van —	156
Examen van —	156
APPEL	
— in strafzaken	77
ARTILLERIE.	
Zie Staats-Artillerie.	
ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ.	
Wijziging in de wet op —	74

B

BAKENS	
Aanwijzing van — van burgerrechtveren	328
BEDORVEN	
— vleesch of visch	307
BELASTINGEN.	
Zie wet op — (no. 11, 1896)	85
BELASTING.	
Speciale — re voorschotten aan Gezondheids-Comité Pretoria	354
BEPALINGEN	
— re art. 17 Drankwet.....	463
BESMETTELIJKE ZIEKTE	
— van dieren	307
BESCHIKBAARSTELLING	
— van grond aan N. Z. A. S. M.....	449, 452, 461
BONUS	
— aan kleurlingen	344
— aan fabrieken	349, 350

BONDGENOOTSCHAP.	Bladz.
Zie Grondwet.	
BOOMEN	308
BORGEN BORGACTE	
— in strafzaken	78, 79
BURGEMEESTER.	
Zie Wet op Stadsraden	142
BURGERS	
— niet buiten de grenzen gezet	243
BIJENKOMST	
— tot oprichten van Stadsraad.....	142
Zie Wet op Stadsraden.	

C

CANCELLEERING	
van concessie Cousens en Kieser	460
CENSUS	338
CHEMISTEN	156
COMMANDANT-GENERAAL.	
Zie Grondwet.	
Zie Wet op Staats-Artillerie.	
CONSULAAT.	
Vestiging van — te Hamburg en Frankfort a/Main	357
Vestiging van — te Napels (Italië).....	327
COMMISSIE	
— voor dranklicenties	162
Zie Drankwet.	
CONTRACT	
— tusschen Regs.-Comms. voor Spoorwegen en H. Scholtz	330
CRIMINEELE PROCEDURE.	
Wijziging in de Wet op de —	78
“CRITIC.”	
Verbod verspreiding van —	390
CURATORIUM	
Staats-Gymnasium en — Modelschool.....	152

D

DELVERIJEN	
Krugersdorpsche en Boksburgsche — onder Wet 23, 1895...	370
DOODE DIEREN	305
DORPSGRONDEN	303
DORPSPAS	
voor kleurlingen.....	308
DRANKWET (Wet no. 17, 1896)	159
— Aard der licentie.....	160
— Applicatie voor licentie	163
— Bedrag der licentie	161
— Bevoegdheid van Landdrost.....	171
— Bezwaren tegen applicatie voor licentie	164
— Borgacte voor licentiehouders	177
— Commissie voor dranklicentie	162
— Drankverkoop aan kleurlingen	161
— Dronkenschap	171
— Hotels	170

DRANKWET.	Bladz.
— Huiszoeking	172
— Inbeslagneming	172
— In trekking van licentie	174
— Politiebeamten	175
— Schuld voor geleverde dranken	174
— Sluiting van een drankhuis	171
— Speciale vergunning voor drankverkoop	168
— Toegang tot dranklocaal	171
— Transportlicentie	165
— Uithangbord	166
— Verbeurdverklaring	172
— Verlofbrief	169
— Vertooning der licentie	173
— Wanneer geen drank mag verkocht worden	168
— Wien geen drank mag verkocht worden	169
— Zegel op applicatie	164
— Vorm van licentie	177
— Verlofbrief	177
Uitvoering van art. 17 — opgeschort	342
DROGISTEN.	
Toelating van —	156
Examen van —	156
DRUKPERS.	
Wet op de —	245
Vrijheid van —	36
E	
EERSTE VOLKSRAAD.	
Geen grooter aantal leden van —	361
ERVEN	
Ruiling van — door districtsverandering	335
EVANGELIUM.	
Zie Grondwet.	35
EXAMEN	
Voorbereidend — voor rechtsgeleerdheid 3e klasse, apotheker chemist en drogist	157
Fooien —	156
G	
GELDMIDDELEN.	
Zie Grondwet	58
GENEESKUNDIGE COMMISSIE.	
.....	156
GEVANGENEN	
.....	328
GEWICHTEN	
.....	76
GEZWORENEN.	
Zie Grondwet	54
GOUDWET (Wet no. 21, 1896).	
AANLEG	
— en exploitatie van waterleiding	205
AANSPRAAK	
— op claims, waterrechten enz.	225
AANSTELLEN	
— ambtenaren	186, 187, 189
ADMISSIE	
— van Advocaten enz.	188

GOUDWET.	Bladz.
AFBAKENEN	
Regelen omtrent het — en houden van delvers- en prospecteerclaims	208
Bepalingen tot — van claims	210
AFPENNEN	
— claims niet op Zondag of 's nachts.....	211
— grond van te groote claims.....	212
AFR. EN AZIAT. KLEURLINGEN.	
Bepalingen over —	221, 235, 236
AMALGAMATIE	
— van claims	211
ALLUVIALE CLAIMS	
Afpennen van —	210
— kwijtschelding van licentiegelden.....	218
AMBTENAREN	
— geen mijnbelangen te hebben.....	190
APPLICATIE	
— voor speciale registratie	221
APPÈL	
— van uitspraak Mijncommissaris	188, 217
In — komen bij Hoofd van Mijnwezen.....	205, 213
ARBITERS	
— bepalen compensatie	206
ARBITRAGE.	
Voorziening voor —	184
BAKENS	
— hoe op te richten.....	199
Tusschen—	129
Oprichten — op Gouvts. en private gronden.....	200
BALANS	
— aan eigenaren der plaats.....	222
BEGRAAFPLAATSEN	
— beschermd	227
BELANGEN	
— van delvers bij sluiting publ. veld.....	206
BELASTING	
Innen van persoonlijke —	187
— op gedeelte standplaatsen.....	220
BENADEELING	
— aan wegen	232
BESCHADIGING	
— aan rijwegen en voetpaden.....	232
— van mijneigendom	232
BESCHIKKINGSRECHT	
— op oppervlakte claims.....	219
BETAALBAARHEID.	
Beoordeelaars van —	192
BETALING	
— aanmaning betaling spec. geregist. claims.....	222
— van bedienden	235
BETEKENIS	
— van enkele woorden.....	183
BEVOEGDHEID	
— Mijncommissaris	187
BEWAARPLAATSEN	
— voor storten van tailings.....	216

GOUDWET.	Bladz.
BEZITRECHT	
— certificaten van.....	224, 225
— gebrekkig bewijs van.....	225
— onbetwistbaarheid van.....	223
— wat het insluit.....	225
— behandeling objecties.....	224
— weigeren van.....	229
BIJZONDERE BEPALINGEN	
De Staatspresident heeft het recht tot het maken van — en zijn van kracht.....	184
BOEKEN	
Door houder van Mijnpacht te hebben.....	192
— van gelicentieerde handelaars.....	233
BOETEN	
— bij niet inzenden kaarten.....	213
— wanneer pennen niet in orde zijn.....	215
— op verlaten van claims.....	215
— bij verlopen van licentie.....	217
— niet op speciale geregistreerde claims.....	222
— voor niet uitnemen duplicaten kaarten.....	225
— op het houthakken zonder permit.....	231
— op watervoren door paden.....	232
— op verplaatsing bakens.....	232
— op beschadigen of vernielen mijnen, enz.....	232
— voor onwettig afpennen.....	232
— op handelen of mijnen zonder licentie.....	233
— niet inzenden verklaring banken enz.....	234
— op zoeken zonder licentie.....	234
— op handelen of mijnen zonder licentie.....	234
— delven zonder licentie.....	235
— afbakenen claims zonder licentie.....	235
— op het betalen kleurling dienstbode met edele metalen	235
— op het koopen enz. van edele metalen van gekleurde personen.....	235
— op kleurlingen handelende enz.....	235
— op kleurling dienstboden zonder verlofbrief.....	236
— in zake dienstboden.....	236
BOUWSTANDS.	
— Gouvernement mag plekken uitzoeken voor gebou- wen enz.....	205
BRANDHOET.	
Bepalingen over —.....	231
BRUGGEN	
— over watervoren.....	232
Verplicht tot leggen van —.....	232
CERTIFICATEN	
— van amalgamatie.....	211
— spec. registratie.....	221
— van bezitrecht.....	224
CLAIMS	
Rechten op —.....	184
Doorgraven van —.....	185
— op mijnpacht.....	197
— afpennen bij proclamatie.....	198
Vergunning —.....	200
Zoekers—.....	200, 201
Eigenaars—.....	200
— op velden later opengezet desverkiezende te behouden	208
Regelen omtrent afpennen —.....	208
— hoeveel gehouden onder één licentie.....	210
— mogen gekocht worden.....	210

GOUDWET.	Bladz.
CLAIMS	
— waarop dubbel licentiegeld te betalen.....	210
— amalgamatie van.....	211
— inzenden kaarten delversclaims.....	212
— wanneer te groot, kunnen afgepend worden.....	212
Opmeting van —.....	213
Omheining van —.....	214
Grootte van —.....	214
— opgeven offic. nos, enz.....	215
— verlating van.....	215
Verkoop van — door Gouvernement.....	216
Verloopen licentie van —.....	217
Protectie op —.....	218
behoorende aan boedels van overledenen.....	218
Overdracht gedeelten —.....	220
— registratie van overdracht.....	220
Gekleurde personen geen houders van —.....	221
Speciale registratie van —.....	221
— verkooping spec. geregistreerd claims.....	222
CLAIMINSPECTEURS.	
Aanstellen van —.....	187
— aanwijzen bakens.....	212
COMMANDO.	
Protectie gedurende —.....	218
COMPENSATIE.	
Bedrag van —.....	205
COPIE VAN BOEKEN	
— op te zenden aan Hoofd van Mijnwezen.....	233
DELVEN.	
Bepalingen omtrent —.....	216
— op begraafplaatsen, wegen, enz., verboden.....	227
— op concessie of mijnpacht.....	197
— zonder licentie.....	234
DELVERSCLAIMS.	
Opmeten van —.....	212
Het verloopen van —.....	217
Registratie van —.....	221
DELVERSLICENTIE.	
Het uittemen van —.....	216
Weigeren vernieuwing van —.....	215
DIENSTBODEN	
— niet betaald worden met onbewerkt edel metaal of ongeslepen edelgesteenten.....	235
Bepalingen over —.....	235, 235
DOELEINDEN.	
Gronden benodigd voor publieke —.....	184
DOORNDRAAD	
— voor omheining verboden.....	214
EED	
— ambtenaren.....	190
EIGENAREN.	
— Uithouden werven.....	204
— Hoeveelheid water op te meten.....	204
ELECTRICITEIT.	
— Aanleg geleiding.....	206
ERTS.	
— Straf op wegnemen.....	232

GOUDWET.	Bladz.
GEPROCLAMEERDE	
— delverijen en toevoegingen daaraan	188
GESCHILLEN	
— tusschen ambtenaren	185
GEVANGENISSTRAF	
— bij niet betaling geldboete	185
GROOTTE	
— der claims	214
HANDELEN	
— in onbewerkt metaal enz.	
— " " " " zonder licentie	234
HANDELAREN	
— in onbewerkt metaal enz., boek te houden	233
HOEKPUNTEN	
— van opgemeten grond	199
HOOGGELEGEN	
— rifclaims	216
HOVEN OP VELDEN.	
— Agenten, procureurs, advocaten enz.	188
HUREN	
— van private grond om te mijnen	194
HUUR	
— bij notarieel contract	194
HUURDER	
— gerechtigd tot mijnpacht	194
HYPOTHEEK	
— op spec. geregist. claims	223
— op spec. geregist. stands	223
HEERENRECHTEN.	
— Wet No. 20, 1895, art. 3 e. a.	
INSPECTEURS	
— voor mijnen en stoomketels	185
INLICHTINGEN	
— te verleenen aan het publiek	188
JURISDICTIE	
— van rechterlijke ambtenaren	186
— over aangrenzende gronden	188
KAART	
— aan Hoofd van Mijnwezen	
— van bewerkte delverijen	223
KAARTEN	
Vernietiging van —	223
— van ontwikkelde delverijen	223
Duplicaten van —	225
— van claims	211, 212
— delversclaims	212
Verlenging termijn inlevering —	212
— van overafgepende claims	212
— bij applicatie tot spec. registratie	221
KAPPEN	
brandhout	231
KENNISGEVING	
— proclamatie gronden	198
— verzekeren van rechten	199
— om publ. delverijen te sluiten	206
— van ingezonden kaarten in <i>Staatscourant</i>	212
— door overpennen te doen	212

GOUDWET.	Bladz.
KENNISGEVING	
— achterstallige stands	219
— aan verbandhouders spec. gereg. claims	222
— speciale registratie	221
— van opmeting bewerkte delverijen	224
— van aanvraag bezitrecht	225
KLERKEN	
— van Mijncommissaris	187
Additioneele —	187
KLEURLINGEN	
— mogen geen licentie verkrijgen	221
— mogen niet betaald worden in onbewerkt edel metaal	235
Mag niet gehandeld worden met —	235
Verlofbrief voor —	235
KOOPEN	
— van claims door delvers	210
KWESTIES	
— commissies van onderzoek	186
KWIJTSCHELDING.	
Voorloopige — van claimlicentiegelden	218
LANDDROSTEN	
— mogen prospecteer-licenties uitreiken waar geen Mijncommissaris is	216
LANDMETERSKAARTEN.	
Inlevering van —	212, 216
LANDMETERS	
— belemmering uitvoering functie	213
— verplichting copiën te maken voor Hoofd van Mijn- wezen	213
LICENTIES	
Teekenen van	189
— voor prospecteeren op ongeprocl. grond	191
— deel gelden aan eigenaren	198, 201
Bedrag —	207
Weigering vernieuwing —	215, 229
— op bewaarplaatsen	216
Bepalingen omtrent uitreiking prosp. —	216
Verloopen van —	217
— delvers te vertoonen op aanvraag	219
— stands niet vernieuwd indien speciale belasting niet betaald is	220
— voor speciaal geregistreeerde stands	223
— te vertoonen door eenig persoon delvende naar mineralen	223
LOCATIES	
— Hoe te handelen voor proclameering	201
Hoe te handelen om op — te prospecteeren	201, 202
MACHINES	
Stands voor —	220
Brenge water naar — stands	205
MEMORIES	
— om te delven op locaties en dorpsgronden	201
METALEN (Edele)	
— in de wet begrepen	183
MINDERJARIGEN.	
Procuraties voor —	208
MIJNCOMMISSARIS	
— Registers te houden	188
— maandstaten te zenden aan Thesaurier-Generaal ...	189

GOUDWET.	Bladz.
MIJNCOMMISSARIS.	
Klerken van den —	189
Plicht van —	190
— mag geen mijnbelangen hebben	190
Delvers op mijnpachten enz. staan onder —	198
— bepaalt waar prospecteer- en waar delvers-licentie uit te nemen	216
— vervallen claims op te geven	217
MIJNINGENIEUR (STAATS-)	185
MIJNINSPECTEURS	
— toegevoegd aan	185
MIJNPACHT	
— op private gronden	192
Grootte van —	192
— op werfgronden	192
Oprichten bakens van —	193
— op gehuurden grond	194
Overmaken van —	194—196
Verdeeling van —	194
Vernieuwing van —	194
— op Gouvts. grond	194
— op geproclameerden grond	197
Waterleidingen enz. op —	205
Zegel op applicatie —	211
MIJNPACHTBRIEF	
Voorwaarden voor den houder van —	192
— Tijd waarvoor uitgegeven	192
Betaling van —	192
Vervallenverklaring van —	192
MIJNRECHTEN	
— behooren aan den Staat	
— van grondeigenaren	191
— van delvers	207
MIJNWEZEN	
— departement	185
OBJECTIES	
— tegen speciale registratie	221
— tegen opmeting	224
— tegen uitreiking bezitrecht	224
— tegen plannen waterrechten	229
OMHEINING	
— van ged. plaatsen op kosten eigenaar	204
— van claims of mijnpacht	214
ONBEWERKTE EDELE METALEN.	
Beletting om te handelen in —	233
Bezit van —	233
Beletting om dienstboden te betalen met	235
ONDERZOEK	
— kaarten	212
Commissies van —	186
ONTDEKKER	
— verplicht kennis te geven	191
OPMETING	
— priv. grond op kosten van den eigenaar	199
— van Gouvernements grond	199
Bepaling eener —	212
— van bewerkte en ontwikkelde delverijen	212

GOUDWET.	Bladz.
OPRICHTING	
— bakens op Staats- en privaten grond.....	200
OPSTAND.	
Strafbepalingen	232
ORDE.	
Publiek assistentie te verleen.....	232
OVERDRACHT	
— van claims en stands.....	220
OVERLEDEN PERSONEN.	
Claims van —	218
OVERSCHIETENDE GROND	
— mag afgepend worden.....	212
PENNEN	
— van claims.....	214
Grootte van — en bepalingen.....	215
— van claims, straf op verzetten van —	232
PERMIT	
— voor houtkappen.....	231
PLANNEN	
— van waterrechten.....	229
POLITIE	
— staat onder jurisdictie Crim. rechter.....	184
PRIVATE BEZIGHEID	
— niet geoorloofd.....	190
PRIVATE GROND	
Huurdere van — kunnen mijnpacht krijgen.....	194
PROCLAMATIE	
— van private gronden.....	198, 204
— van Gouvernements gronden.....	198
Geen macht tot — indien niet geprospecteerd wordt	199
— van dorpsgronden en locaties.....	201
PLANTAGES.	
Gronden voor —	205
PROCURATIES	
Houden van claims bij —	208
Overleggen van —	208
— niet van toepassing op alluviale claims.....	210
Het gebruiken van —	210
PROSPECTEERDER	
— op private gronden.....	201
— registratie van zoekersclaims.....	211
PROSPECTEER LICENTIES	
Opbrengst van —	201
— op Gouvernements en private gronden.....	207
PROSPECTEER CLAIMS.	
Het verlopen van —	217
PROSPECTEEREN	
Bepalingen door Mijncommissaris omtrent —	216
— waar verboden	227
PROTECTIE	
— op claims	218
PROTEST	
— tegen het teekenen van kaarten door Landmeter- Generaal	212
PUBLICATIE	
— van kennisgeving applicatie speciale registratie ...	221
— kennisgeving datum bezitrecht	225

GOU DWET.	Bladz.
PUBLIEKE ORDE	
— ieder delver hulp te verleen en	232
RECHT	
— van delvers om te amalgameeren	211
— omheining van claims of mijnpacht	214
— om vervallen claims terug te krijgen	217
— van eigenaars op gedeelte opbrengst	201
— van huurders op water	204
— van eigenaars uitgeven vergunningsclaims	200
REGERING	
— overlegt met eigenaar over verboden plaatsen tot zoeken en delven	: 04
REGISTRATIE	
— zoekersclaims	211
— van claims	211
— overdracht van claims en stands	220
Speciale —	221
REGULATIES	
— omtrent waterverdeeling	228
RIFCLAIMS.	
Recht van delvers op —	210
RIVIEREN.	
Water van — bemodderd	228
SCHAAL	
— van kaarten door Landm.-Gen. te bepalen	212
SCHADEVERGOEDING	
— wegens bemoddering van water enz.	228
SCHETSKAART.	
Inlevering van —	211
SCHORSING	
— ambtenaren	190
SLUITING	
— van publiek veld	206
SPECIALE	
— belasting van 2s. 6d. op stands	220
— registratie van delversclaims	221
— registratie van standplaatsen	223
— licentie voor handelaars in ruw goud	233
— verbanden Wet No. 8, 1895	
SPECIALE GERE GIST. CLAIMS	
— niet terug brengen onder prospecteerlic.	222
— bij applicatie art. 102 van toepassing	223
Hypotheek op —	223
SPOORWEGEN	
— delven verboden	227
STAATS-MIJNINGENIEUR	185
STANDLICENTIE.	
Drie vierde opbrengst aan eigenaar —	201
Vernieuwing van —	219
Weigering vernieuwing van —	220
Prijs voor afzonderlijk gedeelte —	220
STANDPLAATS.	
Vrije — voor delverswoningen	219
STANDPLAATS EN	
Uitgifte van —	187
— op geproclameerde velden	219
Grootte, prijs, publicatie achterstallige —	219
— op standdorpen	219

GOUDWET.	Bladz.
STANDPLAATSEN.	
Vervallen van —	219
Overdracht en registratie —	220
— voor machines	220
— kunnen speciaal geregistreerd worden	223
SLOTBEPALING.	
— In werking treding wet	236
STORTING VAN GELDEN	
— door Mijncommissaris	189
STRAF	
— bij overpenning.....	212
— op houtkappen zonder permit	231
— op beschadigen rijwegen	232
— op handelen in onbewerkt goud zonder licentie...	233
— voor inbezit hebben amalgam of onbewerkt goud	233
— voor graven of handelen zonder licentie	234
— op betaling van bedienden in onbewerkt goud.....	235
— op ontvangen van onbewerkt goud van kleurlingen	235
— voor kleurlingen in bezit van onbewerkt goud.....	235
— voor ongehoorzame bedienden	236
STRATEN.	
Delven is verboden op —	227
STROOMEN	
— voor de mijnen in gebruik	228
TARIEF	
— voor advocaten enz., op de velden	188
TERREIN.	
Sluiting van—	207
TIJD VAN KENNISGEVING	
— voor sluiting publieke veld	206
TUSSCHENBAKENS.	
— Hoogte, diepte, afstand	199
UITGIFTE	
— van grond op private geprocl. plaatsen.....	205
UITHOUDING	
— werven enz.....	204
UITNEMING	
— eener nieuwe licentie	217
UITREIKING	
— van bewijs bezitrecht door Mijncommissaris	225
Wat Mijncom. voor — moet doen	225
VERANDERING	
— van claimbakens, straf voor	232
VERBEURDVERKLARINGEN	
— van rechten bij verzet	232
VERBODEN	
— te delven op pleinen enz.	227
VERGUNNING	
— door Mijncommissaris voor dam enz.	205
VERKLARING	
— inzenden, baken enz.	234
VERKOOPING	
— van spec. geregistreerde claims	222
— van claims	217

GOUDWET.	Bladz.
VERLOFBRIEF	
— kleurling-arbeiders	235
VERPLICHTING	
— van delvers om orde te helpen bewaren	232
— van handelaars in onbewerkt goud	235
VERSCHIL	
— tusschen arbiters	205
VERTOON	
— van licentie verplichtend	219
VERZOEK	
— in geschrift met schetskaart voor bezitrecht	225
VOETPADEN	
— waar watervoren te overbruggen.....	232
VOORKEURCLAIMS	
— aan eigenaars.....	200
VROUWELIJKE PERSONEN.	
Procuratie voor —	208
WATER	
Overeenkomst omtrent —	201
— gebruik voor vee en landerijen.....	204
Overschietend — moet vrij afloopen.....	204
Recht van eigenaar op —	204
Het brengen van — naar machinestand.....	205
— ten gebruike van de mijnen.....	228
Geen rechtactie voor 't vuilmaken van —	228
Geen eigendomsrecht in — enz.....	228
Waarde van — niet in aanmerking genomen.....	228
Kunstmatig verkregen —	228
— mag niet verhinderd worden.....	228
WATERRECHTEN	
— zegel op applicatie.....	211
Toekenning bijzondere —	228
Verkrijgen van — door houders van mijnpachten en del-	
versclaims	229
Verkrijgen van — door bewerkers tuilings.....	229
— waar o: gerege'dheden plaats vinden.....	229
— moeten verbonden zijn aan claims, enz.....	229
Applicatie voor —	229, 231
Plannen voor —	229
Objecties tegen —	229
Vergunning van —	230
Bekrachtiging van —	230
— voor drijfkracht.....	230
Vervallen van —	230
WATERVERDEELING.	
Regulatiën voor —	228
WEGEN	
— tot het vervoeren van kwarts.....	205
— delven verboden.....	227
WEIGERING	
— vernieuwing licentie.....	215
— van delvers om orde te bewaren.....	232
WERVEN.	
Uithouden van —	204
WINKELGEBOUWEN.	
Het oprichten van —	219
WONING.	
Geen standlicentie voor —	219
LOCALE WETTEN 1896.	31

GOUDWET.	Bladz.
ZEGELS	
— voor inlichtingen	188
Vernieuwing van —	208
— op certificaat van amalgamatie.....	211
— op applicaties.....	211, 229
— op certificaat speciale registratie.....	221
ZOEKERSCLAIMS	
— recht niet te verliezen.....	201
— registratie	211
GRATIE.	
Zie Grondwet	48
GRONDGEBIED	
— van den Staat (zie Grondwet)	35
GRONDWET (Wet no. 2, 1996).....	35—60
AANSTELLING	
— van Landsambtenaren.....	47
ADMINISTRATIE.	
Kosten van plaatselijke —	57
ADMINISTRATIEVE MACHT	57
AFDELINGEN	
— van wijken	57
AFSCHRIFT	
— Processtukken	56
AMBTENAREN.	
Zie Landsambtenaren.	
AMBTSBRIEVEN	
— moeten ten spoedigste beantwoord worden door ambtenaren	58
— van Staatspresident worden ook door Staatssecretaris geteekend. Deze is mede verantwoordelijk	48, 49
APPÈL.	
Securiteit voor —	55
ARTILLERIE	50
AUDITEUR.	
Is hoofdambtenaar —	49
BASTAARDEN	
— niet toegelaten in Volksvergadering	39
BEGROOTING	
Jaarlijksche — wet te worden gepasseerd	36
Plaatselijke —	58
— voorziet in kosten van Landspolitie en Artillerie...	50
— van districten	57
Staatspresident zorgt voor —	47
BEKENDMAKING	
— van voorgestelde wetten.....	36, 42
— van aangenomen wet	46
BELASTINGEN	
— door districtsraad te heffen	57
— door stad of dorp te heffen	57
Dubbele — wordt voor onbewoond grondeigendom be- taald door buiten de Republiek wonende	58
— geregeld door wet	58
— mogen niet watergelden bevatten	58
— waar te voldoen	59
BERAADSLAGING.	
Wijze van — in den Volksraad	41
Wijze van — over voorgestelde wetten	41

GRONDWET.	Bladz.
BESCHERMING	
— van persoon en goed	35
— van Staat	36
BESLUITEN	
— van Uitvoerenden Raad worden door Staatspresident en Staatssecretaris geteekend	49
Wanneer vroegere — buiten werking zijn.....	59
BESTUUR.	
Inlandsch —	57
BLANKEN EN KLEURLINGEN	
— niet gelijk gesteld	35
BODE.	
Landdrost stelt — voor Volksraad aan	41
BOETEN	
— door Volksraad opgelegd. Hoe geïnd	41
BONDGENOOTSCHAP	
— goedgekeurd door Volksraad	37
— wanneer goedgekeurd door Commandant-Generaal en Krijgsraad	37
BRIEFWISSELING	
— met vreemde Mogendheden wordt door Uitv. Raad gevoerd en door Staatspresident en Staatssecretaris geteekend	48
BRIEVEN.	
Zie ambtsbrieven.	
BUIT	53
BURGEMEESTER	57
BURGERMACHT	
— wordt opgeroepen in oorlogstijd en bij onlusten ...	50
BURGERS.	
Stemgerechtigde — voor keuze van officieren	50
COMMANDANTEN	
— zijn officier	50
— hoe gekozen	50
— tijd van dienst	51
Slechts één — voor ieder district.....	51
Plichten van —	51, 52, 53
COMMANDANT-GENERAAL	
Wanneer — tractaat sluit	37
— legt eed af voor Volksraad	50
— hoe ontzet uit zijn ambt	45
— moet aanwezig zijn in Uitvoerenden Raad bij be- slissing over krijgzsaken	46
— is lid van den Uitvoerenden Raad.....	53
— wordt gekozen voor 5 jaar	51
Vereischten voor	49
— is officier	50
— kan afgezet worden	51
Plichten van —	51
De Staatspresident, de — en de aangrenzende Com- mandanten bepalen districtsgrenzen	50
COMMANDO	51
DIENSTEN (ALGEMEENE)	
— te worden beloond	36
DISTRICTEN	57
DISTRICT	
— draagt kosten van districtsraad	57

GRONDWET.	Bladz.
DISTRICTSRADEN	
— hoe gekozen en aantal leden	57
DISTRICTSRAAD	
— maakt eigen begrooting, doet rekenschap van gehouden beheer	57
DISTRICTSRADEN.	
Werkkring van —	57
DISTRICTSRAAD.	
Wanneer — belastingen kan heffen	57
DOODVONNIS	
— eenparig bekrachtigd door Uitvoerenden Raad	49
DORPEN	57
DORPSBESTUUR	57
DRUKKER	
— wanneer verantwoordelijk	36
DRUKPERS.	
Vrijheid van — onder zekere voorwaarden toegestaan	36
EED	
— van Volksraadsleden	39
— van Staatspresident	48
— van Officiëren, (assistent-veldcornetten, veldcornetten en commandanten	52
— van Rechters en Landdrosten	54
— van Jurieleden	55
— van Leden van den Uitvoerenden Raad afgelegd voor Volksraadsvergadering	50
— van Staatssecretaris	50
EIGENAARS	
— van gronden en plaatsen kunnen landmeter gebruiken	59
EIGENDOM	
— van gronden en plaatsen gewaarborgd	58
— van den Staat	35
EVANGELIUM.	
Uitbreiding van —	35
GEKLEURDEN.	
Zie kleurlingen.	
GEKWETSTEN.	
Voorziening voor —	53
GELOOF.	
Behoud van —	35
GELDMIDDELEN	
— van den Staat	58
GELIJKSTELLING.	
Geen — tusschen blanken en kleurlingen.....	35
GERECHTSHOF.	
Voor — mogen geen zaken waargenomen worden door landsambtenaren.....	59
GERECHTSHOVEN.	
Zie boven.	
GEZAG.	
Hoogste — bij Volksraad	37
GEZWORENEN	
— door volk met zekere rechtsmacht bekleed.....	36
Vereischten voor —	54
— hoe opgeroepen.....	54
Boete voor — welke niet verschijnt	54

GRONDWET.	Bladz.
GOUVERNEMENT	
— kan wegen over plaatsen proclameeren	58
Zetel van —	36
GRATIE.	
Recht van —	48
GRENZEN.	
Bekendmaking van —	35
GROND.	
Transport van —	59
Onbewoonde — toebehoorende aan buiten de Republiek wonenden	58
GRONDGEBIED	
— ongeschonden te worden bezeten	35
— open voor vreemdeling	35
Onuitgegeven gronden binnen —	35
— hoe verdeeld	57
HANDHAVING	
— van orde.	
Zie orde.	
HEERENRECHTEN	
— wanneer verschuldigd.....	59
HEIDENEN.	
Evangelisatie onder —.....	35
HOF.	
Speciaal — voor President, leden van den Uitv. Raad en Rechters	45
— hoe ingericht.....	
HOOFD VAN MIJNWEZEN	
— is hoofdambtenaar	49
HOOFD VAN PUBLIEKE WERKEN	
— is hoofdambtenaar	49
HOOFDAMBTENAREN.	
Wanneer — stem hebben in Uitvoerenden Raad	48
Wie zijn —	49
HOOFDDIRECTEUR VAN TELEGRAAFDIENST	
— is hoofdambtenaar	49
HOOFDPLAATS	
— der Republiek is Potchefstroom	36
HOOFDRECHTER EN STRAFRECHTERS	
— moeten gepromoveerd zijn	53
HOOGGERECHTSHOF.	
Volk stelt rechterlijke macht in handen van —.....	36
HOVEN	
— doen zoo spoedig mogelijk uitspraak.....	53
Zittingen van —	56
INKOMSTEN	
— van den Staat geregeld door wet	58
INSPECTEURS	
— van plaatsen	59
INSPECTIE	
— van requestplaatsen.....	59
INVORDERING	
— van boeten door Volksraad opgelegd, geschiedt door Landdrosten	41
INWONERS	
— ingeschreven bij Veldkornetten	58

GRONDWET.

Bladz.

JURIE.

Zie gezworenen.

KANONNEN.

Oppertoezicht op — berust bij Staatspresident en Uitvoerende Raad 48

KIESECHTEN

— der burgers 37, 38, 44, 50, 57

KLEUELINGEN

— maken deel uit van krijgsmacht..... 50

— niet gelijk gesteld met blanken 36

— niet toegelaten in Volksvergadering 39

Wie weerbare — zijn 50

KRUITMAGAZIJN.

Oppertoezicht op — berust bij Staatspresident en Uitvoerende Raad 48

KRIJGSDIENST.

Evenredig verdeeld — 53

KRIJGSMACHT

— door volk belast met handhaving van orde 36

Samenstelling van — 50

— wanneer opgeroepen 51

KRIJGSRAAD.

Bevoegdheid van — in dreigend gevaar 37

LANDSAMBTEENAAR

— niet verkiesbaar voor Volksraad..... 39

— mag slechts eigen zaak in gerechtshof verdedigen 59

LANDSAMBTENAREN

— kunnen door Staatspresident gestuit worden, worden voorloopig door hem aangesteld 47

Vertegenwoordigers van volk zijn geen — 37

— ondergeschikt aan Staatspresident 44

— moeten zijn stemgerechtigde burgers of goede getuigschriften overleggen 47

— belast met finantiën moeten borgstellen 47

— ontvangen instructie van Staatspresident, deze zweert hen in of laat hen inzweren en onderteekeunt hun aanstelling 48

Plichten van — met betrekking tot ambtsbrieven 58

LANDDROST

— van Pretoria 54

— van district waar Volksraad vergadert, benoemt Veldkornet om orde te bewaren 41

— int boeten door Volksraad opgelegd 41

— moet borg stellen..... 54

— is bestuurder van zijn district..... 57

— is voorzitter van districtsraad 57

LANDDROSTEN

— ontvangen kiesloten bij verkiezing van officieren, verdere instructies..... 51

— door volk bekleed met rechterlijke macht 36, 53

— ontvangen driemaandelijksch verslag van Veldkornetten 52

— geven volgens wet bevelen aan Commandanten en Veldkornetten 53

— hoe aangesteld 53

Vereischten voor — 54

Eed voor — 54

— geven en onderteekenen licenties voor tochtgangers 58

Wanneer — belast zijn met toezicht op stad of dorp en ondergeschikte ambtenaren 58

GRONDWET.	Bladz.
LANDDROSTHOF.	
Zitting van —	56
LANDDROSTKANTOREN.	
Belastingen betaalbaar op —	59
— zoo mogelijk eenmaal 's jaars opgenomen door Staats- president en lid van Uitv. Raad	47
LANDDROSTKLERK	
— kan door Landdrost geschorst worden	56
— houdt een register van zaken	56
LANDMETER-GENERAAL	
— is hoofdbambtenaar —	49
LANDMETERS	
— kunnen plaatsen opmeten	59
LANDSPOLITIE.	
Zie Politie.	
LICENTIE	
— voor tochtgangers	58
LIJFSTRAFFEN.	
Welke de — zijn	55
NAAM	
— van den Staat	35
NATURELLEN.	
Superintendent van — is lid van Uitv. Raad, ex-officio	49
NOTULEN	40
NOTULENHOUDER	
— van Uitvoerenden Raad is ex-officio lid er van.....	49
OFFICIER	
— niet verkiesbaar tot Volksraadslid	39
Wie zijn —	50
OFFICIEREN	
— beëdigd door Staatspresident	52
ONAFHANKELIJKHEID	
— van Volk der Z.-A. Republiek.....	35
ONDERWIJZERS	36
ONSCHEIDBAARHEID	
— van Staat	36
ONUITGEGEVENE	
— plaatsen en gronden	35
ONVERMOGENEEN	
— kunnen verlot bekomen voor niet te procedeeën...	56
OORLOG.	
Maatregelen tot voeren van —	37
— verklaard door Staatspresident	46
OORLOGSVERKLARING	
— wordt eenstemmig door Uitv. Raad bekrachtigd ...	49
OORLOGSWET	37, 46
OPENBARE WERKEN	
— zorg hiervan opgedragen aan Staatspresident.....	48
OPROEPING	
— van Volksraadsliden geschiedt schriftelijk, drie wken voor opening	47
ORDE.	
Handhaving van —	37
PERSOON.	
Bescherming van —	35

GRONDWET.	Bladz.
PLAATSEN	
Eigendom van — gewaarborgd	58
Voor onbewoonde — toebehoorende aan buiten de Republiek wonenden wordt dubbel belasting betaald	58
Tijd van transport, betaling heerenrechten, inrichting akte —	59
Ongeïnspecteerde —	59
Onu tgegevene —	35
POLITIE	
— door volk belast met handaving der orde.....	36
Algemeene lands—	50
POSTMEESTER-GENERAAL	
— is Hoofdamtenaar.....	49
POSTWEZEN.	
Zorg hiervan opgedragen aan Staatspresident.....	48
POTCHEFSTROOM	
— is hoofdplaats der Republiek.....	36
PRESIDENT.	
Zie sub Staatspresident.	
PRETORIA	
— zetel van Gouvernement.....	36
PROCEDUREREN.	
Voor niet —	56
In appèl —	55
PUBLICATIES	
— worden gedaan in <i>Staatscourant</i>	58
— door Veldcornetten bekend gemaakt.....	58
PUBLIEK	
— betaalt geen watergelden.....	58
QUORUM	
— van Uitvoerenden Raad.....	49
RAAD	
Beschuldigingen tegen Uitvoerenden —	42
Leden van Uitvoerenden — leggen eed af voor Volksraad	50
Hoe leden van Uitvoerenden — worden afg zet.....	45
Uitvoerende — neemt mede kennis van oorlogswet, enz.	46
Uitvoerende — heeft met Staatspresident oppertoezicht op kanonnen en kruitmagazijnen.....	48
Uitvoerende — voert met Staatspresident correspondentie met vreemde moge dheden.....	48
Eén lid van Uitvoerenden — met Staatspresident inspecteert landdrostkantoren.....	47
Uitvoerende — met Staatspresident heeft recht v. gratie	48
Uitvoerende — hoe samengesteld.....	48
Leden van Uitvoerenden — hebben wel zitting, maar geen stem in Volksraad.....	40
Uitvoerende — heeft Staatspresident als voorzitter.....	49
Uitvoerende — staking van stemmen.....	49
Uitvoerende — stemt eenparig bij bekrachtiging van oorlogsverklaringen en doodvonnissen.....	49
Uitvoerende — Zittingen.....	49
Niet officiele leden van Uitvoerenden — Hun verkiezing, vereischten, zittingstijd, enz.....	49
Uitvoerende — ontvangt verkiezingsloten der officieren van landdrosten.....	51
Uitvoerende — geeft kennis van zijn benoeming aan Commandant-Generaal.....	51
Uitvoerende — stelt landdrosten aan.....	53
Uitvoerende — en Staatspresident bevelen administratieve macht.....	57

GRONDWET.	Bladz.
RAAD	
Uitvoerende — keurt begrooting en afgesloten rekeningen van districtsraden goed.....	57
Stads- of Dorps—	57
RECHTERLIJKE MACHT	
— onafhankelijk.....	44
RECHTERS	
— aangesteld voor leven.....	53
Ontslag van —	53
RECHTSPRAAK.	53
REGEERINSVORM.	35
REGISTRATEUR VAN AKTEN	
— is hoofdambtenaar.....	49
REPUBLIEK	
hoofdplaats der — is Potchefstroom.....	36
REQUESTPLAATSEN.	59
RONDGAAND HOF.	53
SCHOOLONDERWIJZERS.	36
SECRETARIS VAN VOLKSRAAD	
— geeft kennis van beoefeningen door Volksraad gedaan aan aangewezen Landdrost.....	41
SLAGEN	
— aan blanken.....	55
SLAVERNIJ	
— of slavenhandel.....	35
STAAT.	
Naam van —	35
Regeeringsvorm van den —	35
Eigendommen van den —	35
Bescherming en verdediging van —	36
STAATSCOURANT	
— bevat alle publicaties.....	58
STAATSPRESIDENT	
— verklaart oorlog.....	46
— sluit vrede.....	46
— zorgt voor schoolonderwijs.....	47
— doet verslag aan Volksraad over afgelopen jaar... ..	47
— roept jaarlijks Volksraad bijeen.....	47
— publiceert lijst van gekozenen Volksraadsleden.....	47
— en één lid van den Uitvoerenden Raad bezoeken eenmaal 's jaars landdrostkantoren.....	47
— draagt zorg voor inzverren van landsambtenaren (ook officieren), geeft hun instructies en onderteekeet hun aanstelling.....	48
— regelt algemeenen dienst, postwezen en openbare werken.....	48
— en Uitv. Raad zorgt voor kruitmagazijnen en kanonnen.....	48
— en Uitv. Raad voeren briefwisseling met vreemde mogendheden.....	48
— en Staatssecretaris teekenen brieven van vreemde mogendheden, besluiten van Uitvoerenden Raad en ambtsbrieven.....	48, 49
— met Uitvoerenden Raad heeft recht van gratie... ..	48
— is de voorzitter van den Uitvoerenden Raad en heeft beslissende stem.....	49
— heeft uitvoerende macht.....	44
— hoe gekozen.....	44
— duur van dienstdtijd.....	44

GRONDWET.

Bladz.

STAATSPRESIDENT.

— is herkiesbaar.....	44
— moet 30 jaren oud zijn.....	44
— moet lid van Protestantsche kerk zijn.....	44
— mag geen ootereud vonnis tegen zich gehad hebben	44
— is eerste ambtenaar.....	44
— mag g en handel drijven.....	44
— zal geen andere betrekkingen waarnemen.....	44
— mag zonder toestemming van Volksraad niet buiten-	
lands gaan; in sommige gevallen kan Uitvoerende	
Raad hem verlof geven	44
— wordt ontslagen, hoe en wanneer	45
— maakt ontwerp-wetten aan al.emeen bekend na	
dezelve beoordeeld te hebben.....	46
— stelt wetten voor	46
— voert wetten uit	46
— maakt wetten bekend	46
— benoemt landsambtenaren onderhevig aan goedkeu-	
ring van den Volksraad	47
— legt eed af in vergadering van Volksraad	48
— hoe ontzet uit zijn ambt, bijzonder Hof	45
Beschuldigingen tegen —	42
— roept in bijzondere gevallen Volksraad bijeen	47
— met Uitvoerende Raad beoordeelt verontschuld-	
gingen van Volksraadsleden	41
— onderzoekt wie schuldig is aan nalatigheid in het	
bekendstellen van wetten en kennisgevingen	42
— ontvangt van den Voorzitter van den Volksraad een	
afschrift van ieder aangenomen wet	42
— zorgt voor de begrooting	47
— heeft macht landsambtenaren te stuiten en voor-	
loopige aanstellingen te doen	47
— en 2 leden maken quorum voor Uitvoerenden Raad	
— met Uitv. Raad bevelen administratieve macht ...	57
— met Commandant-Generaal en aangrenzende com-	
mandanten bepaalt districts grenzen.....	50
— ontvangt verslagen van Commandant-Generaal	52

STAATSPROCUREUR

— is hoofdambtenaar	49
— belast met publieke vervolging	53

STAATSECRETARIS

— met Staatspresident teekent brieven aan vreemde	
mogendheden, besluiten van Uitvoerenden Raad	
en ambtsbrieven	48, 49
— mede verantwoordelijk voor door hem geteekende	
besluiten en brieven.....	49
— gekozen door Volksraad voor 4 jaren, is herkiesbaar,	
overige vereischten	49
— legt eed af voor Volksraad, vorm van eed	50

STADSBESTUUR

.....	57
-------	----

STAND.

Burgerlijke	58
-------------------	----

STRAFBEPALING

— voor verzuim in 't bekend maken der voorgestelde	
wetten	42

STRAFFEN.

Zie lijfstraffen.	
Beginse'en voor toedienen van —	55

SUPERINTENDENT VAN ONDERWIJS

— is hoofdambtenaar	49
---------------------------	----

GRONDWET.	Bladz.
THESAURIEE	
— is hoofdambtenaar	49
TOCHTGANGERS	
— mogen niet handelen zonder licentie	58
TRACTAAT	
Vredes—	47
TRACTATEN	
— worden goedgekeurd door Volksraad.....	37
— in oorlogstijd.....	37
UITBREIDING	
— van grondgebied	35
— van Evangelium	35
UITGEVER	
Wanneer — verantwoordelijk.....	36
UITVOERENDE RAAD.	
Zie Raad.	
UITVOERENDE MACHT	
— berust bij Staatspresident	44
VELDKORNET	
— belast met bewaren van orde gedurende zitting van Volksraad. Hoe benoemd	41
VELDKORNET EN ASSISTENT-	
— zijn officieren.....	50
— hoe gekozen	50
— hun opdracht.....	51
— hoe beëdigd.....	52
VELDKORNETSCHAPPEN.....	50
VELDKORNETTEN	
— doen verslag over hun district	52
— houden lijst van dienstplichtigen	53
— vo'doen aan bevelen van landdrost	53
— handhaven de orde.....	51
— maken publicaties bekend.....	58
— zorgen voor burgerlijken stand	58
VERDEDIGING	
— van Staat.....	36
VERKIEZING	
— van Volksraadsleden	37
VESTIGING	
— in onbewoonde streken geschiedt met verlov van Gouvernement.....	58
VICE-PRESIDENT	
— door wie benoemd	44
Gevallen wanneer — optreedt	44
VOLK	
— als vrij en onafhankelijk erkend	35
— verlangt geen uitbreiding van grondgebied.....	35
— wil grondgebied ongeschonden bezitten	35
— wil vrijheid	35
— laat uitbreiding van Evangelium toe.....	35
— duldt geen slavenhandel	35
— wil geen gelijkstelling met gekleurden.....	35
— beschermt en verdedigt Staat	36
— stelt wetgeving in handen van twee Volksraden ...	36
— heeft 3 maanden om over nieuwe wet te oordeelen	36
— draagt voorstelling, uitvoering van wetten op aan Staatspresident	36

GRONDWET.

Bladz.

VOLK

— vertrouwt handhaving der orde aan krijgsmacht en politie	36
— stelt rechterlijke macht in handen van Hoog-gerechtshof, Landdrosten, gezworenen, enz.	36
— ontvangt van Eersten Volksraad een jaarlijksche begrooting.....	36

VOLKSRAAD

Eerste — keurt goed heffen van belastingen door districtsraden	57
— vergadert in Raadszaal.....	39
— vergadert 1sten Maandag van Mei.....	39
— vergadert wanneer Staatspresident bijeenroept.....	39
— vergadert gedurende zittingsuren	39
— wordt geopend en gesloten met gebed.....	39
Eerste — is hoogste gezag	37
Eerste — keurt de benoeming van alle landsambtenaren goed	36
Eerste — legt aan volk jaarlijks een begrooting voor	36
— beoordeelt zekere overtredingen	41
Eerste — keurt tractaten goed	37
— bedoent zijn secretaris	40
— gedurende zitting orde bewaard door Veldkornet... ..	41
Eerste — keurt vredestractaat	47
— vergadert met open deuren	40
Eerste — komt bijeen in geval van art. 49.....	45

VOLKSRAADSLEDEN

— moeten tot Protestantsche kerk behooren.....	38
— geen landsambtenaren	37
— hun getal.....	38
Vereischten voor —	38
— hoe gekozen	38
— gekozen voor 4 jaar.....	37
— ontvangen voor verkiezing uitnoodiging	38
— kunnen ander district vertegenwoordigen	38
— zijn herkiesbaar.....	38
— treden periodiek af.....	38
— worden schriftelijk opgeroepen, 3 weken voor opening	47
Wanneer — niet behoeven te verschijnen in vergadering	41
— zenden hun verontschuldgingen aan	41
— leggen eed af.....	39
— vrij van landsdiensten.....	37
— ontvangen vergoeding voor verblijf	37

VONNIS

— zoo spoedig mogelijk gegeven	53
— wordt in openbaar uitgesproken	55
— hoe ten uitvoer gelegd	55

VOORZITTER

— van Volksraad verantwoordelijk voor nakoming van bepalingen van art. 50	39
— van Volksraad, hoe gekozen.....	40
— van Volksraad, sluit zitting	41
— van Volksraad, brengt voorgestelde wetten in beraadslaging	41
— van Volksraad zendt aangenomen wetsontwerp aan Staatspresident.....	42
— Eerste Volksraad roept deze bijeen in geval van art. 49	45

VREDE

— gemaakt door Staatspresident	46
--------------------------------------	----

VREDESTRACTAAT

— moet goedgekeurd worden door Volksraad	47
--	----

GRONDWET.	Bladz.
VREEMDELING.	
Grondgebied staat open voor —	35
VIJANDELIJKE INVAL	
Bij — verleent ieder hulp	37
VRIJHEID	
— van drukpers	36
— van vreemdelingen	35
Volk eischt —	35
WATERGELDEN	
— worden niet van publiek gevorderd	58
WEDUWE	
— van gesneuvelde heeft aanspraak op oorlogsbuit ...	53
WEERBARE KLEURLINGEN	50
WEERBARE MANNEN	
Wie — zijn	50
WESHEER	
is hoofdambtenaar	49
WEEZEN	
— van gesneuvelde hebben aanspraak op oorlogsbuit	53
WEGRECHT	
— over plaaisen	58
WET	
— kan plichten aan districtsraden opleggen	57
— regelt inkomsten van Staat en belastingen	58
— regelt belastingen voor ieder erf of dorp	58
— erkent stads- en dorpsbestuur	57
— keurt plaatselijke belasting goed	58
Wanneer vroegere — buiten werking zijn	59
Volk heeft 3 maanden te oordeelen over nieuwe —	36
— welke niet kan uitgesteld worden	36
Uitvoering en voorstelling van — aan Staatspresident	46
Bekendmaking van voorgestelde —	46
Voorstel van — eerst beoordeeld door Staatspresident	
en Uitvoerende Raad	46
Voorstel van — door Volksraad aangenomen wordt	
den Staatspresident gestuurd; deze zorgt voor uit-	
voering	46
— bepaalt welke ambtenaren administratieve macht	
hebben	57
WETGEVING	
— in handen van twee Volksraden	36, 37
WIJKEN	57
ZETEL	
— van Gouvernement is te Pretoria	36
ZITTINGEN	
— van Volksraad	39
— van Uitvoerende Raad	49
— der Gerechtshoven	56
ZITTINGSTIJD	
— van Volk-raadsleden	38
II	
HANDELDRIJVEN	
— in edele metalen en edelgesteenten. Zie Goudwet.	
Wet in zake — op mijnsterrein	178
HEERENRECHTEN	
6 pct. — te heffen in Swazieland	462

	Bladz.
HOOFDAMBTENAREN	49
Verantwoordelijkheid van —	446
HOOGGERECHTSHOF.	
Aanvulling van —	84
HUISZOEKING	
— in strafzaken	79
HUWELIJKSBEVESTIGING	
Recht tot — door Nederlandsche Consuls.....	358

I

INBESLAGNEMING	
— van goederen, papieren, enz., in strafzaken.....	79, 80
INVORDERING	
— van stadsinkomsten.	
Zie Wet op Stadsraden.....	146
INVOERBELASTING	
— op goederen voor eigen gebruik.....	336
INVOERRECHTEN	
Verhooging van — op tabak.....	336
Opheffing van speciale — op eetwaren	359

J

JURISDICTIE	
— van Landdrosten in zake Wet 18, 1896.....	179
— voor de dorpen.....	308
— in zake Wet op de drukpers	248

K

KAAPDELVERIEN	
Intrekking regulaties re naturellen —	373
KETELINSPECTEUR.	
Zie Wet op Stoomketels.	
Zie Wet re Mijnregulaties	
KLEURLINGEN	
Verbod om aan — drank te verkoopen.....	161
KWEEKELINGEN.	
Zie Wet no. 14, 1896	150
KRUIS.	
Roode —	332
KRIJGSMACHT.	
Zie Wet op Staats-Artillerie.	
Zie Grondwet.	
KWIJTSCHELDING	
— van belasting.....	89

L

LANDDROST	
Zie Grondwet.	
Bevoegdheid van — in zake Wet 6, 1896.....	76
Bevoegdheid van — in zake dorpsregulaties	303—306
LANDBOUWERS.	
Zie Drankwet	159

LANDMETER.	Bladz.
Zie wijziging van Wet 5, 1895	83
Examen van —	156
LANDMETER-GENERAAL.	
Verbod private praktijk aan —	360
LEENING.	
Machtiging aan N. Z. A. S. M. tot aangaan van —	357
LEPROZEN-GESTICHT TE PRETORIA.	
Zie regulaties.	
LEVENS MIDDELEN.	
Zie Wet op vervalsching van —	276
LICENTIE	
Drank —	160
Handels — op mijnterreinen	178
— voor buitenlandsche transportrijders	180
— voor marskramers.....	182

M

MATEN	76
MIDDELBURG	
Proclameering van wijk —	366
MUCKLENEUK	
— gedeelte van Pretoria.....	366
MIJNCOMMISSARIS.	
Zie Goudwet.	
Zie Wet 6—1896.	
MIJNINSPECTEUR.	
Zie mijnregulaties.	
MIJNOPMETER.	
Examen voor —	156
MIJNREGULATIES.	
Wet in zake —	98—142
STAATSTOEZICHT.	
Waarover Staatstoezicht zich uitstrekt	90
Toezicht door Staats-Mijningenieur en Mijninspecteurs	90
Stoomketels enz., onder toezicht van Ketelinspecteurs	90
BETEKENIS VAN WOORDEN	91
BESCHERMING VAN DE OPPERVLAKTE.	
Verzakkingen of gaten aan de oppervlakte	93
Veiligheidspijlers onder spoor- en andere wegen, gebouwen, enz.	93
Onwettige uitgravingen op te vullen	93
Onwettig uitgehaald mineraal te vergoeden	94
Steenkolennijnen, kolen afval	94
Mijnbrand, gasontploffing, veiligheidslamp	94, 95
Prospecteergreppels onder bewerking	95
Verlaten prospecteerwerken	95
Ingangen tot de mijn	95
Giftig of schadelijk water	96
Tailingshoopen	96
BESCHERMING VAN ONDERGRONDWERKEN.	
Schachtstations en andere toegangen afsluiten.....	96
Vervoergang beschermen tegen vallende steenen	96
Ongebruikte of onveilige schachten enz., afsluiten ...	96
Betimmering, bemetseling, enz.....	96
Losse voorwerpen niet nabij schacht leggen.....	97
Water- of gas-opzameling. Boorgaten	97
Grenspijlers in kolen- en in metaalmijnen	97

MIJNREGULATIES.	Bladz.
HIJSCHARBEID.	
Hijschen van mineraal, materiaal, enz.	
Haspels, stopinrichting.....	97
Aan- en afhaken der vervoerbakken	97
Remtoestel	98
Verbinding tusschen touw en vervoerbak.....	98
Hijschtouwen	98
Gereedschap en materialen in vervoerbak vastzetten	98
Vervoerbak niet overladen	98
Vervoerbak vóór hijschen in rust stellen	98
Bescherming van werklieden op bodem van schacht	98
Zelfsluitende bedekking der laadplaatsen	99
Passage door schachten	99
Reparaties in hijschafdeeling.....	99
Seintoestellen, lijst van seinen, enz.....	99
Ophalen en neerlaten van personen.	
Toestemming van Mijninspecteur. Voorschriften...	100
Voorwaarden van vrijstelling voor ondiepe prospec-	
teerschachten	102
Voorschriften voor het personenvervoer.....	102
Vervoer over ondergrondwegen.	
Seinrichtingen in zelfwerkende vervoerwegen ...	105
Wijkplaatsen in zelfwerkende vervoerwegen.....	105
Vervoer bovengronds.	
Kruising van tram- en spoorwegen.....	105
PERSONENVERKEERSWEGEN EN LADDERWEGEN.	
Twee uitwegen naar de oppervlakte vereischt.....	105
Wanneer niet tot één mijn behoorende	106
Vrijstelling van de twee uitwegen	106
Ladderweg in geval van één uitweg	107
Ladders, rustplaatsen, enz.	107
Ladderweg afscheiden van andere afdeelingen.....	107
Speciaal aangewezen verkeerswegen voor personen....	107
Gereedschappen, enz., niet mede te dragen	107
VENTILATIE.	
Hoeveelheid versche lucht, register.....	108
Verdeeling en toevoer versche lucht	108
Ventilatie-deuren.....	108
Onderzoek naar gas bij betreding van ongebruikte	
werken	108
VERLICHTING.	
Vaste lichten	108
Niet zonder licht rondloopen	109
ONTPLOFBARE STOFFEN.	
Opberging.	
Vergunning voor bergplaats op de mijnen.....	109
Vergunning voor bergplaats buiten de mijnen....	109
Magazijnen en voorraadkamers	109
Afstand tusschen bergplaatsen	109
Aanvraag voor vergunning.....	109
Voorwaarden waaronder vergunning wordt verleend	110
Tijd voor wijziging van bestaande bergplaatsen ...	112
Fool voor vergunning en belasting voor toezicht	112
Verlichting van bergplaats	112
Opstapelning der kisten.....	112
Hoeveelheid veroorloofd buiten de werkplaats....	113
Schietskruit	113
Verstrooide deelen opnemen en vernietigen	113
Detonators.....	113
Zonder machtiging zich ophouden bij een bergplaats	113

MIJNREGULATIES.	Bladz.	
ONTPLOFBARE STOFFEN.		
Ontvangst en uitreiking van ontplofbare stoffen.		
Verantwoordelijke persoon	113	
Schriftelijke order. Uit te reiken hoeveelheid	114	
Voorschriften voor de werklieden	114	
Bevroren dynamiet	114	
Openmaken der kisten	114	
Rookten, enz., in bergplaats verboden	114	
Vervoer van ontplofbare stoffen.		
Nooit te zamen met detonators	114	
Kennisgeven aan machinedrijver, enz.	115	
Vervoer per bak. Dragen door personen	115	
SCHIETARBEID.		
Persoonlijk certificaat	115	
Kleurlingen als hulp	115	
Voorschriften	116	
MACHINERIE.		
Onder toezicht van werktuigkundig ingenieur	118	
Machinedrijver moet voortdurend opzicht houden	118	
Afheinen van open machinerie	118	
Loshangende kleederen verboden	118	
Olieën, enz., verboden, terwijl in beweging	118	
Drijfriemen op- en afnemen	119	
Electriche machinerie	119	
Kennisgeven van gevaarlijken toestand	119	
Verboden toegang	119	
CERTIFICAAT VOOR MACHINEDRIJVERS		119
MIJNPLANNEN.		
Generaal plan	122	
Ondergrond-werkplan	122	
Volgens "Instructies van Mijnopmeters"	123	
Mijnopmeter of Hoofdopzichter verantwoordelijk	123	
Onderteekning	123	
Aansluiting aan bovengrond-opmeting	123	
Voorschriften voor mijnplannen	123	
Schalen	124	
Kopie der plannen bij Mijnspecteur	124	
Opzettelijke onnauwkeurigheid strafbaar	124	
Controle-opmeting	124	
OPGAVEN VOOR STATISTIEK.		
Maandelijksche opgaven	125	
Speciale opgaven	125	
Teruggave van een kopie.—Gebrekkige opgaven	126	
Beboeting door Staats-Mijningenieur.—Appel	126	
Beëedigen	126	
Opzettelijke onjuistheid strafbaar	126	
ZONDAGSARBEID.		
Verbod. Onvermijdelijk werk	126	
Tijdelijk geoorloofde Zondagsarbeid	127	
Feestdagen	127	
Werklieden godsdienstoefening bijwonen	127	
SPECIALE VOORSCHRIFTEN.		
Opstellen door Hoofdopzichter	127	
Goedkeuren door Staats-Mijningenieur	127	
Boetegelden der werklieden	128	
DIVERSE BEPALINGEN.		
Beschadigen enz. der veiligheidsinrichtingen	128	
Wie toegang tot de mijnwerken hebben	128	
Uittreksel der wet voor de werklieden	128	
Monsters mineraal nemen	129	
Bekendheid met de wetsvoorschriften	129	

MIJNREGULATIES.

Bladz.

WERKLIJZEN.

Geen kinderen of vrouwen	129
Vertrek voor droogen der kleederen	129
Register van geëmployeerden	129
Uitbetaling der loonen	129
Dronken personen. Sterke drank op de mijn	129

MAATREGELLEN BIJ ONGELUKKEN.

Kennisgeving van ongeluk	130
Kennisgeving van later overlijden	130
Plaats onaangeroerd laten, tenzij bij noodzaak	130
Handelwijze van Mijninspecteur	131
Register van ongelukken op de mijn	132

AMBULANCE.

Draagbaren	132
Hospitaalwagen	132
Spalken, verbanden, tourniquets, enz.	132
Geneeskundige of ander persoon	132
Vervoer van personen naar hospitaal	132

VERANTWOORDELIJKHEID IN VERBAND MET DE MIJNEN.

Verantwoordelijkheid van eigenaar	132
Idem van agent	133
Idem van Hoofdopzichter	133
Idem van Mijnopzichter	134
Geregeld toezicht op de veiligheid der mijnwerken ..	134

HOOFDOPZICHTERS-CERTIFICATEN.

Certificaat van bekwaamheid vereischt	134
Examen-Commissie	135
Candidaten voor het examen	135
Regels voor het examineeren	135
Poelen voor het examen, enz.	135
Certificaat van bekwaamheid zonder examen	135
Diensteertificaat	136
Schorsing of intrekking van certificaat	136

MIJNOPZICHTERS-CERTIFICATEN.

Certificaat van bekwaamheid vereischt	137
Diensteertificaat	137
Examens	137
Poelen voor examen, enz.	137
Regels voor het examineeren	137
Schorsing of intrekking van certificaat	137

INSPECTIES.

Macht van Mijninspecteur	137
Belemmeren der inspecties strafbaar	138
Onwettige contracten	138

KWALIFICATIES VOOR MIJNINSPECTEURS .....

138

COMMISSIE VAN APPEL.

Gevaarlijke mijnwerken niet bij de wet voorzien	139
Samenstelling der Commissie van appel	139
Secretaris.—Beslissing	139
Getuigen	140
Honorarium	140
Kosten van dispuut	140

OVERTREDINGEN EN STRAFBEPALINGEN .....

140

SLOTBEPALINGEN.

Appel van order door Mijninspecteur gegeven	141
Mijninspecteur is "ex-officio" Vrederechter	141
Gerechthoven voor overtredingen dezer wet	141
Uitvoerende Raad kan regulaties toevoegen	141
Herroeping van wet no. 3, 1893	141

N

NAAM	Bladz.
— van den Staat	25
NATURELLEN	
Zie Wet 31, 1896	280
Aanmoediging tot — arbeid	465
NOTULEN.	
Recht van burgers op — v. Volksraad	327

O

OMHEINING	
— van erven	306
— van door runderpest besmetten grond	455
— van spoorwegen.....	463
ONDERZOEKEN	
— van maten en gewichten	76
ONDERCOMMISSARIS v. NATURELLEN.	
Zie wet op belastingen.....	85
ONDERWIJS.	
Zie wet 14—1896	149
Zie wet 15—1896	154
ONTVANGERS.	
Zie wet op de belastingen	85
ONTPLOFBARE STOFFEN	
Zie wet op — No. 21—1896	249
Aard der stoffen	249
Uitzonderingen	249
Amnunitie	250
Inspecteur	250
Verpakking	251
Kruit	251
Schietkatoen	252
Slaghoedjes	252
Verzending van —	253
Transport per voertuig	253
Transport per spoorweg	258
Bewaring	262
Uitdecling.....	267
Gebruik bij het werk	267
Strafbepalingen	269
Slotbepalingen.....	271
OPMETING	
— van burgerrechterven	328
OORLOGSBELASTING.....	240
Vrijstelling van — aan burgers O. V. Staat.....	345
OVEREENKOMST	
— tusschen postadministratiën der Z.-A. R. en die van het Duitsche Rijk re uitwisseling van pakketten	374
— tusschen de Z.-A. R. en Groot-Britannië en Ierland re postwissels.....	381
— re waterleiding van uit Wonderfontein naar en van uit Zuurbekom naar Johannesburg. Zie watervoorziening.	
— re electrische tramweg te Johannesburg	461

P

PAPIERSTROKEN	
— van telegrammen	238
PASSEN	
— van naturellen. Zie Wet 31, 1896	280

PAUL-PIETERSBURG	Bladz.
— verklaard tot dorp	373
POSTADMINISTRATIE.	
Zie Overeenkomst.	
PRACTICIJNS	
— in medicijnen	156
PROCEDURE.	
Zie Crimineele —.	
PROCLAMATIES.	
— re runderpest.....	391 e.v.
PUBLICATIE in <i>Staatscourant</i> .	
Zie Grondwet.	
„ Goudwet.	
„ Wet op belastingen.	
„ Wet op oorlogsbelasting.	

Q

QUORUM.	
— Eerste en Tweede Volksraad	40
— Uitvoerende Raad	49

R

RAAD.	
Zie Grondwet.	
Eerste Volks— en Tweede Volks—	36, 37
Uitvoerende —	48
RAPPORT.	
— re koeliekwestie	351
RECHTSGELEERDHEID.	
Examen —	156
RECHTERLIJKE MACHT.	
Zie Grondwet.	
RECHTSMACHT (Militaire).	
Zie Wet voor de Staats-Artillerie.	
REGEERINGSVORM (van den Staat).	
Zie Grondwet	25
REGLEMENT VAN ORDE	
— van Eerste Volksraad	309
Kennisgeving gewone jaarlijksche vergadering.....	309
Idem buitengewone	309
Leden	310
Secretaris	311
Vergaderingen.....	312
Stemmen, benoemingen	312
De orde.....	314
Beraadslagingen	315
Werkzaamheden	316
Wetsontwerpen	319
Memories	321
Staatspresident	322
Toehoorders	323
Bijeenkomsten	324

REGULATIES	Bladz.
— in zake dorpen	303
— „ blusschen van brand in theaters te Johannesburg	454
— „ verkoopen van brood te Johannesburg	454
— „ begraafplaatsen te Johannesburg	454
— „ Leprozengesticht te Pretoria	454
— „ verhuren van grond op dorpsgronden te Pretoria	456
— „ verleenen van standplaatsen aan arme personen	456
Gezondheids— Boksburg.....	452
— in zake Krugersdorp Gezondheids-Comité	458
— „ Barberton Gezondheids-Comité	459
— „ huurrijtuigen Boksburg	460
— „ verpachting van Gouvernements-gronden voor suiker-, koffie- en katoen-plantages	464
— „ verpachting van Gouvernementsgronden	464
— „ verkoop van ezels door Gouvernement	464
— „ studiebeurzen	452
REISPAS (voor naturellen).	
Zie Wet 31, 1896	281
REISTOELAGE (voor onderwijzers).	
Zie Wet 14, 1896	149
RIETFONTEIN	
— onder Boksburg delverijen	390
RUSTVERSTORING	308
RUNDERPEST.	
Zie Proclamaties.	

S

SLAVENHANDEL.	
Aansluiting aan acte van conferentie te Brussel re —.....	356
Zie Grondwet.	
SLACHTER	307
SPOORWEG	
Opmeting — Lijdenburg	362
Opmeting — Zeerust.....	362
Krugersdorp—Klerksdorp —	448
—concessie Machadodorp—Dalmanutha	459
STAATS-ARTILLERIE	
Zie Wet voor de — no. 1, 1896	1—35
Doel	6
Samenstelling van het korps	6, 7
Indiensttreding en ontslag	7, 8, 9
Benoeming en bevordering	9, 10
Intendance dienst	10
Veldtelegrafie	11, 12
Muziekkorps.....	12
Smederij en Bankwerkerij	13
Onderwijs	13
Artillerie te velde	13, 14
Algemeene bepalingen (verlof bewapening, uniform, Godsdiens, eereraad, inspectie).....	14, 15, 16
Wet op schulden	16, 17
Vrederechters	18
Krijgstucht en discipline	18, 19, 20
Overtredingen	20, 30
Rechtsmacht, rechtspleging.....	30, 31
Straffen	31, 35
Uitbreiding der —.....	444

STAATS-MIJNINGENIEUR.	Bladz.
Zie Wet op stoomketels.	
Zie Mijnregulaties.	
Zie Goudwet.	
STAATSPRESIDENT.	
Zie Grondwet.	
STAATSPROCEUREUR.	
Zie Grondwet.	
Zie Wet no. 7, 1896.	
STAATSSCRETARIS.	
Zie Grondwet.	
STADSRAAD.	
Zie Wet no 13, 1896, op de Stadsraden	142
— voor Johannesburg	294
STADSBELASTING	146
STANDERTON	
— te voorzien van water	340
STEMRECHT	
— aan kinderen van gesneuvelde burgers.....	327
Vol — aan personen die tegen Jameson zijn opgetrokken	337
STOOMKETELS	
Zie Wet op — no. 3, 1896	60—74
VERGUNNING TOT HET IN WERKING BRENGEN VAN STOOMKETELS.	
Vergunning is vereischt	60
Aanvragen te richten aan Ketelinspecteur.....	60
Onderzoek naar, en weigering wat betreft plaats van opstelling	60
Onderzoek van stoomketel	60
Standplaats van Ketelinspecteur te worden gepubliceerd	60
Ketelinspecteurs zullen gekwalificeerde ingenieurs zijn	61
Aanvragen in voorgeschreven vorm en schriftelijk in te dienen	61
Ketelinspecteur verleent vergunning	61
Ketelinspecteurs rapporteeren aan Staats-Mijnningenieur	61
Staats-Mijnningenieur rapporteert aan Hoofd van Mijnwezen	61
Voorwaardelijke of onvoorwaardelijke vergunning... ..	61
Mededeeling van beslissing omtrent aanvraag	61
Appel van afwijzend besluit bij Hoofd van Mijnwezen	61
Werken zonder vergunning is strafbaar	61
Voorloopige vergunning kan gegeven worden	61
Wanneer vergunning van kracht blijft of nieuwe aanvraag gedaan moet worden.....	62
Van verandering van gebruiker en in de constructie moet kennis gegeven worden	62
Wat als een vervoerbare stoomketel beschouwd kan worden	62
Stoomketels in gebruik vóór 1 September 1893	62
Aanvullingsbepalingen voor locomotieven van spoorwegen.....	62
Wat de wet onder stoomketels verstaat	62
ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT DE INRICHTING VAN STOOMKETELS.	
Bouw der stoomketels.	
Vervaardiger verantwoordelijk voor materiaal, constructie, enz.	62
Strafbare gebreken in binnenlandsch fabrikaat.....	63
Idem in buitenlandsch fabrikaat.....	63
Laagste waterstand bij vaste en bij vervoerbare stoomketels	63
Mangaten	63

STOOMKETELS.

Bladz.

ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT DE INRICHTING VAN STOOMKETELS.

Toestellen waarvan een stoomketel voorzich moet zijn.	
Aantal en soort van voedingstoestellen	64
Speciale bepaling omtrent toestellen aan stoomketels van minder dan 100 liter	64
Verbonden stoomketels als één beschouwd	64
Inrichting van afsluiter waar voedingsleiding den ketel inkomt	64
Toestellen voor waarneming van waterstand.....	64
Stoomfluit of prop om voor watergebrek te waar- schuwen	64
Uitzonderingsbepaling voor ketels bedoeld in art. 11	64
Merk ter aanduiding van laagst geoorloofden waterstand	64
Aantal veiligheidskleppen	65
Eén der veiligheidskleppen is afgesloten	65
Wanneer twee veiligheidskleppen voldoende zijn voor meer dan één stoomketel	65
Veiligheidskleppen moeten gemakkelijk gelicht kunnen worden	65
Grens van belasting der veiligheidskleppen	65
Veiligheidskleppen met gewicht of veer, bij vaste en vervoerbare stoomketels.....	65
Belading der veiligheidskleppen door Inspecteur goed te keuren	65
Overbelasting is strafbaar	65
Hoedanigheid van manometer	65
Manometer door Inspecteur goed te keuren	65
Inrichting voor bevestiging van controle-manometer	66
Hoe stoomketels moeten zijn gemerkt	66
Wat onder effectieve stoomspanning verstaan wordt	66
Beproeving van de stoomketels.	
Waterpersing bij nieuwe stoomketels	66
Waterpersing bij reeds in gebruik geweest zijnde stoomketels	66
Vereenigingen voor toezicht op stoomketels.....	66
Beproevingsspanning bepaald.....	67
Gebruiken van contrôle-manometer verplichtend...	67
Waaraan de ketelwanden bij de beproevingsspan- ning moeten voldoen	67
Certificaat van eerste beproeving	67
Stoomketels onder verblijfplaatsen van menschen opgesteld	67
TOEZICHT OP HET GEBRUIK VAN STOOMKETELS.	
Toezicht van het Gouvernement	67
Onder wiens toezicht en jurisdictie vervoerbare stoom- ketels staan	67
Regelende het toezicht op stoomketels en machinerie op en buiten de mijnen	68
Vrijstelling van Gouvernemente-toezicht.....	68
Inspecteurs hebben steeds vrijen toegang	68
Tijd en wijze van uitwendig en inwendig onderzoek...	68
Verplichte kennisgeving van belangrijke reparaties.....	68
Wat uitwendige onderzoeking bedoelt.....	68
Wat inwendige onderzoeking bedoelt	69
Buitendienststelling van gevaarlijken stoomketel door Ketelinspecteur	69
Beroep op Staats-Mijnningenieur.....	69
Ketelinspecteur kan geoorloofde spanning verminderen	69
Verplichte opvolging van verordeningen van Ketel- inspecteur.....	69
Beroep daarvan op den Staats-Mijnningenieur	69
Stoomketels die niet geregeld in gebruik zijn.....	69

STOOMKETELS.	Bladz.
TOEZICHT OP HET GEBRUIK VAN STOOMKETELS.	
Stoomketels die een jaar of langer buiten gebruik zijn geweest	69
Permissen betreffende plaats van opstelling van vervoerbare stoomketels	70
Welke stoomketels geen permit behoeven	70
Uitwendige onderzoeking zonder voorafgaande waarschuwing	70
Tijd van inwendige onderzoeking wordt in overleg met gebruiker bepaald	70
Ketel schoonmaken voor inwendig onderzoek	70
Wanneer niet voor inspectie gereed, kan Ketelinspecteur het werk stoppen	70
Gebruiker verschaft arbeiders en werktuigen voor de inwendige onderzoeking vereischt	70
Resultaat van onderzoeking wordt opgeschreven in ketelboek	71
Acte van vergunning bij het boek te bewaren	71
ONTPLOFFING VAN STOOMKETELS.	
Hoe gebruiker heeft te handelen bij ontploffingen, ongelukken, enz.	71
Plaats van ongeluk, tenzij in dringende gevallen, onaan-geroer laten tot komst van Ketelinspecteur	71
Ketelinspecteur rapporteert aan den Staats-Mijnningenieur	71
KOSTEN VAN ONDERZOEK VAN STOOMKETELS.	
Belasting voor inspectie	71
Bijzondere kosten als ketel niet voor inspectie gereed is	72
Betalingskantoren	72
VERANTWOORDELIJKHEID.	
Verplichtingen van gebruiker	72
Wie onder gebruiker verstaan wordt	72
Wie bij afwezigheid van gebruiker verantwoordelijk is	72
KETELS VAN STOOMDORSCHMACHINES.	
Stoomdorschmachines niet aan inspectiekosten onderworpen	72
STRAFBEPALINGEN.	
Maximum boete of gevangenisstraf bij wanbetaling ...	72
Moedwil, grove nalatigheid, enz., kunnen crimineel vervolgd worden	73
SLOTBEPALINGEN.	
Uitvoerende Raad kan toevoegingsbepalingen maken en voorloopig in werking brengen	73
Ketelinspecteur is „ex officio” Vrederechter	73
Datum van in werking treden der wet	73
Errata in de Wet op —	457
STUDIEBEURZEN	360
SUPERINTENDENT VAN NATURELLEN	
Post van — gescheiden van Commandant-Generaal	342
T	
TANDARTSEN	157
TARIEF VOOR TAXATEURS	
TAXATEUR.	
Zie wijziging van Wet No. 12—1870	75
TENTOONSTELLING.	
Bruikleen afstaan van gronden voor Landbouw —	353
Deelname aan Parijsche —	355

TELEGRAAF (Electrische).	Bladz.
Zie wijziging van Wet No. 9—1880	230
TELEGRAFISTEN.	
School voor —	325
TOELAGE	
— voor Schoolgebouwen	149
— aan Kweekelingen	150
TOELATING	
— van Vreemdelingen	278
TOLLEN.	
Afschaffing van —	330
TRACTAAT.	
Zie Grondwet	37
TRANSPORTKOSTEN	
Vegmindering van — geweigerd	331
TRANSPORTRIJDERS.	
Zie Wet No. 19, 1896	
TWEEDE VOLKSRAAD.	
Geen grooter macht aan —	361

U

UITLEG	
— van art. 77 en 81 Goudwet	347
UITLEVERING	
— van misdadigers aan Kaapkolonie.....	326—370
UITVOER	
Beletting van — van graan	372
UITVOERENDE RAAD	
Zie Grondwet.	
J. M. A. Wolmarans herkozen als lid van —	359
S. W. Burger gekozen als lid van —	359
UITZETTING	
— van vreemdelingen	242

V

VARKENS	307
VEE	304
VEELHOEK	
— verklaard als gedeelte van Pretoria	366
VELDTELEGRAFIE	11, 12
VELLEN.	
Droogen van —	305
VERBAND (Legaal)	88
VERKIEZING	
— van Leden Eerste en Tweede Volksraad	37
VERKOOPING.	
Zie wet op belastingen	85
VERVALSCHEN	
— van dranken enz.	81
— van levensmiddelen	276
VICE-PRESIDENT.	
P. J. Joubert gekozen tot —	360

VOLKSRAAD.	Bladz.
Eerste en Tweede —. Zie Grondwet.	
VOLKSVERTÉGENWOORDIGING	37
VREEMDELINGEN.	
Zie Toelating.	
Zie Uitzetting.	
VRIJSTELLING	
— van speciale invoerrechten op enkele artikelen.....	450
VUILNIS.	
Zie Dorpsregulaties.	
VUURWAPENEN	
Invoer van — verboden	355

W

WAPENEN.		
Zie Vuurwapenen.		
Neerleggen van — te Johannesburg		463
WAGENS		305
WATERLEIDING		
— van plaats Zuurbekom naar Johannesburg		452
WATERVOORZIENING		
— voor Johannesburg		340
WEEGMACHINES.....		76
— (Schalen).....		76
WERKZAAMHEDEN		
— van Speciale Landdrost en Rechterlijke Commissaris te Krugersdorp.....		454
WET		
— no. 1, 1896 (Wet voor de Staats-Artillerie der Z. A. R.)		5
— " 2, " (De Grondwet der Z. A. R.)		35
— " 3, " (Wet op Stoomketels)		60
— " 4, " (Assurantie, wijziging van art. 7 van Wet 12, 1892)		74
— " 5, " (Weeswet, wijziging van art. 65 van Wet 12, 1870).....		75
— " 6, " (Wijziging van Wet 2, 1874, uitbreiding van art. 7).....		76
— " 7, " (reguleerende Rechtspleging in Crimi- neele Zaken).....		76
— " 8, " (Wijziging van art. 38 van Wet 12, 1894)		81
— " 9, " (Wijziging van Wet No. 5, 1895)		83
— " 10, " (re nadere bepalingen omtrent samen- stelling van het Hooggerichtshof).....		84
— " 11, " (re Parate Executie)		85
— " 12, " (Wijziging van Wet 3, 1893, Mijnregu- latien).....		90
— " 13, " (Wijziging van Wet 13, 1892, Stadsraden)		142
— " 14, " (re Onderwijs)		148
— " 15, " " "		154
— " 16, " (Wijziging van Wet 6, 1895, voorgesteld door den Raad van Examinatoren) ...		156
— " 17, " (Drankwet).....		159
— " 18, " (Drijven van Handel op Mijnterrein) ...		177
— " 19, " (Aanvulling van Wet 1, 1893, re buiten- lands woonachtige transportrijders) ...		180
— " 20, " (regelende Marskramers-licentien)		182
— " 21, " (de Goudwet).....		183
— " 22, " (re het behandelen van telegrammen) ...		238
— " 23, " (re het geheim der Telegrafie)		239

WET	Bladz.
— no. 24, 1896 (re het heffen van Oorlogsbelasting) ...	240
— " 25, " (re Uitzetting van Vreemdelingen).....	241
— " 26, " (re de Drukpers).....	245
— " 27, " (re Ontpofbare Stoffen)	249
— " 28, " (re Zondagswet)	272
— " 29, " (re verkoop bedorven eet- en drinkwaren)	276
— " 30, " (re Toelating van Vreemdelingen).....	278
— " 31, " (Gewijzigde Paswet)	280
WOLMARANSSTAD.	
Verdeeling van district — in 2 wijken	369
WIJKMEESTERS	143
WIJZIGING	
— van Wet 2, 1893	328
— van Wet 17, 1895	452
— in regulaties huurrijtuigen te Johannesburg	454
— art. 32 sub-regulaties Gez.-Comité Johannesburg	456
— art. 4 Weeskamerfonds	458
— cabregulaties Pretoria	459
— art. 66 Wet 12, 1896	462

Z

ZONDAGSWET	272
ZENDELING	
Gekleurde —	327, 340